@00 [LS]

྅། །སུ་ཀྲ་གཱ་རྒྱ་(S+YA)ཡ་ཡྱ་གཱ་ནྟ་མ་ནེ་ཡ་ཙ་ནི་ཀ་(S+Y'A)ཐ་དི་ཐྱ་ཇྱ་ཏྲ་ཙེ་ཀཱ་ར་སྱ་ཀྵཱ་གཱ་རྒྱ་(S+Y'A)ཐ་ཆྱ་ཀྵ་དི་ཐྱ་གཱ་(S+YA)ཨཱ་སྱི་དི་ཀ་ར། །

྅། །དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལེགས་བཤད་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་འཇུག་ངོགས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@001 [DD]

[LS]

[LS]

@001A ྅། །ཁཱ་ཏི་ཀ་སྐ་ཏྲུ་ར་པྱ་(shBOO)ཪ་སྱ་ཐྱ་ཌ་ཏྱི་ཇྱ་ལོ་ཀྱ་མ་ཾ་ཀ་(S+YAm)ཀ་ལོ།

།།ཉིགས་པའི་གཙུག་གི་མེ་ཏོག་མདངས་ལྡན་པ། །ཞབས་མཐིལ་གա་པུར་འཕྱམ་པའི་དྲ་བ་ལ། །

[DD]

@002A [DD]

[LS]

[LS]

@002A །།ཐླ་རྡེའི་(MN'Am)ཀ་ར་དེ་བྷ་ན་ཛ་ནཱ་པུ་ཛ་ན་གྱ་སྟོ་སུ་ཀྲི་རྟ་སྒྲི་རྩ་ཡཱ། །

།།བཀུད་པས་ཟབ་དོན་སྦྱང་རྩེའི་འབྱུང་གནས་སུ། །སྐྱབ་མཁས་ཐུབ་དབང་ལྡ་མའི་མཆོད་སྦྱོང་རྒྱལ། །

@002B ཆེ་བའི་བློ་ཅན་གང་གིས་མཁྱེན་རབ་མཐའ། །མི་རྟེད་ཀུན་བཟང་སྤྲུལ་པའི་འོད་སྣོང་ཅན། །ལམ་འདི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ནས་འདོམས་པ་ལ། །བྷ་བྷལ་དཔལ་

ལྡན་བློ་མས་དུས་ཀུན་སྐྱོངས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུན་རྒྱས་སྟོང་བའི་མདངས། །རྣམ་འབྱེད་མེ་ལོང་དྭངས་པའི་གདོང་པ་ལ། །རྒྱུན་དུ་འཆར་བའི་དངོས་གྲུབ་

སྙེལ་བའི་ལྷ། །འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བློ་མར་གྱས། །རྒྱ་ཆེན་སྤྲོད་པའི་གཏམ་གྱི་ཀུ་སུ་དཱ། །ཐུགས་བསྐྱེད་རྩེད་ཕུད་ངོས་ལ་རབ་རྟེན་པས། །ཀུན་

མཁྱེན་ཤྲཱི་སེང་གེའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲིར། །དབང་བསྐུར་མི་ཕམ་བློ་མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དཔལ་སྟུག་ལམ་བཟང་ཡོངས་ཀྱི་རྩེར་སོན་པ། །ཟབ་མོའི་རྟེན་འབྲེལ་

@003A ཞེས། །རིག་པའི་རྒྱལ་ཏ་ཡིས། །མཐར་འཛིན་གདུག་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་འཇིག་བྱེད་པ། །ཀུ་སྐྱབ་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དགའ་ལྡན་ཞིང་གི་མེ་ཏོག་མ་རྣིངས་

པ། །རང་གི་གཙུག་ཏོར་རྩེ་ལ་

མངོན་དུངས་པས། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་མཆོད་སྤྲིན་མཁན། །རྣམ་རིག་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཐོགས་མེད་མཆོད། །ཀུ་སྐྱབ་སྲོལ་ལ་དབང་བསྐུར་འཕགས་པ་ལྷ། །དཔལ་

ལྡན་དཔའ་བོ་གྲུབ་བརྟེས་

སངས་རྒྱས་བསྐྱངས། །ལེགས་ལྡན་ཞི་བ་འཚོ་སོགས་སུ་ཏིག་གི །དོ་ཤལ་ས་ལ་གློལ་བའི་མཆེད་པོར་དད། །ཁྱད་པར་མཐའ་བྲལ་གནས་ལུགས་འཁྲུལ་མང་དུ། །འཆོལ་བའི་སྐལ་བ་

བཟང་པོར་བཀའ་དྲིན་གྱི། །

ཅོད་པན་རིན་ཐང་མེད་པའི་ཁྲུང་སྤྱིན་པ། །རྒྱ་གགས་སྲིད་པའི་གདུང་སེལ་གཙུག་ཏུ་ཀྱུར། །ཐོགས་མེད་ལམ་སྲོལ་ཕུ་དབྱར་རའི་འཇུམ། །སྐྱོང་མཁས་དབྱིག་གཉེན་བྱོ་བྱོས་བརྟན་པའི་ཞབས། །ཕྱོགས་བླང་ཆོས་

བྱགས་ལ་སོགས་འཕགས་ཡུལ་ན། །རིགས་པ་སྐྱོང་བའི་པཊ་ཆེན་རིམ་བྱོན་བསྟུགས། །ཟབ་གསང་ལེགས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སེང་ཆེན་རྩེན་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱིས། །ཤེར་ཀྱི་བྱོ་བྱོས་ཡངས་པའི་མཐའ་ལ་རྒྱལ་

དབང་བདེན་པར་སྨྲ་བ་ཡི། །མཛད་བཟང་རྒྱ་འབྲུམ་གྱི་བཞིན་རས་ཇེ་བཞིན་སྟོན་པའི་བྱགས་པ་ཅན། །གངས་ལྗོངས་ཚད་མའི་སྟོན་པ་གང་ལ་ཚུལ་འདི་རྟོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཞུ། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གང་གི་སོར་རྟོག

@003B གི །ཡེ་ཤེས་འཛམ་གླིང་རྒྱུན་གྱི་པཊ་ཆེན་དུ། །ཡོངས་ཤར་གསེར་ཞུན་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི། །སྟོན་པ་གཉིས་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་རྒྱལ། །མདོ་སྡུད་ཤོར་བྱ་འཛིན་པའི་བྱད་

ཡངས་པོར། །སྒྲུབ་བསྟན་བདུད་ལས་

རྒྱལ་བའི་བ་དན་དཀར། །སྒྲིང་མཁས་རོང་སྟོན་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་ཡི། །སྐུ་འཕྲིང་ཞིང་འདིའི་སྟོན་པ་ཉིད་ཕྱིར་མཆོད། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་མཉམ་པའི་མཁྱེན་རབ་འཕྲུལ། །འཕགས་པོད་གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལ་

བཀོད་ཙམ་གྱིས། །གཅུག་ལག་མཐའ་དག་རང་ཚུགས་མི་བཟོད་པ། །བདག་གི་མེས་པོ་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེས་སྐྱོངས། །བདག་ལ་དགེ་མཚན་གསེར་གྱི་གར་བྱ་ནི། །མོས་འདུན་བཞིན་དུ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་ཞིང་། །དུས་

འདིར་ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅོ། །གང་ཞེག་རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་བོ་བོར་བསྟེན། །མི་ཕམ་ཟབ་གསང་གདམས་པའི་རྒྱ་མཚོ་གང་གི་ཐུགས་ལ་དགའ་ལྡན་པའི། །སྣོང་པོ་ལས་བྱུང་སྟོན་མེད་གཏམ་གྱིས་ཀུན་ཏུ་

རྣོངས་པའི་ཁོལ་པོ་བདག །མཁས་མང་པན་དཀར་པོའི་ལུགས་ཕྲན་རྣམ་པར་བཞད་པའི་གྲལ་རིང་བོར། །ཅི་ཡང་འདྲེན་པའི་བྱེད་པོ་གཅིག་པུར་དད་གུས་ལང་ཚོ་ངོམ་པས་གུས། །རྒྱལ་བ་

ཕྱོགས་ཀྱི་ཀུན་དགའ་ཆེས། །ཟབ་

དོན་ཡུན་རྱལ་གཞོན་ནུ་ཡིས། །སྐལ་བཟང་མིག་དཀྱུས་རིང་བོ་ཅན། །ཡིད་ལ་སོས་ཀྱི་དུས་སྟོན་གྱིས། །གང་ཆོ་ཐྲོ་བཟང་ཤེང་རྟབས། །མཁྱེན་གཏེར་གསུང་གི་པད་ཕྱེའི་བཞུད། །བཞེས་པའི་གསུང་གསང་ཀེ་ཏ་ཀས། །

@004A ཞེས། །རྟོག་པ་བཀྲངས་པའི་ཚུ་གཏེར་སྒེལ། །དེ་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡི། །སྐྱིང་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བཞུད། །གང་ཞིག་ཆོལ་བ་དན་པ་ལ། །འཇིགས་པ་སྤྱིན་པའི་འཕྲུལ་འཁོར་ཉིད། །ཐར་པ་མྱ་

ངན་མེད་པའི་གྲོང་། །ཇི་བཞིན་མཆོག་འདོད་རེ་བའི་མིག །མཐོ་བར་འདི་གསལ་ཡང་དག་གནད། །གསལ་བའི་སྤྲོན་མེ་གཅིག་ཕུར་གྱུར། །གང་ཞིག་དོན་ལ་མ་རྟོངས་པའི། །བློ་གྲོས་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ཕྱེ་སྟེ། །རྗོད་

པ་དག་པའི་འོད་ཆོགས་ཀྱིས། །དགེ་ལེགས་སྤྱིན་པ་ཟད་མ་གྱུར། །འཇམ་མགོན་འཇམ་དཔལ་སྐྱིང་པོ་ཡི། །ལྷགས་མདའ་ལྷགས་ཀྱི་གཞུ་བོ་ཞེས། །འགྲུགས་འདོད་འགྲུགས་དཀའི་

གཏམ་ཙམ་གྱིས། །ཞུམ་ཞིང་ཞུམ་

པར་བྱུར་པའང་མང་། །གང་ཚེ་བདག་གི་ཅོད་པན་གྱིས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཟུར་ཕྱད་པ། །ཞབས་སེན་འོད་རིས་རྣམ་བཀྲ་བ། །ལི་ཁྲིའི་སྐེ་མའི་བཅུད་ལ་བཞེས། །ཐར་འདོད་སྨྲ་བའི་ཚོམ་པོ་ནི། །འདི་ཞེས་འཇིག་ལྟར་

གསོད་སྲིགས་ཀྱིས། །ལེགས་བཤད་འཕྲལ་གྱི་གཞུ་མོ་ལ། །མན་ངག་ཉག་ཕྲན་སྒྲར་ཏེ་འཕངས། །འཁོར་བ་ཆུ་ཡི་སྲིན་པོའི་གྲོང་། །བགྲོད་པའི་ཟམ་སྟེགས་བསྡུགས་པ་ལས། །རང་བློ་གསེར་གྱི་ཡོལ་གོ་དང་། །

འཚམ་པའི་བདུད་རྩི་ཤས་གཅིག་ཐོབ། །ཤགས་ཀྱི་དཔལ་མོའི་སྒྲ་ཚོགས་འཇུམ་པར་མེ་ཏོག་སྐེ་མའི་འཕྱང་འཕྲལ་ལ། །ཤར་བས་སྡུན་པའི་རྩ་འཕྲལ་དང་ལྡན་མཐིན་པའི་ཟ་ཟེ་སྒྲིང་བ་བཞིན། །ཁྲབ་བདག་ཆོས་ཀྱི་

@004B པད་མཆོག་གི་གསུང་གསང་བཅུད་ཀྱིས་མྱོས་པ་ལས། །སྟོན་མེད་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་དུས་སྟོན་བྱ། །རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་བ་དང་ངེས་

པའི་དོན་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ།

ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་བཞེད་པ་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་ཕྱེ་བ། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཇི་སྙེད་པའི་སྣོད་པོ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་པར་གསལ་བ། དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་མ་ལུས་པའི་བགྲོད་པ་

གཅིག་པའི་གཞུང་ལམ་ཉེ་བར་མཆོད་པ། ཚད་མར་གྱུར་བའི་པཾ་གྲུབ་མཐའ་དག་གི་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན་པ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གསང་བས་ཉེ་བར་འཚུད་པ། ཕས་ཀྱི་ཆོལ་བ་མཐའ་

དག་སྤྲུལ་ཀོང་ནས་སྐལ་བ་བཟང་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་འདྲེན་པ། བསྟན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་ཕྱི་མོ་ནས་བསལ་ཏེ་འཚུལ་བ་མེད་པའི་ལམ་སྣོལ་བརྟན་པོར་འཛུགས་པ། སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་

ཕུང་པོ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་རྣམ་པར་བསྒྲགས་པ། བདག་ཅག་གི་རྣམ་འདྲེན་བླ་མ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་

མཛད་པ་དང་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཁུར་ལྷི་བ་

གང་གིས་མཛད་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལེགས་ཚལ་སྐྱེང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྡོན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་ཚུལ་སོགས་ཚལ་པའི་ཐྲེང་བསྒང་བ་དང་། །

@005A ཞེས། །སྐབས་སུ་བབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཚལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་།

མཐར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིན་སྒོགས་

པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཟབ་མོ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཏ་ཆེན་པོ་འཛིགས་པ་མེད་པར་རྟོང་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་

ཡོངས་གཏད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཇི་ལྟར་གཏད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གཏད་ནས་ཉམས་པ་མེད་པར་སྒྲོང་བའི་ཁུར་ཐོག་པ་

ལྟར་རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་ཀྱང་སྤོལ་དེ་ཉིད་ཞིང་འདིར་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྒྲུབས་པའི་སྐོ་ནས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་ཁུར་ཐམས་ཅད་བཞེས་པར་མཛད་ཅིང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱོན་པ་

ཕལ་མོ་ཆེས་བསྟན་པའི་སྐྱིང་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྤོལ་གཏ་

@005B ཐམས་ཅད་གཞི་ནས་ཉམས་པའི་དུས་སུ་ཞིང་འདིར་བྱོན་ཏེ་དང་པོར་ཐོས་བསམ། བར་དུ་སྒོམ་སྒྲུབ། ཐ་མར་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པ་གང་མཛད་ཀྱང་། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་

དོན་ཚོགས་སྤྱི་ཙམ་ལ་མ་ལུས་པར། དཔལ་ལས་དང་པོ་བ་ཉིད་ནས་རྣམས་སུ་བླངས་པས་ཆོག་པའི་ཚུལ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་

དང་མཐུན་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་ནས་བླ་མ་ཡི་དམ་ལ་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་མཐོང་པས། ཐོག་མར་བཤེས་གཉེན་

བསྟེན་པ་ནས་འགོ་བརྩམས་ཏེ། མཐར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་བསླབ་ཚུལ་གྱི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཐུན་མོང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྤྱི་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྔགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་

མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོན་པ་བཏབ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་དང་གྲངས་ངེས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་འཁྲུངས་ནས་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་

གང་ལའང་ཁོལ་བཏེན་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་

པར་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཚ་རྒྱན་དུ་སྣང་ནས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲེར་ཞེས་པ། དེ་ཡང་བཞག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དལ་ལྡན་མཐོ་དམན་དབང་པོ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གང་ཡིན་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བསྐོར་

@006A ཞེས། །ནས་དམིགས་རྣམ་གྱི་རིམ་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལག་ལེན་དུ་འཁྲེར་བདེ་ཞིང་འཚུན་ཆེལ། སེམས་འདྲལ་བའི་རིམ་པ་འབའ་ཞིག་ལྷུར་མཐོ་པའི་སྐོ་ནས་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བའི་

བའི་རིམ་པ་ལ་མངའ་བརྟེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས་དང་མཐུན་པ་འབའ་ཞིག་མཐོ་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་ཏོག་གི་སྣུན་སྟངས་སྣོགས་མའི་དུས་སུ་དབུ་སྟགས་

རྒྱང་འབྲེལ་དུ་སྒེལ་བའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྡུད་པ་བྱ་དཀའ་ལ་གྲངས་མང་ཞིང་ངོ་མཚར་བ་མཐའ་དག་སྒྲུ་ཉམས་སུ་

བཞེས་ཏེ་ཞིང་འདིར་སྤྲལ་བའི་རྒྱོས་

གཅར་མངོན་དུ་མཛད་པའི་དུས་སུ། ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་གནད་མ་ལུས་པ་དང་པོར་འཆོལ་བ་ནཱའང་ཐུགས་སྟོབས་གཞན་འབྱན་མེད་པས་བླ་མ་རེད་མདའ་བ་ལ་སོགས་པའི་མིའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

པའི་དབྱངས་སོགས་ལྷའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་བཞེས་པའི་སྐོར་ནས་འཕགས་བོད་ཀྱི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་ཙ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རབགས་པར་མ་སོང་བའི་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་

དེ་དགུང་ལོ་ཞེ་གཅིག་གི་དུས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་པ་ཧར་བཅེན་ནས་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀློང་དུ་བརྙེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ཅེང། འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་གྱིས་དབུ་མའི་ལུགས་བཟང་འདི་ཉིད་རྣང་ནས་ཉམས་

@006B པ་སྤྱར་བསོས་ཏེ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྐྱེར་འགྲེལ་དུ་རྩ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད། བོད་ཀྱི་ལྷ་བའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་འཁྲུལ་སེལ་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བའི་

སྐྱིང་པོ་མ་ནོར་བར་སྐྱོང་བའི་དོན་དུ་ལྟག

མཐོང་ཚུང་དུ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཕྱ་རགས་དང་དྲང་དེས་ཀྱི་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པའི་ཚེད་དུ་ལེགས་བཤད་སྐྱིང་པོ་སྟེ་ལྟ་བའི་ལེགས་བཤད་ཚེན་པོ་ལྟ་མཛད་ཕལ་བཏེན་ནས་བསྟན་བའི་སྐྱིང་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ཉིད་དུ་ལྟའི་

བར་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་ཉི་ཟླ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །སྐབས་སུ་བབ་པ་དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོ་འདི་ཉིད་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་ཤོད་དགའ་བ་གདོང་དུ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ལྟ་བའི་ཟབ་གནད་

མང་དུ་ཞུས་པའི་ཚོ་རྟེ་བཙུན་གྱིས། ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར། ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟང་བ་ལྟར་གྱི་བདག་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཕྱ་རགས། ལྟ་བ་རྣེད་པའི་ཚད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་འཁྲུལ་མེད་ཀྱི་དོན།

ལུགས་དེའི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་པ་ལ། ཇི་བཞིན་མ་དགོངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གོ་བར་འདུག་ཡགས་ཞུས་པས། འདི་རྣམས་མ་བརྟེད་པར་གྱིས་ལ་ཟེན་རིས་སུ་བྱིས། བླ་མ་

དང་ཡིད་མ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་

པ་འདིབས་ཤིང་བསྟེན་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་། བསགས་སྡུངས་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱེད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་རྣམས་སུམ་སྐྱིལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེངས་ལ་ཆོམ་མ་སྟེ་

@007A ཞེས། །བར་ཆུན་བསྲིངས་ཏེ་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་། སྐབས་སུ་བབ་ན་ངས་ད་ལྟ་སོན་བཏབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་སྣུར་དུ་འོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གང་

གསུངས་རྣམས་ལ་ཟིན་བྱིས་ཀྱི་ས་བོན་རེ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་དགྱུད་ལོང་གཅིག་པའི་དུས་སེར་ཆོས་སྲིངས་སུ་དབུ་མའི་རིགས་པ་ཕྱོགས་བ་རྒྱུད་ཟད་དཔྱད་དཀའ་བ་བྱུང་ནས་བློ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྱངས་ལ་གསོལ་འདེབས་དྲག་ཏུ་མཛད་པ་ན། ཤེར་མདོའི་སྡོང་ཕྲེང་ཕྱི་ལྟའི་འགྲེས་ཤུང་རྣམས་གསེར་བཙོ་མའི་ཡི་གེར་བཀོད་པའི་རྣམ་པས་བར་སྣང་ཁྲིག་གིས་གང་བར་གཟིགས་པ་ལ་

བཏེན་ནས་དོགས་པ་ལྷག་མེད་དུ་

ཆོད་དེ་སྔར་གྱི་ཟེན་བྱེས་ཀྱི་ས་བོན་ལ་གཞི་བྱས་ནས་ལེགས་བཤད་སྨིང་པོ་དང་རྩ་ལེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ས་ར་རྗེ་བཙུན་པའི་མཁས་གྲུབ་རྣམ་ཐར་སོགས་སུ་མཁན་པོ་གཡག་ཡུའི་སྤྲོབ་མ་གཡག་ཕྲུག་སངས་

རྒྱས་དཔལ་བཟམ་གཡག་མི་ཕམ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མ་ཞེས་པ་ས་སྐྱའི་མཁས་པ་གཡག་གཞོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་དྲང་ངེས་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་མང་དུ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་མཛད་པར་

བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་འཇམ་མགོན་བླ་མས་བསྟན་བཅོས་འདི་མཛད་ནས་གཟབ་བཤད་སྔ་ཕྱིར་གནང་བ་རྒྱལ་ཚབ་མཁས་གྲུབ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་གསུམ་གཏམ་ལས་བརྒྱུད་ཚུལ་བྱུང་ཞིང་། དགེ་ལྡན་པའི་མཁས་

@007B གྲུབ་རིམ་བྱོན་དག་གིས་ཚུལ་འདི་ལ་འཆད་རྩོད་རྩོམ་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱི་པདྨའི་ཟེའུ་འབྲུ་གསུང་གི་རྒྱན་དུ་བཞེས་པའི་

ཆོས་ཀྱི་སྣས་པོ། ཟབ་མོ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་གཟིགས་

ནས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ལེགས་བཤད་གྱང་བསྒྲིགས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རང་འདྲ་གཉིས་པ། རྩོད་དུས་པཾ་ཆེན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བློ་བཟང་དཔལ་བ་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་བཀའ་དྲིན་དུ་ཞུས་སྐབས་གསུང་

གི་བདུད་རྩི་ལས་རང་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆ་ཤས་ཤེག་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གོམས་འདྲིས་བགྱིད་པའི་ཕྱིར་འགོད་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་པར་བརྗོད་

ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ཏེ་སྨོད་པྲན་ཉན་བར་བསྐུལ་བ། བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ། བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་དགེ་བསྡོམ་བྱང་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཆོད་

པར་བརྗོད་པ། རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། སྨོད་པྲན་ཉན་པར་བསྐུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དྲང་ངེས་ཀྱི་གནད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྣེད་པའི་བློ་མ་རྟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་མཆོད་པར་

བརྟོད་པ། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་

པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པར་བརྟོད་པ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོགས་ལ་མཆོད་པར་བརྟོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ན་མོ་གྱ་རྟ་མཆུ་སྤྲོ་ཡྂ་ཡ། ཞེས་བྱོང་།

@008A ཅི། །འདྲུད་པའི་བྱིངས་ཀ་མའི་ཀ་ནར་བསྒྲུར་ཏེ་རྒྱན་ཞ་སྤུན་བྱིན། ཡུ་དང་ན་ཕྱིས་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་སི་བྱིན་ཏེ་ཞི་ཕྱིས་ཤིང་སྡ་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་ན་མཱ། གྱིབ་སྟེ་ཕྱག་འཚལ་བའམ་འདྲུད་པའོ། །

ངེས་པར་གཞོན་པའི་བྱེ་བས་ཀྱོ་ལ་རྒྱུན་ཀུ་བྱིན་ཏེ་ཀ་ཕྱིས་ནས། ཀྱོའི་རྟྭ་ཡུར་དང་ཀ་གར་བྱེས་ཏེ་དྲངས་ཤིང་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་སི་བྱིན་ཞི་ཕྱིས་ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་ཀུ་རྟཱ། གྱིབ་སྟེ་བླ་མའམ་གོང་མའོ། །མཚོར་སྤྱག་གི་བྱིངས་མཆྱའི་

རྩེས་འབྲེལ་ཕྱིས། ཡུ་རྒྱན་དང་ང་སི་བྱིན་ཞི་དང་ཨ་དང་དྲ་རྣམས་ཕྱིས་ཏེ་དྲངས་ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་མཆྱི། གྱིབ་སྟེ་འཇམ་པའོ། །སྒོགས་པའི་བྱིངས་ཀྱུ་ཏྱི་རྟ་ལ། རྒྱན་ཞ་ཙ་བྱིན། ཏེ་དང་

རྩེས་འབྲེལ་ཕྱིས་ཏེ་ཡོན་ཏན་བྱས་རྣམ་དབྱེ་དང་

པོའི་སི་བྱིན་ཞི་ཕྱིས་ཤིང་ས་རྣམ་བཅད་བྱས་པས་སྒོ་ཁྱེ། གྱུབ་སྟེ་དབྱངས་སམ་སྐད་དོ། །དེ་ལ་ན་མའི་རྣམ་བཅད་ཡུ་དང་དེ་ཙོར་བྱས། རྣམ་བཅད་གཞན་རྣམས་ཕྱིས་ཏེ། མཐར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་བའི་བཅིག་ཆོག་དེ་བྱིན། དེ་ལ་ཞ་ཀ་

ཞ་ག་མ་བྱིན་ནས་ཞེ་ཞ་ཡ་དང་འདྲ་འདུས་བྱས་བས། ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་སྒོ་ཁྱུ་ཡ། ཞེས་པ་གྱུབ་སྟེ། བླ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོང་མ་རྩེས་སུ་འཇོན་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱེ་དགུའི་

གོང་མར་བྱུར་པ་དང་། རྒྱུད་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷེ་བ་དང་། རྒྱན་དན་པས་རྩི་མི་རུས་ཤིང་སྦྱོང་མས་བསྟེན་ན་རྒྱན་དབང་དུ་མི་འགྱོ་བའི་བཀག་ཆ་དང་ལྡན་པས་ན་བླ་མ་དང་། འཇམ་ཞེས་པས་སྦྱིབ་གཉིས་བགེ་ཆགས་

@008B དང་བཅས་པའི་རྟུབ་རེག་དང་བྱལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། དབྱངས་ཞེས་པས་གསུང་གི་བདག་རྒྱན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་ལྡན་པས་འཇམ་དབྱངས་སམ། སྦྱིབ་གཉིས་ཀྱི་རྟུབ་རེག་དང་

བྱལ་བའི་སྐྱ་གཉིས་དང་། གསུང་དབྱངས་

ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མངའ་བས་འཇམ་དབྱངས་སམ། སྐན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གསུང་དབྱངས་དང་ལྡན་པས་ན་འཇམ་དབྱངས་ཏེ། སྒྲོན་གསལ་ལས། འཇམ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་འཇིག་པའོ། །དཔལ་ནི་འོད་གསལ་བའོ། །

ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བློ་མ་ལྷག་པའི་ལྷར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྒོ་གསུམ་གྱས་པས་བཀྲད་དེ་ཕྱག་མཛད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འགྲུབ་ཕྱག་གི་སྐབས་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་ལ་བརྗོད་བྱ་ལྷག་པ་

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་འཇམ་དབྱངས་ལ་རག་ལས་པས་དེ་ལ་འགྲུབ་ཕྱག་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར། བསྟན་བཅོས་འདི་དོན་དམ་པའི་མངོན་པའི་སྟེ་སྣོད་དུ་གོ་བ་དང་། མཛད་པ་པོས་དབུ་སེམས་

ཀྱི་ལྟ་བ་དང་དྲང་ངེས་ཀྱི་གནད་གང་ལས་རྟེད་པའི་ཡུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལྟ་བ་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པར་སྟོན་པའི་

ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེ་

འབྱུང་སྤྲིན་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བས་བདེ་འབྱུང་སྟེ་དབང་ཕྱུག་དང་། སྤྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་མཚུངས་པའི་བླང་པོ་ཆེ་ལ་ཞེན་པས་སྤྲིན་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་བརྒྱ་བྱིན་དང་། གསེར་གྱི་ཁ་དོག་ཅན་

@009A ཞེས། །གྲི་སྐོང་དང་འདྲ་བའི་པད་ལས་སྐྱེས་པས་གསེར་གྱི་མངལ་ཏེ་ཚངས་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་དཀའ་ཐུབ་ལ་གནས་པ་བདུད་ཀྱིས་མདའ་ལྔས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་མེའི་མིག་ལས་མེ་སྤྲར་བས་

ལུས་བསྲེགས་ཏེ་མེད་པར་བྱས་པས་ལུས་མེད་དེ་བདུད་ཀྱང་ཡིན་ལ་བདུད་ཀྱི་བདག་པོ་ཡང་ཡིན་པའམ། ལུས་ནི་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱིང་ལ་གནས་ཏེ་སྲིད་པའི་ཀུན་སྤྱོར་སྣ་ཚོགས་རྩོམ་པས་འདོད་ཆགས་ལ་ཡིད་ལ་ཉལ་

དང་ལུས་མེད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་གཞན་ལ་སྐྱེད་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པའམ་དེ་ལ་དབང་བསྐྱུར་བས་ན་ལུས་མེད་བདག་པོ་སྟེ་བདུད་སྡིག་ཅན་དང་། ཐ་གྱུའམ་མི་ཏོག་ལྟོ་བ་ལ་བཅིངས་པས་ན་

ཐ་གྱེའི་ལྷོ་འམ་མེ་ཏོག་ལྷོ་སྟེ་ཁྲབ་

འཇུག་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཚོགས་བདག་དང་། གདོང་བྱུག་དང་། ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ་དང་། ཕུར་བུ་རྣམས་སྲིད་པ་གསུམ་ན་བྱོ་བྱོས་དང་མཐུ་སྟོབས་དང་རྫུ་འཕྲུལ་འབྱིན་ཟླ་མེད་པར་ དེགས་པ་སྟེ་ཁེངས་པའི་ང་རོ་

ཆེས་ཆེར་སྦྱོགས་པའི་རྟོམ་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱིས་འགྱིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་གང་གི་མཛོས་པའི་སྐུ་མཐོང་བའི་མོད་ལ་ཉིམས་སྲིན་བུ་མེ་ཁྲེར་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་ ཟེལ་གྱིས་གནོན་པར་མཛད་པར་

གྱུར་པའི་ཚོ་ལྟ་དེ་དག་གི་མཛོས་པའི་ཅོད་པན་གྱིས་ཐུབ་དབང་གང་གི་ཞབས་པད་ལ་གྱས་པས་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཀུང་ཞེས་པ་ནི་ཆེན་པོ་

@009B རྣམས་ཀྱིས་འདུད་ན་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའོ། །དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ནི་ཞེན་བ་དང་། ཚངས་པ་ནི་ཚངས་པ་བ་དང་། ཁྲབ་འཇུག་ནི་ཁྲབ་འཇུག་པ་སྟེ་སྐུ་སྟེགས་ཀྱི་གྱུབ་

མཐའ་ཆེ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་

ནི་སྒྲའི་ཁྱངས་གཏུགས་དང་། བདུད་ནི་བྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བསྐྲན་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཆོག་ལ་ཐོན་པར་མཛད་ནས། དེགས་པའི་ལྷ་གཞན་འཇིག་རྟེན་ན་དེགས་པས་བློམ་པ་ཙམ་

ཡིན་པས་ཆོག་ཟིན་ལ་ཐོན་པར་མ་མཛད་དེ། དེ་དག་གིས་རྒྱལ་བ་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀག་བའི་ཞིང་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཚུལ་འདི་ལྟ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་བསྟོད་པ་ཡིན་པས་ལྟ་ལས་

ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་པའི་བརྗོད་དོན་ཐམས་ཅད་འདིར་སྨྲས་ནས་བཤད་ན་མཁས་པ་དགྱེས་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་འགྱུར་རོ། ༈ །དོགས་དཔྱོད་སྤྲོ་ན། ཡང་སྐྱེང་དུ་བའི་འབྱུང་ཞེས་པ་དབང་ཕྱུག་ལས་གཞན་རྒྱུད་ལ་བའི་བ་

འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་མ་གཏོགས། དབང་ཕྱུག་རང་ལ་བའི་བ་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། དབང་ཕྱུག་དབྱ་སྟའི་རྒྱུད་ལས། དབང་ཕྱུག་ཕུ་མ་མཉམ་སྦྱོར་བས། ।རྣད་

དུ་བྱུང་བའི་བདེ་བ་སྐྱེས། །

ཞེས་དང་། དབང་ཕྱུག་འཁྲིག་པ་སྣུད་པ་ལས། །དབུ་མའི་ཡི་ཤེས་སྐྱེ་བར་འདོད། །ཅེས་སོགས་དང་བསྟན་ཏེ། གཉལ་སྟོན་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ལྷ་མོ་ཕུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཕྱུག་ལ་སློབས་འཇུག་གི་བདེ་བ་འབྱུང་

@010A ཞེས། །བ་དང་། མངོན་བརྗོད་འགྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་གཟུགས་འཆང་བ་དང་། རབ་འབྱོར་ཟླ་བས་གསུངས་པ་ལྟར་དགེ་བཤམ་ཐར་བ་དང་བདེ་བཤམ་

དགའ་བ་འབྱུང་བ་ལ་ཨཞད་པ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། བདེ་འབྱུང་ཞེས་པ་རང་ལས་གཞན་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ཁོ་ན་ལས། གཞན་ལས་རང་ལ་བདེ་བ་འབྱུང་ཚུལ་ལ་ཨཞད་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་བརྟག་ལ། སྨྲག་བདེན་ལ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྒྲ་ཨཞད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཚུལ་དང་ངེས་དོགས་དཔྱོད་ལེགས་ཨཞད་ཀུན་བཏུས་སུ་འབྱུང་བས་དེར་བསྟའོ། །རབ་འབྱོར་ཟླ་བའི་

བཤད་ཚུལ་འདི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་

ཏན་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་དག་ཨགྱར་གནས་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པར་ཡང་སྣོང་དུ་གསུངས་པ་ལ། དཔྱོད་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ། དབང་ཕྱུག་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ཀྱིས་ཐར་པའམ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་པ་དབང་ཕྱུག་རང་

ཉིད་དག་ཨགྱར་གནས་པའི་དོན་དུ་གཞག་དཀའ་བ་འདྲ། ཞེས་དཔྱད་གཞིར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྨྲས་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས། ཐར་པའམ་ཡང་ན་ལྷ་ཡི་ལུས། །གང་དུ་བདག་ཉིད་འདོད་བདག །ཐམས་ཅད་

འདོད་པ་ཙམ་འགྱུར་བས། །དེས་ན་དག་ཨགྱར་གནས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་གི་གཞུང་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། རིམ་ལྟ་གསལ་སྒོན་དང་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བའི་སྒོན་གསལ་མཚན་གཉིས་ཀར། གང་

@010B ཙོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཙོབ་རྣམས་པ་ནི་དག་ཨགྱར་གནས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱུབ་མཚན་ལས། རང་ཉིད་ཞི་བ་ཙོབ་ཅིང་གཞན་ལ་མཙོ་རིས་དང་ཐར་བ་གང་འདོད་

སྟེར་བ་ནི་དེའི་དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་

ཏན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་དོན་གནས་ཡིན་ཚེ་སྔ་མ་ལྟར་རོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱད་ནི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཡིན་པས་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རིམ་ལྟ་གསལ་སྟོན་དང་

སྟོན་གསལ་མཚན་དུ་གསུངས་

པ་ལྟར་ལ། དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། སྤྱོད་བསྡུས་ཚག་འབྱུར་ལས། གཟུགས་ཕྲ་དང་རིག་པ་ཡང་། །ཞུབ་པ་ཡང་དག་ཐོབ་པ་ཉིད། །རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་བརྟན་པ། །དབང་

ཕྱུག་ཉིད་དང་འདོད་དགུར་

འབྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཕྲ་བ་དང་། ཡང་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། གར་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་། འདོད་དགུར་ལྡན་པ་དང་།

དགའ་མགུར་གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་རིམ་ལྟ་གསལ་སྟོན་དང་སྟོན་གསལ་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བའི་མཚན་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་མཚན་དང་བཅས་པ་

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་

བཞེན་པའི་གླང་པོ་སྤྲིན་དང་འདྲ་མཚུངས་སྤྲོར་ཚུལ་ལ་གཉུལ་སྟོན་དང་སྤྲིན་པ་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་འཆང་བའི་གླང་བོ་ཞེས་མཚོགས་ཁྱད་ལ་སྦྱར་བ་དང་། འདོད་འཇོའི་བ་མོ་ལས་སྤྲིན་ཆེན་པོ་གླང་པོ་

@011A ཞེས། །ཆེའི་གཟུགས་འཛིན་པར་བཤད་པའི་དོན། ཡང་སྐྱིང་དུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་དལ་གྱིས་གཡོ་བས་བརྗེད་པའི་ཉམས་དང་སྦྱར་བ་གླང་པོའི་སྐྱེས་རབས་ལས། སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་ནམ་ན་བུན་གྱི་ཚོགས་རྣྲུང་གིས་

བསྐྱོད་པ་བཞིན་དུ་ཚུར་འོངས་པ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་གླང་པོ་ཐལ་མདོག་ཡིན་པས་སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་བརྗེད་པའི་

དཔེར་སྤྲིན་ཐུངས་པ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་དང་གླང་པོའི་སྐྱེས་རབས་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་སྐྱིང་པོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ཚངས་པ་མི་དཀྱིལ་གྱི་དབུས་སུ་གསེར་གྱི་སྒོང་སྤྲིན་

པ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་དང་།

དྲན་པའི་གཞུང་ལས་སྣོང་དེ་ཆུ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི། ཡང་སྙིང་ལས། གཉིག་རིག་བྱེད་ལ་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་

ཡང་རིག་བྱེད་ལས་ཚངས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་ས་བོན་ལས་སྐྱེལ་པ་དང་། ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྷོ་བའི་པད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་དང་། དེ་སྣོང་སྐྱེས། ཁྱབ་འཇུག་མང་ལ་སྐྱེས། དབང་ཕྱུག་བདག

སྐྱེས་སུ་བཤད་པ་སོགས་དངོས་གནས་སུ་ཁས་བླང་མི་རུང་ཞིང་། ཟ་མ་ཏྐ་བཀོད་པར་ཚངས་པ་སྨན་རས་གཟེགས་ཀྱི་ཕྲག་པ་གཡས་ནས་བྱུང་བར་གསུངས་སོ། །ཚངས་པ་རྨུས་སྐྱེས་ཡིན་ཀྱི་སྣོང་མཚན་ཉིད་པ་ལས་སྐྱེས་

@011B པ་མ་ཡིན་པས་སྔར་ལྟར་བཤད་དགོས་ཤིང་། སྤྱིར་སྣོང་སྐྱེས་ནི་མངལ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཡང་མངལ་སྐྱེས་མ་ཡིན་ཏེ། མངལ་དུ་ལུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་རྫོགས་ནས་སྐྱེས་པ་

མངལ་སྐྱེས་དང་། དེར་དེ་མ་རྫོགས་པར་སྐོ་

ང་ལས་རྫོགས་པ་ལ་སྐོང་སྐྱེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུས་མེད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱས་ནའང་བྱུག་སྐྲ་དེ་གཞི་མཐུན་སྤྱད་པའི་འབྲེལ་སྐར་བྱས་ཆོག་པས། ལུས་མེད་བདག་པོ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་མེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་

ཚོག་རྒྱས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་སྣང་ངོ་ །དེས་ན་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ལ། ལུས་མེད་བ་དག་པོ་བྱས་ན་ལུས་མེད་དང་བདག་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྱོ་ཡང་། ལུས་མེད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱས་ན་ལུས་མེད་འདོད་ཆགས་དང་བདག་པོ་དག་འ་རབ་དབང་

ཕྱག་ལ་གོ་དགོས། ཞེས་ཟེར་རྒྱུན་འདུག་མོད། ཡང་སྐྱིང་དུ་ལུས་མེད་དང་ལུས་མེད་ཀྱི་བདག་པོ་སོ་སོར་འཛོག་ནའང་དག་འ་རབ་དབང་ཕྱག་ལ་ལུས་མེད་བདག་པོ་དང་ལུས་མེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་སྤྲུར་ཆོག་པར་

བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །མཆན་དུ་འདོད་པ་བ་རྣམས་ཁམས་གོང་མ་ལ་ལྷོས་ཏ་ལུས་ཆུང་བས་ལུས་མེད་པ་དང་འདྲ་ཞེང་། བདུད་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་ལུས་མེད་བདག་པོར་གསུངས་ཀྱང་།

ཡང་སྐྱིང་དུ་དེ་བཀག་གོ །བདུད་ཀྱི་

མདའ་ལྟ་ནི་སྒོན་གསལ་ལས། དེགས་པ་དང་། རྩོངས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྩོངས་པ་དང་། བརྒྱལ་བ་དང་། ལེམས་མེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བའི་ལྟ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་རྣམས་མིང་མི་འདྲ་བ་མ་གཏོགས་

@012A ཞེས། །དོན་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བར་སྣང་ཞིང་མདའ་ལྟ་སོ་སོའི་དོན་ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པའི་སྒོན་གསལ་མཆན་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ལ། བདུད་ནི་དབང་ཕྱུག་གི་མིག་གསུམ་གཅིག་མི་བྱུང་བས་བསྒེགས་པ་དང་། མིག་དབྱངས་

མའི་མེས་བསྒེགས་པར་བཤད་པ་གཉིས་སྣང་ཡང་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་ལྟར་མཛད་པ་མང་དོ། །དྲན་པའི་གཞུང་ལས། ཐ་གུའི་ལྷོ་ནི་བྱིས་པའི་ཚེ། །ཐ་གུའི་སྐྲ་རགས་བཅིངས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་ཚོགས་གཉིར་

འགྲེལ་བར་ཡང་བཤད་པ་དང་། འདོད་འཇོ་འབྱུང་གསར་དུ་བྱགས་པ་དང་སྐྱིང་རྡེ་དང་རོལ་བ་དང་སེལ་བའི་དོན་གྱིས་མེ་ཏོག་གི་ཆུན་པོ་རྣམས་འདིའི་ལྷོ་བ་ལ་ལྷན་པས་ན་མེ་ཏོག་ལྷོ་བར་

བཤད་པ་དང་། འདོད་

འཇོ་ཚོང་འགྱུར་དུ་ཁྱབ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་གྲགས་མས་ཁྱབ་འཇུག་གི་མགོ་ལ་མེ་ཏོག་འཇོག་པར་འདོད་པ་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ལྷོ་བ་ལ་བཞག་པས་མེ་ཏོག་ལྷོ་བར་བཤད་པའི་ལུགས་གསུམ་སྟང་ཞིང་། ཡང་སྐྱིང་ལས།

དྲྭ་མོད་རཿ ནི། སྔ་མ་རྣམས་ཐ་གྱའི་ལྷོ་བར་བསྒྲུར་བ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཁྱབ་འཇུག་ལ་ཐ་གྱའི་ལྷོ་བར་བྱས་པ་ནི་འགྱུར་མ་ལེགས་པའི་རྟེས་སུ་འབྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་སོ། །རིག་བྱེད་ལས། ཉ་དང་

རྩས་སྦལ་ཐག་པ་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མིའུ་ཐུང་དང་། །དྲྭ་མ་གཉིས་དང་ནག་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱིཻ་རྩེ་དང་བཅུ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ཁྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བཅུ་གྱུབ་མཐའ་ཚེན་མོ་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

@012B སོགས་ཁོང་ནས་འདོན་རྒྱུ་ཀཱའ་འགྲེལ་དུ་ཉི་ཟླ་ཚོགས་བདག་གདོང་དུག་བཞི་དང་། ཡང་སྐྱིང་དུ་དེའི་སྟེང་ཕུང་བུ་བཅས་ལྟ་དང་། བྱང་རྩེ་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོག་ལ་ཐོན་པ་ལྟ་

དང་མ་ཐོན་པ་བཞི་ལས་ཉི་ཟླ་གཅིག་ཏུ་བབྱངས་

ནས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པར་ཚའོ་པ་དང་། རྩེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་འགའ་ཞིག་གིས་ལྷ་འདི་དག་ལ་དེགས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ཟེར་ཡང་དགུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སོགས་འདྲ་མིན་མང་ཡང་། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་དེགས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་

ནི་ཆོག་ཏུ་ཐོན་པ་ལྟ་ལས་བདུད་དོར་ནས་སོགས་སྒྲས་བསྟུས་པ་བཞི་བཅས་བརྒྱད་ལ་བྱེད་དོ། །གཞོད་སྦྱིན་ཤ་ཀྱ་འཕེལ་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པས་དང་། བློ་གྲོས་ཡངས་པ་ཁྱོད་ལ་འདི་དང་ནི། །ཀུན་སྦྱིན་ཞབས་ལ་ལན་གསུམ་ཕྱག་བགྱིས་

ཏེ། །བལྟམས་པའི་ཚེ་ན་ས་ནི་གཡོས་པ་དང་། །འཛམ་བུའི་གྲིབ་མ་སྐུ་ལས་མ་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡབ་ཀྱིས་ལན་གསུམ་དུ་ཕྱག་ཕྱལ་བས་ལྷའི་ལྟར་མཚན་གསོལ་ཚུལ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེགས་པའི་ལྷ་རྣམས་

ཀྱི་འང་ལྷར་བྱུར་པས་ན་ལྷའི་ལྷ་ཞེས་བཤད་ན་སྐབས་དོན་དང་འབྲིག་པར་མངོན་ནོ། །འདིར་སྟོན་པར་ལྷ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་བཀུད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡང་སྣོང་བ། འདྲེན་

པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས།།

ཞེས་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐོས་བསྟོད་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་དང་། སྐབས་གསུམ་པ་དང་དབང་པོའི་དབྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྨྲབ་ཕྱོགས་ནས་འགྲོ་རྣམས་སྲིད་ཞིའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་

@013A ཞེས། །སྐྱབས་སུ་གྱུར་ཚུལ་སྐོས་བསྟོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར། སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོ་ནས་མཆོག་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་ཞེས་པས་ཟབ་མོའི་ཡོན་ཏན་སྐོས་བསྟོད་པ་བཞིན་དུ། ལྷ་ཆེན་དེ་དག་གིས་ལམ་ལྟར་སྣང་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱལ་

པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་རྣེག་མེད་དུ་བཅོམ་སྟེ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐྲོས་བསྟོད་པ་ཡིན་གསུངས་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་པས་སྟོན་པ་ཕྱག་

ཆོགས་དང་། སྐབས་གསུམ་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ཙམ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ལ་སྨྲས་མི་གསལ་ཞིང་། སྟོང་ན་སྟོན་པ་

ཞེས་པའི་ཚོགས་རྒྱས་ཀྱིས་ལྷུ་དང་མི་

རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། ཞེས་པ་ནི་ཟབ་མོའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྱར་ན་འགྲིགས་པ་དང་། འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས། །ཞེས་པས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསྟོད་པའང་མི་གསལ་བ་དང་། འདིར། རྟོག་

པས་འཇིང་རྟེན་ཀྱིས་ཀྱང་གང་གི་གསུང་། །ཐོས་པའི་མོད་ལ་ཉི་མས་མི་ཞུར་བཞིན། །ཞེས་ཡོད་ཚོ་སྣ་ཚ་མེད་དང་སྤྲོར་རྩད་ཙམ་སྣང་མོད་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དཀའ་ཞིང་། སྐབས་གསུམ་པ་དང་ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་སྨྲ་བ་ཟླ་མེད་དང་། འདིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་དེ་བསྟོད་ཅེས་བརྗོག་སྟེ་ཁས་བླངས་ནའང་གནོད་བྱེད་དཀའ་བར་དོགས་སོ། །བརྗོད་བྱ་ལུས་དང་མཐུན་པའི་མཚོད་བརྗོད་མཛོད་པ་ལ་དགོངས་ནའང་བརྟག

@013B དགོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཚད་ཀྱི་མཚོད་བརྗོད་བརྗོད་བྱའི་ལུས་དང་མཐུན་པའི་མཚོད་བརྗོད་དུ་སྨྲ་དཀའ་ཞིང་། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་སུ་འདི་ལ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་མཚོད་

བརྩོད་རྩེས་པ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལྟས་

དང་མཐུན་པའི་མཚོད་བརྗོད་རྩེས་གསུངས་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་འཛིན་མཐའ་དག་གི་མེས་པོ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ། ཤེང་རྟའི་སྤོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྒོའ་དཔོན་གྱུ་

སྒྲབ་དང་ཐོགས་མེད་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པ། ཤེང་རྟའི་སྤོལ་འཛིན་གྱི་བཤེས་གཉེན་འཕགས་པ་ལྷ་དང་དབྱིག་གཉེན་སོགས་ལ་མཚོད་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་བརྩེའི་གཏིང་མཐའ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱ་

མཚོ་ལ་གཏིང་མཐའ་དཔག་དཀའ་བ་དང་། རྟག་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཟབ་དོན་འབྱེད་པའི་མཁྱེན་རབ་ཟབ་

པས་གཏིང་དང་། གཞན་ཕན་གྱི་བརྩེ་བརྒྱ་ཆ་བས་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཕྱིན་དྲུག་སྟེ་དང་། ཁྱད་པར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་

སོགས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་

ཁྱད་དུ་འཕྲེར་བའི་རྣབས་ཆེན་ཆལ་ཆིལ་གཡོ་བ་ཁྲད་ཆོས་གཉིས་པ་དང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པ་ཁྲད་ཆོས་གསུམ་པ་སྟེ་ཁྲད་པར་དེ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་

@014A ཞེས་། །མགོན་གཉིས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་འདི་དང་མཆེད་བརྩེད་བོང་མ་གཉིས་བསྟོམས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ཆ་ཚང་བསྒྲུབ་པར་གསུངས་སོ། ༄ །སྟོལ་

ན། ཁ་ཅིག །དེལ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་གསུམ་དང་སྟོར་རྒྱུའི་དོན་ནི། འཇམ་དབྱངས་ལ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟབ་མོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོད་པ་དང་། དེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལེགས་བཤད་གསུམ་དང་། བྱམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱས་དྲངས་

པའི་བརྩེ་བ་སོགས་གསུམ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྔར་ལྟར་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀ་སྟོར་བར་བཤད་པ་གང་བྱས་ཀྱང་འདུ་ལ། གཏིང་མཐའ་དཔག་དཀའ་པ་གཉིས་ཀ་མཁྱེན་བརྩེ་གཉིས་

ཀར་སྒྲུར་ནས། བརྩེ་བའི་གཏིང་

དཔག་དཀའ་བ་ནི་དེ་འཛོད་པ་མེད་པ་དང་། དེའི་མཐའ་དཔག་དཀའ་བ་ནི་བརྩེ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་མཐའ་མེད་པ་ལ་ཞིང་བཟའ་བཚྱི་ཉས་གསུངས་སོ། །རྟེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སོགས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པས་

སྤྱིར་དེ་སངས་འཕགས་ཡིན་མི་རེར་ཡང་འདིར་མཆོད་པར་བརྟོད་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་སྤྱི་བ་གཅིག་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཤིང་། དགའ་ལྡན་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ལྷ་

བར་འདོད་པ་དང་། རྒྱན་རྩོམ་པ་ཁོ་བྱང་སེམས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་སྣང་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ལུགས་སུ་མཆོད་བརྩེ་མཛད་ཅིང་། ཐུན་མོང་

@014B མིན་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་དང་དེའི་མཛད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་དངོས་གནས་པ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་

བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

འདིའི་ཐུན་མོང་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་དེ་མིན་པ་རྒྱུད་ཐའི་ལུགས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་དྲང་དོན་དང་དེ་མིན་པ་རིས་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐོ་ཐུན་མོང་བ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་དེ་མིན་པ་སྟྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།

སྣང་ཚོད་ལྟར་མིན་པའི་གནས་ཚོད་ཅིག་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་བཞག་པ་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། སྣང་ཚོད་དང་གནས་ཚོད་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པའི་ངོར་བཞག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལ་བྱེད་པ་ལེགས་སམ་སྨམ་མོ། །རྒྱུན་རྩོམ་པ་པོའི་

བྱམས་པ་དང་། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྟ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་དེ་དང་། དགའ་ལྡན་རྒྱན་ཅན་གྱི་དེ་དང་། སངས་རྒྱས་སྟོང་གི་ནང་ཚན་གྱི་དེ་རྣམས་སངས་འཕགས་དང་། དགེ་སློང་རྣམ་དགའ་དང་། མཆོག་གི་

སྤྱལ་སྐྱར་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གསུངས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས། རྒྱུན་རྩོམ་པ་པོ་དགའ་ལྡན་གནས་སུ་བཞུགས་ཚེ་རང་ལས་

གཞན་སངས་འཕགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་

དུ་མེད་པས་རང་མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་ཅན་དང་། གྲིང་འདིར་སྟོན་པའི་འཁོར་དུ་བྱོན་ཚེ་རང་ལས་གཞན་མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་ཅན་གྱི་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་འཛིན་དགོས་སྟབས། དགའ་ལྡན་གནས་ལ་ལྷོས་ཏེ་སངས་འཕགས་དང་། གྲིང་

@015A ཞེས། །འདི་ལ་ལྷོས་ཏེ་བྱང་འཕགས་རྣམ་ཅན་དུ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ཏེ། མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་ཅན་ཞེག་མཆོག་སྤྲུལ་རྣམ་ཅན་གཞན་ཞེག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ན་བྱང་འཕགས་རྣམ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ངོ་

མཚར་ཆེའོ་ཞེས་གཞན་དག་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཅེས་སོགས་བྱུང་། ཤེར་མདོ་གཅོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་སྤྱི་ལ། རྣམ་ཐཱབ་ཅིགས་པ་ལས། ཚུལ་གྱི་སྒྲ་ནི་

བདེན་པ་དང་། །ལམ་དང་འབྲེལ་འབྱུང་རིགཔ་དང་། །ཞེས་དང་། སྒྲ་སྒོ་ལས། ཚུལ་ནི་འདྲ་དང་སྙད་པ་དང་། །སྒོ་དང་སྟོམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་། །ཐབས་དང་རིགཔ་དོན་དང་

འདོད། །ལེགས་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཞེས་པ་ལྟར་ཚུལ་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་ལས། འདིར་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་ལམ་སྲོལ་མི་འདུ་བའི་ཕིར་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཕྱི་བ་སྟེ། ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྲོལ་དང་།

ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་མེད་པའི་སྲོལ་ཕྱི་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་གཉིས་ལེགས་པར་ཕྱི་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྨྱི་དང་། ཁྲད་པར་

དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་པས་བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡང་སྨྱིང་ལས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པའང་མཆོག་གི་སྒྲ་ཉེ་ཚོག་ཏུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་སྨྱི་ལ་སྦྱར་ཀྱང་རུང་ལ། འོན་ཀྱང་

@015B ཞེབ་ཏུ་བརྟགས་ན་དཔལ་མགོན་ཀུ་སྐྱབ་ནི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བཀའ་བབ་ཡིན་པས། གཉིག་བསྡོམས་ཏེ་ཟབ་རྒྱས་རྙང་བུ་

འཇུག་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་བཟང་

གསལ་བར་མཛད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ན་ལེགས་པས། བསྟན་པ་མཆོག་ཅེས་པའང་ཐབས་ཤེས་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་དེ་ཡང་ས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་

རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཉི་མ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་ཀུན་སྐྱབས་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཞབས་ལ་སྤྱི་བོས་འདུད་པར་མཛད་དོ། ༥ །སྐབས་འདིར་མཁོ་བའི་སྤྱིའི་དོན་ནི། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་མིའི་

ཤ་ཆུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འགྲེལ་བ་ལ་གཅོད་བྱེད་དང་གཞན་དུ་དུང་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ལ་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྟོལ་

ལྟ་བུའི་དུང་ངེས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་དུང་ངེས་འབྲེད་པར་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་

གིས་དང་འས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀལ་ཅིང་།

དེ་ཡང་འས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འདེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་དང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་འས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ། ཅས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་བྱགས་

@016A ཞེས། །ཀུང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། ནས། དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་

པོ་བསྡུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣང་བས། བྱམས་ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་སྡོལ་བ་ཉོད་པ་མིན་ཞིང་། གཞུང་འགྲེལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་བཞི་དང་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོ་ཤེའི་ལུང་དྲངས་ནས་ཀློ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པ་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་འདོད་པར་འདུག་པས། ཀློ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་ལས་བཤད་སྡོལ་ཟུར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་སྡེ་མ་འདིའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྐྱར་བའི་

དོན་དོགས་དཔྱོད་དུ་འཆད་ལ། ཕྱི་

མ་ནི་དེ་ལ་མིའི་ཤ་ཚུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལམ་བརྒྱན་པར་ཕྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་སོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་རྒྱལ་བས་ལྷུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷོ་ཕྱོགས་བཅ་དའི་ཡུལ་དུ་ནི།།

དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་ཆར་གྲགས་པ། །དེ་མིང་ཀུ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །ད་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། །ཆུ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྟུབས་ཏེ། །བདེ་བ་ཅན་

དུ་དེ་འགྲོའོ། །ཞེས་མཐའ་གཉིས་འཛིག་པའི་དབུ་མའི་དྲང་དེས་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ང་འདས་ནས། །ལོ་ཀེ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །དགེ་སློང་ཀུ་ཞེས་དེ་འབོད་

@016B འབྱུང་། །བསྟན་པ་ལ་ནི་དད་ཅིང་ཕན། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ཐོབ་པ། །ལོ་ནི་དྲུག་བརྒྱ་དག་ཏུ་འཆོ། །རིག་པ་རྩ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་ཀྱང་འགྲུབ། །བསྟན་

བཅོས་སྣ་ཚོགས་དོན་དང་ནི། །དངོས་པོ་མེད་

པའི་དོན་དེ་རིག །ཅེས་སྣ་ཚོགས་པའི་དོན་ཏེ་དྲང་དོན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ཏེ་ངེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་ཀུན་སྦྱངས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་དོན་ལ་

མ་ཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབྱེད། །ཅེས་རྣམ་རིག་པ་དང་མཐུན་པའི་དྲང་ངེས་གསལ་བར་འབྱེད་པར་གསུངས་པས་ཐོགས་མེད་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་ན། དབུ་མ་བ་དང་། རྣམ་རིག

པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་དང་རིགས་ཚོགས་མཛད་པ་པོའི་ཀུན་སྦྱངས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ས་སྡེ་མཛད་པ་པོའི་ཐོགས་མེད་དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟར་དུ་གཞུང་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བཅིངས་གྲོལ་དང་བླང་དོར་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་

རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྣང་བྱེད་མཐར་ཐུག

པ་ལ་གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་འདི་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་དེ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་དབང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་དེར་ངེས་པའི་ངེས་དོན་དུ་སྣང་པའི་སྐུད་

@017A ཞེས། །བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་སྟོན་པའི་ཕིང་ཀྱའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གཞུང་

འདི་དག་གིས་དགག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་པ་ལ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ལུང་དང་

རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གླུ་སྒྲུབ་དབྱངས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

འབྱེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་སར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་ཕྱི། ཞེས་ཐོགས་མེད་རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

འབྱེད་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །ཞས། གླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཅེས་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྲོལ་གཉིས་ལེགས་བཟུང་ནས། །ཞེས་

@017B དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས། ཞེས་དང་། སྣ་བའི་ཁྲུ་མཆོག་གླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཇི་བཞིན་བཀླལ་བའི་ཚུལ་

གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྒོལ། །ཞེས་དང་།

མགོན་པོ་ཀུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་སྒོལ་གཉིས་ཕྱི། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་

བརྒྱད་པའི། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀར། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀུ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀའི་ལམ་སྒོལ། ཞེས་སོགས་རྗེའི་ལེགས་བཤད་མང་པོ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་

དང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་དར་ཏྲེ་ཀ་དང་། ཕར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་སོགས་སྒས་ཀྱི་ཐུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

མིའི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལམ་བརྟེན་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྒོལ་ལྟ་བུའི་སྒོལ་ཆེན་པོཕྱི་བའི་གང་ཟག་དེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་རྒྱུན་རྩོམ་

པ་པོ་དོན་གཅིག །དེས་ཟད་མོད་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

འབྲེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱང་ཤེས་ནུས་སོ། །དེ་སྐད་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིགས་ཚོགས་དང་། ཤུགས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཟཁད་པ་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་

@018A ཞེས། །རྣམས་རྒྱུན་གྱིས་བཀལ་བས། རྗེ་བཙུན་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་

གྱི་ཤིང་རྟའི་ལམ་སྲོལ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་གསར་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་གང་ཟག་ད། རྣམ་རིག་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་

ཀྱང་རིགས་བསྟེའོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྲེད་ལ་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འཇོག་དགོས་ཏེ། གཞུང་ལས། རང་སྟེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཐལ་རང་གང་འདོད་བརྟགས་ནས་རང་

རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་འཐད་

ཅེས་པ་ནི་རྟག་བའི་གཞུང་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པ་མིན་པ་ནས་དངོས་སུ་ བྱུང་ངོ་ །ཞེས་དང་། བྱུང་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་བཀྲལ་བ་

ལ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྐྱོན་བརྗོད་བ་མི་འཛུགས་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་གསལ་ལས་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་པ་དང་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ རོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། སྲོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་ཐལ་

@018B འགྱུར་དུ་བཀལ་བ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་བརྒྱོག་གི་དགག་གཞག་བྱེད་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རྟུས་

སོ། །སྒོབ་དཔོན་འདི་མདོ་སྡེ་སྙིང་པའི་དབུ་མ་

རང་རྒྱུད་པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུངས་པའི་དོན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བདག་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་མདོའི་དོན་མིན་པར་དབུ་མའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལམ་

སྲོལ་འདི་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་ཕྱི་བ་ཞིབ་ཏུ་ནི་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཞི་བ་འཚོ་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་ལས། གཞུང་རྒྱས་

པར་བརྩམས་ནས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་སྤྲོད་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་སྲོལ་ཕྱི་བར་སྤྲོད་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། སྤྲོད་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཐ་

སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་ཐོག་མར་ཕྱི་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༥ །སྒོ་ན། དགོངས་

འབྱེལ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་

བསྟན་པ་གཉིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་བྱེད་དང་། ཤེར་མདོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དྲང་ངེས་འབྱེད་གཉིར་འཛིག་དགོས་པས། ཁ་ཅིག །བདེར་གཤེགས་གསུང་རབ་ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ། །ཞེས་པའི་

@019A ཞེས། །གསུང་རབ་ལ་དེ་གཉིས་ཙམ་འཛིག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཡང་སྐྱིང་ལས། དགོངས་འགྲེལ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་ཟཁད་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་གཉིས་ཕྱེ་བར་བསྟན་ཟེར་བ་མི་འཐད། ཅེས་པའི་

སྒྲས་ཟིན་ལ་མྱན་སེལ་དུ། ཀུན་སྦྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དེ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཟཁད་ཚུལ་ལྟར་ཕྱེ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་བཀོད་པ་དང་། འོད་སྲུ་མས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

འབྱེད་བཞིར་བྱེད་པ་གསེར་ཕྲེང་དུ་བཀག་པ་ལྟར་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་བའི་གང་ཟག་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འཛིན་ན་རབ་འབྱོར་དང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མ་

ངེས་པར་ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་

གསུངས་སོ། །སྟོར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་དྲང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་སྤྱི་ལ་སྤྱོར་དགོས་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་མི་གསལ་ཡང་། ལྷང་སྐྱའི་གྲྭབ་མཐར་སྤྱར་བ་དོན་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་

བའི་དོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲྭབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་དབུ་སེམས་ཀྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་ལ་བྱ་དགོས་པ་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་དུའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དང་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲད་མ་ཕྱེ་བར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། མིང་རྟུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་

@019B ཕྱེ་བ་སྟར་དྲངས་པའི་ལུང་གཉིས་སུ་གསལ་བ་གང་། ཚུལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སྲོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱེ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་

སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་

སྟེ། དེ་ནི་དབུ་མའི་སྤྱི་བཤད་སྐབས་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྗེ་བཙུན་དང་གྲུ་

སྒྲུབ་ཞབས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་འབྱེལ་ཚུལ་གཉིས་བྱང་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ཡང་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་

འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ཕྱི་མས། གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྟུང་གི་སྤྱིར་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤེང་རྟའི་

སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། སྤྱ་མས་མ་ཁྲབ་

སྟེ། སྨྲིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་

མིན་མིའི་ཤ་ཆུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་མི་འགྲེལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་གང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་དེ་ལྟར་འགྲེལ་གྱི་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་མི་

@020A ཞེས། །འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་ཡང་སྟ་མས་སྨྲིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞད་པ་ལ། ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་འཇོག་དག

སྨྲིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མིན་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མིན་གྱི་སྐོར་ནས་འཇོག་དགོས་ཏེ། སྨྲིར་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་གླུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེར་དབུ་སེམས་ཀྱི་སྲོལ་གཉིས་

ལས་ཕྱང་གསུམ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་མི་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྲོལ་འབྱེད་གཞི་ནི་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་གནད་

ལས་མ་འདས་པས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་

ནི་དྲང་ངེས་ལ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་མིན་གྱིས་འཇོག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྱུར་སྟེ། གྱུར་མཐའ་རྩ་བར། ཕལ་ཆེར་རྒྱུ་ཆའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། །ཞེས་དང་། ལྷང་སྐྱའི་གྱུར་མཐར། དབུ་

སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པའི་རྟེན་སེམས་

བསྒྲིད་པ་དང་། ཏས། ཕལ་ཆེར་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུན་གྱུར་མཐའ་སྣ་ཚང་རྩང་ཞིག་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དགོས་པས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་

@020B མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དེ་ལ་གཉིས་སུ་བྱངས་ངེས་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་གཅོད་བྱེད་མི་རྣེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་སེམས་གང་རྩང་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་

ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། ཐལ་

རང་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཁྱབ་པའང་གནད་འདི་ལ་ཐུགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། སྔ་མས་དེ་འདྲའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཡང་རྩང་བ་ཞིག་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་ན་མིའི་ཤ་ཆུགས་ཅན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་

ལ་མ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱོན་སྤྲོང་བྱེད་དོ། །ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དབུ་མ་བའི་སྐབས་དོན་མངོན་རྟོགས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྲེལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ལ་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་བཞག་པར། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་

ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐབས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་གང་། དབུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་རགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཁོ་

ན་རེ། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོགས་མེད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་ལེགས་བརྒྱད་པའི། །ཟབ་མོ་

ལྷ་བརྒྱ་ཆེན་སྦྱོང་བའི་ལམ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཀོང་ཁ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་དེ་དག་ལས་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས། དེ་གཉིས་ཀོང་ཁ་ཆེན་པོར་འཇོག་བྱེད་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཀོང་ཁའི་སྒོལ་གཉིས་

@021A ཞེས། ཕྱི་བ་ལ་བྱེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐར། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཕར་ཕྱིན་དུ་ཀོང་ཁའི་སྒོལ་འབྱེད་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་སྟོན་གྱི་མཁས་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྐྱེང་མནན་པ་ཙམ་ལས་

རང་གི་བཞེད་པ་དངོས་ནི་ཀོང་ཁའི་སྒོལ་འབྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་གྲུབ་མཐའི་བཤད་ལུགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་ལས། དེས་ན་སྒོབ་དཔོན་གླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་འདི་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དབུ་སེམས་ཀྱི་

ཀོང་ཁའི་སྒོལ་ཕྱེ་ཞིང་། ཞར་ལ་ཟེགས་དམན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པའང་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་བཀལ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཀོང་ཁའི་སྒོལ་ཕྱེ་བར་

གསུངས་པ་ལས་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ལ་

གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་པའི་བཤད་ལུགས་མི་སྣང་དོ། །སྟོང་ཐུན་ལས། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་མཛོད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀལ། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་

བརྟེན་ནས། ཡབ་རྗེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས། ཐལ་འགྱུར་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་སངས་རྒྱས་བསྟུངས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་རོང་བསྟན་དར། ཀུན་མཁྱེན་ཟླ་མ། བྱང་རྩེ་སྨྱིན་པ་དར་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་

བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དོན། སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྒོལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལས་གསལ་ཚམ་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས། དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པ་

@021B མིན་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་འབྱེད་ལ་རྒྱུ་བྱགས་འཇོག་པ་གཞུང་འདི་ཤེས་ཏུ་གསལ་བ་དང་། སྒོལ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། བྱམས་མགོན་སེམས་ཙམ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཐལ་

འགྱུར་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་རུ་ཅང་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྨིན་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཕྱེ་ཟིན་ན་རྒྱ་བས་སྣང་འབྱེད་དགོས་དོན་མེད་ལ།

མ་ཕྱེན་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་འདོད་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོ་རང་ལ། དེ་བ་ཞན་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀ་རང་རྒྱུད་པའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་ཕྱེ་བར་

ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་དེ་དེའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞག་ནས། རྒྱ་གྲགས་ཤེང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞད་པའི་གཞུང་སྡུར་དྲངས་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། དེ་ལ་ཁོ་ན་ཟེ། འདིའི་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་མི་

རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ལྟོག་ཕྱོགས་

རང་རྒྱུད་ལ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་སྟོན་མཁན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ལ་ཞེས་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་སྟོན་མཁན་ཟླ་

@022A ཞེས། །བྱགས་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལུང་གི་སྟོད་སྨད་དུམ་བུར་བཅད་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་སྟོན་མཁན་དང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་མཁན་ལ་གང་ཟགས་སོ་

སོར་གཉིས་བཞག་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དུ་མཁས་པ་མང་པོ་ཞལ་འཆམ་མོ། །ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐར། ཀུན་མཁྱེན་བློ་མས་སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞག་པའང་སྐྱ་མའི་གསུང་དང་བསྟུན་པ་ལས་རང་

ལུགས་ལ་བླ་བྱགས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པ། བྱུད་མཐའ་རྩ་བར། བླ་བས་ལེགས་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྟུབས། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་པར་གསུངས་

ཀུང་། དེར་ནི། རྩ་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་

ཀྱིས་ཐལ་འབྱུང་བཀལ། །ཅེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འབྱུང་བའི་ཤིང་ཏའི་སྲོལ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱ་བས་ལེགས་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྐྱབས། །ཞེས་པ་རྩ་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱ་བས་རང་ཕྱོགས་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་།

ལྷོག་ཕྱོགས་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པར་བཞེད་སྣང་བས་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཨཁད་ཚུལ་ལས་ཨཁད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞེག་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཐེག་དམན་གྱི་ཤིང་ཏའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡོད་མེད་དང་། ཡོད་ན་གང་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་

བདེན་རྫུན་གྱི་ཤིང་ཏའི་སྲོལ་འབྱེད་དང་། བོད་ཀྱི་གླུབ་མཐའ་སོ་སོའི་ཤིང་ཏའི་སྲོལ་འབྱེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་ཏ་ཅང་མང་ཡང་མ་སྤྱོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྲོལ་གཉིས་ལེགས་

@022B པར་བརྙང་བའི་སྒོ་ནས། འཛམ་གླིང་འདིར་དབུ་སེམས་སོ་སོའི་བློ་གསལ་བྱེ་བ་སྟེ་གྲངས་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིང་ཏ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བཀལ་བལྟར་རྟོགས་

པའི་ཞེས་རབ་ཀྱི་མིག་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་

སྲོལ་འཛིན་གྱི་པཎ་ཆེའི་འཕགས་པ་ལྷ་སོགས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབྱིག་གཉེན་སོགས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མཚན་དངོས་སུ་ཐོན་པ་དང་། མཐོན་པ་ཞི་བ་ལྷས་མཆོག་པའི་དབུ་མ་དང་། ཤྲཱདྡྷེ་བས་མཆོག་པའི་རྣམ་

རིག་པའི་སྲོལ་འཛིན་འཇམ་གྲིང་མཁྱེས་པའི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་བཞད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོར་ནས་མི་ནུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་པའོ། །དེ་ཡང་

འཕགས་པ་ལྷ་ནི་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་སྟེ་དེས་ཡེ་ཤེས་སྐྱིང་པོ་ཀུན་བཏུས། འཁྲུལ་བཟློག་པའི་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པ། དབུ་མ་ལུགས་པའི་ཚད་སོགས་དང་། བརྩོད་བྱ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཇད་ནས་ཀླུ

སྒྲུབ་ཀྱི་སྲོལ་བཟུང་བ་དང་། དཔའ་བོས་སྐྱེས་རབས་དང་། བསྟོད་ཚིགས་སོགས་མང་པོ་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་ཡང་ཕར་ཕྱིན་བསྡུས་པ་སོགས་དུ་མ་མཇད་ནའང་། དབུ་མའི་གཞུང་ཆེ་བ་

རྣམས་བོད་ལ་མ་ཕེབས་པར་རྫེས་གསུངས་སོ།།

སངས་རྒྱས་བསྟུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཕལ་ཆེར་བོད་དུ་མ་ཕེབས་ཀྱང་། གཙོ་བོ་འགྲེལ་བ་བྱང་སྤྱི་ཀ་མཛད་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྒོལ་ཕྱེ་ཞིང་། ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་གནད་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་

@023A ཞེས། །དབུ་མ་སྣོང་པོ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་རྟོག་གེ་འབར་བ། རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་རྣམས་མཛད་ནས་རང་རྒྱུད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རྩ་ཤེའི་སྒྲོས་འགྲེལ་དུ་ཚིག་གསལ་དང་།

རྩ་ཤེར་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་དབུ་མ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་མཛད་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཤིང་རྟའི་སྒོལ་ཕྱེ་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་ཤིང་རྟ་

ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོལ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་བའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དག་གོ །དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་པ་ལས། ཐུ་ཀ་ར་ཥ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། མདོ་འགྲེལ་སྐོར་

གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ཆོ་

བྱོས་བརྟན་པས་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་དབུས་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་དང་སུམ་ཅུ་བ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སོགས་དང་། ཕྱོགས་གླང་གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་དང་ཚང་མ་ཀུན་བཏུས་སོགས་དང་།

ཆོས་བྱགས་ཀྱིས་ཚད་མ་སྡེ་བདུན་སོགས་མཛད་ནས་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་བའི་ལམ་སྲོལ་བསྒྲུབས་པ་སྟེ་དག་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྲོལ་འཛིན་སྒྲོང་སྤེལ་བའི་མཁས་གྲུབ་དག་གོ །འདིར་འཕགས་པ་ལྷ་རྫུས་སྐྱེས་

ཡིན་མིན་དང་། རྒྱ་བས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞབས་ཟིན་མ་ཟིན་དང་། དེ་བྱོན་དུས་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མ་སྤྱོས་སོ། །གཉིས་པ་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་ཞེས་སོགས་བྱང་། དེ་ལ་ཤོང་བ་དང་པོ་བཞེས་

@023B གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་རྟོགས་དཀའ་བས་བོད་སྤྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ནས། ཤོང་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་

ནས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་ཏེ་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་འཚད་

པར་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་བྱ་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ས་ཆེན་བརྒྱད་སོགས་མང་དུ་ཐོས་པར་མ་ཟད་རིགས་པའི་ལམ་དུ་ཡང་དལ་བ་མང་པོ་བསྟེན་པ་དང་། དོལ་བོ་བ་སོགས་མངོན་པར་རྟོགས་

པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མི་དམན་པ་ཞེས་བྱག་སྤྲོ་ཕུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཀྱིས་སྐྱར་བ་ལྟར་རམ། གཞན་ཕལ་ཆེར་གྱི་གསུངས་ཚུལ་ལྟར་ན། མདོ་སྡེགས་རིག་གནས་སོགས་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། རིགས་པའི་ལམ་ལ་

སྐྱར་པ་མང་དུ་མཛད་པ་དང་། སྤྱོད་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མི་དམན་པ་དུ་མས་ཀྱང་རྩོལ་བ་མང་དུ་བསྟེན་ན་ཡང་རྟོགས་པར་མ་ཐུབ་པའི་ཟབ་མོའི་གནས་དེ་ནི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་སྟེ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀཱས་གཉིན་

དུ་བཟུང་ཞིང་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ངོམས་མེད་དུ་བཞེས་པའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་པར་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཟིགས་ནས། རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་བདག་གིས་

བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མཛོད་

པ་སྟེ། འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་ཚུལ་ནི། མ་ཁས་གླུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བྱོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩིའི་ཆུན། །དུས་

@024A ཨཱཿ། །གསུམ་ཆུལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་བསྡུས་པ། །ཆུན་མི་འཆད་པར་འདོམས་ཞེས་དང་། གསང་རྟམ་ཆོགས་བཅད་མར། རབ་མཛོས་འོད་ཟེར་ལྔ་ཡི་དྲ་བ་ཅན། །ཤེན་ཏུ་རྒྱམ་པའི་དབུས་སུ་འཇམ་པའི་དབྱངས།།

མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་ཆུལ་སྲས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཐུགས་མཁྱེན་པའི་གཏིར། །ཤམ་འདོད་གཟིགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་འདུས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཞུང་ཟབ་མོའི་དོན། །ཆུན་དུ་གསན་པ་

ཆུལ་སྲས་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གཞུང་འདི་མཛད་པ་ནའང་། རྣམ་ཐར་རྒྱར་ཆུན་ལས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་གླུབ་མཐའི་གནད་རྣམས་གསུངས་ནས།

དཀི་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་

ཞིག་ཡི་གེར་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་དེས་རྣམ་འབྱེད་བརྩམས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞུང་འདིའི་མཇུག་རྩོམ་དུ་ཡང་གསལ་བ་ལྟར་ལ། སྨན་ལུང་རྒྱ་མོགས་ཕུར་འཛམ་དབྱངས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དང་པཾ་

གྲུབ་མང་པོས་བསྐོར་བ་གཟིགས་པ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བའི་ཏེན་འབེལ་དུ་གསུངས་པའི་ནང་ཚན་དབུ་སེམས་ཀྱི་དྲང་དོས་ཀྱི་སྡོམ་འབྱེད་དང་སྡོམ་འཇོན་མང་པོའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་

པ་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་ནི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་པར་དམ་པ་དག་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སྤྲོབ་དཔོན་སྤྱ་མའི་མན་ངག་དང་ལྡན་ཚུལ་དང་། རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ནང་གི

@024B དོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་དང་། ཡང་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བར་གཟིགས་པའི་མཁྱེན་རབ་ཕུན་ཚོགས་དང་།

གདུལ་བྱ་ལ་རྗེས་སུ་བརྩེ་བའི་བརྩེ་བ་

ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ཚང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྟོང་ལྡན་ཉན་པར་བསྒུལ་བ་ནི། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་སོགས་བྱུང་། མདོ་སྡེགས་ཀྱི་ལམ་གང་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་གང་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཉམས་

སུ་ལེན་པ་ལས་འདར་མི་རྩང་བ་ནི་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དེ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་འབྲས་བུ་སྟོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འཕང་འདོད་པའི་སྐལ་བཟང་རྣམས་ཀུས་པ་ཆེན་པོས་

ཉོན་ཅེས་བསྒུལ་བ་སྟེ། སྡུ་ཕྱི་

བསྡོམས་པས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ནི། གཉས་དེ་ནི་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོའི་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅེས་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་དོན་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པ་གཉས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྟོབ་རྒྱ་མེད་ཅེས་པས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་ལམ་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་དང་སྦྱོལ་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིང་དགོས་

དང་། ཉིང་དགོས་དེ་ཉིང་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡམ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཡམ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་ཏེ་ཤུགས་ལ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ལ་གཞན་སྟེས་སྣ་ཚོགས་སྣ་

@025A ཞེས། །ཡང་རང་ལུགས་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་འདིའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཐོག་བྱ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་

ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་། ཡམ་དེ་ཉིད་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདེན་ཚོག་ཀུན་ལ་ཆོས་བཞི་བརྗོད།

རྟང་ཞིང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་བྱ། ངག་ལས་རྟོག་པྱན་ལ་གོ་བའམ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དགོས་པ། དེ་ལས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་

དགོས། དེ་དག་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་

མི་འབྱུང་བ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གེགས་བཞི་སེལ་ཚུལ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ལ་ཆོས་བཞི་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་ཉུང་མི་རྣང་བའི་ཚུལ་སོགས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །སྒོམ།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འདིའི་དགོས་པ་དང་བརྩོད་བྱ་གཉིས་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིའི་བརྩོད་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཉིད་དགོས་ལ་མི་གནས་པའི་སྒང་འདས་ཀྱང་ཡོད་པ་གང་ཞིག །སྒང་འདས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་།

དེ་སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་ཅིང་། འདིའི་ཉིད་དགོས་ལ་ཉིད་དགོས་མཐར་ཐུག་གིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོང་རྣམ་མཁྱེན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སོགས་འདིའི་ཉིད་དགོས་ལ་མི་འཇོག་པ་དང་

@025B བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་དགོས་སོགས་བཞིའི་ནང་གི་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། དེ་ལ་རྟེན་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་དགོས་མི་དགོས་དང་། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ཐོབ་

པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ཁོ་རང་ཡིན་མིན་སོགས་

ལའང་སྤྲོ་བྱ་མང་དོ། །དགོས་འབྲེལ་ངག་གླད་དུ་བཀོད་པའི་དགོས་པ་ལ། ཀུ་སྤྲ་རི་ལ་ལ་སོགས་པས་དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པ་ཚད་མས་ངེས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞེ་འཆོའི་བདེན་

གཉིས་དཀའ་འབྲེལ་དུ་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་སྐབས་འགོག་པ་རྒྱག་པ་དང་། བྱམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དང་གཡག་ཕྱུག་པས་གཞུང་གི་ཡི་གེ་མཛོས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གིས་དོན་མི་འབྱུར་གྱི་དོགས་པ་བཞི་བསལ་ནས་

དོན་འབྱུར་གྱི་ཐ་ཚོམ་བཞི་སྐྱེད་པ་བཤད་པ་རྣམས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བྱ་སྟོན་གྱིས་ལུགས་དང་པོ་ལྟར་བཞེད་པར་གསུངས་ཀྱང་ལུང་སྟེར་དེ་བཀག

གོ །རང་ལུགས་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལས། ངག་འདིས་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་ཡོད་ན་ནི་འཇུག་ཅིང་མེད་ན་ནི་སྤོག་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམས་

ནས་འཇུག་པར་འགྱུར། ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་ངག་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདིའི་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གཉིས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འོང་དགོས་པས་ཆོས་བཞི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་

@026A ཞེས། །ཡན་ལག་ཏུ་མི་འཐད་ཅིང་། འདིའི་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེ་འདི་ལ་ཞུགས་འབྲས་སུ་འབྱུང་དགོས་པས་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པའང་དེར་མི་རུང་ལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག

ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་དབང་རྣོན་བསྟན་བཅོས་ལ་མི་འཇུག་པས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཐོས་པའང་དེར་མི་རུང་དོ། །དེས་ན་ཆོས་བཞི་ལ་གོ་བ་ཡང་དག་གམ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་

ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་བརྟག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དོན་གཉིར་འཛིག་རྟེན་འདི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཞུ་བྱམ་

སྟོན་པོ་ལས། དོན་

འགྲུར་དོན་མི་འགྲུར་བདག་ལ། །ཐེ་ཚོམ་ཟ་ནའང་འཇུག་ལྟོག་རྒྱུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་བཞི་ཕལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆོ་སྐྱམ་པའི་དོན་འགྲུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་བཞི་བསྟེད་དེ་ རྟོག་པྱན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག

ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་པོ་འདི་གསེར་ཕྲེང་དུ་ཁྲངས་གསལ་བར་མ་མཛད་ལ་ལུང་སྐྱེར་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གསུང་དང་། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་སུ་འཐད་པྱན་གྱི་ཡིན་པར་ བྱས་ཀྱང་གཞུང་མང་པོར་

ཚད་མ་བརྟག་པའི་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་དེར་སྣང་དོ། །ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གདུལ་བྱ་དབང་རྟེན་ཐེ་ཚོམ་ལས་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་དེས་དབང་ རྟེན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་དང་།

@026B དབུ་མ་རྒྱན་ཟིན་དུ་རང་སྡེ་དབང་རྩལ་ཤེན་ལྷོག་ལ་འཇུག་པ་ན་ལུང་ཙམ་སྨྲབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན་དེས་དབང་རྩལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པར་

སྣང་བ་དང་། ཚད་མ་བརྟག་པའི་ལུང་འདི་དང་

རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྣོན་ཐེ་ཚོམ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མཐོང་བ་གང་གི་སྐོར་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་དཔྱད་ཚུལ་སོགས་དྲང་འབྱུང་ཞིང་། དེར་བྱག་མཐའ་རྩ་བར། ཡུལ་མཆོག

བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྣས་བཞིན། །ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་འདིར་སྟག་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་དོགས་པ་བཀོད་ཀྱང་། བྱག་མཐའ་རྩ་བས་མདོ་ཕྱོགས་སུ་སྟག་ལམ་སྣས་པ་མ་གཏོགས་

སྣས་ཏེ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་མངོན་ནོ། །ཐེ་ཚོམ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ལ་ཚོས་བཞི་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་ནཻ་རྐྱེག་ལྡན་ལ་དེར་དེ་ཡོད་

མེད་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་ཞིང་དེ་ལས་ཆོས་བཞི་ཡོད་མེད་ལྟ་ལ་ཡོད་ན་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ནའང་དགོས་འབྲེལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་

སྟོན་དུ་མ་བཀོད་པ་ནི་དེའི་སྟོན་དུ་བཀོད་

ན་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་དང་བ་སྐྱེད་ལ། དེས་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པར་ཕྱོགས་པ་ན་ཆོས་བཞི་ལ་རྟོག་པས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་ངག་བཀོད་པར་ཆོས་བཞེས་འཆད་པ་ལྟར་རྗེས

@027A ྅།། །།ཀུང་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྲེད་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ། རང་

ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བསྟན་ཅིང་མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་

ངེས་འབྲེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་མདོ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་སྒྲོང་ཞུས་སུ་སྨྲ་བྱ་བ་ངོ་བོ་བདེན་

པས་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།

དེའི་རྒྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པཉམ་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པས་སྟོང་པ་ནི་ཞི་བ་སྟེ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པཉམ་དེས་དོན་དམ་པར་རང་འབྲས་སྐྱེད་པས་སྟོང་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་སྨོན་པ་མེད་པའི་

རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་སུན་འབྱིན་མི་རྟུས་ལ། དེ་མ་རྟུས་པས་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་སོང་སྟེ་ལས་སྣ་ཚོགས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམ་པར་འཇུར་བ་གཟིགས་ནས།

འགྲོ་བ་དེ་དག་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཆོས་དང་ཡང་སྐོས་རགས་པའི་བདག་མེད་སྟོན་པ་སོགས་སྟོང་ཉིད་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་སྐོ་མང་པོ་སྟོན་པའི་ཐབས་ཚུལ་དང་། རྣེན་

@027B འབྲེལ་སོགས་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་སྟེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐོ་ནས་ཡུལ་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཕྱི་འགྲེལ་དོན་དེས་

རྟོགས་རྒྱས་སོ། ། །འདིར། རྣམ་ཐར་སྦྱོ་གསུམ་

ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་གཞུང་མཛོད་དུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པས་བཞག་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལེའུ་བཅོ་ལྔ་བར་མཐོང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་དག་པས་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་ལེའུ་བཅུ་དགུ་བར་བདག

མེད་གཞན་དབང་སྣང་འདས་གསུམ་གྱིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིས་བཞག་པ་དང་། དབུས་མཐར་གཉེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞིར་སྟོང་ཉིད་བཞི་སོགས་ཡུལ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། བྱང་སར་བདག

མེད་གཞན་དབང་སྣང་འདས་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཉན་སར་འཁོར་བ་སྣང་འདས་བདག་མེད་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པས་བཞག་པ་དང་། བསྡུ་བར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དང་།

གཉེན་པོ་གསུམ་གྱིས་དང་། རྒྱུ་མཚན་སོགས་ཆོས་ལྔས་དང་། བདེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པས་བཞག་པ་དང་། དབུ་མའི་གཞུང་མདོ་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་

ཞུས། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ། འོད་

སྣང་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་མཚན་མ་སྤེད་པ་གསུམ་གྱིས་དང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པས་དང་།

@028A ཞེས། །ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། འཇུག་པར་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། སྔགས་ཕྱོགས་སུ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དུ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། དེ་དང་མངོན་

བྱང་དང་སྒྲུབ་ཐབས་ཀུན་བཟང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་པ་མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་

བདེན་རྣམ་པ་ཅན། །ཞེས་ཞི་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་ཀུན་ལས་གྱི་

བཞི་རེ་སྟེ་བཅུ་རྩོགས་པའི་སློབ་

མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། །རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས། །སྟོང་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །མཚན་མེད་གཞི་ནི་རྣམ་རྟོག

རྣམས། །ཡང་དག་ཟད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །སྟོན་པ་མེད་པར་གྱུར་པའི་དེ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གོ །ཞེས་དགག་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་ལྟར་ཡོད་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྣམ་རྟོག་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་

@028B ལ་དམིགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ལ་མི་སློན་པའི་སློན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ཨངྟེན་གསུངས་པ་དང་། ཏིང་ཨངྟེན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །བདག་མེད་རྣམ་པ་

གཉིས་པོ་དང་། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟེན་

དང་ནི། །དེ་རྟག་ཉེར་ཞི་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། བདག་འཛིན་གྱི་རྟེན་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོན་མེད་དང་། སྤྲུག་བསྔལ་གྱི་མཚན་མ་རྟག་ཏུ་ཞི་བའི་སྐུང་འདས་རྟོགས་

པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གསུངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཉིད་དུ། །ཆོས་ཀྱི་སྒོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་མི་རྟག་སྤྲུག་བསྔལ་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྒོན་མེད་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྐུང་འདས་

རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གསུངས་སོ། །དབུས་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་གསུངས་པའི་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚ་ནས་སྟོང་

ཉིད་དང་། སྒོད་སྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚ་ནས་སྒོན་མེད་དང་། མཚན་མ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོའི་ཚ་ནས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན།

ནས། དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། སྒོམ་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ལ་མི་རྟག་པའམ་སྡུག་བསྔལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སེམས་ཀྱི་གནས་པ་རྟེ་

@029A ཞེས། །གཅིག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ནས། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་

མ་མེད་པ་ལ་སྐྱོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་རྒྱག་པ་དང་འབྲས་བུ་དང་ནང་དང་ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་མེད་དང་། མཚན་མ་ཡིད་ལ་མི་

བྱེད་པ་དང་མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་སོ། །བྱང་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་བརྩེད་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་བརྩེད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐོང་ནས་སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན།

འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དུ་མའི་སྐྱོན་ཆགས་པར་ཡང་

དག་པར་མཐོང་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ་མི་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་འགྱོ་བའི་སེམས་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩེད་དུ་

@029B མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། སྟོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞི་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་གནས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་མཚན་མ་མེད་པའི་ཏིང་

ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་ཚོས་ཀུན་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་བང་མཚན་བྱིས་མེད་པ་སྟེ་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མ་དག་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་བང་མཚན་བྱིས་བླུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་

དང་སྤྱག་བསྟལ་བྱིས་ཟིན་པས་ན་ཉེས་པའི་གཞིར་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་དེ་ལ་མི་སྨོན་པས་སྨོན་མེད་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་བང་མཚན་བྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་ཞི་བའི་སྐུང་འདས་ལ་ཞི་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་

འཛིན་གསུངས་སོ། །ཉན་ས་ལས། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། འདི་ནི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ནི་ཁམས་གསུམ་

དང་ལྡན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འདུས་བྱས་གང་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་། སེམས་

ཅན་དང་། སྡོག་དང་། སྐྱེ་བ་པོ་ཞེས་

བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ་དང་ཉེས་དམིགས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་སྨོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །མི་སྨོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །སྡུ་ངན་ལས་

@030A ཞེས། །འདས་པ་དེ་ལ་སྨོན་པ་དང་ལྡན་པས། ཞི་བར་ལྟ། བྱ་ནོམ་པར་ལྟ། ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་ཞིང་སྨོན་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་

བཞག་གོ །མེད་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྨོན་པ་ཡང་མེད། སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་ཤིང་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་

བཞག་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁམས་གསུམ་ལ་སྐྱོན་དང་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་ནས་མི་སྨོན་པའི་སྨོན་མེད་དང་། སྡུང་འདས་

ནི་ཞི་སོགས་གསུམ་དུ་རྟོགས་ནས་

དེ་ལ་སྣོན་པའི་མཚན་མེད་དང་། སྟོང་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། གཉིས་སོ། །

སྣོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། དྲུག་གོ །མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དུ་ཞེ་ན། བརྒྱད་དོ། །ཞེས་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་དང་

ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་སྟེ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །བསྡུ་བ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་

@030B བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྣོན་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཡོངས་སུ་

གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་རྣམ་

པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མ་དག་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉེས་དམིགས་ཅན་དུ་རྟོགས་

པའི་སྒོས་མེད་དང་། སྐུང་འདས་

སུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོའོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་སྲིད་པར་སྨོས་པའི་འོ། །མཚན་མ་

མེད་པ་ནི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མདོར་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དབུས་མཐའ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་། དུ་ཞེག་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་དག་ཡིན། དུ་

ཞེག་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་མཚན་མ་

མེད་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དག་ཡིན་ཞེན། སྣས་པ། རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣམ་པ་སུམ་ཆར་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཆར་ཀྱི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡང་ཡིན། མིང་ནི་རྣམ་པ་སུམ་

ཚར་མ་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་

སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པ་སྣམ་ཚར་ཡིན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་སྣམ་ཚར་ཡང་མ་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཡང་

@031A ཞེས། །དག་པའི་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་སྣམ་ཚར་ཡིན་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདིར་རྒྱུ་མཚན་ལ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གཅད་དེ་དག་གི་ཡུལ་གསུམ་གཡོད་

པ་དང་། མིང་ནི་སྒྲ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གཅེད་ཅིང་སྟོང་ཉིད་དང་སྣོན་མེད་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། འདིའི་རྣམ་རྟོག་དང་གཞན་དབང་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གཡོད་ཅིང་སྟོང་སྣོན་

གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལ་ཉིང་འཛིན་གསུམ་གཅེད་ལ་སྟོང་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་

ཅན་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་

གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། དེ་ལ་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གཡོད་ཅིང་། དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཡན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ལྔ་གར་དང་། སྣོན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་

གསུམ་གསུངས་པ་ནི་དམིགས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཅི་རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་གསུམ་མ་གསུངས་པ་ནི་དེའི་ཡུལ་གཉིས་པོ་གང་ལ་ཡང་ཆོས་དེ་གསུམ་མི་འབྱུང་

བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན། རྒྱུ་མཚན་དང་། མིང་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀའང་ཡིན་ཞིང་ལྟ་པོའི་ཅི་རིགས་ཁྱད་

@031B གཞིར་ལྡན་པའི་སྟོང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། མ་དག་པས་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་མིང་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བའི་སྣོན་མེད་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་དེ་

བཞིན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྐྱང་

འདས་ལ་ཞི་བར་ལྷ་བའི་མཚན་མེད་ཀྱི་ཏིང་ཨངེན་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་དུ་ཞིག་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེན། སྨྲས་པ། གཉིས་ཏེ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་ཐ་མ་གཉིས་སོ། །དུ་ཞིག་སྨོས་

པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེན། སྨྲས་པ། དྲུག་སྟེ་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་ཞིག་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེ་

ན། སྨྲས་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལས་

ཐམས་ཅད་དོ། །དུ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚུལ་ཉེ་བར་མཆོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལས་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་

དང་། མི་རྟག་སྟུག་བསྔལ་གཉིས་དང་ཀུན་

འབྱུང་གི་བཞི་སྟེ་དྲུག་རྟོགས་པའི་སྨོན་མེད་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ཏེ། ལམ་བདེན་གྱི་བཞི་དེ་གསུམ་གང་དང་ཡང་མ་སྤྱངས་རོ། །རྣམ་པ་

བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་

རྣམ་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་བརྒྱད་ནི་སྣོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བྱལ་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཅིག་པུ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་

@032A ཞེས། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་ནད་དང་། འབས་དང་། རྒག་རྟུ་དང་། སྨིག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་པ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱལ་བ་དང་། འབྱལ་བར་བྱེད་

པར་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྟོང་བདག་མེད་བྱལ་བ་གསུམ་དོར་བའི་ལྷག་མ་བརྒྱད་རྟོགས་པའི་སྣོན་མེད་དང་། བྱལ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་ཏེ།

བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། སྐན་སེལ་ལས། བཅུ་གཅིག་ལས་དང་པོ་བཞི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་དཀྲིས་དང་ལྡན་པ་དང་། བཞལ་ཉལ་དང་ལྡན་པ་དང་། རོ་སྙང་བ་དང་ལྡན་པ་དང་།

ཉེས་དམིགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་

ནད་སོགས་སུ་ལྟ་པ་བཞིའོ། །རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པར་ལྟ་བ། འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་བཞིར་ལྟ་བ་བྲལ་བར་ལྟ་བ། ལམ་རིག་པ་སོགས་བཞིར་ལྟ་བ་འབྲལ་བར་བྱེད་པར་ལྟ་

བར་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཏེ་མཛོད་ཀྱི་ཚའདད་ཚུལ་དང་མཐུན་ནོ། །ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་དོན་སྟར་བཀྲལ་ཟེ་ལས། ཉང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འོང་བ་མེད་ཅིང་འདི་ནས་འགྲོ་བ་མེད། །རྒྱུ་རྣམས་རྟག

ཏུ་སྤྱོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད། །ཅེས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་སྟ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། དེ་ལྟར་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྤྲོན་མེད་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱུན་རྟག་ཏུ་

@032B སྤྱོང་པ་རྟོགས་པའི་སྤྱོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། གང་སྤྱོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤྱོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྤྱོང་པ་དང་། གང་མཚན་མ་

མེད་པས་ཆོས་རྣམས་མཚན་མ་མེད་པར་

མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། གང་སྨོན་པ་མེད་པས་ཆོས་རྣམས་སྨོན་པ་མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་ཉིད་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དེའི་ངོ་བོ་བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་

རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལས་ཉོན་གྱི་མཚན་མ་དག་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོའི་ཉེས་དམིགས་རྟོགས་པའི་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པར་དབྱ་

མའི་ལམ་བཤད་ལས་འབྱུང་ཞིང་། མདོའི་ཚིག་དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་བདེན་བྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟུང་གི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བདེན་པར་བྱུབ་པས་ཆོས་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་རྟུང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རང་ཉིད་བདེན་

པས་སྟོང་པ་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་བྱུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའམ། བདེན་བྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་སྟེ། དེས་ལྷག

མའི་དོན་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སེམས་ཙམ་པས་འདི་ལས་གཞན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཇི་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་དམྱལ་འཇིགས་པ་ང་ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཙམ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་སྐྱོ་ཕྱས་

@033A ཞེས། །ཀུང་། །གང་དག་ཤི་འཕོས་ངན་སོང་རྟག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སེམས་ཙམ་ཤི་ནས་སྐྱེས་ངན་སོང་སྟེ། ལས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་།

དེར་སྐྱེ་བ་སྟེ་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། དེར་སྐྱེ་བ་ཙོ་སྟེ་བྱེད་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་རྣམ་ཐར་སྨོ་གསུམ་སྐབས་གསུམ་

དུ་གསུངས་པ་ལས་ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་རྒྱུན་ལས། རྣམ་ཐར་སྨོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མདོར། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྟོང་

པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་

ཆེན་པོའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་ཐམས་

ཅད་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མཚན་མ་མེད་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཐམས་

@033B ཅད་དུ་སེམས་མི་གནས་པ་སྟེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྨོན་པ་མེད་པ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་

དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ་གང་ཡང་

ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་མེད་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་སྤྱད་པའི་སྐོར་ནས་སེམས་མི་གནས་པའི་སྟོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་བཞི་བའི་རྣམ་པའི་ཐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆུང་ལས། སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་དང་བོའོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་

རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། ཞེས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཐབས་མཁས་སྟོར་བའི་ཐད་དུ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི

ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྟོང་སྟོང་པ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སྡུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྟོང་སྟོང་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་

སེམས་ཅན་གྱི་བདག་དང་ཚོར་སྣ་དམིགས་པ་སྤོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དུ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ། ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞེས་

@034A ཞེས། །སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྤོང་བའི་མཚན་མེད་དང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྨྲ་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་བརྗུ་བྱིན་དང་།

ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། འཕོར་ལོས་སྒྲུབ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་འོ། །ནས། ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྨྲ་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྲུབ་བ་དེ་ལྟར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་

སྟེ། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་དག་ལ་སྙིང་པའི་དགའ་བ་སྤོང་བའི་སྨྲ་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གསུངས་སོ། །འཇུག་པ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་བདེན་

ཉིད། །མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ།།

གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྟུག་བསྔལ་དང་། །གཏི་མུག་མེད་ཅེས་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཀྱི་རྟོག་པའི་དྲི་མས་མས་མ་སྦགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མ་དམིགས་པའི་སྐོས་ཞི་

པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་མཚན་མེད་དང་། འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྔལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ལ་སྟུག་བསྔལ་དུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟ་བ་ན་སྤྲིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་

མི་སྐྱོན་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ལ་ཡང་། བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐོས་སྐྱོན་པ་མེད་པས་སྟུག་བསྔལ་དང་གཏི་མུག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་སོ། །འདུས་པའི་རྩ་

@034B རྒྱུད་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྐོམ་པ་མེད། །བསྐོམ་པར་བྱ་བ་བསྐོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྐོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་

ཚུལ་བཞིའི་ཡིག་དོན་གྱི་བཤད་པའི་སྐབས་

སྤུ་བསྒོམ་པའི་བྱ་བ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་ལས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་དང་། སྒོམ་པ་པོ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་

སྒོན་མེད་གསུངས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་དགེ་རིམ་ལས། སྟོང་བཟུང་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པ་པོ་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་

སྟོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་

དང་སྒོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གསུངས་པ་ཡུལ་འཛིན་སྒྲོང་ཞུས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཟིན་དང་མཐུན་ཞིང་། རྒྱས་པར་

སྒོན་གསལ་མཚན་དང་བཅས་པ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །མདོན་བྱང་གི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་མེད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། སྤྲུ་བ་ཐབས་ཀུན་

བཟང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་

བྱལ་ཕྱིར་སྟོང་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཆུ་དང་བྱལ་བས་མཚན་མ་མེད། །རྟོག་པ་རྣམས་དང་བྲལ་ཕྱིར་དངོས་པོ་ནི། །མ་ལུས་སྨིན་པ་ལས་ནི་ངེས་པར་བྱོལ། །ཞེས་ཆུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འཇོག

@035A ྅། །ཚུལ་གསུངས་སོ། །དུས་འཁོར་དུ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤུང་པ་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་སྨོན་མེད་དང་། གསུམ་པས་མཚན་མེད་དང་། བཞི་པས་

མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་བསྟན་པ་དང་། བསྟུས་ཆུད་དུ། སྟོང་ག་དངོས་པོའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་འདི་ནི་དངོས་པོ་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཆུས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་

གཞན་ཡན་སྐྱིང་རྡེ་དག་དང་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་སྟེ། །ཞེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་འབྲ་བར་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ཤུང་པ་དང་པོས་

སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཏེ། འགྲོ་

བ་ཞེས་པ་ཆོས་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏོ། །རང་བཞིན་དག་གིས་རྣམ་པར་དམན། །ཞེས་བསྟྲུངས་དགོས་རྒྱ་ལ་སྐབྱ་ལ་དེར་མ་བསྟྲུངས་བར་དངོས་པོར་བསྟྲུངས་བ་མི་ལེགས་

པར་མ་ཁས་གྲུབ་ཡབ་སྲས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་ཞེས་བས་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཆོག་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་

ཏོ། །གཞན་ཡན་སྐྱིང་རྡེ་དག་དང་ཞེས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཏེ། སྐྱིང་རྡེས་གཞན་ཡན་སྐྱབ་པས་མཆོག་པའི་རྒྱུའི་མཚན་མ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། རྣ་འབྱུང་དུ་སྐྱིང་རྡེས་གཞན་ལ་

@035B ཡན་པ་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །མཚན་མའི་དམ་བཅའ་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་བས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཉིད་མཚམས་

སྟོར་བའི་བྱ་བས་མཆོག་པའི་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མངོན་

པར་བྱུ་བྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞིན་གྱིས་གྱུབ་པས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པར་མ་ཁས་གྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལས་མཛོད་དུ་གསུངས་པ་དང་བསྟུ་བའི་ཚལ་ཚུལ་ལྟ་བ་

ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་དང་སྐབས་བཞི་བའི་རྣམ་པའི་མདོ་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ཐེག་པ་ཆུན་ཀུན་ཁྱབ་བར་དང་བསྟུ་བའི་ཚལ་ཚུལ་གཞན་རྣམས་སེམས་ཙམ་

པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་སོགས་དབུ་མ་བའི་ཆུན་མོང་མིན་པའི་ཚལ་ཚུལ་དུ་བཞེད་པའི་ལུགས་ལྟར་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གཞག་ན། དང་པོ་ལྟར་ན། སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་

རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒོ་དེ། སྟོང་ཉིད་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དེ། མཚན་མེད་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་དང་ཀུན་ཡམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་

བཞི་སྟེ་བཟུ་པོ་ཅི་རིགས་རྟོགས་

པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་འདྲ་ཞིང་། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། མཚན་མེད་དང་། མི་

@036A ཞི། །རྟག་སྟུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་སྟེ་རྣམ་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདག་མེད་ཐུ་མོ་གཉིས་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་

གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྟོང་ཉིད་དང་། ཡོངས་གྲུབ་སྐུང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དུ་མཐོང་བའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། མཚན་མེད་དང་། མ་དག་གཞན་དབང་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་ཚ་ནས་

བཞག་པའི་དེ། སྣོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་ལྷོས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཅི་རིགས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྟོང་ཉིད་དང་།

སྐབས་དེར་ལྷོས་པའི་རྒྱུ་

དང་ལས་ཅི་རིགས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། མཚན་མེད་དང་། སྐབས་དེར་ལྷོས་པའི་འབྲས་བུ་དང་བྲེད་པ་ཅི་རིགས་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་

གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་ལྷོས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱ་བ་ཅི་རིགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་དེ། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་ཉིད།

དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་རིགས་འདྲ། ས་མཚམས་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་ཡོད་དོ། ༥ །སྟོན། ཁོ་ན་རེ། མཇོད་ཀྱི་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གོང་

@036B མས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུ་བའི་བཤད་ཚུལ་ལྟ་བ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྟུ་བའི་དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་བཤད་ཡམ་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

གསེར་ཕྲེང་དུ་མཛོད་ཀྱི་ཨཱདཿ

ཚུལ་བཀོད་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཉན་ཐོས་བླུབ་མཐའ་སྣུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཤེས་བྱེད་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་།

མུན་སེལ་དུ་གོང་མས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་བཞེད་པ་གཉིས་སྣང་ཞིང་། ཀུན་བཏུས་དང་སྐབས་བཞི་བའི་རྣམ་པར་ཡཱདཿཔ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཀྱང་ཐང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་སེམས་ཙམ་པས་

ཀྱང་སྟོང་ཉིད་གཅིག་པུ་ལ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་འབྱེད་ཚུལ་ཞིག་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ལས། མེད་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་པའམ་མི་སྟོན་པར་མི་བྱ་བར་དེ་མེད་པ་ཁོ་ནར་

ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་ཞེན་དུ་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་ས་མོད། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དོགས་དཔྱོད་དུ། ལུང་དེ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྱོ་སྟེ། ལུང་དེའི། མེད་པ་ཁོ་ནའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་

པ། ཞེས་པའི་མེད་པ་ནི་བདག་ལ་

བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམ་ཐར་གཞན་གཉིས་ལ་མ་སྨྲར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་དྲངས་ཟེན་དེ་བྱང་ཞིང་། དེ་དང་།

@037A ཞེས། །ཉན་ཐར། དེ་ལ་འདུས་བྱས་ལ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བ། ཞེས་སོགས་སྔར་དྲངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དཔྱད་པས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་སྐྱེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཀྱིས་

མ་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ན་བདེ་བར་མངོན་ནོ། །སྐབས་བཞི་བའི་རྣམ་པའི་སྐབས་ཉི་སྟང་། དོན་གསལ། གསེར་ཕྲེང་སོགས་སུ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་མཛད་ཅོམ་ལས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་

ཡོངས་སྤྱོང་དང་ཐབས་མཁས་སྤྱོར་བའི་སྐབས་ལྟར་རྣམ་ཐར་སྐྱེ་གསུམ་གང་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་བཞི་པ་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ནི་དབུ་མ་སྟང་བ་སོགས་སུ་དྲངས་

པ་མ་གཏོགས་བཀའ་འབྱུང་དུ་མེད་

ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ཆུང་ཟུར་ན་བཞུགས་པ་དེར་མེད་ཀྱང་དགོན་བཙེགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་པ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ལས་ཤུང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ། ཐུགས་རྗེས་ཐབས་ཚུལ་རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས། །དེ་དག

རྣམས་ནི་འཕྲོད་པར་མཛད་པ་ལགས། །ཞེས་འབྱུང་བ་འབྱུང་ཁྲད་ཙམ་ལས་འདིར་དྲངས་པ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུང་དེའི་ཞི་བ་ཞེས་པས་མཚན་མེད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྨོན་མེད་བསྟན་པ་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེ་མེད་ཀྱིས་མཚན་མེད་དང་། ཞི་བས་སྨོན་མེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡུལ་མཚན་མེད་དང་། དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་ཡུལ་སྨོན་མེད་

@037B ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས། ཡང་རྟ་རྐགས་དེར་ཐལ། ཤེར་མདོར་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པ་མཚན་མེད་དང་། འགགས་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་པ་སྨོན་མེད་སྦྱོན་བྱེད་དུ་ཡང་སྐྱིང་

སོགས་ལས་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཞེས་བྱེད་

འཆོལ་དགོས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ནི་མཚན་མེད་དང་སྨོན་མེད་ལ་སྨོར་བའི་སྐབས་གཉིས་ཡོད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྩ་རྒྱས་དེར་ཐལ། རྩ་ཞེའི། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །

ཞེས་དང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐྱེ་མེད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྫུ་འཕྲུལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྨོས་པ་ཉིད་ཞི་ཞེས་པའི་ཞི་བའི་དོན་ཉིད་འཆོ་ཀྱག་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱེད་པར་དེའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་འཕ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞི་བ་མཚན་མེད་ལ་སྣང་བའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་ཡོད་པ་གང་། དེ་མཚན་མེད་ལ་སྣང་ན་དེའི་རྒྱའི་སྐྱེ་མེད་སྨོན་མེད་ལ་སྨོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་

ཞི་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉལ་སྨོན། སེར་རྩེ་བཙུན་པ། ཟླ་སྐྱེ། གྱང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་སོགས་ཀྱིས་འདིའི་སྐྱེ་མེད་སྨོན་མེད་དང་། ཞི་བ་མཚན་མེད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་

ཁས་བླང་ལ། སྤྱིར་ཡུལ་

འཁོར་སྐྱོང་ཞུས་ཀྱི་མདོ་ཚོགས་འདིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་བསྟན་པར་མཁས་པ་ཕྱིར་བ་ས་པ་རྣམས་ཞལ་འཚམ་ཡང་ལུང་གོང་མ་དང་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེན་གང་ཡིན་དང་། དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་སྒོ་

@038A ཞེས། །གསུམ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་བསམ་རིགས་སོ། །ཡང་སྐྱེ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་པའི་བཤད་བྱའི་མདོར་གསུངས་ཀྱང་དེར་ལུང་དེ་མེད་ཅིང་།

བསྒོམ་བྱ་བདེན་སྟོང་མཚན་མེད་ལ་འཇོག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་རྟོགས་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་ཡང་མཚན་

མེད་སྨོན་པས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཞེས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་སྣང་ཡང་། སྨོན་མེད་སྨོན་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྦྱར་བས་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་

ལུགས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། ཤེར་

མདོའི་རྣམ་ཐར་སྒོམ་སྟོན་པའི་སྐབས་གསུམ་གར་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་གསུང་རྒྱུན་སྣང་མོད་དེ་གསུམ་གར་དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་མི་གསལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཡིག

དོན་སྐབས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བདེན་མེད་དང་། སྤྱི་དོན་སྐབས་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་བདེན་མེད་བསྟན་ཚུལ་སྒྲིན་གསལ་མཚན་དང་བཅས་པར་གསལ་ཡང་སྔ་མ་རྣམ་ཐར་སྒོམ་དང་སྦྱར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་

སྒྲོན་གསལ་མཚན་དང་བཅས་པར་མི་གསལ་ཞིང་། གསང་འདུས་བསྟེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱི་དོན་དུ་བཤད་པ་ན་རྣམ་ཐར་སྒོམ་ལ་སྒྲིན་གསལ་གྱིས་བཤད་ཅིང་། ཞེས་སྤྱི་དོན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་ཟིར་ན་

@038B མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲོན་གསལ་མཚན་བཅས་སུ་མི་གསལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དགའ་རིམ་སྔར་དྲངས་པར་གསལ་ཞིང་། དེ་ཡིག་དོན་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྗེའི་གསུང་ཟིན་གསང་

འདུས་བསྒྲེད་རིམ་དུ་འདི་སྦྱི་དོན་ལ་

སྣུར་བའང་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེ་ན་རེ། དེའི་ཡིག་དོན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྣོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྣོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྒྲེད་རིམ་ཆེན་

མོ་ལས། ཡིག་དོན་དུ་བཤད་པ་ན་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་ཡི་གེ་ཧོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་

པ་ན་ཡིག་དོན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལ་སྣུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། སྒོན་གསལ་མཆན་སྒྲགས་ལས། དེ་བས་ན་གང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྒོམ་པ་པོ་དང་།

ཇི་ལྟར་བསྒོམ་པ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། ཤར་པ་བཞི་པོའི་དངོས་ཀྱི་དོན་ཚོགས་གི་རྣམ་བས་གང་ཐོན་པ་བཤད་པའི་ཡི་གེའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་སྐྱོང་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཀ་ཆེན་

གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་ཚད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྣང་ཀ་གསུངས་པ་ལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དོགས་དཔྱོད་དུ། དེ་ཡང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་ཉིད་ལས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་

@039A ཞེས། །བྱ་བ་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། གཞུང་རྣམས་སུ་ཚད་མ་དང་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་གཉིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱ་བྱེད་

དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་བྱེད་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗགས་པར་མཛད་དོ། །གྱུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། བྱ་བ་སྟོང་ཉིད། ལས་མཚན་མེད།

བྱེད་པ་པོ་སྨོན་མེད་ལ་སྣང་བ། རྣལ་འབྱོར་དག་རིམ་དྲངས་ཟིན་པ་དང་། བསྒྲིད་རིམ་བློ་གསལ་དུང་བའི་རེ་སྐོང་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་གནས་ཀྱང་། རྣམ་གཞག་

རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་

ལས། སྒོམ་པ་པོ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་སྒོ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་རྟེའི་གསུང་ཟིན་བསྟེད་རིམ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་དང་། བསྟེད་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པ་དང་། སྒོམ་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་

མེ་དང་། ཞེས་བྱུང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བཤད་ཚད་ཀྱིས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་བཤད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་

@039B མ་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྲེང་

ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་ནི། ནས།

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་ནི། ནས། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ལམ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྒྲུབ་ནས་བཤད་རྒྱང་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་དྲངས་མ་ཐག་པ་དང་། རྗེའི་གསུང་ཟིན་གསང་འདུས་བསྒྲིད་རིམ་ལས་ཀྱང་། སྒོམ་པ་པོ་དང་བསྒོམ་

པར་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་སྐབས་ལུགས་སུ་རྟང་ཡང་མདོ་

ཕྱོགས་སུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་མ་མ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཁ་ཅིག །འདིའི་མཚན་མ་ནི་རྒྱུ་རྐྱང་བར་

འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གསེར་ཕྲེངས་བདུན་

པའི་ཡོངས་སྤྱོང་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་མ། ཞེས་དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པའོ་འདི་བྱད་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མ་དང་། ཞེས་གཞན་དང་མི་ནོར་བའི་ཕྱིར་

@040A ཞེས། །འབྱེད་བྱེད་ལའང་འདིའི་མཚན་མར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་མཚན་མ་ལ་རྒྱུ་དང་། ཕྱད་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །དང་ངེས་རྟོན་རྟག་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་

ཐར་སྒོ་གསུམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཏུ་གཞག་མི་རྟུང་བར་བཤད་ཀྱང་། རྟག་པ་རྣམས་ལ་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་ཆ་ཤས་སོགས་རང་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་བདེན་སྟོང་མཚན་མེད་དང་། བཏགས་ཆོས་རང་ཉིད་

འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་བདེན་སྟོང་སྨོན་མེད་དང་། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པས་ཆོས་དེ་བཏགས་པའི་བྱ་བ་བདེན་སྟོང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་སྣང་ནས་བཤད་ཆོག་གམ་བརྟག་གོ །རྗེ་བཙུན་པས། ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་

བདེན་པས་སྟོང་པ་ལ་རིམ་བཞིན་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་འཇོག་རིགས་པར། མངོན་ཅོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། མཚན་མ་མེད་དང་ དོན་དམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

སྨྲབ་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དེ་ནི་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒོ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཉག་གཅིག

ཐར་བའི་སྒོར་བཤད་པའི་འགལ་བ་སྤངས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་སྒོར་བསྟན་ས་། །ཞེས་ལྟ་བ་ཉག་གཅིག་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སེམས་ ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་

@040B ལ་གནས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ལྟ་བ་ལྟ་བ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། ཕྱི་རོལ་བའི་རྒྱུད་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡུལ་རྣམ་

ཐར་སྒོ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སྐབས་དུ་མར་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དཔྱད། གཞན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་

གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་འགལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞི་གཅིག་ལ་ལྷོས་ཏེ་དོན་གཅིག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། བསྒོམ་པའི་བྱ་བ་ནི་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་བྱེད་ཉིས་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པས་

བསྒོམ་པའི་བྱ་བ་བདེན་སྟོང་གི་ནང་དུ་བདེན་སྟོང་གཞན་གཉིས་པ་དུ་བར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཇོག་དཀའ་འམ་བརྟག་གོ །འོན་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གཞན་གཉིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་འདུ་བ་ནི། ཀུན་སྦྱོང་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པས་སྟོང་ལ་སྟོང་པ་ནི། །ཡིན་དང་མཚན་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར། །མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །མ་ཁས་པས་ཅི་སྟེ་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་

འབྱུར། །ཞེས་དང་། སྨན་ཞབས་ཀྱིས་

ཀྱང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་གཞན་གཉིས་འདུ་པར་གསུངས་ཤིང་། སྔགས་རིམ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་ཚཁད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉིད་དུ་གཞན་གཉིས་པ་དུས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། བཞི་

@041A ཞེས། །བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ནས། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པ་ལྟར་རོ། །ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། བྱམ་པ་རང་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེའི་རྒྱུའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་དང་། དེའི་འབྲས་བུའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་སྦྱོར་ཡང་།

བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་མཚན་མེད་དང་། དེས་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་སྨོན་མེད་ལ་སྦྱར་ན་བྱམ་པའི་དེ་གསུམ་བྱམ་པ་

རང་སྟོང་དུ་འཛོག་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཁ་

ཅིག །དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བྱམ་པའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམ་པ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྡུ་ཀུ་གཞན་སྐྱེ

མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྡུ་ཀུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྲབ། སྡུ་ཀུ་སྐྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྡུ་ཀུའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། རྟེ་དེས་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཞན་སྐྱེ་འཇོག་ཚུལ་

ནི་སྐྱེ་བ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པར་བདག་གཞན་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་ནས་རྒྱུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ལས་འབྲས་བུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་སྐྱེ་བ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་བཏགས་

@041B དོན་བཙལ་མཐར་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་སྤོང་མཛད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་

པ་སྐྱེ་བ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱིས་མཆོམ་བར་

བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་དཔྱད་ན་བྱམ་པ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བྱམ་པའི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་རྟེ་དེས། གང་ཟག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐོང་ནས་

དོན་དམ་པར་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཐ་ཆོམ་ཟ་བ་ཞེག་ཡོད་པར་ཐལ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྐྱན་སེལ་ལས། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་རྩེས་ཕྱང་པོ་རང་བཞིན་

ཡོད་མེད་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱི། དེ་ལ་ཐ་ཆོམ་ཟབ་མེད་པས་ས། །ཞེས་གསུངས་ས། །མཆིམས་མཇོད་ལས། ཐོས་བསམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་བསྟོམས་བྱུང་དང་། འཇིག

རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྟོམས་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་དོན་ལ། སྐབས་བཞི་བའི་སྟོམ་ལས། མཆིམས་མཛོད་དང་པོར་སྐོམ་དང་གཉིས་པ་ལ། །བསྐོམས་བྱུང་འདས་ལམ་མ་བཞག་འཐད་པར་དཀའ། །ཞེས་པ་ལྟར་དྲང་དེས་མཚན་དང་རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་དུའང་བཀག

@042A ཞེས། །ཀྱང་། བསྟུ་བ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་། བསམས་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་

བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་སྒྲ་ཁོ་

ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆིམས་མཛོད་ལས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་སོགས་དང་།

འཛིག་རྟེན་པའི་བསྟོམས་བྱུང་ལ་

སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་སོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་(BSPO)སྒོ་བྱང་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལས་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་

པར་མ་གསུངས་ཤིང་། སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱིས་བྱས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཐོས་བསམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བསྒོམས་བྱུང་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་

འཛིན་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོའི་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྒོམས་བྱུང་ཁོ་ན་འཛོག་པ་དྲངས་མ་ཐག་པའི་བསྟུ་བ་ཉ་ཅང་གསལ་

@042B བས་མཆིམས་ཀྱི་ཀ་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །དུས་འཁོར་བསྟུས་རྒྱུད་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི་བསྟན་ཚུལ་སྔར་བཀོད་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་དང་གཡག་སྟེའི་

གསུང་ལ་བསྟུན་པ་སྟེ། ཞང་ཞུང་བས། དེ་ལས་

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མེད་ཅིང་གཞན་ཕན་སྐྱིང་རྡེ་དག་དང་ཞེས་པས་སྨོན་མེད་དང་། དེ་མན་ཅིས་མཚན་མེད་དང་། ཤང་བ་གཉིགས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒོ་བསྟན་པར་བྱས་སམ་སྟམ་མོད་གཞུང་

བརྗིད་བས་ཞེབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཡག་སྟེས་ཐད་འདིར་རང་གི་བློ་མའི་བཞེད་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་གསུངས་ཀྱང་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་ཐར་ལ། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་སངས་

རྒྱས་སུ་བྱའོ་ཞེས་སྨོན་པའི་མཚན་མའི་དམ་བཅའ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་དང་སྣྲས་ཟིན་མི་མཐུན་ཞིང་། བོད་སྐྱ་མ་དག་གིས་ཆུང་འདི་ལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲས་པ་རྣམས་འཐད་

མི་འཐད་ཞང་ཞུང་བའི་སྐུབ་ལེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བལྟའོ། །སྒོམ་འཇུག་དང་ཏྲི་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་སྐྱེ་བ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མིང་ཙམ་

ཡང་ཁས་མི་ལེན། ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་ཅིག །བྱེ་སྨས་སྟོང་ཉིད་ཁས་མི་ལེན་པས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མི་འདོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རང་གིས་འདོད་པའི་བདེན་བཞི་ཁྱད་ཆོས་

@043A ཞེས། །བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པར་མ་འདུས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅིག་བསྟོམ་རྒྱུ་མེད་པའི་དོན་དུ་གྱུར་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་སྨས་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་

པས་ཀྱང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དུ་བསྟུས་ནས་འཆད་ཚུལ་སྣང་བཞིན་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཐར་ཀྱི་སྒོར་འདོད་དགོས་པས་ཞེས་སྒོ་བཅུ་དྲུག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། འཁོར་རྩ་བཅུ་

དྲུག་ཁས་ལེན་མི་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་འཁོར་རྩ་ཡིན་ན་རང་དང་འཇོན་སྐངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་སྒོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཁྱོད་ཞེས་ཡིན་ན་རང་དང་འཇོན་སྐངས་དངོས་

འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་ལོག་ཞུགས་དེ་འཁོར་

རྣ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་བཞེད་པས་ཞི་སྒོ་ཡང་གསུམ་བཞེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་པའི་ལམ་ནི་གཅིག་ཉིད་དེ། གཞན་དག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་ངེས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བར། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་

པའི་དོན་སྨྲོས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞི་སྒོར་བཞག་ནས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཞི་སྒོ་མེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཤིང་། མདོ་སྡེ་སྨྲོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཞེད་པས་ཞི་སྒོ་

@043B ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འདོད་དགོས་ལ། དེ་བས་ན་ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པར་བཞེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་ཞི་སྒོ་གཉིས་

པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འཁོར་རྣར་གསུངས་པས་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐར་པའི་སྒོར་འཇོག

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་ཡོད་ན་འཛིན་སྟངས་མི་མཐུན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་།

སྒོན་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་བདག་མེད་པར་ལྟ་བ་ཁོ་ན་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་པར་རིག་ཅིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་ལ་

འགར་ཡང་འགའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཉིར་བའམ་མཚན་མར་དམིགས་པ་གཅོད། དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས།

རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཞཱད་

པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཉག་གཅིག་ཐར་པའི་སྒོར་ཟཱད་པའི་འགལ་བ་སྤངས་ནས་ལུང་དང་རིགས་པས་དེ་ཉིད་ཐར་པའི་སྒོར་བསྟན་ས་། །ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་ཐུ་སྟིའི་མཚན་ཡང་ཤིན་ཏུ་

@044A ཞེས། །གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རང་སའི་ཀུན་དགྱིས་ལས་ཐར་ཅིང་དེ་དང་མི་འདྲེ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་ཏུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཅེས་པའི་ རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲ་ཟཱད་ཡིན་

ལ། འདིའི་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒྲ་ཟཱད་ནི་མཇོད་འགྲེལ་ལས། ཐར་པའི་སྒོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ། ཞེས་ཟཱད་པ་ལྟར་གང་ཟག་དང་གང་ཐར་པར་བར་བགྲོད་ན་འང་གང་དུ་ཞུགས་ནས་བགྲོད་པའི་སྒོ་ཡིན་པས་

ན་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོམ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་གང་དང་གང་ཐར་པར་བགྲོད་ནའང་

གང་དུ་ཞུགས་ནས་

བབྱོད་པའི་སྣོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམས་ཀྱན་གྱི་འཁོར་དུ་མི་འབྱོ་ཡང་ཀྱན་འབྱོ་མ་ཡིན་པར་མི་འབྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐར་

སྣོར་འབྱུར་ཚུལ་དང་། སྨིན་ལྡ་བྱའི་སེམས་བསྒྲིད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྣོར་འབྱུར་ཚུལ་ནི། སྨྱིར་སྡོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་སྣོ་དང་། སེམས་བསྒྲིད་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འཇུག་སྣོ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་

རྣམས་ཀྱང་སྣོ་དེ་དང་དེར་འཇོག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཆེར་སྨྲོན་འགྲོ་བ་འཁྱམས་ཞེས་པའི་སྡེང་ནས་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བར་འཁྱམས་ཚུལ། ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་ཞེས་པའི་སྡེང་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོ་གཉིས་དང་

@044B བཅུ་དྲུག་ཐུགས་རྗེ་དང་སྐྱིང་རྗེའི་ཁྱད་སྨྲོ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐབས་ཚུལ་དང་། ཞེས་པས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡུན་ཆོགས་བསྟན་ཟེར་བ་

ཡོད་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱང་ཐང་རིན་

པོ་ཆེ་སོགས་མ་ཁས་པ་མང་པོས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད། ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་

དགོས་པ་དང་། དེ་གཉིས། ཞེས། མི་རྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ལུང་ཙམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་མི་རྟུས་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར། ཞེས། ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་རྗེས་

སུ་འབྲངས་ནས་རིགས་པས་དྲང་དེས་འབྱེད་དགོས་པ་སྟེ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་དཔྱོད་ལྡན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་སྐྱར་བཤད་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒ་བར་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་ཕྱེད་པ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་

ཀྱི་དང་འས་འབྲེད་པ་ཆོས་ཅན།

འདི་ནི་དང་དོན་ནོ་འདི་ནི་འས་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཙམ་གྱིས་དང་འས་འབྲེད་རྒྱས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དང་འས་འབྲེད་པའི་དགོངས་འགྲེལ་བརྒམས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

@045A ཞེས། །དང་། གསུང་རབ་ལས་དང་འས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས་དང་འས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དང་འས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཇོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་

པ་གྲུབ་སྟེ། དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འདེན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པར་དང་འས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱད་དང་། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ནི་ཕན་ཚུན་ལྡོག་པ་

རྣམ་པ་དགུས་འས་པ་དང་འས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆོག་རྒྱས་པ་དང་དོན་དང་། དོན་རྒྱས་པ་འས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ་སྟ་མ་

བརྒྱད་བཅས་དགུ་དང་། ཡང་དེ་ལས་

འདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཕན་ཚུན་ལྷོས་པ་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་སྟོན་པར་མཛད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགུ་པོ་དེ་ལས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དོར་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་བདུན་སོགས་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱི་ལུང་གིས་དོན་དེ་ལྟར་གཞག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྨྲ་ལ་དེ་ལྟར་མི་རུས་ན་བྱེ་བྲག་དྲང་ངེས་ལའང་འདུ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་དེར་

ཐལ། ལུང་ལས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་ན་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ལས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འདུམ་སོགས་དྲང་དོན་གྱི་

@045B མདོར་གསུངས་ཀྱང་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་གསུངས་ཀྱང་དེ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པར་ལུང་

བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ངེས་དོན་ཀྱི་

མདོའི་དོན་གཞན་དུ་འདེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དོན་དེར་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཐ་ཤྭ་གཞི་ཐུབ་པ་འཆོལ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་

མི་རྟག་པར་ཟཱཊ་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པ་ཁོ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཏེ། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བོ་དེ་ཚད་མའི་སྐྱེས་པུར་མི་

རྟང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན། འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་དེང་ངེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རྒྱུ་ཆར་བསྟན་པ་དེ་དག་དང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་སྟོན་པའི་

མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་གཏོད་བྱེད་དང་།

བདེན་མེད་གཅོོོད་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་དེར་དེས་པའི་སྒྲབ་བྱེད་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་ཕྱེ་བའི་ཚད་ནི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དོན་དེས་

@046A ཞེས། །དོན་གྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་བྱའོ། ༥ །སྟོན། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་སྟེ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་

དེས་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་དཔྱད་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་དྲང་དེས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། གསུང་

རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་སྟེ་རྗེད་བྱེད་ཚིག་གི་དྲང་དེས་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་ནས་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་

དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གང་ཡིན་

སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་ལས་དོན་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། ཤེང་གཅོད་པ་ལ་ཟེར་བས་མི་ཆོག་ཀྱང་རྣ་རྟ་བ་ལ་དེས་ཆོག་པ་ལྟར། དོན་ལ་དྲང་ངེས་

འབྱེད་པ་ནི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་ཀྱང་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་ཡི་དམྱོད་ཀྱིས་ཆོག་པར་བཞེད་དེ། དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒོན་མེར། རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་དོན་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྗོད་

བྱའི་བདེན་གཉིས་ལ་སྒྲ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཆགས་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་བྱེད་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། བསྟན་བྱ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་དེ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མདོ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ཞིག་འཇོག་དཀའ་བས་

@046B རྩོད་བྱེད་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་ཚེ་བརྩོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ལའང་ཡིད་དམྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་ཆགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཤེར་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུ་ཚད་མས་

རྟོགས་པ་ལ་དེའི་བརྗོད་བྱ་དེས་དོན་ཡང་རྟོགས་དགོས་

པ་དང་། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་ལྟར་དོན་གྱི་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་མི་ཆོག་ཀྱང་ཆོག་གི་དྲང་དེས་འབྱེད་པ་ལ་དེས་ཆོག་པ་དང་། དོན་གྱི་དྲང་དེས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་དེས་པ་མེད་པ་དང་ཆོག་གི་དྲང་དེས་ལ་ཚད་

མས་སྒོ་འདོགས་ཆོད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་མི་གོ་བར་དོན་དང་གསུང་རབ་གང་ལའང་དང་པོར་སྒྲ་སྒྱིའི་གོ་བ་དང་ཕྱིན་ས་བསམས་བྱང་གི་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་འདུ་ཡང་། མཁས་པའི་ཐ་སྙད་དང་བསྟུན་ན་དོན་གྱི་དྲང་དེས་

འབྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཚད་མས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་ན་ལྟ་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ལ་རྟེར་འདོགས་པར་མཛད་ཅེང་། མུན་སེལ་དུ། གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་དགོས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་དགོས་

པས་མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །ཚོ་བརྒན་ལྟ་རམས་པས། གཞུང་ལས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་ལུང་ཙམ་གྱིས་འབྱེད་མི་རུས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པར་དངོས་སུ་

གསུངས་ཤིང་། གསུང་རབ་ལ་དང་འས་

འབྱེད་ཚུལ་དེ་ལས་ལྷག་མ་གསུངས་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་འས་འབྱེད་པ་དང་གསུང་རབ་ལ་དང་འས་འབྱེད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དང་འས་ཞེས་པ་ཆོག་ཙམ་གྱི་དང་འས་ཁོ་ནར་བྱེད་དགོས་ན་མཐར་གཏུགས་

@047A ཞེས། །ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་ན་གྱི་དང་ལའི་སྒྲ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཆོག་གི་དང་འས་འབྱེད་པ་ལ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་དང་། དོན་གྱི་

དང་འས་འབྱེད་པ་ལ་ཚད་མ་དགོས་པར་ཟཁད་དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གསུང་རབ་ཀྱི་དང་འས་ཕྱི་བ་དང་གསུང་རབ་ལ་ཁྱད་ཕྱི་བ་དང་གསུང་རབ་ལ་ཁྱད་ཕྱི་བ་གཉིས་ཀ་རྗེད་

བྱེད་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་ཕྱི་བ་དང་དོན་ལ་ཁྱད་ཕྱི་བ་གཉིས་ཀ་བརྗེད་བྱའི་ཁྱད་པར་ངོས་ཟིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་འབྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོག་གི་དང་འས་དང་དོན་གྱི་དང་འས་གཉིས་རིམ་

བཞིན་གསུང་རབ་དང་བདེན་གཉིས་ལ་

བྱེད་དགོས་པ་ནི། གཞུང་ལས། འདིའི་དོན་གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་ངེས་པ་ན་གསུང་རབ་ཉིད་དང་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བརྩད་ལ། གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་དོན་ལ་དང་

ངེས་སུ་འཛིག་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་དང་ངེས་སུ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོན་དུ་དང་ངེས་ཕྱིར་གཅིག་གི་དང་ངེས་ཕྱིར་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་དོན་ཀུན་

རྫོབ་དང་ངེས་དོན་དོན་དམ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞེས་ནས་ཕྱི་མ་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་ཡང་ལྡང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་

@047B འགྲོ་ཚུལ་ལམ་རིམ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཆོག་གི་དྲང་ངེས་སམ་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་དེ་ཡང་ཡིད་དཔྱོད་དང་ལྡང་ཙམ་གྱིས་ཕྱེ་བས་ཕྱེ་བའི་གོ་མི་ཆོད་པས་ཚད་མས་ཕྱེད་

དགོས་ཏེ། ངས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དོན་གཞན་དུ་

འདྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་དོན་དེར་ངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞོན་ནུ། ངས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ངོས་ཟིན་པ་ལ་ངས་དོན་དོན་དམ་རྟོགས་དགོས་པར་

ཐལ། གསུང་རབ་དེའི་བརྗོད་བྱ་མ་རྟོགས་པར་གསུང་རབ་དེ་དེ་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཡིན་པ་ངོས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེང་རྒྱ་ཆེན་པོས་མདོ་དེས་ངས་དོན་བསྟན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་ཕྱོགས་ངེས་པ་དང་།

མདོ་དེའི་རྗོད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་དང་བརྗོད་བྱར་གསལ་ངེས་ན་ངེས་དོན་མ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དེ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཡིན་པར་ངེས་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེན་ཡོངས་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ངེས་ཀྱང་དེ་ཤེན་ཡོངས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་

ངེས་ནས་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་མིན་གཟོད་ངེས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་སྟོན་ཀའི་སྤྲིན་དང་འདྲ། །ཞེས་པའི་མདོའི་བསྟན་དོན་སྤྲིན་སྟེང་གི་རྒྱུན་ཀྱི་མི་རྟག་པ་

ངེས་ནས་སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་པ་ཕྱ་མོ་

མ་ངེས་ཀྱང་དེ་སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་པར་སྣོན་པའི་མདོར་ངེས་ཐུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་བྱང་ཞོལ་གྱི་ལམ་མི་ཤེས་ཀྱང་དེ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་ངོས་ཟིན་ནས་ཐོག་མར་

@048A ཞེས། །བསྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་མགོ་མཚུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། རིན་ཆེན་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་ལྟ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟེད་རིམ་གྱི་ཕྱག་མཚན་བསྟོམ་པར་བསྟན་

པ་དང་དོན་དང་། རྫོགས་རིམ་པའི་རྣྀང་རྩོར་བརྒྱས་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་དྲང་ཞལ་སོགས་ནི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རྣམ་གྲངས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་ཙམ་ལས། དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག

ཚུལ་དངོས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་པ་ལ་མདོ་སྡེགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །ཡང་སྐྱིང་དུ། འདུས་པའི་མཐའ་དྲུག་གི་ནང་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་དྲང་ངེས་

འཇོག་ཚུལ་དུ་ཁས་བླངས་ནས།

མདོ་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བས་དང་འས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་འདོད་ལ། སྔགས་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འདོད་དེ། མཐའ་དྲུག་གི་ནང་གི་དང་འས་ཆོག་གཅིག་ལ་དོན་གཉིས་ཡྱེ་སྟེ་འཇོག

དགོས་པ་སྨོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་པ་ལ། སྔགས་ལུགས་ཐལ་འགྱུར་བ་ནི་ཀུ་སྐྱབ་དང་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་འོས་མེད་པས། དེ་

དག་གི་ལུགས་ལ་དང་འས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་ཞིབ་ཆ་ཕྱེད་དགོས་སོ། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། མདོ་སྡེ་གང་དག་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །

@048B མདོ་སྡེ་གང་དག་འབྲས་བུ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་འས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་དྲང་འས་འཇོག་ཚུལ་ལ། ཡང་སྐྱིང་དུ། ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་

བྱང་དང་དགོས་པས་དང་དོན་དང་། འབྲས་

བྱ་མཐར་ཐུག་གྱུབ་ནས་དེ་ལས་གོང་མར་དང་དུ་མེད་པས་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། མཐའ་དྲུག་གི་དང་ངེས་དང་འགྲོས་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟིན་བྱེས་སུ། དེ་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་

པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཚུལ་དང་། དེའི་དོན་ལམ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་མི་རྟག་སྨྲ་བསྟལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་དོན་དང་། འབྲས་བུ་མྱང་འདས་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཐབས་རང་བཞིན་

མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་བསྒྲིད་ཕྱིར་དོན་དམ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་པར་གསུངས་པས། ཐུབ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་དོན། དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྒོན་མེ་ལས། བརྩོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་

འཛིག་ཚུལ་དང་དོན་གཅིག་པ་

འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་ཚུལ་དེ་མཐའ་དྲུག་གི་དྲང་ངེས་དང་འགྲོས་མཐུན་མིན་ཡང་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། མཐའ་དྲུག་གི་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ནི། སྒྲོན་གསལ་མཆན་ལས།

དབང་པོ་དམན་པ་ཙནྡན་ལྟ་

བྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གསང་བར་བྱ་བའི་ངེས་དོན་ཆོག་དེའི་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པར་སྨས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཡིས་ཉཱ་པ་ནི་ད་དུང་དངོས་ཟིན་དེ་མིན་པའི་དོན་གཉིས་པ་ཞེག་དང་དུ་ཡོད་པས་དང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་

@049A ཞེས། །དང་། དང་དོན་དུ་ཉཱ་པའི་གཞུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་དོན་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དྲང་དོན་གསུངས་པར་མ་ཟད་ངེས་པའི་དོན་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གཞུང་དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་དེ་ལས་ད་དུང་ཡང་དག་པའི་དོན་གཞན་དང་དུ་ཡོད་པས་དང་དོན་ཞེས་བྱ་ལ། དོན་གཞན་དུངས་པ་དེ་ལས་སྨར་ཡང་དོན་གཞན་དང་དུ་མེད་

ཅིང་དེར་ངེས་པས་ངེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བཤད་པ་གཉིས་འགྲོས་མཐུན་ཚུལ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱིང་དུ། གཞུང་ལ་སྨྲར་ན་གཞུང་དེས་དང་

ངེས་འབྱེད་ཆུལ་ལ་བཤད་པ་

ལས་ལྷག་མེད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་སྣང་ན་གང་ཟག་དེས་དང་དེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཕྱི་ལ་འཇོག་དགོས་པས། ཕྱི་མ་ལ་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་དང་ངེས་འབྱེད་པ་དགོས་ཀྱང་། སྔ་མ་ལ་དེ་ལྟར་མི་དགོས་

པར་གསུངས་པ་ལ། ཚེ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས་དཔྱད་ཆུལ་དང་། སྒྲུབ་སེལ་དུ་དེ་གཉིས་ཀར་དཔྱད་པ་མཇད་ཆུལ། གཞུང་གི་སྣྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུའི་དོན་རྣམས་ཀྱང་

ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་གྱི་དབང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཚོགས་བཅད་འདི་དྲི་མེད་འོད་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་མ་གཏོགས། ལུང་ཁྲིམས་རྩར་མི་ཆོད་པས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་བརྟག་ལ། བྱ་སྟོན་དཔལ་འཛིན་

@049B མཁས་གྲུབ་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱན་སྐྱག་ལས་དང་པར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱན་སྐྱག་གི་མདོ་ཞེས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདིར་མི་སྣང་ངོ། །འདིར་དབང་པ་ནི་ཐ་འགྱུར་ལྟར་དང་། འབྲོ་འགྱུར་

ལས། བསྡིགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་

བཞིན་དུ། །མ་ཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་བརྟགས་ནས། །བདག་གསུང་ལྷང་བྱ་དག་སྒོང་དག །ཀུས་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཇུར་གཞན་ཞིག་ཏུ། བསྡིགས་བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་

པར་བརྟགས་ལ་ང་ཡི་བཀའ། །མ་ཁས་པ་དག་གིས་ལྷང་བྱ་ཡི། །དགེ་སྒོང་དག་གིས་ཀུས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་འབྱུང་ངོ་ །ལུང་ཙམ་གྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་མི་རྣམ་ཤེང་རིགས་པས་འབྱེད་དགོས་པའི་དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་

ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྡེས་སུ་འབྲངས་པའི་དགེ་སྒོང་དགག་མ་དེ་ལས་གཞན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དཔྱོད་སྐབས། དཔེར་ན་གསེར་རྩོག་པའི་ཆེ་དང་ཡོར་བསྡིགས་པ་དང་། དེ་ནས་བཅད་

པ་དང་། དེ་ནས་བརྡར་བས་གསེར་དུ་ངེས་པ་ན་ནོར་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་གསུང་རབ་གང་དང་གང་ལ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་

ལྷོག་བྱུང་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དངོས་

སྟོབས་རྣོས་དཔག་དང་། གཞལ་བྱ་ཤིན་ལྷོག་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ལ་གནོད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན། རྒྱལ་བ་ངའི་བཀའ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཉམས་སུ་

@050A ེལ།། །བྱང་བར་བྱ་ཡི། རང་གི་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གུས་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ལས་བཤད་ཚད་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་དང་རིས་དོན་དུ་གཟུང་བར་མི་བྱའོ། །བསྡིགས་བཅད་བརྡར་གསུམ་ཚད་མ་གསུམ་དང་ཆོས་

མཐུན་སྡོང་ཚུལ་ནི། ཀ་ཤྨིའི་རིགས་ཐིགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྐྱ་མདོར་བསྡུས་པ་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་དཔེ་ནི་བསྡིགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་བརྡར་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚན་ཚུན་མི་འགལ་བ་ནི་བཅད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ང་ཞེས་པ་དང་།

གྱས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པ་

བསྟོམས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྱས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། ང་ཡི་བཀའ། །ཐུང་བར་བྱ་ཞེས་བཀའ་ཚད་མར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་ཐུབ་པར་གསུངས་པས་ཆོས་ལ་རྟེན་

པ་དང་། ང་ཡི་བཀའ། །ཞེས་དང་། གྱས་ཕྱིར་མིན། །ཞེས་པ་བསྟོམས་པས་བཀའ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལས་བཤད་ཚད་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་མི་གཟུང་བར་གསུངས་པས་ཆོག་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། བསྟེགས་

བཅད་བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ཞེས་གསེར་ལ་རྟོག་པ་བཞིན་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་གསུངས་པས་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། དེ་དག་གི་

ཤུགས་ལ་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་།

@050B ངེས་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་བཞི་བསྟན་པས་རྟེན་པ་བཞི་དང་མི་རྟེན་པ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །ཡང་སྐྱེད་དུ། བརྟགས་ལ་བློང་བར་བྱ། །ཞེས་

པས་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། བསྡིགས་བཅད་

བརྡར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་བརྐུགས་ཞེས་པས་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པར་བཤད་དོ། ༥ །འདིར། བྱུབ་མཐའ་རྩ་བ་ལས། དྲང་ངེས་རྟེན་རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞེས་འབྱེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གསུང་རབ་ལ་དྲང་

ངེས་འབྱེད་པ་ལ། རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་། དགོངས་པ་བཞི་དང་། ལྡེམ་དགོངས་བཞི་རྣམས་གལ་ཆེ་བ་ལས། རྟོན་པ་བཞི་ནི། བློ་བྱོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་པ་

བཞི་ཡང་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་རྟེན་གྱི་ཚིག་འབྲུ་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟེན་གྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟེན་

པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། གཙུག་ལག་བརྐན་པའི་ཆོས་དང་ནི། །དེའི་དོན་དགོངས་པ་ཅན་དང་

ནི། །དེས་དོན་ཚད་མར་ལྟན་པ་དང་། །

དེ་ཡི་བརྗོད་མེད་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་རྟོག་པ་བཞི་དང་། སྟོང་དང་ཌི་སྐད་ཅཱའ་དང་པ་དང་། །འགོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་དང་། །བརྗོད་དང་བཅས་པར་ཐོབ་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་རྟོག་བཞིའི་དགག་

@051A ཨཱཿ། །བྱང་ཆུབ་མི་རྟོག་པ་བཞི་གསུངས་སོ། །དེ་ལ། ས་སྟེ་ལྔར་གྱུར་མཐའ་ཆེན་མོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པར། ཚུལ་འཆོས་ཅན་ལྟུ་བུ་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་གང་ཟག་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ལ་རྟོག་གྱི་གང་ཟག་ལ་

མི་རྟོག་པ་དང་། རྒྱང་པན་ལྟུ་བུ་དོན་ལ་མི་རྟོག་ཆོག་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལ་རྟོག་གྱི་ཆོག་ལ་མི་རྟོག་པ་དང་། རང་ལྟ་མཆོག་འཛིན་ཅན་ལྟུ་བུ་ངེས་དོན་ལ་མི་རྟོག་དང་དོན་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་དོན་ལ་རྟོག་གྱི་དང་དོན་ལ་མི་རྟོག་

པ་དང་། ཐོས་པ་ལྷུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡི་ཤེས་ལ་རྟོག་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་པ་ནི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་དང་། ཐོས་པའི་དུས་སུ་

ཐོས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། ཐོས་དོན་

མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་དུས་སུ་དོན་མི་བརྗེད་པར་བཟུང་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། བསམས་བྱུང་གི་ཚེ་བསམས་བྱུང་གི་ངེས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞི་རིམ་པར་བཞག་པ་ནི་དུས་

ཀྱི་སྒོ་ནས་དང་། རིགས་པ་ཚད་མ་ནི་ཆོས་ལ་རྟེན་པ་དང་། དོན་ཚད་མ་ནི་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། སྟོན་པ་ཚད་མ་ནི་ངེས་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཡི་ཤེས་ཚད་མ་ནི་ཡི་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་ཚད་མའི་སྒོ་

ནས་དང་། འཆད་འགྱུར་ལྟར་གང་ལ་རྟེན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་དང་། གང་ལ་མི་རྟེན་པ་བཞིའི་སྒོ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་སྟེ་རྟེན་བཞི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལྟ་གསུངས་པ་དང་། ཡང་སྐྱེད་དུ། ཐོས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཐོག་མར་ཚུལ་འཆོས་

@051B ཅན་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལེགས་པར་སྟོན་ནུས་པའི་བཤེས་གཉེན་ཞིག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་ཚེ་རྒྱང་བན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་བློ་ངོར་གྱི་འཇུག་

ལྷོག་གི་གནད་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉན་པ་དང་།

ཉན་བྱའི་ཚོས་ཏན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ལྡུ་བུ་མིན་པར་རང་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་རྣམས་ངེས་དོན་རྟོགས་པ་གཞན་ལས་ཉན་ཞིང་ཐོས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉན་པའི་དགོས་པ་ཐོས་པ་ལྡུར་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལྡུ་བུ་མིན་པར་ཐོས་པ་བྱེད་པ་

ན་ཀུན་སློང་རྣམ་དག་གི་སྐོ་ནས་ཉན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་ཐོས་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྟེན་བཞིན་འདུ་བ་དང་། བསམ་པའི་ཚེ་ཞེན་ཡོྡགས་ཙམ་མིན་པར་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྟོན་པའི་གསུང་གི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་དང་། སློབ་ཚུལ་ཆོག་བརྒྱང་

བ་ཙམ་མིན་པར་ལུང་དོན་རིགས་པས་དཔྱད་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་གང་བྱུང་གིས་མི་ཚེགཔར་ངེས་དོན་ཟབ་མོའི་གནད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བློ་བློས་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡང་དག་པའི་

སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་པས་བསམ་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྟེན་བཞིན་འདུ་བ་དང་། ཉམས་ལེན་བྱེད་པ་ལ་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཕྱིའི་གོ་རྒྱ་གཅོད་བྱེད་ཙམ་མིན་པར་གསུང་རབ་ལ་མན་ངག་

གི་མཆོག་ཏུ་གོ་ནས་མོས་པ་བྱེད་པ་

དང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་འདུ་ཅན་མིན་པར་བཀའ་ལ་སྣོས་ཟིན་འགལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་དོན་འགལ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ངེས་དོན་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པ་མིན་པར་དྲང་དོན་ཤམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཁྱིད་ནས་

@052A ཞེས། །ངེས་དོན་ལ་སློང་པོར་བྱས་ཏེ་གཞན་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་གོ་བ་དང་། ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མྱང་འདས་སུ་བཙོད་པ་དགོས་བས་སྟོམ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྟོག་བཞིན་འདུ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་པོས་

ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་བྱས་ཏེ་ཚོས་ཀུན་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གཉིས་པས་ཐོས་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། གསུམ་པས་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟགས་ཏེ་སྒོ་འདོགས་བཅད་ནས་ཐོས་དོན་བསམས་བྱང་གིས་ངེས་པ་དང་།

བཞི་བས་ཐོས་བསམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚེགས་པར་ཐོས་དོན་ཉམས་སུ་ཐུབས་ཏེ་བསྒོམས་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྱལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རྟོག་བཞིན་འདུ་

བ་དང་། གང་ཟག་བཟང་ངན་ལ་

མ་ལྷོས་པར་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྐབས་བཞིད་ཀྱང་ཉན་པ་དང་། ཁ་ནས་ཆོས་བཞིད་ཤེས་པས་མི་ཆོག་པར་སྐོམ་གྱིས་ཅི་བྱེད་དོན་དང་ལྡན་པ་དང་། དོན་ཡང་ཕུགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། མདོར་ན་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུར་འགྱོ་བ་ཞིག

དགོས་པས་རྒྱུན་གྱི་ཉམས་ལེན་ཀྱང་རྟོག་བཞིར་འདུ་བའི་ཚུལ་སའི་དངོས་གཞི་དང་བྱང་ས་སོགས་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་ཁྱངས་རྣམས་ལ་ཟིན་སོ་གསལ་པོ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་ཡང་། བྱང་ས་ལས། རྟོག་

པ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་བ་བརྩོན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ངེས་པ་མངོན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་སློང་ལས། རྟོག་

@052B བཞིའི་ཁོང་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སློབ་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཆ་ཚང་བའི་སྡོམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་སྐམ་པ་སྟུ་ལའང་མི་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

གནད་ལ་གཞན་དྲིན་མི་འཛེག་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་རང་རྒྱས་ངོམ་པའི་ལེགས་བཤད་རྣད་དུ་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ། གང་ལ་རྟེན་པ་བཞི་ནི་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ངེས་དོན་དང་ཚོས་བཞི་སྟེ། དང་པོ་དོན་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་

གཉན་ལ་དབབ་བྱའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་སྐྲས་ཟིན་དང་དགོངས་པའི་དོན་གཉིས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཚོས་ཉིད་དང་རིགས་པ་གཉིས་དང་། ཡིག་ཆར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དྲང་ངེས་གཉིས་བཞག

པ་དང་། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡིག་ཆར་གཅོ་བོར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་

ཤེས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་བསྒོམས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱང་ངེར་བཞག་པ་དང་། གསུམ་པ་ངེས་དོན་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་ལམ་གྱི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་སེམས་

ཙོམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་ཚད་

མས་གནོད་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མ་བ་ལྟར་ན་དོན་དམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ཡིག་ཆར་བརྗོད་བྱ་རྗེད་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་དང་། བཞི་བ་ཆོས་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཐམས་ཅད་དང་།

@053A ཞེས། །ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་བཀའ་བསྩན་གྱི་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། ཡིག་ཆར་བཀའ་དང་དེའི་བརྗོད་བྱ་གཉིས་ཀ་འཇོག་པར་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་མི་རྟོན་པ་

བཞི་ནི་ཆོག་དང་རྣམ་ཤེས་དང་བྲང་དོན་དང་གང་ཟག་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཆོག་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་གསུམ་དུ་བཀའ་བསྩན་གྱི་རྗེད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པ་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་ལ།

ཡང་སྐྱེ་དུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྗེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལས་གཞན་པའི་བློ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའམ་

གནས་ལུགས་ལ་འབྲེལ་

བའི་ཞེས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དབང་ཤེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་དང་། ཡིག་ཆར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐྲོག་བཞག་པ་དང་། གསུམ་པ་དྲང་དོན་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་སྟོང་ཉིད་ལས་

གཞན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གྲུབ་མཐའ་གཉིས་སུ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ཞིག་དང་།

ཡིག་ཆར་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་དང་། བཞི་པ་གང་ཟག་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་གང་ཟག་ཡིན་ཚད་དང་། ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་སོ་སྐྱེ་རས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམས་དང་། གྲུབ་མཐའ་

@053B ཆེན་མོར་ཆོས་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་གིས་མཆོད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཡིག་ཆར་སོ་སྐྱེ་རས་སངས་རྒྱས་བར་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྟོན་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། རྟོན་བཞིའི་ངོ་བོ་

ནི། སྐབས་དོན་གྱི་ཚོགས་དང་དོན་གཉིས་

སྡུ་ཕྲེ་བའི་ཚོག་ཚད་མར་བྱས་ནས་སྒྲས་ཟིན་དང་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའམ་ཉེས་པར་བཤད་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་

ཆེས་པ་ནི། ཚོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོའི་ཚོག་ལ་མི་རྟོན་པར་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཡི་གེ་དང་ཚོག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཚོག་ལ་མི་རྟོན་པར་

དོན་ལ་རྟོན་པ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མི་རྟོན་པར་བསླན་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དྲི་མེད་འོད་མདོར་བསྡུས་དང་པོར། དོན་དམ་དེ་

ཉིད་ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་ནི། །ཆེན་པོ་རྣམས་དག་ཚོག་ལ་རྟོན་པ་མིན། །ཡུལ་གྱི་མིང་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་ཤེས་ལ། །བསྟན་བཅོས་སྒྲ་དག་གིས་ཅི་ཞེག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཚོག་གི་སྟོབ་

ལ་མི་རྟོན་པར་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་

བྱའོ།། །སྐབས་དོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་དབང་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཕལ་བ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སམ་དེའི་རྒྱུད་ཐྱུད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔོག

@054A ཞེས།། །པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་རྟོན་པའམ། ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྒྲུབ་ཙམ་ཤེས་པའི་བློ་ལ་ཡིད་མི་རྟོན་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་

ནི།། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་འཇིན་

སྟངས་གནས་ལུགས་སུ་ཞུགས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་འཇིན་སྟངས་དེར་ཞུགས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པར་མི་བྱེད་

པར་དེ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་བརྟོགས་ཚུལ་རྫོགས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་དོན་ཀྱི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དྲང་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་པ་རྣམས་གདུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཆེད་དུ་

གསུངས་པར་ཤེས་ནས་ཡིད་མི་རྟོན་པར་ངེས་དོན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པ་མི་འབབ་པར་ཤེས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་ལུགས་ཀྱི་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མཚན་

ཉིད་དང་། སྐབས་དོན་ཀྱི་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་དྲང་དོན་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་འདི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིད་མི་རྟོན་པར་བདེན་སྟོང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཁས་ལེན་པའི་ཚ་ནས་

@054B བཞག་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། དབུ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་རེ་རེམ་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ལ་

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཀུ་ཡིད་མི་ཆེས་

བར་སྣོང་ཉིད་ལ་དེར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུ་ཡིད་མི་ཆེས་པར་ཤེར་མདོ་ལྟ་བུ་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐབས་དོན་གྱི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་

བའི་གང་ཟག་ཚད་མར་བྱས་ནས་བློང་དོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པས་བརྟགས་ཏེ་དོན་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་ཅེས་ལ་རྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག

ཕལ་བ་དང་། མཆོག་དང་། གང་ཟག་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བདག་ཡོད་པར་སྣོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་བཞིན་ཐབས་པ་ཐོབ་པའི་

ཐབས་སུ་མི་བདེན་ཡང་སྨྲོར་བློ་རིམ་གྱིས་དྲངས་ཏེ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྨྲེན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལྟ་བུ་གང་ཟག་ཁྲད་

པར་བས་བཤའ་པ་ཙོམ་རྐྱེ་མཚན་

དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་རིགས་པ་རྣམ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་ཞེན་མི་བྱེད་པར་བདེན་མེད་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་འདྲའི་རྟེན་བཞིའི་བྱེད་ལས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་

@055A ཞེས། །ལས། མོས་དང་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། །གཞན་ལས་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་དང་། །རྗེད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བརྟན་རྣམས་ཉམས་ཤམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་པ་དང་པོས་

གཙུག་ལག་གི་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལས་དང་། ཐམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་དོན་སྤྱོད་པ་ལས་དང་། གསུམ་པས་གཞན་ལས་ངེས་དོན་ཇི་བཞིན་ཐོས་པ་ལས་དང་། གཉིས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་དོ། །རྟོན་བཞིའི་གོ་རིམ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་

པའི་ཤེས་པ་ཙམ་

གྱིས་དོན་མཐར་ཐུག་འབྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དགོས་པ་དང་། དེའི་སྐོར་ནས་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་དུ་བཤད་ནས་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཚོས་དང་གང་

ཟག་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིར་གནས་ཞེས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ་དོན་ཚོས་ངེས་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་སྟེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གོ་རིམ་འདི་གསུངས་

པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྱིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པར་བསྟྲིགས་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཚེད་དང་། བྱང་སར་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་པོ་དང་ཚོས་ལ་རྟོན་པ་གཉིས་པར་བྱས་པ་ནི་དོན་གཅོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཉན་ཐོས་དང་། དོན་དེ་ཡང་

@055B འཕད་སྨྲབ་ཀྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤེས་ཕྱིར་རྒྱན་གྱི་བཤད་པར་ཟུར་བསྣངས་པ་ཡིན་པར་ཡང་སྐྱིང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། རྟོན་བཞི་རྒྱས་པར་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་

མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན། སའི་དངོས་གཞི།

བྱང་སོགས་རྒྱ་གཞུང་ཆེ་བ་དང་། གླུབ་མཐའ་རྣམ་གཉིས། དྲང་དེས་མཐའ་དཔྱོད། ཡང་སྙིང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་པ་བཞི་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ལྟོས་

པའི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཞི་སྟེ། མཚམས་རྣམ་པར་བཀོལ་བའི་མདོ་ལས། གླུབ་པ་ནི་བཞི་སྟེ། ཡོད་པར་གྱུར་པའི་

གླུབ་པ་དང་། བྱ་བའི་དངོས་པོ་གླུབ་པ་དང་། གོགས་བྱས་ཏེ་གླུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་གླུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམ་པར་བཀོལ་བའི་མདོ་ལས། མཐུན་པར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་རིག་པ་

པར་བྱ་སྟེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་མཐུན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་མཐུན་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཐུན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་

བྱངས་ཏེ་ཀུན་བཏུས་སུ་གསུམ་

པར་གཏན་ཚིགས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ཞེས་འབྱུང་དོ། །དེ་ལ་ལམ་རིམ་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདིའང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་

@056A ཞེས། །རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱོ་ནས་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འབྲས་བུ་རྣམས་འབྱུང་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པར་བརྟགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་པ་དེ། ལྟོས་པའི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད།

བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི། མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་འང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དེ་ཞེས་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་བརྟགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་པ་དེ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད། འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཚད་

མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་

སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ཡང་། ཅི་འདི་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཚད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྨམ་དུ་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མངོན་རྗེས་ཀྱི་ཚང་མ་དང་མི་འགལ་བར་

དོན་སྒྲུབ་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་པ་དེ། འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། མི་ཚ་བ་དང་ཆུ་རླན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་།

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་འཆོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲགས་པ་དང་

@056B བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅི་རིགས་ལ་བརྟགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པའི་རིགས་པ་དེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་བཞིག་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐལ་

འགྱུར་དང་། གཏན་ཚིགས་དང་། སྦྱོར་

ངག་དང་། རྗེས་དཔག་བཞི་རེ་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏུས་དང་བྱེ་ཀ་ལས། རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཚད་མ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལམ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་

ལྟོས་པ་དང་། རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཚད་མ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་རྣམས་རིགས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་སུ་འགོད་རྒྱུ་དང་། དེ་རྣམས་བསྟུབ་བྱད་བྱས་ནས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་གཞན་འགོད་པ་

གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ནི། ཀུན་བཏུས་དང་བྱེ་ཀ་ལས། ས་བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མྱུ་གུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སོགས་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆུས་ངོམས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་སོ་སོར་རང་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་ལྟོས་པ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་། ཤེས་བྱར་གྱུར་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྣང་བའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་རྟོགས་

པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནམ་སྟམ་མོ། །རྒྱས་པར་ཀུན་བཏུས་སྐོར། ཉན་ས། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན། ལམ་རིམ་མཆན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་པ་བཞིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་འབྱེད་

@057A ཞེས། །ཚུལ་ནི། སེམས་ཙམ་ལྟར་ན་མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་དེ་བཞིས་གཅོད་མི་གཅོད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཅོད་མེད་དུ་མཐོང་བ་ན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། གཅོད་པ་མཐོང་ནས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་

དངོས་ལ་གཅོད་བྱེད་རིགས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་མདོ་དེས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྟན་པ་ལ་དེ་བཞིས་གཅོད་མི་གཅོད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་གཅོད་མེད་དུ་མཐོང་

བན་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དང་། གཅོད་པ་མཐོང་བ་ན་དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ནི། དགོངས་གཞི་གཅོ་བོར་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྒྲས་ཟིན་ལ་མི་སྟོན་པའི་

སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་

པའི་མདོ་དེ། དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱས་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་

བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དོན་གཞན་དང་། དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞི་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པར། བདག་ཅག་གི་སྡོན་པ་སྐྱེ་ཚེ་ཐུང་ཞིང་སྐྱོ་བོངས་

ཆུང་བ་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་གཟིགས་ལས་དམན་སྣམ་པའི་གཉེན་པོར་མཉམ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ང་ཉིད་དེའི་ཚེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་

@057B གཟིགས་སུ་བྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བོ་ཉིད་ཉིད་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ལུང་གི་

ཆོས་ལ་བརྟས་པའི་གཉེན་པོར།

སངས་རྒྱས་གཉའི་ཀུང་གི་བྱ་མ་སྐེད་ལ་བསྐེན་བཀུར་ན་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། ལེ་ལོའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་

རྒྱས་རྣ་འདོད་ཀྱི་མཚན་བརྗོད་པས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་བཞད་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། སྨིན་པས་ཚོགས་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་དེ་ལ་སྨད་པ་ལྟ་བུ་བཞི་པའོ། །དགོས་དབང་གིས་སྨྲས་ཟིན་སྨྲ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྟོན་

པའི་མདོ་དེ། ལྷེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞུག་པ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །མཚན་ཉིད་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །གཉེན་པོ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྡུར་

བ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞུག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། གཉེན་པོ་དང་། བསྡུར་བ་ལྷེམ་དགོངས་བཞི་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པར། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་

ཕྱིར་གང་ཟག་གི་

བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱ་ཁ་དོད་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་

@058A ཞེས། །གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཆོས་ལ་བརྟགས་པ་སོགས་ཉིས་པ་བརྒྱད་འདུལ་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་སྟེ། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟགས་པ་དང་།

ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ལེ་ལོའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ང་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། འཇིད་པ་དང་། མ་རིས་པ་ལྷོག་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཉིས་པ་

བརྒྱད་སོ་སོའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་མཚན་གཞི་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གདུལ་བྱ་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་དྲང་བའི་ཕྱིར། ཐ་དད་མ་རིག་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་

དང་། ཡིད་མི་ཆེས་དང་

བྱས་གཟོ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱེ་པོ་མེད་ལ་སྐྱེ་པོར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་ན་སྨྲེན་པའི་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལྟ་དང་ལྡན་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་བཞི་པ་སྟེ་དགོངས་ལྔ་མ་ཡ་ དགོངས་རྒྱས་བར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་སྡོམ་རྣམ་གཉིས་རྣ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དགོངས་

ལྔམ་དགོངས་གཉིས་དང་དོན་གྱི་གཞུང་གཅིག་ལ་འཇོག་ཚུལ་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སོ། །ཞེས་དང་། འདིའི་ཆེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་

@058B ལས་གསུངས་སོ། །དགོངས་ལྔམ་དགོངས་ཐམས་ཅད་བསྡུར་པ་ལྔམ་དགོངས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ལྔམ་པོར་དགོངས་པ་རྣམ་པར་དེས་པ་གང་ཞེན། མིང་གི་ཚོགས་དང་།

ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་

རྣམས་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོན་ཐམས་ཅད་བསྒྱུར་བ་ལྟེམ་དགོངས་སུ་འགྱུར་ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ལྷར་ཕྱེ་ཞེན། ལྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་

ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་མིན་ན་དགོངས་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་དང་པོ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱུན་འཛིལ་ལས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་ཁཊད་པ་རྣམས་

དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་ལྟེམ་དགོངས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་གཅོོད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་མདོའི་ཁྲད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །སྒྲོ་ན། ཁ་ཅིག

ན་ར། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡིན་ན་སྒྲས་ཟིན་ལྷར་ཁས་མི་ལེན་པར་བསམ་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་འཇུག་དགོས་པའི་བཀའ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཆོག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པ་མིན་པའི་བཀའ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ལ་སྐྱེ་བོ་གཞན་གྱི་ཚོགས་དང་། དོན་ཟབ་མོ་ཆོག་ཤལ་བས་བཤད་པའི་ཚོགས་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ཡང་དགོངས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་བཙལ་ནས་ཁས་ལེན་པའི་

@059A ཞེས། །ཚོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲུབ་བྱེད་རིམ་པར་ཡིག་ཆ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ལས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་འང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཁས་མི་ལེན་པ་

དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཁས་མི་ལེན་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་

གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཁས་ལེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སོང་སྣང་བ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་སོང་བས་དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་ཚུལ་ལས་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་

རྟོན་ཆུལ་དུ་མི་འགྱོ་བས་སྤང་བཞིན་སྟུར་

ན་བདེའམ་སྐམ་མོ། །ཡིག་ཆ་གསར་སྐྱིང་དུ། སྟོན་པས་དང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཇི་སྐེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་འཛིབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པ་དེ་ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར། ཡང་སྐྱིང་དུ། གཅེར་བུ་བ་ཚོས་

ཅན། ཚོས་ལ་རྟེན་པར་ཐལ། སྟོན་པས་ཚོས་གསུངས་ཚད་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་བདེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གནོད་པ་བརྗོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པས་གྱས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་

མི་བྱེད་པ་སྟེ་གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་དང་། ཞེས་དང་། བཀའ་ལས་གསུངས་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་ཚད་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་མི་འཇིན་པས་ཆོག་ལ་མི་རྟེན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དོགས་དཔྱོད་དུ། གཅེར་

@059B བྱ་བ་དང་། རྒྱང་པ་ན་པས་མ་ངེས་པ་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་ཀྱི་ཟིན་སོ་འགའ་ལ་བརྟེན་ནས། གསུང་རབ་ཀུན་ཚད་མར་བྱེད་པ་ལས་དོན་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རྩད་ཟེར་བ་

ཡོད་ཀྱང་། བརྒྱས་དཔྱད་

བྱས་ཏེ་དགོངས་པ་བཙལ་ནས་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལེན་པ་གསུང་རབ་ལ་ཚད་མར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་བརྒྱ་དཔྱད་བྱེད་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །ཡང་སྐྱེང་དུ་གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་

གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་ཀྱང་། འདུ་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་ཚོག་ལ་ཡིད་རྟོན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིའི་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་བར་སྤྱན་སེལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཏྲི་བརྒྱན་མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་བཤད་ལས། གན་

ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ནི་ལྟ་བུ། ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་པར་བལྟས། ཚོས་ཀྱང་ཡོད་པར་བལྟས་ནས། གང་ཟག་འདིས་དགེ་བ་བྱས་ན་ནི་བདེ་བ་མཐོང་བར་འགྱུར། མི་

དགེ་བ་བྱས་ན་ནི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྟ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་འདིའི་གང་ཟག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་བཞག་ཚོག་པའམ།

ཡང་ན་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱེད་

དགོས་དཔྱད་བྱར་ཡང་སྐྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་། ལུང་དེའི་འཕྲོས་སུ། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉི་ག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་གཉི་ག་ལ་མི་ལྟ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་

@060A ཞེས། །དཔགས་ན་ཕྱི་མ་ལས་སྟ་མ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་དོགས་པ་མེད་པར་མངོན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་ལ་མི་རྟེན་ཆོས་ལ་རྟེན་ཞེས་པའི་ཆོས་ལ་འཇོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཚིག་ལ་མི་

རྟེན་དོན་ལ་རྟེན་ཞེས་པའི་ཚིག་གམ་ཡི་གེ་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲས་ཀྱི་ཐེམ་པ་བར་མ་དེ་འོག་མ་ནས་ཡར་བགྲོད་སའི་ཐེམ་པ་གོང་མ་དང་། དེའི་སྟེང་མར་བགྲོད་པའི་ཚེ་འདོར་རྒྱུའི་ཐེམ་པ་འོག་མར་འཇོག

པ་མི་འཐལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་ཆོས་ཅན། གང་ལ་མི་རྟེན་ས་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་ཞེས་

པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ས་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་མི་རྟོག་ས་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བོ། །ཡང་སྐྱེ་དྲུ། ངན་འགྲོའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ཚེ་དོན་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ལ་འཆར་

དགོས་པ་དང་། མི་དགེ་བཅུ་སྤྱོང་ལའང་དོན་ལེགས་པར་ངེས་ནས་སྤྱོང་དགོས་པས་སྤྱོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་དང་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་སོགས་དོན་ལ་རྟོག་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ངེས་དོན་ལ་རྟོག་ཞེས་པའི་ངེས་དོན་གཉིས་

ཀར་བཞག་ཚོག་སྟེ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་མདོ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚེ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

@060B འོ་ན། དེ་འདྲའི་མདོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱ་ཕལ་བ་དང་དོན་དུ་འཛིག་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ངེས་དོན་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དང་ངེས་ཀྱི་

གསུང་རབ་གཉིས་ཀར་ཐལ།

ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་གཅོ་ཞལ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་གང་ཞེག་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་རིས་དོན་དང་། ཞལ་བ་དྲང་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རིས་དོན་དུ་

འཇོག་པ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་གང་གི་ལུགས་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཚོས་ལ་རྟོན་པའི་སྐབས་བྱང་སའི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་ཅིང་།

འདུལ་བ་ལ་སྣང་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་ནི་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་ནག་པོ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ནག་པོ་བསྟན་པ་ནི་འཕོར་བར་

འཕྲུལས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཕྱི་རོལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནི་འཕོར་བའི་འཆིང་བ་འབྱོལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ནང་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱས་ཏེ། ཁ་ཅིག་དེ་གཉི་ག་བསྟན་

པ་སྒོན་མེད་ལ་བྱས་ནས་འཁོར་

བའི་ཉེས་དམིགས་སྟོན་པས་ན་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པས་ན་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་འདོད་པ་བཀག་ཀྱང་ཤེར་ལེའི་ཟིན་བྱིས་ལས། ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དང་ནག་པོ་བསྟན་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་ཡོད་

@061A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བརྒྱག་གོ །ཡང་སྐྱིང་གི་རྟོག་བཞིའི་བཤད་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ལ་དཔྱད་པ་རེ་མང་དགོས་པ་དག་དྲང་ངེས་དོགས་

དཔྱོད་དུ་གསལ་བས་འདིར་མངས་དོགས་ནས་ཐམས་ཅད་མ་བཀོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་རྟོག་བཞི་གསལ་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ལྷང་རྗེགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷང་གལ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་

ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྷོག་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁ་ཅིག །རྟོག་བཞིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དབང་རྟུལ་ལ་སྦྱར་ན་མི་རྩུང་བ་གང་

ཞིག །དབང་རྟོག་ལ་སྤྱར་ནའང་མི་རུང་བའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། ངེས་ལུང་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་ཐོ་ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལ་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པའི་དོན་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྱུབ་སྟེ། དེས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་

རྟོན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ནས། ཆོགས་སུ་བཅད་

པའི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་མ་མཐོང་ནས། ནས། དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག །དབང་རྟོག་གྱིས་ངེས་དོན་གྱི་

མདོར་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟེན་བྱའི་

@061B དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་དེ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚད་མས་ངེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྨྲ་རྒྱ་པར་ཚད་མས་མ་རྟོགས་པར་ངག་དེ་

སྒྲ་རྒྱ་པར་སྦྱོན་པའི་ངག་ཀྱུ་ཚད་མས་

ངེས་ཆོག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པར་བཞེས་གཉེན་དེ་མི་རྟག་པ་སྦྱོན་པའི་བཞེས་གཉེན་དུ་ངེས་ཆོག་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབང་རྟོག་གྱིས་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལྟ་བུར་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་གསུང་རབ་

ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཀྱས་པའི་བློ་སྦྱོབས་དང་ལྡན་པ་ན་གསུང་རབ་ལ་འདི་དྲང་དོན་དང་འདི་ངེས་དོན་མི་ཞེས་རྣམ་པར་ཕྱེ་ན་དྲང་ངེས་ཀྱི་གསུང་རབ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་སྟར་བཞག་

ཟིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར།

ཡང་སྐྱིང་དུ། དབང་རྟོག་གྱིས་མདོ་དེ་གཤེད་མེད་དུ་མཐོང་ནས་རྟེ་གཉིས་པའི་སྒྲུ་འདོགས་མ་ཚོད་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒྲུ་འདོགས་ཆོད་ནས་དོན་འབྱུང་གྱི་ཐ་ཚིམ་གྱིས་ཡིད་ཆེས་རྟེད་

དེ་མདོར་ཟོས་བསམ་གྱིས་

ཞུགས་ནས་སྨར་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྟེད་དེ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷག་མེད་དུ་ཆོད་པ་ན་ཡིད་ཆེས་ཤུགས་དྲག་ཀུ་སོང་སྟེ། མི་ལྡོག་པའི་དད་པ་འབྱུང་བ་དང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་དོན་

ཡང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་

གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་བའི་ངོ་བོ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ་མི་འཕྲོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་དབང་རྣོན་ནི་ཡུམ་ལ་ཚད་མས་དྲངས་ཏེ་མི་ལྡོག་པའི་དད་པ་འབྱུང་བས་སྔ་མ་དོན་དང་འབྲེར་མིན་བརྟག

@062A ཞེས། །གོ །ཁ་ཅིག །ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གནོད་མེད་དུ་གྱུར་པ་དང་དེའི་དོན་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་པ་དང་། ཤིན་ལྷོག་སྟོན་པའི་ལུང་གནོད་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་དེའི་བསྟན་བྱའི་ཤིན་ལྷོག་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ

ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤིན་ལྷོག་སྟོན་པའི་ལུང་གནོད་མེད་དུ་མཐོང་ན་ཤིན་ལྷོག་གི་དོན་དེ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིན་ལྷོག་སྟོན་པའི་ལུང་དེ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སླུ་པར་སྣང་པའི་ཚེས་ཅན་དང་།

དཔྱད་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་དེ་དེ་སྣང་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་ཚུལ་ལ། སྟེ་བདུན་རྒྱན་དུ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་འཛལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མས

དང་། མ་མཐོང་(BLKO)གི ᳓

བྱུར་འཇལ་པའི་རྟེས་དཔག་ཚད་མས་དང་། རང་ཆོག་འགལ་བ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། རིགས་རྒྱུན་དུ། མཐོང་བ་མངོན་བྱུར་བསྟན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གནོད་པ་མེད་པར་དེས་བྱུབ་པ་དང་།

མཐོང་བ་ལྷོག་བྱུར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་སྟོབས་རྟེས་དཔག་གིས་གནོད་པ་མེད་པར་དེས་བྱུབ་པ་དང་། མ་མཐོང་ཞིན་ལྷོག་བསྟན་པ་ལ་ཁས་བླངས་སྤྱི་ཡི་དང་རང་ཆོག་དངོས་ཀུགས་འགའ་ཁས་གནོད་པ་མེད་པ་གསུམ་

གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ཏིཀྐ་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདི་དང་མཐུན་ལ། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ། རང་གི་བསྟན་དོན་གཅོ་བོ་ལ་ཚད་མ་བཞིས་གནོད་པ་མེད་པ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་སྐྱེང་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཐོང་

@062B དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། མཐོང་དང་མ་མཐོང་བ་དག་ལ། །ཞེས་སོགས་དང་མཐུན་ཞིང་མཁས་བྱུབ་རྟེའི་ཕྱི་རྩོམ་ཡིན་པས་ཏྲི་ཀ་ཆེན་དང་བསྟུན་དགོས་པར་

གསུངས་ཤིང་། ཆོ་བརྟན་ལྟར་མས་པས།

སྔོ་བདུན་རྒྱུན་ལས་བཤད་པ་ཤིན་ཟློག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དཔྱོད་ཚུལ་དང་། ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་སྤྱིར་གསུང་རབ་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དཔྱོད་ཚུལ་དང་དག་ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་མི་

འགལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཤིན་ཟློག་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་བཀའ་ཡོད་ན་སྔོ་བདུན་རྒྱུན་ལྟར་བཤད་པ་ལས་འོས་མེད་ཀྱང་། གསུང་རབ་ཡིན་ན་ཐར་ལམ་རྣམ་དག་སྟོན་པས་ཁྱབ་པས་ན་ཤིན་ཟློག་རྒྱང་བ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་མེད་པར་

སྣང་བ་དང་། གསུང་རབ་ཡིན་ན་རང་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་གཡོད་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་ན་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལྟར་ཁས་བླངས་ན་བདེའོ། །གང་ལྟར་ཡང་། བསྟེགས་བཅད་བརྟུན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་སྟེ། ཚད་མ་གསུམ་ནི་མངོན་སུམ་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ་དང་།

དཔྱད་པ་གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་དེའི་

ཨཱཏ་དོན་ལ་ཚད་མ་དེ་གསུམ་གྱིས་གཅོད་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་གསུམ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཚད་མ་དེས་གཅོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་ཚད་མ་དེས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེས་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གཅོད་པ་

@063A ཞེས། །མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེས་ཚད་མ་དེས་དེ་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྐྱོང་བྱ། མ་དང་གདར་སོགས་དང་ཆོས་མཐུན་ལ་གནས་ལུགས་འཛལ་བྱེད་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བཞག་པ་སྟར་དྲངས་པའི་རིགས་

ཐེགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟ་མདོར་བསྡུས་དང་མཐུན་ཚུལ་འཆད་དཀའ་བས་ཁྲངས་འཆོལ་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཆོས་ཅན། བསྟན་དོན་ལ་ཚད་མས་གཅོད་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དཔྱད་གསུམ་

བྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་ལ་གཅོད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་དངོས་ལ་གཅོད་བྱེད་ཡོད་

ཀུང་དེ་ཙམ་གྱིས་དཔྱད་གསུམ་

གྱིས་མ་དག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བཀའ་ཡིན་ན་དགོངས་དོན་ལ་ལེགས་པར་དཔྱད་ཚོ་གང་གི་ཚེད་དུ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མི་སྣུ་བའི་དོན་ཞིག་ངེས་པར་སྟོན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ།

གཞི་གྲུབ་ན་ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མཐའ་དཔྱོད་དུ། ཡིད་ཆེས་རྟེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཤེན་ཚྭག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་རྟེས་འབྲངས་ལས་ཀུང་

ཕྱི་མ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལྟར་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་མངོན་ཞེང་། ཡང་སྐྱིང་དུ་བཀའ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། ཚོ་བརྟན་ལྟ་རམས་

@063B པས། ཤིན་ཚྭག་ཁོ་ན་ལུང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་འདུ་བསྒྲིགས་ཀྱང་། སྐབས་སེལ་ལས། གཅལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པ་དེ་ཚོས་ཅན་དུ་

བཟུང་ཡང་བསྟན་དོན་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་ཏོ་ན་

ལུང་གིས་སྣུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་ཀ་ཆེན་ལས། འདིས་ནི་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དགེ་པའི་ལུང་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྣུབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་

ཡིན་ཀྱི། སྒྲིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བའི་སྣུབ་བྱེད་དང་། མི་འབྱུང་བ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན། ཡང་སྐྱེད་དུ། སྒྲིམ་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་

ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པའི་ལུང་ཚོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མ་སྐྱུ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དགེ་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀོད་ཚེ་ལུང་དེ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བར་སྣུབ་པ་མིན་

ཞེས་པའི་དོན་ལས། ལུང་དེས་སྒྲིམ་པ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་མི་སྣུབ་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན། ཤིན་ཏུརྟག་ཐམས་ཅད་སྣུབ་བྱེད་ལ་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དགེ་པའི་ལུང་རང་ལྡོག་དེ་མ་གཏོགས་

མེད་པར་ཐལ། ལུང་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་

ན་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ། སྐྱན་སེལ་ལས། འདོད་ལན་ཐེབས་པ་འདྲ་སྟེ། ལུང་བྱེ་བྲག་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཆོས་ཅན་དུ་བརྩང་ཡང་དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་རང་ལྡོག་དེ་མ་གཏོགས་རྟགས་སུ་

@064A ཞེས། །འགོད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤིན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་དུ། སྟོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཁྱིམས་ཀྱིས་བདེ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ལུང་བྱེ་བྲག་པ་མི་འཇོག་པ་ནི། སྤྱི་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཉིད། །ཅེས་

པས་གླུབ་ཅིང་། ཤིན་ལྷོག་སྐྱབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་སོགས་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ལུང་དང་། ཉེས་ཟད་ཀྱི་ལུང་དང་། ཚད་མ་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མེད་པའི་ལུང་སོགས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །དཔྱད་གསུམ་གྱི་སྐོར་འདི་ལ་སྤྱོད་བྱ་མང་

ཡང་མ་སྤྱོས་སོ། །དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་དོན་ལ་ཐེག་བསྟུས་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དགོངས་པ་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ལ་ཐ་དད་དུ་བྱ་ཅི་ཡོད་ཅེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་

ཐུགས་ལ་བཞག་པ་སྟོན་པར་མཛད་

པ་དེ་ནི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་དེ་ནི་ལྷམ་ཡོར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཨཱ་ནན་སྟུར་ལས། དགོངས་པ་ནི་ཡིད་ལ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་ཚ་རོལ་ལ་ལྟོས་པར་

ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། །ལྷམ་ཡོར་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཚ་རོལ་གཟུང་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་དགོངས་ནས་ལུང་གི་སྟེ་མ་ལས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགོངས་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་ལྷམ་དགོངས།

དགོངས་གཞི་གཅོ་བོར་སྟོན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་གཉིས་འགལ་བར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག །དགོངས་པ་དང་དགོས་པ་གཅོ་བོར་བྱུང་པའི་སྐོན་ནས་དེ་གཉིས་

@064B ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་རྣམས་མི་འཐད་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་དང་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། ཐེག་བསྡུས་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྒྲས་ཟིན་

ཚོད་དེ་ཆོག་དེའི་དགོངས་པ་མིན་པར་

ལོགས་སུ་ཟཁའད་ནས་འདི་ལ་བསམས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡོའི་བསམ་པ་སྟོན་པའི་ཚ་ནས་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཐད་ཀར་མི་སྟོན་པར་འཁྲུག་པོའི་ངག་གིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་འདིའོ། །ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་

ཚ་ནས་ལྷམ་པོར་དགོངས་པ་སྟེ། ལྷམ་པོ་འམ་ལྷའྱའི་ངག་ནི་འཁྲུག་པོ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག །གཉིན་པོ་དང་མཚན་ཉིད་ལྷམ་དགོངས་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ་གསུམ་གཅིག་མ་

བས་མི་བཞེད་པར་ཐལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་དང་དགོངས་པ་དང་ལྷམ་དགོངས་གཉིས་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་ཁོ་ནས་འདོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། གཉིན་པོ་ལྷམ་དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞི་

བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལྷང་བསྟན་པ་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟཁའད་པ་དང་། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པའི་མཚན་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་

བསྟན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་

དགོངས་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་ཁོ་ནའི་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལས། སྒྲིབ་དབྱུ་མ་བས་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བཞི་འདོད་པའི་

@065A ཞེས། །མཚན་གཞི་སྟར་བཤད་ལྟར་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། བཀའ་ཐམས་ཅད་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། བཀའ་ཡིན་ན་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་

ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། དགོངས་པ་བཞི་དང་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་བཞིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཉིན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། གང་དུ་སྨྲོད་པ་བརྒྱད་

ཁྱི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དང་པོས། དགོངས་ལྡེམ་བརྒྱད་གསུང་རབ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་

སྙ་གསུངས་པ་དང་། གཉིས་

པས། ཉོན་མོངས་སྤྱི་རི་གཉེན་པོ་སྤྱི་རེས་རྟོགས་པར་སྣོང་བར་བསྟན་པ་སྒྲི་ཐཞེན་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲི་ཐཞེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་པ་ཅན་ཀྱི་མདོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་པ་ཡོད་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདོ་ཡིན་ན་དགོངས་གཞི་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། མདོ་ཡིན་ན་དགོངས་པ་ཡོད་པའི་

མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་

ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། དགོངས་གཞི་ཅན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ན་སྒྲི་ཐཞེན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པར་སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་བའི་

གསུང་རབ་ལ་དྲང་དོས་

@065B རྒྱས་པར་ཕྱེ་བ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་ནས་ཇི་ལྟར་

གསུངས་པ་དགོངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་

བཀའ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོངོས་གཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་

པ་དང་། མདོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། །འདིར། དགོངས་འགྲེལ་བོད་འགྱུར་དུ། དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་སྟེ་དང་པོ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་གཉིས་པ། བློ་གྲོས་

ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གསུམ་པ། རབ་འབྱོར་གྱི་བཞི་བ། བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལྔ་པ། ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲུག་པ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་བདུན་པ། བྱམས་པའི་བརྒྱད་པ། སྒྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་

དགུ་བ། ཟིག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ལེའུ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། ལེའུ་བཅུས་རིམ་པར་རྣམ་རེག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་རྟོག་གའི་བློས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བདེན་

གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་དང་། ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་གཞག་

@066A ཞེས། །དང་། ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་གཞག་སོགས་གཅོ་ཐོར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །ལེའུ་བཅུ་པོ་འདིའི་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་ལམ་དང་། བཅུ་པས་

འབྲས་བུ་དང་། གཞན་བདུན་གྱིས་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དེ་དག་ཚང་བར་སྟོན་པ་ཐེག་བསྡུས་དང་ཁོག་འདུ་ཚུལ་རྣམས་ཡང་སྐྱེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་འདིར་སྐབས་

སུ་བབ་པ་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ལས་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཞེས་ཞུབ་པོ་ལས་བཏགས་ཏེ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་

ཆེན་ལས། ལེའུ་འདི་ལས་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཆར་སྟོན་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འགྲོལ་བའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་མངོན་པར་གྲུབ་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གང་ཟག་ལས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་པའང་། དོན་དམ་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་

ཡུལ་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་དང་། ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་པ་ནི་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་ལ་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་ལ་འབྱེལ་ཆེན་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དབང་དུ་

@066B མཛད་ནས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལེའུ་དེ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལེའུ་འདི་ལ་ཕྱོགས་རྣམ་པ་ལྔ་

ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཞུ་བ་གསོལ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་བཅའ་བའི་ཕྱོགས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག

འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་ནས་བཀའ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་ཕྱོགས་སོ། །བཞི་པ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་ཅིང་

བསྐྱེན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ལྔ་བ་དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ནི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པའི་ཕྱོགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕྱོགས་ལྔ་ལས་འདིར་ཞུ་བ་གསོལ་བའི་ཕྱོགས་སམ་དྲི་

བ་ཞུས་པའི་གཞུང་འགོད་པར་མཛད་དོ། ༥ །སྤྱོ་ན། དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་འགྱུར་ལ་འགྱུར་བཞི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྔ་ཕྱིས་བསྒྱུར་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་མི་མཐུན་པ་བཞིར་

འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ནི་རྒྱུ་རྟེ་སོང་

གི་ཚོ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཡོན་ཏན་བཟང་པོས་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པར་འགྲོལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་པ་མ་ཡ། པོ་གཉིས་བཞུགས་ཏེ། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དེས་པར་འགྲོལ་བའི་མདོ་འདིའི་ཐ་མར་བྱུང་བའི་ལེའུ་

@067A ཞེས། །གཉིས་པོ་དག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་རྟེ་འགྲིས་ཕྱི་མའི་ཚོ་རྒྱ་གར་མཁན་པོ་བོ་དེ་ལེའུ་ཅིས་ཟབ་མོ་རྣམ་པར་འགྲོལ་བའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་བསྟན་པ་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་བཞུགས་ཏེ། དགོངས་

པ་ཟབ་མོ་དེས་པར་འགྲོལ་བའི་མདོ་འདི་ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལ་ལེའུ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་གཞན་ནི་བདུན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི་རྒྱུ་རྟེ་ཚིན་གྱི་ཚོ་རྒྱ་གར་མཁན་པོ་ཡང་དག་བདེན་པས་

ཚིག་ངེས་པར་འགྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་གཅིག་བསྟུར་པ་ལེའུ་བཞི་བཞུགས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་

འབྲེལ་བའི་མདོ་འདི་

ལས་འབྱུང་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་རྒྱུ་རྟེ་ཐང་གི་ཆོ་སྒོབ་དཔོན་སྟེ་སྙོད་གསུམ་པ་རྣམ་ཙང་གིས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་བམ་པོ་ལྔ་པ་

གཅིག་བསྡུར་ཏེ་ལེའུ་བརྒྱད་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟེ། རྒྱ་ནག་ཆོས་འབྱུང་ལས། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བམ་པོ་ལྔ་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་བོ་དྷི་ར་ཙིའི་

འགྱུར། ཡང་ཀྱེན་ཀུའང་ཤ་ཤེས་བསྡུར་བ་བམ་ལྔ་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལས། ཁོལ་ཕྱུང་རྣམ་གཉིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་གཞན་གཉིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་

@067B མོ། །དགོངས་འགྲེལ་རྒྱས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་འབུམ་པ་དང་། བསྡུས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྲེལ་ཆེན་དེར་བཤད་པ་ལས་དེང་སང་ཡུལ་འདིར་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་

རྟེན་འདི་ནི་ཕྱི་མར་མངོན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་

དེའི་�couple་བྱའི་དགོངས་འགྲེལ་ནི་ལེའུ་བརྒྱད་པ་སྟེ། གྲྭང་གཞི་དང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ས་དང་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་ལས། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་བཞིས་རྣལ་འབྱོར་

སྤྱོད་པའི་ས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བའི་ལམ་དང་། ཐ་མས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་། ལེའུ་ཕྱི་མ་བདུན་ནི་རིམ་པར་བོད་འབྱུར་གྱི་གྲྭང་

གཞིའི་འཕྲོས་ལེའུ་དང་པོ་བཞི་བསྡོམས་པ་དང་། ལྟ་པ་ནས་བསྒྲུབའི་བར་དང་འབྲས་སྣང་ངོ། །དཀའ་འགྲེལ་དང་རྟོལ་ངན་ཚར་གཅོད་ལས། སྤྱིར་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བསྡུ

ཡོད་དེ། བློང་གཞིའི་ལེའུ། དོན་ཟབ་

དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འདྲི་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ། ཆོས་འཕགས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྣམ་དག་གི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། ཡོན་

@068A ཞི། །ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། བྱམས་པས་ཞུས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། སྨྲན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་

དྲི་ལན་གྱི་ལེའུ། ཞེས་གསུངས་པར། ཡང་སྣོང་དུ། བློང་གཞིའི་ལེའུ་དོར་ཏེ་ལེའུ་གཞན་རྣམས་མདོའི་དངོས་ཟིན་བཞིན་དང་། ལེའུ་ཐ་མ་ལ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཞེས་གསུངས་ནས། དཀའ་འགྲེལ་དུ་

གསུངས་པ་བློང་གཞིའི་ལེའུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དོར་བས་བརྒྱའི་སེམས་དཔའ་བརྒྱའི་དྲི་ལན་གྱི་གྲངས་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་དོན་དུ་བཀླལ་ཏེ། གཞུང་ལས་

ཀྱང་། བསྟུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གླེང་

གཞིའི་ལེའུ་མ་གཏོགས་ལེའུ་ལྔག་མ་རྣམས་པ་ལ་མོ་ཆེ་དྲངས་ཤིང་། ཞེས་གླེང་གཞིའི་ལེའུའི་ཐ་སྙད་འབྱུང་དོ། །རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་བོས། དཔལ་དགོངས་འཕེལ་གྱི་དཔེ་ལ་དང་པོར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ཞེས་པ་ཞིག་འདུག

ཅེས་གསུངས་པ་ད་ལྟའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། འོ་སྐོ་བདག་གི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེ་གྲངས་དང་ཚོད་མཚམས་དང་ལེ་མཚན་རྣམས་འོ་སྐོ་བ་སོ་སོས་

མཛད་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད། བོད་འཕྲུར་འདི་དང་བསྟུན་ཚེ་ལེའུ་བཅུར་བྱེད་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་མི་འདོར་བ་ལ་སློན་ས་མེད་ལ། ཞར་ཕྱིན་རྣམ་བཤད་ལས། ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་གི་བྱང་ཆུབ་

@068B སེམས་དཔའ་བཅུས་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་མཛད། ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། མདོ་རང་དང་བསྟུན་ན་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འདྲི་བས་དྲིས་ནས་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱིས་ལན་

བཀའ་པ་ལས་གཉིས་ཀས་བཅོམ་ལྡན་འདས་

ལ་དྲི་བ་ཞུས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིས་ནི་མདོ་སྡེ། ཞེས་སོགས་བྱང་། དེས་ཞུས་ཀྱི་གཞུང་ལ་རྒྱ་ནག་འཕེལ་ཆེན་དུ། ཞུ་བ་དང་ལན་གསུང་བ་པོ་སྣོས་པ། གང་ཞུ་བའི་དངོས་པོ་བསྟན་པ། བསྟན་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞུ་བ་

གསུམ་གྱིས་འཆད་ལ། འདིར། འདིས་ནི། ནས། དོན་གྱིས་ཞུས་སོའི་བར་གྱིས་དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་དང་། དེ་མན་ཆད་དཀའ་ས་རྣམས་བཀག་བ་ལས། དྲི་བ་ཞུས་ཚུལ་ནི། དྲི་ཞུས་ཀྱི་མདོ་འདིས་ འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཞེད་

མདོ་སོགས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞིར་གསུངས་པ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལྟ་བུར་ཕྱང་པོ་དང་འབྲེས་རྒྱ་ལྟག་ མ་དྲུག་གི་ར་ང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག

གི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཀྱང་ར་ང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྐྲ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་། འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་དགོངས་གཞི་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཞེར་མདོ་སོགས་སུ་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན།

ཞེས་འདིར་བསྟན་འཆོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་དྲིས་ནས་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་དོན་གྱིས་ཞུས་སོ། །དེ་ལ་དྲི་བ་མཛད་པ་པོ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ནི་ས་ལ་གནས་པས་རང་གིས་དོགས་པ་མ་ཆོད་པ་མིན་པར། རྣམ་

@069A ཞེས། །རིག་ཙམ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ནས་རྟེས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་ཕྱིར་དོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་དྲི་བ་ཞུས་པ་སྟེ། འདིར་བསྟན་འཆོར་ལོ་དང་པོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་པོ། སྐྱེ་མཆེད།

རྟེན་འབྲེལ། ཟས། བདེན་བཞི། ཁམས། བྱང་ཕྱོགས་ཏེ་འགྲེས་ཤང་བདུན་ཙམ་གྱི་དང་པོ་ལ་བརྩམས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕྱིར་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་

གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། ངང་གིས་འཇིག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་སླང་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་སྩལ། ཅེས་པ་སྟེ། འདིར་རང་

མཚན་ཞེས་པ་རྒྱུ་ནག་འགྲེལ་

ཆེན་ལས། དེ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གཟུགས་ནི་ཐོག་པ་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་བཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱེ་

བའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཤད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་བཏགས་སྐབས། དེ་ལ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་

@069B དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཀུན་བཏགས་ལ་བཞག་མི་རུང་བར་ཐལ། ཀུན་

བཏགས་ལའང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སྨྲས་བསྟན་པ་ནི། སྟེ་དགེའི་བསྟན་འགྲུར་དཀར་ཆག་སོགས་སུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པར་བྱགས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བྱས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཞད་ལས།

སྐབས་འདི་དག་གི་ཚོག་གི་དོན་གཞན་ནི་སྔར་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུར་བཞད་པ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རབ་འབྱོར་ལེའུའི་ཐད་དུ། ཕུང་པོའི་མཚན་མ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་གི་མཚན་མ་

ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཕུང་པོའི་སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་དང་། ཕུང་པོའི་འཇིག་པ་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཕུང་པོ་

བཞིན་དུ་འགྲེས་ཤད་གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། བཞི་བ་ཟས་བཞིའི་བར་ཡང་རང་མཚན་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བར་ལྟ་བ་ཀའང་

སྣ་ལ་པ་སྟེ། བར་ཞེས་པ་སྒོམ་གསལ་

མཚན་དུ་བར་ན་བསྟུ་རྒྱུ་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཐ་ཚིག་ཏུ་བསྟུར་པ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་འདིར་འབྱོར་མིན་བརྟག་གོ །ཟས་བཞི་ནི། མཛོད་ལས། འདི་ལ་གནས་དང་ནི། །བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་དོན་དུ་གཉིས། །སྲིད་གཞན་འཕེན་

@070A ཞེས། །དང་འགྲུབ་པ་ཡི། །དོན་དུ་གཉིས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཚེ་འདིའི་རྟེན་ལུས་རྒྱས་བྱེད་ཁམ་ཐས། བརྟེན་པ་སེམས་རྒྱས་བྱེད་རིག་ཟས། ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་སེམས་པའི་ཟས། འགྲུབ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་

ཟས་བཞི་སྟེ། ཕྱི་མར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟྲོང་ནས་འགྲེས་ཤང་ལྟ་བ་བདེན་བཞིའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། སྟུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་

སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པ་རྣམས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། འགྲེས་ཤང་དྲུག་པ་ཁམས་ནོམས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ།

ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་

པའི་བཀའ་སྩལ་བ་སྟེ། ཁམས་སྣ་ཚོགས་དང་ཁམས་དུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གཅིག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །

ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱ་བ་དུ་བ་སྐྱེ་བ་ནི་ཁམས་དུ་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལ་ནང་ཚན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་

པའི་རྒྱུ་བྱ་བ་དུ་བ་སྐྱེ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་མིང་གཉིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པར་བཞག་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཞག་དུ། རིགས་ལ་གནས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡུག་པ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་རྣམས་ནི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་

@070B དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། སྟོན་གོམས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པར་བྱར་རུང་བ་དང་། མི་རྟག་བ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་པ་

ནི་ཁམས་དུ་མ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འོག་ནས་ལན་གྱི་སྐབས་

མདོ་རང་ཉིད་ལས། ཁམས་དྲུག་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྨྲར་ན་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ནི་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཁམས་དྲུ་མ་ནི་ཁམས་དྲུག་ལ་བྱའོ། །འགྲེས་ཤད་

བདུན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དང་། ལམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་སྟེ་མི་བརྗེད་པ་དང་།

ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྒོར་ཞེང་འབྱུང་བཞམ་ཕྱིར་ཞེང་འབྱུང་བ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་མཐའ་མེད་དུ་རྒྱས་པའི་འཕེལ་ཞིང་ཡངས་པའམ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་སྩལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

སོགས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་པོ་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཚན་རེ་རེར་ཚང་བར་སྦྱོར་དགོས་པ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ན་གསལ་ལོ། །འདིར་བསྟན་འཆོར་ལོ་བར་བར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་

མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་

ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྟ་བཀའ་སྩལ་ན། ཅི་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་སྣམ་དུ་དོགས་པ་སྟེ། ཅི་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས་ཞུ་བ་ལགས་

@071A ཞེས། །སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཚན་གཞི་ལ། སྒོ་མང་གསུང་རྒྱུན་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྣོང་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འཇིག་པ་ཡང་ཡོད། དེའི་

སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེ་མཚད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། ཟས་ལ་བརྟགས་པ་གསུམ་ནི། མངོན་འབྱུང་གི་མདོར་རལ་བ་ཅན་ལྟ་བརྒྱ་དང་འོད་སྲུངས་ཆེན་པོ་སོགས་ལ་གདམས་པ་ལྟ་བུ་

དང་། བདེན་པ་ལ་བརྟགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་ལ་བརྟགས་པ་ནི། ཁམས་མང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ལ་བརྟགས་པ་ནི། དྲན་པ་ཉིར་

བཞག་གི་མདོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། ༥ །སྒོ་ན། དེ་བ་

ཞུས་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཐུན་ལས། མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕུང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དྲི་བཞུས་པ་དང་། གཉལ་སྟོན་གྱིས་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་

རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བར་བར་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་དུ་འཚོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བར་བར་

དེ་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ལ་དང་། རྟེ་བཙུན་པས་འཚོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང་། བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་མ་

@071B གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དང་། བློ་གྲོས་བས་འཚོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་ཆོས་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། བར་བར་དེ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲས་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་

ས་དང་། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕྱང་སོགས་རང་འཛོན་

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་བྱིས་བློད་མཉམ་དང་། བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་ལྟར་མ་བློད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་དང་། ཡིག་ཆར་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

ལ་རང་མཚན་བྱིས་བློད་པའི་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་ཡོད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ལན་བྱངས་མང་པོར་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བར་བར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་བྱིས་བློད་པའི་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་

མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་ལན་བྱངས་དུ་མར་བཀའ་སྩལ་པ་གཉིས་སྤྲུ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ཞེས་དྲི་བ་ཞུས་པར་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་པས་བཤད་ཚུལ་ནི། གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བློད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་

མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་དང་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བ་གསུམ། ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། དང་པོར་ཕུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་།

བར་པ་ལས་ཐམས་ཅད་བཞིན་མེད་

མཉམ་དུ་གསུངས་ཀྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་ཕྱེ་ནས་མ་གསུངས་པས་དྲང་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་སྣྲས་ཟིན་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཡང་སྐྱེང་གིས་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་དོན་ཡང་།

@072A ཞེས། །ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ལོ། །འོན། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པའི་ཆོག་ཆོ་གར་ཅན།

ཁྱོད་སྣྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་རྟོག་པའི་མདོ་གང་། ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་དག་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཕུང་སོགས་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་གིས་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཙམ་བརྟོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཡང་བརྟོད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། སྒྲ་དེས་དོན་དེ་བརྗོད་མ་བརྗོད་སྟོན་པ་

པོའི་སྟོན་འདོད་དང་ཉན་པ་པོའི་ཞེ་འདོད་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་དག་དང་བསྟུན་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྤྲུལ་པའི་མཚན་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་

པར་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཆོས་ཁམས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཚན་དང་དགོས་པ་བསམ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་

བའི་རང་མཚན་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པའང་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་

@072B སྟེང་དུ་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཞེག་ཀྱང་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་ཟཁད་དུ་མི་རྟང་བའི་

སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེ་འདིའི་རང་མཚན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟཁད་པ་ལ་གེགས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ན་ཀུན་

བཏགས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དངོས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཕུང་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་ལ། ཕུང་པོ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། གཞན་དག་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ལ་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོགས་པ་ཅན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དྲི་ཞུས་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞུབའི་གཞིར་འགོད་མི་དགོས་པར་ཐལ་

ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིའི་རང་མཚན་

ཞེས་པ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དང་། ཡུལ་སྟོང་ནས་བླུབ་པ་དང་། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བླུབ་པ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་

@073A ཞེས། །གཞུང་དུ་བཀག་ཅིང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་དགོས་མེད་པས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་ལ། གསུམ་པ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་

དང་པོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འགྲུར་ཞིང་། བཞི་བ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བླུབ་པར་སྟོན་དགོས་པར་འགྲུར་བ་དང་། ལྔ་བ་ལྟར་ན་དེ་རྟགས་ཀྱི་

དགག་བྱ་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པ་ལའང་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་རང་མཚན་ལ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་གཞུང་ལས། མདོ་ཉིད་ལས་ཀུན་

བཀགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས། ཞེས་དང་། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བརྗོད་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད། ནས།

ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ། ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། ཐ་མ་ལས་ནི་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་

རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མང་པོས་གྲུབ་ཅིང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མེད་པ་ཞེག་འཛིག་པ། ཀུན་བཏགས་ལའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཡོད་པས་མཚན་

@073B ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་ཟཱཊ་དུ་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་བཏགས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བས་ཤེས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། འདིའི་རང་མཚན་ཆོས་བདག་

ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ངོས་འཛིན་

དང་པོའི་མདོར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་གནས་པ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས། ཞེས་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་གསུངས་པ་

གང་། དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚོས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས་ཞེས་པ་གང་གིས་སྟོང་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་རང་ལས་གསལ་

པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་

བཀགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་

འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལུང་འདིའི་དོན་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཚུལ་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་

@074A ཞེས། །པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ལས། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཚུལ་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་

ན།ཨ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་མིང་རྣམ་གྲངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདིའི་རང་མཚན་ཆོས་བདག་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐུན་སེལ་དུ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཚུལ་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་གཉིས་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་

ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར།

དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཟཁད་པའི་དོན་ཡིན་པས་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་ལ་གཟབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐྱེང་དུ་

ཡིག་ཆ་དང་བསྟུན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་སྩལ། ཅེས་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གསལ་བར་གསུངས། ཞེས་པའི་རང་མཚན་ནི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་དང་། རང་

གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་བ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་རང་མཚན་ནི་རང་མཚན་དངོས་ལ་མཛད་ཀྱང་། དང་པོ་ལ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་མཚན་གཉིས་ཀ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་

@074B ཀྱི་རང་མཚན་ཉིད་ལ་ངོས་འཛིན་པ་ཡོད་དོ། །ཟླ་གྲྭིང་བས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཞད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་རྣིང་པར་

ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་

པོ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོར་བ་དང་། གཞུང་ལས་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་འཆད་པ་ན་ཕྱི་དོན་སྟོན་པ་དྲང་དོན་དུ་

འགྲེལ་ཚུལ་གསུངས་པ་ནི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དཔེར་བསྟན་པར་བཞད་དོ། །དེ་ལ་ཡིག་ཆར། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་

གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཁྲད་ཡོད་པ་དང་། སྔ་མ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ཕྱི་མ་དངོས་སུ་བརྗོད་ན་སྒྲ་རྟོག་གསལ་འཛུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་མ་བཀག་པར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དངོས་སུ་བཀག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འཛུགས་པར་མ་

གསུངས་པར་ཐལ་བས་ལུགས་དང་པོ་བཀག

ཅིང་། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། དང་པོར་ཕྱི་དོན་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@075A ཞེས། །ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་

ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ནས། འདོད་ན། དྲིས་ཉུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་ནས་བྱང་ཕྱོགས་བར་གང་རུང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་

མདོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲྭ་ཉུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་པ་

དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་

ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། ཡང་སྐྱེ་དུ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་

འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟ་བུ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་འཇོག་པར་གསུངས་ནས། ཕྱི་དོན་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་བཀག་སྟེ། གཉིག་དངོས་བསྟན་ལ་མ་སྨྲར་ན་མདོ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅེང་། འདིའི་མཚན་གཞི་སྔ་མ་ཡང་གཉིག་དང་། མདོ་གཅིག

@075B ཡིན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་སྐོ་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་པ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པར་འཆད་དོ། །དེའི་དངོས་བསྟན་གཉིས་དོན་གཅིག་མིན་པ་ལས་དངོས་བསྟན་གཉིས་འགལ་བའི་

དོན་མིན་པར་ཞར་ཕྱིན་བསྟེལ་བྱང་དུ་གསུངས་ལ། ཞར་

ཕྱིན་ཞེ་བ་ཆར། ཡིག་ཆར་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིག་ཆ་རྣེད་བའི་ཟིན་ལྟར་བཀོད་པ་དང་། ཡང་སྐྱེ་གི་དགོངས་པ་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་

ན་དྲི་ཞུས་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱང་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་འདིར་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་པར་བཤད་ན་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པར་འགྲེལ་ཞེས་བཤད་དོ། །དྲི་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆོག་གིས་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། དེ་ལ་ངག་གི་སྒྲ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་ཟེར་བ་དང་། ཆོག

དྲི་བ་ཞུ་བྱེད་ལས་དྲི་བ་མིན་པས་དྲི་བ་ལ་ལུང་གི་སྒྲས་ཟིན་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་འཇོག་ཟེར་བ་དང་། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོ་གཉིས་སྒྲས་ཟིན་འགལ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་

འཇོག་ཟེར་བ་དང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་

དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་འཇོག་ཟེར་བ་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ལ། ཡང་སྐྱེང་དུ། དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་ཞུ་ལགས་སོ། །ཞེས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཡིན་

@076A ཞེས། །ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དྲི་བ་དངོས་སུ་ཞུས་པར་ཐལ། མདོ་དེ་ཞུ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་དངོས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་དྲི་བ་ཡིན་ན་དངོས་སུ་ཞུས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་བར་བའི་དྲི་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་

པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་དག་དེ་ལ་ཁྱབ་པ་རྣམས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞུང་ལས། དེས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་ཅིལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དོན་གྲུབ་སོ། །ཞེས་དང་། ཞར་ཕྱིན་

མཐའ་དཔྱོད་ལས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་བར་བ་གཉིས་ལ་དྲི་བ་དངོས་སུ་བསྟན། ཅེས་དྲི་ཞུས་ཀྱི་གཞུང་གིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པར་གསུངས་པས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་

གཉིས་ཀྱི་དྲི་བ་དང་ངོས་སུ་བླངས་ཡང་བར་བ་མ་

གཏོགས་དང་པོ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུས་ཤིང་། དང་པོ་ལ་དྲི་བ་དོན་གྱིས་ཞུས་ཀྱང་བར་བ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ཞུས་ཞེས་འདོད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་གཞུང་དོན་དང་འབྲེར་ཏམ་སྐམ་མོ། །ཁ་ཅིག །དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་བདེན་བཞི་ལས་

བརྒྱས་པས་ཁྲབ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལས་བརྒྱས་པའི་མདོ་ཡང་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གླུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་

རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རིགས་ཅན་དག་གི་བློ་དང་བསྟུན་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱེད་

@076B པའི་ཕྱིར། རྫོགས་ཆེན་རྣིག་གི་འབར་བར་བདེན་བཞི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་བསྟུབས་པ་ལ་དཔག་ན་བཀའ་ལ་བདེན་བཞི་སྟོན་པས་

ཁྱབ་ཅེས་ཡམ་རིམ་གསུང་བཤད་ལ་མཛོད་

ཀྱང་། སྡུག་སེལ་དུ། བརྩོད་བྱ་བདེན་བཞིར་བརྩམས་ཞེས་པ་དངོས་དང་བརྒྱུད་པས་བདེན་བཞི་སྟོན་པ་ལ་བྱས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཐེག་བཞི་བདེན་བཞིར་བརྩམས་པའི་མདོ་

ཡིན་ན་བདེན་བཞི་དངོས་སུ་སྟོན་པས་མ་ཁྱབ་བྱས་ན་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མིང་བཏགས་པ་རྣམས་

ན་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་པོས་བསུ་བ་བྱ་བའི་མདོར་ཡོད་ལ། དམག་ལྟན་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་པོ། བཟོ་སྦྱངས་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་པོ། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྐྱེ་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་པར་གྱུར་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་

པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་གྱུར་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འདི། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་

བཀའ་སྩལ། ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་

གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་འདི་ཕུང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་གྱི། ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དེ།

@077A ཞེས། །བརྗོད་དོན་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །དེས་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་

པའི་མདོ་འདིས་ཆོག་ཟེན་ལ་གཟུགས་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལས་གཟུགས་རང་འཇོམ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཟིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པའི་ཆོག་མེད་ཀྱང་། སྐྱས་ཟེན་ལ་རང་འཇོམ་

རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་བྱིས་

གླུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེ་ཞུས་ལྟར་དོགས་པ་ཡོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱས་ཟིན་མ་ཟིན་ནི་ཆོག་གིས་ཟིན་མ་ཟིན་དང་། ཤེས་འདོད་དང་སྟོན་འདོད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་

བྱེད་པ་ལའང་ཁྱངས་ཐུབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཡང་སྟིང་དུ། མངོན་འབྱུང་གི་མདོར། འོད་སྲུངས། ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བའི་བསྟབ་བྱ་སྟོན་

པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རྣམས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་རིགས་ལ་གསུངས་ཀྱང་དོན་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་བྱིས་གླུབ་པར་མ་བསྟན་པས་དོགས་པ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་མདོ་མ་ཡིན་པ། གཞུང་

@077B ལས།ཅ བསྟབ་བྱ་གསུངས་པ་ལ་འདིར་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པར་གསུངས་པ་ལ། སྐུན་སེལ་དུ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱར་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་

མཚན་ཉིས་བྱུབ་པར་མ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཞིག་གཞག་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ། སྣང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་ལ་ཀུན་ཉོན་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སྣང་བ་དང་། ཀུན་ཉོན་

མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྣར་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་སྣང་བ་དང་། སྡུག་བདེན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྣར་བའི་ཉཐད་པ་གཉིས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་བླང་རུང་

ངོ། །བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མདོ་དྲི་ཞུས་

ཀྱི་བདེན་པ་ལས་བརྩམས་པའི་མདོའི་མཚན་གཞིར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཉིས་བྱུབ་པར་བསྟན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་སྐུ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བསྟན་དོན་ལ་སྐུ་མི་སྐུ་རང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛིག་དགོས་པའི་

ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། ཁོང་

དཔྱད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུགཏ་སྟོན་པའི་མདོ་རང་གི་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྐུ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས་ཁམས་དྲུག་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་

@078A ཞེས། །རིམ་པར་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཁམས་དྲུག་དང་། ཁམས་དྲུ་མ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་དགོས་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། གཞུང་དུ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྣང་བའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་གོ །མཚན་

དུ། འོན་ཀྱང་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་དང་ཁམས་དྲུ་མ་ཞེས་པ་དེ་གཞི་གཅིག་ལ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་མང་པོ་སྣང་ནས་བཤད་པའི་དགྱེས་ལ་འབྱུང་བས་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་དེ་སྐར་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ་ཞེས་སྨན་ཀ་མཛད་

དེ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི། ལེའུ་དེ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་ཁམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་མཚན་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་།

ཁམས་དུ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་

འགོག་པ་དམིགས་པ་དང་། ཁམས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བཀྱི་བ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་སྤྲོད་པར་བཀྱིད། ཅེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་གོང་ཉིད་དུ། བདེན་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དམིགས་པ་དང་།

བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྤང་བ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་མངོན་དུ་བཀྱི་བ་དམིགས་པ་དང་། བདེན་པ་སྒོམ་པ་དམིགས་པས་ཤེས་པ་བརྟེན་སྤྲོད་པར་བཀྱིད། ཅེས་གསུངས་པས། བདེན་

བཞི་རེ་རེར་ཤེས་སྤྲོང་མངོན་སྐོམ་བཞི་བཞི་སྤྱར་ནས་འཆད་རིགས་པར་ཐལ་ཞིང་། ཡང་སྐྱེ་དུ་འང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་བཀག་ལ། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུར་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དྲུག་གསུངས་པ་གཞི་གཅིག

@078B ལ་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པ་མིན་པ་ལེའུ་དེའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་ལོ། །ཡང་སྐྱེ་དུ། བསྡུ་བར། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་ཕན་ཚུན་མཚན་

ཉིད་ཐ་དད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འགམས་

དུ་མ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་དག་ཉིད་སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གནས་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་བ་རུ་རའི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་སོ་འགའ་དང་མཐུན་པར་ སེམས་ཅན་གྱི་འགམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་

པར་གསུངས་པ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགམས་སྣ་ཚོགས་དང་འགམས་དུ་མ་ཞེས་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚད་ཆུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འགམས་ཀྱི་དྲྭ་བ་འགོད་པའི་མདོ་ནི་གཅོ་བོ་འགམས་མང་པོའི་མདོ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་ཀྱང་། སྐུན་སེལ་དུ། ལུང་རྣམས་ལ་དཔྱད་ན་བ་རུ་རའི་མདོའི་དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འགམས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་འགམས་དང་། བསྟུ་བའི་དེ་འགམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྣང་བས་དེ་གསུམ་གྱི་དོན་

འདྲ་བར་སྣང་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་འགལ་བའི་སྤོང་བའི་ལན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡཁད་པ་དང་། གང་ལ་

དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་

གསུངས་པ་ཡཱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་ཡཱད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུང་དྲངས་ནས་དགོངས་གཞི་ངོས་གཟུང་བ། ཤེར་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

@079A ཞེས། །པར་གསུངས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཙམ་ལ་དགོངས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། ཞུ་བ་སོ་ལ་

བ་ལ་བསྟན་ཤིང་ཡཱད་པར་གནང་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞུས་པ་བཞིན་དུ་ལན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཞུ་བ་གསོལ་བ་ལ་ཕན་ཡོན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཉན་པར་སྐུལ་ཞིང་ཡཱད་པར་

གནང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དག་བ་ཚུལ་བཞིན་སྐྱེས་པ་ལེགས་

སོ་ལེཁས་སོ། །ཞེས་པས་ཞུ་བ་

གསོལ་བའི་རིགས་པ་དང་མཐུན་པར་བསྟུགས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེང་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་ཟབ་བ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཞེས་པས་དོན་ཟབ་མོ་ཞུས་པའི་བསྟུགས་བརྗོད་པ་དང་། ཁྱོད་

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ལ་ཕན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞུ་བ་གསོལ་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉོན་ཅིག་ཅེག་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་པར་སྩལ་ཞིང་བཞག་པར་གནང་བ་དང་། དས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་བྱང་བར་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཞག་པ་ལས། དོན་ཟབ་མོ་ཞུས་པའི་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་བོད་འགྱུར་འདིར་མི་སྣང་ངོ། །ཞུས་

@079B པ་བཞིན་དུ་ཡན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ལ་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། སྒོ་བསྟན་ནས་མདོར་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཞུས་པ་དང་ཡན་

དག་གིས་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་མན་ཆད་ཀྱིས་བཤད་ཟིན་ནས་སྤྱིའི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་འདིར་དྲངས་ཤིང་དེའི་ཚོག་དོན་གོ་སླ་ལ། བསྡུ་བ་དང་སྡུམ་ཚུ་བ་གཉིས་པོ་དཀའ་འབྲེལ་གཉིས་སུ་

དགོངས་གཞིའི་ངོས་འཛིན་དང་། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཇོ་ནང་འགོག་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་རྟང་སྟེ། དེ་གཉི་གའི་དོན་གཅིག་འཐུས་སུ་མཛད་སྟང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྡུ་བ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་བྱང་།

བསྡུ་བ་ལ་དྲི་ལན་གཉིས་ཀྱི་ལན་གྱི་སྐབས། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མདོ་དེ་དང་དེར་རམ་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་སྟེ་དེ་

སྐྱ་གཉིས་གདུལ་བྱ་དང་གཞུང་གང་ལ་སློགས་དཀའ་འབྲེལ་གོང་མ་དག་ཏུ་མི་གསལ་ལོ། །རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྡུམ་ཚུ་བའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སྐྱབ་ཕྱོགས་

ནས་གཞན་དབང་དང་།

ཡོངས་བྱང་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དགག་སྒྲུགས་ནས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོན་པས་ཤེར་

@080A ཞེས། །མདོར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན། ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་ཇོ་ནང་དོལ་བོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ན་རེ། ཤེར་མདོ་སོགས་སུ་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་

པའི་ཚོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་མི་འཇོག་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པས་རང་སྟོང་དང་། དོན་དམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་

ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པས་གཞན་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་དོ། །འོན། ཤེར་མདོར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་དོན་དམ་གྱི་ཚོས་མེད་པར་ཐལ།

དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལཀ་ལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འཐལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློད་སྟེ། མདོ་དེས་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་གང་། ཁྱོད་རང་གིས་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེས་པ་ནི་ཅི་

ལ་བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་པ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་ལན་གྱིས་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་སྟོན་པ་ལས། དང་པོ་ཅི་ལ་དགོངས་པ་འཆད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་

@080B ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཞིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་བཞིན་ན་ཡེར་མདོར་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

གསུངས་པའི་དོན་གོ་སྟུ་བར་དགོངས་ནས། དེ་

ལྟར་གསུངས་པའི་ཚེས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏེ་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་ཚེས་ཀུན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་

ཐལ། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་མཛད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོ་སོགས་སུ་ཚེས་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དོན་

དམ་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀུན་སློས་ནས་དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་དེ་དག་ལས་ཚེས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཚེས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་པར་སྣང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

རྩ་རྒྱས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་མདོར་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བཞེད་པ་གང་ཞེག་ཁྱོད་རང་གིས་དེ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

བསྟུ་བ་དང་སྡུམ་ཆུ་བའི་ལུང་

གཞི་གྲུབ། ཙ་རྐགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁྲོད་རང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་འདོད་ལ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་ཤེ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་

@081A ཞེས། །ཀུན་ངོས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བ། །དེ་དག་སྨྲའ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་ལས། མི་སྟོང་མེད་པར་སྟོང་བ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །

ཇི་ལྟར་བྱར་ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཤེར་མདོར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་སྟོས་ནས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་ནི་ཆད་སྟོང་མེད་དགག

ཙམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱི་གཞན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་མ་བསྟན་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཁོ་རང་གིས་ཤེར་མདོ་དྲང་སྲུབ་པའི་ཚུལ་མཚན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་ཡིན་

ལ། དེ་ལྟར་ན་གཞན་སྟོང་དོན་

དམ་བདེན་པ་ནི་ངོ་ཉིད་མེད་པར་མ་གསྲུངས་པ་ལ་འགལ་བ་འདུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཤེར་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་ཉིད་མེད་པར་གསྲུངས་པའི་ཚེས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་

དམ་པ་ཡོད་པ་འགྲེས་ཤང་གིས་ཤེས་

པས་དེ་དག་དོན་དམ་པ་ངོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མིན་ན་ངོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་གཉིས་ལ་དགོངས་དོན་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཇོ་ནང་བས་དེ་ལྟར་གསྲུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལ་དོན་

དམ་པ་མེད་ཟེར་བ་འབྱུང་དོ། །ཞེས་

འགྲེལ་བ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་འཆད་པའི་མཆན་དང་ཡང་སྐྱེང་དུ་གསལ་ལོ། ༥ །སྒྲོ་ན། མདོར་བསྡུན་སྐབས་སུ་མཚན་གཞི་དང་སྦྱར་ནས་ངོ་ངོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གསྲུངས་

ཟེན་ན། རྒྱས་བཤད་དུ། ཚོས་

@081B རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དྲིས་ལན་གྱིས་མཚན་གཞི་དང་སྦྱོར་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བས། སྟོང་ཐུན་

དང་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་

མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་གོ་བདེ་ཕྱིར་བསྟན་ཚའང་སྣྲུར་བ་ལས། མདོར་བསྟན་རྒྱང་བའི་དོན་བཀྲལ་བ་མིན་ནོ། །བསྟུ་བའི། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ འབྲེལ་སྐབས་དགོངས་རྒྱན་དུ།

གདུལ་བྱ་དབུ་མ་བའི་རིགས་ཅན་སྐྱས་ཟིན་དེས་འདུལ་བའི་དབང་གིས། ཞེས་ཚའང་ཀྱང་། འོག་ཏུ་གཞུང་ལས། འདུལ་བའི་དབང་གིས་ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས། ཞེས་ གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་

ལྟར་ཚའང་དོ། །གཞུང་ལས། ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དྲིས་པ་ནི་ཅི་ལ་བསམས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ལ་དཔགས་ན་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་ སྟོང་གི་དྲི་བའི་སྐབས་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་ཚུལ་དྲིས་པར་སྣང་བ་དག །རྒྱས་ཚའང་སྐབས། དེ་གསུམ་གང་ཡིན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྣམ་ན། ཞེས་པ་ལ་དཔགས་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་

དེས་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་འདུག་པ་ནི་

སྔ་མ་སྤྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དང་། ཕྱི་མ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དེས་པ་ལ་སྦྱོར་རམ་བརྟག་ཡིག་ཆ་རྣམ་དང་བསྟན་ཏེ་ཡིག་ཆ་ལས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ལ་

@082A ཞེས། །འཇོག་ཅེས་དང་། སྔ་མའི་མེད་རྒྱུ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད། ཅེས་དང་། དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་

རྣམས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཀུན་མཁྱེན་པར་བས། མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་

ཡིན་ན་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་མདོར་བསྟན་དུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལན་གཉིས་བཤད་ཅིང་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཏན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་

རོ། །གལ་ཏེ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཀུན་

བཏགས་ཡིན་པས་དེ་བཞད་པས་ཆོག་ཟེར་ན། འདི་ཀུན་བཏགས་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་མ་

ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱས་བཞད་ཀྱི། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ཡན་ཏུ། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དཔའི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དུ་བཞད་པ་དང་ཡང་མི་

@082B འགྲིག་ཅེས་འགོག་པར་མཛད་ཅིང་། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། མདོར་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོར་སོང་བས་

དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྣོས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་བསྡུན་དངོས་བསྡུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འགོག་(BDRE)ན་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་དགག་བྱ་ལ་རང་ཉིད་

གང་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྱུབ་ཀྱ་འཛོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མདོར་བསྡུན་དངོས་བསྡུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེའི་དངོས་བསྡུན་གྱི་དོན་

དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་གོ་རྟོག་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོར་བསྡུན་དངོས་བསྡུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རང་གི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཅིང་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་

ཙམ་གྱིས་རབ་ཀྱ་ཕྱེ་བས་ནམ་མཁའ་དང་དཔེ་དོན་སྟོང་རིགས་པར་ཐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀག་ནས། ཡིག་ཆར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྡུན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དེ། ཞེས་སྟར་དྲངས་པའི་ཡིག་ཆའི་ལུང་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་གོང་འཁྲིལ་གྱི་གཉེན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་མ་གསུངས་པར་དེའི་དོན་ཞེས་

@083A ཞེས། །གསུངས་ཤིང་། དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་ཚུལ་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའང་ཡོད་པས་ཆོག་ལ་དེ་བཀག་པ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་། དོན་འཆད་པའི་ཚེ་དེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ཞེས་

བཤད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡིག་ཆའི་ལུང་དང་པོའི་དོན་བཤད་དོ། །དེ་ནི། མྱན་སེལ་ལས། ཡིག་ཆར་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ལ་འཇོག་པར་

བཤད་པའི་དོན་དཀའ་འགྲེལ་དུ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྣང་ངོ། ཡིག་ཆ་རང་ལས་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མེད་རྒྱུ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་

སྲིད་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་ཞེན་གཞིར་

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཞེས་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་རྣལ་མ་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་དོགས་དཔྱོད་དུའང་གཅོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་སྐྱིང་དུ། རང་ལུགས་དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་

ཉིད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའང་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་ཆོས་བདག་གིས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་སྟར་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྷང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བར་མཛད་དེ་དཔྱད་

དགོས་སོ། །ཚོ་བརྒན་ལྷ་རམས་པས། རྒྱས་བཤད་དུ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་

@083B ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་ཕབ་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་བཀག་པ་ཙམ་ལ་འཇོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གསར་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག །མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། རྒྱས་ཁཤད་ཀྱི་དེ་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་ཁཤད་མི་

མཐུན་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་སྐབས་བཞི་བའི་རྣམ་པ་མདོར་བསྟན་ལས་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་དང་རྒྱས་ཁཤད་ལས་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་ལ། མདོར་བསྟན་དུ་མཚན་གཞི་དང་མ་སྦྱར་བ་མ་

གཏོགས་རྒྱས་ཁཤད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་མདོར་བསྟན་གྱིས་མདོར་བསྟན་པས་གཉི་གའི་བསྟན་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏགས་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར། སྒྲ་རྟོག

གིས་བཞག་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་བསྟན་ཁཤད་གཉི་གའི་སྐབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱས་ན་ལེགས་ལ། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པ་ར་རང་

ངོས་ནས་བླུབ་པ་སྤྲིར་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་

དང་ཐུབ་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་དང་དེ་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོ། །རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། མདོར་བསྟན་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་

@084A ཞེས། །པར་ཐལ། མདོར་བསྟན་དངོས་བསྟན་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་ཁྱབ་རྟེན་ཡང་སྐྱོང་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་འདྲ་སྟེ། གོ་རྒྱུ་ནི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཡིན། དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སོགས་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ལས་གནས་ཚོད་ལ་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའང་ཞེན་

གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་པ་ལའོ། །བདེན་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་ཞེས་སྨན་སེལ་དུ་གསུངས་སོ། །ཇོ་ནང་བས། བསྟུ་བ་དང་སྡུམ་ཙུ་བ་སོགས་སེམས་

ཙམ་པའི་ལྟ་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལས་བཤད་

པའི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུད་ཐྲ་ཐོག་འབྲེལ་དང་ཡུམ་གསུམ་གཅེད་འཛོམས་ལས་བཤད་པའི་ཐོག་མེད་སྤྱ་མཆེད་ཀྱི་རང་ལུགས་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་གཞན་སྟོང་གཉིས་མི་འདྲ་ཞེར་བས། གཞུང་དུ་ཇོ་ནང་པའི་འདོད་པ་ཐོག་མེད་

སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བ་བསྒྲིགས་ཚུལ་ལ་འང་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མང་ངོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་བའི་སྐོར་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ལན་གྱི་སྐོར་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ངོས་གཟུང་

བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད། ཅེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཞེས་པ་ཤེར་མདོར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་

@084B པ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་དང་པོ། ཞེས་སོགས་

བྱུང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྒྱུ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དང་པོ་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། དྲིས་པ་དང་། ལན་དང་། བརྟག་པ་དང་། རྣམ་པར་

བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ་སྟེ་འདི་ནི་དང་པོ་དྲིས་པའོ། །ཞེས་དེ་ལ་ཚེས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར། ཞེས་སོགས་

དང་། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ལྔ་པོ་རིམ་བཞིན་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་འོག་མ་གཉིས་ལའང་དེ་ལྟར་སྟུང་རོ། །གཞུང་ལས་ཚོགས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དྲིས་ལན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

བཤད་ནས། ཚོགས་གསུམ་པས་རྒྱུ་མཚན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དགག་ཕྱོགས་དང་སྒྲུབ་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་གསུངས་པའི་དམིགས་ཕྱེའོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་

བཏགས་ལ་མེད་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྱུར་པའམ་དེ་ལྟར་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དྲི་ལན་འདི་གཉིག་བསྟོམས་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞི་ཀུན་བཏགས་དང་སྦྱར་ནས་

@085A ཞེས། །གསུངས་སོ། །འདིར་ཀུན་བཏགས་ལ་རང་མཚན་ཐྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི། མིང་བརྡས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྱུར་མ་གྱུར་དང་། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྱུར་མ་གྱུར་ལ་བྱེད་པ་

ཡིན་ནོ། །མིང་བ་རྡས་བཞག་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དང་བདག་གཉིས་ཀྱང་དེས་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཡང་གཞི་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་བརྡས་འཇོག་ལུགས་ཀྱང་རྣམ་རིག་པའི་ཀུན་བཏགས་མིང་བརྡས་

འཇོག་ཚུལ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཚོས་རྣམས་མིང་བརྡས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་མིང་མཐུན་ཡང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། སྤྱ་མས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟོད་ལུགས་སུ་འམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་མིང་བརྡ་

ལ་ལྷོས་པ་དང་། ཕྱི་མས་བྱམ་པ་

ལྷ་བྱ་སྡོད་ལུགས་སུ་འམ་ཡུལ་སྟེང་ནས་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་བླུབ་ཀྱང་མིང་བརྗས་བཞག་པ་ལ་ལྷོས་པ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་གཉིས་ངང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་འཛོག་ཆུལ་ཆེས་མི་མཐུན་ཏེ། ཕྱི་མས་དོན་དེ་ཕར་

མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་བླུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཕྱིན་ངང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་བཞེད་ལ། སྔ་མས་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་མིན་པར་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་བླུབ་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་བླུབ་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གྱི་ངང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་ངང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཟུགས་རྟུང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བརྗ་

@085B འདོགས་པའི་གཞིར་ངང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ན་དེ་མིང་བརྗས་བཞག་ཙམ་མིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་ཡུལ་སྟེང་ནས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྟེང་

དུ་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྟང་ནི་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་

པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཟལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཐུང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་ཡིན་ལ་ངག་ཕྱོགས་ནས་རང་

མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ། མིང་བརྗོད་འམ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲུབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་

པའི་མཚན་ཉིད། མིང་བརྗོད་འམ་སྒྲ་རྟོག་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་དེ། རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །སྐྱོ་ན། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཁྱོད་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཡིག་ཆར། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེ་མངོ་སྤྲོ་བས་ཚང་མས་གྲུབ་པས་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་

@086A ཞེས། །བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་མི་རྟང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལ། ཡང་སྐྱེང་དུ། དཀའ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་འདི་གཞིན་བཞག་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་སྨྲི་

ཙམ་རྫོད་གཞིར་བརྟང་བ་མི་འཐད་ཅིང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་འགྲོ་ཚུལ་ཞེག་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། གཟུགས་རྟང་དེ་

གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་རྟང་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་

འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་

གླུབ་པར་སྒོ་བཏགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སྣབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཡང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་

བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སྣབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མིན་པས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་

དང་། འདི་ནི་གཟུགས་སོ་འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་སྣབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མིན་པ་དང་། སྣབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཀུན་

@086B བཏགས་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་རེ་རེ་ནས་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐུན་སེལ་ལས། ཡིག་ཆར་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གླུབ་པར་སྒྲོ་

བཀགས་པ་ཞེས་པའི་ཁྱངས་རྟེའི་གསུང་

དུ་རྟེད་དཀའ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆར། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་རང་མཚན་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་རང་མཚན་

གཉིས་མི་གཅིག་པར་རིམ་པར་བདེན་གྱུབ་དང་དགག་བྱའི་རང་མཚན་ལ་མཛད་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་གཞན་ལྟར་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དགོས་སོ། །ཟླ་གྲྭིང་དང་བྱང་རྩེའི་ཡིག་ཆར། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་

བཀགས་རྣམས་རྟོག་པས་བཀགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཀགས་རྣམས་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྟོག་པས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཟློས་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟློས་ཡུལ་དུ་

བྱར་མི་རྩད་བའི་ཕྱིར། ཞེས་མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཀགས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པས་བཞག་ཀྱང་རྟོག་པས་མ་བཞག་པར་འདོད་མོད། མིང་བརྗས་བཞག་པ་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་

གཞུང་དུ་གསལ་བས་མཚན་

ཉིད་ཡོངས་ཚད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པས་བཞག་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་

@087A ཞེས། །པས་དེ་མེད་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་ལ་འདོད་ཀྱི། གཞན་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་པས་རང་བཞིན་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞད་སྐབས་ཡིན་པ་

དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་བཞད་ཤན་ཁོར་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་བརྟག་པའི་གནས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་ལུང་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞད་སྐབས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག །སེམས་

ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་ངོས་འཛིན་པའི་

སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུན་

ཁྱོད་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྒྲིལ་འདོད་པ་གང་འགོད་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཞིན་འགོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བློ་བརྟན་གྱིས་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་

བཤད་ལས། ལ་ལ་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་རང་བཞིན་ཡེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་དོན་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྫོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་

ཞེས་བྱ་བ་ཚོག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་།

@087B ཐ་མ་ལས་ནི་ཀུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ཡུལ་སྟོང་ནས་

གླུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གླུབ་པར་ཁས་

བློངས་ན་རྣམ་རིག་པའི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུགས་འདིར་ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་མ་གླུབ་པར་ཡང་འདོད་པར་ཐལ། ལྟག་མཐོང་ལས། དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གླུབ་པའི་མཚན་ཉིད་

དམ་རང་བཞིན་འདོད་པ་ནི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པར་སྣང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ཀུན་བཏགས་རང་ངོས་ནས་མ་གླུབ་པར་འདོད་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲའོ།།

ཁོ་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་རྣམ་རིག་པས་ཀུན་བཏགས་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དུ་འཇོག་ལུགས་མཐུན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་དེ་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དུ་འདོད་པར་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་མས་ཙམ་སྨྲས་རྟོག་པས་

བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གླུབ་པ་གཅོད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དངོས་དབང་གིས་གླུབ་པ་གཅོད་པར་མི་འདོད་ལ། སྔ་མས་དེ་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གླུབ་པ་

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སོང་བའི་

དོན་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིན་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁོ་ན་ཉེ། རྣམ་རིག་པ་དང་ཐལ་

@088A ཞེས། །འགྲུར་བ་གཉིས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཚད་འདྲ་བར་ཐལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལའང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་རང་གི་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བཙལ་ན་རྟེན་རྫུ་ཡོད་པ་ཞེག་ལ་བྱེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོམ་པར་དེའི་ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་གདགས་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་ཅིང་བཙལ་ནས་འཇོག་ན་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྟེ་བྱེ་བག་ཏུ་སྣ་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྣམ་རིག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་

གང་ཡང་བཏགས་དོན་བཙལ་

ནས་རྟེད་དགོས་པར་འདོད་པས། དོན་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་དུ་ཁས་ླབངས་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆ་ལས། ཤེས་པ་གང་གིས་སེམས་ཙམ་པ་འདིའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་ན། ཤེས་པ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཚང་བ་དེ། འོན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལྱང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་

ཡོད་པར་འཛིན་པ་པོ་ཤེས་པ་ལ་སྟེར་

ཀྱང་། སྡུན་སེལ་དུ། རྟེ་བཙུན་པས། གཞི་དེ་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཡིན་ན་གཞི་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་རྒྱུད་

ལྡན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་

@088B སྟབས་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །གཞི་འགའ་ཞིག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ། གཉལ་སྟོན་གྱིས། མདོ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་བཏགས་དོན་

བཙལ་ཆོ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ཐལ་

འབྱུར་བ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཚོལ་དན་ཚར་གཅོད་དུ། མདོ་སྡེ་བ་དང་རང་རྒྱུད་པས་ཀུན་བཏགས་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཇོན་ཀྱང་། ཐལ་འབྱུར་

བ་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོན་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་མི་འཇོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་བཏགས་དོན་བཙལ་ཆོ་ཡོད་པར་འཇོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཟཁད་པ་ལ་གཉིས། བཁད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་སྐད་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ངོ་བོཉིད་མེད་པ་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་བྱང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་དབང་ལ་མེད་རྒྱུའི། ཞེས་སོགས་བྱང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་གཞན་དབང་ལ་

མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་འམ་ངོ་བོ་

ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་ན་སྤྱིར་སྐྱེ་བར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་

@089A ཞེས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྟེ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་དབང་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་

གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་གཞུང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར་དང་། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དེ་ནི་འདི་སྐད་དུ། ཆོས་

གཞན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདུ་བྱེད་དམ་འདུས་བྱས་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་སྐྱབ་

ཕྱོགས་ནས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཞིང་དགག་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟུ་བས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ལུགས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པ་མིན་པར་སྟོན་པའོ། ༥ །འདིར།

དགག་ཕྱོགས་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དེ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་གཞན་དབང་རྣམས་སོ། ༥ །སྟོན། ཁ་ཅིག །གཞན་དབང་ལ་

སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་ནི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་མེད་པ་ནི་དེར་དེ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་

@089B པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བསྟུ་བ་ལས། རང་མི་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས་ཞེས་གསུངས་པས་

བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ན། ཡང་སྐྱེང་ལས། ཤིན་ཏུ་མ་ཁྲབ་སྟེ། ལུང་དེ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། རང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་གསུང་གི །བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག །སྔ་མ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་རག་ལས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བཅམ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་ཉིད་རབང་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལས། འདིའི་དོན་དང་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འདོད་ཆུལ་དུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀྱི་བོད་དོན་གཅིག་ལ་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདི་དང་མཐའ་བཞིའི་བདག་སྐྱེ་མི་འདྲ་སྟེ། མཐའ་བཞིའི་དེ་རང་དང་དོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་སྐྱེའི་གོ་དོན་ཡང་སྐྱེད་ལས། གཞན་དབང་གཞན་དབང་ལས་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུར་འདོད་མ་ཁན་

@090A ཞེས། །དེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་བདག་སྐྱེ་ལ་བྱེད་འདོད་པར་སྣང་མོད། བདག་སྐྱེའང་བྱམ་པ་བྱམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་མི་ཟེར་གྱི། རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ལ། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། བྱེ་སྨྲས་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཇི་དུས་མཉམ་ལ་བསམས་ཀྱི། ས་བོན་གྱི་དུས་ན་སྡུ་གུའང་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མི་འདོད་པས་

བདག་སྐྱེའི་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པར་ཙོ་ཹ འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ལས། རང་སྟེ་དངོས་བོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། རང་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་མི་རིགས་ཤིང་། ཞེས་པ་དང་

མཐུན་མོད། རྩ་ཤེའི་ཀློག་ཆེན་ལས།

བྱེ་བག་ཏུ་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་སྡེས་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཟིན་སྨར་ཡང་རྒྱས་སྐྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་འདོད་ལ། ཞེས་བྱེ་སྨས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་འབྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་

ལ་མ་ལྷོས་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྨྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་སྟ་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་

མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་འདིའི་མེད་གྱུའི་སྐྱེ་བ་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ལས་གསུངས་ཚད་འཐད་ལྡན་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་ཁས་བླང་དགའོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་རིག

@090B པའི་རང་གཞུང་དུ་བཞེད་པས། དེ་ལས་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ཡིན་པར་བཞེད་ཀྱང་རང་ལུགས་དགོངས་འགྲེལ་དང་སྟོ་མི་བསྟུན་ལ། རང་

རྒྱུད་པས་དགོངས་འགྲེལ་རང་གཞུང་དུ་

བྱེད་ཅིང་དེའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་དོན་རྣམ་རིག་པ་དང་མི་འདྲ་བར་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་སྣོང་ལྟར་དགོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་དྲང་དེས་སུ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་སྐྱེ་

བའི་ངོ་བོནི། རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བཞམ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་ཆོས་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་

འཇོག་པར་བཞད་ཀྱང་།

འདིའི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུ་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མིན་པ་ཉིས་ཚོགས་དགོས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོཉིད་མེད་

པ་བཞད་པ་ལ་གཉིས། གཞན་

དབང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཞད་བྱའི་མདོ་དགོངས་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོཉིད་མེད་པ་གསུམ་

པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་

དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྟོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཆོས་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དྲྭ་བ་ནི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་དྲྭ་བ་

@091A ཞེས། །ཡིན་པས་དང་པོ་ཁོ་ནར་མི་སྨྲོར་ལ། རྟེན་ཅིང་། ནས། དེ་དག་ནི། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་གཞི་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་

ཞེ་ན། སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་ལས། རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཡང་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བཅམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་ཞེས་

མཚན་གཞི་གཞན་དབང་ངོས་བཟུང་རོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྟུང་གི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་དབང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དྲིས་ལན་ཕྱི་མས་

དེ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ལ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་གང་ལ་དམིགས་ནས་གོམས་པས་སྤྲིན་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡོངས་གྱུབ། ཟག་བཅས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་

པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིའི་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོཉིད་ཡིན། ཞེས་འདིའི་དོན་དམ་ངོས་བཟུང་ནས། གཞན་གྱི་དབང་གི་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ནི་ད་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། ༥ །འདིར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་

པ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་གང་ཞེག་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་དེ། འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་གཞན་

@091B དབང་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་

རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་

ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཇོག་ན་སྐྱོན་དེ་འབྱུང་བ་བདེན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་

འགྲེལ་དུ་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་ནི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་ལ། ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་

ལ་ལྷག་པར་ལོག་རྟོག་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། མདོ་འདིས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་དག་བྱ་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་

དངོས་བསྟན་གཅོ་བོར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བར་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ན་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ། ཁོ་ན། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་

ཡང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་

འཇུར་བར་ཐལ། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་པ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དག་ལམ་གྱིས་ཁྲོད་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྣམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། མདོ་དེས་བསྟན་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་

@092A ཞེས། །བཏགས་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདྲའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཕྱིར་མདོ་དེར་འདིའི་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དངོས་སུ་བཞག་ཅིང་ཀྱང་

བཏགས་དེར་མ་བཞག་ལ། སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དངོས་སུ་བཞག་ཚོད་གཅོད་བའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་དབང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །དོགས་པ་དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་དབང་ངོ་

བོ་དང་ཁྲད་པར་ལ་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་བྱད་པས་སྟོང་པར་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་ཡང་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམས་པས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པ་

འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྟུབས་ནས་ངེས་པས་སྒྲ་རྟག་འཇིན་ལྟོག་ཀྱང་། སྒྲ་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་རྟག་འཇིན་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཐལ།

རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟོག་གེ་བ་ཙམ་ལ། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་མ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ལྟ་བསྒྲུབ་འདིལས་ཀྱི་ལྟ་བར་གཞུང་ལས་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། དངོས་པོ་གཞན་དབང་ལ་སྒྲུབ་བ་འདིལས་ཚུལ་ནི། ཞེས་སོགས་སུ་འབྱུང་བའི་

@092B ཕྱིར། ༄ སྤྱོ་ན། ཟེན་བྱིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་གཉི་གའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉི་གའི་གནས་ལུགས་སུ་འཇོག་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཡང་སྐྱིང་དུ་འཇོག་ཚུལ་དང་

པོའི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་

ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ན། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟམ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྱུར་

སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལུགས་ལ། གཞན་དབང་ནི་རང་སྟེ་ཀུན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་རྩོད་གཞི་འཛོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་དེ་མིན་པས་གཞན་དབང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དབང་

ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བས་གཞན་དབང་དོན་དམ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་

སྒྲིབ་པ་དག་པར་མི་འགྱུར་བས་ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་ཆུང་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་ཟེར་

བཧང་སྣང་། དཀའ་འགྲེལ་དུ།

དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ནི་ངོ་བོ་དང་ཐུབ་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་

@093A ཞེས། །འགྲུར་རམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་གཅད་དགོས་ལ། ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་དེ་མི་སྐྱེ་བས་གཅད་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཉལ་སྟོན་དང་། ཟླ་གྲྭིང་དང་། ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་

ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་མངོན། ཆོལ་ངན་ཚར་གཅོད་དུ། དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆོ་དེ་དག་གི་གཞན་དབང་ཁོ་ན་སྟོང་གཞིར་བརྟུང་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པས་རྣམ་དག་ཡི།

ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་དགོས་པས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་གི་དམིགས་པར་བྱུང་པས་དོན་དམ་ཡིན་ན་མ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆེ་ཡང་། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་

འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་མ་ཡིན་པར་

གསུངས་པ་ལ། བདེ་ལེགས་ཉིམས། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱིས་གཞན་དབང་ཁོ་ན་དངོས་སུ་སྟོང་གཞིར་བརྟུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་རྟས། རང་ལུགས་དཀའ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་བཞག་སྟེ། གཞན་དབང་ཀུན་

བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ལ་མ་དམིགས་པས་ཀུན་བཏགས་དེའི་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་

དང་། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་རམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་དཔྱོད་ལྡན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་དག་གི་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བྱང་

@093B ཁྱོད་ཕྱག་སྐོམ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བརྟུང་ཡང་ཀུན་བཏགས་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་སྟོང་གཞིར་མ་བརྟུང་བས་ཀུན་བཏགས་ལ་

དོགས་པ་ཆུང་ཞིང་གཞན་དབང་འདོགས་པ་ཆེ་

བར་གསུངས་ཤིང་། ཟུར་རྒྱན་དུ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་པས་དོན་དམ་པར་འཛྱུར་སྣམ་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་ལ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་པས་དོན་དམ་པར་འཛྱུར་

སྣམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་མེད་པར་ཟཱཊ་དོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་གྱུབ་དེ་གང་གི་སྟོང་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སོང་བའི་རྟེན་གྱི་གཅོ་བོ་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ལ་འང་དམིགས་དགོས་

པས་དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་དེ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ནམ་སྣམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་དེ་དེ་འདྲའི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྫུན་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་

དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཤས་ཆུང་བར་ཟཱཊ་ལ། ཀི་

ཚང་གིས། དོན་དམ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྣང་རགས་པ་ལོག་པའི་ཚེ་སེམས་ལས་ལོགས་སུ་མཐོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་པས་སེམས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟེད་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་

འབྱུང་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་དང་།

སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ་སེམས་གཅོ་བོར་བྱས་པ་མང་བས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་འབྱུང་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་ཆེ་བ་ཡིན་ཟེར་ལ། ལྷང་སྐྱེའི་གླུབ་

@094A ཞེས། །མཐར། རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་དོན་དམ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོར་བའི་བསྐྱེད་བྱའི་ཚོས་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་དོ། །ཡིག་ཆ་རྟེན་བར་གཞན་གྱི་འདོད་ཚུལ་བཀོད་

པར། འདིའི་དོགས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་འབྱུང་ཞེང་། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག

ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་ཡིན་ན་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་

དམིགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་སྐྱོན་མེད་སྨོས་དུ་བརྩལ་བར། ལན་དུ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་བསྟོམས་ན་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྣང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐོན་ནས་

ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྒྲ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་སྐོ་མང་ཕྱི་རབས་

པ་ཕལ་ཆེར་འབྱངས་སོ། །ཚུལ་ཁང་གིས། རྟོལ་བ་རྟོག་ལྡན་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་དཀའ་སྣའི་དོན་དུ་བཀལ་ཀྱང་དཀར་སྣའི་ཚུལ་མི་གསལ་ཞེང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་དབང་གི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཞེང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་

@094B ཚོས་ཉིད་སྟོང་ཉིད་མིན་པས་གཞན་དབང་ལ་དོགས་པ་ཆེ་ལ་ཀུན་བཏགས་ལ་དོགས་པ་ཆུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་བཞད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་བ་དང་། འདི་ལས་འཕྲོས་ཏེ། འདྲས་མ་

བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མེད་

པར་སྣང་བ་དང་། དེ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གོ་མི་ཆོད་པར་འདོད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་སྐྱེང་བར། རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་འགོག་བདེན་རང་འཇོག་རྟོག་པའི་

ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་འཇོག་པ་དང་། འགོག་བདེན་དང་རྣམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཇོག་ཀྱི་བྱོ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པ་དང་། འགོག་བདེན་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་དུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལ་མི་འཇོག་པར་བཞད་པ་སོགས་སྣ་ཚོགས་བྱུང་ངོ་ །མཆན་དུ་ཐ་སྙིས་བཞད་པ་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་ཞེས་བཞེད་ཕྱོགས་མཛད་ཀྱང་། ཡང་སྣོང་དུ་དེ་བཀག་གོ །བྱང་ཤེའི་ཡིག

ཆར། འོན་ཀྱང་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་མ་ཞེན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པར་བཞད་པ་དང་། ཟེན་བྱིས་སུ།

གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་རེ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་མ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་མིན་བརྟག་གོ །ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས་འདིའི་

@095A ཞེས། །དོགས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་མང་ཙམ་བཤད་ཀྱང་འབྲེལ་མི་ཆེ་བར་མྱུན་སེལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྔ་མས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལ་

གཞོད་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཚུལ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེར་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོངས་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པ། ཞེས་

སོགས་བྱུང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འདོད་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ཆོས་བདག་བཀག་པའི་ཡོངས་

གྲུབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ། ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་

ཕྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་

@095B ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་བདག་ནི་འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱས་ནས་དེ་མེད་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོའི། གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་།

ཞེས་པའི་ཡང་སྐྱ་གཞན་དབང་ལ་དོན་

དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པར་མ་ཟད་པའོ། ༥ །འདིར། དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་རྟམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡང་ཡིན་པ་དེ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ཡོངས་གྱུབ་རྟམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ངོ་ནང་བ་འགོག་ཚུལ་དང་། མདོ་འདིས། སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྡུའི་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་གྱུབ་འདི་ནི། སོགས་

ཀྱིས་གྱུབ་མཐའ་ཁྱད་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་ཐོག་མར་ངོ་ནང་བའི་འདོད་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཕྱོགས་ཙམ་བཤད་ན། ཤེར་མདོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་དྲང་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་འདིས་དེ་བསྟན་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་

བཞིན་དུ། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྱུབ་ནི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་ཅད་ཕྱོགས་མི་འཐོབ་པར། དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བའང་དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འདོད་ལ། སྐྱེང་

པོའི་མདོ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་ཚིག

རིས་ལ་འཁྲུལ་ནས། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡང་སྣྲུབ་པ་རང་དབང་བ། ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པ། རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་གཡོ་བའི་བརྟན་པ། རང་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་ཐེར་ཟུག་པ། གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤིགས་པའི་གཡུང་

@096A ཞེས། །དྲུང་། ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དང་བླལ་བའི་ཆ་མེད་པ། རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་པ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་ལྡན་པ། ཀུན་རྫོབ་དང་འཕོར་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པ། རིགས་པས་དཔྱད་

བཟོད་པའི་བདེན་གྲུབ། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཤེས། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆོག་གསུམ།

རྒྱལ་བ་ལྟ་དང་རིག་མ་ལྟའི་བདག་ཉིད། བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ། དབྱིངས་རིག་དབྱེད་མེད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། དམ་པ་རིགས་བརྒྱ

སོགས་དང་དོན་གཅིག་པ།

གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་པ། ཆོས་སྐུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཡོད་པ། གཞི་ལ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་གཏན་མི་སྣང་བ། མཚན་དཔེས་བཀྲ་བའི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ། རྣམ་ཀུན་

མཆོག་ལྡན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དང་། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་། སོར་སྡུད་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་། མཆོག་མི་འགྱུར་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐུ་དང་།

དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། འོད་གསལ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ཞེག་ཏུ་འདོད་པ་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་དང་བཀའ་བསྟུ་བཞི་བ་སོགས་སུ་ཟཁད་དོ། །དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ནས་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་

@096B སྟོང་ཉིད་དངོས་མིན་པར་ཆད་སྟོང་དུ་བྱས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆད་སྟོང་དེ་ཙམ་ཞེག་བསྟན་པས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མས་གཞན་སྟོང་བདེན་གྱུབ་བསྟན་པས་

དེ་དེས་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་པ་བྱུང་འདུག

གོ །རྩོད་པའི་འདོད་པ་འདི་ནི་བྱའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གསལ་ཞིང་མཛོས་པའི་རྒྱུན། སྐྲ་ཚོད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཛོས་རྒྱན་གྱི་རྒྱུན། བསྟོན་འགྲུས་དཔལ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་

སྒོན་མེ། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་གི་མཉམ་མེད་དབང་བོའི་རྡོ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་ཐོག་ཏོག །རྡོ་རྗེ་ཐོག་ཆེན། རྡོ་རྗེ་ཐོ་བ་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ཐོག་པ་ཞིར་གྲགས་པ་རྣམས་དང་། གནས་བྱུག་པ་དགེ་འདུན་དཔལ། བདེ་བ་ཅན་པ་རིན་ཆེན་

གཞོན་ནུ། དཀའ་བཞི་བ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ། རེད་མདའ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀག་ཅེང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གསུང་དུའང་རེས་མང་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཇོ་ནང་བའི་འདོད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་

བདག་གི་སྡོམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་

ཙམ་བྱི་མེད་དགག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཇོག་དགོས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ན་ཤེན་ཀུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བློ་གྲོས་ཤེན་ཀུ་རྣམ་དག་གི་ལེའུར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཐལ་བ་

@097A ཞེས། །འཕེན་སྐབས། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དང་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཙམ་མམ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་ནི་གཞན་དབང་གི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་མི་འགྱུར་

པར་གསུངས་པ་གཞུང་དུ་དབས་པ་ལྟར་དང་། འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གྱི་དབེ་སྟོན་སྐབས། ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཀུ་ཕྱི་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་གཟུགས་

མེད་ཙམ་མ་མ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ། བདག་མེད་དེ་ཡང་དགག་བྱའི་བདག་བཀག་ཙམ་ལ་འཇོག་པ་ཤེན་ཀུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་ཀའི་ཙམ་

སྒྲིལ་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། ལུང་ཕྱི་མ་

གཞུང་དུ་དེ་འཆད་ཚོ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དགོངས་འགྲེལ། ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་ནི་ཤེར་མདོར་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཇོ་ནང་བས་ཟཁད་པ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་པའོ། །སྐབས་འདིར་ཡོངས་གྲུབ་ནི་

དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ་དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་བཀག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་འདི་བའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་ཚོས་ཅན་གཞན་དབང་གི་སྟེང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་དོན་དམ་

ཡིན་པར་མ་ཟད་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོའང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། ※ །སྤྲོ་ན། མདོའི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་

@097B ཞེས་པའི་དོན་ལ། ཡིག་ཆ་ལས། མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན། དགག་བྱ་དེ་དག་མེད་པ་ཉིད་དམ། དགག་བྱ་དེ་དག་མེད་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྐབས་འདིའི་

མེད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་ཉིད་སྤྲ་དེ་ཙམ་སྤྲའི་

དགག་ཆོག་དང་། རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་མོད། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལའང་ཉིད་སྤྲ་ཡོད་ཀྱང་དགག་ཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་འདིར་ཡང་དེ་ངེས་བརྗོད་ལས་

དགག་ཆོག་ཏུ་མི་སྣང་བ་དང་། གཞུང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག །ཅེས་པ་བྱ་ཤང་དུ་བསྟན་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཅེས་པར་འགྱུར་བས་

དོན་ལ་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་ཅེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་ཇོ་ནང་བས་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མཛོས་རྒྱན་གྱི་རྒྱན། སྟོམ་

གསུམ་རབ་དབྱེ། རྗེ་བཙུན་པའི་ཀར་ལན་གསུམ་དྲངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་། ཕྱི་མའི་དོན་ཡང་རྟག་དངོས་སུ་འདོད་པར་སོང་བས་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་

དུ་བྱུར། ཅེས་འབྱེལ་ནུས་སོ། །

སྟོང་ཐུན་ལས། སྟོང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་དངོས་པོ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་གཞན་སྟོང་། ཞེས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཡང་

@098A ཞེས། །སྙིང་དུ། སྤྲིན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པཨམ། དེ་དག་གིས་དངོས་པོར་ཁས་བླངས་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པར་འདོད་པས་དངོས་པོའི་དོན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་པ་ལེན་པར་མཛད་དོ། །ཏྲི་ཀ་ཝཱ་དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀུན་གྱི་གཞིར་བྱར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་སེམས་དང་རྟག་པའི་ཤེས་པ་

མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དངོས་པོར་མ་བྱུབ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་པོ་མ་ཡིན་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཤེས་པ་ཡིན་ཡང་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་བྱུབ་པ་ནི་

ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་ལ་འགལ་

ཡང་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་འགལ་བས་ཀུན་རྫོབ་འགལ་འདུའི་སྐྱོན་ཅན་དང་དོན་དམ་འགལ་འདུའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཆེས་གསལ་ཞིང་། ཇོ་ནང་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་ངས་

བླངས་ནའང་དངོས་སུ་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། འཁོར་བའི་ཆོས་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་ཇོ་ནང་པའི་རང་གཞུང་དང་བསྟུན་ནས་བརྟག་གོ །མཆན་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པ་སེམས་ཙམ་པས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བར་གསུངས་ཀྱང་། ཡང་སློབ་དུ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གནས་ལ། ཡང་མཆན་དུ། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དེ་མེད་རྒྱུའི་

@098B དགག་བྱ་ལ་སྒྲུབ་མོད། ཡང་སློབ་དུ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ། དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་

དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པ་

སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དངོས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་

དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཞེས་སོགས་བླུང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག །ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་

མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ལ་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞག་སྟེ་ཀུན་བཏགས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་དུ་བྱུབ་པའི་དེཡིར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་དེ་རང་སྣང་བའི་ཞེས་ངོར་རབ་རིབ་དབང་གིས་ནམ་མཁར་མེ་ཏོག་གི་མཚན་མ་ལྟ་བུ་

སྣང་ཡང་དོན་ལ་ནམ་མཁར་མེ་ཏོག་མེད་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་དེ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་ལས་རང་མཚན་ཉིས་མ་བྱུབ་པའི་དེཡིར་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་ནག་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པའོ། །དེའི་ནི་ཀུན་

བཀགས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་དེའི་མ་ཡིན་ཏེ།

དེ་མི་སྲིད་ན་བཀགས་ཡོང་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་གཞི་གྲུབ་ན་རྫས་ཡོད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལ་སྒྲུབ་མ་བཞག་སྟེ་གཞན་དབང་གི་གཅོ་བོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག

@099A ཞེས། །ལ་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དེའང་མཐོང་ངོ། །དེ་ཡང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་སྒྲུ་མའི་རྣེབ་ཤིང་གཉིས་དང་། དེ་འདྲའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་

བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་དང་རྣེབ་ཤིང་སྒྲུ་མའི་སྡུག་རྫས་ཀྱིས་བསླད་པ་གཉིས་དང་། ཀུན་རྟོག་དེ་བག་ཆགས་དེས་བསླད་པས་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དང་རྣེབ་ཤིང་སྒྲུ་མའི་སྡུག་རྫས་ཀྱིས་བསླད་པས་ལྡང་

མོ་བ་ལ་རྟ་བླང་སོགས་སུ་སྣང་བ་གཉིས་རྣམས་དེའི་དོན་སྟོང་དགོས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱོགས་གཅིག

གཞན་དབང་ཡང་དེའི་ལྟར་སྣང་བར་

བྱའོ། །གཞུང་ལས། འཚང་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནི་འོག་ཏུ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱིས་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སོ། །ཡོངས་བྱུབ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དབེན་ནམ་མཁའ་བཞག་སྟེ་ཡོངས་བྱུབ་དེ་ཀུན་

ལ་ཁྱབ་ཅིང་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཀག་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་དབེན་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཙམ་སྟེ་ཐོགས་རེག་བཀག་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་བཞག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་སྟེ་

རང་ཉིད་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་གཉིས་སྤྲན་ཡིན་པ་ནི། གཉིས་པོ་དེ་ལས་ཕྱོགས་གཅིག་ཡོངས་བྱུབ་དེ་དགག་བྱ་ཚོས་བདག་བཅད་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དང་། ཚོས་ཅན་ཀུན་ལ་

@099B གནས་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱབ་པའི་དབེན་མཛད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དཀྱུས་ན་གསལ་ལོ། །སེམས་ཙམ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་ཞེས་བྱ་ལ་མི་

སྲིད་མི་དགོས་ཀྱང། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཀུན་

བཏགས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་དགོས་པས་གང་གི་དཔེར་བྱེད་དེ་གསུམ་མི་མཐུན་ནོ། །གཞན་དབང་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་

ནི་འདིར་བདེན་པར་མེད་པའི་དཔེར་

གསུངས་པ་མིན་པས་སྒྲུ་མ་སོགས་དཔེར་བྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་ཚུལ་འོག་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟེན་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཡེ་མེད་

དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟེན་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། དེ་ལྟར་ཡང་། སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མདོ་དང་སྦྱར་བ་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་མན་ཆོས་མདོ་དེའི་དོན་བཀླ་བ་

སྟེ། ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གཅལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟར་

མིན་པར་དེ་གསུམ་གา་རང་མཚན་གྱིས་མ་

གྱུབ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་ན་མི་རྟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཤེར་མདོ་ལ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཞེན་ན་ཆད་ལྟ་ཐོབ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

@100A ཞེས། །ཞེན་ན་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཞེན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གा་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེན་ན་གཞན་དབང་ལ་དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་གང་།

ཡོངས་གྱུབ་ལའང་འགྱུར། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་བལྟས་པས་ཀུན་བཏགས་ལའང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྱུབ་ན། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་ཞེན་ན་

སྐྱར་ འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་ཁྱོད་རྫུ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། དང་གིས་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱས་སུ་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མེད་ན་ཁྱོད་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་

བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་མ་གྲུབ་ན། སྐབས་འདིར་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཞེན་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་ཁྱོད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཡིན་

ཞིང་ར་ཁྱོད་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་མེད་ན་ཁྱོད་གཏན་མེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བལྟས་པས་ཁྱོད་

ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་དགོས་ལ། གཞན་དབང་མེད་ན་ཁྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་། ཁྱོད་འདོགས་པ་པོའི་སྒྲ་རྟོག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

@100B དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ནི། ངས་དགོངས་ཏེ་བཤད་པ་སྟེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤད་པ་དག་གི་བསྟན་དོན་ཟབ་མོ་མ་ནོར་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཕལ་བ་དག་གིས་དགོངས་པ་བཞིན་

དུ་མི་ཤེས་ཏེ། དེས་དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་

ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དྲང་པོའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་ལྟ་བ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་གཟུང་བོར་མི་གནས་པ་དང་། རང་ལྟ་ལ་ཞེན་པ་གཉིས་བཟོད་དོ། །སྒྲིབ་བཞིན་པ་མིན་པའི་ཚོས་དེ་ལ་མོས་

ཀུང་དོན་ཏེ་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་ཤེར་མདོར་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། ཤེར་མདོར་དེ་ལྟར་

བསྟན་པ་དེ་དག་ལ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཞེན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གཏུལ་བྱ་དེ་དག་གཞི་སྟེ་རྒྱུ་དེའི་དབང་གིས་ཚོས་ཀུན་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་འཐོབ་པར་བསྟན་

པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་མདོ་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་གསུངས་ཤིང་། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་

ལས་བསྟན་ཅིང་དེ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་

ཉེས་དམིགས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལ་ལྟ་བ་གཉིས་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱང་བ་འདིབས་ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་

@101A ཞེས། །བཤད་དེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྤྱང་བ་འདིབས་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྱང་བ་བཏབ་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྱང་བ་བཏབ་པར་སོང་ཞིང་། མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྤྱང་

བ་འདིབས་པའམ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་དེ་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མན་ངག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གা་ལ་སྤྱང་འདིབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་ལ། མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་

རྒྱུ་མཚན་དངོས་སུམ་གསུངས་བར་ཀུན་བཏགས་ལ་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་ན་ནི་ཀུན་

བཀགས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཞེས་པར་འགྱུར་ན། ངོ་

པོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྲ་བ་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་འགྲུབ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་དེ་དག་གིས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་ཅེས་ལན་གསུངས་ནས། དེ་ལྟ་བས་ན་མན་ཉིས་དོན་བསྟན་པའོ། །སྤྲོ་ན། ཁ་

ཅིག །ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐག་ཁྲ་སྐྱལ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྤྱལ་སྣང་མེད་མི་དགོས་པ་དང་། ཐག་ཁྲ་མེད་ན་ཐག

ཁྲ་སྤྱལ་སྣང་ཡང་གཏན་མེད་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཁྲ་སྤྱལ་སྣང་རྟོག་བཏགས་ཙམ་གྱིས་འཇོག་རྒྱས་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་རྟོག་བཏགས་ཙམ་གྱིས་འཇོག་རྒྱས་ལ། ཐག་ཁྲ་ཐག་ཁྲད་གྱུབ་པ་བློ་ལ་སྣང་ཙམ་

@101B གྱིས་བཞག་པ་མིན་དགོས་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ངེས་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐག་ཁྲ་སྤྱལ་དུ་བྱོམ་པ་དང་འབྲ་བར་གཞན་དབང་བློས་བློམ་པ་ཙམ་དུ་

སོང་ན་ཐག་པའི་སྤྲུལ་གྱིས་གཞན་ལ་འཆོ་མི་རྒྱས་

པ་ལྟར་གཞན་དབང་གིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་སོགས་མི་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་ན་སྐྱེས་མ་ཐར་འགག་པའང་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་གཉིག་མེད་ན་ལས་འབྲས་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ལ་སྐྱོར་འདེབས་

སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གང་གིས་འབྱེད་པ་ལས་སྣང་མཚུངས་ཏེ་ཐ་དད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཐག་ཏུ་སྤྲུལ་གྱིས་སྟོང་པ་རྟོམ་ཙམ་གྱིས་

མི་འགྲུབ་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞེག་དགོས་པ་ནི་དངོས་པོའི་གཤེས་སུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པ་ལྟར་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རྟོམ་ཙམ་གྱིས་མིན་པར་མིང་བརྗོད་ལམ་ལྟོས་པར་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་ཞེག་དགོས་པ་དེ་དངོས་པོའི་གཤེས་ལུགས་ཡིན་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན་ཐག་ཐུ་སྤྲུལ་སྟོང་དང་ཤེས་བྱ་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། རྟོམ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རྒྱས་ཀྱང་རྟོམ་པས་བཞག་ཙམ་

ཡིན་པ་མི་འགལ་མོད། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་

མཚུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་འཇོག་བྱེད་གཅོད་པོ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། ཐག་ཁྲ་སྣུལ་སྟོང་སོགས་འཇོག་བྱེད་ཚུར་མཐོང་གི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྲ་བས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར།

@102A ཞེས། །འདི་ཆོས་ཉིད་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ཅང་ཟད་དཔྱད་དགོད་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། ཐག་ཁྲ་སྣུལ་སྟོང་དེ་མིན་པའི་གནད་ཅིག་གི་སྟེང་ནས་ཡོང་

དགོས་སམ་བརྟག་གོ །འདིའི་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མེད་པར་སྣུང་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་མེད་པར་

སྣུང་བ་ལ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཆོས་ཀྱི་མེ་ལོང་གི་མདོར་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་མཚན་མར་ལྟ་བ་ནི་འདིའི་མེད་ལྟ་དང་། དེའི་འོག་མ་གདགས་པ་འཇིག་པའི་དང་། ཀུན་ཏུ་

རྟོག་པ་འཇིག་པའི་དང་། དེ་ཁོ་ན་

ཉིད་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་གསུངས་པའི་ཚུལ་གཅིག་བཀོད་ནས། དེའི་དོན་འཚད་པར་ཀུན་བཏུས་སུ། ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་བལྟས་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱེ་བ་གདབ་པ་ནི་གདགས་

པ་འཇིག་པའི་ལྟ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བཀོད་དོ། །ཡཁད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་བཏུས་དང་མཐུན་པས་རང་ལུགས་སུ་བྱ་ལ། སྔ་མ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་

པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཞེས་སོགས་དང་འགྲིགས་པ་ལྟར་སྣང་བར་ཡང་སེམས་སོགས་ལས་ཡཁད་པ་མཚན་ཉིད་གཞན་སྐོར་གཅིག་དང་ཀུན་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་བཅད་པར་མཚུངས་པ་ཙམ་ལས་འགྲིག་རྒྱུ་གཞན་ཡོད་

@102B མེད་དམྱད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིམ་པར་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། གཞན་གཉིས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་སྦྱར་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་

བཀྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས། ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འབྲིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཞེས་པ་

དང་། དེ་མན་ཆད་གཞུང་གིས་རིམ་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་པར་བཞད་པ་དང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པར་མེད་ལྟ་དང་།

མཚན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཞད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་རྒྱུ་མཐའ་འབྲེལ་ཆེན་དུ་བཀོད་ཀྱང་། སྐྱར་བ་འདེབས་ཏེ། ཞེས་པའི་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཆོག་རྟོས་ལ་དཔག་ན་སྟ་མ་ལྟར་གནས་པར་མངོན་ནོ། །ཁ་ཅིག

ལུགས་འདིར་འཁོར་ལོ་བར་བས་ཀྱན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་འཇིན་རྟེན་བར་ཐལ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་

ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་མེད་

པར་ཁས་ལེན་ཟེར་མི་རུང་བས་འཁོར་ལོ་བར་བས་དེ་ལ་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་དང་། མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་གཟུགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་གཏན་མེད་དུ་གསུངས་པར་སོང་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་མིན་པ་དང་།

@103A ཞེས། །མདོ་དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ལས་འབྲས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་འཇིན་པ་དེ་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བར་འདོད་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་སོང་ཡང་ལས་འབྲས་མེད་པར་མ་བརྟུང་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཤེར་མདོས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། དེའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་འཇིན་པ་དེ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་འཇིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ

ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཇིན་པ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འཇིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་བཏགས་ཤེར་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཆོད་བས་ལ་དང་། ཀུན་བཏགས་

དང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཚད་མས་གྲུབ་པས་

ཤེར་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་བྱི་དེ་དེའི་བསྟན་དོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གང་ལ་དགོངས་ནས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཞཱཀ་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཚུལ་དང་། དེ་དང་

ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གནད་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ། ཞེས་སོགས་དྲིས་ལན་གཉིས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཚུལ་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

ལ་དགོངས་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཞད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་བྱང་སྟེ་དོན་འཆང་

@103B པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་ལ། ཞེས་སོགས་བྱང་། དེ་ལ་རྒྱུ་རྐ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། བརྒྱ་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བ

བཞིར་གསུངས་པ་ལྟར། ཆོས་ཐམས་ཅད་

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཞེས་མདོར་བསྡུན་ཅིང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བརྗགས་ཏེ། ལན་དུ་ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་རྟགས་སུ་རང་མཚོན་ཀྱིས་མེད་པ་བཀོད་

པས་ཆོས་དེ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་དེ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པར་ཡང་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལས་བརྒྱ་བར་བྱ་བ་

རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདིའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། གཟོད་མ་སྟེ་དང་པོ་ནས་ཞི་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་སུ་མི་རུང་

བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་མཚན་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ།

ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྨྱང་ན་ལས་འདས་པ་གཉིས་འགྲུབ་པས་གཞུང་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་བཀོད་དོ།

@104A ཞེས། །མཛུག་བསྟུབ་བར། འདིར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ནས། ཡོངས་སུ་སྨྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་མདོར་བྱུང་བ་མདོར་བསྟན་དང་

ཚིག་འདྲ་བས་གཞུང་དུ་མ་

དབས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཉིས་པ་ཡང་། ཞེས་སོགས་

བྱུང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འཇུག་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་དོན་ཚན་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་

དགོངས་ནས་གསུངས། ཞེས་མདོར་བསྟན་

ནས།ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་བརྟགས་ཏེ། ལན་དུ། འདི་ལྟར། ནས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་། དེ་མན་ཆད་ལས་ཚིགས་བཅད་དུ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་སྦྱར་བ་ལྟར་ལ། དེ་དག་གི་སྐབས་

སུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ་

འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཕྱིའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། མཇུག་བསྡུ་བར། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་

@104B མེད་པ་ཉིད། ནས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་ཏེ་འདིར་མ་དྲངས་སོ། །སྒྲིབ་སའི་དངོས་གཞི་ལས། རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་

རྒྱུ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་མི་རྟང་སྟེ། ཞེས་རྟག

པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་གཉིས་ཀ་སྟུ་མའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ། དཔེར་ན་སྟོན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཞེས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རིགས་ཤིང་། རྣམ་བཞད་རིགས་པར། གཟུགས་རྟག་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཐེར་

ཟུག་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྟེའི་དུམ་བུའོ། །དེ་ལ་རྟག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མར་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དུས་གཞན་དུ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཐེར་ཟུག་ནི་རྒྱུད་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་གསུམ་གཡོ་མའི་དུས་ལ་སྦྱར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སླར་ཡང་འཇིག་པ་དང་། དེའང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་འཇིག་པ་གསུམ་གྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་ལ་ཟཱཊ་པ་དང་། སྟོབ་

དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་ཐེར་ཟུག་མདུན་རོལ་དང་། རྟག་པ་བར་དང་ཐ་མའི་གནས་སྐབས་ལ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའང་ཡོད་པས་སྤྱིར་དེ་ལ་བཞད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་དེས་བཟུང་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་།

དགོངས་འགྲེལ་རབ་འབྱོར་ལེའུའི་རྒྱ་ནག

འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྔར་ཡང་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་ཞེས་བྱའོ། །ཕྱིས་ཀྱང་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དུས་དེ་གཉིས་སྔ་མ་སྔ་མའི་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་གསུངས་སོ།།

@105A ཨཱ། །གསུམ་པ་དེ་དང་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཉད་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། འོ་ན་འདིར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟོད་པ་དང་། དེ་མན་གྱིས་དེའི་ལན་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་

ཡང་། དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་། དེ་མན་གྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོད་སྤྲོང་མཛད་པ་རྣམས་རིམ་པར་བཤད་ན། འོན་དགོངས་འགྲེལ་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་དགོངས་གཞི་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གა་ལ་མཛད་ནས། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞིའི་དགོངས་གཞི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མི་མཛད་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་

སྐྱེས་པ་སོགས་བཞིའི་དགོངས་གཞི་ཨཱདད་པའི་

དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་དག་ལས་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ན། འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལས་བརྟམས་ཤེ་ན། སྟེས་པ། ནས། བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་

པ་བརྒྱབ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་དམ་པ་མ་

ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མདོ་འདི་ཡང་སྟྲིར་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལས་དགོངས་ནས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་བསྟན་ལ། ངོ་བོཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལས་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་

@105B ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་དབང་གི་བདག་ཉིད་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དོན་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་

བཅོས་ཆོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་

པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་བཀོད་དེ། ཁོང་རང་

གིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གཞན་དབང་མ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དོན་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཞན་དབང་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་

ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བཅམ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པར་བཞག་དོ། །རང་ལུགས་ནི། གཞན་དབང་ལ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་

ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་མ་བྱས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཕལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་ཡོངས་ཀྱིས་བསྡུས་པས། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་

འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་

དགོངས་གཞིར་ཡང་མ་མཛད་དོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་འཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་

@106A ཞེས། །ཉིད་ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་གསུངས་པས་གཞན་དབང་ཡང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་དང་བསྟུན་བཅོས་དེ་གཉིས་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་

གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ལས། དོན་གྱི་གནད་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

སྟོན་ལ། དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད། ཅེས་དང་། གསུང་རབ་ཁ་ཅིག་ལས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བཅུམས་ནས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །གཞུང་དུ་དྲངས་པའི་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ། སོགས་ཀྱིས་

མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུངས་ནས། མ་སྐྱེས་པ། སོགས་ཀྱིས་དགོངས་པ་དྲི་བ་དང་། ལན་དུ་ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལམ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཇི་སྐད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པས་ཀུན་ཏོན་

@106B ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རྟང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཇི་སྐད་མ་སྐྱེས་པ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཤུན་ལ་ལྡོས་མེད་

དུ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་

ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་རྒྱུན་ལམ་ལྟོས་པར་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཚོས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་བདག

གཉིས་གང་གི་ངོ་བོར་ཡང་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་བདག་གཉིས་གང་རུང་བྱུང་པའི་སྐོ་ནས་

ཀུན་ཉོན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ༥ །སྤྲོ་ན། ཡང་སྣོང་དུ། སྐྱེ་སོགས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་མིན་གྱི། དགག་བྱའི་རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་ལ་

རང་བཞིན་དུ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་གཞུང་དོན་ལ་ཞུགས་ཚབས་ཆེ་ཆུང་དང་། གཞུང་དུ་ཀུན་བཏགས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དགོངས་གཞིར་

གསུངས་པའི་སྐྱས་ཟིན་སྟོན་ཀྱི་མེད་པའི་བཤད་ཚུལ་

ཡིན་མིན་བརྟག་གོ །གཞུང་ལས། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ། ཞེས་པའི་དོན། ཡིག་ཆར། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱིས་

@107A ཞེས། །གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་ཀྱང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཀླག་ནས། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་བརྟེད་པའི་རྣམ་པས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགག་པས་པ། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་བཞེད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །དགོངས་འགྲེལ་

བྱིས་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་

གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། མ་ཁྱབ་ན། འོན་ཀྱང་བཏགས་དང་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དགོངས་འགྲེལ་བྱིས་

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དེའི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པའི་གོ་མི་ཚོད་ཅིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་

ཁྱོད་རང་ལྟོག་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཕོར་གསུམ། འདོད་ན། གཞན་དབང་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན་བརྟག་པའི་གནས་འགངས་ཆེའོ། །དེ་ལ་མཚན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་

@107B ལས་ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྟ་གསུངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གा་ལ་དགོངས་པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དང་ཐ་གཉིས་སྦྱས་པ་མཚན་

གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཀལ་བ་དང་། ཡང་སྐྱིང་དུ།

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་མ་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལས། སྐྱེ་བ་སོགས་མེད་པའི་གཞི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་བ་ལ་མི་མཛད། ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པའི་རང་ལྡོག་མིན་པར་དེའི་གཞི་ལྡོག་གཞན་དབང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འདིའི་དྲིས་ལན་གྱི་སྐབས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་ དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་།

དགོངས་འགྲེལ་ལས་འོག་ཏུ་མདོའི་དོན་གདུལ་བྱས་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་ནས་ཡིག་ཆའི་རྒྱུད་གནོན་པར་མཛད་པ་ ལ། གཞན་དག །མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་

གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་མ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བར་པ་ལ་མི་མཛད་ཅེས་པ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་

རང་ལྟོག་མིན་པར་དེའི་གཞི་ལྟོག་གཞན་

དབང་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མི་མཛད་རྒྱུ་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བཏུས་དང་མི་མཐུན་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་རང་དུ་

@108A ཞེས། །སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་གསུངས་པ་ཡོད་པར་བཞག་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དྲྭ་ཐལ་ལན་བྱི་སྐབས་འདི་དང་ཀུན་བཏུས་གཉིས་འགལ་བའི་རྟོད་སྤོང་མཛད་ལ་འདི་

དང་དེ་གཉིས་འགལ་བའི་རྟོད་སྤོང་མི་མཛད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་ན་བརྟག་དགོས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་བྱི། ངོ་བོཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལས་དགོངས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱུ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་

ལས། འདི་ལྟར་དགོངས་པའི་དབང་གིས་དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་ལས་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གསང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ལ་

སོགས་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་བསྟན་པར་

འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་མ་ཕྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྟ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གཅོད་ན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སྟྲིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལས་དགོངས་ནས་ནི་ཚོས་ཐམས་

ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བསྟན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་ནས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁྱད་ཕྱེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་

མ་མཆིས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་

གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་གཅོད་ཡང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཐ་གཉིས་ལས་མི་ཡོང་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྣུན་སེལ་གྱི་བཞེད་

པ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་

@108B སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ལ་གཞན་དབང་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་མ་ཟད་གཏན་ནས་མ་གསུངས་པར་ཁས་བླངས་ན་གཞུང་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྣང་དོ། །གཞུང་

གི །ཀུན་ལས་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་ཀྱང་

སྒྲིལ་ནུས་པ་རྣེ་ལྟར་འགྲེལ་བརྟག་ལ། བསྟུ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྨྲས་པ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྩོད་སྤོང་གཞུང་དུ་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བསྟུ་བའི་དོན་ཟབ་གསལ་

སྤོན་མེར། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པས་དེའི་དགོངས་གཞིར་མ་གསུངས་པ་ཙམ་དུ་ཟཱཊ་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཀུན་བཏུས་བསྟུ་བ་གསུམ་བསྟུར་ན་སྤྱིར་ཤེར་མདོས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་

སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་ཐ་གཉིས་ཙམ་དང་། གསུམ་གཅིག་ཙམ་ལས་གང་འཛོག་རྣམས་ལ་བརྟག་གོ །ཡིག་ཆ་ལས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཇོ་ནང་

བ་ལ་སྦྱོན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གནོད་

དོ། །ཞེས་སྨྲེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་ཇོ་ནང་བ་ལ་སྦྱོན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གནོད་པར་གསུངས་པའི་དོན། ཡང་སྐྱེང་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

@109A ཞེས། །པ་ཤེར་མདོ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་ན་ཤེར་མདོས་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྲུར་བས་ཤེར་མདོ་སོགས་སུ་ཡོངས་གྲུབ་

རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་འགྲུར་ཞེས་ཇོ་ནང་བ་སྟར་བཀག་པ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལའང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་གཞན་དབང་མ་

སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འགྲུར་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཟེར་

དོན་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་རང་སྟོང་ན་དེའི་

དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྐྱེ་མེད་ཅེག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོ་སོགས་ལས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་ནང་ན་གཞན་དབང་མེད་ཅེས་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཀའ་མོད། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་གཏན་མི་འོང་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང། དེ་ལྟར་དགོངས་འཁྲིལ་གྱིས་མ་བསྟན་པ་ལ་དེས་གཞོད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་དམ་སྙམ་མོ། །ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་

དགོངས་ནས་གཞན་དབང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་སྐུན་སེལ་

@109B དུ་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟོང་དུ། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ཀ་ཁྱད་མེད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་འཛོག་ན་བྱམ་པ་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་

གསུངས་པ་ཆོས་སྐྱེའི་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་མེད་

པ་ལ་དགོངས་པར་འགྱུར་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱན་སེལ་དུ། སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ཀ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པས་ཆོས་སྐྱེའི་ངོ་བོ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་མེད་པའང་ཆོས་རེ་རེ་ནས་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཞུང་ལས། སྐྱ་ངན་ནི་འདིར་ཀུན་ཏེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱང་འདས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ངན་ཀུན་ཏེན་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །རང་བཞིན་

གྱིས་སྐྱང་འདས་ཞེས་པའི་སྐྱ་ངན་ངོས་འཛིན་ལ་དབུ་སེམས་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ཀུན་ཏེན་ལ་བྱེད་པ་གང་ཞེག །དབུ་མ་པས་དེ་དག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཞུང་གིས་འགྲུབ་ལ། གཉིས་པ་གསེར་

ཕྱིང་ལས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱང་འདས་འཆད་སྐབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེའི་སྐྱ་ངན་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་

རང་བཞིན་གྱི་སྟོབས་པ་འཛོག་པ་གསལ་

ཞིང་། བཞི་བརྒྱ་བར། སྟོང་ཉིད་སྙ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་ཏྲིཀ་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྙང་འདས་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་

@110A ཞེས། །གྲུབ་པ་འདིའི་སྙ་ངན་ལ་འཛོག་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེའི་ལེགས་བཤད་གཞན་དུ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་མེད་ཅིང་། གཞུང་འདིར་ཡང་དེ་འདྲའི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྟེས་དེ་ལྟར་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། སྙ་ངན་ནི་འདིར་ཀུན་ཏོན་ཡིན། ཞེས་པའི་འདི་སྐྱས་རྣམ་རིག་སྐབས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་གང་ཞེག །དེས་དབྱ་མ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པ་དོན་

གྱིས་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྐྱ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྙང་འདས་ཞེས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ལ་སྣེ་གས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཕྲེང་

གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱང་འདས་

ཀྱི་དགག་བྱ་ཙམ་ལས་དེའི་འདའ་བྱའི་སྐྱ་ངན་གསྲངས་པ་མེན་ལ། སྟོང་ཉིད་སྐྱ་ངན་འདས་པ་སྟེ། །ཞེས་པའི་དོན་རྟོགས་ལགས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གང་ཟཕད་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱ་

ངན་ལས་འདས་པར་གསྲངས་སོ། །ཞེས་མདོར་བསྡུན་ནས། སྡུག་བསྔལ་ཕུང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཅན་གཏན་ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་ཐོབ་བྱའི་

སྐྱང་འདས་ངོས་བཟུང་། རང་བཞིན་

མ་སྐྱེས་པར་མཐོང་བའི་དུས་སུ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས། ནས། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་ཉིད་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་

ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་

@110B གསྲངས། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསྲངས་པས། སྟོན་

པས་སྟོང་ཉིད་སྙང་འདས་སུ་གསུངས་ཞེས་པ་

ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་སྙང་འདས་ཐོབ་པའི་དོན་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་འདིའི་སྟོང་ཉིད་སྙང་འདས་ཀྱི་དོན་དུ་ཟཱའ་བ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཆོག་གསལ་དང་ལྡི་ཀ་ཆེན་དུ་འདི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར།།

ཞེས་པའི་ཡོགས་མཐུན་དུ་དྲངས་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་དགག་བྱའི་བདག་ཏུ་གྱུབ་པའི་སྐྱོ་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འདས་པའི་ཆོས་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་སྙང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོར་དབུ་སེམས་

གཉིས་ཀས་འདོད་པས། རང་བཞིན་གྱིས་སྙང་འདས་སྟོང་ཉིད་དུ་འཇོག་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ན་མེད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གང་ལས་འདའ་རྒྱའི་སྙ་ངན་ཡིན་ན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཁོ་རང་སྟོང་ཉིད་དུ་དགག་བྱའི་བདག་ཅཀག་པའི་ཚ་

ནས་འཇོག་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྙང་འདས་སུ་དེའི་ཚ་ནས་མི་འཇོག་པར་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ཉོན་མ་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་འཇོག་པས་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་དང་གང་ལས་

འདའ་རྒྱུའི་སྐྱ་ངན་མི་འདུ་བར་ཁས་བླངས་

ན་བདེའམ་སྟམ། དེས་ན་བློ་གྲིང་བས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱང་འདས་ཀྱི་འདའ་རྒྱུའི་སྐྱ་ངན་ལ་བདེན་གྱུབ་བཞག་ལ། དེ་གཞུང་དང་འགལ་བར་མ་ཁས་(Pshth'A)་ཕྱོ་དག་གིས་བཤད་

དོ། །ཡིག་ཆ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

@111A ཞེས། །ཞེས་པའི་སྐྱ་ངན་ནི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཡོད་དུ་འདིའི་སྐྱ་ངན་ལ་བདེན་གྱུབ་བཞག་ཀྱང་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་འཇོག་མིན་མི་གསལ་

ལོ། །ཀུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཀུན་ཉོན་ནི་

འདིའི་སྐྱ་ངན་ལ་བཞག་ནས། རྩ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཚིག་གསལ་གྱི་གཞུང་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱང་འདས་སྟོང་ཉིད་དུ་བྱ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་

སྣང་བ་ནི། རྩ་ཤེའི་ཀྲྀ་ཀ་ཆེན་ལས། དེ་

ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེའི་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་དེ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསྒོམས་པའི་མཐར་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཟད་པ་ན་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པར་ཚད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ཉིད་

ཐར་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།

ཞེས་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་ཀྱི། ཞེས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་པས་མྱ་ངན་དངོས་གནས་ཐོབ་ཚུལ་ལ་སྤྱར་ཏེ་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་མིན་དཔྱད་བྱར་སྣང་དོ། །ཡང་རྟེ་

དེས། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དྲི་མས་བསྒྲིགས་ཀྱང་དྲི་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པར་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ཉོན་གྱི་སྤྲོས་པ་དེ་དག་གིས་དབེན་ཞིང་དག་པའི་ཚ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་མྱང་འདས་སུ་གསུངས་པ་ལ། སེམས་ཉོན་

མོངས་ཀྱི་གཉེན་སུ་མ་གྱུབ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྤྲོས་པས་དག་པའི་ཚ་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་དང་། རང་བཞིན་གྱི་མྱང་

@111B འདས་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མྱ་ངན་དོན་མི་གཅིག་པར་གསུངས་པ། སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱི་མྱ་ངན་ཞེས་གདགས་རྒྱང་གི་དོན་ཙམ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་

པའི་སྐྱ་ངན་ལ་གོ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་དཔེ་དགེ་པ་

རྣམས་སུ་བྱེད་པ་བྱས་པ་ལྟར་སྐྱ་ངན་དེ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་འདས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མས་མ་བསྟད་པའི་འོད་གསལ་བར་འདོད་

པ་འདྲ་ཡང་། དུ་མས་སྒྲིབ་ཚུལ་སེམས་ཙམ་པས་དུ་མ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་མ་གྱུར་ན་སྒྲིབ་པ་རྣོམ་ཙམ་དུ་སོང་བས་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་། དབུ་མ་བས་དུ་མ་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་སེམས་

སྒྲིབ་ན་སེམས་དུ་མས་བསྒྲིགས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟད་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་རྩ་བ་ཡང་དེ་ལ་ཐུག་པར་གསུངས་ཀྱང་བརྟག་དགོས་ཏེ། རིགས་པའི་

རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་དང་དུ་མ་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་འདོད་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་

གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གསུམ། གཟུགས་

ཕུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། འགྲེལ་ཤང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཇི་ལྟར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། གཞན་

@112A ཞེས། །དབང་གི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ནས་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏགས།

ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གའི་སྐབས་དྲི་བས་སོ་སོར་མཚམས་སྦྱར་ཚུལ་ཤེས་སྟ་ཞིང་མདོ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཚིག་དང་པོ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལྟར། དགོངས་

འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ་ལགས་ཏེ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ། ཞེས་པ་དང་།

ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་གནས། ཞེས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ། ཞེས་པའི་ཚིག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟོན་བསྟན་ལ། དེ་མན་ཆོས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཕྱི་ནས་

བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ངེས་འཛིན་པར་མཛད་

པ་ལས། ཁྱད་པར་དང་པོ་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལ། རྣམ་རྟོག་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་གཞལ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི།

@112B དེ་ཉིད་དུ་གཟུགས་ཕུང་སོགས་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀོད་པའི་སྐྱ་མ་ནི་འཛིན་སྐྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་

བསམས་པ་འདྲ་ཞིང་། ཕྱི་མའི་དོན་ལ་མཆན་ལས། འདིའི་

དམིགས་རྒྱུན་ཞེས་པ་སྣང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་ནམ་དམིགས་རྒྱུན་བཏགས་པ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་གཙོ་བོར་རང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་བྱས་ན་དམིགས་པ་དང་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་སོ་སོར་དབྱེ་མི་

དགོས་པས་སྤྲོད་ཡུལ་དངོས་སུ་ཡང་རུང་ལ། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེན་གཞི་དང་ཞེན་ཡུལ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་རྒྱང་བ་ནི་སྤྲོད་ཡུལ་དུ་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱེན་ཆོག་རང་གིས་ཀྱང་བཤད་པ་སྟ་མའི་

མཐར། རབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་རང་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བྱས་པར་སྣང་ངོ། །འྲུང་པར་གཉིས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལ། ཀུན་བཏགས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དེ་དང་། དེའི་མཚན་

ཉིད་ཀྱི་གནས་སུ་བྱུང་ཚུལ་ནི་འདོགས་པའི་གཞིར་བྱུང་པའོ། །འྲུང་པར་གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་འདུ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་དང་།

འདུས་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་པའི་

ལུགས་གཉིས་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་བཟང་བར་བཞད་པ་ལ། གྲུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཚེ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མ་སྟེ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཞིག་བའི་སྐོ་ནས་ངེས་དགོས་པ་དང་། འདུས་

@113A ཞེས། །མ་བྱས་རྣམས་སྨྲའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པས་བཞད་པ་སྟ་མ་གནད་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཞད་དེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་མཚན་མས་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཚད་མའི་སྐོར་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། འདིའི་

གཞན་དབང་གི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་། འཇུག་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྟོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རྣམ་བཞད་ལས། གཞན་དབང་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ཡོད་དེ།

ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་སྟེགས་མི་དགོས་འདྲ་ཡང་། ཡང་

སྐྱིང་དུ། འཇུག་པའི་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་འབྱུང་

བ་དང་། འདིའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྤྲོས་ཡུལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། འདིའི་བདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ། དེའི་དོན་དམ་པར་སྐྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། འདིའི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་གནད་འདྲ་བའི་གོ་བ་བླངས་

སོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ། རང་སྟོང་གི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གནས། གཞན་དབང་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ནོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་གཟུགས་ཕྱང་ངོ་

ཞེས་བཏགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ཕྱང་སྐྱེ་འཞིས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ལོ། །ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྐབས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་གཉིས་

@113B ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་

མ་ཕྱེ་བར་འདི་ནི་གཟུགས་ཕུང་དོ། །ཞེས་དོ་བོ་ལ་ཀུན་

བཏགས་པ་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། བསྟན་དུ་ཡོད་པ་དང་། བསྟན་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི་བྱེ་བྲག

ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་འདྲའི་གཟུགས་ཕུང་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་སྟེ་འདི་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་དོ། །ཞེས་དོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དང་

བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནི། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྐབས་འགྲེལ་ཆེན་དུ། གཟུགས་ཕུང་སྟོན་མེད་པ་ལས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་ནས་མེད་

པར་འགྱུར་བ་ནི་འགག་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་གཏན་དུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཀུན་ཉོན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཡང་ན་ཀུན་འབྱུང་ཐམས་ཅད་སྤང་བྱ་

དང་། སྟུག་བདེན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱར་

བཤད་ཚུལ་གཉིས་བཀོད་དེ། འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།།

@114A ཞེས། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ན་ཕྱི་བར་གཟུགས་ཕུང་སྐྱེའོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས། སྐད་ཅིག་མར་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པ་

དང་། ཐང་ཅིག་ཙམ་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་སྟེ་གཟུགས་ཕུང་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་བྱེ་བྲག་གི་

མཚན་ཉིད་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་ནོ། །མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པའི་དོན་དང་། དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་མདོར་ན་གཞན་

དབང་ཕྱུད་པར་གསུམ་ལྡན་ལ་ངོ་བོ་དང་

ཕྱུད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ནི་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་མཛད་དེ། ངོ་བོ་དང་ཕྱུད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་ཚུལ་ཞིབ་པར་སྦྲོ་སྐྱོར་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་

དོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ནས་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དབང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་མདོ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དང་པོས་གང་

གི་ཡུལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཞན་དབང་གི་ཕྱུད་པར་གསུམ་ཀྱི་དང་པོ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པས་གཞན་དབང་ཡུལ་ཅན་གང་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་ཞེས་པས་

@114B གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པས་གཞན་དབང་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱུད་པར་གསུམ་ལྡན་ནི་གཞན་

དབང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཅིག་ཀྱང་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཞག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་ནས་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་

བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོངས་གྲུབ། ཅེས་སོགས་བྱང་སྟེ་མདོ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་ལྟགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ། ཞེས་སོགས་བྱང་། འདི་ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་

ལྟར། བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་ཀེ། ཞེས་མདོར་བསྟན་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་

དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལས་གཅིག་འདོགས་པར་མཛད་ལགས་སོ། །ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ངོས་

@115A ྅། །འཛིན་པར་མཛད་དོ། །མདོ་རང་དུ་མཚན་ཉིད་བར་བར་མདོར་བསྟན་ཀྱི་ཚིག་མི་འབྱུང་ཞིང་། དང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་དང་། གསུམ་གའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚིག་གཞུང་དུ་མ་དྲངས་སོ། །ཚོས་

ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ། ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ཉིད་

སྐབས་འདིར་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་ངོས་བརྟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མི་བྱ་བར་གོང་དུ་

སྟོས་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་

མ་མཆིས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དོན་དེ་ཉིད། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་ཡུལ། ནས། མཚན་མ་དེ་ཉིད། ཅེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་ཚོགས་གོང་མས་བཤད་པ་ནི་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཀུན་

བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིའམ་སྟོང་

གཞིར་བསྟན་ནས། སྟོང་གཞི་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་པས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཡོན་ཏན་

འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུར། རབ་རིབ་ཅན་ཀྱི་

མིག་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་སྐྱོན་ཆགས་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱི་མཚན་མ་སྣང་བ་གཞན་དབང་དང་། རབ་རིབ་དང་བྲལ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མཁོར་བའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཡོངས་

གྲུབ་ཀྱི་དཔེ་དང་། ཡང་། ཤེལ་གསལ་

@115B བ་ཚོན་དང་ཕྲད་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སུ་འཁྲུལ་བས་ལོག་པར་འཛིན་པ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཤེལ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་དང་། ཤེལ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་སུ་དྲྭས་ནམ་དུ་

ཡང་མ་བྱུབ་པ་ཡོངས་བྱུབ་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པའི་

གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། མདོ་འདིས་སྟོང་ཚུལ། ཞེས་སོགས་བྱང་། ཇོ་ནང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཡོངས་བྱུབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ལུགས་ཀྱང་ས་ཡིན་ཏེ།

བྱམ་པས་སྟོང་པ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །འདོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་རང་གིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེས་སྟོང་

ཚུལ་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པ་ལྟར་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུབ་པས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མདོ་དེས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་བྱུབ་ཏུ་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

མདོ་དེ་ལས། དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེང་ཡོངས་སུ་མ་གྱུབ་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྟོང་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། མདོ་འདིའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པའི་དགོངས་གཞི་སྟོན་པའི་རྒྱས་

བཤད་དུ། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་འདིར། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་

@116A ཞེས། །ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དམ། ཞེས་སོགས་ཏེ། ཀུན་བཏགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མ་གཏོགས་

ཀུན་བཏགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན། འོག་ཏུ་སྤྲོ་འདོགས་འགོག་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་སྐབས། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞེག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་

པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་མི་མཁོ་བས་སོ། །ཞེས་པས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་འགྲེལ་ཤད་གཞན་གྱི་ངོ་བོཉིད་གསུམ་ཇི་

ལྷར་ངོས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྷར་

གཟུགས་ཕུང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །

ཞེས་གཟུགས་ཕུང་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཕུང་པོ་ལྔག་མ་བཞིར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྦྱར་བ་ནི་འགྲེལ་ཤད་དང་པོ་ཕུང་པོ་དང་། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མཆེད་

བཅུ་གཉིས་པོ་དག་གི་སྟེ་མཆེད་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་གཉིས་པ་སྟེ་མཆེད་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུམ་པ་རྣེན་

@116B འབྲེལ་དང་། ཟས་བཞི་པོ་དག་གི་ཟས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་སོ། །ཞེས་བཞི་བ་ཟས་དང་། ཁམས་དྲུག་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གི་ཁམས་རེ་རེ་ཡང་དེ་བཞིན་ལགས་

སོ། །ཞེས་པྲ་ཁམས་ལས་བརྒྱམས་པ་རེ་རེ་ལ་

ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་སྤྱར་བར་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་བདེན་པ་ལས་བརྒྱམས་པ་ལ་བཞི་ལས་སྤྲུག་བདེན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཆད་ཀྱི།

རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྲོས་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྟལ་གྱི་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མིང་དང་

བརྗོད་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་

བཞིན་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གཟུགས་ཕུང་ནས་སྤྲུག་བདེན་གྱི་བར་ཡོངས་གྲུབ་སྟོན་པའི་མདོ་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཡང་། གཞུང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཞེས་

གསུངས་ཤིང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཇོ་ནང་

བས་ཀུན་རྫོབ་དང་ཆོས་ཉིད་ལབ་དེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་དེ་འདྲའི་ཁྱད་མ་བྱེ་བར་གཟུགས་ནས་འདིའི་བར་ཆོས་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་གོ་ཆད་མི་འཕྱུགས་པའི་གཟེར་བཏབ་པ་ཡིན་པར་གྱུང་

@117A ཞེས། །ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །སྟུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟྲུར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་བདེན་པ་ལྟག་མ་དང་། བདེན་པ་རྣམས་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྟོང་བ་རྣམས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་དང་། སྟོབས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་

ལག་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅི་ཅི་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟྲུར་བར་བགྱི་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདུན་པ་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཚན་བདུན་ལས་བརྩམས་པ་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་

གཟུགས་ཕུང་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་བསྒྲིས་ཏེ་

གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་དག་ནི་སྟར། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་གོ་སྒྲའོ། ༥ །འདིར། གཞི་གང་ལ་སྒྲ་རྟོག་གམ་མིང་བརྗོད་རིགས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚད་དེ། ཀུན་བཏགས་

ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཡང་ན། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། ཐེག་བསྟུས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིས་མཚན་ཐམས་ཅད་མཚན་

གཞི། བདག་གཉིས་གང་རུང་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དེ། སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་བཏགས་ལ་སྣས་བརྟོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་

@117B དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་ཆད་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། སྔ་མ་དང་ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་དོན་གཅིག་ཕྱི་མ་དང་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཞུབ་མཉམ། སྒྲིས་མཚན་དང་ནམ་མཁའ་

ལྷ་བྱ་དང་པོ་དང་། རི་བོང་རྟ་དང་བདག

གཉིས་ལྷ་བྱ་གཉིས་པ། སྐབས་སུ་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་གཟུགས་སོ་ཞེས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྷ་བྱ་དང་པོ་དང་། དེ་ལྷར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྷར་གྲུབ་པ་ལྷ་བྱ་གཉིས་པའོ། །

ཡོད་རྒྱུའི་ཀུན་བཏགས་ལ་དབྱེ་ན་ངོ་བོ་ལ་དང་། ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་དེར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་ཀུན་བཏགས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀ་བཞིའོ། །རིམ་པར་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་

ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་སྐྱེའོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་སྐད་ཅིག་ལ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་རྟོག་གིས་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ན་

ཀུན་བཏགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་

ཀུན་བཏགས་པའོ། །རང་གི་མཚན་

ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་ཏུ་བཏགས་ཚུལ་ནི། རྣམ་རྟོག་གིས་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ལ་དམིགས་

ནས་ཀུན་ཏུ་སྒྲོ་སྐྱ་ཆོགས་འདོགས་པར་

@118A ཞེས། །བྱེད་པ་སྟེ། ཐེག་བསྡུས་སུ། མིང་མ་ཐོས་པར་དོན་ལ་དེའོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་མི་རུས་པས་སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞི་ཐག་པ་སོགས་ལ་

སྨྲ་ལ་སོགས་པར་མཚན་མར་འཛིན་

པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ངས་པར་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་འདོད་པ་ན་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་ངག་ཀུན་ནས་སྤྲོང་བ་དང་། སྨྲ་ལ་མཐོང་ངོ་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་

འདོགས་པ་དང་། སྨྲ་ལ་སོགས་པའི་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོད་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཚུལ་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་དེ། གཞན་

དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་།

འདུས་བྱས། རྟེན་འབྲེལ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་མཚན་གཞི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་པ་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དགེ་པའི་སྟོང་བཞུད་རྣམས་དང་པོ་དང་། མ་དག་པའི་དེ་རྣམས་

གཉིས་པ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་དང་པོའི་མཚན་གཞིར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། ཞེས་མཉམ་གཞག་ལས་བཀར་བ་ནི། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྱུབ་

ཀྱི་མཚན་གཞིར་འཇོག་པ་ཤེས་ཕྱིར་ལས། དེ་དག་པའི་གཞན་དབང་མིན་པའི་དོན་དུ་གོ་མི་རྟང་དོ། །སྐྱ་བཞག་ནི། རང་རང་གི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའམ་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པས་ན་གཞན་དབང་དང་།

@118B སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་རང་ཉིད་གནས་པའི་དབང་མེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བཞག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐེག་བསྟན་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

རང་གི་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་

ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བས་ན་རྒྱུན་གྱི་གཉེན་དབང་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་ནས་ཀུང་སྐད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རྟག་པས་ན་གཉེན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་འཛིན་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་

བཏགས་པ་ལྟར་གྱུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཡོངས་གྱུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། གྱུབ་མཐའ་རྣ་བར། བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྱུབ་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐྲས་ཟིན་ལྟར་

རོ། །ཡང་ན། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་

མཐར་ཐུག་ཏུ་སྐྱར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་གྱི་ལེའུར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དང་། སྟོང་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མེད། དོན་དམ་བདེན་པ། ཆོས་དབྱིངས་རྣམས་

དོན་གཅིག་མཚན་གཞི་ནི་བདག་མེད་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ངོ་བོའི་དང་། སྐྲས་བརྗོད་ཀྱིས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་སྦྱད་པའི་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་

ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། གང་ཟག་གི་བདག་ཅཀཀ་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དང་པོ་དང་། ཆོས་བདག་ཅཀཀ་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ནོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྱུབ་སོགས་བདུན་དོན་གཅིག

@119A ཞེས། །དབྱེ་ན་དེ་ནོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཡོད། དབྱེ་སྒོ་གཉིས་པ་ལ། དོན་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་ཡོངས་གྱུབ་གསུམ་སྟེ་རིམ་བཞིན་དོན་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཐོབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་དང་དོན་གཅིག

པས། བསྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དང་པོ། དེ་སྒོམ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་པ། བསྒོམས་འབྲས་སྐུང་འདས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །དབྱེ་སྒོ་གསུམ་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་མ་འོག་པའི་ཡོངས་གྱུབ་དང་། འཁྲུར་མེད་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས། འཕགས་པའི་

མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་པ་འོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འཐྲུར་བ་དང་། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དག

བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པས་ན་

ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེག་བསྟུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འཐྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སྨིང་ལས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་བཞིན། དག་མ་དག་སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་དུས་གང་གི་ཚེའང་འགྱུར་

ལྷོག་མེད་པར་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གདོད་ནས་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲ་བཞད་དོ། །དུས་རྟག་ཏུ་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་པས་དེ་

@119B བཞན་ཉིད་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཡང་དག་པར་གནས་པས་ཡང་དག་མཐའ་དང་། དགག་བྱ་སྐྱོས་པའི་མཚན་མ་བཀག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་

ཐུག་ཡིན་པས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། འཕགས་

པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། གང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒོམས་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་རྒྱུར་འགྲོ་བས་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་

མདོར་བསྡུས་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཚོས་

ཀྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་

སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། ཀུན་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་མི་རྟུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་པའི་དམིགས་པ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེའི་ཕྱིར་དོན་

དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

@120A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ཏྲི་ཀ་ཆེན་དུ། གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་གང་ཞེག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པའི་ཆོས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་

མཚན་ཉིད། གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་མྱོང་བྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་གང་ཞེག་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་ཡོངས་གྲུབ་

ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ་ཡཱད་མ་ཐག་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། ༥ །སྤྲོ་ན། གཟུགས་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་གང་ཡིན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་

ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་

ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྗོད་བཏགས་པའི་ངོ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཀུན་བཏགས་པ་ཚོས་ཅན།

གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཧམ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་

དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེས་ཤད་བདུན་པོའི་རེ་རེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་རེ་རོས་

@120B འཇིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོངས་རྒྱན་ལས། ཚོར་བ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེ་ནས་ཁོ་རང་ཉེས་དེའི་ངོ་བོ་དང་དེའི་སྐྱེ་བ་དང་དེའི་འཕགས་པ་དང་དེའི་སྤང་བ་

དང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་

རེ་རེ་ནས་སྣང་དགོས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། འགྲེས་ཆང་བདུན་པོའི་རེ་རེ་ལ་སྣང་བ་སྣོང་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་སྣང་བ་སྣུར་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣོང་ཡང་མི་དགོས་ཏེ། ཕུང་པོ་ནས་

ཟས་ཀྱི་བར་ལ་རང་མཚན་དང་། སྐྱེ་འཇིག་སྣང་ཤེས་བཞི་དང་། བདེན་པ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཤེས་སྣང་མངོན་སྐོམ་བཞིན་དང་། ཁམས་ལ་རང་མཚན་དང་། སྣ་ཚོགས་དུ་མ་སྣང་ཤེས་བཞི་དང་། བྱང་ཕྱོགས་ལ་རང་མཚན་

དང་། མི་མཐུན་པ་སོགས་བདུན་སྣུར་ཏེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ངོས་འཛིན་པ་དྲི་ཞུས་དང་ཐད་འདེའི་མདོ་གཉིས་ཀས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་གཞུང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱུང་

བཞང་སྟ་མ་སྟ་མ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་རེ་ངོས་བཟུང་བ་བཞིན་འདི་དང་འདི་ལའང་མཚན་ཉིད་གསུམ་རེ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཞེས་དཔེར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆ་དང་བཞིད་

པ་མཐུན་པའི་མཁས་པ་སྤྱ་མ་དག་གཞི་བྱུབ་

ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་པས་རང་མཚན་གྱིས་མ་ངེས་པ་བསྟན་པ་ནི། འདིའི་རང་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཁ་ཅིག །གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་ཚོས་ཅན། དེར་

@121A ཞེས། །ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མ་བྱུབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར་ཡང་རྩོད་གཞི་སྐྱོན་

ཅན་ནོ། །ཁ་ཅིག །མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆ་ལས། དེས་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་མི་གཅིག་སྟེ། ཞེས་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཡོན་

ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་དང་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལེའུ་དེར་དོན་དེ་མི་གསལ་ཞིང་། ཡིག་ཆའི་གོང་འོག་གི་བབ་ལ་དཔགས་ནའང་དེ་དག་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་འདུ་བས། མཚན་ཉིད་

གསུམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་

གདགས་གཞི་བཏགས་ཚོས་ལྷ་བུའི་ཁྲད་རེ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སམ་བརྟག་གོ །རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི་ཀ་ཆེན་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ན་ཡང་ཀུན་

བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་འགལ་ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟག་པ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་དགོངས་

རྒྱན་ལས་ཀྱང་། མིང་བརྗོད་བཞག་པའི་སྐོར་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ཚོས་དེ་ཀུན་བཏགས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་

ཡོད་ཀྱང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས།

@121B དེང་སང་བདག་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་སྣུ་བ་ནི་རྩེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་དང་འགལ་བར་དོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

རྩེ་ཡབ་སྲས་དང་། རྩེས་འབྲང་ཕལ་མོ་ཆེས་

ཀུན་བཏགས་ལ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མེད་དགོས་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་མ་ཁོ་བའི་ཀུན་བཏགས་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་པོ། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ལ། བློ་གྲོང་ཡིག་ཆར། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་

གཞིའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས་དེའི་ཁྱད་གཞིའི་གཞན་དབང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ཞིང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པའི་ངོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་དེའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་ན་ཚོས་དེའི་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་དགོས་པ་དབུ་སེམས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གཤེས་བབ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའི་

གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ནམ་

མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་འཇིག་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་། དེ་འདྲའི་ཚད་མ་དེ་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་

@122A ཞེས། །རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའམ་དེར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ནམ་མཁའི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འདོད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་

བྱེད་དོ། །རྣོལ་དན་ཚར་གཅོད་དུ། ཁ་ཅིག་གིས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པ་དང་། དེའི་གཞན་དབང་གིས་གཞན་དབང་གི་ངོ་མི་ཚོད་པར་འདོད་པ་མི་

འཐད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་རང་གི་

རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལས་

དེ་ལ་ལྷོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀྱི་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྱུབ་ཡོངས་གྱུབ་ཡིན་ན་དེའི་གཞན་དབང་གཞན་དབང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་དམྱོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ལ་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རང་བཞིན་གྱིས་

གྱུབ་པས་སྟོང་ན་ཡོངས་གྱུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུགས་སྔ་མས་ཀྱང་སྨྲ་ལ་ལུགས་འདིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེའི་ཀྲིཀཱ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བདེན་པར་

@122B གྱུབ་པར་འདོད་ན་ནི་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྱུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་མེད་པར་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་།

བདེན་གྱུབ་ཀྱི་རྟེན་རྫུན་པས་བྱེད་པ་འགལ་

བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བས་འཕུལ་མཚམས་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྱུབ་ན་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བདེན་པར་གྱུབ་དགོས་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་

དགོས་པ། དེ་ཉིད་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་གྱུབ་བདེན་པར་འགྱུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་གཞན་དབང་བདེན་པར་འགྱུབ་དགོས་པར་མཐོང་ཐུན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་སྟེ། དེ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་དེའི་

སྤྱོང་ཉིད་བདེན་པ་འབད་མེད་དུ་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྣ་བ་ནི་ རང་གི་སྟེ་བ་གོང་འོག་གང་གི་ཡང་ལྷགས་མིན་

པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དང་ནམ་མཁའི་འཇིག་པའི་ཚད་མ་རེ་རེ་ནས་ནམ་མཁའི་གཞན་

དབང་། གདགས་གཞི་དེ་དང་ཚད་མ་དེ་དེ་

འདྲའི་སྣའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་བཞེད་ཅིང་། མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་རྟེན་མཐར་ཐུག་ཀུ་

@123A ཞེས། །གྲུར་པའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་རེ་ཡོད་པ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གཞལ་བྱ། །ཡོད་མེད་ཉིད་དུ་དཔྱོད་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་བྱ་དེ་ལས་གྲུབ་ཐྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྟབས་བོ། །ཆོ་བརྟན་

ལྟ་རམས་པས། ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་གཞིར་མ་བརྟེད་བར་གཞན་ཞེག་གི་སྟོང་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མིན་པར་དངོས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཡང་རྟ་བའི་སྟོང་གཞི་ལ་གཞན་དབང་

དངོས་གནས་པ་རེ་དགོས་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རེ་རེ་ལ་གདགས་གཞིའི་གཞན་དབང་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཆོས་བདག་ཀུ་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་དེས་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་

གཞིར་ཐོགས་རེག་མེད་པ་ཙམ་ལ་ནམ་མཁར་

བཏགས་པའི་སྟོང་ས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ཚོས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་རྟ་བའི་དམིགས་རྟེན་རང་མཚན་པ་མེད་ན་ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གཏན་མེད་པ་ལྟར། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་

བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་རྟ་བའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་བར་སྣང་ལྟ་བུའི་གཞི་རང་མཚན་པ་མེད་ན་ནམ་མཁའ་ཙམ་ལ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་

སོ།། །འདུས་བྱས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདུས་བྱས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་ཀྱང་། མ་བྱས་པའི་ཚོས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་འཛིག

@123B པར་དེ་དག་གི་གཞན་དབང་རྟ་བའི་སྟོང་གཞིར་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚོས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཚོས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པ་དང་། ནམ་

མཁའི་ཆོས་ཉིད་དེའི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་གི་

ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡང་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་མིན་ཞིང་སྤྲིའོན་དུ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིག་ཆེར་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འདོད་

ཚུལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལས། སྤྲིན་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ཐལ་ལ་ཐལ་མེ་རྩང་ཞིང་། ཆོས་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྟོང་གཞིར་འདུས་བྱས་རྣམས་བརྟུང་ཚོ་རང་རང་ནི་

དངོས་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་བརྟུང་བས་ཆོག་པ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བརྟུང་ཚོ་དེ་རྩ་བའི་སྟོང་གཞི་རང་མཚན་པ་ལས་དངོས་ཀྱི་སྟོང་གཞིར་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པའི་ཁྱད་ལེགས་པར་ཕྱེད་དགོས། མ་བྱས་

པའི་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་རེ་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་ནི། མདོར་སྡུད་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆུ་མཚན་དུ་རང་དབང་དུ་མི་སྡུ་བ་དང་རྟེན་གཞན་གྱི་སྟོངས་ཀྱིས་

སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་གཟུགས་ནས་ལམ་གྱི་

ཡན་ལག་གི་བར་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྣང་བས། མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་རང་རང་བཞག་ན་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་འཛོག་རྒྱུ་མི་རྟེད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་ན་གཞན་དབང་གི་དོད་འཛོག་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ངོ་

@124A ཞེས། །པོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མི་ཚང་ན་རྟེས་གསུང་དགོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པ་དང་། མ་གསུངས་བཞིན་ནན་གྱིས་སྦྱོར་མི་རུང་བ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འཆད་སྐབས་ཚོས་དེ་རྣམས་

ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་འདུས་བྱས་གཞི་བཞག་གས་གསུངས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དབང་འཕྲད་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་མདོ་དང་རྟེས་མ་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་ཚེ་གཟུགས་ཕྱང་གི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་ལ་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བཞག་ནས་དེ་བཞིན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བར་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཤིང་།

དེ་ལྟར་ན་འགོག་བདེན་གྱི་ཀུན་

བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞིའི་གཉན་དབང་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དགོས་པ་བསྟེན་དུ་མེད་པ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དོས་འཛིན་སྐབས་འབྱེས་ཤད་བདུན་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་

གྱི་འཇོག་ལུགས་བྱས་པར་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལ། འཇོག་ལུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། མ་བྱས་པའི་ཚེས་ཀྱི་གཉན་དབང་འདུས་མ་བྱས་དངོས་མིན་ཡང་དེའི་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་མེད་ན་མི་འབྱུང་

བའི་གཞི་རྟེན་ཡིན་པས་གཉན་དབང་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་དོན་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་རྣམས་སྐྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཕྱིན་འདི་བའི་ལུགས་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་རང་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་གྲུབ་ཅེག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པར་ཁས་

@124B ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་སྟོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མདོ་དང་རྗེའི་གསུང་ཟིན་དང་འགལ་བར་དགོངས་ནས་སྒྲིབ་དུ་སྣང་བཞིན་གསུངས་པར་བཞད་དོ། །སྒོམ་ཡིག་ཚར།

ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མིན་ཟེར་བ་མི་

འཐད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་འཇོག་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀུན་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲུབ་དགོས་པ་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་མཁའ་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་

ཡིན་ན། བྱམ་འཇོག་རྟོག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་ན་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་འཇོག་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་ཚད་མ་དེའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་པས་དེ་འདྲས་

མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སྣང་པ་མཐར་ཐུག་འཇོག་པ་སྣང་པ་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་དབང་ཡིན་ན་སྣང་པ་མཐར་ཐུག་འཇོག་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་སྣང་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་དགོས་

པས་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱར་ཐལ་བ་དང་། འགོག་བདེན་འགོག་བདེན་ཀྱི་གཞན་དབང་མིན་ན་སྟུག་བདེན་བཞི་བདེན་པ་ལྟག་མ་ལ་སྟྲེར་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་

ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚོ་ནམ་མཁའ་

འཇོན་པའི་ཚད་མ་སྟོང་གཞིར་བརྟེན་ཆོག་ན། གཞུང་ལས། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་བ་སྙའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག

@125A ཞེས། །འཇོན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བརྟེན་བ་དེ་ལ་རུག་ལས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནམ་མཁའི་བདག་འཇོན་དང་དེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག

ལ་དམིགས་ནས་འཇོན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བ་ཞེག་མི་དགོས་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སྣང་བྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྟོང་བ་ནི་རྟགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ཆོས་བདག་ཏུ་

འབྲེལ་བའི་ཚོ་ནམ་མཁའ་ཁྱད་གཞིར་བརྟེན་ནས་ཆོས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་བསྟན་མི་དགོས་ན། གཞུང་ལས། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྨྲལ་དུ་བརྟེན་ནས་སྐྲག་པའི་སྡུག་བསྔལ་བས་ལ་

བར་འདོད་པ་ན་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་བརྟེང་

ནས་དེ་སྨྲལ་བྱིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བསྟན་དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཀུན་བྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་ལ་ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་

དུ་སོང་ལ་བྱམ་པའི་ཚོས་ཉིད་དུ་མ་སོང་བའི་ཆ་གཉིས་མེད་དགོས་པས་ནམ་མཁའི་ཚོས་ཉིད་ཆ་ཅན་མ་ཡི་པར་ཐལ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྱུབ་པས་ཁྱབ་པ་དེ། རྩ་ཤེའི་ཀླུ་ཀ་ཆེན་དུ་ཚོས་ཉིད་

བདེན་པར་གྱུབ་པ་ལ་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་བདེན་པར་གྱུབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། རྫུན་པར་གྱུབ་ན་ཚོས་ཉིད་བདེན་གྱུབ་གང་གིའང་རྟེན་བྱེད་མི་རུས་པས་ཁྱབ་པ་དེ། དེར་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་རྟེན་རྫུན་པས་བྱེད་

@125B པ་འགལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དང་། ཁྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབུ་སེམས་མཐུན་པ་ནི། དེར་སེམས་ཙམ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་འདོད་པ་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་

དོན་ཡིན་ན། སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་

ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྱུར་པས་ནམ་མཁའ་བདེན་པར་གྱུར་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་ནམ་མཁའ་བདེན་པར་མ་གྱུར་པས་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྱུར་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཉིད་བདེན་གྱུར་

ལ་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱུར་ཅིག་དགོས་པ་ལས། དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་གྱུར་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལྟང་དེའི་དོན་མིན་ཟེར་ནའང་མི་འཐད་དེ། ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆོས་ཅན་བདེན་གྱུར་ཅིག་གཞན་ནས་བཙལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ནམ་མཁའ་གཅིག་པུས་ཀྱང་རང་གི་ཆོས་ཉིད་གཅིག་བུ་ལས་གཞན་ཞིག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་ལ། གཞན་ཞིག་གིས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་། ནམ་

མཁའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ནམ་མཁའི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྱུབ་ཡིན་ཡང་། ནམ་མཁའ་གཞན་དབང་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། དགོངས་

འབྲེལ་གྱིས་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་

སྟེང་གི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཅོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་གཅོ་བོར་མ་བསྟན་པར་བཞེད་དེ་ཡིག་ཆ་རྣིང་བའི་འགངས་དང་ཆེས་མཐུན་ནོ། །སྒྲུང་ཐང་རིན་པོ་

@126A ཞེས། །ཆེས། ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་ནམ་མཁའ་འཇོག་པར་ཐལ། རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ཕུང་སྟེང་གི་སྟོང་གཞི་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་

གཟུགས་རང་ཉིད་བཞག་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་སྟོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབུས་མཐའི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་གང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་

དེ་ལ་གཟུགས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ལའང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་

བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨྲོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་དོ། །ཞེས་དེའི་སྟེང་གི་རྣམ་

བརྟགས་སམ་གཞན་དབང་ལ་དེ་དག་རང་རང་ཁོ་ན་འཇོག་པ་ལས་གཞན་ཞིག་བཙལ་ནས་འཇོག་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྣམ་པར་སྨོས་ཏེ་འཆད་དོ། །མདོར་ན་བློ་རྟེའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་རྟེས་

འབྲང་རྟེ་དྲུང་དང་བདེ་ལེགས་ཉི་མ་སོགས་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁང་དང་ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་རྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་དེ་ཡིན་པར་དམ་བཅའ་འོ། །དེ་ལ་འདི་ལྟར་ བློ་གྲོང་བས་

@126B བཀོད་པའི་རིགས་པ་དང་པོའི་རྟགས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་ལ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་འདྲས་བྱས་ཀྱི་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མཉམ་མི་དགོས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་ཚད་

མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མིན་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེ་བཞིན་པས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་དང་པོ་བློ་གྲོས་པའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དང་འདྲ་བས་ལན་སོང་ཟིན་ཅིང་། གཞུང་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གནས་

ཚུལ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། ཡང་སྣོང་དུ་དགག་བྱའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་དོན་དང་། རྫ་ཤེའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་གཉི་གས་སྤྱ་མ་དང་མཐུན་པར་བཀྲལ་མོད། ཡང་སྣོང་དུ་དེ་

བཀག་ནས། ཆོས་ཉིད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་ཆོས་ཅན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་དགོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དེ། གཞུང་གཉི་གའི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཀྲལ་ཅིང་། ཏྲི་ཀ་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་གསུངས་ཚད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་

པ་ལ་བྱེད་དོ། །རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ནི། དེའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། ཐྲོས་མ་བཏགས་པའི་གཞལ་བྱ་ནི་དང་མཚན་གཅིག་པུའོ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ནས་གྲུབ་པའི་གཞལ་བྱ་རང་

གི་མཚན་ཉིད་གཅིག་པུ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པའི་ནས་པ་ཡོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱ་བའི་ཆུས་པ་རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རང་མཚན་དེ་ཁོ་ན་ལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

@127A ྈ།། །གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚེ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས་མདོ་འགལ་བཞི་བརྗོད་པའི་དང་པོ་བློ་གྲོང་གི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་ན་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ཞེག

འཇོག་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། རྒྱས་གསུང་དགོས་པ་ལམ་གསུངས་པ་དང་། མ་གསུངས་བཞིན་ནན་གྱིས་སྨྲར་བའི་སྐྱོན་ཕྱོགས་འདི་ལ་འཇུག་ན། ནམ་མཁའ་འཇོག་པའི་ཚད་མ་དང་ནམ་མཁའི་གདགས་གཞིའི་བར་

སྣང་སྐྱ་སང་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་འདོད་པ་ལའང་སྐྱོན་དེ་དག་འཇུག་མཉམ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་འགལ་གཉིས་པའི་སྐབས། དམིགས་བསལ་རྟེས་མ་གསུངས་པ་བདེན་ཡང་དོན་གྱིས་འགྲུབ་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རང་སྟེང་

གི་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་རང་རང་འཇོག་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དེ་ལྟར་མི་འཇོག་པའི་དམིགས་བསལ་རྟེས་གསུངས་པ་ཡོད་མེད་བསམ་པར་རིགས་པ་དང་། མདོ་འགལ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དོན་ནི་གཟུགས་གཟུགས་

ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ངོས་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་རང་རང་རང་གི་གཞན་དབང་དུ་ངོས་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་འགལ་བཞི་བའི་སྐབས། འཇོག་ལུགས་གསུངས་པའི་སྟེང་ན་

ཆུས་པ་ལྷག

པོ་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡིག་ཆ་རྣིང་བའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཡང་སྣིང་དུ། དོན་དེ་དངོས་མིན་ཡང་ཕྱོགས་ཙམ་འདྲ་བ་ལ་ཚུལ་དང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་འཛུག་པས། འདིར་མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་

@127B གཞན་དབང་གི་དོན་དངོས་མ་ཚང་ཡང་། སྟོང་གཞི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གཞན་དབང་དུ་འཇོག་ལུགས་བྱས་ཚོག །ཅེས་བཀའ་བ་དང་། ཁོ་རང་གིས་བཤད་པ་གཉིས་ལ་བཙན་གཉེམ་མེད་པར་སྣང་ངོ། །གཞུང་གི་ལུང་སྟོར་

དབས་པའི་དོན་ལ་ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས། དེའི་ཚོག་རྒྱར་གྱི་དོན་དམ་དེ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ལ་བྱས་ཚེ་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཅན་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་ན་ཆོས་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གནས་པའི་

མཐུ་མེད་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སྨས་ན་འབྲེལ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་སྨོ་མང་བ་ཀཱ་སྟེ། ལུང་དོན་ནི་དེའི་ཚོག་རྒྱར་གྱི་དོན་དམ་དེ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་བྱས་

ན་སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་གྲུབ་གཅིག་པུ་དོན་དམ་དེར་གནས་པའི་མཐུ་མེད་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་ཉིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་

བཀལ་ཀྱང་། གཞུང་དུ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་ཉིས་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་ཉིས་མེད་པར་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། འབྲེལ་ཡོད་ཚུལ་དུདུང་གཉིས་ཀས་རྟོད་

གཙོད་དགོས་པར་མཉམ་མོ། །རྫ་ཤེའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་དུ་དབུ་མ་བས་ཆོས་ཅན་མི་བདེན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་བཞིད་ཅེས་པའི་དབུ་མ་བ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་འོང་བས་བདེན་གྲུབ་དེ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་

@128A ཞེས། །བྱེད་པ་འགལ་ཞིང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་ན་རང་རྒྱུད་པ་ཐད་འདིའི་དངོས་སྨྲ་བའི་གྲངས་སུ་བགང་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལྟ་རམས་པ་དེས་བཤད་ཀྱང་། སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་

གྲུབ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་རང་བཞིན་སྨྲ་བ་ཀུན་ཀྱིས་འདོད་མོད། དངོས་སྨྲ་བ་རྒྱར་དུ་བཀར་བ་ནི། ཆོས་བྱེད་མཁན་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལྟས་བྱིན་མ་ཟད་མཆོད་བྱིན་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་བྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཞིན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་རང་རང་བཞག་ན་རྟོག་གཞི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད། ཅེས་ཕྱོགས་སྔར་བསྟན་ཏོང་། སྨྲི་ལུགས་ལ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་མིན་པས་ཐལ་རང་གི་

རིགས་པས་གནོད་ཀྱང་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་བཤད་དུ་གཅུག་ལ་རུང་། ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དབང་ལ་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་འཇོག་ལུགས་འདི་ཐལ་རང་གི་གཞུང་ནས་བཤད་

པའི་རིགས་

པའི་འགྲོས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་བློ་ལ་བདེ་བོ་མི་འདུག །ཅེས་རང་གི་འདོད་པ་ལ་རང་གིས་བསྒྲིངས་པར་བྱས་ནས། ཁས་ལེན་འཇོག་སོ་མི་བདེ་པ་བྱུང་བ་ན། རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་འཇོག་མི་བདེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཕྲན་ཆོགས་

བྱུང་བ་གྱུར་

མཐའི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་གྱུབ་མཐའ་ལ་ཁག་བཀལ་ནས་རང་མཚང་སྒྲོགས་པ་བྱུང་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་ཚུལ་

མེད་པའི་ཕྱིར་

@128B ཟེར་ན། དེ་ཡོད་དེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཡང་ན་གཞན་སྐྱེས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་སྟེ། ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་གཉིས་དེའི་གཞི་ལས་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀུན་བཏགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བར་དབང་བྱེད་པས་ན་གཞན་དབང་ཞེས་བཤད་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་

ཅིག །ཆམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བཤད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་ཐུན་ལས། གཞན་དབང་རང་ཉིད་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་བཤད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟུང་སུ་བྱས་ཏེ་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་བཤད་ཚ་དེ་ལྟར་བཤད་ཚོག་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ལས། མིང་དང་འདུ་ཤེས་དང་བཏགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་

བཏགས་པའི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པས་ནམ་མཁའ་འཇིག་པའི་ཚད་མ་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ནམ་མཁར་མི་འགྱུབ་སྟེ། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དེ་གདགས་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་བཏགས་ལས་གདགས་གཞི་དེའི་

རྣམ་བཤགས་སུ་

གསུངས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་ཁས་བླངས་ན། གཞུང་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྐབས་ཐམས་

@129A ཞེས། །ཅད་དུ་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས། དེ་སྐྱ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་བྱ་དགོས། ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དང་དབུ་མ་བ་སྤྱའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་གང་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བརྟད་བ་དེ་ལ་རག་ལས། ཞེས་དང་། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་

དངོས་པོ་གཞན་དབང་འདི་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ཉིད་སྟོང་གཞིར་བརྟད་ནས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས། ཞེས་དང་། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འདུ་ཤེར་སྐྱོར་གསོད་པ་ལ་གླུད་ནུབ་སྐྱོར་གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བར་

གང་ལ་བདག་ཏུ་བརྩང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཇི་ལྟར་བརྩང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྒོམས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱོ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་

དང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཏགས་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་ཆེ་སྟོང་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་བརྩང་བ་དེ་ལ་བྱ་དགོས་པར་ཤེན་ཏུ་གསལ་བར་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟར་མ་

@129B བྱུང་ན། འདི་ཡུལ་སྲུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྲུན་འབྱིན་མི་ནུས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞུང་ལས། དེ་ལ་རྣམ་བཏགས་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུན་འབྱུང་གི་གཞན་

དབང་ལ་བྱ་སྟེ་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སྟོང་གཞིར་གསུངས་པ་གཅོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པར་རྟེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་

འཛིན་དགा

འཚད་དོ། །སྤྱ་མའི་ཕྱོགས་འཛིན་དགা་གིས། ཡང་སྐྱིང་དུ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་འཇོག་པས་ན་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ལ་ནམ་མཁའ་འཇོག་རིགས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་གཟུགས་ཀྱི་མིང་སོགས་

གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་ཐལ། གཞུང་ལས། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་མིང་སོགས་རྣམ་བཏགས་སུ་ཟཁད་པས་ནི་སྔར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་རྣམ་བཏགས་སུ་ཟཁད་པར་གཟུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དབྱས་མཐའི་འབྱེལ་བ་འབྱེལ་བཟཁད་དང་། ཀུན་བཏུས་སུ་ཆོས་རེ་རེར་རྣམ་བརྟགས་སོགས་གསུམ་གསུམ་སྣང་ནས་གསུངས་པ་དྲངས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་རྣམ་བརྟགས་

ཀྱི་ནམ་མཁར་ཁས་ལེན་པ་ལ་དབྱ་སེམས་མཐུན་པས་ནམ་མཁའ་རྣམ་བརྟགས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཡིན་ཡང་། དེ་དེའི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་སྣྲབ་བྱེད་ཡོད་ན་སྟོན་ཅིག །ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་

@130A ྈ།། །ཐལ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེའི་སྟེང་གི་དོན་བྱེད་ནུས་པ་མིན་ལ། དེ་དེའི་སྟེང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར།

ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་བཞག་པ་འདྲེ་ཤར་སྐོར་དང་གླུད་ནུ་སྐོའི་དཔེར་མི་འགྱུར་ཏེ། ནམ་མཁའ་འཇིན་པའི་ཚད་མ་ནམ་མཁའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཡིན་ཞིང་། གནོད་འཇོམས་

སུ་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་མ་བྱས་པར་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་པ་འགོག་པ་ན་གཞུང་དུ་དཔེ་དེ་བཀོད་ཀྱི་འདི་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་དུ་གསུངས་ཀྱང་

ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའི་གཞན་དབང་དུ་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྟོང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། གཞི་གྲུབ་ན་རང་སྟོང་གི་རྣམ་བཅུགས་སོགས་གསུམ་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་

ཀ་བུམ་གཉིས་རྣམ་བཅུགས་ཀྱི་ཀ་བུམ་གཉིས་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །དོགས་དཔྱོད་དུ། རྣམ་བཅུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ན་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དགོངས་

འགྲེལ་དུ་ཆོས་

རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཀྱང་མཚན་གཞི་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་མ་གསུངས་པ་ཉི་ཁྲིད་བྱམས་ཞུས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་བཞག་ འོན། གཟུགས་ཀྱི་མིང་ གཟུགས་ཀྱི་གཞན་

@130B དབང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱམས་ཞུས་ཀྱིས་གཟུགས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གཞན་དབང་གི་མཚན་གཞི་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། ཆོས་ངན་ཚར་གཅོད་དུ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཇོག་ཚད་མ་རྟོག་གཞན་གྱིས་སྟོང་

པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཇོག་ཚད་མ་གཉིས་ཀའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་དར་ཏྲི་ཀ་ལས། གཟུང་འཇིན་རྟོག་པ་

དད་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པར་མ་ཟད་གཉིས་སྣང་དེ་ཡིའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདིན་ནོ། །དེ་

ལ། དེས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྩ་ཤེ་ལས། སྐྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་

བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། །དེ་ནི་འགྲོ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་ཚེ། ཏྲི་ཀ་ཆེན་དུ། དེ་དང་དེ་དག་བྱའི་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་འདྲ་བའི་དོན་དུ་

གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་ཀ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་གྱིས་སྟོང་མཉམ་ཡིན་པས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་གནས་ཚུལ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་

ནི་མེད་པས་ཀྱང་།

@131A ཞེས། །གཉིས་ཀ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡིའང་དེ་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུན་འཁོར་འདས་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་

རང་བཞིན་ཞར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དང་། ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དུ་ཐས་ཆྲད་ཆོག་པར་ཐལ། དྲངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་ཤེའི་ལུང་གཉིས་དང་། བཞི་བརྒྱ་བར། གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་

པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་

སྟོང་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལྷས་བྱིན་དང་དེ་འཛིན་རྣམ་མཁྱེན་ཐུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དེ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ལྷས་བྱིན་གཉིས་ཀའི་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉི་གའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གང་དུན་དུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་འགལ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

དེ་སྒྲ་སྒྱར་ཏེ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གཉི་གའི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་གང་དུན་དུན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྱོར་ལུགས་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ཐང་

རིན་པོ་ཆེས་

གསུངས་སོ། །ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས་ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཀ་འགལ་བར་ཁས་བླངས་ནས། གཟུགས་དང་དེ་འཛིན་ཚད་མ་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་སྟོང་

པ་ཉིད་ཡིན་

@131B པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། དེར་ཐལ། གཟུགས་འཇིན་ཚང་མའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་སྟེ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ལ་ནང་ཁོ་ནའི་ཆོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ལ་ཕྱི་ཁོ་ནའི་ཆོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་། སྟོང་ཉིད་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བྱས་ནའང་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པར་བཞག་དོ། །འོན། ཕྱི་ནང་གི་སྟོང་ཉིད་གཉིས་

ཆོས་ཅན། མི་འགལ་བྱས་ཆོག་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ལུང་རིགས་ཀྱི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མི་འགལ་བྱས་མི་ཆོག་པར་ཐལ། འགལ་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག

ཏུ་མ་ཁྱབ་ཅེས་སྟོད་པ་སྨོང་ལ། སྐྱོ་མང་རྗེས་འབྱང་དགའ་གིས། སྟོན་པོ་དང་སྤྱོད་འཇིན་ཚད་མའི་ཆོས་ཉིད་འགལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་འགལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་ཅིར་བ་སོགས་སྟོད་ཚུལ་

དང་ལན་

འདེབས་ཚུལ་ཐུ་མོ་མང་བ་རྣམས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཀའ་འགྲེལ་དུ། གཞན་དབང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལྡན་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དབང་རང་སྟོག་ལ་སྣང་ན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་ཞེས་པ་གཞན་

དབང་རང་ཉིད་

ལ་གོ་དགོས་པས་དེ་ལ་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ལས་སྟོར་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཞན་དབང་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་མི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་ལས། གསུམ་པས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@132A ཞེས། །དོགས་དཔྱོད་དུ། ཁྱད་པར་གསུམ་པོའི་གང་རུང་ལ་གཞན་དབང་གིས་ཁྱབ་པར་གསུངས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དང་པོ་ལ་གཞན་དབང་གིས་མ་ཁྱབ་པ་མ་བརྟག་ཁྱད་པར་དང་པོའི་རྣམ་རྟོག་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་།

ཀུན་བཏགས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་ཟཱཊ་པ་གཉིས་སྣང་ལ། དེའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཐྱུར་ཚུལ། ཡང་སྐྱེ་དུ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཟླ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཟླ་དེའི་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དགོས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་སོ་སྐྱེའི་ཤེས་པ་ཕལ་བའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་དོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་པའི་དོན་ལ་རྒྱུ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ཀྱིས་

བཟཱཊ་པ་གཉིས་བཀོད་པའི་དང་པོའི་དོན། ཁ་ཅིག་འདུ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདུ་བྱེད་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའོ། །ཞེས་དང་། དམིགས་

པར་བྷ་

བའི་མཚན་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་འདུ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་བྱས་ནས། འཐྱིར་གྱིས་མ་ཐོན་པ་མ་གཏོགས་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་མ་ལ་གོ་

དགོས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་པ་སྟ་མ་མི་ལེགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་པ་ན། ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། དགོངས་ཚོད་དངོས་ནི། སྡུན་སེལ་ལས། འདུ་བྱེད་རྣོགས་

@132B པའི་ཤེས་པ་དེས་རྟགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པས་འཛིན་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མར་བཞག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལྟི་ཀ་ཆེན་དུ། ཡོངས་བྱད་དངོས་པོར་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་

ཡུལ་དུ་མི་རུང་བ་དང་།

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཇས་སུ་མ་བྱད་པས་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡིན་ན་བདེན་པར་བྱད་པ་འགལ་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་འཐྱིར་བས་གཟུང་འཛིན་དུ་བདེན་པས་སྟོང་

པའི་སྟོང་ཉིད་

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ནས། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་གསལ་རིག་གི་ཚ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། རང་ཉིད་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་གྱིས་འགྲུར་བར་བྱེད་མི་རྟུས་པས་འགྲུར་མེད་ཡོངས་

གྲུབ་ཅེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་ལ་ཁྱད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་སུ་བཞེད་

པར་མངོན་ཏེ། དབུ་མ་སྣང་བར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་སུ་བླུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བློ་རིགས་མཐའ་

དཔྱོད་དང་། གྲུང་ཐང་བདེན་བཞིར་ཡང་དེ་སྐར་གསུངས་སོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་མིན་ཀྱི་དོན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་དང་། བློ་གྲོང་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ན་རེ། དེ་ཡོངས་གྲུབ་མ་

@133A ཞེས། །ཡིན་ཏེ། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ན་ཆོས་བདག་བཀག་ཙམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་

བྱའོ། །

ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བླང་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྒོམ་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག

བུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཇིག་སྟངས་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡོངས་བླང་ནི་དེའི་ནང་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཅིག་པུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལས། ཆོས་

རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་བླང་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་རྟག་པའི་སྐྱེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་འདུས་བྱས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་སྒྲོས་པ་མེད་དགག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བླང་འཇོག་པར་

ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་རོས་བརྟུང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་གང་ཞེ་

@133B ནཱ། ནས། ཀུན་བཏགས་ཏོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་བྱེད་ཅེས་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟུང་བ་ལ་ཡོངས་གྱུར་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། འགྱུར་མེད་

ཡོངས་གྱུབ་ནི་གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལྟང་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རྣེད་པར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་དེ་དབུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་དེའི་ལྟ་བ་རྣེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དབུ་མ་

བ་

ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟག་ཏུ། དེ་སེམས་ཙམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཚུལ་འཐད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

@134A ཞེས། །མི་རྟག་ཏེ། ཁྱོད་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྲ་འདོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་གང་ཟག་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་

གང་ཟག་གང་

ཞེག །དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་ཐུ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་ཆོས་ཅན། ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་དང་རིགས་མི་

འདྲ་བའི་དབྱེ་

བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྟག་ཏུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རིགས་པ་སྟོན་ཏོ། །རྗེ་བཙུན་དང་། ཡིག་ཆ་གསར་སྒྲིང་དང་། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲང་

རྣམས་

ཀྱིས། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་བླུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱོགས་དེ་མིན་པར་མ་གསུངས་ཤིང་། དབུས་མཐའ་ལྟང་དོན་ཡང་སྟར་ལྟར་གཏན་མིན་ཏེ། དེའི་དབྱིག་འགྲེལ་

ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ནས། ཡོངས་སུ་བླུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཡོངས་སུ་བླུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་བུས་བརྗོད་དེ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་

@134B ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཡོངས་སུ་བླུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དགག་བྱ་མི་འདྲ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་བླུབ་གཅིག་བུར་འཛིག

དགོས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་ལུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་བླུབ་ཏུ་གསུངས་པ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། ལུང་གཉིས་པར་འདུས་བྱས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ནི་ཡིག་ཆ་

རྣོང་བར་གཅོ་

ཆེ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་དང་ཡང་སྐྱེང་དུ་ཇོ་ནང་བས་འདུས་བྱས་རྣམས་གང་གིས་སྟོང་རྒྱུའི་དགག་བྱ་ལ་བཞག་པ་དེ་བཟློག་ནས་འདུས་བྱས་སྟོང་གཞིར་བྱས་ཏེ་དགག་བྱ་ལ་ཀུན་བཏགས་ཤིག་འཇོག་དགོས་ཞེས་

པའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་ཡིག་ཆ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་ལྡོག་ལ་དགོངས་པའམ་ཡང་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་མེད་ལ་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱི་ལྡོག་ཅེས་པ་རང་ལྡོག་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་ཐུ་རཀས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་བྱེད་ཟེར་བདག་ཡང་སྐྱེང་ལས། བདག་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན་བདག་མེད་

རང་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་བདག་ཞེས་ན་བདག་ཞེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཀག་ནས། དེ་ཕུག་རྒྱ་བཞིའི་ཡ་གྱལ་གྱི་བདག་མེད་ཙམ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་།

@135A ཱྀ།། །ལྷང་སྐྱེའི་གླུབ་མཐར་སྟོང་ཐུན་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་བཀལ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འགྲེལ་ཚུལ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐལ་

འགྱུར་བས་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་པའི་དོན་དུ་བཀལ་ན་རྩང་ཙམ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ །འདྲེན་འགྱུར་ལྟར་སྟོང་ཐུན་ལས་བདག་མེད་གཉིས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པ་དང་ལུང་འདི་གཉིས་སྐོམ་སྟེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་

པར་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུབ་མོ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་འཆད་དོ། །སྟོང་ཐུན་ཀྱི་

སྒྲས་ཟིན་ལ་སྐྱོན་འབེན་པ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་མེད་ཐུབ་མོ་ཆོས་ཅན། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཞེག་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྫོག

ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཅེས་བདེན་གྲུབ་ལ་གཞན་དབང་དང་། སྟོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཆོག་ཆོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དངོས། ཁྱབ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱུབ། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་

@135B པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡོངས་གྱུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་མཚན་ཉིད་

ལགས། ཞེས་པས་བྱུབ། ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེ་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པས་བྱུབ་པོ། །ཞེས་ཟེར་ན་དཔྱད་དོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དོན་ནི། དེ་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་གང་

ཡིན་པ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོངས་གྱུབ་དེ་འཕྱུར་མེད་ཡོངས་གྱུབ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཆོལ་ངན་ཚོར་གཅོད་དུ་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུ་མོ་དབྱ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་མངོ་སྤྲོ་བ་

དེ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་བས་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྣེད་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། ཁྱོད་གང་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣེད་པ་གང་ཞེག་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དམྱལ་

ནས་རྣེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཟེར་བ་རྣམས་ལས་གང་འཐད་བརྟག་རིགས་པ་གཉིས་པའི་མཐར་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་

@136A ཞེས། །ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྲ་འདོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྲ་མི་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོལ་ངན་ཚར་གཅོད་དུ་བཤད་པ་དང་། རྒྱ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོའི་སྟོང་གཞི་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་གཉིས་གང་དོན་ལ་གནས་དམྱལ་དོ། །རིགས་པ་གསུམ་པའི་ལུང་དྲངས་མཚམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལས།

རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་རབ་འབྱེད་ཐ་གསུམ་བྱུང་བས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ནས་མིང་ཐ་དད་པར་བཏགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྩོད་པ་སྣང་ངས་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་

ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས། རྣམ་དག་སྨྲོད་ཡུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་བུ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དྲངས་ཟིན་དང་། ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། གང་ཟག་

དང་ནི་

ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་

ཞེན། བདག་མེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས། ཆོས་དང་གང་ཟག་

ལ་

@136B བདག་མེད་པ། དོན་དམ་པ། ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཟབ་མོ། ཞེས་དང་། བསྟུ་བ་ལས། གང་ཟག་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པའི་བདག་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་

བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། ཕུང་པོའི་གཞན་དབང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་ཅེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་

གི་

སྟེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འཕགས་

པ་རྣམས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་བློ་བརྟན་རྗེ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་གཅིག་ཏུ་དེ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྗེ་

བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་ཟུར་ཚུང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས་མཐུན་པར་བྱུང་ངོ། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་ཞར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པར་འཆར་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་ལ་སྟོང་པ་དམིགས་

@137A ཞེས། །བཅས་ཡིན་པས་ཞེར་ཕྱིན་ལྟར་སྣང་ལ་སྟོང་པ་ཡིན་པར་ཞེར་མདོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དམིགས་བཅས་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྐབས་དང་

པོའི་ཡིག་ཆ་དང་

སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་རྩེར་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་བཤད་པའོ། །ཁ་ཅིག །དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་བསྟུ་བ་ཀུན་བཏུས་སོགས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དུ་

བཤད་ཅིང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་ཡིག་ཆས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་སུ་ཡང་དེ་གཉིས་སྟོང་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་པས་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་

དགོས་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་ཚོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྐབས་གསུམ་པ་དང་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆ་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པའི་བཤད་པའོ། །ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ཚོས་ཅན། མཚན་

ཉིད་གསུམ་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིན་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་གཞན་དག་བརྫུན་སྟེ་

འདོད་

པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག་དེ་ཚོས་ཅན། ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུབ་ལས། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་

@137B གང་ཞེ་ན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱང་ཐང་ཡོ་ཆེས་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་སྣམ་ནས་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་འགོག་བདེན་ཚོས་

ཉིད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་དྲི་མ་ཟད་པ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་ཡང་གང་གི་ངོ་བོར་ཟད་པའི་ཚོས་དབྱིངས་ནི་ནམ་ཡང་འགྱུར་ལྡོག་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་ནས་གནས་པ་དེ་ཡིན་པས་སྐྱོན་

མེད་པར་སྨྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཅིང་བྱོ་བྱར་གྱི་དྲི་མས་དག་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱི་ན་མ་གཏོགས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེར་འཇོག་བཞེད་ནས།

ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། གང་དུ་འགོག་པ་དང་། གང་གིས་འགོག་པ་དང་། གང་འགོག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་གྲངས་འདིས་

ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགག་པ་དེ་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཚར་ཕྱིན་ཡིག་ཆ་ཚལ་མོ་ཆེར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ལ་

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་པ་དྲུག་ཆུ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་སྣང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་ཏེ་

@138A ཞེས། །སྣང་འདས་ནི་འགོག་བདེན་ནོ། །ཤས། རང་ལུགས་ལ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་བསྒྲུབས་པས། འགོག་བདེན་

ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གཏན་མི་རུང་ཞིང་སྣང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས་པས་ན་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་

པར་སྣུ་བ་ནི་མཐའ་མཚོད་པའོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣུ་བ་ནི་མཐའ་མཚོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་ཀྱི་ཞིང་

ཏ་ཚེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་ཀྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་

ལྟར་སྣུ་

བའི་མཁས་པ་བརྩོད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་མ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་ལའང་ཁྱད་མེད་དེ། ཞེས་

དང་། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོ་ཝ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་

@138B ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དབུ་སེམས་དང་ཐལ་རང་ལ་ཁྱད་མེད་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཚར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། འཕགས་སེང་

གིས་ཀྱང་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་པས་འགོག་བདེན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གདུལ་བྱ་མང་བོ་བཀྲི་བའི་

ཆེད་དུ་མཚན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་གཞི་ཤེས་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལྟར་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཕྱོགས་མང་ཙམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱམས་མགོན་དང་འཕགས་སེང་གེ་བཞེད་པ་

ལ་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ཀྱང་། ཕར་ཕྱིན་སྐབས་གདུལ་བྱའི་དོར་འགོག་བདེན་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་མང་དུ་གསུངས་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལ་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་ཉིད་ལའང་། གསེར་

ཕྱེང་ལྟར་ན་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་ཀཱའ་དང་སྐོ་མང་སོགས་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལྟར་ན་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་བཞེད་པའི་ལུགས་གསུམ་བྱུང་བས། འགོག

བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣུ་བའི་མཐའ་མཚོད་པའོ། །ཞེས་པའང་སྐོ་མང་ལྟར་ན་བོད་སྐར་བས་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣུ་བ་མཐའ་མ་ཚོད་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་

@139A ཞེས། །པའི་གཞུང་འཆད་སྐབས་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་མཐའ་མཚོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་དེ་དག་གིས་བྱུབ་པའི་དོན་ཞུས་པ་ལ་གཉིས། མདོ་དགོད་པ་དང་། དེའི་

དོན་རྒྱང་ཟད་

ཨཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། ཨཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་བྱང་། སྔར་ཨཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་གསུང་རབ་ལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་བྱང་སྟེ། འཁོར་ལོ་

དང་པོར་ཆོས་ཀུན་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་། བར་བར་དེ་ལྟར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་མར་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཁྱད་

ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ཞིང་། ཐ་མས་དེ་

ཕྱེ་བའི་

ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་མདོ་ངེས་དོན་དང་མ་ཕྱེ་བ་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། སྔ་མ་ནི་དོན་གཞན་དུ་དྲང་བར་མི་བྱ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དེ་ལྟར་དྲང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིར་གསུང་རབ་ལ་དྲང་དེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དྲང་དོན་

གྱི་དེ་ལ་ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཡོད་པས་མདོ་གཉིས་པོ་དེ་དྲང་དོན་དང་། ཁྱད་ཕྱེ་བའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་སྣང་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་

སྟོང་གི་དྲིས་ལན་

@139B ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཟིན་ལ་འདི་ནི་དུང་དོན་གྱི་མདོ་འོ། །འདི་ནི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་འི་ཞེས་དངོས་སུམ་བཤད་ཀྱང་དགོངས་གཞི་སོགས་བསྟན་པའི་ཤུགས་

ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྲོང་གི་དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་མདོ་གཞིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དུས་སྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་

དྲང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བློད་དོན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདིར་ཞུས་པར་གསུངས་སོ། ༥།སྟོན། འདིའི་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བཀའ་

ཐམས་

ཅད་བསྟས་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དུས་བར་བར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱངས་

ངེས་པར་

དགོངས་འགྲེལ་དྲི་ཞུས་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱངས་ངེས་དང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་ལས། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བར་བ་གཞིས་ལ་དྲི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་ཤུགས་ལ་

བསྟན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་དྲི་བ་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ལྷང་སྐྱའི་གྲྭབ་མཐའ་ལས། སྔར་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་སུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ཚན་གསུམ་

@140A ཞེས། །ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་བཤད། ཅེས་དྲང་ངེས་སུ་འགྲེལ་རྒྱའི་མདོ་ཚན་གསུམ་ཡོད་པ་བཞག་པ་དང་། མཆན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་མ་བྱུང་ཞིང་ངེས་

བྱུང་བས། སྔར་མདོ་སོ་སོར་ངོས་བཟུང་ནས་དྲང་ངེས་ཕྱི་སྟེ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་སྒྲུབ་ཏེ་དྲང་ངེས་སུ་ཐོག་ཚུལ་ཤེས་ནུས་མོད། ཆོག་ལ་མི་གསལ་བས་གྲུབ་དོན་འདིར་དེའི་

ཐ་སྙད་དང་དྲང་ངེས་སུ་ཐོག་ཚུལ་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པས། ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་སོ་སོའི་ཐ་སྙད་དང་དྲང་ངེས་སུ་ཐོག་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གི་འབྲུ་གཉིས་ལའང་མདོ་

གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་སྔར་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དོན་གཞན་ཞེག་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དྲང་ངེས་སུ་ཐོག་ཚུལ་སྒྲུབ་བ་དེ་

ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་

པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པར་མཛད་དེ། ཚར་མཆན་ཡང་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཡང་སྐྱེ་དུའང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གྲུབ་དོན་ཡན་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཅིང་དེར་

དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྟན་ཟེར་བ་ལ་དགག་པ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་ཞོང་གི་དྲིས་ལན་སྐབས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐེབ་པར་ཞེན་ན་རྟག་ཚད་ཀྱི་ལྟ་

@140B བར་འགྱུར་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་བསྟན་པས་མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ན། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོར་དྲང་བའི་དོན་ནོ་ངེས་པའི་ཚིག་རེ་བྱུང་བས་མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་

དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འགྲོ་དོན་མེད་པར་དགོངས་སོ། །དེར་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ནི་མཆན་དང་ཐུང་མི་འདྲ་བར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མདོ་ཚན་གསུམ་མིང་དོན་སྦྱར་བ་ལ་བྱས་ནས་སྟོར་

དྲངས་པའི་ཚར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ལུང་གཏིས་ཀྱང་བཞེད་ཕྱོགས་སུ་འཐེན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ། དྲིས་ལན་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དྲང་དེས་ཀྱི་ཁྲད་འབྱེད་བྱེད་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་། དེས་མདོ་གཏིས་དང་དོན་དུ།

གཅིག་དེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། སྒྲ་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། བས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་སྒྲ་སྐད་ཅིག་མ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱར་བཟུང་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དངོས་སུ་བསྒྲུབ་བྱར་མ་བཟུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི།

ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དྲང་དེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞུས་པའི་ཚོགཿནི་གྱབ་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་གཞུང་།

ལས་གསུངས་པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་དྲང་དེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་སྦྱར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མདོ་ཚན་གསུམ་གྱི་མིང་།

@141A ཞེས། །དོན་སྦྱར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་གཞུང་རང་ནས་མ་སྨོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་

ཤེས་པར་

འགྲུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན་གཞི་མེད་ཀྱི་ཉཊ་པར་འགྲུར་ཞིང་། དེ་ལྟའི་ཉཊ་པ་རྩེ་བློ་མ་ལྟ་ཚོག་རིགས་སྨྲ་ཐལ་བས་ཀྱང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བདུད་རྩིའི་ཟེགས་མ་ལས་ཀྱང་། འདི་ལྟར་དཀྱོགས་ཉཊ་ལྟ་བུ་གནང་

བ་ཡང་། ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཐར་ཕྱིན་མཐའ་དཡོད་ལས། ནས། འབྲེལ་བསྟིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན། ཞེས་དང་། མཆན་དུ་འདིའི་ཐད་དུ་གཉིས་དང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྟར་ཉཊ་པའི་ཀུགས་ཀྱིས་གཞན་ཞིག

ཤེས་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གསུངས། གཉིས་དང་དོན་དུ་སྟར་ཉཊ་པ་ཡིན་ཡང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྟར་དེས་ལན་གྱི་མདོ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཉཊ་པས་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞང་། ཞེས་འབྱུང་དོ། །གཞན་ཡང་། དེས་ལན་ཀྱི་མདོས་

འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དང་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མདོ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་

པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དགོངས་གཞི་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་ཡིན་པ་ལ་དྲང་དོན་དང་། ཐ་མ་

@141B དེས་དོན་ཡིན་པ་ལ་དེས་དོན་དུ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལས་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །གཞུང་རང་གི་དངོས་ཟིན་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་སོགས་རྟོད་མེད་ཀྱི་གཞུང་

ཕལ་ཆེར་དུའང་མཐུན་པར་བྱུང་བ་ལྟར་ཤུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ལ་མདོ་སྡེ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་འཇོག་པའི་སྲོལ་དེ་ཁས་བླང་བར་བྱའོ། །གྲུང་ཐང་དགོངས་པ་འགྲེལ་མཛད་ཁ་ཅིག མ་ཏི། ཤུགས་ལ་

གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་ན། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་དེ་ལ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སྒྲུར་བའི་དྲང་ཚུལ་ཞེས་འགྲེལ་དགོས་པར་དཀོས་ཏེ་འཆད་མོད་དོན་ཆུང་ངོ། །ཁོ་ན་

རེ། དྲིས་ལན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཀླལ་བར་ཐལ། དེས་དེ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དེའི་དགོངས་

གཞིར་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་དང་དོན་དུ་

བཀལ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཚང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་དོན་ཡིན་པའི་དམ་བཅའ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་ཡིན་པ་

ཤཱཀས་བསྟན་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟེ་བཙུན་སོགས་ཀྱིས་གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་སོ་སོར་སྨྲ་བ་མ་གཏོགས་དེའི་སྟོན་ལ་དེའི་ཐ་སྙད་མ་བྱུང་གསུངས་པ་ནི། བདེན་

@142A ཞེས། །བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་མདོ་བསྐོར་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཚོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་བསྟན་པས་ཁེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། ཤཱཀས་ལ་གནས་པའི་དོན། ཞེས་པའི་དོན་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པའོ། །ཞེས་པའི་

དོན་གཉིས་འདྲའམ་མི་འདྲ་ཞེ་

ན།། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མའི་དོན་ཡཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་དང་། ཕྱི་མའི་དོན་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཉམ་དང་མ་གྲུབ་མཉམ་དུ་འཇོག་པ་ལོ་གནས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་

ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏོ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། མདོ་འདིས་ཅི་ཞེག་འགྲུབ་

པར་འདོད་ནས་ཆོས་འཁོར་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ཡིན་སྨོས་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཇོག་པ་བརྗོག་ནས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་དེའི་གདུལ་

བྱ་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་

@142B ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་མདོ་འདིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ངོས་འཛིན་པའི་གཞུང་ཡིན་ཀྱི། གྲུབ་དོན་ངོས་འཛིན་ཀྱི་གཞུང་ནི་དེའི་འོག་ཏུ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་

ངེས་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་འདི་གཉལ་སྟོན་སོགས་མཁས་པ་མང་པོས་སྨྲར་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་དོན་གང་ལ་བྱེད་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་གསལ་ཞིང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་དང་

པོ་དང་བར་པ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་བདག་གིས་ལེགས་པར་འཕྲུམས་སོ་ཞེས་སྔར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གྲུབ་དོན་གྱི་གཞུང་འདི་འཕགས་ཞུས་ཏྲང་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ལེགས་ཕྱེ་ཀུན་གྱི་གྲུབ་དོན་ཡིན་ཟེར་བའི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་ཞུས་ཀྱི་དྲིས་

ལན་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་

གསུམ་ངོས་བཟུང་བའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གྱུར་ཚུལ་ཞུས་པའི་གཞུང་ཡིན་པས་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུའི་གྲྭབ་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་གྲྭབ་པའི་དོན་ཞུས་པ། ཞེས་

གཞུང་འདི་ལས་བྱུང་བའི་དེ་སྐྱ་སྐེགས་ས་ནི། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྲོང་གི་དྲི་བ་དང་། དེ་སྲོང་པའི་ལན་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས།

@143A ཞེས། །ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་དོན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཅུང་ཟད་གཤད་པ་ལ་གཉིས། །མདོའི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་དང་། དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། །

འཁོར་ལོ་དང་པོ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོའི་ཚིག་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་

འཁོར་ལོ་དང་པོ། ཞེས་སོགས་

བྱུང་། དེ་ལ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ། གསུངས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་ནས་བཀའ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟུབ་པར་བསྟུལ་བ། ཁྱད་པར་གྱི་བསྟན་པ་བརྗོད་ཅིང་བསྟུབ་པ། བཀའ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་

སྤྱད་པ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་གསུམ་པ་གཞུང་དུ་སྟོན་པ། དུས། གནས། འདུལ་བྱ། བརྗོད་བྱ། སྟོན་ཚུལ། ངོ་བོ། བསྟན་པ། དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་དགྱས་འཆད་དོ། །སྐོར་པ་པོ་བདུད་བཞི་བཅོམ་

ཞིང་སྐལ་བ་དྲུག་དང་ལྡན་པས། དུས་དང་པོར། གནས་ཕ་རྟ་ས་སྟེ་འཁོར་མོ་འཛིག་ཏུ་དང་སྦྱོང་འདུས་པ་རྣམས་རྒྱུ་བའི་གནས་སམ། རྣ་དྲག་ཀྱི་ཚལ་དང་སྦྱོང་འདུས་པའི་གནས་སམ། དང་སྦྱོང་ལྡིང་བ་རྣ་དྲག་ཀྱི་ནགས་སམ། དང་སྦྱོང་སྨ་རི་དྲག་ཀྱི་ནགས་ཏེ། ཆུ་གླུང་ཕ་ར་ཏ་དང་ཙ་

སིའི་བར་གྱི་གནས་སུ་

@143B རྒག་ཏུ་བྱང་སེང་མཆོག་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་དང་ལྷའི་བྱང་སེང་ཅི་རིགས་གནས་ནས་ཆོས་སྐྱ་བཞམ་སྟོན་པས་ཆོས་སྐྱ་བའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་རི་དྭགས་སུ་སྐྱེས་པས་རྒྱལ་བོ་ཚངས་བྱིན་བཏུལ་ནས་རྩ་སོགས་རི་དྭགས་ལ་

བཏང་བས་རི་དྭགས་ཀྱི་གནས་སུ་བྱགས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེང་ལྷང་བ་ལ་བཞག་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཐ་ར་ཀླ་ས་དང་བྱང་སེང་འདུས་པའི་གནས་དང་། རི་དྭགས་བྱིན་པའི་ཚལ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་རྣམས་ལ་བཞག་ཚུལ་གསུམ་རེ་

བྱང་ཚུལ་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཡང་སྐྱིང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞེང་། གནས་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་རྒག་ཏུ་འདུ་ཚུལ་དང་། དེར་ཆོས་འཛོར་བསྐོར་བའི་རྒྱུན་བཞི་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་

ལོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྫོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་སྟེ་སྡེ་སྣོད་ལ་གཅོ་བོར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །བརྩོད་བྱ་བདག་བཞིའི་རྣམ་

པ་དང་། སྟོན་ཚུལ་ཆོས་ཐམས་

ཅད་ལ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་མཚུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འགྲིལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །བསྟན་པ་ངོ་

མཚར་སོགས་ཏེ་སྤྱིར་ངོ་མཚར་དང་

རྣད་བྱུང་གི་དོན་ལ་རྒྱན་སྣང་ལྟར་ན་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་ངོ་མཚར། འབྲས་བུ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བས་རྣད་བྱུང་། སྤྲོན་གསལ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་པས་ངོ་མཚར། དོན་དམ་

བདེན་པ་བསྟན་པས་(RMRA)ད་བྱུང་།

@144A ཞེས། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་སྟོན་ཚད་དེ་འདྲ་མ་མཐོང་བས་ངོ་མཚར། དེ་འདྲ་མ་ཐོས་པས་རྣད་བྱུང་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་དོ། །སངས་རྒྱས་བྱོན་པའི་སྟར་

ལྟ་མི་སྡུག་ཀྱང་ཆོས་བཞིན་དུ་

འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐོར་བ་ཞིག་བསྐོར་པ་སྟེ། ལྟ་མི་སྡུག་པ་ནི་རྟེན་མཆོག་ཏུ་བྱུང་པ་ཡིན་པས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྨོས་པའི་དོན་དང་། ཉི་ཁྲི་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་དག་སྤྱོང་ངམ། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ།

བདུད་དམ། ཚངས་

པཉམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐོར་མི་ནུས་པ་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐོར། ཅེས་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ཤེས་རབ་དང་། ལྷ་དང་བདུད་ལྷའི་མིག་དང་ཕ་རོལ་ཀྱི་ས་མས་ཤེས་པ་སོགས་

ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚངས་པ་མཐུ་དང་རྟུ་འཕྲུལ་ཀྱིས་རྩོམ་པ་ཆེ་བས་སྨས་པར་གསེར་ཕྲེང་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་འཁོར་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཐོབ་པས་སྐོར་བར་མ་རྟུས་པའོ། །གཞུང་དུ་བརྗོད་

བྱ་དང་། བསྟན་པ་སྟོན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་སྟུད་དེ་འདིར་ཨཱཏ་པ་དང་གནད་མི་འགལ་ལོ། །དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་ཡིན་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། བླ་ན་མཆེས་པ་ནི་རང་གི་གོང་ན་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པ་

ཡིན་ལ། ཕྱེན་ཆོག་སྟེ་ཤེས་རབ་ཁྱི་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་འདི་ནི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་

བསྟན་པ་དང་། ཞེས་མདོ་འདིའི་

@144B གོང་ན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་སྟེ་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཞེན་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །སྐབས་མཆིས་པ་ནི། སྤྱིར་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལེའུ་དང་། དོན་ཚན་སོ་སོར་གཞོད་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། དྲྭ་བྱར་གནས་པ་དང་། རིམ་

པར་ཕྱེ་བ་དང་། གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དང་། ཀློག་ཀ་འཇུག་རྒྱང་རྐམས་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འཁོར་ལོ་དང་པོས་སྤྲས་ཟིན་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་བླངས་ན་

སེམས་ཙམ་སོགས་རྟོག་བས་སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དག་གིས་རྟོག་བའི་སྤྲོན་གྱི་གོ་སྐབས་ཡོད་པའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས། སྐབས་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པའི་བསྟན་པ་

དང་། ཞེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་

བསྟན་པའི་སྐབས་གཞན་ཡོད་པ་ལ་བཤད་དགོས་པས་བླ་ན་ཡོད་པའི་བཤད་པ་དང་བླུས་ལ། རང་ལུགས་ལ་འདི་དང་འདིའི་ལྡོག་ཕྱོགས་གཉིས་མི་འཐད་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་

ལ་འགྲེལ་ཆེན་དེར་ཡང་དག་བདེན་པའི་

བཤད་པ་འགོད་སྐབས་ཆོལ་བ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བསྡུར་བ་ལེགས་པས་དོན་སྟར་ལྟར་རོ། །དང་བའི་དོན་ནི་སྒྲས་ཟིན་ལས་དོན་གཞན་དུ་དང་དགོས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་སྐོང་པ་ཉིད་མཐུད་ཅིང་

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་དང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་འཁོར་ལོ་དང་ཡོས་ཆོས་བདག་གིས་སྐོང་པ་མཐུད་པ་སྟེ་སྒས་ནས་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དུ་སྐོན་པས་ན་དང་དོན་དུ་གསུངས་སོ། །རྩོད་པའི་གནས་

@145A ཞེས། །སུ་བྱུར་པ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་ཡོར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་གསལ་བར་མ་ཕྱེ་བས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྒྲས་ཟིན་བསལ་ནས་དགོངས་པ་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་གཞི་སྟེ་

རྒྱུའི་གནས་སུ་བྱུར་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་གིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་དང་། སྡེ་བ་ཉི་ཤུ་པོ་རྩོད་པར་སྨྲ་བ་དག་གི་གནས་སུ་བྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་སྒྲས་ཟིན་མིན་པར་མདོའི་དགོངས་

ཚོང་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱི་བས་རྩོད་པ་

དང་། དེ་ལ་རྟོལ་བ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པས་གཞིག་པ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བསྟན་དོན་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱི་བས་བརྩད་དུ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་འགྲེལ་

རྒྱ་ནག་མར་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་དུས་སྦྱོན་པའི་ཚིག་གསལ་བར་ཡོད་པ་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་དཔོག་མོད་བོད་མར་དེ་མི་འབྱུང་ཡང་། འདིར་དུས་དང་གནས་གཉིས་བསྟན་ནས་སྟར་ལྟར་པར་དགྱེས་འཆད་དོ། །དེ་

ལ་སྐོར་བ་པོ་སྦྱོན་པས། དུས་གཉིས་པར། གནས་བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རེ་སོགས་བཞིར་འདུས་པ་བཅུ་དྲུག་ལ་གསུངས་ཏེ། བག་བྱ་རྩོད་ཀྱི་མགོའི་དབྱིབས་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རེ་ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སྦྱར་བཤད་

རྣམས་གཞན་དུ་གསལ་ཞིང་། བྱང་དོན་དུ་གནས་ངོས་བཟུང་མ་མཛད་པ་ནི་གསུང་ཡུལ་གནས་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བརྗོད་བྱ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི།

ནས། བརྩམས་ནས། ཞེས་

@145B པའི་བར་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྟ་ལས་བརྩམས་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྣོད་ལ་གཙོ་བོར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། སྟོན་ཚུལ་ཆོས་

ཀུན་བདེ་པར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཞད་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྣོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བཞད་ལ། དགོངས་འགྲེལ་སྐ་ཅོག་གི་འབྱུར་ལས། སྟོས་

པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་འགོད་སྐབས། མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་བྱུང་ལ། དེའི་དོན། གསང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བས། ཞེས་གསང་བའམ་མཁྱུད་པའམ་སྦས་པའི་དོན་ལ་

བཞད་དོ། །འབྱུར་དེ་ལེགས་ཤིང་དེའི་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་འདུ་ཡང་སྟོན་ཚུལ་ནི། བར་བས་ཆོས་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་མ་ཕྱེ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐམས་དེ་ཕྱི་

བས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཞེས་

གསུངས་སོ། །ངོ་བོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་ལྷོས་པའི་གཉིས་པ་དང་། བསྟགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པའི་སྐོ་ནས་མདོ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་ཆེ་ཆོག་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །དྲང་དེས་ཀྱི་

མདོ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་བླ་ན་མཆིས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བླ་ན་ཡོད་པ། སྐབས་ཡོད་པ་

@146A ཞེས། །དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩོད་པར་སྣུ་བ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་ལྷོས་ནས་བར་བ་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཙམ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་།

ཡང་དག་བདེན་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས། དང་པོར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བའི་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བ་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །གོང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་ཡོད་པ་

ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དག་གི་སྟོན་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཏ་དང་བཅས་པའོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་དང་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐབས།

བར་མ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ལས་ཐ་དད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དཀྱུང་ཐེག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གོང་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བདག་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་

བདག་དང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཐེག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་ཏ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས། འདིས་ནི་ཐེག་པ་དེས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་

དག་དང་རྒྱུ་རྐྱེན་མཚུངས་ཤིང་འབྲས་བུ་མཚུངས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དོན་དམ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་མཆོག་ཏུ་རྣ་བ་དོན་དེ་ལས་ལྷག་པ་

གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་

@146B བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་ཀུན་ཀྱིས་བསྟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟོད་པ་མེད་པའོ། །རྟོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞིག་ཏུ་མེད་པའོ། །གཞིག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྣོལ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚལ་པ་ཡིན་ཚོགཔ

གིས་བཀོད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལེགས་པར་མི་སྣང་བས་གཞུང་དུ་མ་བཀོད་པ་འདིར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་དྲངས་པ་སྟེ། རང་ལུགས་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐབས་ལྟར་རོ། །ལགས་ཀྱི། ཞེས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལས་དང་པོའི་མཐར་མ་བྱུང་

བ་ནི་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་དུ་གཅིག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེ་ལས་དགར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་སྟར་ལྟར་ཁྱད་པར་དགུས་འཆད་པ་ལ། སྐོར་བ་པོ་སྟོན་

པས། དུས་གསུམ་པར། གནས་ཡངས་པ་ཅན་གཅོ་བོར་བྱུར་པའི་གནས་བདུན་དུ་འདུས་པ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་ཀྱང་། ཡངས་པ་ཅན་གཅོ་བོར་བྱེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་

གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དག་བདན་

པའི་བརྟེན་བྱང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། མདོ་རང་ན་གང་དུ་གསུངས་པའི་གནས་མི་གསལ་ལོ། །དགེ་ལེགས་བཞེས་གཉིན་གྱིས་ཁྱིམ་དང་འབྲེར་བ་ཡང་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བར་གྱུར་

པའམ། མི་རྣམས་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ལྷའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཡང་པ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ཕུན་ཚོགས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །བརྩོད་བྱ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་སོགས་ལྟ་ལས་བརྩམས་པ་

@147A ཞེས། །འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེ་སྣོད་གསུམ་གा་ལ་གཅོ་བོར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཏེ། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་

བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྟེ་སྣོད་རེ་རེ་རྐྱང་བར་གཅོ་བོར་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པའོ། །སྟོན་ཚུལ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟེ་སྔར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ངོས་བཟུང་སྐབས་བཤད་པ་

ལྷར། ཆོས་རེ་རེར་མཚན་ཉིད་

གསུམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པ་དང་། ངོ་བོ་འཛིན་ལོངས་པོ་ལ་སྟོས་པའི་གསུམ་པ་དང་། བསྟགས་པ་སྟར་བཤད་པ་

ལྷར་དང་། དང་ངེས་ཀྱི་མདོ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་རམ་ཆེ་བ་སྟོན་པ་ལ། འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཉི་ཚེགས་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློས་པའི་ལེགས་ཕྱེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་ཐ་མར་

གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བའི་མདོ་རྣམས་ལ་མིན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཛིན་ལོ་བསྟོར་བ་དེ་མཆོག་ཏུ་རྣ་དུ་བྱུང་ཞིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་མཆོག་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་བློ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།།

ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་ཕྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་

ཞིང་རྩོད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་

@147B གཞིའི་གནས་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདི་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་སྐོར་ནས་འཁོར་ལོ་གཉན་ལས་མཆོག་ཏུ་རྣད་དུ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་སྐོར་ནས་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཉན་མེད་པས་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་། མདོ་འདིའི་རྗེས་ནས་

འདིའི་དོན་ལས་མཆོག་ཏུ་བྱང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མེད་པ་དང་། དམ་བཅས་པའི་རྗེས་ནས་ཆོལ་བ་གཉན་གྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་མ་མཆིས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་

པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་རྟོགས་པར་བསྟན་པས་ངེས་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྨྲ་བའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོལ་བའི་གཞིའི་གནས་མིན་པས་རྩོད་པའི་གནས་མ་ལགས་པར་བཤད་པ་ལས། སྐབས་མེད་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་མ་

ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཁས་བླང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་མདོ་གཉན་འདི་ལས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་པ་ལ་བྱེད་ན་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་དང་རྗེས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་

པ་སྐབས་མ་མཆིས་པར་ཡང་འབྱུང་

བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སྡང་བྱ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །མདོ་སྡེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སྒྲོན་ཀྱི་སྐབས་ཡོད་མེད་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དང་དགོས་མི་དགོས་

ཀྱིས་ཡིན་ལ། རྩོད་ས་ཡོད་མེད་ནི། མདོ་དེའི་སྐབས་ཟིན་ཀྱི་བསྟན་ཚོད་དེ་ལྟར་དགོངས་ཚོད་ལ་ཡིན་མིན་མ་ཁས་པས་དཔྱད་ན་རྩོད་ས་ཡོད་མེད་ལས། བླུན་པོའི་ཚུལ་མིན་ཀྱི་རྩོད་ས་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། ༥ །སྤྱོ་ན། བྱང་

@148A ཞེས། །དོན་ཀྱི་མདོ་ལ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་ལྔར་ཕྱེ། ཞེས་བྱུང་ཡང་། འོག་ཏུ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ནི་དེ་དག་མིན་བརྒྱ་ལ། ཁ་ཅིག་ཡང་དག་བདེན་པས། གསུམ་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་

པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་འོག་ལོ་སུམ་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ལོན་ནས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཡི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཁང་བ་ན་བཞུགས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་

དག་འཕགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོག

ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་དང་། ཞེས་དགོངས་འགྲེལ་གསུངས་པའི་གནས་ཚའོད་པ་མི་འཐད་པར་ཤེས་ཏེ་ཆེ་སྣ་བདུན་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་བཀོད་པ་
ནས་གསུངས་པ་གསལ་

བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །གདུལ་བྱའི་སྐབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་ཟོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
ཐེག་དམན་གང་ཟག་གིས་

ཁྱབ་པ་དང་། བར་བའི་དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཐ་མའི་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས།
ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་ཐེག་པ་ཞེས་པ་གཅོ་བོར་དེ་དང་དེའི་ལམ་ལ་མི་བྱེད་

པར་དེའི་ལམ་འབྲས་གཙོ་བོར་

@148B སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཅེས་བྱ་བའི་ལམ་དང་

དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གཙུག་ལག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་འཁོར་ལོ་ཐ

མ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་རང་ལམ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཀུ་ཡོད་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རིགས་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དཀའ་འགྲེལ་དང་། ཡིག་ཆགས་རེ་རྣིང་

རྩེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀླལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ཚང་བར་རྟོགས་རྒྱས་པ་ཞིག་ལ་བཤད་པ་

ནི། གཞུང་ལས། དེ་དེས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཛོག་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་དགོངས་འགྲེལ་བྱེས་བཀླལ་བའི་ཕྱགས་ཀྱིས། ནས། གང་ཟགའི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་འཛོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག

དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་གོ་རྒྱས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་གདུལ་བྱ་ནི། ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བ་ལ་གསུངས་པར་དགོངས

@149A ཞེས། །འགྲེལ་གྱི་ཕྱགས་ཀྱིས་འགྲེལ་བས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེར་མ་

ཟས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལ་ཐེག་དམན་པ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ཞེས་པའང་དེ་དང་དེའི་སྟེ་སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུབ་མཐའ་འཇོམ་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་

ཞུགས་པའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་རྣུལ་བས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བཀྲི་རྩད་ཅ་ལ་གསུངས་སོ། །ཞེ་ན་རེ། འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་

ཅན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་

ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་རྟོགས་རྒྱས་པ་དེ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་མདོ་དེས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་དགོངས་

པ་རྟོགས་རྒྱས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན། འཁོར་ལོ་བར་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་

དགོངས་པ་མ་བཀླལ་བའི་

@149B ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེར་དེ་སྣོན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གསར་དུ་བསྐོར་བའི་དུས་སུ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་

བྱ་ལ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་དག་རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ།

དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་བླངས་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་ལ་དེ་དུས་ཀྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་ཡང་མདོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་

དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་ཀྱང་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་དེའི་དོན་མ་ཚང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཟློ་གྲིང་བས། གཞུང་ལས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་

ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐམས་བར་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ལས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དོས་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་དེ་མ་གསུངས་པར། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་

ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་གི་དོན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དང་རྟུལ་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་

@150A ཞེས། །བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཡང་སྣོང་དུ་བློ་གྲོང་བཤད་ཚུལ་འགོད་སྐབས། གཞུང་ལས། སྡུ་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ས་ས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་གོ་དོན་ས་སའི་དགོངས་དོན་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྡུ་མ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་དོན་ལ་དོགས་པ་སྐྱེས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རིན་ཆེན་སྤྲེན་མེར། དེ་

རིགས་པའི་འཕྲུལ་ཡིན་

གྱི། བསོད་གྲགས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དང་པོ་གཉིས་རང་རང་གི་བརྗོད་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དང་། ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་དོན་མ་རྟོགས་པར་

དེ་ལ་དོགས་པཅམ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་གཞུང་ལས། གདུལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་དོས་བཟུང་།

ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེའོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་དེའི་ཚོད་དུ་གསུངས་པར་དངོས་སུ་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་གདུལ་བྱ་དོས་འཛིན་པ་ལ་ལུང་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་བྱུང་བས་དའི་བསྟན་ཚོད་ལ་ཐ་

མའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེག་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟལ་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན། གཞུང་ལས། སྟ་མ་

གཉིས་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་སོ་སོ་བ་

@150B ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པར་འཇོག་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མར་ཞུགས་པའི་དོན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འཇོག་པ་ཡང་བཞིད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་

བརྒྱག་གོ །དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཡང་དེ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་མིན་པ་ནི། བར་བའི་དགོངས་པ་གཅོོད་བོ་དང་། དང་པོའི་དགོངས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་འགྲེལ་བས་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏུས་

དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས་མདོ་ཀུན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གའི་དགོངས་པ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཡང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་

བཅོས་སུ་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །མདོ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་ཡོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཡིན་པ་མེད་ཟེར་བ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་རྣམས་

སོ། །ཕྱི་མ་འདི་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་

སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་དགའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མདོ་གདུལ་བྱས་འབྲེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་

གསུངས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མདོ་དང་། ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པ་ཐེག་དམན་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མདོ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གཉི་གའི་ཆེད་

དུ་གསུངས་པ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་

@151A ཞེས། །མདོར་ཁས་བླངས་ན་དབྱུག་པ་འདྲ་ཞེག་གིས་མི་གནོད་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་བཞག་དེ། དེ་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གཡོད་

པར་སྣང་བ་ཁྱེད་ཅག་ནི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་གསལ་བར་འོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བ་འདི་དབྱུག་པ་མ་ཡིན་པའི་གནོད་བྱེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་ཀྱི་

གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་རིགས་ཅན་ཆོས་ཅན།

དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རྟོགས་མི་ནུས་པར་ཐལ། དངོས་བསྟན་མ་རྟོགས་པར་ཤུགས་བསྟན་རྟོགས་པ་མེད་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ལན་གདབ་པ་ལ་མ་ཁེས་དགོས་སོ། །བརྩོད་བྱའི་སྐབས་མདོ་ལས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པས་བསྟན། ཅེས་བྱང་བ་ནི་གཅོ་ཆེ་བའི་དོན་ལས། གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་བདེན་བཞིའི་

ཆོས་འཁོར་དང་། དེ་ཡིན་ན་བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་དེ་རང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བློ་རྟེ་སོགས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། དེ་ཡིན་

ན་བདེན་བཞི་གང་རུང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་དངོས་སུ་སྟོན་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་། འཁོར་ལོ་སོ་སོའི་བརྩམ་གཞི་ལ་གང་དང་གང་གཅོ་ཆེ་བ་དེ་གྲུབ་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་སྟོས་པ་

ལས་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་པོའི་བརྒྱ་གཉི་ལ་

@151B བདེན་བཞི་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་བོ། །དེ་ལས་བརྒྱས་ཞེས་པའང་དགོངས་པ་དེར་འབབ་པ་ཙམ་དང་། ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བ་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། བརྒྱ་གཞི་དེ་སྟྲུག་བདེན་དང་མདོ་དེ་ལས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ན་

དེ་སྟྲུག་བདེན་ལས་བརྒྱས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་བརྒྱས་མ་བརྒྱས་རྣོད་འདོད་དང་གོ་ཆུལ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་གཅོད་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་ཀའི་བརྒྱ་གཞིར་འཇོག་པ་

འདྲ་བར་ཐལ། གཞུང་ལས། འཚོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་བརྗོད་བྱ་གང་ལས་བརྒྱས་པ་བར་བ་དང་འདྲ་ཞེང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་ག་འཚོར་ལོ་བར་ཐ་གཉིས་གའི་དངོས་ཟིན་གྱི་བརྒྱ་གཞིར་འཇོག་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། འདོད་ན། དེ་ལྟ་ག་དེ་གཉི་གའི་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། གཞན་དག་འདིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉི་གས་དེ་ལྟ་

ལས་བརྩམས་ཞེས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་རང་

གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྟ་པོ་དེ་དེ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེས་ན་ཡང་སྟིང་ལས། དེའི་སྐྱས་ཟིན་སྐྱེ་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་བྱིས་

བྱུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དེའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་བྱི་དེ་ལྟ་ཚད་མས་བསལ་བ་ཡིན། ཐ་མའི་སྐྱས་ཟིན་བྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལུགས་རེ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྟ་ཕྱིའི་ངོ་བོ་

@152A ཞེས། །ཉིད་མེད་པ་སོགས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་སོ། །སྟོན་ཚུལ་སྐབས། སྟོང་པ་ཉིད་སྨོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་པ་མི་མངོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བསྟུར་པ་ལེགས་པར་གཞུང་ལས་གསུངས་

པ་ལ། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། འོན་ཀྱང་ལེགས་པར་ཕྱེ་ཞེས་པ་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་ཕྱོགས་དང་བདེན་གྱུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལ་བྱས་ན། སྟ་མས་སྟོང་ཕྱོགས་གཅིག་པུ་

གཙོ་བོར་བྱས་པ་གོ་རྒྱས་པས་དེའང་འབྲེལ་མེད་པ་

མིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ཕྱོགས་རྒྱང་མི་མཐུན་པར་མཛད་དོ། །ཆེ་བའི་སྐབས། གཉལ་སྟོན་གྱིས། སྟོན་ཞེས་པ་ནས་མ་བསྐོར་བ་གཅིག་བསྐོར་ཅེས་པས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བསྟན། ཅེས་པ་ལ། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། དེ་མི་འཐད་དེ། དེས་

བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞེག་དེ་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་བ་ལའང་སྟོར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འདིའི་སྟོན་ཞེས་པ་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་ལས་མདོ་འདི་གསུངས་པའི་སྟོན་ཙམ་

ལ་མི་བྱེད། མ་བསྐོར་བ་ཡང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐོར་བ་ལས་སྟོན་པས་སྔར་མ་བསྐོར་བ་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེས་སྟོན་པ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་སྐོར་མི་རྒྱས་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་ཁྱད་ཚོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཉི་ཁྲི་ལས། ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་ན་དག་སྟྲོང་ངམ། ནས། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པས་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐོར་བར་མ་རྒྱས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།

གཞན་དུ་ཤེར་མདོ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་

@152B འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་གོ །གཞན་དག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་ཚོགས་འདིས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་པོར་མ་བསྟན་པ་དང་། དེ་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལའང་སྤྱོར་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་རེ་རེ་ནས་མི་འཐད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྟོན་ཞེས་པས་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་དུས་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟོན་མའམ་དང་པོ་དང་། ལྷར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཚོས་འཁོར་རྣམ་མཁྱེན་དང་མི་ལྡན་པས་སྐོར་མི་རུས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བསྐོར་ཅེས་པ་སྟོན་

ཞེས་པ་དང་སྤྲེལ་ནས་དང་པོར་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཅེས་བསྟན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ཉི་ཁྲིས་ཁྱད་པར་དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ལྡན་པར་ གསུངས་པ་ལས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤྱོར་

དགོས་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་བར་མ་ཟད། ཉི་ཁྲིའི་ལུང་ལ་སྟོན་ཞེས་པ་ཡོད་ན་རྟང་དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་ཡང་མེད་པས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ་ཆུལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

ཟེར་ཞིང་། སྟོན་པ་འདི་མ་བྱོན་གོང་དུ་ལྷ་མི་སྣས་ཀྱང་

མ་བསྐོར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་འདོད་སྙངས་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བས་བསྟན་པ་འདི་ལ་སྟོན་པ་འདིའི་སྟོན་དུ་ཞེས་བའམ། སྤྱིར་འཇིག་རྟེན་འདིར་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་སྟོན་དུ་ཞེས་པ་གང་རིགས་ཀྱི་ཞིབ་ཚའང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁོ་ན་རེ།

འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མདོ་སྡེ་ཀུན་བྱི་མཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་འདིའི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གཉིས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ཀུན་བྱི་མཆོག་དང་། མཚན་ཉིད་

@153A ཞེས། །གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཚུལ་བཞིན་དུ་འབྱེད་པས་སྐབས་འདིའི་བླ་ན་མ་མཆིས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཞད་སྐྱིང་པོའི་རྒྱུན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེར་མདོའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་མ་

བརྟེན་པར་ཤེར་མདོའི་དགོངས་དོན་རྟོགས་རྣུས་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་མི་རྣུས་པས་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཤེར་མདོ་དགོངས་

འབྲེལ་ལས་རབ་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་འདི་བས་ཤེར་མདོའི་

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་དང་། དེའི་སྐྱས་ཟིན་གྱི་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྲ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཀྱང་འབྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེད་མདོ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གཉིས་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཡིན་མིན་མཉམ་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་སྐབས་ཆས་ངོ་མཚར་སོགས་དང་། ཐ་མའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། ཐ་མར་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་དཔེ་ཁ་ཅིག་བྱུང་བ་མ་དག་པར་སྣང་སྟེ། དཔེ་དག་པ་མང་པོ་དང་། བསྟུ་བ་དང་རྒྱ་

ནག་འབྲེལ་ཆེན་དུ་དར་པ་སོགས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཞེས་པ་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་རྗེས་ཀྱང་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འབྲེལ་རྣམ་བཤད་ལས། གཅིག་ཏུ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་བྱུང་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དྲང་དེས་ཀྱི་མདོ་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕེན་ཆོག་གི་བཤད་ཚུལ་གཞུང་དུ་བཀོད་སྐབས་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་བསྟོད་པ་དང་བཅས་

པའི་དོན་དུ་སྨྲར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་

@153B སྐབས་མ་མཆིས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་ཕྱིས་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐབས་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་ཀྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་པ་སྐབས་མེད་པ་དང་སྨྲར་བས་གཞན་ཀྱིས་གཞིག་ཀྱས་

པ་དེ་སྐབས་ཡོད་པ་ལ་སྨྲོར་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་སྐབས་མ་མཆིས་པ། ཞེས་དང་། སྐབས་མེད་པའི་སྟ་མ་མ་གཏོགས་པ། ཞེས་སྐབས་

མེད་པའི་དོན་འཆད་པ་ན་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་སྨྲིང་དུ་གཞིག་པར་བྱ་བ་ནི་སྐབས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་གཏན་མི་སྨྲོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། སྐབས་མ་

མཆིས་པའི་དོན་བཤད་ཚོ་ཕེན་ཚོག་ལུགས་ལ་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་གཞིག་པའི་སྐབས་གཉིས་ཕྱོགས་འདུ་བར་བསྟུབས་ཏེ། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་དེའི་

དགོངས་པ་རྟོགས་ནས་ཕྱིས་དེ་ལས་ལྷག་ཅིག

རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་མདོ་ཟབ་མོ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ན་སྔར་གྱི་དམ་བཅའ་གཞིག་པ་དང་། སྐབས་མ་མཆིས་པ་ནི་དེ་དང་དེ་མེད་པ་ལ་བྱས་ཏེ། ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་དང་

ཕྱོགས་མཐུན་པའི་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པ་ནི་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལས་རྩོད་པ་མེད་པར་སྣང་མི་རུང་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞན་གྱིས་གཞིག་པར་བྱ་བ་སྣོང་བཏང་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ནི་

@154A ཞེས། །རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་བ་ནི་ཕྱིན་ཆོག་དང་དེའི་འདོད་པ་རྗེས་བླངས་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ནོར་བ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་གཞིག་པའི་སྐབས་ནི་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལས་རྩོད་པའི་

གཞིའི་གནས་སྐྱུར་པ་ལ་སྣོང་མི་རུང་བ་དང་། སྣོང་བཏང་གི་གཞིག་པའི་སྐབས་ནི་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སྐྱུར་པ་ལས་སྐབས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་སྣོང་མི་རུང་བར་བཞེད་དོ། །དེ་བས་ན་

ཡང་སྐྱོང་དུ། སྒོན་གསལ་དྲངས་པ་ནས་སྐབས་ཀྱི་

སྐྱ་འཛུག་གོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དང་དོན་སྤྱིར་གསུངས། དེས་ན་ནས་ཕྱིས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་གཞིག་པའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་རྩོད་སྤྱོང་དང་བཅས་པ་གསུངས། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཐད་དུའང་ནས་

རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་གཞིག་པའི་སྐབས་རྩོད་སྤྱོང་དང་བཅས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཞིད་ཚུལ་དེ་ལ་གཞན་དག་སྐབས་མ་མཆིས་པའི་ཡཁད་ཚུལ་སྟ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལུགས་ལ་འཐད་

པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡཁད་ཚུལ་ཕྱི་མ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་གང་ཞིག་དེ་རང་ལུགས་ལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་གོ་བས། འདོད་དང་ཕྱི་མ་ཁྱབ་གང་བྱས་ཀྱང་གཞུང་ལས། ཕྱིན་ཆོག་གིས་ཡཁད་པ་ནི་སྐབས་མེད་པའི་སྟ་མ་མ་གཏོགས་

པ་སྟར་བདག་གིས་བླ་ན་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡཁད་པ་ལས་བཟློག་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་སྐབས་མ་མཆིས་པའི་ཡཁད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་ལུགས་

ལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀཁད་ཚུལ་སྟ་

@154B མ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་གང་ཞེག་དེ་རང་ལུགས་ལ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁས། འདོད་དང་ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་གང་བྱས་ཀྱང་དྲངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །ཆོལ་བས་སྟ་ཕྱི་ནམ་དུ་ཡང་གཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པས་གཞིག

པའི་སྐབས་མེད་པ་དེ་ཆོལ་བས་གཞིག་མི་རུས་པའི་དོན་ཡིན་ན་ཕྱིས་ཞེས་སྨོས་དོན་མེད་པར་ཡང་སྐྱིང་དུ་གསུངས་པའང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མི་དགེ་བཅུར་སྤྱད་ན་ཕྱིས་མངོན་མཐོ་མི་ཐོབ་ཅེས་སྨྲ་མི་རྟང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །དེས་ན་གཞིག་ཅེས་པ་གཞོམ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འདིར་རྩོད་པས་གཞོམ་པ་སྟེ་རྩོད་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྐབས་ཡོད་མེད་དང་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། འདིའི་གཞན་བྱེས་གཞིག

པར་བྱ་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཆོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐབས་ཡོད་པ་དང་། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་སྐྱ་རྣམས་བྱང་པ་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ།

བཞི་པ་ནི་སྒྲས་ཟིན་དང་། ཐ་མ་ནི་བསྟན་

དོན་ལ་རྟོད་པ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། སྐབས་མེད་པ་དང་རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་བརྒྱོག་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞིག་པའི་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་པུ་དེ་དོན་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ན་བསྟན་

དོན་དང་། སྒྲས་ཟིན་ལ་རྟོད་པའི་དོན་མི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་གིས་གཞིག་པའི་སྐབས་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྟོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཐ་མར་སྐབས་མ་མཆིས་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་

@155A ཞེས། །སྒྲོར་རྩང་བར་གོ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྟོད་སྒྲོང་གི་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་གི་བློ་མ་རྟོ་རྩེ་འཚང་ཡབ་སྲས་གཉིས་དགོངས་པའི་ཆུ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཟེགས་མ་ལས།

སྟེ་སྒོང་གསུམ་པ་ཕེན་ཆོག་གིས་ཞེས་དོན་འགྱུར་བྱས་ན་སྟེ་སྒོང་གསུམ་པ་བ་ཡིན་པ་འདིས་གསལ། ཞེས་པ་ལྟར་ན། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཙཱ་ནྡྲ་གོ་མི། ཞེས་

གསུངས་པས་ཙཆ་གོ་མི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་།

ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཤཱནྟི་བ། ཞེས་གསུངས་པས་ཤཱནྟི་བ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོར་དོན་འགྲུར་བྱེད་ཚུལ་དང་། གཞུང་དེ་གཉིས་སུ་རིམ་པར་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་ལ་ཤྲཱི་ལ། ཞེས་དང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཀ་མ་

ལ་ཤྲཱི་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀ་མ་ལ་ཤྲཱི་ལ་དེ་གཉིས་ཀར་དོན་འགྲུར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ཅིག་སྟོན་དགོས་པར་སྣང་དོ། །གང་ཟག་ལ་རྟོན་པའི་དུས་སུ་འདུག་པས་སློས་ཀྱི། གཞན་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་དགག་གཞག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཁོ་ན་

རེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་རྩོད་པ་འགོད་པ་པོར་མི་རྟུང་བར་ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྣྲེ་བཞིན་པར་མི་རྟུང་ཞེས་རྩོད་པ་འགོད་པ་པོར་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་ཅེས་པ་དེའི་སྐབས་

ཟིན་མི་འཐད་ཅེས་རྩོད་པ་མིན་པར་དེ་རང་ལུགས་སུ་འཐད་པ་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཕྱིན་ཆོག་གིས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དྲང་དོན་

བྱི་བཤའད་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་ཅིང་ཡོད་

@155B པར་བསྟན་པ་ཞེས་བཤའད་པ་མི་དྲང་བར་ཐལ། སྟོང་ཉིད་མི་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་དྲང་བཤའད་པ་ངེ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་པར་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དྲུ་འགྲོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སྐྱོན་མེད་དོ། དེ་ནི་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་སྟོན་ཅིང་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་ཉིས་གྲུབ་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་པ་སྟར་བཤའད་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡཏགས། ཞེས་པའི་དོན། དེས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཀུ་

བསྟན་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་མཁས་པས་རྩོད་བ་ལ་བྱས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་སྟོན་པས་མི་རིགས་པར་ཡང་སྐྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཚད་ལྟ་བར་བྱེད་པས། གཞུང་ལས།

མཁས་པས་བརྟགས་ན་རྩོད་ས་མེད་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་སྐྲ་སོར་བཞག་བྱས་ཆོག་ཅིང་། མདོ་དོན་ལ་རྩོད་ཚུལ་ནི་སྐྲས་ཟིན་མི་གསལ་བས་དེའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་

དང་། དགོངས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཐག་ཆོད་

ཀྱང་དེའི་བསྟན་དོན་རང་ལུགས་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་གཉིས་ལས་ཐལ་འགྱུར་བས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་རྩོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མའོ། །རྣམ་བཤད་སྣོང་པོའི་རྒྱན་ལས། འདི་ནི་བླ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉི་ཚེགས་སྦོས་པའི་མཚན་གཞིར་མདོ་སྡེ་

དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་རིལ་བོར་འཛིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ནས། དེས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་ཞུས་པའི་ལན་སྟོན་པས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་

@156A ཞེས། །བཅིན་ནས་རྗེ་བཙུན་པས་འཕགས་ཞུས་ཁོ་ན་འདི་སྐྱ་སྟེགས་སར་འཛིན་ཅིང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་ཟེར། བློ་གྲོང་བས་འདི་སྐྱ་སྟེགས་སའི་མཚན་གཞིའི་ལེགས་ཕྱེའི་ཚེས་འཁོར་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་

འགལ་སྤོང་གི་དྲིས་ལན་ཀྱི་མདོ་འཛོག་པ་དང་། ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་དྲང་ངེས་ཡིག་ཆ་རྣམ་བར། ལེགས་ཕྱེའི་མདོ་དང་འདི་སྐྱ་སྟེགས་ས་གཉིག་འཕགས་ཞུས་དང་དགོངས་འགྲེལ་

ཡིན་ཡང་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལ་བོ་མིན་གསུངས།

ཡིག་ཆ་ལས། དེས་ན་བསྟན་ཚུལ་འདི་ནི་ཞེས་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཁཊད་པའི་མཚན་གཞི་ལེགས་ཁཊད་སྤྲིང་ཡོ་ལྟར་དང་། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བཞིན་པའི་ལེའུ་འདི་ནི་ཞེས་རྗོད་བྱེད་ལ་སྤྱིར་ན་རྣམ་ཁཊད་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་བརྗོད་བྱའི་ངོས་

ནས་བཞག་པའི་མཚན་གཞིར། གཞུང་ལས། འདི་ནི་ཞེས་ཉེ་བའི་ཚིག་གིས་སྤྲོས་པ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོས་པའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བ་རྣམས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བའི་མདོ་རྣམས་དང་། རྗོད་བྱེད་ལ་སྤྱིར་ན། ཡིག་ཆ་ལས། ཆོས་འཁོར་སྐོར་བཞིན་པའི་ལེའུ་འདི་ནི་ཞེས་པའི་ཉ་ཚིག་གིས་སྤྲོས་པའི་ཚིག་ཟེན་གྱི་མཚན་གཞིར་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་མི་འཛིན་ཅིང་འདིར་ཚིག་ཟེན་གྱི་གླུབ་

དོན་ཞུ་རྒྱུའི་ལེའུ་ལ་ལེའུ་གཞན་དག་འོང་དོན་མེད་དེ། དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་པས་འདི་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་འཇིག་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་འཕགས་

ཞྭས་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གྱང་ཐང་ཕར་མཚན་

@156B ལས།ཨ་ཁ་ཅིག་བརྩོད་བྱའི་ཚ་ནས་ཉི་ཚོག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཀྱང་། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ནས་དགོངས་འགྲེལ་དང་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞྭས་གཉིས་ལ་འཇུག་ཅེས་འཆད་པ་སྣྱིང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་།

ཡང་སྣྱིང་ལས། བརྩོད་བྱ་རྩོད་བྱེད་ལ་སོ་སོར་སྣང་ཉ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཚ་ནས་ཉི་ཚོག་སྨྲོས་པའི་ཚེ་སྐྱོར་བཞིན་པ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་ལང་གཤེགས་སོགས་ཡོད་དོན་

མེད་ཀྱང་། བརྩོད་བྱའི་ཚ་ནས་ཉི་ཚོག་སྨྲོས་པའི་ཚེ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་ཐམ་འདི་ནི་ཟེར་དགོས་པས་རང་དང་སྟོན་ཚུལ་མཚུངས་པའི་མདོ་ལང་གཤེགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་ལས་དྲིས་ལན་ཙམ་དང་ལེའུ་གཅིག་དང་དགོངས་འགྲེལ་རིལ་བོ་ཙམ་འཇོག་པའི་ཁྱད་གང་ཡང་མ་ཕྱེ་བས་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་པར་

ཁས་བླངས་ན་ལེགས་ཤིང་། བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་

བྱེད་ལ་སྣྲོར་བའི་ཞི་བ་ཆ་ཡང་རྟེའི་གསུང་ཟིན་དང་བསྟུན་ས་མེད་དོ། །གཉིས་པ་དྲང་དེས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་བཞི། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དོས་བཟུང་ནས་དེ་ལ་དྲང་དེས་སུ་འཇོག་ཚུལ། དྲང་དེས་སུ་འཇོག་པའི་གཞིའི་གསུང་

རབ་དོས་གཟུང་བ། མདོ་གསུམ་ལ་དྲང་དེས་ཕྱེ་བས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་པའི་དགོས་པ། དེས་གཞན་གྱི་ལུགས་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲ་བའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་

@157A ཞེས། །གྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དོས་བཟུང་། དེ་མན་གྱིས་དེ་གསུམ་ལ་དྲང་དེས་སུ་འཇོག་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་

གཅོ་བོ་བདེན་བཞི་ལས་བརྒྱས་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་

ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་

བསྟན་པའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྔར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ལེགས་ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་དེ་

ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བརྗོད་བྱ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་སྒོས་མིང་བཏགས་པའོ། །འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིར་བསྟན་པ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། ནས། འདི་དོན་དམ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་

བྱ་བར་ཟྭངས་ཤིག །ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་ནི་དེའི་མཚན་དུ་ཁྱབ་ཆུང་སྟེ། དེ་འཕགས་ཞུས་

ལེའུའི་སྒྲིང་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མདོ་

རང་ལས། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་སྒོས་མིང་བཏགས་པ་ལྟར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་འཁོར་

ལོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་མདོ་

@157B འདིས་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་ཕྱེ་མ་ཕྱེ་གཉིས་ཡིན་ལ། དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞི་ནི། ཞེས་པ་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས་དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་དབྱེ་གཞི་ནི། ཞེས་འབྱུང་གཉིད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་དབྱེ་ཚོས་

གསུམ་པོ་དབྱེ་གཞིར་འགྱུར་བས། དྲང་ངེས་སུ་འཛོག་པའི་གཞིའམ་རྒྱུ་ནི་ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོང་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་

དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲིས་ལན་དང་ངོ་བོཉིད་གསུམ་ངོས་འཛིན་དང་བླུབ་དོན་གྱིས་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་བཞག་ཚུལ་དང་དྲང་

ངེས་ཞུས་པ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། ། །འདིར། སྟོབས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དེ། བཀའ་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ངེས་དོན་དང་། དྲང་དོན་གྱི་གསུང་རབ་གཉིས་

ཡོད། སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པའི་མདོ་དེ། ངས་དོན་གྱི་མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། མཚན་གཞི་རིམ་པར། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་

བའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་རྒྱང་མཐུན་ལྟ་བུ། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱའོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དེ། དྲང་དོན་གྱི་

མདོའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།

@158A ཀུན། །དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད། ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་སྟོན་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་པོ་

དང་། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིག །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན། སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་དོན་བཅུད་དགོས་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་

པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དུས་དང་པོར། ཞེས་སོགས་

བྱུང་། དེ་ལ། མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཡན་དང་། སྟོན་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་རིམ་པར་དྲང་དོན་དུ་འཇོག་པའི་གསུང་རབ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་མན་གྱིས་ངེས་དོན་དུ་འཇོག་པའི་གསུང་རབ་གསུམ་པ་ངོས་བཟུང་བ་

སྟེ། དུས་དང་པོར་བདེན་བཞི་ལས་བརྩམས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་བློད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པའི་རྟགས་ནི་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆུས་པས་ཐོན་པ་སྟེ་ལྷག་མ་གཉིས་ལའང་འདྲའོ། །འོ་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་དྲིས་ཞུས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ལྟ་སྟེལ་ཤམ་ཐབས་སྨྲས་པོར་བགོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ལྟ་བུ་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་བསྟབ་བྱ་ཙམ་སྟོན་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དུས་གཉིས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་ནས་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་

མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཚོས་

@158B ཅན། དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཚད་དྲི་ཞུས་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། ཡུམ་པར་མ་ལས། གང་ཡང་དག་པར་སྟོན་

མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྩམས་པའི་མདོ་རྣམས་ལ་

དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་ཕྱེའི་མདོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཐམས་

ཅད་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་མདོ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་ལྟ་བུ་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པའི་

ཕྱིར། ༄ །འདིར། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཚོས་

གཉིས་གང་རུང་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ། ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། ལུང་གི་བསྟན་པའི་དམ་ཚོས་དེ། ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་

གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡོད། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་བའི་རིགས་ཅན་ལ་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བར་གང་རུང་

@159A ཞེས། །ལས་བརྩམས་ཤིང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཅོད་དོར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་མདོ་དེ། དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དྲྭ་ཞུས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་དང་པོ་དོན་གཅིག །དུས་བར་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་དེ། འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཐེག་ཆེན་

རིགས་ཅན་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་

གྱི་བར་གྱི་ཆོས་གང་རུང་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བརྩམས་ཤིང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་མི་གསལ་བའི་མདོ་དེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དོན་

གཅིག །དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོ་དེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་དམན་པའི་ཐེག་ཆེན་

རིགས་ཅན་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་

པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་དོན་གཅིག་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རང་

གསུངས་པ་ནས་སྟོན་པ་འདའ་ཚུལ་སྟོན་གྱི་

པར་གསུངས། བཀར་གྱུར་བའི་ཆོས་འཁོར་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་དམ་

@159B ཆོས་དེ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འགོག་བདེན་དང་། ལམ་བདེན་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་གསུམ་ཡོད། ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་གང་རུང་ལ་ཆོས་

འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་བ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་དམིགས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་དེ་དང་དེའི་རིགས་འདྲ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཕེ་ཞིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་

འཁོར་སྐྱོང་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆོས་

མཚུངས་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས། དེ་བས་ན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་མཐུན་པར་བསྐོར་བའི་དོན་གྱིས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་

ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཟཱཊ་པར། ཆོས་ལ་

གླུབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་བྱེད་པ་དང་། གསེར་འཁོར་དང་ཆོས་མཚུངས་པས་ཆོས་འཁོར་དང་། ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མིག་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཕྱི་རོལ་བའི་ཆོས་སོགས་འཁོར་ལོ་མ་ཡིན་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པས་

ཆོས་འཁོར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། གཡོ་ཞིང་མི་གནས་པ་དང་། འདི་སྐད་ནས་དེར་འགྲོ་བ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་ཆོས་འཁོར་ཞེས་བཤད་པར་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འབྱུང་དོ། །མཛོད་ལས། སྐྱར་བར་འགྲོ་

@160A ྅། །སོགས་རྩིབས་སོགས་ཕྱིར། །ཞེས་འཁོར་སྐྱར་གྱི་འཁོར་ལོ་བགྲོད་པ་སྐྱར་བ་དང་། ས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་དབང་དུ་མ་འདུས་པ་སྟུད་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དབང་དུ་བསྟས་

ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པས་རྒྱལ་བ་རྣལ་དུ་འགོད་པ་དང་། མཐོ་བ་ལ་འཕར་བ་དང་། དམའ་བ་ལ་འབབ་པ་དྲུག་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས་ཆོས་འཁོར་དུ་བཤད་ཅིང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་

བརྒྱད་འཛིར་ལོ་དང་ཆོས་མཚུངས་སྤྱར་

ནས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་སྤྱག་བསྟལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་མིག་སྐྱེས་སོ། །ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཟློ་དང་རྟོགས་པ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སོགས་བརྒྱས་པ་དང་པོ་ངོ་བོ་ལ་བརྒྱས་པ་དང་།

སྤྱག་བསྟལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ངས་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་གཉིས་པ་བྱ་བ་ལ་བརྒྱས་པ་དང་། སྤྱག་བསྟལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དེ་ངས་

མངོན་པར་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱས་པ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱས་སྟེ་བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་། བརྒྱས་པ་རེར་མིག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་དང་། ཟློ་སྐྱེས་པ་བཞི་

བཞི་སོ་སོར་བཀྲངས་པས་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སོ། །ཡང་བདེན་བཞི་རེ་རེར་བརྒྱས་པ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བས་བརྒྱས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེར་མིག་སྐྱེས་སོགས་བཞི་

བཞི་སྒྲུར་བས་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་སྲམ་

@160B ཚོན་དང་བཅུ་གཉིས་ཚན་དུ་འདུ་བས་བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་ཏེ། གནས་བདུན་ལ་མ་ཁས་པའི་དགེ་སློང་བཞིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཟེད་ཡང་། མདོ་སྡེ་བ་ཡན་གྱིས་བརྒྱས་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱུར་བཅུ་གཉིས་ལ་

རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པས། བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་ལས་བརྒྱས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་བྱར་མེད་པར་འདོད་དོ། །མིག་བློ་ཤེས་རིག་བཞིའི་ངོས་འཛིན་ལ་རྣམ་བཞག་རིགས་པ། རྒྱུ་སྣང་། རྒྱ་ནག

འགྲེལ་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བཞག་ཚུལ་རྣམས་ཡང་སྐྱེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞར་བྱུང་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ནི་ཀླ་རིའི་བུས་བྱས་པའི་ཆོས་ཕུང་ལ་ཐྲི་ཀ་དྲུག་སྟོང་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་དང་། གཏམ་རྒྱུད་ཚང་བ་རེ་དང་། སྣང་བྱ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་

ལ་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཞེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་ཐྲི་ཀ་སྟོང་ཕྲག་རེ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ལྟར་ན་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྒྱ་ཙམ་བཅས་པའི་སྣག་ཚས་འབྲི་ནུས་པ་ཙམ་

མོ། ༥ །སྦྱོ་ན། བློ་རྟེས། བཀའ་དང་ལམ་

ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྟན་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོས་འཕེར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་གི་ཆོས་འཕེར་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དོན་གཅིག་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཕེར་དང་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་དོན་གཅིག་ཏུ་

འདོད། སྐྱོ་མང་གིས། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་གཞན་ལ་འཕོ་བར་སྣང་བས་འཕེར་ལོ། ཞེས་དང་། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཕེར་དུ་འདོད། ཅེས་དང་། རྣམ་

@161A ཞེས། །བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱན་ལས། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཇི་སྟེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་འཕེར་ལོ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཆོས་འཕེར་དང་། བློ་གྲོས་རབ་གནས་ཀྱིས་ཞུས་

པ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ། །ཞེས་པ་ལ་བསྟེན་ནས་བཀའ་བསྟན་ཀུན་ལུང་གི་ཆོས་འཕེར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དབྱེ་བས་འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་

བདེན་པ་དག་གོ །ཞེས་དྲངས་ནས་འགོག་བདེན་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཕོར་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་བོན་གཅོད་མི་ནུས་པས་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཕོར་མིན་པར་བཤད་ཅིང་། རྟོགས་

པའི་ཚེས་འཕོར་ནི་མཐོང་ལམ་དང་སྤྲོ་ལམ་དག་ཡིན། ཞེས་མི་སློབ་ལམ་ཡང་རྟོགས་པའི་ཚེས་འཕོར་མིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡིག་ཆ་འགར་ལྷང་གི་ཚེས་འཕོར་སྐོར་པ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་པས་དེ་ལ་བཀས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པས་

པ་ལྟར་ན་སྐོར་པ་པོ་དང་རྩོམ་པ་པོ་ཁྲད་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་བསྟུ་བའི་ཚོག་ཟིན་འགར་བརྟེན་ནས་ཀོ་རྟྀན་སོགས་ཚེས་འཕོར་སྐོར་པ་པོར་ཁས་ལེན་པ་ཡོད་མོད། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་

པར་མ་བགྱིས་པར་ཚེས་འཕོར་སྐོར་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པར། ཚེས་འཕོར་སྐོར་པ་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་ཤིད་། སྐོར་ཚུལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་བ་རྣམས་

ལ་གསུངས་པ་གཅོ་ཆེ་ཞིང་། གཞན་

@161B ལ་བརྟེད་དོན་བསྒོར་བས་དེ་བསྒོར་བར་འཇོག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ན་སྟོན་པས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་འཁོར་བསྒོར་བར་འཇོག་གོ །ཁ་ཅིག་ན་རེ།

བཀའ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པོའི་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་གཅོ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་

གསུངས་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་ངེས་བསྟན་སོར་བཞག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་རེམ་པ་གསུམ་དུ་འདུས་ཀྱང་དེར་གྱུར་མ་ངེས་ཟེར་ན། དེར་ངེས་པར་ཐལ། བཀའ་

རྣམས་ཐོར་བུར་གསུངས་པར་བསྟུས་ན། དེར་གྱུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞད་སྣོང་པོའི་རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོར་བུར་གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་སྟེ་བར་

བསྡུས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་

གི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དངོས་སུ་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། པོད་ཆེན་དྲུག་གི་གཏམ་དུ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་གསུངས་ཚེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱེ་འཛམ་བུའི་གླིང་ཀུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བར་

མཐོང་ངོ། །ཞེས་བརྗོད་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་པ་དང་། དེའི་ཤུགས་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་ལའང་འཁོར་ལོ་གསུམ་དབྱེ་རྒྱུ

@162A ཞེས། །ཡོད་འདུ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར་བ་མཐོང་ཞེས་པ་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་སྣུབ་བྱེད་ལས་དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་འབྱེད་པའི་སྣུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞི་ཤེས་

ཀྱི་མདོ་ཤེར་མདོའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་བསྟུབས་པ་ལ་འབྱེལ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྣུབ་ཕྱིན་བཙུད་སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་བཙུད་པ་ཡན་དེའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ལེའུ་དགུ་བ་དེའི་བར་བ་དང་།

ལེའུ་བཅུ་པ་མན་དེའི་ཐ་མར་ཁས་

བླངས་ཆོག་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཚོག་གཞི་ཤེས་ལས་ལམ་ཤེས་སྐབས་བྱང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལེའུ་བརྒྱད་པ་རྫོགས་ནས། ལེའུ་དགུ་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་དགུའི་ཐ་མའི་སྐབས། དེ་ནས་སྨྲའི་བྱ་

སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དག་པར་སྣང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་གཞ་དག་བྱེད་དེ་གོས་དག་འཐོར་ཞིང་འདི་སྐད་དུ་ཚེམ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལན་གཉིས་སུ་བྱུང་བར་སྣང་ངོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་མདོར་སྡུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག

གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོར་ནོར་བུ་མཁན་གྱིས་ནོར་བུ་སྟོང་བའི་དཔེས་གདུལ་བྱའི་བློ་བཀྱི་རིམ་གསུམ་ཟཁད་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྟོང་བར་ཟཁད་པའང་མི་འཐད་དེ། གཞུང་ཁྱེད་མ་རྣམས་སུ་དེ་གདུལ་བྱའི་བློ་སྟོང་

རིམ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྟུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འདུས་པ་དང་པོ་ལ་གསུངས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་འཇོག་ཅེར་ན། འོ་ན། ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ། དེའི་གླིང་གཞིར་

དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་ཕྱེད་དང་བཅུ་གསུམ་

@162B ཞེས་འབྱུང་ལ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་འདུན་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་། སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་འདུན་ནི་འདུས་པ་དང་པོའི་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐལ་བཟང་ལས། འདུས་པ་དང་པོ་ལ་ནི་དགེ་སློང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་

བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེས་བར་ཐ་གཉིས་ལའང་འདུ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་དགེ་གྱྭབ་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

གཞུང་ལས། དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་བླ་རྗེ། ལ་བརྟམས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ། ལྷང་། ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་

དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བྱ་ཡི་དུས་གཉིས་པར་གསུངས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་མ་བརྟམས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སློང་དྲིས་པ་

ལྷར་གྱི་དོགས་པ་མེད་པས་དེ་འདིར་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་

མི་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྷར་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མིན་པ་ནི་མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ། ཞེས་བྱུབ་དོན་ལས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་

བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་། ཐ་མར་གསུངས་པའི་ལེགས་ཕྱེ་ཚོས་འཁོར་ལ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པས་འབྲུལ་གཞི་

@163A ཞེས། །བྱས་ནས་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་གསུངས་ཚད་ཀྱི་བཀའ་ལ་རིམ་པར་འཁོར་ལོ་དང་ཐ་བར་གསུམ་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། བྱུབ་དོན་གྱིས་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་བ་དེ་

འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་ལུང་རྣམས་ཀྱང་བྱུབ་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྡུབས་པ་དང་། མདོའི་བསྟན་དོན་དེ་ལྷར་ཡིན་སྐམ་ནས་

དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་སྟྲ་

ཇི་བཞིན་པ་མིན་པར་སྣྲ་བ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་གསལ་བས། རྟེས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་བརྒྱང་གིས་དོགས་རྟས་དེ་ འགོག་ཕྱིར་གསུངས་པ་རྣམས་དུས་དང་པོར་གསུངས་

པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་མ་འཛིན་ཅེས་གདམས་སོ། །དེ་ལ་ལྷང་དང་པོའི་དོན་ནི། སྟར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། དང་པོ་ཐམས་ ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ལས་རང་

མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ལྟ་སྟེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྣམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ དོགས་པ་གཅོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་དང་པོར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་ཞེས་བཀླལ་ན་

དགྱོགས་བཤད་དུ་འགྱུར་རོ། །ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ནི།

@163B སྔར་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། བར་བ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

སོགས་ལ་སམ་བརྩམས་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དྲས་གཉིས་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་དྲས་གཉིས་པར་གསུངས་ཚད་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་བར་བ་

མིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་མི་རིགས་སོ། །ལྷང་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སྔར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་དུ་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལས་སྔར་ལྟར་ལེགས་པར་ཕྱེ་བ་

རྣམས་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་མིན་ཏེ། འདུལ་བ་མདོར་བསྡུས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ཡང་དེས་དེས་དོན་དུ་སྟོན་པ་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་

དང་པོའི་སྐབས། ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཞེས་

པ་ཕྱོགས་སྡུས་འགྲེལ་ཚུལ་ལྟར་ན། འདིར་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་ཞེས་པར་འགྲོ་བ་ལ་བསྟེན་དུ་མེད་པས་དེ་ལས་བཞད་གད་ཆ་བ་ཅི་ཡོད། དེས་ན་ལྷང་དེ་གསུམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་

ཀྱི་རིམ་པས་འཛོག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་པར་མ་ཟད་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཆེ་ལ་ལྷང་གསུམ་པ་ཉ་ཅང་ཡང་གསལ་ལོ། །ཡང་སྐྱེང་དུ་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་མིན་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་

@164A ཞེས། །ཡིན་ཏེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ལ་བསྟབ་བྱ་ཙམ་སྟོན་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་ཚེས་ལ་འབྱེལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལྷང་སྐྱའི་གྲྭབ་མཐའ་སོགས་ཀྱིས་དུས་དང་པོར་

གསུངས་ཚད་ཀྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་བས་དེ་དག་ལ་རྒྱས་ཚེས་འབྱེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བར་མངོན། ཁོ་ན་རེ། དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་

དང་འཁོར་ལོ་གསུམ་རིམ་

བཞེན་དོན་འབྲུ་བར་ཐལ། མདོ་གཉིས་དྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་ཤཱཀ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྒྲུར་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཐ་

སྣང་དུས་ཀྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་དྲང་ངེས་སུ་འཇོག་རྒྱུ་རྣམས་བརྗོད་བྱས་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་བཞག་པ་ལ། གཞུང་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་

གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཞེའས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པས་འཇོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐར། དེ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཇོག་བྱེད་དུ་སོང་བས། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་པ་བྱམ་པའི་མཚན་

ཉིད་དུ་སྨོས་ན་ཅིས་འགོག་ཅེས་

@164B གསུངས་ཤིང་། རང་ལུགས་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་བསྟུན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྐོར་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་ནས། སྤྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་

ལས་ཀཁད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོས་མ་ཁྲབ་ཅིང་དེས་གཞན་གཉིས་ལའང་འདྲའོ། །ཞེས་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེས་སྐོ་མང་ལ་བསྟན་པའི་སྐྱོན་མི་འཛུགས་སྟེ། དུས་དང་པོར་གསུངས་

པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པས། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་དུས་སུ་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱིས་

འཇོག་པ་ལྟར་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དང་པོར། ཞེས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐོར། ཅེས་པ་དང་། གསུམ་པ་བསྐོར། ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཀའ་དུ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འཁོར་ལོ་

གསུམ་སྐོར་བའི་དུས་ལ་མི་

སྤྲོར་ཞིང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་འཁྲིད་པའི་རིམ་པ་ལའང་སྤྲོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་དང་པོར་ཐེག་དམན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་

ལ་བཅུད་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་བརྟན་ལྟར་མས་པས།

@165A ཞེས། །འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་འབྱུང་བ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་མིན་གྱི། ཐ་མར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་

པོའི་སྐབས་དུས་དང་པོར་གསུངས་ཚད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་འདིར་ཡང་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོའི་སྐབས་དུས་ཞེས་དངོས་སུ་སྤྲུར་བས་འདིར་དུས་ཐ་མ་ཞེས་

དངོས་སུམ་གསུངས་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྟོང་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། རྟེན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་སྐབས་འདིའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་མིན་གཉིས་རེ་ཡོད་གསུངས་པ་ཡིན་ན། དུས་དང་པོ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཚད་

རེ་ཡང་གསུང་དགོས་པ་ལ་རྟེ་ཡབ་སྲས་སུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཞེབས་དང་སྟོན་པའི་སྐུ་ཚེའི་ཚོགས་ལ་སོགས་

(FPA)ས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྟོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་པའི་མདོ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྟོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྐོ་

ནས་འདུལ་བ་ལུང་དང་། ནས། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྡུད་པ་རྣམས་ནི་བཀའ་བར་བའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྟོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་

སྒོ་ནས་ཀིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ།

@165B ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ནི་འཕོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྩོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་འཕོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་འཕོར་ལོ་གསུམ་བརྩོད་བྱའི་སྒོ་

ནས་འཇོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ཤེར་མདོ་མ་གསུངས་པའི་བར་ལ་འཕོར་ལོ་དང་པོ་འཇོག་པ་སོགས་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཁྱངས་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལས་མེད་པས།

ལྟ་སྡེར་ཤམ་ཐབས་རྒྱུམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པ་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་འཕོར་ལོ་དང་པོར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨོ་འོ། །དེའི་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པ་དེའི་གོང་དུ་འཕོར་ལོ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་

དང་སྦྱོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་ལེགས་ཕྱེ་རྣམས་ཡིན་གྱི་འཕོར་ལོ་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་མིན་ཞེས་པ་ལས། ཁྱོད་ལྟར་ན་འཕོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་

དོན་དུ་བཤད་པ་ལེགས་ཕྱེ་རྣམས་ཡིན་གྱི་འཁོར་

ལོ་ཐམ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་མིན་ཞེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འོ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ནའང་དུས་དང་པོ་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚད་རེ་རྟེས་གསུང་དགོས་པར་ཐལ། དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བླུབ་དོན་

གྱི་མདོར་དང་པོར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོང་ཐུན་གྱི་དེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ངོས་བསྟན་དུ་གསལ་ཞིང་། སྤྱི་རྣམ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་

@166A ཞེས། །གསུམ་འཕྱེད་དགོས་པ་གཞུང་ཉིད་གསལ་བ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུས་ཀྱི་མཚམས་དེ་ལྟར་འབྱེད་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་རང་གཞིར་བཞག་ནའང་། འཁོར་ལོ་

གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་ཀྱང་འཇོག་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་དུས་དང་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་དུས་བར་བ་དང་། ལེགས་ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་དུས་གསུམ་

པར་གསུངས་པས་ན་དེ་གསུམ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་

བར་བ་ཐ་མ་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་ཚུལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་བླུབ་སྟེ། ཁོ་རང་གིས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དུས་དང་པོར་

གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བླུབ་མཐའ་འདིས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་གིས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ངེས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡང་སྐྱེ་དུ་

གསུང་དེས་དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་མེད་གཉིས་སྟོན་ཚུལ་དང་དགག་བྱ་འགོག་ཆབས་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་འཛོག་པར་བསྟན་པས། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཛོག་པ་ལ་མི་གནོད་པར་གསུངས་

སོ། །དེ་ལྟ་ན་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། དྲི་ཞུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་འཛོག་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྣོང་པོའི་མདོ། ཞེས་དང་། ཆོས་

@166B ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་དད་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་དང་དཔལ་ལྡན་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་དང་། དེ་དང་དོན་མཚུངས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་དད་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ། ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བསྟན་པའི་

ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད། ཅེས་དང་། རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན། ཅེས་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོའི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་གསུངས་པ་གང་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་སྐུ་ཅོར་དུ་སྣུ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དེ་ དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མིན་

པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣམ་བཞད་དུ་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོའི་མདོ་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོའི་རིམ་པ་གསུམ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དྲི་ནུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡང་དུས་ཀྱི་

རིམ་པས་འཇོག་དགོས་ཏེ། གཞུང་ལས།

དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྐོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྦྱར་བའི་དྲང་ཉེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སྦྱར་ཀྱང་། འཇོག་བྱེད་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཀྱི་སྐོ་ནས་འཇོག་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། པན་ལ་

མཆོ་སྦྱིས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མཆོ་ལས་སྦྱིས་པའི་ཚ་ནས་སྦྱར་ཀྱང་པན་ཡིན་མིན་དེའི་སྐོ་ནས་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐོ་མང་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་མི་འཇོག་པར་ཐལ། དེ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་ཀྱི་སྐོ་

@167A ཞེས། །ཤས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལས། ཡང་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལྟར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ལྷང་སྐྱའི་གླིང་མཐའ་ལས། སྤྱིར་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྗོ་རྗེས་ཀྱང་། དྲང་ངེས་རྣམ་

འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མཁས་པ་སྟ་མའི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཙམ་མཛད་ཀྱང་། ཡང་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དང་མཐུན་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞེག་གསུངས་པ་

དེ་ཙོ་ན་རྩེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞེད་པར་སྣང་དོ། །ཞེས་

གསུངས་ཀྱང་། ཡང་སྣིང་ལས། སྤྱིར་འཚོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྩོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། ཁྱབ་མཐའ་བརྒྱང་བའི་ཚེ་

དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་དེ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཨཞད་ལུགས་བྱས་ཚོག་ཀྱང་འདིར་ཨཞད་བྱ་རྒྱ་བའི་གཞུང་གི་དངོས་ཟིན་དང་མཐུན་ཚབས་ཆེ་ཞིང་སྤྱི་ཁྱབ་ཀུ་འཛོག་བདེ་བ་ནི་ དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཛོག་ཚུལ་འདི་ཡིན་པས་དེ་གཙོ་

བོར་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ལ། ཞར་ཕྱིན་ཞིབ་ཆར། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་ལུགས་སོ། །ཞེས་རང་ལུགས་མ་བྱས་ཤིང་སྤྱི་རྣམ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛོག་ལུགས་བྱས་ཀྱང་། སྤྱིར་འཚོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་

པས་འཛོག་པ། དེ་ཉིད་དུའང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཚོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་ནི་འཚོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་དངོས་ཡིན་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། མཐའ་དཔྱོད་དུའང་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་འཛོག་

པ་མ་ཁས་བླུབ་རྩེའི་དགོངས་པར་གསུངས་པ་

@167B ཡིན་པར་བཞག་དོ། །ཟ་བཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་གསུངས་པར་མ་ཟད་དེར་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན།

འཁོར་ལོ་དང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གསུང་དུས་སྟོན་པས་ཞི་ངང་འདིར་ཚོས་འཁོར་མ་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཆུས་ཚུལ་བསྟན་མ་ཐག་ཏུ་གསུངས་པ་གང་ཞེག། དེ་ནས་

ཞག་ཞེ་དགུ་བ་ན་ཚོས་འཁོར་གསར་དུ་བསྐོར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་བྱས་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་སྐར་སྣང་ཆེད་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་བར་ཐལ། ཟབ་ཞེ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དེ་ཚོས་

འཁོར་གང་། དེ་དེའི་སྐར་བསྐོར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྣང་ཚོད་ལ་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་མ་བསྐོར་ཚོས་འཁོར་བསྐོར་ཏོ་ཞེས་གྲགས་པ་ཆེ་བར་བྱུང་བའི་སྐོན་རས་འཇིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་དུ་ན། སྐྱན་བསྐལ་དུ་བསྟན་པ་དར་བར་ཐལ། དེར་

རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པ་དར་བའི་ཕྱིར། འཚོར་གསུམ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་གཉིས་དངོས་གནས་ལ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་འཚོར་ལོ་གསུམ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀར་བསྟོར་བ་དང་། གསུང་གིའི་གཞི་ཤིས་འཚོར་ལོ་གསུམ་དང་

སྡེ་སྣོད་ཀུན་བསྟན་ཀྱང་གསུང་གིའི་ཞལ་ཏད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་དང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྱེད་བསྡུས་གསུམ་ཞུ་བ་ཡོ་རྣམས་མཐུན་པ་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོང་བའི་ཐད་དུ་གརྒྱའི་ལྷ་མོ་ལྔང་བསྟན་པ་འདྲ་པ་དང་།

@168A ཞེས། །ཆོག་རྒྱས་བསྡུས་ཙམ་ལས་རྟོད་བྱེད་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འདྲ་བས་གདུལ་བྱས་ཐོས་ཚུལ་གྱིས་རྒྱས་བསྡུས་བྱང་བ་ལས་དུས་གཅིག་ལ་གསུངས་ཚུལ་སོགས་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཚོར་ལོ་གསུམ་

བསྟོར་བའི་དུས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆག་ལོ། མཆིམས། ཁྲོ་ལོ། རྔང་བྱེ་ཀ་པ་སོགས་ཀྱི་ཚའད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་ཀྱང་། བྱ་སྟོན་གྱིས། དུས་ཀྱི་ངེས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱངས་

གསལ་པོ་ཁོ་བོས་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་རྩོད་མེད་ཀྱི་ཁྱངས་དཀའ་ཞིང་། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཆུལ་ཁགས་ནས་འདའ་ཆུལ་སྟོན་ཀྱི་བར་གསུངས་པར་ལུང་སྟེ་བཞིས་བྱང་པ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་

འཁོར་སྟོན་པ་དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཆུ་རྟའི་ས་གའི་ཉ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆུལ་བསྟན་པ་ནས་བརྩེས་པའི་ཞག་ཞེ་དགུ་བ་རགས་རྩེས་ཆུ་སྟོད་རྩ་བའི་ཚོས་བཞི་དང་། ཞེབ་རྩེས་ཞག་མི་ཐུབ་དོར་བའི་ཚོས་བྱུག་ལ་བསྒོར་ཅིང་། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲྭིང་

གཞིའི་མདོ་ལས། བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་བསྒོར་བས་ཀོ་ཎྜི་ན་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཚངས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཀོད་ནས་དབྱར་ལ་བཞུགས། དེའི་ཉི་མ་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་བགྱའི་བར་ཉིན་རེར་རིམ་བཞིན་རྒྱངས་པ་བཟང་ལྟན་

མིང་ཅན་རྣ་ཐུལ་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། ཚོས་ཉི་ཤུ་ལ་ལྟ་གུ་དགྲ་བཅོམ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྒོར་བའི་དུས་དང་ལྟ་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་མི་སློབ་ལམ་

ལ་བགོད་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མཚན་ཉིད་མེད་

@168B པའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ནས་ཕྱི་ལོའི་ནག་ཉ་མ་སྟེབས་པའི་ལོ་ཁོང་དེར་བསྐོར། ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་སོ་བརྒྱད་དང་དགུང་ལོ་དོན་བཞི་བ་ལྷགས་སྟེལ་ལ་བསྐོར་བ་ཡིན་ཏེ། ཏྲི་ཀ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྟང་བ་ལས། ས་གའི་

ཉའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཆ་ལ་སངས་རྒྱས་ཤིང་དེའི་ཚེ་རྒྱ་བ་གཟས་ཟིན་པར་བཞད་ལ། དེའི་ལོ་དེ་ཉིད་ཆུ་འོ་རྟ་སྟ་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་ཡིན། ཞེས་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་དེ་ཆུ་རྟར་གསུངས་ཤིང་། བྱ་དང་དགེ་ལུགས་ལ་འབྲུངས་ལོ་མེ་རྟར་བྱགས་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་

སྡེ་སྒྲི་རྣམ་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཞག་བདུན་ཕྲག་བདུན་དུ་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐོར་རོ། །དེ་ནས། ནས། བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཏེ། ཞེས་པ་སྟར་གཞུང་ཁྲུངས་མ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་

ཉིད་སྟང་བ་ལས། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་དེ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་སྒྲི་དང་། ཁྲུད་པར་དུ་བྱ་རྩོད་ཕུང་པོའི་རིར་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་

པོའི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མཐར་ཐུག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་

ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ནས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་དེ་ནས་བསྟེས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པ་ཟླ་བའི་ཉ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་སོགས་པ་གནས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཕ་རོལ་ཀུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་

གང་ལྟོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་དང་ཉེ་བ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས། ནས། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྩ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀྱི་

@169A ྅།། །ཆོས་འཁོར་སྤྱི་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བཅས་བསྐོར་རྗེས། གནས་གཞན་དག་ཏུ་ཕར་ཕྱིན་དང་། འབྲས་སྤུངས་མཆོད་རྟེན་དུ་དུས་འཁོར་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།

ཡང་དག་བདེན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་སྐམ་ཙུ་རྩ་བརྒྱད་ལོན་ནས། ཞེས་སོགས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་སངས་རྒྱས་

པའི་ལོ་མ་བརྩེས་པའི་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགྲ་ལོ་དོན་བཞི་བ་དང་བསྦྱིགས་པ་ཡིན་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་ལ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་བ་ལ་གསུངས་བར་

མདོ་དེའི་སྒྲིང་གཞིར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་དང་སྔར་བྱངས་པའི་རྒྱུད་ཐུ་དར་ཀྱི་བསྟུར་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་པའི་ལོ་བཅུ་བ་ནས་གསུངས་པར་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་ངོ། །ཁ་ཅིག་དགྲུང་ལོ་སོ་ལྔ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པར་

བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་པ་སྔར་བཤད་ལྟར་གནས་པར་མངོན་ལ། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི། སྟོན་པས་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོ་རྣ། །སོགས་བྱངས་ནས་ནག་ཉར་དུས་འཁོར་དང་ཤེར་མདོག་སར་དུ་གསུངས་པར་

མཁས་པ་མང་པོས་བསྟབས་ཀྱང་། ལུང་གི་ཟིན་སོལ། སྟོན་པས་བྱ་རྐོད་ཕུང་པོར་ཤེར་མདོ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱས་སྤྱངས་སུ་གསང་སྔགས་གསུངས་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་མི་

གསལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་དུས་

@169B མཉམ་པར་བསྟན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དུས་གསར་དུ་གསུངས་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། དུས་འཁོར་དང་མཉམ་དུ་ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་སྟར་དྲངས་པའི་ཏྲི་ཀ་ཎཱ་དྷ་ཀྱི་ལུང་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར། དུས་འཁོར་

གསུངས་དུས་ལ་སྔོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་བའི་ཕུག་ལུགས་ཀྱིས། དྲི་མེད་འོད་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་མཛད་ནས། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐོར་ཟིན་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་བའི་སྐབས་ཀ་གཉིས་པར་འདོད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་རྣམས། སངས་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཅིང་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བ་དེ་ནས་བརྩེས་པའི་རྒྱ་

བ་བཟུ་གཉིས་པ་ནག་ཉར་གསུངས་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལྟར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དྲི་མེད་འོད་ལས། ས་གའི་ཉའི་སྐུ་རིངས་འཆར་པའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་

པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་

དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ་མཛད་ནས། ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཟླི་རྒྱན་ཀུའ་ཀར། ནས། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ཁ་གའི་

ཉར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་ནང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བསྐོར་ཏེ་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་ཐེག་གསུམ་ཚང་བར་བསྟན་ནས། སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནས་བཀྲངས་པའི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉར་དྲུས་འཁོར་གསུངས་པར་

@170A ཞེས། །བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲི་ཀ་ཡཱཏ་ཀྱིས་དོན་དེ་འཆད་པ་ན། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤྲཱ་སེང་གེས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྗེ་རྗེ་གདན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་གའི་ཉའི་སྐྱེ་རིངས་འཆར་བའི་ཚེ་མངོན་

པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་དྲངས་ཟིན་རྣམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན་རེ། དུས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཇོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཀ་དུས་དང་པོར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལོ་གཅིག་འཁོར་བའི་ནང་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དུས་ཀྱི་སྐོར་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་འཛོག་པ་སྐུ་ཆོ་ཅ་མཉམ་གསུམ་བྱས་པའི་ཚ་རེ་མིན་པར། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྲགས་ཚུལ་དང་ཡོངས་སུ་བཀས་པ་

སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱུབ་དོན་སྐབས་བདེན་བཞིའི་ཚོས་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་གཉིས་པ་དང་། ལེགས་ཕྱེའི་ཚོས་འཁོར་གསུམ་པར་མཛད་པ་ལྟར་འཛོག

དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱའི་དུས་འཁོར་ཆོས་འབྱུང་ལས། སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ། ནས། རྩ་བའི་རྒྱུད་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་པ་བཀའ་སྩལ་ཏེ། །ཞེས་བྱེ་ཀ་བཞད་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ལ། དབང་ལེའི་

མཆན་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་བསྐོར་ཅིང་ཞེག་པ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་ནས་རྒྱ་བ་བཅུ་

གཉིས་པ་ནག་པའི་ཉ་ལ། ཞེས་སོགས་ཕྱག

@170B ལུགས་དང་མཐུན་རྒྱུ་འདྲ་བ་ཞིག་མཛོད་སྣང་མོད། བྱ་རང་གི་བཞེད་མཐིལ་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལྟར་གནས་ན་འགལ་བ་ལ་མི་འཐུལ་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུལ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ནག

པའི་བཞི་ཚ་ནས་བརྒྱང་ས་གཅད་ལུགས་ཁྱིམ་དུས་མཉམ་དུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡང་སྐྱེ་ལས། ཉི་མས་ནག་པའི་སྐར་ཁྱིམ་བྱི་ཚ་གསུམ་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཟིན་ཏེ་བཞི་ཚར་སྐྱེས་པ་ནས་ལུགས་ཁྱིམ་བྱི་རི་མོ་ཤར་བས་

ལུགས་ཁྱིམ་དང་ས་གཅམ་དུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་བློང་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནག་ཉར་ཉི་ཟླ་མཉམ་འཚར་མཉམ་ནུབ་གཅིག་དང་། དུམ་བུ་གཅིག་ལ་ལུགས་ཁྱིམ་སྲང་ཁྱིམ་མཉམ་དུ་འཚར་པ་ཞིག

ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཟླ་གཉིས་ནག་པའི་སྟེང་དུ་མཉམ་སྐྱེ་བ་ཅིག་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་སོང་ཞེང་། ནག་པའི་ཕྱེད་སྲང་ཁྱིམ་དུ་ཡོད་པ་ལ། ཉི་མ་ལུགས་ཁྱིམ་དུ་སྐྱེས་

སྐབས་ནག་པའི་སྟེང་དུ་སྤྲིགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་

ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་ཆེར་སྤྲོར་ཡོད་དོ། །ཡང་སྐྱེང་དུ། ཤེར་མདོ་གསར་དུ་གསུངས་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོ་འཕོར་དུ་མེད་ཀྱང་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ལས་ཉན་བཅམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་སྐྱེང་གཞན་ལས་ཐོས་པ་ལའང་སངས་རྒྱས་ལས་ཐོས་

པར་བཞག་ཚོག་པར་གསུངས་ཤིང་། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ། ཤེར་མདོ་གསར་དུ་གསུངས་ཚེ་ཀུན་དགའ་བོ་འཕོར་དུ་འདུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོའི་མིང་ཅན་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་པའི་མཚན་མོར་

@171A ཞེས། །འབྲུངས་པ་གཅིག་དང་། སྒྲུ་རུལ་འབྱན་སྐབས་ཡོད་པ་གཅིག་ལས་ཕྱི་མ་འདིའི་ཀུན་དགའ་བོར་ཁས་བླངས་ན་ཀུན་དགའ་བའི་མདོར་ཆོས་ཕུང་ཉིས་སྟོང་ཙམ་ཞིག་ཐོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉེ་གནས་མཛད་པའི་ལོ་ཉི་

ཤུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་ཐོས་པར་འགྱེལ་རྒྱས་པ་དང་། འཕོར་དུ་འདུས་མ་ཐག་ནས་ཉེ་གནས་བྱེད་མི་དགོས་པ་དང་། སྒྲ་དགྱེ་བདག་མོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བ་པོ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིན་

ཞིང་དེའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཏ་ཅང་

ཡུན་རིང་མ་སོང་བ་དང་། མཛད་བརྒྱ་སོགས་སུ་འོད་སྲུངས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་མཛད་པ་བ་བདུན་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་བསྟན་པ་ང་དགུ་བར་བྱས་པའང་མཛད་པའི་གོ་རིམ་དུ་སྟོང་ལ། དེ་ལྟར་ན་འོད་སྲུངས་

འཁོར་དུ་འདུས་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ནས་རལ་བ་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་སྐྱེད་པོ་རྣམས་སུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་མང་གི་མཆོད་རྟེན་ན་བཞུགས་པའི་སྐབས་ཡིན་པར་ལུང་ལས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །བཀའ་བསྩལ་

ཚུལ་སོགས་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་སྔ་མ་དག་གིས་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པར་བསྟུབས་པའི་ལན་དུ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་རང་ལ་

བྱགས་པའི་ལུང་གིས་བསྟུབས་པ་དང་།

ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་ཀྱང་ཕྱག་རྟོར་ཀུན་བཟང་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འགའ་ཞིག་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མིན་པས་

མ་བསྡུས་པ་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བར་འདིའི་

@171B ཀུན་བཟང་ཕྱག་རྡོར་ལས་ལོགས་སུ་བྱས་ཀྱང་རང་ལུགས་འདིའི་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་སྨྲོན་གསལ་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་བཀའ་བསྡུས་ཚུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་རྗེས་མིན་པ་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་གྱི་

དོན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྔ་བཞད་སྡུད་པ་སོ་སོས་བསྡུས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་ཚོགས་པ་དང་། སྣང་ཚོད་ལས་གནས་ཆོད་ལ་བཀའ་བསྩལ་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྩམས་ཏེ་དཔྱད་བྱ་མང་དོ། །ཐུབ་བསྟན་བྱེད་དེད་དུ་ཀུན་

དགའ་བོ་སྤྱལ་སྐུ་དང་། མཁས་ཐུབ་དུས་འཁོར་ཟིན་བྱིས་སུ་ཆགས་བྱལ་གྱི་ཚུལ་བསྟན་ཅན་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུར་སྟོན་པ་གང་བཞུགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་དུ་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་

འགལ་སྟོང་ལ། ཡང་སྐྱིང་ལས། གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱལ་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་དངོས་གནས་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་དགའ་བོའི་མིང་ཅན་

གཉིས་ཡོད་པའི་སྟེང་ནས་རྩོད་སྤོང་

མཛད་མོད། ཤེར་མདོ་གཏད་ཡུལ་གྱི་ཀུན་དགའ་བོ་གཅིག་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་གནས་ཚོད་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སྣང་ཚོད་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་ཁས་བླངས་ན་བདེ་བར་སྣང་ཞིང་། ཞར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀུན་དགའ་བོ་བསམ་

གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་གསུངས་པའང་གནས་ཚོད་ལ་སྤྲོར་དགོས་པར་མངོན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་ལྟོན་ཤིང་ལྟོན་ཤིང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་སངས་རྒྱས་མིན་པར་དེའི་སྨྲས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར། སྟོང་

@172A ཞེས། །ཐུན་དུའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨྲས་པ་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཁས་བླང་མི་རུང་གསུངས་པ་ལས་ཀུན་དགའ་བོ་སོགས་སྨྲས་པ་ཙམ་ཡང་མིན་པར་གསུངས་པ་མིན་ནམ་

སྣམ་ཡང་བརྟག་གོ །དེན་ཉིའི་མདོ་ནི་སྐྱུར་མཛད་ལོ་སྟ་བས་ཐེག་ཆེན་དང་། དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དག་ཏུ་ཐེག་ཆུང་དང་། སྤྱི་རྣམ་དུ་བཤེད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མཚན་གཞིར་

བཞག་ལ། སའི་སྟོང་

འབྲེལ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོར་བཤད་པ་ལ། ཡང་སྣོང་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་རྒྱུ་བྱས་ཏེ་དྲངས་སྣང་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཉམས་མཇད་མོད། སྡུན་སེལ་ལས། སའི་སྟོད་འབྲེལ་རྩེས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དྲན་ཏེ་ཐེག

ཆེན་གྱི་མདོར་ཁས་ལེན་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །བསྐལ་བཟང་དུ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་ངེས་པས་ཆོས་ཕྱང་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་གྲངས་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྣོང་རྩེ་པད་དཀར་དུ་ཆོས་ཕྱང་དགུ་ཁྲིའི་ལྷང་

མནོས་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོར་སེམས་ཅན་གྱི་སྨྱོད་པ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་བསྟན་ན་ཆོས་ཕྱང་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ། ཡང་

སྣོང་ལས། རྒྱུན་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྲུང་ཚུལ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཉིས་དམིགས་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་ཞེས་ཁ་ཆོོན་བཅད་པའི་སྨྱོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་

མེད་ཅེས་བྱངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཕྱང་གཅིག

@172B ལའང་ཏྲི་ཀ་སོགས་ཀྱི་ཚད་བརྒྱང་སྟེ་འདི་འདྲ་བ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་བྱངས་ངེས་བྱེད་མི་རྣམ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་སྟེ་བའི་ལུང་ལས་སྟོན་པ་སྟ་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པར་

གསུངས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྟ་གཅིག་ལའང་དེའི་རྩ་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བཅས་པ་སྤོང་བའི་ལམ་ཚང་བ་རང་གིས་ཉམས་སུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་དོན་ཏེ། ཡང་སྐྱེང་དུ་དེའི་བག་ཚགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་ཞེས་སྦྱར་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་

སྐད་དུ་འགྱུར་དོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མདོ་འདིས་ཅི་ཞེག །ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཡིན་ནོ། །ཡན་ཏྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་དང་། དེ་མན་ཏྱིས་འགལ་སྤྱོང་གི་དྲྭ་བའང་ངོ་བོ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཞེག་བྱེད་པའི་

དོན་སྟོན་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོང་གི་དྲྭ་ལན་སོགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱུབ་དོན་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གནས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་

ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཚོང་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་ཕྱེ་བ་

ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་སྣྲི་ཐཞིན་དུ་འཛིན་པ་རྙེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེད་པ་དང་། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ལ་སྟོང་རྫུ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་

བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། འདོད་དོ། །ཡན་གྱིས་ཇོ་ནང་བ་དང་། དེ་ལ།

@173A ཞེས། །སོགས་ཀྱིས་བྱ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀས། མན་ཉིས་དེ་གཉིས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །ཇོ་ནང་བས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། འདས་ཆེན་དང་། སོར་ཕྱེད་ལ་ཕན་

གདགས་པ་དང་། དཔལ་ཕྱེད་གིས་ཞུས་པ་དང་། ཡི་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཏ་བོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་མདོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས།

དགོངས་འགྲེལ་ཏེ་སྣོང་པོའི་མདོ་བཅུར་

གྲགས་པ་ལས། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་རྒྱ་བརྒྱན་སྙིང་པོའི་མདོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཐུལ་ཞིང་། དེ་བཅུ་བརྩོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བྱས་ནས་དེ་དག་གི་ཚོགས་ཟིན་ལ་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་གྱུབ་པ་ངེས་དོན་དང་དེ་ལས་བརྒྱོག་པ་

དང་དོན་དུ་ཁས་ལྡངས་ཏེ་དེ་བཅུ་ངེས་དོན་དང་ཤེར་མདོ་དང་དོན་ཀྱི་མདོར་འདོད་ཅིང་། སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གྱུབ་མཐའ་འཇོག་གོ །སེམས་ཅན་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་མཚན་དཔེས་སྦྱས་པའི་རྒྱ་བརྒྱན་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་

པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དང་དོན་དང་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞུང་

ལས།ཅ གཞན་སྟེའི་རིགས་ཅན་བདག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་ཞེན་པ་རྣམས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ། ཞེས་འབྱུང་བ་ཁོ་རང་གིས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་རྒྱ་བརྒྱན་སྙིང་པོའི་མདོ་ལྟ་བུ་རང་ལུགས་ལ་

གཞན་སྣེའི་རིགས་ཅན་རྣོས་སུ་བཟུང་

@173B ཕྱིར་གསུངས་པར་འདོད་པས་རང་ལུགས་སོར་བཞག་ལས། ཇོ་ནང་བས་གཞན་སྣེ་དང་ཕྱིར་གསུངས་པ་དང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་གཉི་གར་འདོད་པར་སྣོན་པ་མིན་ནོ། །ཁོ་རང་གིས་ལེགས་ཕྱེའི་དོན་ཡང་། ཆོས་གཞན་ཀུན་བློ་འཕྲུལ་

བས་རྟོག་ཙམ་ལས་མེད་པས་བདེན་མེད་དང་། ཆོས་ཉིད་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བ་ཡིན་པས་བདེན་པར་གྱུབ་པས་ཆོས་ཅན་བདེན་མེད་དང་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ལ་འདོད་དོ། །དེ་རྣམས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག

བརྟན་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དང་བདེ་གཤེགས་སྐྱིང་པོའི་མདོ་དོན་གཅིག་པ་དང་། སྐྱིང་པོའི་མདོ་བཅུ་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་བྱས་པ་དང་། དེ་བཅུའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་གྱུབ་པ་ངེས་དོན་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་དང་། རྟག

བརྟན་སྐྱིང་པོའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་བྱེད་དང་། ལེགས་ཕྱེའི་དོན་བཤད་པ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྤྱ་མ་ནི་ལང་གཤེགས་ལས་དྲང་འགྲེལ་རྒྱུ་བོད་དུ་

མ་འབྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུད་ཟློ་

ཁམས་སྣོན་བྱེད་དེའི་དགྱུ་དང་དོན་དགྱུ་སོགས་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་བཤད་བྱའི་མདོ་བོད་དུ་འགྱུར་བ་ངེས་དོན་སྟོང་ཉིད་གཅོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཤེར་མདོ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་རྒྱས་པར་གཞན་

དུ་ལྟོས། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་གདུལ་བྱ་རིགས་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དང་། གཟུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཞུས་པར་གདུལ་བྱ་ཅིག་གི་དྲི་མ་ཕྱ་རགས་གསུམ་སྤྱོང་ཚུལ་ལ་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན། དགོངས་

@174A ཞེས། །འགྲེལ་གྱིས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་། གཞན་དགྱུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་དེ་

མེད་པར་བསྟན། དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དང་། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་སོགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གཅིག་བསྟན། དགོངས་འགྲེལ་དུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་དང་། ཡེ་

ཞེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོར་བདེན་

གཉིས་སྟོན་ཚུལ་སྒོས་དང་ངེས་བཞག་པ་སོགས་གསུངས་ཆེས་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱེད་རྣམས་སྟོང་ཐུན་དང་རྒྱུད་སྡེ་སྣོ་རྣམ་ལས་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དེར་ཐལ། རྟག་བརྟན་སྐྱེང་པོའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་ལ་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རང་ཆས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཞེས་ཡོད་བར་བཤད་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་

ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མདོ་དེའི་སྐབས་གཞན་ལའང་སྤྱོར་དགོས་པ་བཞིན་དུ། མདོ་འདིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱིད་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་

སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐེག་སྐར་འཚང་མི་རྒྱ་བས་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གཞོད་བྱེད་མང་དུ་འབྱུང་ངོ། །གཞན་ཡང་། མདོན་རྟོགས་

རྒྱུན་ལས། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་

@174B ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྲབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྟག་བརྟན་ཐེར་

རྒྱ་ཀུ་ཌཱའི་པར་ཐལ། དེར་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་ཌཱའི་པ་དང་། རྟག་ཅེས་པའི་ཚིག་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། བཞི་པ་དེར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་ཌཱའི་པ་ལེགས་ཕྱེ་རྣམས་ལས།

དེ་ལྟར་མ་ཕྱེ་བ་རྣམས་མིན་པ་ཌཱའི་ཟེན་ལྟར་དང་། མདོ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་ལྡན་པ། ནས། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་དེར་ཐལ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་

ལུགས་ལ་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཆད་མཐའ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་

སྟེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། རང་ལུགས་ལ། རྩ་རིན་པོ་ཆེའི་

བཞེད་པས་བཀའ་བར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙང་བ་རྒྱས་གྱི་མདོ་དང་། ནས། དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས། ཞེས་དང་།

རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱིས་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་མདོ་རྒྱས་འབྱིང་བསྟུས་གསུམ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོས་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསལ་བར་སྟོན་ལ། ཞེས་དང་། ལྷ་མོ་དཔལ་ཕྲེང་

@175A ྅། །གཙོས་ཞུས་པའི་མདོ། ནས། འདི་ནི་རྩ་ཤེ་ནས་བཤད་པའི་ཕྲད་པ་བརྒྱག་པའི་རིགས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །ཞེས་དང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་གྱི་

མདོ་སྡེ་མཐར་ཐུག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་ཕྱོགས་མཐུན། ཤེར་མདོ་དང་བརྩོད་བྱ་མཐུན་པར་རྟེ་ཡབ་སྲས་ཞལ་མཐུན་པར་

གསུངས་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཙོས་ཅན། འཁོར་

ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟེད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཀུན་དར་ཏླེ་ཀ་ཏུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྟར་དྲངས་ཟིན་པ་སོགས་ཤེས་བྱེད་མང་དུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དང་ཡང་སྐྱེ་དུ། རྒྱུད་ཀུན་དར་ཏླེ་ཀ་ལས། སྒར་ཡང་ཀུན་མའི་རྒྱུད་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཞིའི་མདོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་དྲངས་པ་ནི། རྒྱུད་ཕྱི་མ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་འདི་ལས་གཞན་མེད་པར་མངོན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། རྟག་བརྟན་སྐྱེ་ཞིའི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་འགོག་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟག་བརྟན་སྐྱེ་ཞི་

ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ་རྟག་བརྟན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྱོད་རང་ལ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་

གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིའི་བདག་ཏུ་ཁས་

@175B ལེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིགས། བྱ་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན། དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཚད་ངེས་དོན་སྟིང་པོའི་མདོ་བཀུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ འབྱུང་བར་དགོངས་ནས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དྲང་ངེས་ཀྱི་

ཚུལ་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་བཀུ་པོ་དེ་བཀའ་ཐ་མའི་མདོར་བཞེད་ཅིང་། དེ་དག་ལས་ཇོ་ནང་བའི་འདོད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་སེམས་ཅན་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་དག་དྲང་དོན་དུ་

སྐུ་དང་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དོན་གཅིག་པར་བྱས་ཏེ་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་བཀའ་བར་བ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཇོ་ནང་བ་བཀག་པས་ ཁེགས་ཤིང་། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་

རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དོན་མི་གཅིག་བ་གང་ཞེག །དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ན་སེམས་ཅན་འཚང་རྒྱ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ངོ་བོ་

ཉིད་སྐྱེ་ཕོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་གང་ཞེག

བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་དུང་གི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་འགྲུབ་སྟེ། མདོ་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡོད་པས།

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་རྒྱུད་བླར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཁམས་ཀྱི་དོན་ནི་འདིར་རྒྱུའི་དོན་ཏོ། །

@176A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུར་བཏགས་པ་སེམས་བདེན་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གློ་བུར་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སྣབས་ཀྱི་དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་རང་

བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་བྱ་ལ། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྣབས་ཀྱི་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་སྐུ་ཞེས་བྱ་བས་ན་དེ་གཉིས་

འགལ་བ་སྟེ། འདི་དག་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་པར་

བཀོད་པའོ། །རྩ་རྒྱས་ཕྱི་མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཇོ་ནང་བ་དང་བྱ་སོགས་ཀྱིས་མདོར་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉན་དུ་གསུངས་པ་གཉིས་ཅིལ་

དགོངས་ཞེས་དྲི་བ་ཞུས་ལུགས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་བསྟན་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བརྒྱང་ན་རྒྱ་ཆད་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲྭ་འདི་དང་འདིའི་ཚེ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་དྲྭ་འདི་

དང་འདིའི་ཚེ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་ནོ་ཞེས་འབྱེད་པ་མིན་པར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བའི་སྐོས་དྲང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་རྣམས་ཞེབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པར། དེ་གཉིས་ཀས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་ངོ་བོ་

ཉིད་སྐུ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དོལ་བོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་འང་ཡོད་པར་བཞག། བྱས་དེའི་རྒྱུད་ན་བདེ་གཤེགས་སྙིང་བོའང་མེད་པར་བཞག་དེ། གྱུབ་དོན་གྱི་མ་དོས་འདི་ནི་

དང་དོན་ནོ་འདི་ནི་ངས་དོན་ནོ་ཞེས་དང་

@176B ངས་གསུངས་པའི་སྐབས་ཙམ་ལ་བཅིན་ནས་དུས་ཐ་མར་གསུངས་ཚད་ངས་དོན་ཡིན་མིན་ལ་རྩོད་པར་སྣང་དོ། ༥ །སྨོ་ན། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་ཐོག་ཏོག་ཏུ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་དང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་

པས། རིན་ཆེན་སྨོན་མེས་གཞུང་གི་གཞན་ལུགས་གཉིས་པའི་གཙོ་བོ་དེར་ངོས་འཛིན་པ་བརྟག་དགོས་ལ། གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཡར་འབྲོག་པ་རིན་ཆེན་ཏོག་གིས་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པས་ནི་དེ་ལྟར་བྱེད་མིན་དཔྱད་བྱའོ། །དགོངས་

འགྲེལ་གྱིས་དང་ངེས་ཕྱེ་ཚུལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཤེར་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ཁས་བླངས་པའི་དབང་གིས་ཐོག་ཏོག་ལས། འོ་ན་ངེས་དོན་སྟོན་པ་གང་ཡིན་སྨོས་ན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི། །ཤེར་ཕྱིན་ཐལ་ཆེན་ཆོས་

པད་དཀའ། །ཞེས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཤད་ནས་དེ་ལ་རྩོད་སྟོང་བྱས་ཏེ་འཁོར་ལོ་སྐུ་མ་སྐུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཐོ་བར་འདོད་ཅིང་དགོངས་འགྲེལ་འཁོར་ལོ་

གཉིས་པར་འཇོག་གོ །དེས་ན་ཡར་འབྱོག་པ་

སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ནི་སྟ་མ་གཉིས་དང་མི་འདྲའོ། །ཡང་དག་བདེན་པས་འདས་ཆེན་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དང་། ཞལ་ཆེན་དང་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་པར་བྱས་ནས། ཤེར་མདོར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་བ་མཐོང་ཞེས་པས་དྲུས་གཉིས་

པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འཁོར་ལས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་དོན་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་མི་འཇོག་པར་སྣང་ཞིང་། བྱ་བྱས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་འདོད་ཚུལ་གཅིག་ཕྱིན་ཆོག་གིས་བཤད་པ་

@177A ཞེས། །ཡང་སྐྱེང་དུ་དེའི་མིང་ཅན་ཞེག་ལ་ངོས་བཟུང་ངོ་ །སྟོང་ཐུན་ལས། སྐྱེང་བོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཚེ་ནི་རྒྱུད་བླ་རྟ་འགྲེལ་དུ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་ལས། དེ་དག་གིས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྣུ་དོན་གཅིག་ཅིང་། བདེན་པར་གྱུར་པ། རྟག་བརྟན་ཞིར་ཟུག་འདུས་མ་བྱས། མཚན་

དཔེས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲུལས་ན་རང་ཚས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་འདོད། ཅེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་

ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྙིང་པོ་རྟག་བརྟན་མཚན་དཔེ་ཅན་བཤད་པ་དང་། ཞེས་ཇོ་ནང་པས་གྲུབ་མཐའི་རྩ་བར་བྱེད་རྒྱུའི་རྟག་བརྟན་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་

ཡོངས་གྲགས་རྒྱུད་བླའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཐ་སྙད་ཁྲབས་ཆེའོ། །ཁ་ཅིག་ཇོ་ནང་པས་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུའི་ནང་གི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་མདོ་དེ་རྟག་བརྟན་སྙིང་པོའི་མདོར་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཁས་མི་

ལེན་ན། རྟག་བརྟན་སྙིང་པོའི་མདོ་ནི་དེས་ཁྲངས་སུ་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པས་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུ་གཅིག་ཀུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྙིང་པོའི་མདོ་བཅུའི་ནང་

དུ་བདེ་གཤེགས་སྣིང་བོའི་མདོ་དང་

@177B རྟག་བརྟན་སྣིང་པོའི་མདོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་ནས་བཀྲངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཀག་ཚུལ་ལ་གཉིས། སྒོ་བ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཅོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོ་

ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། གསུངས་པ་རྣམས་དྲངས་སོ། །ཡན་ཏྲིས་བསྟུབ་དང་། མཇད་དོ། །ཡན་ཏྲིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་དང་། དེ་མན་ཏྲིས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་

བརྟེན་ས་བྱམས་ཆོས་ལས་བཤད་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །བསྟུ་བར་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་དོན་དམ་པའོ།

ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་། དེ་ལ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དོན་དམ་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་

མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་གེའི་སྒྲོད་ཡུལ་ལས་ཡང་

དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་རོ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྨྲ་རྟོག་གེས་ཇི་བཞིན་བརྗོད་མི་ནུས་པས་དང་པོ། དོན་

དམ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་འདུས་བྱས་མ་བྱས་སོགས་གཉིས་ཆོས་མེད་པས་གཉིས་པ། སོ་སྐྱེའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མིན་པས་གསུམ་པ། སྟོང་གཞི་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དང་ལྡོག་པ་ཐ་མི་དད་མིན་

@178A ཞེས། །པས་བཞི་བ། དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་རོ་གཅིག་པས་ལྟ་པའོ། །ཕྱང་པོ་དང་བཅས་པ་དང་ཕྱང་པོ་མེད་པའི་སའི་བསྟུ་བར་དགོངས་འགྲེལ་དྲངས་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་གཉིས་

སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟན་བར་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་འདྲིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་

ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་ལ་དྲི་བ་དྲིས་

པ། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ན། ནས། ཤེན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཁོར་བ་འདིར་འཁོར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་དང་བོ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་དྲངས།

དེ་ལ་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་འཕགས་ཀྱིས་

འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏེ། །ནས། དེ་ནི་རྟོག་གི་ཀུན་ལས་འདས་མཚན་ཉིད། །ཅེས་པའི་བར་ལེའུ་གཉིས་པ་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་དྲངས། དེ་ལ་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་མཚན་ཉིད་

ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཤེན་ཏུ་རྣམ་དག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་

ཏོ། །ནས། མཚན་མའི་འཆིང་ལས་

@178B རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་གསུམ་པ་བློ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་དྲུག་ཅེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་ཟིན་ཅིང་། ནས། དེ་དག་ང་རྒྱལ་གནས་ལ་རྟོངས་

པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་བཞི་བ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དྲུངས་པས། དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་ལེའུ་དང་པོ། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་པ། བཞི་བ་སྟོན་པ་ལ་གསུམ་པ། ལྔ་པ་སྟོན་པ་ལ་བཞི་བ་རྣམས་

བྱུང་བས་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ཞེས་པ་ལས་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་ཞེས་པ་ལེའུ་གཅིག་གི་མིང་མིན་ནོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་

ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་

བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཞུ་བ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བཀྱི་ན། ནས། རབ་ཏུ་ཉམས་པས་སྣོང་བཙེར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ལ་ཟུག་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལ་ཟུ་ཡོངས་རྫོགས་དྲངས་ཤིང་། འདིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

@179A ཞེས། །ལེའུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ན་བདག་གཅིག་པུ་དབེན་པ་ཞིག་ན་མཆིས་པའི་ཚེ། ནས། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་

བྱང་ཀོ། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་བདུན་པ་

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྟོང་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་ངེས་སོགས་སྟོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དྲངས་ཤིང་། འདིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་ཡངས་པས་ཞུ་བ་ཞུས་

པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གསང་བ་ལ་མ་ཁས་པ། ནས། ཕྱིས་པ་རྣམས་ལངས་ནི་དེ་མ་བསྟན། །ཅེས་པའི་བར་ལེའུ་ལྔ་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་དྲངས་པ་དང་།

མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་སྟེ་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་ལ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་

བཀགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་

@179B པར་མཐོང་ཞིང་། ནས། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་འདོགས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་སྟར་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དྲངས་པའི་དགྱེས་སུ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་གཞན་ལས་

ཀྱང་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་བྱུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཞི་ལྷག་གི་རབ་དབྱེ་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་གདགས་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་ལས་བརྩམས་ནས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་

ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་རིག་པར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཞུ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ལ་གནས། ཅི་ལ་

བརྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པར་བགྱིད་ལགས། ནས། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་བརྒྱད་པ་བྱམས་པའི་ལེའུ་

དྲངས། ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ།

ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་བརྩམས་ནས་ཐེག་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་

རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཞུ་བ་ཞུས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ས་བཅུ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྣང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །

@180A ཞེས། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་དགུ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གི་ལེའུ་དྲངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྤྲུལ་པའི་རབ་དབྱེ་སྟེ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་ལ། ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཁོ་ན་ལས་

བརྩམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྤྲུལ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བྱང་བ་བཞིན་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ

སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཞུ་བ་ཞུས་པ།

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཀྱི་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ལགས། ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་

པར་གྱུར་ཏེ། །ཞེས་པའི་བར་ལེའུ་བཅུ་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་དྲུངས་ཏེ་ལེའུ་འདི་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་དེས་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱུང་ངོ། །བྱང་སའི་ལེའུ་བཞི་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེ་ཁོ་

ནའི་དོན་གང་ཞེན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདོད་པས་མདོར་བསྡུ་ན། ནས། དེ་ནི་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱང་སའི་

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་བསྡུ་བ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ཐེག་བསྡུས་སུ། དོན་བཅུའི་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཤད་པ་ལས། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བྱང་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱི་

དབང་གི་མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ལ་དོན་བྱི་མཚན་

@180B ཉིད་དེ་གཉན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་བྱུབ་ཏུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ཡོད་

མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་སོགས་ལེའུ་བདུན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། རྫ་བ་མཚན་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །ཞེས་སོགས་ལེའུ་གསུམ་པ་དེ་ཁོ་ནའི་ལེའུ་གཉི་གར་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་བཤད་དེ། སོགས་སྨོས་

བསྡུས་པ་ནི་དཀའ་འགྲེལ་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལ་བྱེད་གསུངས་ཀྱང་བརྟག་གོ །ཡོན་ཏན་འོད་དང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་ཀྱི་བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཐེག་བསྡུས་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བཤད་སྒྲུབ་དང་། མདོ་སྡེ་

རྒྱུན་ཀྱི་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། ཐོག་བརྟན་དང་བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། དབུས་མཐའི་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། ཐོག་བརྟན་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་

པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤིན་ཏུ་

མཐུན་པས་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་མདོ་འདིའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྩ་བར་སྣང་ངོ། ། ། །སྒོ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཅེས་པའི་དོན། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར་འཕགས་

པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱ་ལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཟཁད་པ་ལས་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཚན་ལས། མ་འབྲེལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་

@181A ཞེས། །ཚད་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་མིན་གྱི། སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པ་འོག་ཏུ་ཀློག་སྐྱེས་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ཡང་ལེགས་ཕྱེའི་ནང་ནས་

ལང་གཤེགས་སོགས་ལས་འདི་གཙོ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐབས་འདིར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་བོར་བརྟེན་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་སྟོས་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཚེ་དེ་གཙོ་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་པར་བྱའོ། །

དཀའ་འགྲེལ་དེ་ཉིད་དུ། དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྨན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་གཅིག་མིན་ཞིང་དོན་གཞན་མིན་པ་དང་། སྐྱེ་འཇིག་མེད་པ་དང་།

འཕེལ་འགྱིབ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན་པས་མ་དག་ཅིང་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་སྤྲིན་དག་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ལྟར་ཡུལ་དུ་མཆོག་པར་བྱེད་པས་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་ཅིང་།

མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་པས་དང་པོ། དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་པས་གཉིས་པ། སྐྱེ་དང་འཇིག་མེད་ཅེས་པས་གསུམ་པ། བྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་པས་བཞི་བ། རྣམ་པར་དག་པའང་

མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་ཞེས་པས་ལྔ་བསྟན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་མཆན་ལས། སྐབས་འདིར་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་དོན་དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྨན་ཞེས་པ་དང་།

མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུངས་ནས་དེ་ལྟར་དུ་

@181B བཤད་པ་ནི་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་ཉ་དང་ཉང་མ་བསྲེས་པའོ། །ཞེས་བཀྱོན་པའི་དགོངས་པ་བཙལ་དགོས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནོར་བ་མིན་པ་དེའི་དབྱིག་འགྲེལ་བསྟན་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་འདྲ་བར་བྱས་མ་བྱས་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཟེན་བྱེད་སྤུ་གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ། འོལ་ཚོད་ཀྱིས་ཉ་དང་ཉང་མ་བསྲེས་ཞེས་པའི་བཀའ་བཀྱོན་དངོས་

གནས་སུ་འབབ་པ་ཟེགས་མའི་དགོངས་པ་འགྲུལ་མེད་དོ། །མཆན་དུ། གཞུང་གི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་། ཞེས་པའི་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་ལ་ལེའུ་བཞི་བྱང་བ་དང་བསྟུན་ནས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ལ།

ཞེས་པ་ལའང་སེམས་དང་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཕྱེ་ནས་དེ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་རིམ་པར་བློ་གྲོས་ཡངས་པ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་བྱུང་བས་མང་ཚིག་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་ཤིང་། ཞེས་

པ་ལའང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་དངོས་ལ་འཕགས་ཞུས་དང་། བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་དྲང་འགྲེལ་བའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ལེའུར་བསྡུས་པ་མང་ཚོག་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་བརྟག

དགོས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྟོན་པས་དེ། གཞུང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། ཞེས་པ་ལ་སྤྲོས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་དེ་མ་སྤྱར་ན་སྤྲོས་

@182A ཞེས། །རྒྱུ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་དངོས་པར་གསུངས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་མི་སྟོན་པའི་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་

ལེའུ་དེར་འོང་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྐུན་སེལ་ལས། མཆན་འགྲེལ་དུ། སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་བློ་གྲོས་ཡངས་པས་ཞུས་པའི་ལེའུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐབས་སུ་

སྒོར་ཀྱང་ལེའུ་དེར་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་

བརྒྱད་སྟོན་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་ཞེས་པ་ལ་སྒོར་ན་འགྲིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐྲོ་བྱོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མགོ་ནས་མཐར་ཆགས་སུ་བྱངས་

པ་ལ། ཐྲོ་བྱོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་འདོར་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བསྟུ་བ་དང་གཞུང་གང་གིས་དགོངས་འགྲེལ་དེ་ལྟར་འདྲེན་པ་ལ་བྱེད། དང་པོས་དེ་དོར་མེད་ཅིང་། གཞུང་གིས་དེ་ལྟར་མ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། སྐབས་འདིར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་དུ་གསུངས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སོགས་དེས་སྟོལ་ཕྱེ་བའི་རྣམ་རིག་པའི་གླུབ་

མཐའ་འགངས་ཆེ་བ་རྣམས་མདོར་དེ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཙམ་ཞར་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དུ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་

སྟོང་གི་དྲིས་ལན་དང་དྲང་དེས་ལ་སོགས་པ་

@182B རྣམས་སྟོན་པའི་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་དྲངས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་མི་སྟོན་པའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དེར་འོང་དོན་མེད་པ་དང་། སྐུན་སེལ་ལས། མཆན་འགྲེལ་དུ་བྱམས་ཞུས་ལེའུར་ཕྱི་དོན་བཀག་པས་ངོ་བོཉིད་མེད་

པའི་ལེའུར་སྡུད་པར་ཟཱཊ་ཀྱང་། བྱམས་ཞུས་སུ་ཞི་ལྷག་སྟོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བྱམས་ཞུས་ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་ལ་གླུན་པ་འབྱོར་དཀའ་ཞིང་། སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་

མང་ཚོག་རྣམས་ལེའུའི་མང་ཚོག་ཡིན་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་རེ་རེ་ལ་ལེའུ་མང་པོ་རེ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མཆན་ལྟར་ན་འདང་ལེའུ་གཉིས་རེ་ལས་མ་བྱུང་བས་གཉིས་ཚོག

གིས་སྟོན་དགོས་པ་ལ་དེས་མ་བསྟན་ཏེ། །དེས་ན་དོན་དམ་པའི་ལེའུ་རྣམས་ཞེས་པ་ལེའུའི་མང་ཚོག་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་དང་། ངོ་བོཉིད་མེད་པའི་ལེའུ་རྣམས་ཞེས་པ་ལེའུ་

ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་སྐུན་སེལ་གྱི་བར་

དགོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལེའུ་བཅུ་པོ་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྡན་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་ལྟར་

འདུ་སྟེ། དེའི་ལེའུ་བཅུའི་དོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྡུ་བར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཞི་ལྷག་སྒོམ་ཚུལ་དང་། ས་བཅུ་དང་། འབྲས་

@183A ཞེས། །བྱའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པ་བདུན་དུ་བསྡུས་ཤིང་། བདུན་པོ་དེ་གཞུང་འདིར་དོན་ཚན་ལྔར་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དོན་ལྔ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་དོན་ལྔ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་

ཨཱཊ་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ནར། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དོན་ཚན་ལྔར་འདུ་བར་ཐལ། བྱམས་ཞུས་སུ་ཞེ་ལྷག་རྒྱས་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཚོག་རིས་འགའ་དང་། སྒྲུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་

ལེའུའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བསྡུ་བ་ལས།

ཐེག་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་བརྩམས་ནས། ཞེས་བྱུང་བ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་ལེའུས་གསུངས་ཚུལ་རྣམས་ལ་དཔགས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་བཞེད་པས་ལེའུ་དེ་གསུམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པར་སྦྱོར་

དགོས་ལ། དེས་ན་དོན་ཚན་ལྔར་ལེའུ་བཅུ་ག་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལེའུ་དེ་གསུམ་གས་དེ་ལྟར་བསྟན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལེའུ་དེ་གསུམ་ལ་རིམ་པར་རྣལ་འབྱོར་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་བསྟན་པ་དང་། དེ་

བཞེན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ངེས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་དཔགས་ན་འང་སྟར་ལྟར་སྦྱོར་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པའི་ལ་བོས་མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་དང་། འཕགས་

ཞུས་རིལ་བོས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་བདེན་གྱུབ་དང་། བྱམས་ཞུས་རིལ་བོས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པའང་བཅོལ་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་ན་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་ཚོགས་ཡོད་

པ་ལས་རིལ་པོས་དེ་དག་སྟོན་པ་མིན་པའི་

@183B ཕྱིར་རོ། །མཆན་དུ། མཐར་ཐུག་རིགས་ངེས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སོགས་ནི་སྣུན་རས་གཟེགས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་ལས་ཐོང་བྱང་གསུངས་པ་ལས་སྤ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བར་ལེའུ་རིལ་པོས་སྟོན་པ་མེད་པས་རྣམས་ཞེས་མ་སྨོས་

གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྟོན་པ་ལ་བློ་གྲོས་ཡངས་པའི་ལེའུ་ཡོངས་རྫོགས་སྨྲོར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེའུའི་མིང་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱུང་བས་ཀྱང་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མཆན་གྱི་

གསུངས་ཚུལ་ནི་ཡང་སྐྱིང་ལས། དྲུག་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ལེའུ། བདུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དྲང་ངེས་སོར་འབྱེད་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ། ཞེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་

དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པ་ལ་ལེའུ་རེ་རེ་ལས་མ་སྨྲར་བ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་པ་ལ་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ཡོགས་གཅིག་སྨྲར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤྱན་རས་

གཟིགས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་གཅིག་གོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ལགས། ནས། དེ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་དག་བསྟན་པ་དེ་དག་ཉིད་དངས་ཐེག་པ་

ཆེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚུལ་གཅིག་པར་བསྟན་པས་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ང་ནི་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་མི་སྨྲའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཆོག་ཤེལ་བུ་གོང་འོག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་གཅོ་ཐོ་ནི་སྔར་སྨྲར་བ་

@184A ཞེས། །ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ་བྱང་ས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་རྣམས་དྲངས་པར་གསུངས་ཀྱང་བྱང་སའི་ཐད་དེར་དེའི་ལུང་དྲངས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་

ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྨྲིར་བསྟན་པ། སྤྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ། དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བྱངས་ནས་བཤད་པའི་

ཚུལ་དང་། བསྟུ་བ་ནས་བཤད་པའི་

ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྲོ་སྐྱེར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་ངོ། །དང་པོ་ནི། བྱངས་ལས།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཡིན་ཞེ་ན། ཡན་གྱིས་བྱང་སའི་ལེའུ་བཞི་བ་དྲངས་ཏེ་སྤྲོ་སྐྱེར་དུ་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་གྱི་དྲི་བ་དང་། སྤྲོ་འདོགས་ཚུལ་གསུངས་ལ། ཡན་གྱིས་སྤྲོ་འདོགས་སུ་ལྟ་བ་ངོས་བཟུང་། སྐྱེ་འདེབས་

སོ། །ཡན་གྱིས་སྐྱེ་འདེབས་སུ་ལྟ་བ་ཉེས་དམིགས་བཅས་ངོས་བཟུང་། དེ་ལྟར། སོགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པ་སྟེ། གནས་ལུགས་སམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་འདྲི་ན། བློ་དམན་གྱིས་

གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡོད་བཙལ་བ་ན་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྤྲོ་བཏགས་ཏེ་སྐྱབ་ཚོད་མ་ཟིན་པར་དབུས་ནས་ཐལ་བས་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྟེ་

ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། དེའི་ཞེན་

@184B ཡུལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འོ། །གནས་ལུགས་ནི་མཐའ་དེ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལ་མཚན་མར་བརྟུང་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་ལོག

པར་བརྟུང་བ་དང་སྤངས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའོ། །དེ་ཉིད་ནི་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་

པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་མ་ཟིན་པ་ཞེས་སྨོས་པ་ནི་མདོན་པར་ཞེན་པ་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལེགས་པར་མ་ཟིན་པའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་དེ་ལྟར་

ལོག་པར་བརྟུང་བ་དང་བརྟུང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བརྟུང་བའམ་མདོན་པར་ཞེན་པ་ལ་བཞག་དོ། །ཡང་དག་

པ་ནི་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དོན་ཏེ་གཞན་དབང་བདེན།

པར་གྱུབ་པ་ལ་བདེན་པར་མེད་ཅེས་དགག་ཚོད་མ་ཟིན་པར་དབུས་ནས་ཐལ་ཏེ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་སྐྱར་བ་འདེབས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། གནས་ལུགས་ནི་མཐའ་དེ་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་

ཡོད་པའོ། །མདོར་ན་གནས་ལུགས་སམ་དབུ་མའི་ལམ་ནི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྱུབ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་

@185A ཞེས། །དོ་ཞེས་བྱང་ས་ལས་གསུངས་པའི་སྟོང་སྐྱར་གཉིས་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དེ་གཉིས་ངོས་འཛིན་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་སྟོང་འདོགས་ཚུལ་ནི། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་

ཞེས་ངོ་བོ་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱ་པར་ལ་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་པར་དཀའ་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གང་

དུ་སྒོ་འདོགས་པའི་གཞི་བསྟན་ལ།

འདོགས་པའི་ཚིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཚིག་གིས་བཀགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་ལས། རྩོད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་དེས་ངེས་པར་བརྟགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་པར་རྟོད་པའི་ཚིག་གི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་

ན་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་འདོགས་བྱེད་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་ལ་འདོགས་པའི་ཚིག་གིས་བཏགས་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ནི། གཞན་དབང་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་

མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། །གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི། བཏགས་

པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་སྟེ་རྟེན་

@185B ནི་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་མའི་གཞི་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དོ། །གཞན་དབང་དེ་ཉིད་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་སྟེ། བརྟེན་མེད་ཀྱི་དོན་

དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་མིན་ཚུལ་ཡང་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བརྟེན་ཆེ་ཉན་པ་པོའི་རྟོག་པ་ལ་རྒྱས་མེད་ཀྱི་ཡུལ་དེ་དངོས་གནས་ལ་ཤར་དུ་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་

པ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ནི་དེ་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་པའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱུ་མཚོའི་སྤྲིན་དུ་མི་གསལ་ཡང་། མཚན་དུ་ཡུལ་དུས་བླུབ་མཐའ་གང་གི་དབང་གིས་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་

མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲུབ་སེལ་དུ་གཟུགས་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་གཞན་དབང་དུ་མ་བླུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་

བླུབ་ཏུ་མ་བླུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་

ཀྱི་ངོ་བོ་སོགས་སུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་ཀུན་བཏགས་སུ་མ་བླུབ་པར་འཇུར་བས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པར་སོང་བར་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ནི་སྐུར་འདེབས་སོ། །དེ་འདྲའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་དོན་སྣ་དང་། སྐུར་

འདེབས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་སྟེ་རྒྱུད་ཆུད་ཟོས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བ་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མོ་ལས་ཉམས་པའོ། །ཆོས་འདུལ་བ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་དུ། ཡང་དག་པའི་ཡི་ཤེས་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་ཆོས་དང་། སྣང་ས་

@186A ཞེས། །པ་འཐོབ་པར་བྱེད་པས་འདུལ་བར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཁོ་ན་རེ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་

འདིར་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ལས་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་སུ་ཆོག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སའི་སྐབས་

འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་

ཡིན་པ་ལ་སྤྲོ་བཏགས་ནས་ཞེས་པའི་ཚོག་འདིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་སྤྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ས་ལས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་

པ་འདེབས། ཞེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་དེར་མེད་པ་ལྟ་བ་སྐྱེ་འདེབས་སུ་ཟཁད་པའི་ཟླས་དྲངས་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་དེར་ཡོད་པ་ལྟར་སྤྲོ་འདོགས་སུ་ཟཁད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་

དགོས་པ་བྱང་སའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཞན་དབང་རང་མཚན་ཀྱིས་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱེ་འདེབས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་ལས་དེ་རང་མཚན་ཀྱིས་མེད་པར་

འཛིན་པ་སྐྱེ་འདེབས་སུ་ཆོག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སའི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་སོགས་ཀྱི་ཚོག་ཟིན་ལ་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་

སྐྱར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར།

@186B རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྐྲོ་བཏགས་ནས། ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དེད་ཡོད་པར་ལྟ་བ་སྐྲོ་འདོགས་སུ་ཟཝད་པའི་རྒྱས་དྲངས་ན་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མེད་པར་ལྟ་བསྐྱར་འདེབས་སུ་ཟཝད་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་ན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་དགོས་པ་བྱང་སའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སར་སྣ་མ་ལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་ལ། དོོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ།

ཞེས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཆན་ལས། སྤྱིར་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་དང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་འདིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་

མེད་པ་ཞེས་མ་གྲགས་པར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྒྱས་དྲངས་ནས་རང་གིས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྐྲོ་འདོགས་སུ་ཟཝད་ཅིང་། དབུ་མ་བ་རྣམས་དོན་དམ་

དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་ཐ་སྙད་དུ་

མེད་པའི་མེད་མཐའ་ཞེས་ཟེར་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་ཞེས་ཆེར་མ་བྱགས་པས། སྔ་མ་དེའི་རྒྱས་དྲངས་ནས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་ཏེ། བྱང་སས་ཀྱན་བཏགས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་འཛིན་པ་རིམ་བཞིན་སྤྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། དེ་དག་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་དག

@187A ཞེས། །ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་ཏེ། གཞུང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡོངས་གྱུབ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་སྐྱར་འདེབས་སུ་

བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱང་སའི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཚན་མའི་གཞི་སོགས་ཀྱིས་དེ་སྐྱར་འདེབས་སུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཞན་

དབང་ལས་མ་བྱུང་ཡང་། གཞན་དབང་དོན་

དམ་པར་མེད་ན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དེར་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དེའི་དོན་

ནི། དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་

གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གཅིག་པུ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེར་

བ་བཏབ་པས་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྐྱེར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེར་བ་འདེབས་ཀྱང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀ་ལ་ཟཕྱད་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་དང་། བྱང་སའི་

དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་གཉིས་ཀ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུན་བཏགས་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། ༥ །འདིར། ཆོས་གང་རྟང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དེ་ཉིད་སྐྱ

རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་གྱི་

@187B གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་སྣབས་འདིའི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་གྲུབ་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བློ་དེ། འདིའི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་དང་།

དེ་དོན་དམ་པར་དང་། དེ་རང་མཚན་གྱིས་དང་། དེ་རང་དབང་གིས་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་། ཡོད་མཐའ་དང་། རྟག་མཐའ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་དང་། དེར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གཞན་དབང་

ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སྟྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གིས་འདིའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་གྲུབ་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་བློ་

དེ། འདིའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་དང་། དེ་དོན་དམ་པར་དང་། དེ་རང་མཚན་གྱིས་དང་། དེ་རང་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་དང་། མེད་མཐའ་

དང་། ཚད་མཐའ་དང་། སྐུར་

འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་དང་། དེར་འཛིན་ཀྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་སྒྲོ་སྐུར་གཉིས་ལས་བརྒྱ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་སྒྲ་རྟོག་གི་གཉེར་ངང་མཚན་ཉིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཚ་ནས་བཞག་པ་དེ། འདིའི་དབྱ་མའི་

ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡོད་མེད་ཀྱི་དང་། རྟག་ཚད་ཀྱི་དང་། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་གསུམ་དོན་གཅིག་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་དེ། དབྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐའ་དེ་གསུམ་

@188A ཞེས། །དང་བྲལ་བའི་དབྱས་གསུམ་དོན་གཅིག་སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་ཚ་ནས་བཞག་པ་དེ། དབྱ་མའི་མཚན་ཉིད། མཐའ་དེ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མ་གསུམ་དོན་

གཅིག་གོ ༈ །སྒྲོ་ན། བྱང་ལས། ཇི་སྙེད་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་དོན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་སྙེད་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་མཆན་ལས། གནས་ལུགས་

སམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་

པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཇར་ཡོད། ཅེས་དང་། བདེ་ལེགས་ཉི་མས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །ཤས། བྱང་ས་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཡོད་

ཅི་ན།ཞ ཞེས་སོགས་དང་། ཚུལ་ཁང་གིས། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གསུམ་གྱིས་བསྟས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ། ནས། ཞེས་འཆད་པ་ལ་བྱང་ས་ལས།

ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་སོགས་དང་། ཟིན་བྱེས་སོགས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ལ། མཆན། རིན་ཆེན་སྒྲེན་མེ། ཟབ་གསལ་སྒྲོན་མེ། དེའི་དགག་པ་རྣམས་སུ་བྱ་སྟེས་སྒྲོ་སྐུར་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན་ཞེས་

བཀའ་བར་བཞད་ཀྱང་། དེའི་དྲང་ངེས་ལས། སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དངོས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། སྐུར་བ་འདེབས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་བྱུང་བ་རིམ་པར་གཞུང་དུ་བྱང་ས་དྲངས་

པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དང་།

@188B བཏགས་པའི་ཚོག་གི་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བསྣན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱང་སའི་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་སྐབས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ། ནས། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སྟེ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེན། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་ལ་དཔགས་ན་ཟིན་བྱེས་སོགས་ཀྱི་ཨཞད་ཚུལ་ལས་ཟུར་བ་ཞིག་མིན་པར་མངོན་ནོ། །ཡིག་ཆ་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། གཞི་གྲུབ་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དཔལ་ལྡན་

ངེས་དགག་པར། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཅེས་ལན་གདབ་གཞིར་ཆོས་རྣམས་འཇོག་མི་རྟུང་བར་ཨཞད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁོང་བས་གནོད་བྱེད་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་དཀའ་འོ། །གཞུང་ལས། སྒྲོ་སྐྱེ་

སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་སྤྲངས་མ་སྤྲངས་ནི་དེ་གང་རྟུང་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ན་སྒྲོ་སྐྱེ་གང་རྟུང་མིན་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་སྒྲོ་སྐྱེ་སྤྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་

དང་། ཆོས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་སྐུར་ཡོད་མེད་

ལ་བྱེད་ན་གཞི་གྲུབ་ན་སྒོ་སྐུར་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྒོ་སྐུར་བྱས་པ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་བྱེད་ན་གཞི་གྲུབ་ན་སྒོ་སྐུར་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་དེ་འཇོག་པ་ན་སྒོ་སྐུར་གྱི་ཞེན་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཚ་ནས་

འཇོག་དགོས་པ་ལ་བྱེད་ན་སྒོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ན་དབུ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་གང་ཟ་དེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྒོ་སྐུར་ལ་དེ་དང་དེའི་མཐའ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་

@189A ཞེས། །སྒྲས་བརྗོད་མི་རུས་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྒྲས་བརྗོད་རུས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་སྒྲའི་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ན་ཁྱོད་དོན་

དམ་པར་སྒྲའི་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པས་མ་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཞེས་དགོས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

དངོས་པོ་ཞེས་པ་གཉིས་ལ་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་དུ། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དངོས་པོར་ཟཱཊ་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཆོས་དང་དངོས་པོ་ལྡའི་ནང་ནས་རྒྱ་མཚན་ལ་དངོས་པོར་ཟཱཊ་པ་དང་། རྟས་ཡོད་དུ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར་ཆོས་དང་མིང་དང་རྣམ་རྟོག་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོར་ཟཱཊ་པ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་འོད་མར་བྱགས་པའི་བྱང་སའི་འབྲེལ་བར། ཆོས་རྣམས་ཞེས་པ་ལྷོག་གྱུར་དང་། དངོས་པོ་ཞེས་པ་མངོན་གྱུར་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཤིང་

བཟའ་པཆྱེ་ཏས་ཆོས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་དོན་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་མིང་དང་དོན་ལ་གོ་ནའང་ཆོག་པར་གསུངས་པ་དང་། མཆན་ལས། སྡུ་མས་ཆོས་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མས་སྤྲོ་

འདོགས་ཀྱི་གཞིའི་གཅོ་བོ་གཞན་དབང་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱི་མའི་ཁྱངས་བཅལ་དགོས་ཏེ། དཀའ་འབྲེལ་རྩེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་ཟཱཊ་ཚུལ་སྡུར་བགོད་པ་དང་

མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་རྒྱན་

@189B ལས།ཀ གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ཀྱི་ཀུན་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ། ཞེས་པ་མཆན་དུ་འགོད་སྐབས། ཁ་ཅིག་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་

སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་སྨོས་པ་ཁྱད་པར་དང་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། ཞེས་གོ་སྟོག་ཏུ་སྣང་བ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེར་དཔྱད་དགོས་པར་ཁཊད་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་སའི་དངོས་ཟིན་ལ་རང་ཉིད་ལ་ཆོག་གིས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་

འདོགས་པའི་གཞི་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྲ་རྩེག་གི་སྤྲོས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའམ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་སྟེ་གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བྱས་པ་ཉ་ཅང་མི་གསལ་ཡང་ཡིག་ཆར་སྣང་བ་ལྟར། ཁྱད་པར་དང་

པོའི་སྐབས་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་ཚིག་འཇུག་པའི་མཚན་མའི་གཞི། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་ལྟར་བྱེས་པ་ཡིན་ཡང་། དགོངས་རྒྱན་དུ་བཏགས་པའི་ཚིག་གི་

མཚན་མ་ཀུན་བཏགས་དང་། དེའི་གཞི་

གཞན་དབང་ལ་བྱས་པ་གང་དག་ངོར་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མིང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་བརྡ་རྟོག་གིས་མིང་འདི་ཞེས་བརྡ་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚིང་། མིང་དེ་འཇུག་པའི་འཇུག

གཞིའི་དངོས་པོ་ཞེག་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛོག་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར། སྒྲིར་ཆོས་དེ་བྱུབ་ཙམ་ནས་ཐ་སྙད་དང་ལྡན་དགོས་པར་དགོངས་ནས་བརྡ་སྦྱོར་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ངོར་བརྡ་མ་སྦྱར་གོང་གི་དངོས་པོ་ལ་

@190A ཞེས། །བཞེད་པར་གསུངས་ནས། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྗོད་མི་ནུས་ཤིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲིལ་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་ལ་མཛད་པ་དང་། སྐོ་མང་

སྐོབ་ཆུང་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་མཆོད་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལས་ལོག་སུ་ཐ་སྙད་འཆོལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས། བྱམ་བརྟ་མ་སྦྱར་བ་དེས་ལྷོ་ལྷིར་བ་མཐོང་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཙམ་

བརྩོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་བརྩོད་

དུ་མེད་པས་མཆོག་བྱས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྩོད་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་མིན་ལ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། དགོངས་རྒྱན་དུ་སྐྲ་རྩེགা་གི་དབང་གིས་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུབ་

པ་ལ་བྱས་པ་དང་། ཐུ་སྟིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་པར་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཀུན་རྟོག་དང་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་རིམ་པར་རང་རིག་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྣང་ཆུབ་པས་ན་སྟོས་པའི་རྣམ་པར་བརྩོད་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་།

མཆན་དུ་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་འཆར་རྒྱུ་ཡང་མེད་ལ། ཚུར་ངོས་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མིན་ཞེང་། ཡེ་མེད་ཀྱང་མིན་པ་རྣི་ལམ་གྱི་གླང་པོ་དང་འབྲས་བསྟོད་མེད་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡིག་ཆའི་བཞེད་པ་ལ་དོགས་དཔྱོད་དུ་བརྟག་པ་

མཛད་དོ། །གྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོ་བཀའ་ལྟ་རམས་པ་གཉིས་སྤྱོ་འཛིན་ལ་སྤྱོན་པོ་སྣང་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་སྟེང་ན་མ་གཏོགས་བརྩོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཤིང་བཟའ་པཎྜི་

ཀས་སྒྲ་རྐོག་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

@190B བརྗོད་པ་དང་རྟོགས་པར་མི་རྣམ་པས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཟེར་བར་གསུངས་པ་ཡིག་ཆའི་ཚལ་སྲོལ་དང་མཐུན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། ཟབ་གསལ་སྒོན་མེར་བརྗོད་པ་སྒྲ་རྟོག་གི་གཞིར་རང་མཚན་དུ་མེད་པ་ལ་བྱས་ནས་བྱང་ས་རྩ་

འཁྲེལ་ཀྱི་ཁྱངས་མང་དུ་བསྒྲིགས་པ་སོགས་ཚལ་ཆུལ་མང་སྟེ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་དོན་ཞིབ་པར་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། གཞུང་ལས། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆུལ་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད། ཅེས་པའི་ཆུལ་ཀྱི་སྒྲ་རྒྱུ་མཚན་ལ་གོ་དགོས་པར་དགོངས་

རྒྱན་དུ་ཚལ་དོ། །རིགས་རྒྱན་དུ། ཐྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རྟུང་དེ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་ཐྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རྟུང་དུ་སྣང་བ་དོན་སྤྱི་དང་། ཤེས་བྱ་དེ་མཆོག་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་ཤེས་བྱར་སྣང་བ་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་པར་

བསྒྲབས་པ་ལ་དཔགས་ན་སྒྲ་སྤྱི་དང་དོན་སྤྱིའི་ཁྱད་མཚན་མཆོག་སྟེང་ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོས། བྱམ་པ་སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་ཀྱིས་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་

བརྟོད་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་

བྱམ་པའི་སྒྲ་སྤྲི་བྱས་ན་བློ་ངོར་བདེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཚན་དུ། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞན་བྱིས་བརྟོད་པའི་ཚེ་བློར་ལམ་བྱིས་འཆར་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་སྤྲི་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་གསུམ་ལས། སྤེ་བདུན་ཆུང་བར། ཚོས་དེའི་

དོན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་ཚོས་དེའི་དོན་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། སྒྲ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་མིང་དུ་སྣང་བ་གང་ཞིག་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་འེས་དར་ཀྱི་ལས། བྱམ་པ་

@191A ཞེས། །ཞེས་བརྟོད་པ་ན་སྒྲ་རང་མཚན་པ་དེའི་རྟེས་སུ་འགགས་ཀྱང་བྱག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཤར་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་དང་། སྒྲ་སྤྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ལྷོ་ལྷོར་ཞེས་ཞུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་

པ་གཉིས་བཤད་ཚུལ་བར་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་ཆེ་ཞིང་། རྣ་བསྟུས་བླ་ལས། བྱམ་པ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་

པར་སྣང་བ་དེ་སྒྲ་སྤྲོ་རྒྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་དང་། ལྷོ་ལྷོར་བའི་མིང་མི་ཤེས་ཀྱང་ལྷོ་ལྷོར་བ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པ་ལ་ལྷོ་ལྷོར་བ་སྣང་བ་དེ་དོན་སྤྲོ་རྒྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་མཆན་དང་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདྲལ་བ་འདི་ལས་རབ་

ཏུ་ཉམས། ཞེས་པའི་གཉིས་པོ་ནི་དགོངས་རྒྱན་དུ། སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་ཆུད་གཟེན་པ་གཉིས་ལ་ཁཞད་ཀྱང་། སྔོ་སྐུར་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཉིས་ལ་བྱ་དགོས་པ་བྱང་ས་རང་དང་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིན་གསལ་ལོ། །མཆན་དུ་སྔོ་སྐུར་འགལ་

བར་གསུངས་ཀྱང་། མུན་སེལ་ལས། སྤྱིར་སྔོ་སྐུར་མི་འགལ་བ་དང་། སྐུར་འདེབས་ཡིན་ན་སྔོ་འདོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྔོ་འདོགས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བྱས་ན་བདེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ལོག་རྟོག

དང་ཐེ་ཚོམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དོན་གཅིག་ནས། འདི་དང་སྔོ་འདོགས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཅེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་པ་དང་རྒྱས་སོགས་ཀྱིས་སྐུར་འདེབས་ཡིན་ན་སྔོ་

འདོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཆཞད་པ་

@191B ལ། ཟབ་གསལ་སྒོན་མེར། དེ་ལྟར་སྣུས་ན་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ན་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཚད་པའི་མཐར་འཛིན་ཡིན་ན་རྟག་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། མེད་མཐའ་ལ་

ཡོད་མཐའ་དང་། ཚད་མཐའ་ལ་རྟག་མཐས་ཁྱབ་ཅས་བློང་དགོས་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀག་ནས། སྟེ་བདུན་རྒྱན་བྱི་དོན་ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་རང་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་ཤེས་པས་བསལ་བྱའི་སྒོ་འདོགས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་གྱི་

སྤྱིར་སྒོ་འདོགས་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅས་པའམ། སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ཅས་པ་གང་བདེ་བྱ་བ་ལས། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅས་མི་བྱ་བར་ཆཞད་

ལ། མཆན་དུ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་སྒོ་འདོགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་གཅོད་རྒྱའི་མཐའ་

གཅིག་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་པར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒོ་སྐྱེ་ལ་བློ་དང་ཚོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། གླུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རང་དབང་གིས་གླུབ་པར་རྟོད་པ་དང་གཟུང་བ་ནི་སྒོ་འདོགས་དང་། ཞེས་དང་། རང་དོས་ནས་མ་གླུབ་པར་སྒྲ་ཏེགཅིག་རྟོད་

པ་དང་བཟུང་བ་རྣམས་སྐྱེ་འདིའམ་ཁྱབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་བདེན་གླུབ་ཏུ་རྟོད་པའི་སྒྲ་ནི་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ཚིག་དང་། དེ་ལྟར་བཟུང་བའི་རྟོག་པ་ནི་སྒོ་འདོགས་དང་ལ་བྱེད་པ་བཞིན་སྐྱེ་འདིའམ། ཞེས་ཟེར་ན།

@192A ཞེས། །གསུངས་པ་ལས། སྒོ་སྐྱེ་ལ་ཚོགཅིག་ཏུ་ཐོག་པ་གཞུང་ཁུངས་མ་གཞན་ནས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། མཐའ་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་དངོས་དང་། སྒོ་སྐྱེ་དང་བྲལ་

བའི་དབུ་མའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒོ་འདོགས་འགོག་ཚུལ་དང་། སྐྱེ་འདིའམ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྒོ་སྐྱེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་བྱང་སྡ་

ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་དག་དང་

དངོས་པོ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། ནས། ཐ་ན་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་མཐར་ལྟ་བ་ལ་སྐྱོན་གསུམ་བསྟན་ནས་སྤོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་

འགོག་སྟེ་ཞིབ་པར་སྤོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ༥ །སྤོ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སྨྲིར་བསྟན་སྐབས་དང་། སྤོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་འགོག་སྐབས་ཀྱི་སྤོ་

འདོགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འདྲའམ་མི་འདྲ། འདྲ་ན་སྟ་མ་ལ་ཆོས་བདག་དགོས་པར་ཐལ། ཕྱི་མ་ལ་དེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟ་མའི་སྐབས་ཀུན་

བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་སྤོ་འདོགས་སུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མི་འདྲ་ན། གཞུང་ལས། དེ་ལ་སྤོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ནི། ནས། ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།

@192B འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མཚན་དུ། སྔ་མ་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འོང་ཞིང་། དེ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཡོང་ཚོགས་ཀྱང་ཚོས་བདག་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་

པར་གྲུབ་ན་གཞན་དབང་གི་སྟོང་ཉག་སུ་མི་བསླུ་བར་གྲུབ་དགོས་པས་ཚོས་བདག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་པ་དོན་ལ་གནས་དགོས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་

ཐུན་མོང་དུ་བཀག་པ་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཚོས་བདག་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་ན་མེད་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རིགས་པའི་འཕྲལ་ཡིན་པས་རིགས་པའི་འཕྲལ་དང་དངོས་ཀྱི་ཁས་བླངས་གཉིས་ཕྱིད་པ་

གལ་ཆེ་བར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་ཁས་བླང་མི་རུང་ཚུལ་དོགས་དཔྱོད་དུ་གསལ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །རང་ལུགས་ཕྱོགས་སྔ་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། གཞན་དབང་ལ་

ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་

པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་བསྟན་ལ། བྱང་སེ་དང་བསྟུ་བ་དང་ཞེག་བསྟུས་ལས་ཀྱང་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་

ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྒྲུབས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེའི་བདག་འཛིན་ནི་མཐའ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐབས་སྔ་ཕྱིའི་སྒྲོ་འདོགས་ངེས་པར་དོན་

@193A ཞེས། །གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས། ཡིག་ཆ་བསྟུས་པ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཛིན་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ།

ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་

འཇིན་པ་དེ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་མཐར་འཇིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཚོག་གི་འཇུག་གཞིར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྐྱོ་བཏགས་ནས་དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་བློ་ཞིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་ཏེ་

འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བརྡར་བཏགས་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་ཙམ་ཞེག་ཏུ་ནི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་

འཇིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་མིན་གྱི་ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཇིན་པ་སྐྱོ་འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྐྱས་ཟིན་མ་བཅོས་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ལེགས་

བཤད་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་

@193B ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཚད་དང་། ཀུན་བཏགས་སྒྲི་ལྡོག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་མིན་ཡང་། དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ཏེ་ད་དྲུང་

འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཇི་ལྟར་འགོག་པ་དང་། བཀག་པ་དེ་ལ་ཕྱོགས་སྔོན་ལན་མི་ཞེབས་པའི་ཚུལ་དང་། ཕྱོགས་སྔོན་སྒྲ་བ་ཆད་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་

འདེབས་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། བཀག་གོ །ཡན་ཏྲིས་བྱང་སའི་ལུང་བཀོད། སྒྲ་བ་རྣམས་སོ། །ཡན་ཏྲིས་ཕྱོགས་སྔོན་རྟོགས་བརྟུང་། སྒྲའོ། །ཡན་ཏྲིས་དེའི་འདོད་པ་བརྗོད། དེ་མན་ཏྲིས་དེ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་

བྱང་སའི་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་ལ་གཞན་སྟེ་མེད་དེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཏྲི་བར་ཏྲི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔས་སྒྲ་ཚུལ་ཡིན་པ་

གང་ཞིག་གཞན་སྡེ་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། གང་ཟག་ཅིག་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཞིག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས། ནས། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ།

འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན། །ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞེང་དེ་སྐད་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་སོགས་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིག་ཆ་རྣིང་པའི་

@194A ཞེས། །བཤད་ཚུལ་ཏེ་གསར་བ་ཡང་དེ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པར་མངོན། ཡང་ན། དེ་ལ་གཞན་སྡེ་མེད་དེ། རྟག་སྨྲ་ལ་དོགས་པ་མེད། རྒྱང་པན་པས་ཀྱང་གཟུགས་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུབ་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་བྱས་ན། གཞུང་ལས། མིང་དང་བརྡས་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་

པར་འགྲོ་མིན་དཔྱད་དོ། །དེ་འདྲའི་

ཕྱོགས་སྐྱ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ནམ་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་པ་གང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱང་སས་ཕྱོགས་

སྐྱ་འགོད་ཚུལ་བྱིས་ཤེས་ལ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ཁས་ལེན་བྱིས་གྱུབ་པོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱ་སྨྲ་བ་ལ། བསྟུ་བ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་

བྱིས་མེད་པར་སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རང་མཚན་བྱིས་མ་གྱུབ་ཅེས་པ་ནི་སྨྲིར་མི་སྲིད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅེས་པ་ཁྱོན་མི་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་གྱུབ་པར་བཞེད་

པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་སྐྱ་ཤུང་པོ་ལྟ་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱི་རང་མཚན་བྱིས་མ་གྱུབ་ཅས་སྨྲ་བ་འགོག་པ་ལ། གཞུང་དུ་དྲངས་པའི་བྱང་སའི། འདི་ལྟ་སྟེ། ནས། གདགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་

པའི་བར་གྱི་ལུང་དོན་ནི། འཇིག་རྟེན་དང་བསྟུན་

@194B བཅོས་ཀྱི་གླགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་གཞི་དཔེར་བཀྲིས་ན། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེན་པར་ཡོད་ན་དེ་ལ་གང་ཟག་ཅེས་གདགས་སུ་རུང་མོད། ཕུང་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དུ་ཟིན་ན་སྟེ་གྱུར་ན་ནི་གང་ཟག

གི་གདགས་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཉེར་བརྟེན་ནས། །སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའི་ཐ་སྙད་བརྗོད། །ཅེས་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་རྒྱ་མཚོའི་སྤྲིན་གྱིས་བཤད་

དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་འདུས་བྱས་སུ་འདོགས་པའི་ཚོགས་སྟེ་མིང་གདགས་སུ་རུང་མོད། དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་

གྱུར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་གདགས་གཞི་གཟུགས་སོགས་གཉན་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཞེས་བཀྲགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་མེད་དོ། །གདགས་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་རང་

མཚན་གྱིས་མེད་པར་གྱུར་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་ངོ་བོ་

དང་ཐུབ་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡང་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཞུང་ལས། དེས་ན་དངོས་པོ་ཙམ་མེད་ན་ཞེས་འགོག་པ་ནི། སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་། བྱང་སར་དངོས་པོ་ཙམ་མེད་ན་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཇི་བཞིན་མེད་ཀྱང་མེད་དུ་ཟིན་

ན་ཞེས་པའི་ནུས་པ་བཏོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་ན་ཞེས་འགོག་པའི་དོན་དུ་མྱུན་སེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་

@195A ཞེས། །མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། དེ་རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་འཁྲུལ་བའི་བློས་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཐལ། མ་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན།

རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྦྱོན་པ་ལ། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་དང་པོ་གཉིས་

བྱང་སས་མེད་ལྷ་བ་ལ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་

ལྷའི་གཉེས་པ་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཀས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྗེ་རང་གིས་བཀོད་པའི་རིགས་པའོ། །གཉེས་པ་ནི། དེས་ན་གཞན་དབང་གི་ཞེས་སོགས་བྱུང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་

བས། གཞན་དབང་གི་སྐྱེ་འགག་ནི་བློ་འཁྲུལ་བས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་ཞེན་པ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་འགག་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་ལ། དེས་དེ་ཡོད་གོ་ཡང་ཚོད་ཅིང་། དེ་བས་ན་སྐྱར་འདེབས་

ཀྱི་མཐར་ལྟུང་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་བས་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། དེས་སྐྱར་འདེབས་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་འཛིན་གྱི་འཁྲུལ་ངོར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་བཞག་པ་ཙམ་ལས་

གཞན་དབང་ཁོར་རང་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་དགེ་སྡིག་ལས་བདེ་སྡུག་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་མེ་དཔར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཐག་པ་སྤྱལ་ཡིན་པ་ཐག་པ་ལ་སྤྱལ་དུ་ཞེན་པའ་

འཁྲུལ་དོར་གྱུབ་ཀྱང་ཐག་པ་སྣུལ་དུ་གྱུབ་མ་སྐྱོང་བ་

@195B བཞིན་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་དབང་ཁོ་རང་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱས་འདོན་ཚུལ་ནི་མཚན་དུ། གཞན་དབང་རང་དོས་ནས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་རྣམ་རིག་པས་གཞན་དབང་ཁོ་རང་མེད་ཟེར་བ་ཞིག་ཏུ་གཙོ་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་

ནི། དེ་འདྲ་མིན་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཁྲུལ་དོར་བཞག་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་འདྲ་མིན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཤིག་འདོད་ན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་གྱུབ་པ་ཡིན་ཞེས་འདི་བས་

བསམས་ནས། ཐལ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཆད་ལྟ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རང་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལྟར་མིན་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་

མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་བལྟས་ན་ཆོས་རྣམས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གས་གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་པོ་དང་འདོགས་བྱེད་དང་བཏགས་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པར་སྟོན་པ་ལ།

བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག །སོགས་བྱང་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། སྔར་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་དེ་བས་ན། ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟ་བུས། སྒྲས་ཟིན་བཞིན་ཁས་བླང་མི་བྱང་བས་ན་ཞེས་པར་དཀའ་བའི་མདོ་སྡེ།

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བརྟེད་བྱར་ལྡན་པ། ཆོས་བདག་མེད་པ་སྟོན་པས་ཟད་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟེད་བྱར་ལྡན་པ། སྒྲས་ཟིན་ལས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པས་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ་ཁྲད་

@196A ཞེས། །པར་བཞི་ལྡན་བྱང་དོན་ཀྱི་ཞེར་མདོ་ཐོས་ནས་མདོ་དེའི་དོན་རྣལ་མ་དེ་ཇི་བཞིན་མ་ཞེས་པའི་དབང་གིས་སྒྲས་ཟིན་བཞིན་བརྗོད་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསམས་ཏེ་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་གིས་བསྒྲིད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཙམ་གྱིས་ཆོས་

རྣམས་བློས་བཏགས་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དེ། དེ་ལྟར་རང་དོས་ནས་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་སྟེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་རང་གིས་འཛིན་ཅིང་། གཞན་གྱིས་འདི་ལྟར་ལྟ་ནའང་དེ་ནི་ཡང་

དག་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་ཞིང་སྨྲ་བར་

བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་གཏན་མེད་དུ་སོང་བས་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཀྱང་མེད། དེ་མེད་པས་རྟོག་པ་ཡང་མེད། དེ་མེད་པས་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སྐྱ་ཡང་མེད། དེ་དག་ཡུལ་དུས་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་བཏགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ན། བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྟ་ཡོད་པར་གა་ལ་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་ཙམ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཡོད་པར་མི་

འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་གྲངས་དེས་ན། ཞེས་

པ་ལ་བྱང་སའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ན་བཞད་པ་མི་སྣང་ངོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་དག་གིས་ཡོངས་གྱུབ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་

ལ་སྐྱོན་བར་འགྱུར་བས་ན་དེ་དག་ཆད་ལྟ་བའི་གཅོ་

བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྲས་བཏགས་ཆོས་དང་། གཏགས་པ་ཙམ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྐྲས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་བྱུབ་པ་གཅོད་ཅིང་། དེ་ནི་བྱང་སས་བསྟན་པའི་སྐྱོན་

གསུམ་པ་མདོ་དོན་ལོག་པར་བཀལ་བའི་སྐྱོན་

@196B ནོ། །ཚོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་བལྟས་ན་ཚད་ལྡན་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དགོན་བཅེགས་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ནི། སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བའི་ཕུས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་རྟུང་གི །སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་

མི་རྟུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྟ་མས་ནི་བྱང་ས་ལས། གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོ་ནི། ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་བ་འདེབས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོངས་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་སྐྱབ་བ་མི་འདེབས་པ་

དང་། གཞི་དེས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ལ། ཞེས་བ་ལྟར་དམྱལ་བར་མི་འཕེན་པ་དང་། གཞན་ཚོས་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་འདོད་པ་དག་ཀྱང་འཕྱང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་སྨྲ་བར་མི་བྱེད་ལ། ཚོས་

དང་བདེན་པ་ལ་ཡང་འགོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚོས་འདོད་པ་འཕྱང་བར་མི་བྱེད་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་དག་ལ་ཡང་གཡེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་

བསླབ་པ་ལས་མི་གཡེལ་ལ། ཕྱི་མས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་

ལོག་པར་ཟིན་པ་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྟོངས་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་པ་འདེབས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ལ་རྟོངས་པར་མ་ཟད་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་དང་། གཞི་དེས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ།།

ཞེས་པ་ལྟར་དམྱལ་བར་འཕེན་པ་དང་། གཞན་ཚོས་འདོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྱང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཚོས་འདོད་པ་འཕྱང་བར་བྱེད་པ་དང་། བསླབ་པའི་གཞི་དེ་དག་ཡང་

@197A ཞེས། །གཡེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལས་གཡེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མདོར་ན། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་ཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་ནི་ཚོས་འདྲུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་

ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བས་དེ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་བསྟན་པའི་སྐྱོན་བཞི་པ་ལྷུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ནོ། །བྱང་སེམ་

ལས། འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་

ཉམས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒོའི་དང་པོ་འདུལ་བ་ལས་ཉམས་པའི་སྒོའི་ནི་གཞུང་གི་སྒོ་སྐུར་དུ་ལྟ་བའི་ཚུལ་བཞིད་པའི་ཞར་བྱུང་དུ་སོང་ངོ། །ཐ་མ་སྟོང་ཉིད་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པའི་སྒྲོན་ནི། ཇི་ལྟར་

ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འོག་པར་འཇོན་པ་ཡིན་ཞེན། ནས། དེ་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འོག་པར་ཟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས། གང་གིས་སྟོང་པ་དང་གང་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དུ་ལྟ་བ་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་འོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཟུང་བ་གང་། དེ་ལྟར་བྱུབ་ན་གང་དུ་ཅི་ཞེག་གང་གིས་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟླ་

བས་ལན་འདེབས་ཚུལ་མཚན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་སྒོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ངོས་གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཞེས་སོགས་བྱུར། བྱངས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གི་

@197B ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་

བྱ། ཞེས་པའི་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བས་ན་

གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་བདག་ཉིད་དེས་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་གཟུགས་སོགས་གཞན་དབང་གང་ལ་དེར་འདོགས་པའི་ཆོག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་

བཏགས་པའི་ངོ་བོ་གང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ནི་གཞན་དབང་ཆོག་གིས་བཏགས་པ་དེས་སྟོང་པར་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་ཅེས་པའི་

དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་

དངོས་པོ་དེའི་ལྷག་མ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་འདོགས་པའི་ཆོག་ཙམ་པོ་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིག་ཀ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་དུ་འདོགས་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་

དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དང་འདོགས་པ་པོ་སྐྲ་རྩེགཅ་ཙམ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་ཡོད་པ་དང་ཀུན་

བཏགས་བདེན་པར་མེད་པའོ། །ཡང་དག་པ་

@198A ཞེས། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཙམ་དུ་འདོགས་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་

ཏེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་སྐྲོ་མི་འདོགས་ལ།

ཡང་དག་པ་ལ་ཡང་སྐུར་པ་མི་འདེབས་སོ། །ཤས། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་

པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གདགས་གཞི་གཞན་

དབང་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟོག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཤེས་ཏེ་ཀུན་བཏགས་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ཤིང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལ་སྐུར་བ་མི་འདེབས་པར་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་

ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་སྟ་མ་གང་ཡིན་པ་དང་། ནས། བླ་ན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ནི་

འདོགས་པའི་ཚོགས་གི་ངོ་བོཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ནས། དེ་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་འདོགས་པའི་ཚོགས་གི་བྱགས་པའི་ངོ་བོཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དངོས་པོ་ནི་སྐབས་འདིའི་

སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་། དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདོགས་པའི་ཚོགས་ནས་ཐ་ན་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་འདོགས་པའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པ་

ཉིད་དང་། ནས། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་

@198B ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དངོས་མེད་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟེ། སྔ་མ་དངོས་པོ་སྟེ་ཡོད་མཐའ་དང་། ཕྱི་མ་དངོས་མེད་དེ་མེད་མཐའ་སྤངས་པས། མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི། དོན་དམ་

པའི་མཐར་ཐུག་པ་གཟུགས་མེད་པ་བསྟན་དུ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་བློ་ན་མེད་པའོ། །མདོར་ན་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་

ལྟར་སྟོང་པའི་ཤུལ་དུ་གང་ཡང་མེད་ན་ཚད་མཐར་ལྷུང་ནས་དབུ་མར་གནས་མི་ནུས་པས་གདགས་གཞི་གཞན་དབང་དང་འདོགས་པ་བོ་སྤྲུ་རྟོག་ཙམ་ཞིག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་གསུངས་སོ། ༥ །སྟོན། གཞུང་ལས། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་

ཡང་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

མ་གྲུབ་ཅེས་སྨྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་དཔགས་ན་འདིའི་སྐྱེར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྔར་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་མི་འོང་འདུ་ཡང་། ཡིག་ཆ་རྙེད་པ་ལས། ཐལ་རང་གཉིས་པོ་དེ་སྐབས་འདིའི་སྐྱེར་འདེབས་ཀྱི་

མཐའ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྨྲ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་གསར་བས་ཀྱང་བཞེད་ལ། སྨྲེན་པ་དར་རྒྱས་ཀྱིས། རང་རྒྱུད་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེར་འདེབས་འགོག་ཡུལ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ།

@199A ཞེས། །གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱེར་འདེབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་རྟོ་

པས་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་བྱས་ནས་དཀྱོགས་བཤད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་གསལ་སྒྲོན་མེར། རང་

རྒྱུད་པའི་གླུབ་མཐའི་སྲོལ་བྱངས་སོགས་ཀྱི་རྩེས་

སྤུ་ཕྲེ་བས་བྱང་ས་དང་བསྟུ་བར་སྐྱེ་འདེབས་དངོས་སུ་འགོག་ཡུལ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མ་བྱུང་ཞིང་། དེའི་དུས་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྲོལ་ཕྲེ་མ་ཟིན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་དུ་མ་བྱོན་ཟིན་པ་དེ་དག་དངོས་སུ་བཀག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་

དཔྱད་དགོས་ཏེ། དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀའི་ཕེར་རྟའི་སྲོལ་བྱང་ས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མ་ཕྲེ་བ་འདུ་བར་ཁས་ལྡངས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་སྲོལ་འཛིན་ཙམ་རེ་དེའི་སྐབས་མ་བྱོན་པར་སྣུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྨྱིར་འདིའི་སྐྱེ་འདེབས་སྣུ་བ་པོ་ལ་

ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ཡོང་ཡང་། བྱང་སས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ན་ཕྱོགས་སྐབས་ལྡངས་པ་ནི་དེ་སྐྱེ་འདེབས་སྣུ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཀག་པས་རང་རྒྱུད་པ་ངང་གིས་ཁེགས་པས་ཡིན་ནོ། །རིན་ཆེན་སྤྲེན་མེར། བྱང་སའི་འདི་ལྟ་སྟེ།

ནས། མེད་པར་འགྱུར་རོའི་བར་གྱི་ཕྱོགས་སྐབས་ཐལ་རང་གཉིས་དང་། དེ་བས་ན། ནས། རིག་པར་བྱའོའི་བར་གྱི་ཕྱོགས་སྐབས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་བྱས་ཏེ། ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། གཞུང་གི་དེས་

ན། ནས། མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

@199B ཐལ་འགྱུར་བས་ལན་བྱས་པ་བཀོད་པ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་རྟེན་ན་ལུང་སྟ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཕྱོགས་སྟ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བ་སྒྲོ་སྐྱར་བྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་ཀྱང་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་

བ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་དབྱས་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་མི་གནས་པ་མི་འགལ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་

ཐལ། གཡང་མེད་ན་གཡང་སར་ལྷུང་བའི་གང་ཟག་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། བློ་མཐར་ལྷུང་མ་ལྷུང་མཐའ་དེར་བཟུང་མ་བཟུང་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ལྷག་མ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱུ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་འཇོག་སྟེ།

དབྱས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱུ་ལ་དེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞེག་འདི་དང་དེའི་ཡོད་རྒྱུ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་ལས། དེའི་

ཀུལ་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྙམ་

ན། ནས། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་ལས། གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ་དང་། ནས། འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་

ལ་གང་ལ་གང་མེད་པ་སོགས་ས་སྟེའི་སྐབས་དུ་མར་བྱུང་བ་ལས། བྱང་སའི་ཐད་འདིའི་དངོས་བསྟན་ལ་གཞན་དབང་ལས་མ་བྱུང་ལ། སྒྲིར་ས་སྟེའི་ལུང་དེས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་སའི་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་

@200A ཞེས། །གཉིས་སྣང་ས་ཞེས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དབུ་མའི་ལ་མ་གོང་ན་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་མང་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། འགའ་ཞིག །དེ་ལ་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་འཇོག་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སྒྲ་རྟོག་གི་ཞེན་གཞིར་

དོན་དམ་པ་སོགས་སུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་

དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ནས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་ས་དྲངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག་དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྐུ་འགྲེལ་དུ་གཞུང་ལས། འདི་འདྲ་

བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཟཱཊ། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ། རྩོད་རྩོག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་དང་དབུ་མའི་ལམ་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་རྩ་ཤེའི་ཀྲིཀཱ་ཆེན་དང་གཞུང་དུ་སྦྱི་བཞིན་པར་

བཀའ་བསྩལས་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་དོན་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོར་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་དང་། དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་སྟོང་དོན་འདྲ་བ་དང་། དགོངས་ཐབ་སྟང་བའི་སྒོན་མེར་

མཐའ་གཉིས་སེལ་བར་དོན་འདྲ་བ་ལ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་དབུ་མའི་ལམ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། གཉིས་སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ། ཞེས་པ་

འདི། དེར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྟོག

@200B ཚ་ནས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་དང་། འདིར་དྲངས་པའི་ལུང་གི་འཕྲོས་སུ། དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་སྨྲ་པའི་ལམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱས་ཏེ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ། སོགས་ཀྱང་གཉིས་

སུ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་ནི། གཞུང་གིས་དེ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྨྲར་ཏེ་གསུངས་པས་ཤེས་ཤིང་། གང་ལ་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། གཞུང་ལས།

དེ་ལ་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པ། ནས། སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་

བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དབུས་མཐའི། དེ་ནི་དབུ་མའི་

ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། འདི་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་བཞད། ཅེས་དང་། སྟོང་ཚུལ་འདི་བྱངས་ལས་ཤེས་སྨྲིབ་དགག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབུ་

མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་གོང་ན་མེད་པར་བཞད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་རྗེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། རྗེ་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོས། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དེ་

ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་

@201A ཞེས། །བསྒོད་པའི་ལམ་མམ་ཤུལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་མཐའ་དག་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། རྣ་ཤེའི་ཀླུ་ཀ་

ཆེན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་

པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུ་མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མ་བས་བསྒོད་པའི་ཤུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྨྲིར་དབུ་མ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དབུ་མའི་

གཞུང་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབུ་མ་

སྟོགས་པའི་གང་ཟག་གསུམ་གა་ལ་འཇུག་པར་ལེགས་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་འདྲའོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཅན། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དོན་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་སམ་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་

གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་གི་དོན་ནི། མཐུན་མ་ཀ་སྟེ་དབུ་མའམ་དབུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐའ་སྣང་པའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྫ་ཤེའི་ཀྲི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དབུ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་མཐའ་དོར་

བའི་དཀྱིལ་ལ་དབུས་ཞེས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྣང་པའི་དབུས་ཉིད་དབུ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུས་དང་དབུ་མ་ཞེས་

པའི་སྒྲ་བཤད་རྒྱང་གི་དོན་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་

@201B ཕྱིར། དེས་ན་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་དབུ་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དབུ་མ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། གཞི་གྲུབ་ན་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབུས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས། ཅེས་པ་སྐབས་

འདིར་ཡང་ཁས་བླང་ངོ་ །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་སྔ་མ་དགོད་ཚིང་དེའི་དོན་ལ་དྲིས་ལན་བྱ་བ་དང་། ལན་བཏབ་པའི་ཕྱོགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལ། སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔ་ངོས་བཟུང་། འདི་སྐད། སོགས་ཀྱིས་དེའི་འདོད་པ་བཀོད། དེ་ནས་དེ་ལ། སོགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་སྔར་དྲི་བ་བྱས། གལ་ཏེ་འདི་སྐད། སོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ཞིང་།

དང་པོ་བྱང་སའི་སྐབས་ལྟར་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལ། ཞེས་བྱུང་བས་འདི་བས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐེག་ཆེན་གྱུབ་མཐའ་སྒྲ་བར་འདོད་སྣང་བ་དང་བྱང་སར་ཆད་ལྟ་བའི་གཙོ་བོར་གསུངས་

པ་མི་འགལ་ཏེ། ཐལ་འབྱུང་བས་རང་

རྒྱུད་པ་མཐར་ལྷུང་བ་དང་དབུ་མ་པ་གཉི་གར་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེར་མདོའི་སྐབས་ཟིན་བཞིན་འདི་སྐད་ཅེས་དམ་བཅའ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་

ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་སྟེ་རྗེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྨྲས་པ་ལ་འདི་བས་དྲི་བ་བྱ་བ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བོས་ནས། དོན་དམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པའི་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་

@202A ྱྱ། །བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ལའང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མེད་རྟོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གང་གི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་

འདྲིའོ། །འདིར་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ལས་དོན་དམ་དུ་མེད་པའི་མེད་སའི་དོན་དམ་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དོན་དམ་མོ་ཞེས་ལན་འདེབས་མི་

རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་བཀས་པ་དེ་དྲིས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ་ཞེས་ལན་འདེབས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ངོར་ཡོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དེས་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་དེའི་

ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་པ་ཉིད་ཐལ། དེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ལན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས། ཆོས་རྣམས་ཡུལ་སྟོང་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་བདེན་

འཛོན་ནི་གང་གི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་

@202B པར་འཇོག་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཕྱི་མ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་འཛིན་ཆོས་

ཅན། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་བློ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་བདེན་པར་མེད་པར་མཐོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་རྫོབ་པ་སྟེ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་གྱུར་པོ་

ཞེས་དང་པོར་བརྗ་འདོགས་པ་དང་། དེ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་། རྟོད་པ་དེ་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་གཉིས་གང་ཡིན་དྲིས་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་

དགག་པ་དང་། བསྟུ་བ་ལས་མཐའ་གཉིས་དང་

དེ་སྲོང་ཚུལ་བཞིད་པ་བྱངས་དང་གནད་གཅིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དགག་པ། དོན་དམ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དགག་པ། ཀུན་བཏགས་ཡོངས་བྱུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར་ཞན་

དབང་དེ་ལྟར་མེད་པ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་ཚུལ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཐོག་མར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་བདེན་འཛིན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པར་བཞེད་པ་ལ། འདི་བས་

@203A ཞེས། །ཆོས་རྣམས་བདེན་བྱུབ་ཀུ་འཛིན་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྣིབ་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད་མངོན་པར་རྟོག་པ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་སྟ་མའི་ཚུལ་བསྟེད་དམ། འོན་ཏེ།

དེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། བདེན་འཛིན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་རྟོག་ཀྱི་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་

ཕྱིར། རྒཱས་ཁས། གཉིས་པ་ལྟར་ན།

དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན། ཅེས་སོགས་བྱང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་དོན་དམ་པར་གྱུར་པས་སྟོང་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ལ། འདི་བས། རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་མཚན་ཏེ་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་བློས་དམིགས་ཤིང་བློར་སྣང་བཞིན་དུ་དོན་དེ་མེད་ཅེས་ཇི་ལྟར་སྣ་རིགས་པར་ཐལ། ཡུལ་སྟེང་ནས་མེད་པ་ལ་དེར་ཡོད་པར་དམིགས་པའི་ཚད་མས་གནོད་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ཀྱང་ནི་སྐྱ་མར་མ་ཟད་པའོ། །དེའི་ཡན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བས། ཁྱོད་རང་གིས་ཚད་མར་འདོད་པའི་བློ་དེས་མི་གནོད་དེ། བློ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་སྟེ་འཁྲུལ་

བའི་དངོས་པོའམ་འབྲེལ་ཞེས་ཡིན་པའི་

@203B ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྨྲ་ན། དེ་ལ་འདི་བས། ཆོ་འཕྲུལ་བ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་དོན་དམ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཆོ་འཕྲུལ་བ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་

ཁས། མེད་ན། ཆོ་འཕྲུལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁྱེད་རང་གིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོ་འཕྲུལ་བ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར།

རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་ན་དེ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན། སོགས་ཀྱི་སྐབས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པར་མ་ཟད། བསྟུ་བའི་སྐབས་འདིར་

ཡང་རྩ་བའི་བརྟག་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་བརྟག་ཕྱིར་དོན་དམ་དང་

ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗགས་པ་དང་། དོན་དམ་

དུ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗགས་པ་གཉིས་དོན་འདུ་ཞིང་བརྗག་པ་སྟ་མ་སྟེ་བསྟུ་བའི་རྩ་བའི་བརྗག་པ་ཉིད་གོ་སྐྱ་བས་དེ་ལྟར་བརྗགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་འདིར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་

ག་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བས་བཞེད་ཀྱང་། བསྟུ་བ་འདིར་ཀུན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྐྱོན་མ་བསྟན་པར། གནས་ལུགས་ལ་སྐྱེབ་པའི་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པར་གྱུར་

@204A ཞེས། །པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་བརྗགས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱོན་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་འགོག་བཞེད་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པ་

དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁས་པ་རྣམས་གཙོ་བོར་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ལ་རྟོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱི་

གཙོ་བོ་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པ་པོ་དང་

གདགས་གཞིའི་གཙོ་བོ་རྣམས་གཞན་དབང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བསྟུ་བ་ལས་མཐའ་གཉིས་དང་དེ་སྐྱོང་ཚུལ་བཤད་པ་བྱང་ས་དང་གནད་གཅིག་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཀུན་བཏགས་ཐ་སྙད་དུ་

མེད་པ་འདི་བའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཅིང་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ལུགས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཀུ་གྲུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་བསྟུ་བ་

ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་

མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་དེར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་རང་མཚན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ནི་སྐྱར་འདེབས་དང་། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །བསྟུ་བའི་སྒྲོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་རེ་རེ་ནས་

ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དེ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ།

@204B བྱང་ས་ལས་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ལྟ་བ་སྐྲོ་འདོགས་དང་། མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་ལྟ་བ་སྐུར་འདེབས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟུབའི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་རེ་རེ་ནས་

ཆོས་ཅན། བྱང་སའི་དེ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་གནད་གཅིག་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྤོང་ཚུལ་ཡང་གནད་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་མེད་པ་ཡང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། བསྟུབའི་ལུང་སྟ་

མའི་དོན་ནི། གཞན་དབང་ནི་མིང་བརྗོད་གཞིར་སྐྲ་རྩོག་གིས་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མིན། ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། བསམ་པ་དང་། དད་པ་དང་། ཚུལ་

ཁྱིམས་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཞེས་པ་བདེན་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པ་བདེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དྲུག་ལ་བྱེད་དགོས་

པས་ལམ་སྟེ་གཞན་དབང་གི་མཚན་གཞི་

དང་། མིང་ནི་རྫོང་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་དང་། མདོན་པར་རྫོད་པ་ནི་རྟོག་པ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། རྣམ་པར་འཇོག་པ་ནི་གཞན་དབང་མིང་བརྟའི་གཞིར་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པའོ། །ལྔང་ཕྱི་མ་ནི་སྔ་མའི་གསལ་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་སྟེ།

དོན་ནི། འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བརྫོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དངོས་མིན་པར་ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་སྟེ། དེ་དམིགས་པ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་སྟོན་པོ་ཇི་ལྟ་བར་

@205A ཞེས། །སྣང་བ་ནི་མངོན་རྫོད་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཏེ་མངོན་རྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་བ་སྟེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོན་པའོ་ཞེས་མིང་བརྗོད་ཤེང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཀུན་

བཏགས་པ་དེ་སྟོན་པོ་དངོས་མིན་བཞིན་དུ་དེ་ཇི་ལྟ་བར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན།

ཞེས་པའོ། །དེས་ན་བདག་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་

བྱས་པའི་ཀུན་བཏགས་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་མིན་པས། ཀུན་བཏགས་རྣམས་ཇུས་ཡོད་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་ནས་དེ་

བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞག་གོ །ཀུན་བཏགས་བཏགས་ཡོད་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ནས། ཀུན་ཇོ་བོ་དང་དོན་དམ་

པའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་གཏན་མེད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོག་གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ནི་

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྒྱུ་དང་རྟོག་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་མ་བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་

@205B མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་བླང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། ནས། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་

པ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཡོངས་བླང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཟཁད་པ་མེད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛོད་པར་བྱགས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་ཀུན་བཏགས་

བདེན་པ་གཉི་གར་མེད་པ་སོགས་སུ་འཆད་པ་ནི་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་ལས། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཅི་སེམས་དེ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞེས་བཀྱེམ་ཐ་དད་པ་ལ་ལགས་ཞེས་པ་གྱི། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བྱམས་པ་ཐད་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་དྲངས་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བསྟུབས་ནས། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་

གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་ཀྱང་རྟམ་པར་

རིག་པ་ཙམ་དེ་དོན་ཉིད་དུ་སྣང་བའོ། །ཞེས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ཡང་མེད་ལ་འདོགས་པ་ཡང་མེད་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་དང་། བསྡུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་རྟོག་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་རྟོག་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ། །

@206A ཞེས། །ཞེས་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་གཉིད་བྱེད་བསྟན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྣང་བ་ཀུན་བཏགས་སུ་ཟཱཊ་པ་དེ་བསན་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་གཟུང་

འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་གཞུང་གིས་ཤེས་འདུ་བས། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་གྱིས་དེ་གཞན་དབང་དང་ཐེག་བསྡུས་ཀྱིས་དེ་ཀུན་བཏགས་སུ་བྱས་པ་

གཉིས་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ནམ་

སྣམ་ཡང་། སྐུན་སེལ་ལས། འགྲེལ་པ་ཆེན་མོ་དེར་གཟུང་དང་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་སེམས་ཙམ་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཏུ་འདོད་པའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་གཞུང་དུ་ཐེག་བསྟན་སྙ་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྙ་ཡཁད་པ་

དང་འགལ་བའི་སྐོས་བཀག་པས་བརྟག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པར་བཀག་པའི་འགྲེལ་ཆུང་ངོ་ཀཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་བ་ཞང་ཡི་ཞེས་སྦྲེའི་འགྱུར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བཞི་བཅུ་

བ་ཞེག་དང་། བསྟུས་འགྲེལ་བམ་པོ་གཅིག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཡང་ཀྲེ་ཀ་ཆེན་བམ་པོ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ཡཁད་པ་ཡི་ཞེས་སྨིང་པོས་མཛད་པ་བམ་པོ་གཉིས་ཀྱོ་ཀ་བདུན་ཅུ་པ་དང་། རྒྱ་ལས་བསྟུར་བའི་དགོངས་

འགྲེལ་ཀྲེ་ཀཱ་བམ་པོ་དགུ་བ་དང་། ཕེན་ཆོག་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་བཞི་བ་དང་། རྒྱའི་སྐོབ་དཔོན་རྗེགས་གསལ་གྱིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་དོན་ལྔ་བ་སྟེ་བརྒྱད་

དཀར་ཆག་སྟོན་མ་རྣམས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཕྱི་མ་

@206B གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་བྱས་དཔྱད་གཞིར་མཛད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དེས་མཛད་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐེག་བསྟུས་བྱང་སྣ་བསྟུ་བ་གསུམ་དང་འགལ་ཚུལ་ཅཊ་རེན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། དེར་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱོན་པ་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་གཞུང་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་དབང་ཕྱུག་དམ་པའི་མངའ་བདག་དཔལ་ལྡན་ཙཊ་པོ་བྱང་ཆུབ་རྩ་འཕྲལ་གྱིས་མཛད་པའི་

བཀའ་ཡང་དག་པའི་ཚད་མ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད་པའི་ཕྱིར། དཀར་ཆག་ལྟན་དཀར་ལས། ཡང་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཀླུའི་རྒྱལ་

མཚན་གྱིས་མཛད་པ་ཎྜི་ཀ་ཁྱི་ཉིས་སྟོང་སྟེ་བམ་པོ་བཞི་བཞུ། ཞེས་དང་། བྱས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀླུས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པར་ཡང་སེམས་

སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་ཆུང་དང་

བསྟན་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཇད་པ་མིན་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོ་དེ་ལ་འགྲེལ་པ་རྒྱར་དུ་མཇད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྟུབར་དེའི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེར་མདོ་དེའི་གྲྭིང་གཞིའི་ལེའུ་མ་

གཏོགས་ལེའུ་སྔགས་མ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་དྲངས་ཤིང་དཀའ་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་དུ་

@207A ཞེས། །མ་ཟད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད། གཞན་དབང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད། ཡོངས་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་མཁན་དེལ་བོ་བཡིན་པ་ལ་རྟོད་པ་

མེད་ཀྱང་། མཆན་དུ། བཤད་ཚུལ་དེ་བུ་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་མཇད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་འདྲའི་བཤད་ཚུལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་

ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་

པར་དུ་ཇོ་ནང་བས་གཞན་དབང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འཁྲུལ་བའི་བློས་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཡོད་པར་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་གནས་ལ་སྐྱེ་འགག་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་སྟར་དྲངས་པ་ལྟར་བྱང་ས་ལས་ཚད་ལྡའི་གཅོ་བོར་

བཤད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གा་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་བཏབ་པས་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལའང་སྐྱེ་བ་བཏབ་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས།

དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་

དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་

ཉིད་རྣམ་པ་སྣམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་

@207B འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་། གཞན་དབང་འཕྲུལ་བའི་བློས་ཞེན་པ་ཙམ་ལས་དོན་དངོས་གནས་ལ་མེད་པར་སྣང་བ་གཉིས་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྣང་དུ་མེད་པའི་འགལ་

བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྟོང་ཉ། གཞུང་དུ་བྱང་སེའི་རྩེས་སུ་བསྟུ་བའི་ཚལ་ཐུལ་བགོད་པའི་དགོས་པ་ནི། མཆན་དུ། བྱང་སར་ཚལ་པ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་

དང་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པའི་ཆུབ་རྟེན་དང་། ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་འདོད་པ་འགོག་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཚལ་པ་དེ་གཉིས་བྱམས་པའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་སྟོན་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ཆུན་དང་དབུས་མཐའི་ཚལ་པ་བགོད་ཅིང་།

དེ་ཡང་བྱང་ས་དང་དེའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚལ་བྱ་མདོ་སྡེ་ཆུན་ཡིན་པས་སྟོན་དང་། དབུས་མཐའ་དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་པས་རྟེས་སུ་བགོད་ཅེས་འགྲེལ་བསྟིག་དགོས་པ་ལ་དེ་འདྲའི་

དཀའ་ཚོགས་བྱེད་དགོས་མིན་དሄད་དོ། །ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན། སྟོང་ཐུན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དས། ཞེས་ལན་འདེབས་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

དབུ་མ་བ་བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་། བདེན་པར་སྣང་བའི་ཚོས་ཇི་སྙེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣ་བཞིགས་སྟར་བཀོད་ནས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་བསྟུབར་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་དོན་བཀླ་བ་མིན་ཏེ། གཞུང་

@208A ཞེས། །ལས།ཅ ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དྲིས་པ་ཡིན་གྱི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་ཡོད་སའི་ཐ་སྙད་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་བདེན་མེད་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་པར་སྣང་བའི་ཇི་སྙེད་པའི་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྣ་བའི་དབུ་མ་བའི་ལུགས་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་སྟར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་བསྟུབས་དགག་

པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅེས་པ་སྟེ། དོན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པར་སྣང་བ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་དགག་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅེས་དཀྱོགས་མེད་པར་བཤད་ཚོག་གོ །དཀའ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པར་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མིང་དེ་ལྟར་

འདོགས་པ་ནི་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་མཛད་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་འདུ་བ་དང་། མཆན་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡོད་པ་མིན་པ་དག་ལ་དེ་ལས་བརྗོག་སྟེ་བདེན་པར་ཡོད་ཡོད་ལྟར་འཛིན་ཏུ་

འཇུག་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་འཇོག་པ་ན་ཕར་བརྟ་བྱས་པའི་ཉམས་མེད་པར་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་འདུ་བ་ཞེག་འཆར་བ་ལ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲུབ་སེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། འདོགས་པ་དང་། མངོན་

པར་རྟོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། བདག་འཛིན་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་

བྱིས་གྱུབ་བོ་ཞེས་བརྡ་འདོགས་པ་དང་། དེ་

@208B ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོག་པས་གོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེན་གཞིར་ཡུལ་སྣོང་ནས་གྱུབ་པ་འདྲ་བར་ཐ་སྙད་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཟབ་གསལ་སྒོན་མེར། བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཡོད་པར་བརྟུང་ནས་གནས་ལུགས་

ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣེ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདེན་པར་ཡང་ཡང་རྟོག་པས་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་། ངག་གིས་ཐ་སྙད་བྱེད་ཅེས་བཀའ་ཉེ། །ཐད་འདིའི་གཞུང་ཚོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་

འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས་དཀྲུགས་ནས་བཀག་དགོས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བློ་བཟང་རྒྱལ་བས་མཐོན་པའི་ལེགས་བཤད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་འགོག་པའི་བརྟག་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟ་

མའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དམ། མངོན་པར་རྟོད་པའི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དང་མིང་གིས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡིག་ཆར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་

པར་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། བདེན་འཛིན་

དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྟུ་བར་མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་བདེན་འཛིན་དེ་རྒྱུ་ལས་

@209A ཞེས། །བྱུང་བའི་མངོན་པར་རྟོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་མངོན་པར་རྟོད་པ་དེའི་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལས། མངོན་པར་རྟོད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་

པ་ཙམ་ཡིན་ན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྨྲའོ། །མཆན་དུ། མངོན་པར་རྟོད་པ་ཞེས་རྣམ་རྟོག་རྟོད་གཞིར་དངོས་སུ་བརྗོད་བ་

འབྲེལ་ཆེ་བས་མངོན་པར་རྟོད་པའི་རྟོག་པས་

བཏགས་ཙམ་ཞེས་འབྲེལ་སྒྲ་སྐྱས་པ་མ་དག་ཅེས་དཀའ་འགྲེལ་དངོས་སུ་དང་ཡིག་ཆ་ཞར་ལ་བཀག་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོད་པ་དང་ཀུན་རྟོག་གཉིས་རྟོང་གཞི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱེ་ཤེས་དེ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་མ་བྱུང་རྟོད་པའི་དབང་དུ་མཛད་

ཅིང་། ཙམ་སྒྲ་ཀུན་རྟོག་ལས་མངོན་པར་རྟོད་པའི་སྟེང་དུ་མི་སྤྱོར་རྒྱུ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་ཟབ་གསལ་སྤྲོན་མེ་ལས། འདིར་རྟོག་གཞིའམ་ཁྱད་གཞི་གོང་དུ་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར། ནས། ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པའི་ཀུན་རྟོག

དེ། ཞེས་པས་བསྟན་པས་ན་ཀུན་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་དེ་རྟོག་གཞིར་གཟུང་གི་ལ་དགོས། ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་མཚན་དུ། དེའི་འབྲེལ་སྒྲ་མ་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ། ཀུན་རྟོག་དང་མངོན་པར་རྟོད་པ་རྟོག་པས་བཏགས་

ཙམ་ཡིན་ན་ཞེས་པ་འགོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་རྟོག་པ་དང་མངོན་པར་རྟོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞེག་ཡིན། ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་བློ་ཀུན་རྟོག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གིས་བཏགས་

པ་ཙམ་ཡིན་མིན་རྩོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་མངོན་

@209B པར་རྟོག་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ནི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་རྩོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སྣ་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་ཕྱི་

མར་འབྲེལ་སྦྱོར་པར་བསྟྲགས་ཀྱང་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་མོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག །མཚན་དུ། ཡོངས་གྲུབ་བྱང་སའི་སྐབས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་

མེད་བརྟག་པ་བྱས་པར་མ་ཟད་འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཅེས་བཀླལ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་དང་གཞན་དབང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་དོན་འབྲེལ་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་

ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་གོ་སྟུབས་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་བྱས་སོ་ཞེས་འཆད་དགོས་པ་ལ། དེ་གཉིས་འདྲ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་དབང་ལ་བརྟག་པ་གོ་སྟུབ་འང་ཕྱི་ མིན་པ་དང་། སྐབས་འདིར་

ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་ཡང་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་

བ་ལའང་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག་གིས། སྐབས་འདིར་གཞུང་ལས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་ཀྱང་དེ་དང་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་མེད་བརྟགས་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ལྟར་བརྟགས་པ་གོ་སྟབ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་

ཟེར་བ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། སྐབས་འདིར་བརྟག་པ་བྱེད་པའི་གཞུང་ལ་བསྟུ་པ་ལས་གཞུང་འདི་མི་འཛོག་པ་གང་ཞིག་བརྟག་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་ཡང་ཞེས་པ་བསྟུ་བ་ལ་མི་བྱེད་ན་དེའི་འོག་ཏུ། དེ་ལྟར་

@210A ཞེས། །ན་འདིར། ཞེས་པའང་བསྟུ་བ་ལ་མི་སློབ་གས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་གོ་སྟབ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་གསལ་སྒྲོན་མེར། དོན་དམ་ངོས་འཛིན་སྐབས་འདིར་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་

ཀྱི་བརྟག་པ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་རང་མཚན་དོན་འདྲ་ཞིང་། བརྟག་པ་སྔ་མ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བརྟག་པ་ལ་དོན་དམ་དང་སྦྱར་བ་གོ་སྟབ་བས་དོན་དམ་ངོས་འཛིན་སྐབས་

འདིར་རང་མཚན་གྱི་བརྟག་པ་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་

ཟེར་བ་དང་། བདེ་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། དེ་ལྟར་གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེགས་ན། ཁྱད་ཆོས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞེགས་སྐྱབས་དོན་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་པའང་

ཡོད་དོ། །དྲན་དབང་ཡིད་ཡངས་སུ། བསྟུབ་དང་བྱང་སར་བཤད་པའི་རིགས་པ་གཉིས་བྱས་ནས། སྔ་མའི་རིགས་པ་ལ་བྱང་སའི་རིགས་པ་བཀོད་དེ། བསྟུབ་ལས་ཞེས་སྒྲས་ནས་བྱང་སའི་ལུང་དྲངས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་རིགས་པ་ལ་

བསྟུབའི་རིགས་པ་བཀོད་དེ། བྱང་ས་ལས་ཞེས་སྒྲས་ནས་བསྟུབའི་ལུང་དྲངས་པ་ནི་པཆྪ་ཀས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ཆེན་པོའོ། །བསྟུབའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་མཆན་དུ་རྟམ་རྟོག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། བསྟུབ་རང་ན་ལུང་དེའི་ཚོང་

དུ་མདོན་རྟོགས་དྲུག་གསུངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཟད་གསལ་སྒྲོན་མེར་བཞད་པ་ལྟར་ཏེ། རྟེ་འཛིགས་མེད་དབང་པོས། མདོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དག་ཅེས་པ་ཚོང་དུ་

བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཨ཰ད་པའི་སྐུར་འདུག་པས་

@210B བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་མངོན་རྟོགས་དུག་ལ་རང་རང་གི་སྐབས་ན་གང་ཡོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་རྣམས་བཞག་པ་ལ་དགོངས་པར་སྣང་དོ། །ཟབ་གསལ་སྒོན་མེར། འདིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཞན་དབང་

ཞེས་གསུངས་པ། ཐེག་བསྟུས་སུ་ཕྱི་ནང་གི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཚོས་སྐད་མི་མཐུན་པས་དེ་དང་འགལ་བའི་དོན་དུ་བྱས་སོ། །བྱ་སྟོན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་བམ་པོ་བཞི་བཟུ་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་མིན་པར་

གསུངས་ཀྱང་། འགྲེལ་པ་གཞན་གཉིས་དེའི་ཡིན་མིན་གསལ་ཁ་མ་མཛད་མོད། གཞུང་དུ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བསྟུ་པ་ལས་ཟུར་དུ་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་བ་མཛད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཕུར་ལྷོག་པའི་བསྟན་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཏུ་

གྲགས་པར་འགྲེལ་ཆུང་དེས་མཛད་པར་བྱས་པ་གཞུང་འདི་དང་། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉིས་མཛད་པར་བྱས་པ་གཞུང་འདི་དང་གསེར་ཕྲེང་གཉིས་ཀ་དང་། རིགས་པ་

དྲུག་ཅུ་བའི་རང་བཀའ་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྟ་

ཤེའི་ཏྲི་ཀ་ཆེན་དང་མ་བསྟུན་པར་མཆན་དུ་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར། རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཉི་ཁྲི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པར་གསུངས་པའང་གསེར་ཕྲེང་དུ་རྒྱུན་སྣང་སོར་བཞག་མཛད་པ་དང་མ་བསྟུན་ཅིང་།

ཟེགས་མར། ཟེན་བྱིས་སུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་རྒྱུ་འདྲ་བ་བྱས་སྣང་ཡང་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་དེ་ཉིད་རྣམ་དོས་ཡིན་ཞེས་བཀག་པ་ལྟར་ལ། འདིས་ཀྱང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ཉི་ཁྲི་དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་ཟེར་བ་ནི་བརྟག་དགོས་སོ། །

@211A ཞེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མ་བསྟུན་ཏེ། །སྐབས་འདིའི་རྣམ་དེས་བྱ་བ་བཀའ་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཟེགས་མར་ཐོགས་མེད་དང་། རིན་ཆེན་སྤྲིན་མེར་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་

ཡང་། དེ་ཉིད་རྣམ་དེས་ཞེས་མ་གསུངས་པས་སྔར་ལྟར་བྱིས་སོ། །སྲོ་དགེའི་བསྟན་འགྲུར་སོགས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་ཡོད་པའི་འགྲེལ་ཆེན་འདི་དཀར་ཆག་ཏུ་མཐའ་མཆོད་པར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་

མཛད་པར་བྱགས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ཡིན་རྒྱར་བྱས་པ་མ་

གཏོགས་ངོ་བོ་དེ་མིན་པར་སྣང་སྟེ། གཞན་དབང་ཀུན་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཟོད་པ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། རྣམ་དེས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་དང་། འཐད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐབས་ལྟ་བཅོན་པོའི་གསུང་ལ་ཁ་

འཕངས་མཛད་པར་བྱས་གསུངས་པ་དང་། བམ་ཚད་བཅད་པ་རྣམས་འདི་ལ་མི་འདྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རང་གི་བྱུབ་མཐའ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྩོད་པའི་སྐོར་རྣམ་པར་གི་བྱུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་དང་།

ལན་གྱི་སྐོར་རྣམ་འགལ་བ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དང་། བྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྗེས་བཏགས་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཕྱིད་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱངས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། བྱངས་དང་

བསྟུ་བར་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་སོ་སོར་མ་ཕྱེད་པའི་ཆོལ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་

ཐལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

@211B རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཁས་བླངས་ན་མདོ་དང་འགལ། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་བ་གྲུབ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འདུས་བྱས་ལ་དོན་དམ་མིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་

རབ་འབྱོར་ལེའུ་ལས། ཇི་ལྟར་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནང་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་གི་དེ་

བཞིན་ཉིད་དམ་དོན་དམ་པའམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་ངོ་གཅིག་པ་མིན་པར་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཡང་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་ཐལ། དེ་ལའང་གཞན་དབང་བཞིན་ངོ་བོ་སོགས་ཕན་

ཚུན་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ནི་གཞན་དབང་དུ་མ་ཟད་པའོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱུ་འགས་

བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱམས་ཆོས་དང་འགལ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་གྲུབ་ཁོན་དོན་དམ་བདེན་པར་ཟཁད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་

ལས།ཅ ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་སོགས་དང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། གཉིས་མེད་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་སྟེ། གཉིས་མེད་པའི་དོན་དེ་ཡང་རྣམ་པ་ལྔས་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་དག་གིས་

@212A ཀ།། །།དོན་དམ་པ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་ཟཁད་ཅེང་། གཞན་དབང་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ལྡན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་ཡོངས་

གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མིན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་དབང་གི་རང་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་དང་བྲལ་བ་ལ་

ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བས་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལས་ཐ་

དད་པ་མིན་པ་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་ཟད་པས་བྱི་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་བྱང་སྐྱེས་པས་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མས་དག་པས་དྲི་མ་སྤྲུར་འདུག་ཏུ་མེད་

ཅིང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་མིན་པ་སྟེ་གང་ལས་དང་དོ་བོ་གཉིས་ཀ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ཁཞད་བསྟུར་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །མཚན་ཉིད་ལྟ་བོ་འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་བློ་ཡུལ་དུ་མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟཁད་དོ། །

གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་དེར་ཐལ། བསྟུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟ་མས་མིང་སོགས་ལྟའི་ནང་གི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་གདགས་གཞི་དངོས་པོ་དང་། ཕྱི་མས་རྣམ་

རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བསྟུ་བ་ལས་གཞན་དབང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞད། ཅེས་རྒྱུ་མཚན་

དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀ་གཞན་དབང་

@212B ལ་བྱེད་རྒྱུའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལུང་བཞི་དྲངས་པ་ཀུན་སེམས་ཙམ་རང་གཞུང་ཡིན་པས་བྱང་ས་དང་བསྡུ་བའི་ཞལ་བཀོད་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེས་རྩོད་པ་སྟེ་དོགས་པ་ཁོང་སྤྲོང་ལས་རྣོལ་བ་དངོས་སུ་བྱུང་བ་མན་པར་

སྣང་ངོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལུང་དང་པོ་གསུམ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། ལུང་ཐ་མ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བྱི་འཛོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་

འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་རྣམ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྨྲིའི་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་

ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་དངོས་སྣང་བ་དག

གིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་ས་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་

མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་བྱིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ལ་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་སྐྱེ་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་མིན་པར་རང་མཚན་བྱིས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཞག་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་

@213A ཞེས། །ཐ་སྙད་དེ་སྐྱེ་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པ་མིན་པར་མདོ་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཀུན་བཏགས་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་

ཡོད་ལ་དེས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མེད་པ་དང་། ངོ་བོཉིད་ཐ་མ་གཉིས་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་ལ་དེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མེད་པས། བྱང་ས་དང་བསྟུ་བར་ཀུན་

བཀགས་དོན་དམ་པར་མིད་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་

གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། དབུས་མཐའ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གཉིས་རྣ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་དམ་ནི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གོ །

དེས་ན་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་པས། དེར་མིད་ན་དོན་དམ་དུ་མིད་མི་དགོས་སོ། ། ། །འདིར། རྟོག་པས་བཀགས་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ། འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་

དམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡོད། འདུས་བྱས་རྣམས་འདིའི་དོན་དམ་དང་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲུབ་འདིའི་དོན་དམ་ཡིན་ཡང་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་མིན་ནོ། །སྒྲ་བཤད་ནི། དོན་གྱི་གནས་

ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཅེས་བྱའོ། །རྟོག་པས་བཀགས་ཙམ་གྱི་ཚོས་དེ། འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་འབྲ།

ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དེ་དང་ཀུན་རྫོབ་

@213B བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྒྲ་བཤད་ནི། རྫུན་པར་གྱུར་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་

དུ་ཡོད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཞེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་བསྟན་བ་

ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཐོག་མེད་

ནས་འདི་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་མངོན་རྫོད་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་སྟེ་མངོན་རྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་པའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཞེས་དང་དེས་དྲངས་པའི་དྲན་

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱུང་པའི་

གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ཏེ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་སྟེ་གྲུབ་པར་

སྣང་བའི་ཆ་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་

བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་པའི་སྐོ་ནས་རྟོག་སྤྱི་ཡོད་པ་དང་། སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལམ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་དོས་ནས་གྱུབ་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ནི་ཡན་

བྱིས་ཚོས་ཅན་དང་། མེད་དོ་ཡན་བྱིས་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། གོ་སྐྱ་བར་བྱས་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། རྩས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མེད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

@214A ཞེས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་བྱི་ཚོས་ནི་ཐ་སྙད་ལམ་ལྟོས་པར་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་འདྲའི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཆ་ཚོས་ཅན།

ཀུན་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པ་སྟེ་སྐྱེ་རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། རྩས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པར་སྣང་བཞད་པ་དེ་ལྟབས་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར།

ཞེས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་དེ་ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

ཆོས་ཅན་དང་། བྱའོ་ཡན་གྱིས་དམ་བཅའ་དང་། དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་པས་རྟགས་བསྟན་ཏེ། གོ་སྒྲ་བར་བྱས་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཤར་དང་དོན་དམ་པ་གང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །མངོན་རྟོག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་པར་བསལ་བ་སྟེ་དེས་མ་བསླང་པའི་མིང་ཅན་གྱི་ཞེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་ཞེས་པའི་དམིགས་པ། གཟུགས་སོགས་སྤུ་པ་རྣ་སྦྱར་བ་ན་གཟུགས་ལ་

སོགས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་རྩ་བའི་རྟེན། རང་གི་ངོ་བོ་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གཟུགས་སོགས་གང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་སྟེ། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དངོས་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཀུན་བཏགས་

པའི་གཟུགས་སོགས་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་རྩ་ཤར་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་དེ། གཞན་བཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་གང་། སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་

ལྷོས་པར་གྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དེ་ནི་

@214B ཡན་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་དང་། བྱའོ་ཡན་ཀྱིས་དམ་བཅའ་དང་། རྟགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། གོ་སྐྱབ་བར་བྱས་ན། བརྗོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དངོས་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཇས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་དེ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་

པའོ། ༤ །སྤྲོ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟའི་གྲངས་བཀྲང་ཚུལ་ལ། ཚུལ་ཁང་གིས། ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་མིན་པ། ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་

གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་མིན་པ། སྒྲ་འཇིག་མེད་ཅིང་བྱེ་བར་མི་འགྱུར་བ། ངོ་བོ་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལྟར་བཞད་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཁྲངས་མ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མཆན་གྱི་དགོངས་

པར་བྱས་ཏེ་རིན་ཆེན་སྒོན་མེར། སྒྲ་འབག་མེད་པ་ཕྱི་མའི་སྒྲབ་བྱེད་དུ་སྨྲར་ནས་བྱེ་འཕེལ་མེད་པ་གསུམ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་འགྱུར་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་

པ་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་འགལ་ཞིང་།

དབྱིག་འགྲེལ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ། །ཡིག་ཆ་གསར་རྙིང་གཉིས་ཀར་གཅོད་མཚམས་ནོར་བ་དང་། ཚད་ལྡན་བྱང་བ་མཆན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། ཁ་ཅིག །ཡོད་མིན་མེད་མིན་

ཞེས་པ་ཡིག་ཆར་མཐའ་གཉིས་ལ་སྣང་བ་དང་། ཟེན་བྱེས་དང་། དཔལ་མང་མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་བར། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་གཏན་ནས་མེད་པ་མིན་པ་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་གང་གི་ཡང་

@215A ཞེས། །སྒྲས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། མཆན་དུ། གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་བློ་བརྟན་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཚོགས་ལས་དེ་ལྟར་ཇི་

གསལ་དུ་བཏང་བ་མེད་དོ་ཟེར་བ་དང་། རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེར། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ། མཆན་དུ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་མེད་ཅིང་། ཞེས་པའི་དོན་དུ་

བསམས་སྣང་ཡང་། དེ་ལྟར་ན་བློ་བརྟན་གྱིས། ཀུན་

བཏགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་མིན་པས་ཞེས་པ་དང་འབྲིག་ཚུལ་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། །ཞེས་པ་རྗེ་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ལྷོག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་

ཐ་དད་མིན་པ་ལ་གསུངས་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་ཞིང་། ཆོས་མཛད་དྲང་ངེས་སུ། བྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཞེས་པ་ལམ་སྒོམ་པའི་དུས་ལ་སྣང་བ། བློ་བརྟན་གྱིས། འཁོར་

བའི་དུས་དང་རྒྱུན་ལས་འདས་པའི་དུས་ནའང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་དང་མི་འབྲེལ་ལོ། །རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །ཅེས་སོགས་གཉའ་སྟོན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་ན་སྣྲིབ་པ་མ་དག་པ་དང་། རང་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་སྣྲིབ་

དག་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡིག་ཆ་གསར་སྐྱིང་དུ་སློབ་པའི་དུས་ན་དྲི་མས་མ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་དྲི་མས་དག་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། མཚན་དང་བསྟུན་ཏེ་སྔར་བཤད་པ་ཉིད་འབྲེལ་

བ་འབྱེལ་བཤད་རྣམས་དང་མཐུན་ནོ། །མཆན་

@215B དུ། བསྟུ་བའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ཚོས་ཀུན་ལ་རྩང་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་དཀའ་བས། འདིས་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་སྟན་དུ་མ་བཤད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ལ་ཞིབ་ཚ་ཆུང་ཟད་དགོས་པར་གསུངས་པ་

ལ། ཟབ་གསལ་སྒོན་མེ་ལས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟ་བ་ལ་དགོངས་སམ་སྟམ་ཡང་། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ལྟར་བཞག་ཀྱང་མི་རྩང་ངམ། ཞེས་བཤད་དེ། དེའི་དོན་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུལ་ཅན་འབྲས་བུ་དང་

ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པར་འཇོག་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སོགས་དང་བྲལ་བས་རང་ཏུ་ཕྱི་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་སོ། །ཞེས་པ་

ལྟར་རོ། །སྐུན་སེལ་དུ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཕྱིའི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཇོག་དཀའ་ཚུལ་ནི་བཞི་བ་གཞན་ལ་སྨྲ་དཀའ་བས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་དོན་དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་

སེམས་སྟེང་གི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་སྤྲིར་དོན་

དམ་བདེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྡན་དུ་བཤད་པ་མིན་བྱས་ན་བདེ་བར་གསུངས་སོ། །བསྟུ་བར་རྒྱུ་མཚན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ། མཆན་དུ། རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་མངོན་པར་རྟོད་པའི་ཆོག་གི་གཞིའི་གནས་

སུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་མཛད་མོད། དུ་ཞིག་འདུས་བྱས་དག་ཡིན། དུ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་དག་ཡིན་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། རྒྱུ་མཚན་ནི་གཉི་ག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །བསྟུ་པའི་མངོན་པར་རྟོད་པ་ལ་

@216A ཞེས། །ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་སོགས་དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་འགལ་སྟོང་ལ་སྣང་ཀྱང་། དེའི་སྐོ་ནས་སྟར་གྱི་ལུང་གསུམ་ལ་འགལ་བ་སྟོང་ཚུལ་ལྟག་པོ་མེད་པར་མ་ཟད། འདིའི་འགལ་སྟོང་ནི་ཀུན་རྟོབ་དང་དོན་དམ་

པར་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐོ་ནས་མཛད་པ་ལས་གཞན་མེད་པ། གཞུང་ལས། ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་ཉའོ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཀུན་རྟོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་

འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཞེས་

གསུངས་པས་ཀུང་ཤེས་རྣས་པས། ལུང་གསུམ་ལ་འགལ་བ་སྤོང་ཚུལ་གསུམ་བྱས་ནས་འདི་གཅིག་ལ་སྤྲོར་དགོས་པ་མིན་ནམ་སྟམ་མོ། །དེས་ན་དགོངས་རྫུན་ལས། འདིས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་། དེ་སོ་སོའི་

དམིགས་པ་གཉིས་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མེད་ཅིང་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ལྡར་ཡོད་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྡར་ཀུན་བཏགས་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པ་དང་།

གཞན་དབང་དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཞར་ལ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད་དོ། །གཉལ་སྟོན་གྱིས། བསྟུ་བའི་ལུང་། ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་བཅད་དེ་ལུང་ཚན་པ་གཉིས་བྱས་ནས། ལུང་སྟ་མའི་

སྐབས་དེ་ལྟ་བས་ན་སོགས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉི་གར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་ཀུན་བཏགས་བཀོད་པ་ལས་གཞན་དཀའ་འགྲེལ་དང་

མཐུན་ལ། སྒྲིན་ལུང་ཚན་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་

@216B ཀུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་སྟོན་པའི་ལུང་ཚན་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་མི་འགལ་ཞིང་། ཀུན་བཏགས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་པ་ནི་བསྟུབའི་སྐྱས་ཟིན་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བཀོད་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དཀའ་འགྲེལ་དུ་ལུང་ཚན་གསུམ་ཕྱེ་སྟེ་དང་པོ་

འགྲེལ་སྐབས། མདོན་པར་རྟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས། ཞེས་པ་མདོན་རྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་གནས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པ་འགྲེལ་སྐབས། གཟུགས། ནས། ཡོད་

པ་མ་ཡིན་པ་ལས། ཞེས་པ་སྟོན་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་མིང་ཅན་ཏེ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྟོན་པོ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཞེས་དང་། དེས་ཀུན་བཏགས་པ། ཞེས་པ་མདོན་རྟོད་ཀྱི་རྟོག

པས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་བཏགས་ཡོད་ལས་ཇས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྗས་བཞག་པ་

ཙམ་དུ་བྱུང་བའི་སྣང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་གས་

བསྟན་མཛད་རྒྱུ་འདྲ་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་སྟར་ཁཊད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། ལུང་གསུམ་པ་འགྲེལ་སྐབས། མདོན་རྟོད་ལ་གོམས་པ་བསལ་བའི་མིང་ཅན་བརྟོད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལུང་དང་པོ་

གཉིས་ཀྱི་དོན་གོ་སྟུར་བསྟུས་སྐབས། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་དང་། བརྟས་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ། རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚན་གཉིས་ཕྱེ་ནས་སྟ་

@217A ཞེས། །མའི་སྐབས་མིང་ལ་གནས་ཞེས་པ་མངོན་རྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་གནས་པ་དང་། མིང་ཅན། ཟེར་བ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་དེས། ཞེས་

པ་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་བྱེད་དང་། མིང་ཅན་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས། ཞེས་པ་གཟུགས་ཀྱི་མིང་འདོགས་པའི་གཞིར་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱུང་པ་དེ་ལ་ཐ་

སྣང་ལམ་ལྷོས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་བཞིན་དུ།

ཞེས་པ་དང་། དེས་ཀུན་བཏགས་པ། ཞེས་པ་དེ་འདྲའི་རང་གི་ངོ་བོའི་སྐྱོ་ནས་ཀུན་བཏགས་པ་ལ་བཞག་ཅིང་། གཞུང་ཕྱི་མའི་སྐབས་མངོན་རྟོག་གོམས་པ་བསལ་བའི་མིང་ཅན་རྣམ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་དོ། །དེ་ལྟར་ན་མངོན་

པར་རྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི། ནས། ཤེས་པའི་བར་ཤེས་པ་སྟེ་མའི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི། ནས། བདག་ཉིད་དེས་ཀྱི་བར་ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་

ཅན་གྱི་ཚོས་དེ་དག་གི་མན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་ལ་སྣང་ཅིང་། མངོན་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པ་བསལ་བའི་མིང་ཅན། ནས། ཤེས་པའི་བར་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི། ནས། ཡོད་པ་དེ་ནི།

ཞེས་པའི་བར་ཤེས་པ་དེའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འཆད་དོ། །མཆན་རྟེས་འབྱང་དང་བཅས་པ་དག་རྣམ་ཤེས་གཉིས་སྟོན་པའི་ལུང་ཚན་གཉིས་བྱས་ནས་སྟ་མ་ནི་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་

ཞེས་རང་དགའ་བ་བགེ་ཆགས་ཁོ་ནའི་དབང་

@217B གིས་འབྲེལ་སྣང་སྣ་ཚོགས་སུ་འཆར་བ་འདི་ཡིན་ལ། དེའི་དམིགས་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་སྣང་ཚོད་ལྟར་གྱི་གཟུགས་རང་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་ཡོད་ཡོད་འདུ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་སྣང་ཆ་

ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཤེག་ཡིན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གི་ཡོད་པ་ཞེས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་ཙམ་ལ་བཏགས་ནས་བཞག་ཅིང་། སོ་

སྐྱེས་གཟུགས་ལ་བལྟས་ཚེ་སྣང་ཚོད་ཙམ་པོ་དང་། དངོས་སུ་བརྟགས་བ་སྣང་ཆ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་མེད་དེ། དེ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དོན་སྣང་གི་བགེ་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་དངོས་ནི་རྫས་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་སྣང་དང་མ་

འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་རང་རིག་ལྟ་བུ་ལ་མཪད་དེ་དཔལ་

ལྷན་ཆོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་སུའང་འདི་བསྟུར་བར་བྱས་སོ། །ཤིང་བཟའ་པཎྜིཏས། མངོན་རྟོག་ལ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་། མིང་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་ནི་རྟོག་པའི་སྣང་ངོའི་དོན་

སྤྱི་དང་། མངོན་རྟོད་བསལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་དབང་མངོན་དང་། མིང་ཅན་བརྟོད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་ནི་དབང་མངོན་ལ་རང་ཚུགས་མངོན་སུམ་དུ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་དེ་ལྟར་སྤྲོ་རྟོག་གིས་བརྟོད་མི་ནུས་པའི་དངོས་

@218A ཞེས། །པོ་ཞིག་སྟེ་སྟོན་པོ་རང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །སྐྱན་སེལ་དུ་ལུང་ཚན་གཉིས་བྱས་ནས་རྣམ་ཤེས་སྐྱ་མ་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་

གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་། རྣམ་

ཤེས་ཕྱི་མ་གཟུགས་རང་མཚན་བརྟོད་མེད་སྣང་བ་གཉིས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་མིན་པར་སོ་སྐྱེའི་མིག་ཤེས་གཅིག་གི་སྣང་ཚུལ་ལ་སྐྱར་ན་སྟོང་ཐུན་སོགས་ལས། རང་དགའ་བའི་མིག་ཤེས་

གཅིག་ལའང་མངོན་རྟོད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་

གིས་སྟོན་པོ་སྐྱ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིར་སྣང་བ་དང་། རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་། བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྟོན་པོ་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སོགས་

སྣང་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་ཚ་ལ་འཁྲུལ་བའི་བསྟད་པ་མ་ཞུགས་པར་བཞད་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་འཁྲུལ་པའི་བསྟད་པ་མ་ཞུགས་པ་མི་ཤེས་པ་མིན་ཡང་། སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་ཚ་ལ་མ་

རིག་པའི་བསྟད་པ་མ་ཞུགས་པའི་ཚ་ནས་འཁྲུལ་བས་བསྟད་པ་མེད་པར་བཏགས་པ་ལ་གསུངས་སོ། །ཟབ་གསལ་སྟོན་མེར། ལུང་ཚན་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དང་པོའི་སྐབས་མིང་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་གནས་སྐབས་གཟུགས་ཞེས་པ་ལྟ་

བྱའི་མིང་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཏེན་ནས་ཞེས་བཀླ་ཉ། འདིའི་དོན་བསྟའི་བསྟུབར། དེ་ལ་མངོན་པར་རྟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་བཏེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ། ཞེས་

པ་སྣར་གཞུང་དུ་དྲངས་པའི་འགྱུར་ལྡོར་

@218B བྱ་དགོས་པ་དང་། གནས་པ་དང་བརྟེན་པ་ནི་འགྱུར་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེ་ཡང་མིང་དོན་སྒྲུབ་ནས་འཛིན་པའི་ཏོག་པས་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་ལ་འདི་དང་འདིའོ། །ཞེས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཚུལ་མཚན་མང་དུ་

བཤད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ནི་ཀུན་བཏགས་ལ་མ་ཁས་པ་འགས་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་དགེ་འདུན་ཆུ་མཆོས་གཟུགས་རང་ལ་བཤད་སྣང་ཞིང་། ལུང་འདིའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་

ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་འདོགས་པ་བཏགས་པ་ལས་ཡོད་པར་ཇི་ལྟར་རིགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། མངོན་པར་རྟོད་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གོམས་པའི་མིང་ལ་གནས་པའི་སོགས་གསུངས་ཤིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་

པར་འདོགས་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་སྟེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞིར་བསྟན་པས་གཟུགས་རྟུང་ལྟ་བུའི་

གཞན་དབང་ལ་བྱེད་པ་ལེགས་ཤིང་། དེས་

ན་དྲི་བའི་སྐབས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་སྟེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཚུལ་དུས་པས་ལན་ཀྱི་སྐབས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་ཀུན་བཏགས་ཞེས་མ་གསུངས་

ཀྱང་འདིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་ལ་གོ་དགོས་ལ། མཐུག་སྡུད་དུ་མངོན་པར་རྟོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཟོམས་པའི་མིང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་

@219A ཞེས། །པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་སྟོང་ལུགས་གང་གིས་ཡོད་པར་བྱེས་པ་རྣམས་ལ་སྨོང་བ་དེ་ནི། ཞེས་དང་། བདག་ཉིད་དེས། ཞེས་

པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དེ་ཡི་སྟོང་ནས་མེད་དེ། ཞེས་དང་། ལུང་ཕྱི་མའི་སྐབས་རྣམ་པར་བསལ་བའི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་མ་བྱུང་བ། ཞེས་བཀལ་ཏོ། །ཡཁད་

ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཙོ་བོ་སྟང་ལྟང་རྣམ་ཤེས་སྟ་

མ་མངོན་རྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པའི་ཤེས་པར་རྩོད་པ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མ་དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་སྟ་མ་དང་དོན་གཅིག་པ་དང་། དགོངས་རྒྱུན་དང་མཆན་དུ་རྣམ་ཤེས་སྟ་

མ་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ཏེ་མཆན་ཀྱིས་རང་རིག

དང་། ཤིང་བཟའ་པཎྜི་ད་དང་ཟབ་གསལ་སྒོན་མེས་རྣམ་ཤེས་སྟ་ཕྱི་པར་རྟོག་པ་དང་དབང་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ཚོ་བརྟན་ལྷར་མས་པ་དང་སྐུན་སེལ་ཀྱིས་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མངོན་རྫོད་

གོམས་པ་བསལ་བའི་མིང་བཏགས་པར་

གསུངས་ཤིང་། རིན་ཆེན་སྒོན་མེར་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་བཞག་གོ །དེ་ལ། མཆན་སོགས་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་སྟ་སེམས་ཅན་དང་ཕྱི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྒོར་དགོས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་སར་རང་རིག་དང་མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་མངོན་རྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་མེད་པ་གང་ཞེག །དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་པོ་རང་མཚན་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རང་རིག་འཛིན་

རྣམ་དང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་

@219B ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་བའི་ཟློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པོ་དངོས་གཞན་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་བཀ་ཆགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་མ་

འཁྲུལ་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མཆན་ལས། ཁོ་རང་ལ་དུང་སེར་པོར་སྣང་བ་དེའི་སྐོ་ནས་དུང་དཀར་པོ་དེ་ལ་རེག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐོན་མེད་དུ་བྱེད་ནུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་

ན་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དངོས་གནས་པ་མི་འཆར་ཡང་། ལུས་ཤེས་ལ་རེག་བྱ་དངོས་གནས་པ་འཆར་བར་ཐལ་བ་དང་། ཐུ་སྟེའི་དྲང་རེས་རྒྱས་པ་དང་མཆན་དུ་རང་རིག་གིས་རང་མཚན་བརྗོད་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་བཤད་

པ་ལྟར་ན་རང་རིག་རྣམས་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས། རྣམ་པར་ཤེས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་

འབྱུང་ཞེས་མཁས་པས་བརྟགས་ཤིང་།

ཟབ་གསལ་སྟོན་མེད། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་ཞེས་པ་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བཞད་པ་བསྟུབར། དེ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱས་

ཟིན་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ལ་གནོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་གང་ཆེ་བློ་གྲོས་ཞིབ་མོས་བརྟག་པའི་ཡུལ་ཏེ་དཀའ་གནས་སུ་སྣང་ངོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇས་བཏགས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཆོས་གང་ཡིན་

@220A ཞེས། །ཡང་རྒྱང་སྟེ། དེ་ནམ་འཆར་བན་ཆོས་དེ་ལས་གཞན་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་དེ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ཡང་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་དག་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་མཚན་

ཉིད་འདོགས་པ་ནི་ཇས་ཡོད་དེ། དེས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཡང་ཞེས་རྣས་སོ། །བསྟུབ་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོའི་མིང་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་ལྟོས་ཏེ།

གནས་ནས་བདག་ཅེས་བྱའམ་སེམས་ཅན་

ཞེས་བྱ་བར་རྒྱུ་ཆེར་ཤེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དཔེར་མཛད་དོ། །གང་ཟག་དང་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པས་དོན་

དམ་པར་ཡོད་ཀྱང་ཕུང་པོ་དང་ཀུན་གཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་གཟུང་དུ་མེད་པས་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་དང་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་པར་

ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ། མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་གྱི་

བཏགས་ཡོད་དང་དེ་གཉིས་འགལ་ལོ། ༤ །འདིར། སྨྲིར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་ཇ་ཕན་ཡོད་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྟོག་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་ཡང་ཡོད་པའི་མིན་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཇ་ཕན་ཡོད་དང་། སྨྲི་

མཚན་རྣམས་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཇ་ཕན་ཡོད་དང་། འདུས་བྱས་རྣམས་ལ་བཏགས་ཡོད་དང་། གཟུགས་སྐྱ་སོགས་ལ་ཇ་ཕན་ཡོད་དང་།

ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡོངས་གྱུབ་

@220B ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་མང་ཡང་སྟ་མ་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཇས་བཏགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་

རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་སམ། རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དེ། ཇས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

བསྟུ་བ་གཞུང་དུ་དངས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ནི་ཇས་སུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རིགས་པས་གྲུབ་པའི་དང་། བརྟན་པ་མི་

འགྱུར་བའི་དང་། དོན་བྱེད་ནུས་པའི་དང་། རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དང་བཞི་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་དང་པོ་དང་། མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཡིན་ན་གཉིས་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་གསུམ་པ་

དང་། གཞན་འཚར་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཚར་བའི་ཚོས་

ཡིན་ན་བཞི་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པོ། །རིགས་རྒྱུན་དུ། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་པ་རྣམས་ཆ་ལ་བཏགས་པ་དང་། དངོས་པོ་སྟ་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་ལ་དུས་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་དང་། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་མེད་

བཞིན་དུ་བཏགས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞི་དང་། གཞུང་གཞན་དུ། ཀུན་གཞིའི་བག་ཆགས་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། འཇིག་ལྟ་ལྟ་བུ་ཆ་ལ་བཏགས་

@221A ཞེས། །པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སོགས་བཞད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར། རང་ཉིད་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་པ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པའི་ཚོས་སམ།

རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཚོས་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་པ་དེ། བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དུ་དངས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། དབང་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་བརྗོད་པ་

དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་

པ་ནི་བཏགས་པའི་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་དང་ཡོངས་བྱད་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྫས་ཡོད་བཞི་བོའི་གང་རུང་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་

པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཡང་བཏགས་ཡོད་མིན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལྟོག་བཏགས་ཡོད་དང་། གཞི་ལྟོག་ལ་རྫས་ཡོད་ཡོད་པ་སོགས་

ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ༥ །སྤྱོ་ན། སྟེ་བདུན་རྒྱན་ལས། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྟ་མ་དག་གིས་མཆོག་བྱ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་དང་། མཚན་ཉིད་ཡིན་ན་རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བ་སོགས་ཀྱི་རྫས་ལྟོག་གི་རྣམ་

གཞག་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་དག་གི་སྲོལ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་མཚན་ཉིད་ལ་རྫས་ཡོད་དང་། མཆོག་བྱ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་

ཟེར། ཡིག་ཆར་དེ་བཀག་ནས། མཚན་

@221B ཉིད་ཡིན་ན་ཇས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། མཆོན་བྱ་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་དོ།

ཡིག་ཆ་ཡས། རང་རྒྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དང་འདི་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞན་ཞིག་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་རང་རྒྱ་འཛིན་

ཐུབ་ཚུལ་དང་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དགག་བྱའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཚུལ་ནི། བཏགས་ཆོས་སམ་ཅ་ཅན་གྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་རང་གི་གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་དེ་ལ་ཕར་མ་ལྟོས་པར་དཔོག་པོ་

འམ་རྟེ་བོ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པ་དང་། གདགས་གཞི་དང་ཆ་ཤས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟོས་པ་དབང་བསྐྱུར་བྱ་ལྟ་བུར་གྱུབ་པ་གཅིག་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བསྟུ་བའི་སྐབས་འདིའི་ཇས་ཡོད་དང་།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཇུས་

ཡོད་གཉིས་མི་འདྲ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ཇུས་ཡོད་དང་རང་རྒྱུ་འཇོག་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཐྱེ་ནས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུ་འཇོག་ཐུབ་པ་དང་ཇུས་ཡོད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་མིན་ཞེས་

གསུངས་པའི་རྟེས་སུ་སྐོ་མང་ཐྱིར་བས་བ་ཕལ་ཆེར་འབྱངས་ཤིང་། ཆོས་རྟེ་དཔལ་ལྡན་པའི་བདེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐུགས་འདི་མནན་ཅིང་འོག་ཏུ་འདེན་འགྱུར་ལྟར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི། གང་ཟག་གི་དང་ལྡོག་ནས་འདོད་

@222A ཞེས། །པཱ། སོགས་ཀྱི་དོན་རང་རྒྱུད་པ་མན་ངག་ལས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་ཀྱི་མིང་མ་བཏགས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་གཞལ་ན་དེའི་དོན་ཚང་པས་དེ་དག་གིས་གཟུགས་ཤེས་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་གསུངས་པ་

ལ་བྱས་སོ། །ཡིག་ཆ་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱད་མི་འབྱེད་པར་ཇུས་ཡོད་དང་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་ཇུས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཅིང་། བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དེ་འཆད་བྱེད་དུ་མཛད་པ་ལྟར་ལྷུང་

སྐྱེལ་བྱེད་མཐར། རང་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་

རྩས་ཡོད་རང་རྐྱ་འཛིན་ཐུབ་པའི་རྩས་ཡོད་སྐབས་འདིའི་རྩས་ཡོད་རྣམས་ཁྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས། གང་ཟགཀ་རང་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཆུ་ལ་ནི། ང་ཁེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་ཕྱང་སོགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་དེ་དག

ལ་དབང་སྐྱེད་བྱེད་ལྟ་བུའི་རང་རྐྱ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། སྤྱིར་ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་ལམ་བརྟེན་པར་གང་ཟགཀ་འཛིན་མི་རྟུས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་བསྟད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བདག་བཟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་

འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞེག་འཆར་རོ། །བདག་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཆུ་ལ་ནི། རང་ལས་གཞན་བདག་ལ་མི་ལྷོས་ཤིང་དེ་ལ་མི་རྟེན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རྩས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་པས་འཛིན་ཆུ་ལ་དེ་གཉིས་

དོན་གཅིག་གོ །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ལ་འགོག་པའི་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཕྱང་པོ་ལ་ལྷོས་ཤིང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་འགྲུབ་དགོས་ཏེ།

རིགས་པ་དེས་དེ་ཕྱང་པོ་ལས་དོན་གཉན་

@222B དང་རང་རྐྱ་བའི་ཇས་སུ་བླུབ་པ་བཀག་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕུང་སོགས་ལ་ཇས་ཡོད་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་དེ་དེས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པས་སྟོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཕུང་སོགས་གང་གས་གཉིར་བྱས་ནས་ཇས་བླུབ་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་དང་དེ་དག་དེས་

བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ཞེགས་པས་ཕུང་སོགས་ཆོས་ཙམ་དུ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྨིར་གཟུགས་ཤེས་སོགས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་གང་ཟག་ནི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་ཆོས་སུ་མ་བླུབ་པས། མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་

ཉོན་འདུ་བྱེད་པ་པོའི་བདག་དང་། དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཐུགས་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་རྫོགས་པའི་སངས་འཕགས་དང་། འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་ཐོབ་ཤེས་བྱེད་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་སུ་མེད་

པས་དེ་དག་ཀྱང་དེས་སྟོང་ཞིང་ཆོས་ཙམ་དུ་ལུས་སོ། །དེས་ན་སྨིར་གང་ཟག་ནི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་མིན་པས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་ཇས་སམ་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པས་ན། ཆོས་ཀུན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་

སྦྱབ་པའི་རྫས་ཡོད་དམ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་དུ་གྱུར་པས་

སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ཟག་རང་རྐྱེན་པའི་རྫས་སུ་གྱུར་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་རང་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་རྐྱེན་པས་སྟོང་པ་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་བཞག་ཆོག་པས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་དང་གང་ཟག་རང་རྐྱེན་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ནས། ཁ་ཅིག་ངང་རྐྱ་འཛིན་སྤྱད་པའི་རྫས་ཡོད་དང་རང་རྐྱེན་པའི་རྫས་ཡོད་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ཚད་སྤྱད་

@223A ཞེས། །རྣམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མེ་འབྱུང་བས་འཐད་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག་སྣམ་པ་ལགས་ཤིང་། སྔར་བཤད་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པར་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་

སུ་ཆོ་བཏུན་ལྟ་རམས་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་འབྱངས་ཤིང་། ཆོས་རྗེ་དཔལ་ལྡན་པའི་གྱུད་མཆན་འཇུག་འགྲེལ་འདོད་འགལ་གསུམ་དུའང་ཕྱོགས་འདི་མནན་ཏོ། །མཆན་ལས། ལྷང་སྐུ་

རིན་པོ་ཆེའི་གླུབ་མཐར། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛོམ་

ཐུབ་པའི་ཇ་ས་ཡོད་དང་། ནས། འཐད་རྒྱུ་ཞིག་མི་འདུག །ཅེས་མང་དུ་གསུངས་པ་ཡང་མཁས་པ་སྐྱ་མའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་བསྐྱངས་པ་ཙམ་ལས་དགོངས་པ་དངོས་མིན་འགྱོ། ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། ཀུན་མཁྱེན་བྷ་

མའི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཆེན་མོར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཕྱེ་བ་ལ། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེའི་གླུབ་མཐར། ནས། མང་དུ་གསུངས་པའང་མཁས་པ་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་རྒྱུན་བསྐྱངས་བ་ཙམ་ལས་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་ཏེ། བསྟུ་བ་དང་

རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཞོགས་ལ་མ་ལྷོས་པར་ངོ་བོ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དུ་ཡོད་པའི་ཇ་ས་ཡོད་དང་། གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་ཞོ་ཞོ་ལམ་ལྷོས་པར་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྱུབ་པས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་པའི་

ཚད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་དང་ཁྲད་པར་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ས། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་སུ། དག་ཡིག་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་སུ་དེ་གཉིས་ལ་ཁྲད་ཕྱེ་ནས་

གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། བྱུབ་མཐའ་

@223B ལས་གསུངས་པ་དམ་པ་དེའི་བཞེད་པ་མིན་པར་བཤད་པ་བཞིན། དག་ཡིག་དེའི་དབུ་མའི་ཐད་ལས། རང་རྒྱུད་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་མི་གཅིག་གོ །ཞེས་བྱུང་ཡང་། ཕྱི་རྟོག་ཡིན་པས་རྟེ་དེའི་བཞེད་པ་ལ་བྱུབ་མཐའ་གཅོ་བར་

སྣང་ངོ་ ।གཞན་ཡང་ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་ན། རྟེ་བྷ་མར་སྟག་ལོའི། ཐུས་ཡོད་བདག་སྣ་གནས་མ་བུར་ངེས་དང་། ।ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགག་པ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ལུགས་འདིར་ཡང་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་

ཕྱ་མོའི་དགག་བྱ་གཟུགས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་བསྟན་ལ། ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའ་རྟེས་འབྲང་དང་བཅས་པས།

དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་

ཐལ། སེམས་ཙམ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཇས་ཡོད་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བའི་ཇས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱུད་བའི་ཇས་ཡོད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་ཚལ་ལས། དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་དང་

གིས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཇས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་བའི་ཇས་སུ་མེད་པར་སྣྲ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་ལྡོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི།

@224A ཞེས། །གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཕ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རྒྱུད་བའི་ཇས་ཡོད་རེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་ལྡོག་ཕྱོགས་བཏགས་ཡོད་གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པ་གང་། བསྟུབར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གམ་

སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་སྐབས་འདིའི་བཏགས་ཡོད་

ཀྱི་དཔེར་གསུངས། རྟེས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིག་སྐབས་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ངོས་འཛིན་ལུགས་བསྟུ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས། བྱེ་སྨོས་ཀྱང་རགས་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་འདོད་ཀྱང་རྟུལ་ཆ་མེད་དང་ཞེས་པ་ཆ་མེད་

ལྟ་བུ་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱེ་སྨོས་རྟུལ་ཆ་མེད་རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་སུ་མེད་པར་སྣུབ་ན་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་རིགས་པ་ལྟ་བུས་སྣུབ་དགོས་པ་ལ་རིགས་པ་དེས་དེ་སྣུབ་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ས། རྟུལ་ཆ་མེད་ཚོས་

ཅན།ཨ རང་རྒྱུད་པའི་རྫས་སུ་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་ཆ་ཤས་དང་དེ་ལྟར་བལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། རྟུལ་ཆ་མེད་གཞན་དང་དེ་ལྟར་བལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། རང་གི་

བཏགས་ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་རགས་པ་དང་དེ་ལྟར་བལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྟུལ་ཆ་མེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།

དེའི་ལུགས་ལ་རང་གི་ཚ་ཤས་

@224B དང་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་དེ་ཇས་ཡོད་ལས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སྣུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟུལ་ཆ་མེད་གཞན་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་དེས་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་རང་གི་བཏགས་

ཚོས་སུ་གྱུར་པའི་རགས་པ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེ་ལས་འོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཏགས་ཚོས་རགས་པ་བཅོམ་གཞིག་གི་ཚོ་རྟུལ་ཆ་མེད་ལྷག་མར་ལུས་པ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀ་བུམ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་ཇས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་མེད་པར་མཚུངས་པ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལས་རི་བོར་རྣ་མེད་

དུ་མ་གསུངས་པ་ལོག་རྟོག་བློག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་བུམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཀྱང་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་བརྗོད་བ་ལས་

མེད་ཅིང་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་དུ་བཟུང་བ་བཞག་དཀའ་

འོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུ་འཇིན་ཐུབ་པའི་ཇས་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་གཞུང་ལུངས་མན་མེད་པས་ཁས་མི་བླང་ལ། ཐ་སྙད་དེ་ལྟ་བུ་འདོགས་ན་དེ་ཡང་སྔ་མ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་པའི་རིགས་པས་

གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཁེགས་ན་དེ་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཚེ་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་ཚུལ་ཡང་དེ་རང་རྒྱུ་བར་མེད་པར་བསྟུབས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་ཚོགས་རྒྱུན་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

@225A ཞེས། །དང་། དེ་བཏགས་པར་ཡོད་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་རང་ལྟོག་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགོས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འགོག་རྒྱུའི་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་ལྟོག་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་

ཇས་ཡོད་ལ་བྱད་བོས་པ་ནི་མཐའ་གཉན་འགོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱོགས་གཉན་ལ་སྐྱོན་སྟོན་ཏེ། །འདི་དག་གིས་རང་ལུགས་འཛོག་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་དོན་ནི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱམ་པ་

ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པའི་ཕུས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྣབས་ཤེས་པ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། འཕོ་བ་པོ་དང་། འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བཞི་

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཟཱད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀུན་གྱི་

སྟོང་དུ་རང་རང་གི་རང་རྒྱུད་པའི་ཕུས་ཡོད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་བྱེད་པ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་གང་ནའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཕྱི་དོན་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་

ཕུས་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་འགོག་པ་ལས་ཤེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་བྱེད་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞོན་

ེ། སྒག་འོས། རྩས་ཡོད་བདག་སྨྲ་གནས་མ་བྱང་

@225B དེས་དང་། །རྣམ་ཤེས་བདག་སྨྲའི་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་རྗེ་བཀག་པ་གནད་དུ་སོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་གཞི་ལྡོག་མཚན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་རྩས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་�couldཁད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནམ་ཁྱབ་སྟེ།

གང་ཟག་རང་ལྡོག་ནས་རྩས་ཡོད་དུ་སྨྲ་བའི་རང་སྟེ་ལ་གནས་མའི་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་གཞི་ལྡོག་ལ་རྩས་ཡོད་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་ཁཁད་ལས། གང་ཟག་རང་ཀུ་

ཐུབ་པའི་རྩས་སུ་མེད་པར་སྨྲ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་དྲངས་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་འདི་ལ། རྟོད་ལན་སེང་གེའི་ང་རོར། བརྩོད་མེད་ཀྱི་བདག་རྩས་ཡོད་ཁས་ལེན་མཁན་རང་སྟེ་ལ་གནས་མའི་བུར་ངེས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་རྩས་ཡོད་ཀྱི་བདག

ཀུ་འདོད་པའི་དབུ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡིག་ཆར། དབུ་སེམས་ཀྱིས་རང་རྐུ་འཛིན་ཐུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་རང་རྐུ་ཐུབ་པ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་

པར་གསུངས་པ་དང་། ལེགས་ཚའོ་

རྣེས་འབྲང་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་ཅེས་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར། ཕུང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་ཐུབ་པའི་རྩལ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པར་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཤིན་ཏུ་

གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྩོད་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་ཚའོ་ལས། ཕྱོགས་འདི་ནི་གནས་མ་བྱའི་སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀྲུབ་བའི་སྟེ་བའི་

འོ། །ཞེས་རྩོད་ཀྱི་བདག་འདོད་

@226A ཞེས། །པ་གནས་མ་བྱ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སྟག་ལོས། གནས་མ་བྱང་ངེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་མཁས་བྱུབ་འགའི་གསུང་ཟེན་ལ་ཞེབ་ཚ་མ་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཡིག་ཆད་

རྩོད་ཡོད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་རྩོད་ཡོད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་བྱས་པ་ནི་རང་རིག་འདོད་པ་ལྟར་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐབས་འདིའི་བསྟུ་བའི་སྒྲས་

ཟེན་གྱི་རྩལ་ཡོད་དུ་ཁས་བླངས་ཆོག་པས་རྟང་

ཡང་། དེ་མི་འདོད་པ་ལྟར་ན་སེམས་བྱུང་ལ་བསྟུ་བའི་སྐབས་ཟེན་གྱི་རྩལ་བཏགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཀུན་བཏུས་མཆིམས་མཛོད་རིགས་རྒྱུན་སོགས་ལས་སེམས་བྱུང་ཉིར་གཉིས་རྩལ་ཡོད་ཉིར་དགུ་

བཏགས་ཡོད་དང་། བསྟུ་བར་ཉིར་བདུན་རྩལ་ཡོད་ཉིར་བཞི་བཏགས་ཡོད་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་རྩོད་པ་སྐྱ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་

རྒྱན་དུ་འདིའི་རྩལ་བཏགས་རྩལ་ཡོད་བཞི་ལས་རང་རྒྱུད་པའི་རྩལ་ཡོད་དང་། བཏགས་ཡོད་བཞི་ལས་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་སྣང་རེ། །རང་རིག་འདོད་པ་ལྟར་ན། དགོངས་ཟབ་སྣང་བའི་སྤྲོན་མེ་ལས།

འོན་ཀྱང་སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་སྐྱ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བློ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་བྱུང་བཏགས་ཡོད་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟམ་

དུ་དཔྱོད་པའི་ཚོ་སེམས་བྱུང་

@226B གཞན་གྱི་ཚ་ལ་སྐྲ་རྐོག་གིས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ། དཔེར་ན། གཏི་མུག་མེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚ་ལ་བཏགས་པ་སོགས་དང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་བཤད་པ་

བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རྣམས་སྨིན་ཐུས་ཡོད་དུ་ཁས་བླང་རྒྱང་ཐུང་བ་འདྲ་ཡང་། སྐབས་དོན་བསྟུ་བ་སོར་བཞག་ཡིན་པས་བརྟག་ལ། རྟ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སེམས་བྱུང་ཡིན་ན་

བཏགས་ཡོད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་བསྟུ་བ་སོགས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཡང་། གཟུགས་ཤེས་སོགས་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་ལ་གཉིས་སྣོང་རྟོགས་དགོས་ཀྱང་། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དེ་རྟོགས་པ་

ལ་མི་དགོས་པས་དེ་དག་བཏགས་ཡོད་མིན་ཞེས་བཤད་ན་དྲང་ངེས་བསྟུས་པར་ཐུས་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་སྟུར་བ་དང་། ཏླ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་

(FNYA)སྣ་སྡོང་གི་རང་རིག་ཚད་མ་མེད་པར་བཤད་པས་བརྟག་གོ །ཡིག་ཆར་ཁྱོད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཆོས་གཞན་དང་ཡུལ་ཅན་སྣ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་སྟོབ་པའི་རང་རིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་

ཀྱང་། ལམ་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་སྟོབ་པའི་རང་རིག་དཀའ་བ་དང་། ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་ཀུན་གཞི་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་མངོན་

@227A ཞེས། །སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་རིགས་ངེས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དགོངས་རྒྱུན་དུ་བྱམ་སོགས་གདགས་གཞི་གཞན་

ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་འདོགས་དགོས་རྣམས་བཀགས་ཡོད་དུ་བཤད་ལ། བསྟུབར་བཟའ་བཀུང་གོས་རྒྱན་ཁང་ཁྱིམ་སོགས་བཀགས་ཡོད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཟབ་གསལ་སྒོན་

མེར་ཤེས་པ་རྣམས་རྩས་ཡོད་དུ་བཞག་པ་རང་

རིག་ཡོད་པ་སེམས་ཙམ་སྨྲོས་འདོད་པར་གྱུགས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཡོད་པར་གསྲངས་པ་ཚ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། བཏགས་ཡོད་དངོས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་

ལ་བྱེད་དགོས་པར་ཟཤད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྗེད་པོ་ནི། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པ། ཞེས་སོགས་བྱང་། དབུས་མཐར། རྣམ་དག

ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དོན་དམ་དང་། སྐྱང་འདས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་སྟེ་དོན་དམ་གསུམ་གསྲངས་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་དོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡི་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དམ་པ་ནི་སྐྱ་དན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དོན་གྱི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱབ་པ་དོན་དམ་པ་ནི་ལམ་སྟེ་དེའི་དོན་ནི་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་

ཞེས་ཤིང་། དོན་ནི་ཡུལ་ལ་བྱས་ཏེ་དོན་དམ་ཡུལ་དེ་བཞིན་

@227B ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་མཆོག་ཡིན་པས་སྣང་བ་དོན་དམ་དང་། དོན་དགོས་པ་ལ་བྱས་ནས་ལམ་བདེན་དེ་དགོས་པ་མཆོག་སྟང་འདས་འཕོབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྣང་བ་དོན་དམ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སྒོ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱང་དོ། །མཉམ་

གཞག་ཡེ་ཞེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གྱུབ་གཅིག་པུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས། གོང་དུ་འགལ་བ་བསྒྲིག་སའི་ལུང་བཞིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་མིན་པ་དང་། དབུས་མཐའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོངས་གྱུབ་གཅིག་པུ་ཡིན་པ་དང་། མདོ་

སྡེ་རྒྱན་གྱི་དོན་དམ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་དུ་ཡོངས་གྱུབ་གཅིག་པུ་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་

དགོངས་འགྲེལ་སོགས་གསུམ་པོ་དེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་པ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་མ་མདོན་དམ་བདེན་པ་ལས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་

མེད་ཨཱདྱ་མིན་པས་ལྷང་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་

མེད་དོ། ། །འདིར། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚེས་དེ། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཞན་དབང་དང་། ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས། བཏགས་པ་དང་།

ཞེས་པ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་ཡོད། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དོན་གཅིག །ཐ་སྙད་བདེན་པ། གཞིའི་ཚེས། རྫུན་པ། སྒྱུ་བའི་ཚེས། སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཚེས་རྣམས་རྣམ་གྲངས་

@228A ཞེས། །སོ། །བཏགས་པ་དང་ཞེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ངོར་རམ་དབང་གིས་བདེན་པའམ་ཡོད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སྟེ། འདིའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་དོད་ས་བྱ་ཞེས་པ་ཡོད་པ་སོགས་ལའང་

འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དེ། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད།

སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས། དོན་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་ཡོད། འདིའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་མཐའ། མཚན་མ་མེད་པ། དོན་དམ། ཆོས་དབྱིངས།

ཡོངས་གྱུབ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་སྣང་ཚུལ་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པ་དོན་གཅིག

དེའི་དོན་དམ་དུ་གྱུར་པ་དང་དོན་དམ་དུ་གྱུར་པ་དོན་གཅིག །འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་དམ་དུ་གྱུར་ན་

དོན་དམ་དུ་གྱུར་པས་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་དུ་གྱུར་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གྱུར་ན་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫབ་ཏུ་གྱུར་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དོན་དམ་དུ་

གྱུབ་ན་འཛོག་ཚུལ་དེའི་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་

@228B པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་ཀྱང་དེའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྱུབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་སྣང་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་དམ་པར་སྣང་རྟོག་གིས་ཡུལ་

དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུགས་འདིས། ཞེས་སོགས་བྱང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཁོ་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་དམ་བདེན་པར་མ་ཟད་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

ཀྱང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་ཐ་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་འདིས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོར་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྩོད་པ་སྟེ། སོ་སོར་རང་རིག་ལ་རང་རིག་ཅེས་བཤད་པའི་སྐབས་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི།

དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཤད་ལས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོཉིད་ལས་ཐ་མི་དད་པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

རང་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་དང་།

གསེར་ཕྲེང་ལས། མཉམ་གཞག་རང་རིག་གི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་སུ་ལྡོང་བ། ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཞད་ལས། རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོར་རང་རང་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པའི་རང་རིག །ཅེས་དང་། རིམ་པ་གསལ་སྒྲོན་ལས། རྣལ་

འབྱོར་བ་སོ་སོར་གིས་རིག་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རང་རིག་པ། ཞེས་དང་། ཞང་ཞུང་ཡེ་ལེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རང་རིག་ལ་གྱུབ་མཐའ་གོང་འོག་མདོ་སྡེགས་རྣམས་སུ་འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་

@229A ྱྱ། །རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ཟུབ་པའི་སྒྲོ་ནས་རིག་པའི་རང་རིག་མདོ་སེམས་གཉིས་དང་དབྱ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གསུངས་པ་ཆོས་

ཅན་སོ་སོའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་ལ་རང་རིག་གི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་མདོ་སྡེགས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཀྱི་དབང་པོ་ཕྲད་པར་བསྒོམས་པ་དང་དེ་དངོས་ལས་

བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་རིག་པ་ལ་དབང་པོའི་

སྐོ་ནས་རང་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཐུབ་མེད་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། དངོས་གཞན་ལ་གྱུབ་པའི་སྟོང་གཟུགས་དང་རང་ཉིད་གྱུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འཇུར་མེད་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རིག་པ་ལུགས་འདིའི་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པའི་རང་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལུགས་འདིས་ཞེས་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་བཞེད་པ་ཞིག་དགོས་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་གོང་དུ། ལུགས་འདིས་བསམས་སོ། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ།

ལུགས་འདིའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི། ཞེས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུར་ཞིང་། འདིར་ལུགས་འདིས་ཞེས་ཆོག་ལྟག་པོ་བཅུག་པའི་དགོས་པ་ཡང་། རྩ་ཤེའི་ཀྲིཀ་ཆེན་ལས། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་གཅད་པའི་

ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྨོས་པ་མིན་གྱི། དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲོས་ལྟར་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་མི་བཞེད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་

གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་མ་གསལ་བ་མ་གཏོགས།

@229B དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཚོད་ནི་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

དོན་དམ་པ་ཞེས་པའི་དམ་པ་ལ་ངོས་བཟུང་བས་དེ་ཉིད་ལུགས་འདི་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བ་སོགས་ཀྱིས་མི་བཞེད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡང་བཞད་ནུས་སོ། །རྩོད་པ་དེའི་ལན་ལ། མ་ཁྱབ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་

ཀྱིས་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཚ་ནས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་པ་མིན་གྱི། ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ལམ། རིགས་ཤེས་དེ་གང་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་

རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞུང་དུ། སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱི་ལན་མཛད་ནས། ཡུལ་གང་ལ། སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་

བསྟན་ཏེ། །འདིས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ལྟང་

སྐྱེའི་གྱུབ་མཐའི་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་སོང་ཟིན་ཏེ། །དེས་ན་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐྱོར་བའི་དོན་དམ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་དོན་དམ་དུ་མ་གྱུབ་པ་དང་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་འདི་བའི་

ལུགས་ལ་མི་འགལ་བ་ནི་གཞན་དབང་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ལྟའི་ཡི་ཤེས་སྣོང་པོ་ཀུན་བཏུས་ལས། གཟུང་དང་འཛིན་པ་ལམ་

@230A ཞེས། །ཞེས་བའི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་རྣམ་ཤེས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་བློ་ཤེས་བྱའི་ཚུ་མཚོའི་

ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་གསུགས་ཞེས་པ་སྟེ། མཆེ་ནི་འགྲེལ་བའི་བཤད་ཚུལ་དང་པོ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ནས་མདོ་སྡེ་བའི་

བར་གྱི་བློ་འཕྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་

པ་དང་། ཇོ་ཀ་རིའི་ཨཱད་ཚུལ་ལྟར་ན་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་སྤུངས་པའི་དཔེ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་སེམས་ལ་དེར་སྣང་རྟག་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་

སྣ་བ་དང་། ས་དྲུག་པའི་རྟག་འབྱོར་ཨཱད་པ་དང་མཐུན་པར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པཌམ། ལུང་གི་དོན་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སྤྱོད་པས་ན་རྟག་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚིགས་བཅད་

འདི་འགྲུར་ཁྲད་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་རིགས་ལྟན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པའི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ཇོ་ཀ་རིའི་བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་གཉིས་སུང་དབྱུང་ངོ། ༥ །སྤྱི་ན། ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་

མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲུར་བའི་རྩོད་ལན་ལ། གཉལ་སྟོན་གྱིས། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་དག་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རང་རྩོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡོངས་གྲུབ་

ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རྣམ་དག

@230B གི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་རྟ་རྐགས་དང་ཡན་ལག་གི་ཁྱབ་པའང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་པས་མཉམ་གཞག་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ་རྟོག་པ་གང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་

ཪམ་བྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱའང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱ་འགྱུར་བ་ཡུལ་གང་ལ་ལྡོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འཛིག་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྐགས་དང་པོ་གཞུང་ལས་དངོས་སུམ་བྱང་ཞིང་ཕྱི་

མ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་། བློ་གྲོང་བས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར་ཐལ། རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་གིས་ཁྱོད་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་

སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་དེ་ལ་ལྡོས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འགྱུར་དགོས། དེར་གྱུར་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་རྩོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ལ་

མི་མཚུངས་ཏེ། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་རྩོད་བ་གསལ་རིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་པའི་སྐབས་གཉིས་པའི་མཐའ་དཔྱོད་ལ་དཔགས་ན། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཞེས་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་ཡུལ་ལས་དེའི་རྟེན་

@231A ཞེས། །དོན་ཙམ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་མདོ་བསྡུན་བཅོས་ནས་བྱུང་བ་འདིར་ཡང་འདོད་

དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་གིས་རང་འཛིལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་སོ་སོར་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གཞན་འཛིལ་བ་

ལ་རང་རིག་ཅེས་པ་འབྲེལ་མེད་

པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་ཡིན་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཇིག་སྟྲེན་སྤྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་རྟུ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཡང་རང་

ཉིད་འཛལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་འཛལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱི། སྒྲ་རྟོག་གིས་དེ་མངོན་

སུམ་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ལྟར་བཞད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཤེང་། ཡིག་ཆ་རྟེང་པར། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་བཞད་མ་ཐག་པའི་གསུངས་ཚུལ་འདི་བཀོད་ཀྱང་དེ་ལས་རྟེར་དུ་རང་ལུགས་མ་བཞག་པས་ཡིག་ཆ་གསར་

རྟེང་བཞེད་པ་མཐུན་པར་མངོན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། མདོ་སྡེ་བའི་རིགས་པར་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དབུ་

མ་སྣང་བའི་ལུང་གསུམ་གྱིས་བསྒྲུབས་ཏེ།

@231B འདི་ལ་དགོངས་ནས། ལུགས་འདིས་ཡི་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས། སོགས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོ་སེམས་སྣང་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། ཡི་ཤེས་དེ་དམིགས་བྱེད་དུ་བཤད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མ་

ཡིན་པར་བཤད་པས་རྗེ་བཙུན་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྣམ་དག་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སྐྱག་པ་སྤྱོང་ཆེད་འཕགས་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དངོས་པོར་བསྟན་

པར་བཞེད་པས། ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་སོགས་གསུངས་པར་བཤད་དེ། རྩོད་ཚུལ་དང་ལན་གདབ་ཚུལ་གཉི་ག་ཡིག་ཆ་དང་མི་མཐུན་འདུ་ཡང་། བྱང་མཆན་སོགས་ལས་དེ་གཉིས་ཀྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྤྲིལ་ནས་བཤད་ཚུལ་

སྐྱ་མའི་སྟེང་དུ་བསྒྲིལ་ཅིང་། ཡིག་ཆ་དང་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ལུགས་འདིས་ཞེས་བྱེད་ཆོག་འཐད་ཀྱོགས་མཛད་མོད། ཟེགས་མར་ཀྱི་མ་ལྟར་ན་འབྲེལ་སྒྲ་བྱེད་དགོས་པར་བཤད་དོ། །སྡེང་

སྐྱེལ་བྱེད་མཐར། ཡིག་ཆའི་གསུངས་

ཚུལ་དེ་བཀོད་ནས་དེ་རྗེའི་དགོངས་བར་མ་སོན་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་རང་གི་ས་རང་འཇལ་བ་ལ་འདོད་པའི་བྱུད་མཐའ་སྣུ་བ་དང་། རྣམ་རིག་པས་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་ཟེར་བའི་མ་ཁས་པ་སྙུ་ཡང་མ་

བྱུང་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་སྟོང་བྱེད་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པའི་ཆོག་གཞུང་ན་མེད་པ་ལ་སྟོན་དགོས་

@232A ཞེས། །པའི་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུབ་མཐའ་ལ་སྐྱངས་པ་ཞན་པའི་བློ་དམན་ལའང་མི་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་དེ་འདྲ་རྗེས་སུ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་བློ་ལྡོན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་

དང་། སྐྱེས་ན་ཡང་ལུགས་འདིས་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀག་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་སྔ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྗེས་དེ་མཐུན་གྱི་ལན་མཛད་པ་ལས་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་

ལན་མཛད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོགས་

པ་སྐྱེ་གཞི་ནི་ལུང་འགར་བརྟེན་ནས་འདི་བའི་ལུགས་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་འཇུལ་བའི་རང་རིག་ཚད་མ་དེའི་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རང་རིག་དེ་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འཇོག་ཚུལ་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་

ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱུང་དོགས་ནས། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་

རང་རིག་ཟག་མེད་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། ཁྱོད་དེའི་རྟེན་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་ན་བདེན་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པར་འཇོག་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་

ལུགས་དཔྱད་པའི་དཔྱད་མཐར་རྟེན་ཅིང་། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དམྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །མཆན་དུ། ཡིག་ཆ་རྩེ་བཙུན་

ཀར་ལན་དང་མཐུན་པར་གསུངས་ཤིང་།

@232B ཞེ་ཕའི་ཁ་ཐོར་གཙོ་ཆེ་བར་མཛད་དེ་ལྷུང་སྐྱེན་པོ་ཆེར། རྣམ་རིག་པས་ཤེས་པ་ཀུན་ལ་རང་རྒྱུད་རང་རིག་ཡོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་རང་རིག་ལའང་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཟག་པ་མེད་པར་འདོད་པས། རང་རིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་ཙམ་ཀྱིས་དོན་

དམ་བདེན་པར་འགྱུར་ན། གང་ས་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱང་དེར་འགྱུར་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་མི་སྲིད་ཅིང་། རིགས་པའི་འཕུལ་ཙམ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་('RGYU)ར་

ཞེས་རྩོད་རིགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་དགག་པ་མཐོང་ནས། དེ་དག་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ཞེས་དག་པ་ཕུལ་ཏེ། རང་རིག་གཞན་སོ་སོར་རང་རིག་གི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་ཡང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

སྣང་དུ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དགོས་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚ་ཀུན་བཏགས་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དཔྱད་སྟོབས་ཀྱི་རིམ་པས་ཕྱ་རུ་སོང་སྟེ་གཟུང་རྣམ་

ཡང་འཛོན་རྣམ་ཇི་ལྟ་བུར་ཕྱི་དོན་གྱི་སྣང་བ་ལེགས་ནས་ཡེ་ཤེས་

རང་གི་ངོ་བོ་རིག་པར་འགྱུར་བའི་གྱིར་ཥ ས་སོ་རང་རིག་པར་ཁཊད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཉམས་སྤྱོང་གི་རང་རིག་གིས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟེན་པ་ཡང་དོན་

དམ་དཔྱད་བའི་དཔྱད་མཐར་རྟེན་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་འཛོན་རྣམ་གྱིས་ས་ེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་དཔྱིས་ཕྱིན་མཐོང་བ་དཔྱད་པ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་འདི་ནི་དཔྱད་སྤྱོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ས་ེམས་ཀྱི་གསལ་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། །

@233A ཞེས་ཀ། །ས་ོས་རང་རིག་ཅེས་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རིག་པའི་ཆ་ནས་བཤད་པ་མིན་ལ། གཟུང་རྣམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་མཐོང་ན་འཛིན་རྣམ་རྒྱང་བ་ལ་དེ་

ཤར་ཡང་དཔྱད་སྤྱོབས་ཀྱིས་ཤར་བར་འགྱོ་དོན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རྟེན་ཅིང་དེ་ཟག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་མོད། ཡུལ་དེ་གནས་ལུགས་དཔྱོད་

པའི་དཔྱད་མཐར་རྣེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྐོ་

ནས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་མི་རུས་ཞེས་ཡན་མཛད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་དང་ལྷང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ནན་གྱིས་བསྒྲིལ་ཏོ། །སྒོམ་སེལ་དུ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་ཙམ་གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་མིན་གྱི་ཡུལ་

གང་ལ་ལྷོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའམ། དོན་དམ་དམྱོད་བྱེད་དུ་འཛོག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཟག་མེད་ཤེས་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་མི་རྟོག་ཡང་

རང་རིག་ཏུ་བཞེད་ཅེས་པ་སེམས་ཙམ་ལུགས་ལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་དང་རང་རིག་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞེད་པའི་གཞན་ལུགས་ཤེག་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་རིག་ཡོངས་

བྱང་ཀུ་བཞེད་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ཀྱི།

@233B ཆེན་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་གཉིས་སྣང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསླད་པས་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་དུ་རྟོག་ཀྱིས་བྱ་བར་མི་རུས་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡོངས་གྱུབ་ཅེས་བྱ། ཞེས་དང་། འདི་དང་ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ངེས་པ་ལ་འཛིན་རྣམ་གྱི་དོན་ལྡོག་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ངེས་པ་ལ་གཉིས་སྣང་

ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་རྒྱུད་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ངེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡོངས་གྱུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱུད་བྱང་གྱུར་པའི་ཤེས་པའི་གནས་ལུགས་གང་ཞེག

གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་གསལ་རིག་ངེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཏེ། ནང་ལེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་

པ་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་

དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ལ། ཞེས་པ་སྟུ་མ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཟབ་གསལ་སྤྲོན་མེར། ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རིག་དངོས་མིན་ཡང་འདི་བས་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཡང་རང་སྤྲོང་

བྱེད་རང་རིག་དེ་རང་གི་སྤྲོང་བ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ཙམ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མེད་པས་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་སྤྲོང་བ་དང་རིག་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་འདིར་ཡང་ཐ་སྙད་རགས་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་གི་ཡུལ་དུ་

@234A ཞེས། །འགྲུར་ཡང་ཡུལ་གང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་འཛོག་གི་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཛོག་པས་སྐྱོན་མེད་པར་བཞག་དེ་རྗེ་བཙུན་གསུང་གསལ་

བར་བྱས་པའོ། །ཀར་ལན་དུ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ལ་ཤེས་པ་ཞིག་ལས་འོས་མེད་སྣམ་ནས། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་

བྱ་བ་རྣམས་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། ཞེས་པས་

གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དེ་མཉམ་གཞག་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་རྒྱང་བྱར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ།།གནས་འདོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་རྗེ་ནང་

པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྟེས་རྟོད་པ་བསྟས་ནས་ལན་གནང་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོ་རང་རིག་དང་རང་རིག་དོན་མི་གཅིག་པ་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་གི་དོན་རང་ཉིད་རང་གིས་རིག་པ་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་

ཤེས་དོན་དམ་མ་ཡིན་པ་སོགས་རྟོགས་སླ་བ་དང་། རྗེ་ནང་བའི་འདོད་པ་སྤྲ་ཕྱིར་མང་དུ་བཀག་པས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་རྒྱ་མ་བསྒྲིད་པར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་གང་ལ་ལྷོས་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་

སུ་སོང་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱི་ལན་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་བདག་གི་བློ་མ་འཇམ་པའི་དབྱངས་བཞེད་དོ། །སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་པའི་སྒྲ་བཤད་

ལ། ཞང་ཞུང་ཡེ་ལེའི་འབྲེལ་བཤད་དུ་ཆོས་ཅན་སོ་

@234B སོའི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་དང་། ཀར་ལན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། ཡིག་ཆར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལས་སྐྲ་རྩོག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། མཆན་དུ་སྐྲ་སྤྱི་སོགས་

དང་མ་འདྲེས་པས་སོ་སོ་དང་། འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའམ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་པས་ན་རང་རིག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཀར་ལན་གྱི་གསུང་ཚུལ། རྒྱུད་ཐུབ་ཐོགས་འབྲེལ་ལས།

འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོ་སོ་དང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་

ཡེ་ཤེས། ཞེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་སོ་སོ་རང་གིས་བརྟེད་མེད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ། ཞེས་དང་། སྐྲོན་གསལ་མཆན་ལས། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་པའི་

སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་ནོ། །གཞུང་ལས།

ལུགས་འདིས་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་གཉིས་བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་

མདོ་སྡེ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཞིག་གི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ལྷང་སྐྱས་ཟག་མེད་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་ཙམ་ལ་སྣང་སྣང་ངོ། །མཆན་དུ།

@235A ཞེས། །ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོའི་ཀུན་བཏུས་ཞེས་ཡིག་ཆེར་ཅུང་ཟད་ལས་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་དེ་མཛད་པ་པོར་བྱས་པ་མིན་པར་ངེས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ཟེགས་མར་རྒྱས་པར་བཀག་གོ །ཕྱི་སྟིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་པར། །

བློ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། །ཞེས་པའི་མཚོ་འཁོར་བར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། བློ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། དེས་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ། ཡང་ན་སྒོམ་ཉིད་

འབྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་ཆུ་སྲིན་འཇོན་

ཁྲིས་དཀྲུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམ་ང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཆོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གིས་མདོ་སྡེ་བའི་བར་གྱི་འབྲུལ་བའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་པ་མཆོའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ན་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་དང་།

བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྣང་བའི་གཞུང་། ནས། རྒྱ་མཚོ་སྟེ་ཆུ་གཏེར་ཡིན་པ་དེའི་ཞ་རོལ་ཞ་མཐར་སོན་པ་རྣམས་དེ་སྐད་དུ་སྨོག་གོ །ཞེས་དང་། ནང་ལེའི་འགྲེལ་

བཤད་ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་ཞ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་སྨོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷང་མཐའ་མ་ལ་འབག་པ་སྤྲོང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་

རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་སོ། འཇིག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཡན་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས།

@235B ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དངོས་དང་། དེ་མན་གྱིས་ཞར་བྱུང་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྟོན་ཏེ། བསྟུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ།

དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེན། སྨྲས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །སྨྲས་པ། རྒྱུ་བཞི་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་

པ་ཀུན་ནས་སྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་བཏུ་ལ་ཉལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་རྗེས་སུ་སད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྣམ་རྟོག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཞི་

གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ཟོར་ཡང་བའི་

ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉི་གའི་ཐུན་མོང་གི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་བཀོད་པའི་དང་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒོང་རྩང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་

པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱང་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བཞད་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལས་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་

@236A ཞེས། །པ་མིན་ཞིང་། དེའི་རྒྱས་དྲངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་ན་ཀུན་ཉོན་སྒོང་རྩང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཇི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་

རྣམས་ནི་དུ་ཞེག །ཅེའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟག་ཅེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་

གཉིས་པ་དེ་གཉིས་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་

པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱུ་མཚན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་རྟམ་རྟོག་གཞན་དབང་གི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་རྒྱུ་མཚན་མིང་བརྗོད་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱར་པའི་སྐོ་ནས་ཀུན་བཏགས་གདགས་པའི་

གཞིར་བྱར་པ་དང་། རྟམ་རྟོག་མིང་བརྗོད་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་རྒྱུར་བྱར་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་རྟམ་རྟོག་གི་དོན་མིང་སོགས་ཆོས་ལྔའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་

འགྱུར་ཞིང་། བསྟུབ་བ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་བཤད་པ་དང་། བསྟུབ་བར་རྒྱུ་མཚན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལ་སྣང་བའི་རྣམ་གྲངས་སུམ་ཅུ་ལྷག་ཙམ་གསུངས་

པ་ལ་དཔགས་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བསྟུབ་ལས། རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྟུན་མངོན་པར་རྫོད་པའི་ཚོགས་གི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱར་པའི་དངོས་

པོ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་

@236B ཐུབ་མཚན་ནི་མངོན་རྟོག་ཀྱི་ཚོགས་སྟེ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གནས་སུ་བྱུང་པའི་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་བཞག་དེ། ཟབ་གསལ་སྒོམ་མེད། དངོས་པོ་དང་ཡོད་པའི་སྐད་དོད་ལ་བྱ་བ་ཞེས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་འདིར་དངོས་

པོར་བསྒྲུར་ཀྱང་འདུས་བྱས་ལ་གོ་བར་མི་བྱ་བར་བཞག་དོ། །འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྦྱངས་པ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞེས་

པ་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཀུན་རྟོག་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྣེད་དོན་ནི་ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྣེད་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་སྐྱ་

རྟོག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་ཀུན་རྟོག་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་གང་ལ་རྟོད་པ་སྐྱ་རྟོག་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་ཡང་སྐྱ་བཞག་ཙམ་ཡིན་ལ། ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཚོགས་མི་

མངོན་པར་བྱས་པའི་དཔེ་ནི་ཤིང་བས་བརྒལ་

བའི་ལམ་ལ་ཤིང་པའི་ལམ་དང་། བྱས་བརྒལ་བའི་ལམ་ལ་གྱུའི་ལམ་ཞེས་བརྒལ་བར་བྱ་བའི་ཚིག་མི་མངོན་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྟུ་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའམ། དོན་དམ་པར་

ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྨྲས་པ། དང་པོ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཉམ་

@237A ཞེས། །གཞན་ཡི་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་མཚན་མ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་

ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་ནི་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱུ་མཚན་མིང་བརྗའམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དང་། གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ཉོན་སྒོང་རྩང་གི་

དམིགས་པ་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་ཏེ་གསུམ་ལས་སྔ་མ་གཉིས་སོ། །དེས་ན་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཀུན་ཇོད་བདེན་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལ་ཀུན་ཇོད་བདེན་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་

ཀྱི་ཀུན་ཇོད་ཏུ་འཇོག་བྱེད་གཉིས་ནི་འདུ་སྟེ། སྔ་མ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡ་གྱལ་ཀུན་ཇོད་བདེན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མིན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལ་ཀུན་ཇོད་བདེན་

པར་གསུངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་ཇོད་ལ་གཉིས་ལས། སྔ་མ་ནི་ཀུན་ཉོན་སྒོང་རྩང་གི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་ཆ་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ༥ །འདིར། ཀུན་ཉོན་སྒོང་

རྩང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཚོས་དེ། རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་ཀུན་ཇོད་དུ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། ཀུན་ཇོད་བདེན་པ་ལ་འདིས་མ་ཁྱབ་ཅིང་

ལྷོག་སྟེ་ཁྱབ་པ་དང་། འདིའི་ཟླས་དྲངས་

@237B པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་གཅིག །བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་འགྱུར་པ་གང་རུང་གིས་བསྟན་པའི་ཚེས་དེ། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། འདི་དང་ཀུན་

རྫོབ་བདེན་པ་དོན་གཅིག་གོ ༥ །སྒྲོ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རྩང་གི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཐ་སྙད་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རྩང་བར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཞེམས་ཙམ་པས་ གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་གྱུར་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་ རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། བླུབ་མཐའ་

རྩ་བ་ལས། གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སྤོང་རྩང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཞེས་དང་། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རྩང་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་རྩང་གི་ཐ་སྙད་

ཀྱི་གཞིར་གྱུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སོང་

ཅེས་བཤད་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རྩང་གི་དམིགས་པའི་ཚོས་ཐ་སྙད་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་

སྨིན་པ་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་རྒྱས་དྲངས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རྣམས་ཀྱི། མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རྩང་གི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་

@238A ཞེས། །ལས།ཫ དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ། མཇོད་ལས། དྲུག་ནི་ཟག་མེད་སྟོང་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པ་གྱུབ་མཐའ་འོག་མའི་ལུགས་ཡིན་པས་མི་གནོད་ཅིང་།

ཟག་མེད་ལམ་བདེན་མེད་པར་འཛིན་

པའི་ལོག་ལྟ་དང་། ཟག་མེད་ལམ་བདེན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ལམ་བདེན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཀྱང་ལམ་བདེན་ལ་མ་དམིགས་པར་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། བསྟུ་བར་འགོག་ལམ་

ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་རང་གིས་རྟོམ་པར་བརྟགས་པའི་མིང་ལ་དམིགས་པར་བཤད་དོ། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་བདེན་གཉིས་སུ། ཀུན་ཏེོན་སྒོང་རྩང་གི་དམིགས་པ་དང་། མིང་བརྗོས་བཞག་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་དང་།

ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་གོ་རིམ་ལ་ལྟོས་ན། གཞུང་དུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ནས། ཀུན་བཏུས་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་དང་། མིང་དང་

བརྗོས་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཞེས་པས་གཞིས་པ་དང་། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར། ཅེས་པས་གསུམ་པ་བསྟན་པར་བྱེད་འདུ་ཡང་། ཀུབ་མཐའི་མཆན་

ལས། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་

@238B དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་སྒོང་དུ་རྩང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མིང་དང་བརྡའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་མོ། །ཞེས་བཤད་པ་ནི་སྔར་དཀྱུས་སུ་བཀོད་པ་དང་མཐུན་ཞིང་།

ཞ་ལགས་ཤ་སངས་རྒྱས་ཆོས་བྱགས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་སྟ་མ་འཐད་པར་བྱེད་དོ། །ཤིང་བཟའ་པཚྭ་ཏས། རྒྱུ་མཚན་སྟ་མ་གཉིས་ནི། ཀུན་ཉོན་སྒོང་རྩང་དང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་གཉིས་ལ་བྱེད། དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཡི་

ཤེས་དེ་སྤྲུ་རྐོག་སོགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་རྟག་པས་ཀུན་ཉོན་སྒོང་གི་དམིགས་པ་དང་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ཅ་ཅང་ཐལ་ཏེ། ཀུན་ཉོན་སྒོང་བའི་དམིགས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྤྲུ་རྐོག

གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡུལ་དུ་བྱེད་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ངོ་བོཉིད་དང་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལ་

གསུངས་པ་ཟབ་གསལ་སྒོམ་མེར་ལེགས་བཤད་དུ་བསྟགས་ཀྱང་།

དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྟར་བཤད་པ་ཤིང་བཟའ་པཎ་ཆེ་ཉས་གསུངས་ཚུལ་དང་བསྟུན་པ་སྟེ། སྐུན་སེལ་དུ། མིང་བརྟས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་ཀུན་བཏགས་གདགས་པའི་གཞི་དང་། མིང་ངམ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞི་ཡིན་པ་

ཞེས་སྒྲུར་བ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྒྱང་རོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་དཔེ་རྣམས་དང་། གཞུང་གི་དཔེ་འགར། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་བའི་ཡུལ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། མ་ནོར་བ་ནི་མ་

@239A ཞེས། །འགྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་བས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་མ་འགྲུལ་བའི་ཡུལ་ཞེས་པ་དག་པར་མངོན་ནོ། །ཁ་ཅིག །རྫོད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས། སོགས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ཟེར་བ་འཐད་

དཀའ་སྟེ། རྫོད་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལ་བྱེད་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་དེར་འགྱུར་བ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྫོད་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ལ་བྱེད་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག

ཚར། ཤང་པས་བརྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས། རྩེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དཔེར་སྣང་བ་མི་འགྲིག་པར་མྱན་སེལ་དུ་གསུངས་ལ། ཁ་ཅིག །དཔེ་གཉིས་ནི་

འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དཔེར་རིམ་བཞིན་སྤྱོར་བར་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དཔེར་ན་ཤང་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒལ་བར་བྱེད་པའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་འདི་ནས་རྒལ་བར་བྱེད་པས་ན་འབབ་སྟེགས་སོ། །བརྒལ་བར་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀོ་གྲྭས་བརྒལ་བར་བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་ལ་ཀོ་གྲྭའི་འ་བབ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་

ཀུན་རྫོབ་དེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལྟར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། རྫོད་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་

བྱ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་

@239B ཞེས་སྨྲ་ཞའོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པས་རྟོད་དུ་རུང་བས་རྟོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་སྦྱོང་ཉིད་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་པ་དབུས་མཐའི། བཏགས་པ་དང་ནི་ཤེས་པ་
ཡི། །སོགས་ཀྱི་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤའད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་དབྱིངས་སོགས་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པས་རྟོད་རུང་བས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེས་ཐོབ་ཤེས་ཀུན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ཚུལ་ལ།

གཉའ་སྟོན་གྱིས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དེ། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རང་གི་

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལ། མཆན་དུ། རང་མཚན་

བྱིས་གྱུབ་པ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་

འཚང་པའི་སྐབས་མིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་གཉལ་སྟོན་དང་ངོས་སུ་བཀག་ནས་གྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ཞར་ལ་ཁེགས་པར་མཇད་ཅིང་། གཉལ་སྟོན་བྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའང་གཞུང་དང་མི་མཐུན་ནོ། །པྲ་སྟིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་

པར། རྗེས་ཐོབ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་དོན་དམ་དུ་འཇོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོང་ཉིད་ནི་དེས་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆན་དུ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པས་གཉིས་ཀར་བཤད་

@240A ཞེས། །པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་གསུངས་པའང་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་ཏ། གཞུང་དུ་ཐ་སྐད་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གསུངས་

པ་ནི་སྔར་དེ་མ་ཐག་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སོང་མཁད་ཡི་པས་དེ་དང་དོན་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཞུང་དུ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་

ཤེས་དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་པར་གསུངས་ནས་

ཡོད་ཚུལ་གཅིག་མ་ཐོན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟར་བཀོད་པ་ཉིད་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མཚན་ལའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་མཚན་སྟེ་མ་

གཉིས་མེད་པ་ལས་གཞན་པའི་བཤད་བཤད་མངས་ན་གཞུང་གིས་གསུངས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། གསལ་ལོ། །ཡན་གྱིས་ལན་དངོས་དང་།

དེ་མ་ན་གྱིས་ཞར་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ཚུལ་ཏེ། ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞིའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་དང་ཀུན་ཉོན་སྤྲོང་བའི་དམིགས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི།

རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་སྟེ་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའི་དོན་དམ་དང་མི་འགལ་བར་རྣམ་བཤད་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེར་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་རྟོད་ཚུལ་བཀོད་པ་ནི། བཅོམ་

ལྷན་འདས་ཀྱིས་དོན་དམ་

@240B པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལས། ལས་ཀྱང་ཡོད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡི་པ་དེ་ཅི། དོན་དམ་པ་ཉིད་དུཔམ། འོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར། གལ་ཏེ་

དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅོ་ཅོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ་གང་གི་དོན་ལ་རྟོད་

པའི་གཞི་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ། གང་གིས་ན་ཉན་ཐོས་སྟེ་པས། ཇི་ལྟར་ན་དེ་ལས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་མི་དམིགས་ཞེས་པའི་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་བ་དོན་དམ་དུ་འམ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེར་

ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེར་བྱེད་པ་པོ་མི་དམིགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་

པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་བྱེད་པ་པོ་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། ཞེས་བརྩད་པ་ལ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ལན་མཛད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཅི་ཡིན། དོན་དམ་པ་ན་གང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལས་ཅི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ཅི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཤེས་ན་དེ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་སྦྱོངས་ལན་

བཏབ་པ་ནི། མིང་དང་རྗོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་

@241A ཞེས། །ལྟར་མིང་དང་། རྗོད་པའམ་ཤེས་པ་དང་། གདགས་པ་སྟེ་བཏགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དེ་སྒྲའི་ཀུན་རྫོབ་བཞི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཆོས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་དེ་དོན་

དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་ལ།

སློབ་དཔོན་གྱིས་ལན་མཛད་པ་ནི། འོ་ན་དེ་ལྟ་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཏེ། འོ་ན། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་དེ་འདུའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླང་རྒྱང་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་

མིང་སྟེ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་

གཞིར་ཡོད་པ་གང་། སྒྲ་རྟོག་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །འདིའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཡོད་ཚུལ་སྔ་མ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་མིན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཡོད་ཚུལ་

ཕྱི་མ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་ཡོད་པའོ། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་མདོར་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་སྐྱེ་ཐའི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ཀྱི་མདོ་དེའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེད་ནི་གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རྟོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་དེའི་མིང་གདགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་

ཏུ་ཡོད་དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། །དེ་གཉིས་

ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་

@241B ཏེ། དེའི་ཡུལ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གང་ཟག་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་ཀྱང་ཇས་སུ་མེད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སེམས་པ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལུས་ཚོར་སོགས་དེ་

གཉིས་ཀར་ཡོད་ལ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་མེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་རྣེད་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་གཉིས་པོ་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདས་ལམ་གྱི་རྣེད་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྣེད་དོན་

དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཚོས་སྤྲིའི་མཚན་ཉིད་དེ་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་རྟོད་

པ་མི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཙོས་དབུ་མ་བར་འཇུག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཞེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཁ་ཅིག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་

ཡོད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་བསྙད་པའི་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དེ་འཕྲག་སྟེ། མདོ་འདིར། ཡོད་ཅེས་པ་དང་མི་དམིགས་

ཞེས་པ་དོན་དམ་དུ་ན་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་འགལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ན་བྱེད་པ་པོ་དེར་མེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ལྷག་གོ

@242A ཞེས། །འདིས་འཆད་དོ། །ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ལན་གནང་ཚུལ་ལ་དབུ་མ་སྣང་བ་དང་། འཕྲག་འགྱེལ་ལས་ཚུལ་གཉིས་བྱུང་བ་མཆན་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབུས་མཐའི་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། རྣ་བ་མཚན་

ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུའི་ནང་ནས་ལྷ་པ་རབས་ཕྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཁྲུད་པར་ནི་ངོ་བོཉིད་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་རབས་པ་དང་། ཡོངས་གྱུར་

གཅིག་པུ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཕྱ་

བར་གསུངས་པའི་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཕྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པའི་སྟ་མ་ལ་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་གཞུང་ལྟར་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་རྟོག་པས་བཏགས་པས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་

དབང་གི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ས་མཚོན་པའི་གཞན་དབང་རྣམས་ཞེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་སྣང་རྟོག་གིས་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བརྗོད་

དུ་རུང་བས་བརྗོད་པའི་ཆུན་རྫོབ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དགོངས་སོ་ཞེས་དེ་འདྲའི་མདོའི་དགོངས་གཞིར་འཆད་པའི་དོན་དུ་ཞེས་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་རྗས་བཏགས་སོགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་པར་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ། ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ་ཆོག་དོན་གོ་

སླལེ། ༥ །འདིར། བྷེ་སྦྲས་བཅོམ་གཞིག་གང་རུང་གིས་རང་

@242B འཛིན་ཀྱི་བློ་འདོར་རུང་མི་རུང་དང་། མདོ་སྡེ་བས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཀྱིས་ཇས་བཏགས་དང་བདེན་གཉིས་འཇོག་པ་དང་། རྣམ་རིག་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་པ་ཚོས་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་

ལྷོས་མི་ལྷོས་ཀྱིས་ཇས་བཏགས་དང་། རྣམ་རིག་པས་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་མིན་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་འཇོག་ལ། རྣམ་གྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇས་བཏགས་ལའང་། གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་མ་

བརྟེན་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་མིན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། ཐ་སྙད་པའི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པས་བཞག་པ་དང་། དབུས་མཐར་བཏགས་པ་དང་། ཞེས་

པ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་གསུམ་དང་། རྣམ་ཚཤད་རིགས་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་མ་འགྲུལ་བའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་དང་། རྗོད་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་། མིང་དང་རྗོད་པ་དང་གདགས་

པ་དང་ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཞག་པ་གསུམ་

དང་; དོན་དམ་ལ་ཡང་བསྟུ་བར། ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་མིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མའི་རྟེད་དོན་ཡིན་པས་བཞག་པ་དང་། དབུས་མཐར་དོན་དང་། ཐོབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ་དང་། རྣམ་བཞག་

རིགས་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་པའི་ཡུལ་དང་། རྫོད་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་མིན་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་པ་སོགས་མང་ལ། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དམྱོད་པའི་རིགས་ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག

@243A ཞེས། །དམྱོད་པའི་རིགས་ཞེས་ཀྱི་རྟེད་དོན་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་འཇོག་པ་འདྲ་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་ཐུབ་གཅོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་

པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མིན་པར་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རྗེས་ཡོད་

དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་དབང་གིས་བླུབ་པ་མེད་

པར་སྣང་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བླུབ་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་། ཐལ་རང་ཐུན་མོང་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པར་

རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་མི་སྣང་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་འཆད་དོ། ༥།སྒོམ་ན།

རྣམ་བཞད་རིགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པ་རྣམས་སུ་ལ་བཀོད་པ་ནི། ཡིག་ཆ་རྩིང་བར་བླུབ་མཐའ་གོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མཆན་ལས་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་གཅོ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད།

ཅེས་གསུངས་ལ། ཤིང་བཟའ་བཅྱེད་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་པ་ལ་བརྟག་པར་གསུངས་སོ། །སྒོ་མ་ལྔར་ན་རྩོད་ཚུལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་ལས་ཐེག་ཆེན་བླུབ་མཐའ་སྣང་བ་སྨྲི་ལ་འགྲིག་

ཚུལ་དཀའ་ཞིང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་

@243B མེད་པར་སྣང་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་ནས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བར་ལན་བྱེད་དོན་ཡང་མེད་འདུ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བརྒྱ་པ་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱས་དོན་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེས་གང་ཟག

རང་མཚན་དུ་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚེས་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་ལེན་པ་རྣམ་རིག་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་རྟོག་ལན་དབྱ་མ་སྣང་བར་འགྱུར་

བས་ཤེས་རྒྱས་སོ། །རྣམ་ཐཱཊ་རིགས་པར། བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས། ཞེས་པར་གཞུང་དུ། དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་པས་རྣམ་རིག་པས་བྱེད་པ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ཟེར་

མིན་དང་། ཡིག་ཆ་རྙིང་བར་བརྒྱ་པ་ཕྱི་མའི་སྐབས། ཤེང་མདོར་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཐཱཊ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་པ་གཞུང་

ལས། དེར་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པས་དེ་མི་

དམིགས་སོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་བརྗོད། ཅེས་པའི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་མིན་ཡང་བརྗག་གོ །དེས་ན་རྟོག་པ་སྤུ་ལ་བཀོད་ངོས་འཛིན་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་ །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་ཡང་འདྲི་བ་པོ་དང་ལན་འདེབས་པ་པོ་གང་

གི་དབང་དུ་བྱས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལན་འདེབས་པོ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེས་མིང་གི་ཀུན་རྫོབ་སོགས་བཞི་རང་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་མི་སྣུ་བ་དང་། འདྲི་བ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་ལན་འགྲིག་ཀྱང་

@244A ཞེས། །དེ་འདྲི་པ་པོར་འབྲེལ་ཆུང་བ་དང་། རྣམ་རིག་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེས་ཀྱང་མིང་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀུ་མི་འདོད་པའི་ཆུ་མཚན་སྟར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་གསལ་སྒོན་མེར། ཉན་ཐོས་སྟེ་བར་གི་འདོད་པ་

མིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བའི་འདོད་པ་ལྟར་བཞིད་པ་ནི་རྟོག་པ་འགོད་ཡུལ་ལ་སྐབས་འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣུ་བ་མི་ཡོང་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མི་རུང་ངོ་ །རྣམ་བཞད་

རིགས་པ་རང་ལས། ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་

པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ལ་རག་གོ །ཞེས་བྱུང་སྟེ་དོན་ཡིག་ཆ་རྣིང་བ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་གང་དུ་འདོད་ཀྱང་ཉེས་བ་མེད་ཅེས་བའི་དོན་དང་། ཟབ་གསལ་སྒྲོན་མེར། ལས་དང་རྣམ་སྨིན་མིང་གི་གཞི་དང་རང་མཚན་གཉི་གར་ཡོད་པས་དེའི་དབང་

དུ་བྱས་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད། ཅེས་རང་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ཁས་ལེན་དུ་ཆུག་གོ །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་། སྐུན་མེལ་དུ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་ཡོད་པ་ལ་དཔྱོད་པ་ལ་རག

ལས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གནད་ཆེ་ཞིང་། གཞུང་དུ་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པའི་སྐར་དམ་བཅས་བཞག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀར་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ་དཔགས་ན་མེམས་ཙམ་རང་ལུགས་ལ

ལས་དང་རྣམ་སྨིན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཀར་ཁས་བླང་རྩད་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག །རྣམ་བཤད་རིགས་པའི། ཐ་སྙད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་མིང་བརྡས་བཞག་

ཙམ་གྱི་དོན་དུ་ཨཱཌ་པ་ནི། དེར་

@244B ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཉིས་མིང་དུ་ཡང་ཡོད། ཅེས་དང་། གཞུང་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཏེ། ཞེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཐུ་སྟིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་པར་མིང་གསོགས་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཡང་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཟེར་པ་སྐབས་དོན་བོར་བ་ཡིན་པར་མྱུན་སེལ་དུ་གསུངས་སོ། །རྣམ་ཨཱཌ་རིགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་ལ། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མིང་འཇུག་པའི་གཞིའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད། ཅེས་དང་།

ཡིག་ཆ་རྣིང་པར། །མིང་དང་རྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་རང་ཉིད་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བློ་སྐྱེ་པའི་གཞི་བྱེད་པ་ལ་ཨཱཌ་ཅེང་། རྣམ་བྱེད་རིགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉི་གར་ཡོད་ཚུལ་བསྟུ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་

ཞིག་ཨཱཌ་པར་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཞུང་ལས། གང་ཟག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་རྫས་སུ་མེད། ཅེས་པ་སོར་བཞག་ནས་

སྔར་ལྟར་བཀལ་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་དྲངས་

ཟིན་ལྟར་རྣམ་བཞད་རིགས་པར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཟགཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་རྫས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པ་བཏགས་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་

བཞད་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་རུང་ངམ་བརྟག་གོ །བཞད་པ་འདི་ཡང་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་བ་གཉལ་སྟོན་གྱིས། དབུ་མ་བར་གྱན་ཀ་དེ་འཇུག་པར་གསལ་བའི་དོན་དུ་བཀལ་ཀྱང་། མཆན་དུ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་

@245A ཞེས། །འཇོག་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་བསྟུབར་མ་ཟད་རྣམ་བཞད་རིགས་པ་ལས་བཞད་པ་འདི་ཡང་གསལ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཀལ་བ་ལྟར་རོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་མདོ་སྡེ་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚད་བྱེ་སྟེ

དང་མཐུན་པར་སྣང་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་ཕུང་པོ་དང་དབྱིབས་རྣམས་བཀགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་བྱེ་སྟེས་དེ་རྣམས་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འབྲ་བས་དེའི་ལུགས་ལ་རྫས་

བཀགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་འབྱེད་

བརྟག་གོ །གསུམ་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གཞུང་ནས་ཉན་ཐོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་ཉན་ཐོད་པའི་ཚུལ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་ཉན་ཐོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་ཉན་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ལས། ཞེས་སོགས་བྱང་། འདིར་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་ལུང་གསུམ་གྱི་དང་པོས་ཤེར་མདོར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། གཉིས་པས་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་དང་། གསུམ་པ་དོན་ཉན་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་མདོ་དོན་ཉན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

ལུགས་དང་། མན་ངག་དེ་དག་ཅི་རིགས་ལས་འཕྲོས་པ་ཉན་དོ། །རྒྱུན་ཀྱི་བཅུ་གཉིས་པ་ཚོས་འཆོལ་ལེའུར། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་སྤྱར་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པ་གཉིས་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་

@245B མདོར་ཚོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རང་དང་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་རགས་ལས་པས་རང་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེན། ཞེས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་ཉཁད་པ་ལྟར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་འོངས་པ་སྤྲེ་སྐྱེ་འགྱུར་བྱི་སྡུག་བསྔུ་ལ་མི་ལྡོག་པར་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་

འགྲེལ་བར། ཚོས་གང་འགགས་པ་ནི་སྣར་ཡང་ཚོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྡུག་བསྔལ་འདས་པ་སྤྲེ་སྡུག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གནས་འགྱུར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྣར་

སྡུག་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱར་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མི་གནས་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་འགྲེལ་བར། སྐྱེས་ལམ་འགགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་

དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་

གསུངས་པ་སྟུག་ད་ལྟ་བ་སྟེ་སྟུ་གུ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་རང་གྲུབ་ཙམ་ནས་འཇིག་ངེས་ཡིན་པས་རང་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་རང་དུས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། འཇིག་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པ་འགྲེལ་

བར། བྱིས་པས་གཙང་བའི་རྟག་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་བ་བྱིས་པ་སོ་སྐྱེས་ཕྱིན་ལོག་བཞིར་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་འདི་བཞི་སོ་སོར་བྱས་ན་དགོངས་གཞི་བདུན་དང་། གཅིག་ཏུ་

@246A ཞེས། །བྱས་ན་བཞིར་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བྱེག་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་མེད་པས། ཞེས་པ་ལྟར་བྱིས་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་སྟེ་གཟུང་

འཛིན་ཇས་ཐ་དད་ཏུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི། རྒྱུན་ལས། འཇིན་བཞིན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ཞེས་པས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་དམ་ལྔ་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་

མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེར་

མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་རྣམ་དེས་གསུམ་པ་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མི་

འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་བརྟུང་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། བྱིས་

བས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཡང་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་མདོར་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་བཏུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དགོངས་

གཞིར་གསུངས་པས་དགོངས་གཞི་

@246B བཅུ་གཅིག་གམ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱན་དུ། སྔར་ཉཱད་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟར་མ་འགགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་འགགས་པས་དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།

དེ་ལྟར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བས་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣེན་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་སྟེ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པར་གསུངས་ཏེ། སྔར་འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་

ལན་དུ་ཉཱད་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་མདོ་དོན་ཉཱད་པའི་རྒྱན་གྱི་དོན་ནི་དེའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ཐོག་མ་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྐྱེ་དེ་ལ་ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ནས། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་

སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པར་ཉཱད་དོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཉཱད་ལས། བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་གི་

མཚན་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རང་

སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འཕོ་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་གང་སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་

སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འཕོ་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་

@247A ཞེས། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་དགོངས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་དོ། །

མཚན་དུ། འདིར་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ཙམ་སྨོས་པ་ནི། དོན་སྨོས་ཤེར་མདོ་བཀའ་མིན་པར་སྣུབ་ཚེ་འཇུག་ལྟོག་བྱ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་དག་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའི་འགལ་སྤོང་བའི་

མ་བས་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འདོད་པ་

འགོག་བྱེད་དང་། ངེས་སེམས་ཙམ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་ལ་སྣང་བ་བཏབ་པར་རྟོད་པའི་ལན་གསུམ་གཅིག་པར་གསུངས་སོ། །བཟོད་པ་ཐོབ་ཡུལ་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཡང་དེ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚོ་སྐྱེ་མེད་

བརྒྱད་ཀྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ། བདག་མེད་དེའི་གཏན་ལ་དབབ་གཞིའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའི་མེད་ཚུལ་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་པོ་དྲྭ་དག་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་

བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་འདི་གང་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། གཞུང་དུ་འགྲེལ་བཤད་མ་བཀོད་པར་དབུ་མ་

སྣང་བ་བཀོད་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་ཚུལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གྱང་བསྒྲིགས་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པར་གནས་སམ་སྙམ་མོ། །དབུ་མ་སྣང་བར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་

ལས། འོན་ཏེ་སྟོན་མེད་བཅི་ཡང་མི་སྨྲ་

@247B པའི་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་འདོད་པ་བསླུབས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ནི་མི་འདོད་དོ། །ཆོས་སྟོན་མེད་པར་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་འདོད་དོ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྟར་འགྱུར།

པ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྟར་ཁཊད་པ་འདི་བཞིན་འཆད་པ་ནི་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ད་ལྟ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་

གཉིས་དང་། བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་མ་དང་བཅས་གསུམ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བ་ངོ་

བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨོས་སྨྲ་གྱ་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་གསུམ་ལ་གནས་པར་འདོད་ཅིང་།

སྟེ་གཉིས་ཀས་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་

འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱང་། ཁ་ཅིག་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུར་པ་དགོངས་འགྲེལ་དང་རྒྱུན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག

འཕགས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཉིད་བཟློག་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུན་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་འདྲས་བྱས་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་

@248A ཞེས། །ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྒྱུ་མ་དཔེར་བྱས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་མི་སྟོན་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་མི་སྟོན་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་བྱེད་ལུགས་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་བོཉིད་མེད་

པར་སྣང་བ་ལྟར་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཚ་ནས་དཔེར་བྱེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྟོན་མི་རྟུང་ཡང་། རྒྱུན་དང་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལྟར་བྱེད་ན་བདེན་གྲུབ་ཀུ་སྟོན་

རྒྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུན་དུ། ཡང་དག་མ་

ཡིན་ཀུན་རྟོག་སྤྲེ་གཞན་དབང་གཉིས་སྣང་འཛུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་ནི་འཛུལ་གཞི་བོང་བ་སོགས་སྐྱུ་མའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་འདྲ་བར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད་དེ། གཞན་དབང་དང་བོང་བ་

སོགས་འདྲ་ལ་སྐྱུ་མའི་སྐྱགས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་གཉིས་སྣང་འཛུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསླད་པ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཤར་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། གཞན་དབང་དེ་གཟུང་འཛིན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་དང་བོང་བ་སོགས་

རྟ་གླང་སོགས་སུ་སྣང་བ་དང་འདྲ་བར་མ་ཟད་དེ་ལས་ཀང་ཡང་འདྲ་བར་བརྗོད་དེ་ཤར་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། འཛུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཉིང་དང་བོང་བ་ལ་སོགས་པ། ནས། ཀུན་བཏགས་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་རྒྱན་དུ། སྐྱུ་མ་དེ་ལ་གླང་བོ་སོགས་དེ་མིད་པ་བཞིན་དུ་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་དོན་དམ་

བདེན་པ་དང་། སྒྲུ་མ་དེ་ནི་རྟ་བྲང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་

@248B པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་སྟེ་གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཚོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་དམིགས་པར་འགྱེལ་བར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་ལྟར་དེ་ལ་དམད་པ་སྟེ། སྒྲུ་མ་བྱས་པ་དེ་ལ་བྲང་ཡོ་ཆེ་ལ་

སོགས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ནས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ལུགས་འདིས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཚ་ཙམ་ཡོད་པ་སྒྲུ་མའི་དཔེས་མཚོན་པར་མ་ཟད། རང་རྒྱུད་ཐའི་རྫས་སུ་སྣང་ཡང་དེར་

མ་བྱུབ་པ་དང་། བོང་བ་སོགས་རྟ་བྲང་སོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེར་མ་བྱུབ་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྒྲུར་ནས་འཆད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་སངས་རྒྱས་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་ལས་འདྲས་བྱས་དག །གསུངས་

པ་སྒྲུ་མ་རྨི་ལམ་སྨིག་རྒྱུ་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་མིག་ཡོར་དང་། །ཁག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་ནི་ཆུ་ཟླའི་གཟུགས་འདྲ་སྤྲུལ་དང་འདྲར་ཤེས་བྱ། །དྲུག་དང་དྲུག་དང་གཉིས་དང་དྲུག་ཚན་གཉིས་དང་

གསུམ་པོ་རེ་རེར་འདོད། །ཅེས་དཔེ་དོན་བརྗོད་

སྣང་ཀ་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྐྱུ་མ་རྨི་ལམ་སྨིག་རྒྱུ་གཟུགས་བརྙན་མི་གཡོར་ཀ་བྱིབ་མ་བྱག་ཅ་ཚུ་རྩྭ་སྤྲུལ་བ་སྟེ་དཔེ་བརྗོད་དང་། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སེམས་སེམས་བྱུང་

གཉིས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བཤད་པའི་ཚོས་ཀྱང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་སྟེ་དོན་བརྒྱད་སྡོམ་དགོས་ཀ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གདགས་གཞིར་བྱས་ཏེ་གང་ཟག་དང་བདག་དང་

@249A ཞེས། །སྡོག་སོགས་གང་ཟག་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་བདག་རང་རྒྱ་བ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བའི་ཚ་ནས་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གིས་ལོངས་སྤྱད་བྱའི་བདག་གི་བར་མེད་བཞིན་དུ་

དེར་སྣང་བའི་ཚ་ནས་དེ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་སྨིག་རྒྱུས་ཆུར་འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་པ་ལྟར་རང་གི་ཇུས་ལ་ཕྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་བ་སྐྱེད་པས་དེ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། ནང་གི་

སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟོན་ལས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་ནམ་

འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གྲིབ་མ་བཞིན་དུ་བྱུང་བས་དེ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་དང་། ཡཊད་པའི་ཆོས་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་རྣ་བའི་ཡུལ་དུ་འཕྱུར་ཞིང་མཉན་དུ་རུང་བས་དེ་བྱག་ཅ་

ལྟ་བུ་དང་། ཉིང་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དུངས་པ་ཆུ་ལྟ་བུ་ལ་ངང་གིས་འཆར་བས་དེ་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་དང་། བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཏེན་མེད་པར་སྟོར་བས་དེ་སྨྲལ་པ་ལྟ་བུར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་རྒྱན་གྱིས་བཀའ་ཀྱི་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བཞིན་དེར་སྣང་བའི་དཔེར་མ་གསུངས་སོ། །ཐེག་བསྟན་ལས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རེགས་པར་

བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། མིག་ཡོར་དང་། གཟུགས་བརྙན་དང་། བག་ཅ་དང་། ཆུ་ཟླ་དང་། སྨྲལ་བ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་

ཇི་ལྟར་དམིགས་སྐམ་པ་

@249B བརྟེག་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་ན་ཡང་དམིགས་པ་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། དེ་མེད་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་སྐམ་པ་བརྟེག་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ། སྟོང་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་

སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་མེད་ཀྱང་ཆུར་དམིགས་པ་དང་འདྲ་བར་བཞག་དོ། །དེ་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་སྐམ་པ་བརྟེག་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་མེད་ན་དགེ་སྦྱིག་གི་འབྲས་བུ་བའི་

སྟུག་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་སྐམ་པ་བརྟེག་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་བྱུང་བ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་དང་། བཞད་སྨྲར་དུ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དགེ་

སྦྱིག་གི་འབྲས་བུ་དེ་དང་འདྲ་བར་བཞག་དོ། །དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་རྟམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྐམ་པ་བརྟེག་ཕྱིར་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བ་ལས། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་

ཀྱི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་

མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྐམ་པ་བཟློག་ཕྱིར་བག་ཅ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ངག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་བག་ཅ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་དང་། ཡཁད་སྦྱར་དུ། ངག་གི་ལས་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་སུ་གནས་

པ་བྱག་ཅ་དང་འབྲ་བར་ཡཁད་དོ། །དེ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་འབྱུང་སྐམ་པ་བཟློག་ཕྱིར་ཆུ་རླུང་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བར། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཆུ་རླུང་འབྲ་བ་དང་། ཡཁད་སྦྱར་དུ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དོན་

@250A ཞེས། །མེད་བཞིན་དུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་མེད་ན་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་ཇི་སྲིད་སྐྱེ་སྐམ་པ་བཟློག་ཕྱིར་སྤྱལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འགྲེལ་བར། ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྒོམ་པའི་ཡིད་ཀྱི་

ལས་སྤྱལ་བ་དང་འབྲ་བར་ཡཁད་ལ། ཡཁད་སྦྱར་ལས། ཤད་དང་ཕྱིའི་འོ། །དེའི་དབྱེ་བ་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། མཉམ་

པར་མ་བཞག་པའི་ས་དང་། མཉམ་པར་

བཞག་པའི་ས་དང་། ནོར་བ་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །སྐྱུ་མ་སོགས་འདི་བས་གཞན་དབང་གི་དཔེར་བྱེད་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་ཡང་དེ་ཙུན་པའི་དཔེར་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་མིན་

པས་དེ་མི་བདེན་པའི་དཔེར་བྱེད་ལུགས་དབུ་སེམས་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེད་པར་བྱའོ། ༥ །སྦྱོ་ན། གཉལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས། ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་

དངོས་བསྟན་བརྒྱད་དེ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་དང་པོ་གསུམ་དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱགས་བསྟན་དུ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱུ་གྲུ་མ་འོངས་པ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་

ཆོས་ཅན། དགོངས་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་དོན་མེད་པ་དེར་དངོས་སུ་མ་

བསྟན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་

@250B བྱམས་ཞུས་སུ་ཕྱི་དོན་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་གཞུང་ལས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་གྲིང་ཡིག་ཆར། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན་དང་པོ་གསུམ་ལས་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་

བརྟག་ལ། དོགས་དཔྱོད་དུ། གཉལ་སྟོན་ལྟར་བྱི་ངོ་ཉིད་མེད་པ་བཅུ་གཅིག་གཞུང་ལས། དུས་གསུམ་བྱི་ཚོས་རྣམས་ལ། ནས། ཇས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་བྱས་ཀྱང་། དེར་མཚན་ཉིད་ངོ་ཚོ་ཉིད་མེད་པ་

སོགས་གསུམ་མི་འབྱུང་ངོ། །གཞུང་ལས། སྒྲ་གྲུ་མ་འོངས་པ་རང་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆར། འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་ངོ་ཚོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་

ལྟར་ན་རང་དང་ཞེས་པ་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱང་། མཆན་སོགས་སུ་མ་འོངས་པ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐོ་

བརྟན་འགྱེལ་བཤད་ལས། ཡང་ན་ཆོས་

རྣམས་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་མེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མྱ་ངན་གཤགས་པ་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་ལས་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་ཞེའམ། ས་བོན་ལ་སྡུག་གུ་ཡོད་བཞིན་དུ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེད་དོ་ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་

པོ་ཡོད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཅུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། དང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ་

@251A ཞེས། །གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱར་གཙོ་བོ་ལས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔལ་མང་འགྲེལ་བར། རང་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ། །མེད་ཕྱིར་

ཞེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྣང་བའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ནི་རྒྱ་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། དབྱིག་འགྲེལ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་པོ་

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་སྦྱོར་བར་

གསུངས་པའི་གསུམ་པོ་ནི་རང་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལས་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་

དང་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེགས་མ་ལས། མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཇོག་བཞིན་དེ། །མ་དག །འཇོག་གཞན་དེ། །ཟེར་དགོས། ཞེས་པ་གཞུང་དུ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཞན་དུ་ཞེས་པ་ལྟར། ཞེས་དང་། གཞན་ནི་

གཟུང་འཇོག་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པའོ། །ཞེས་པར་དགོངས་འདུ་ཡང་། དེའི། ཞེན་པ་ལྟར། ཞེས་པ་དང་། བྱེས་པས་ཞེན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལས། གཞན་ཞེས་པ་དེའི་འགྲེལ་མིན་ཞིང་། དཔལ་མང་འགྲེལ་བ་ལས། བྱེས་པས་

བཟུང་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་དབྱིག་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམ་གཉིས་མཐུན་པར་འབྱུང་བར་མ་ཟད། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཆོས་ཀུན་གལ་ཏེ་བྱེས་པ་ཡིས། །ཇི་

ལྷར་རྣམ་བཏུགས་མཐོང་བ་བཞིན། །དེ་

@251B དག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་སྡེལས་པས་དེ་ཀུན་ཡིག་ཆེར་འབའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཁ་ལ་ཡིན། རྒྱུན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་དཔེ་མང་པོ་དང་ཐེག་བསྡུས་སུ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་

བྱུང་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྐྱེ་མེད་སོགས་འགྲུབ་ཅེས་བཀའ་བས། གཞུང་དུ། ཡིན་ཞེས་པ་མ་དག་གམ་དཔྱད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། གཞན་ཉིད་ཅེས་པའི་དོན་སྟོང་ཐུན་ལས། གཞན་ཉིད་ཅེས་པ་རྒྱུ་ལས་

མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཐོ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་དཀའ་འགྲེལ་གཉིས་སོགས་མང་པོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

སྟོང་ཐུན་ལས་སྤྱིར་བཏང་དང་། དཀའ་འགྲེལ་སོགས་ལས་མཚན་གཞི་བཀར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱར་པ་ན་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ལས་སེམས་འགྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་

ན་དེ་འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་

རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་འགྱོ་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་སྣང་བར། ཕྱི་མ་མེད་པའི་དོན་འཁོར་བའི་སྡུག་མེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གསལ་སྐྱེ་མེད་པ་དང་། སྔར་འགགས་པ་དང་རིགས་མཐུན་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ་དེ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པར་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀའང་བ་ནི་རྒྱུ་

ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་སྔར་འགགས་པའི་རྒྱུ་དང་རིགས་མི་མཐུན་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ན་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འཁོར་བར་

@252A ཞེས། །སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་ནི་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་ཟློས་པར་ཐལ། འཁོར་བར་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་མིན་པ་ཞེག་སེམས་ཅན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེས་ཐོག་མ་ཡོད་པར་

སོང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་སྨྲ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི་གཞི་ལྷོག་རང་ལྷོག་གང་ལ་ཡང་སྣུག་ཀུན་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་མེད་པའི་དོན་དང་། འཁོར་བར་སྟོན་མེད་པའི་

སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་

སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་ཐུན་ལས། ཁྱད་པར་ལ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་བྱོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཁྱད་

པར་དུ་འགྲོ་བར་མེད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཡང་། དག་པ་གཉིས་ལྡན་བྱོ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ལུགས་འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅེ་སྟེ་མེད་བརྒྱད་ལ་བཟོད་པ་

ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་གཉལ་སྟོན་གྱང་རེ་ཆོས་འབྱུང་ཤིང་བཟའ་བཚོ་ཏ་ཐུ་སྟེ་ཆུང་བ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། བློ་བརྟན་གྱིས། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་སྟུ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཟོད་ན་མི་སྐྱེ་

བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་

དང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་པའི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་

@252B ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དེས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་བདག་མེད་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ལས་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཡུལ་ལ་སྐྱེ་མེད་དེ་དག་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉལ་སྟོན་ཀྱིས། སྨྲོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་ས་

བརྒྱད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་རིམ་ཐོབ་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞག་པའང་བརྟག་དགོས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་བཟོད་པ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་དེ་དག་ཐོབ་དགོས་ན་

ཤ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གནས་མའི་བུ་བསོགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་རྫོད་པའི་རྟོག་འབར་ལས། འདུས་བྱས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་དག་གིས་འདུས་བྱས་ལ་སྐད་ཅིག་མས་མཐུབ་པར་འདོད་ཀྱང་།

མང་སྟོན་པ་དང་ཁ་ཅེ་བྷ་དང་བྷ་སྦྷི་ས་འདུས་བྱས་ལ་སྐད་ཅིག་མས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། མང་སྟོན་པའི་དམ་ཚིག་སྟོན་པའི་རྟོག་འབར་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐད་ཅིག་

མའོ། །ཞེས་དང་། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་ལས།

འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ། །ཤས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཡི། །གཞུང་འདི་ཡིན་པར་མཁས་རྣམས་བཞེད། །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཡི་ཤེས་སྣོང་པོ་ཀུན་བཏུས་རྩ་འགྲེལ་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྡུན་པ་ནང་ལེའི་འགྲེལ་ཉའོ་

རྣམས་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱུང་བ་དང་། རྩ་ཤེའི་ཀྲི་ཀ་ཆེན་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས། ཤས། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྐད་ཅིག་མ་ནི་བྱ་བ་དེ་བཞི་རྫོགས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་

@253A ཞེས། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་གནས་པ་དང་དེ་ནས་རྒ་བ་དང་དེ་ནས་འཇིག་པའི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་

པ་ལ། ཞེས་པ་དང་། གཞུང་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ནི་སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། རྒ་བ་

གནས་པ་ལ་བསྡུས་མ་བསྡུས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འཇིག་གནས་པའི་བྱ་བ་གསུམ་ཚིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་གའི་གྲུབ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ།

འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མཚན་དུ་མ་ཁྱབ་གསུངས་སོ། །མཚན་དུ། རྒྱུ་བྱེད་ལྔ་དག་གིས་རྟེ་འགའ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། མེད་པ་ལ་སྣང་བ་བློ་བརྟན་འགྲེལ་བཤད་དང་

མཐུན་ཡང་རྟེས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་ལེགས་བཤད་དུ་བསྟགས་པ་བརྟག་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། རྟེ་ལམ་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་སྟེ། དེ་ཉེ་བར་སྣུད་པའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་

བཤད་ལས། དཔལ་དངོས་སུ་བཟུགས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་སྣང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ་ལམ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་བས་ཕྱི་དོན་མེད་

པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་མེད་པའི་དཔེ་གང་ལའང་

@253B བཀྲལ་རྒང་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་རྟེས་འབྲེལ་བ་འབྲེལ་ཟཕྱད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཟཕྱད་པ་མཛད་དོགས་མེད་པས་དེ་དག་ཀུ་སྨྲ་མའི་སྐབས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ་ཤིན་ཀུ་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣི་ལམ་སྐབས་ཀྱི་

ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་པ་སྐབས་ཀྱིས་ཤེས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འཆར་བ་ནི་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བརྟག

དགོས་ཏེ། ཆུ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དཔེ་དཔེ་ཅན། ཆུ་ཟླ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་དཔེད་ཅེ་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པ། འབྱེལ་བ་ལས། ཆུ་ཟླའི་གཟུགས་ལྟ་བུ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དང་བ་ཉིད་

ཀྱིས་ཆུ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འབྱེལ་ཟཕྱད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྣུམ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པན་གཞུང་དུ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གོ་བརྗོག་ལྟ་བུར་

གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། དེ་

ལས་འགྲེལ་ཚུལ་བདེ་བ་གཞན་ཡོད་བརྟག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབུས་མཐའ་ལས་

མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དེས་བྱང་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ཆྭས་གཞུང་བཀོད། གཞན་ཞིག་གཅོད་དོ། །ཡན་ཆྭས་

@254A ཞེས། །དེ་དང་། གང་ན་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་འདྲ་བར་བསྟན། དེ་མན་ཆྭས་ཆོག་དོན་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྤྲོང་ཞིང་ཀྱི་མཚན་ཞིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །

ཆོགས་བཅད་དང་པོ་ནི་གང་ན་གང་མེད་པ་སོགས་དང་དོན་འདྲ་སྟེ། གང་ན་གང་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་

མཚམས་ཡང་དག་པར་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་གོལ་

སར་མ་ཞོར་བར་གསུངས་ལ། དབུས་མཐས་ཀྱང་དེ་ཉིད་སྟོན་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའི་ཤང་བ་དང་པོ་དང་། ལུང་ཕྱི་མའི་གང་ན་ཞེས་པས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཞེས་པ་དང་།

གང་ཞེས་པས་སྟོང་རྒྱུ་ཀུན་བཏགས། ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་བ་དང་ཞེས་པས་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མ་འདིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ། ཤང་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་བསྟོམས་པ་དང་། འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོང་པ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ། །

ཞེས་པས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཤང་བ་བཞི་པས་དོགས་པ་གཞན་ཞིག་གཅོད་པ་འོག་ཏུ་ཤང་བ་བཞི་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་ལོ། །མདོར་ན་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ནི་གཟུང་འཛིན་

ཐུས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ཤང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མེད་ན་དེའི་ལྷག་མར་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྨོམ་ན། གཞན་དབང་དང་

ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་ཤར་བ་དང་པོ་དང་གསུམ་པའི་

@254B དོན་ཏེ་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབས་པ་གང་རུང་ཞེག་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་རྟོག་པའི་སྐྲ་དེས་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན་ན་དེ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབས་པ་གང་རུང་འགྲོའོ། །ཤར་བ་དང་པོའི་དོན་ནི། གང་

སྟོང་པ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཡང་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་རྟམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཉིས་པོ་ནི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བའོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་

ཡང་དགག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དགག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ཟློ་

བཏུན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་གཞུང་དུ་དང་ས་པ་ལྟར་ཏེ། དབུས་མཐའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཅེས་པའི་ཚིག་གི་ལྟག་མ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པ་བ་དེ་ཕྱུང་ནས་ཀུན་རྟོག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་

བྱ་དགོས་སོ། །ལ་ལ་དག་སྟེ་ངོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བས་

ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སྐྱེ་བ་འདེབས་པ་འགོག་ཕྱིར་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་སམ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤང་བ་དང་པོས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྐྱས་ཟིན་གཏན་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་བསྟན་ཏོ། །

(FRKA)ང་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། ཤང་བ་དང་པོའི་སྐབས་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་སྣང་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣ་བས་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེར་མདོར་ཆོས་ཀུན་སྟོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་

@255A ཞེས། །ནི་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་རྟོག་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། ཤང་བ་གཉིས་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་

སྐྱས་ཟིན་དངོས་སུ་བཀག་གོ །དེ་ལྟར་ཤང་བ་དང་པོས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས། བྱ་དོལ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་ཁེགས་ཤིང་། གཉིས་པས་

གཞི་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱའི་ཚོས་བདག་འཛིན་པར་གསུངས་པས། ཇོ་ནང་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཞན་དབང་འཛིན་པའི་གཞན་དབང་རང་སྟོང་དུ་འཆད་པ་ལུགས་འདིའི་དོན་མིན་ཞིང་། སྐུ་

མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དོན་ནི་སྔར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །རྣང་པ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། སྟོང་པ་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པར་ཐལ། དབུས་མཐར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཚ་ཕྱེ་སྐབས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་

རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ནི་སྔ་སྟེ་གཞན་དབང་དང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་ན་

གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་བཤད་དགོས་པ་ལམ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནག་རྒྱང་འཛིན་གཉིས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་གཏན་ནས་མེད་ལ། གཞན་དབང་དོན་

དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་དེ་

@255B ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པའི་བསམ་པ་བླང་སྟ་ཀེ། ཀུན་རྫོག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཞེས་རྟོད་པ་ལ། ལན་གྱིས་ཀྱང་

དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་མི་རེར་བར་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་པའི་སྟེང་ནས་ལན་མཛད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་འདི་ལ་ཡོད། །ཅེས་གཞན་དབང་ལ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་དམྱོད་

པའི་རིགས་པས་ཞིགས་ན། དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དམྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་མཐར་ཐུག་ཏོ་ཞེང་། དེ་ནི་ལུགས་འདིའི་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བློ་བརྟན་གྱིས་དབུས་

མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དེའི་སྐབས་སུ་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་དེ། དོན་སྣ་ཚོགས་གཞི་ཤེས་པ་བདེན་

པར་གྱུབ་པ་ལྷར་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་ཡང་རྫས་ཏེ་བདེན་

གྱུབ་ཀྱ་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་སྟེ་ངོ་ཉིད་མེད་པར་སྣྲ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཤེས་བྱ་ཕྱི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་དག་ཕྱིར་སྤྱམ་ཆུ་པ་བརྫམས་པར་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་གཏན་མེད་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་བྱང་སའི་དོན་བཞད་སྐབས་བྱང་ས་དྲངས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་གྱུབ་པའི་དངོས་པོ་གཏན་མེད་དམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འགོག་

@256A ཀ།། །།པ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །རྟོང་བ་བཞི་པའི་དོན་ནི། །རྟོང་བ་གསུམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གཞན་དབང་གི་གནས་ལུགས་སུ་གཏན་དུ་གནས་པར་བཞད་པ་ལ། དེ་ལྟན་ཁྱད་གཞི་

གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཚེ་ཁྱད་ཆོས་གནས་ལུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འབྱུར་སྙམ་དུ་རྩོད་པའི་ལན་དུ། ཡོངས་གྱུབ་དེ་མེད་ནས་མ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར། སྒྲིབ་བྱེད་གཉིས་སྤྲང་

འབྲུལ་བའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་

ཞེས་སྟོན་པར། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལ་ཞེས་པ་ཡོངས་བྱད་པ་ལ་དང་། དེ་ཡོད་ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱུ་ནི་གཉིས་སྣང་འབྲུལ་པའི་ཀུན་རྟོག་གོ །ཟློ་བརྟན་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །

ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྱང་ཐང་ཏིན་པོ་ཆེས་གོ་དོན་བླངས་པའི་བཤད་པ་རྣམས་འགྲེལ་བཤད་དང་མཆན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཆོས་ཀུན་སྟོང་བསྟེ་བའི་བར་མ་གྲུབ་མཉམ་དང་། མི་སྟོང་བསྟེ་བའི་བར་གྲུབ་མཉམ་གཉིས་དང་། བའི་བར་ཡོད་མཉམ་དང་། བའི་བར་མེད་མཉམ་གཉིས་ནི་སྒོ་སྐུང་གྱི་མཐར་འགྱུར་གྱི་དབུ་མའི་

ལམ་མིན་པས་མཐའ་དེ་དག་བཀག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་བ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །སོགས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་བའི་

བླུབ་དེ་སྟོང་བ་མིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་

@256B ཐ་དད་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་མི་སྟོང་པ་མིན་པ་སྟེ། དེས་སྟོང་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཤེར་མདོ་སོགས་ལས། འདི་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་ཏུ་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་མི་སྟོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་འདུས་བྱས་སུ་ཐྱུང་པའི་གཞན་

དབང་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐྱུང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྱུར་པར་བྱས་ཞེས་པ་སྟེ། དབྱིག་འཚེལ་ལས། དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་ འདི་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སྟོང་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱའོ། །ཤུང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་གྱུབ་བདེན་གྱུབ་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ཏེ། སྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་

འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་བདེན་གྱུབ་དང་ཆོས་ཀུན་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་བདེན་པར་

ཡོད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་།

གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕན་ཚུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ཤང་པ་གསུམ་པས་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་ལས། ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །མེད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་པོའོ།

ཡོད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆའང་ལས། ཡོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ།

@257A ཞེས། །ཤས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཇོ་ནང་བས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་གཅིག་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་ཅིག་ཤོས་སྟོང་པའོ་

ཞེས་འཆད་པ་དབྱིག་གཉེན་དང་བློ་བཟང་གྱི་བཞེད་པ་མིན་ནོ། །ཤང་བ་ཐ་མའི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཅན། གཞི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་

བདེན་བྱུབ་གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་ཀྱིས་

སྟོང་པའི་ཡོངས་བྱུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ཞེས་པས་རྟོད་གཞི། དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དམ་བཅའ། དེའི་ཤུང་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་བསྟན་ཏོ། །འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། འོད་སྲུངས་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའི་

གཅིག་གོ །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་མོ། །ཞེས་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་རེ་རེར་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཏེ་གཞི་དབུ་མ་དེ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པའི་དབུ་

མའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དབུས་མཐའ་དང་དོན་འདྲ་བར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཞད་དེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་

ནས། ནས། སོ་སོར་རྟོག་པའོ་ཞེས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུས་མཐར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བཞད་པས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཞེས་

སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ལས་མང་དུ་བྱུང་བ་ཕལ་ཆེར་

@257B གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་ཉིད་རྣམ་རིག་པ་དག་གིས་དབུ་མའི་དོན་དུ་འཁེལ་བས། དབུ་མ་བ་གཞན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུ་ཉིག །ཚོགས་བཅད་དང་པོའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དང་།

ཚོགས་བཅད་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དབུ་མ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་མཛོད་དོ། ༥ །འདིར། དབུ་མའི་ལམ་བཟུང་གསུམ་དང་། ལྟོག་བྱ་མཐའ་སུམ་ཅུ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐོབ་མདོ་ཙམ་

བཤད་ན། དབུ་མའི་ལམ་བཟུང་གསུམ་ནི་འོད་སྲུངས་ལེའུ་དེའི་འགྲེལ་བ་བསྟུ་བ་སོགས་ལས་བྱུང་བ་དོན་འདྲ་བར། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རང་རྒྱུ་བའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཟག་སྟོང་པར་སྟོན་པ་དང་། ཕུང་སོགས་བྱིས་པས་

བཏགས་པའི་བདག་དང་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དེ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། ཕུང་སོགས་བྱིས་པས་མི་རྟག་པར་སྨྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་ཕྱི་ནང་སོགས་ན་

མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། འཕགས་

པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ། གཞན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་དུ་མེད་པ། ཕྱིས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་

མེད་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་།

སྒོ་འདོགས་དགུ་བོའི་གང་རུང་གིས་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་སྒོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་། ཡོད་པ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ལོག་པར་མོས་པ་དང་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་

རྟོགས་པ་དེ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་། ཀུན་

@258A ཞེས། །བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེས་པས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒྲོ་བཞི་རྟོགས་པས་ཉོན་

མོངས་པ་ཆེད་དུ་མི་སྤྱོད་པར་སེམས་ཅན་ལ་སྨིན་བཤེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་

ཡོངས་སུ་བསྟོ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བ་སྟོན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་སྤངས་ཀྱང་ཚོས་རྣམས་སྟོང་མཚན་སྨོན་མེད་སོགས་བདུན་པོ་ཅི་རིགས་སུ་

རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སེམས་མ་ཟིན་པའི་དབུ་མའི་

ལམ་དེ་དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་དང་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཟིན་པར་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་པ་དེ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་མོས་

པའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་ལོག་པ་སྤྲུ་

མས་སྤྱལ་པས་སྐྱེ་མ་མཁན་ཟོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། བདག

མེད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ཡང་དག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བྱུང་ནས་རྟོག་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ལས་གཙུབ་ཤིང་བསྒེགས་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་

ཤེས་དེ་བདག་མེད་སྟ་མ་བདག་མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པར་

སྟོན་པ་དང་། རང་དུས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལོག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སྟོན་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་

བསགས་པའི་ལས་ཉོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་

@258B འཇོམས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རྣམས་སོ། །ལྷོག་བྱ་མཐའ་སུམ་ཅུ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་དང་། །ཤས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། །ཞེས་

ལེའུ་ལྔ་བར་ཆོགས་བཅད་བཞིས་བསྟན་པ་བཞིན་མུ་སྟེགས་པས་སྒོ་བཏགས་པ་ལྟར་ཕུང་སོགས་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབང་སྒྱུར་བ་ཡོ་ཡོད་པ་བདག་ཕུང་ཐ་དད་པའི་དང་། ཕུང་སོགས་དེ་ཉིད་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཞེས་བྱ་བདག་ཏུ་བྱའོ་

པས་དག་ཕུང་གཅིག་པའི་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་ལྟ་བ་མུ་སྟེགས་ཅན་བྱེ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། བདག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཟག་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དང་། བཏགས་པའི་

བདག་མེད་པ་གང་ཟག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དང་། སེམས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཞེན་གཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བརྗོད་མེད་ཀྱི་

སེམས་མེད་པ་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་དང་།

མི་དགེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བ་དང་བརྟེད་པ་ལྟར་ཉེན་མོངས་པར་གྱུར་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་། དགེ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྣང་བ་དང་བརྟེད་པ་ལྟར་རྣམ་བྱང་དུ་ཡོད་པ་གཉེན་པོའི་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་བརྟེད་བྱའི་ངོ་བོར་

དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་རྟག་པའི་དང་། དེ་གཉིས་དེའི་ངོ་བོར་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆད་པའི་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་གཟུང་བ་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་གཟུང་བའི་དང་། འཇིན་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་ཞེན་པ་འཇིན་པའི་དང་། ཆོས་དབྱིངས་

@259A ཞེས་། །སོགས་རང་བཞིན་ལ་ཉེན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་ཞུགས་པ་ཀུན་ཉོན་གྱི་དང་། གདོད་མ་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀྱང་མ་བསྣད་པ་རྣམ་བྱང་གི་མཐའ་རྣམས་ནི་ཉིས་ཚན་དང་པོ་བརྒྱད་དེ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། བདག་གཉིས་གང་རུང་

གི་ངོ་བོར་གྱུར་པར་ལྟ་བ་དངོས་པོར་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པར་ལྟ་བ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་གསུམ་སྣང་བ་དང་བརྟེད་པ་ལྟར་སྣང་བར་ལྟ་བའི་བར་དང་། སྟོང་

ཉིད་སྣང་བ་དང་བརྗོད་པ་ལྟར་སྤོང་བར་ལྟ་བཞི་བར་

བྱེད་པར་དང་། རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་གྱུབ་པར་ལྟ་བ་སྐྱག་བྱེད་དུ་དང་། དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་བའི་སྒང་བྱར་ལྟ་བ་འཇིགས་པར་དང་།

གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུང་བར་ལྟ་བ་གཟུང་བར་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་ཕྱི་དོན་གྱི་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོར་ཡམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཟག་མེད་དུ་ལྟ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དང་། དེ་

མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དག་བ་རང་དག་འ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་སུ་ལྟ་བ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མི་ཤེས་པ་སྤོང་ངོ་སྐམ་པའི་བློ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་པར་ལྟ་བ་བྱེད་པར་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་པ་ཡིན་པས་མི་ཤེས་པ་སྤོང་

བའི་མཐུ་མེད་པར་ལྟ་བ་མི་བྱེད་པར་དང་། མི་ཤེས་པ་ཡུན་རིང་གནས་པས་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མཐུ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། ཡུན་རིང་ཀུ་གནས་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་

སྐད་ཅིག་པ་ངེས་བསལ་མི་རྟག་པས་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་

@259B དུ་གནས་པར་ལྟ་བ་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་རྣམས་ནི་ཉིས་ཚན་ཕྱི་མ་བདུན་ཏེ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །མཐའ་སུམ་ཅུ་པོ་དེ་དག་སྣང་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་ནི། ཕུང་པོ་སྐྱེ་སྟེ་གས་

པས་སྐྱོ་བཏགས་པའི་རང་རྐུ་བའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟག་པ་དང་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་མི་རྟག་པར་མི་ལྟ་བ་སྐྱེ་གས་ཅན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའ་དང་

བྲལ་བའི་དང་། ཇས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་གང་ཟག་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། སེམས་སྐྱ་རྟོག་གི་ཞེན་གཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཆོས་ལ་སྐྱོ་སྐྱར་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། ཀུན་བྱང་

གཉིས་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཤེས་བྱ་དང་བརྟེད་བྱའི་ངོ་བོར་དོན་དམ་པར་མེད་པར་རྟོགས་

པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། ཀུན་

བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གཟུང་འཛིན་རྩས་གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སོགས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མས་དབེན་པར་རྟོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་

དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་སྒྲ་རྟོག་གི་འཛུག་གཞིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་སྡུང་ཉིད་སྣང་བ་དང་བརྗོད་པ་ལྡན་ཞི་བྱང་ཞིའི་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་

@260A ཞེས། །བཞི་བྱ་ཞི་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། གཟུགས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འཇིགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་

དྲྭ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོར་ལམ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པ་དང་

ལོག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། ཡེ་ཤེས་

ནི་བློ་སྟོན་དུ་མ་བཤང་ཡང་རྒྱན་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་པ་སྣོང་བའི་མཐུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དང་། མི་ཤེས་པ་ཡུན་རིང་བོར་གནས་ཀྱང་རྒྱ་བརྟེན་ཚད་མ་མེད་པས་གཉེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དང་ཡེ་ཤེས་

དེས་དེ་སེལ་ནུས་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དུས་མཉམ་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་རྣམས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་བྱ་མའི་བཞེད་པ་ལྟར་ལྷོག་བྱ་མ་ཐལ་སུམ་ཅུ་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷོག་བྱར་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་རྒྱ་ནག་པས་མཐའ་

དང་པོ་བཞི་དབུ་མའི་ལམ་དང་པོ་བཞིའི་དང་། དེ་ནས་བདུན་ལྟ་བའི་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བྱུག་པའི་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བདུན་པའི་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་བའི་དང་། དེ་ནས་བྱུག་བཅུ་བའི་དང་། དེ་ནས་བཞི་བཅུ་གཅིག

པའི་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བཅུ་གཉིས་པའི་དང་། དེ་ནས་གཉིས་བཅུ་གསུམ་པའི་ལྷོག་བྱ་དང་། གྲུབ་མཆན་དུ་དང་པོ་གཉིས་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་དགུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་བྱུག་པ་དང་།

དེ་ནས་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་

@260B རྣམས་རིམ་པར་བདུན་པ་དགུ་བ་བཅུ་བ་གསུམ་དང་། ཉིར་གསུམ་ནས་བརྒྱང་ཕྱིར་བཅུ་དང་གཉིས་དང་གཉིས་བཅུ་གཅིག་པ་སོགས་གསུམ་དུ་སྣང་ནས། བཅུ་དགུ་ནས་ཉིར་གཉིས་པར་བཞི་གར་སྤྲོར་མི་གསལ་བ་དང་། བསྟན་དར་ཀྱིས་དབུ་མའི་

ལམ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྔ་མའི་བཅུ་གཉིས་པ་དང་ཕྱི་མའི་བཅུ་བཞི་བ་གཉིས་དང་། སྔ་མའི་བཅུ་གསུམ་པ་དང་ཕྱི་མའི་བཅོ་ལྔ་བ་དོན་འདུ་ཞིང་། ཕྱི་མའི་གཉིས་པ་སོགས་བཞི་སྔ་མའི་ལྔ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་བརྒྱད་པ་

སྔ་མའི་བརྒྱད་པ་དགུ་བ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་དགུ་བ་སོགས་གསུམ་སྔ་མའི་བཅུ་བ་དང་། ཕྱི་མའི་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་སྔ་མའི་བཅུ་གཅིག་པར་འདུ་བར་བཤད་ལ། བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་མི་གསལ་ཡང་ཐད་སོར་དོན་འདུ་

བར་བྱེད་དམ་སྟམ་མོ། ༄ །སྒོ་ན། འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས། ཞེས་པ། སྟོང་ཐུན་ལས། འགྲེལ་བར་གསུངས། ཞེས་བྱུང་བ་ལ། མཆན་དུ། སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་འགྲེལ་བར་བྱངས་

པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའམ། མདོ་

འདིའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་བ་ལས་འགྲེལ་བས་གསུངས་པ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་མི་འབྲེལ། ཞེས་སྨོང་ཐུན་གྱི་སྐྱས་ཟིན་བཀག་གོ །དེ་ལྟར་བཀག་པ་ཡང་། གཞུང་ལས། འདིས་ཀྱང་དེ་སྨོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འདི་སྤྱིའི་སྟེགས་

ས་ནི་དབུས་མཐའ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པས་འགྲེལ་བས་གསུངས་པ་བཞིན་རྩ་བས་ཀྱང་གསུངས་ཞེས་བཤད་ན་གོ་ལོག་པར་དགོངས་པ་འདི་ལས་གཞན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་འགྲེལ་བ་དཔེར་བཀོད་

@261A ཞེས། །ཤས་རྩ་བས་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྨོན་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཤད་དགོས་པའི་ཞེས་བྱེད་ཀྱང་མེད་པ་གང་། དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་ན་ཡང་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གླུབ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་དེ་སྨོན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་མ་

གཏོགས་འདིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྨོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་འབྱུང་བས། སྨོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དབྱེ་བ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ལ། དབུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉིད་སྨོན་པའི་

ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །

ཞེས་བཞད་ཚོགས་པ་སྐུན་སེལ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགྲེལ་བས་བཞད་པ་བཞེན་རྩ་བས་ཀྱང་བཞད་བྱས་ན་གོ་ལོགས་ཏུ་འགྱུར་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་བྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དེའི་བཞད་

བྱའི་མདོར་ཡང་དེ་ལྟར་བཞད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་སྨྲ་མི་རིགས་པ་དང་། ཐོ་བརྟན་གྱིས་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཞད་དུ་འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས་དབུ་མའི་ལམ་བཞད་པ། དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་

དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། བྱངས་ལྟར་མདོ་འདིར་བཞད། ཅེས་པའང་གོ་ལོགས་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟྲིར་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་འདི། གང་ལ་གང་མེད་པ་དང་།

གང་ན་གང་མེད་པ་སོགས་འགྱུར་ཕྱ་མོ་རེ་མ་གཏོགས་བྱང་སར་འབྱུང་བ་སྟར་བྱང་སའི་དོན་འཆད་སྐབས་བཀོད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་འབྱུང་བ་སྟོང་ཐུན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་དང་།

དེ་བཞིན་དུས་སྲེ་གཞན་དང་བྲམས་

@261B ཆོས་དང་དེ་དག་གི་ཕྱོགས་གཅིག་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ཁའདད་རྣམས་ལས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བས། དཔེར་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཞེས་པ་སེམས་ཙམ་སྤྱི་སྣང་ལས་གཞུང་གཅིག་གི་ཆོག་ལ་རེས་

བཟུང་དུ་སྣུར་མི་དགོས་པར་གཞུང་གང་དང་གང་དུ་བྱུང་བ་དེ་དང་དེར་དེའི་ཆོག་བྱས་ཆོག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གཞུང་ལས། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་གང་སྟོང་བ་དང་གང་གིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་ཁཁདད་པ། ཞེས་དང་།

འཇུག་པའི་རྣམ་ཁཁདད་ལས། བྱང་ས་དང་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟར་ལྟར་ཁཁདད་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་མཚན་དུ། སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་

འགྲེལ་དགོས་པར་སྟོང་ཐུན་རང་ལས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། སྣབས་གཞན་དུ་ཀུན་བཏུས་ལས་གང་ན་གང་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དྲངས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཁྲད་ཆོས་བཅུད་བྱུགས་གིས་སྟོང་པ་ཁཁདད་པའི་

སྐབས་སུ་མདོ་ཚོག་འདི་ཉིད་སོར་བཞག་ཏུ་ཀོད་

པ་རྣམས་དྲངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའང་གཞོད་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་གང་འགྱུར་སྟར་བཤད་པས་ཤེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཀྱང་སྐྲའི་དོན་ལའང་། མཆན་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་སྙང་དེ་ལ་

ཡོད། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་མདོའི་དོན་བཞིན་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་མ་ཟད་དབུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཞེས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོབ་པར་གསུངས་མོད། འགྲེལ་བར་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིར་ཅི་མ་

@262A ཞེས། །ལོག་པར་གསུངས་པར་མ་ཟད་དབུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིར་ཅི་མ་ལོག་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཟེན་ལྟར་ཏེ། སྤྱན་སེལ་ལས་ཀྱང་། མཆན་ལས་འདིས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཀྱང་

སྐྲས་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་གསུངས་པར་མ་ཟད་པ་བསྟན་གསུངས་མོད་དེ་ལྟར་འཆད་ཚེན་ཏུ་དགའ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་ལས། དེ་མེད་ན་དེའི་ཤུལ་དུ་ལྷག་མ་ལྟས་ཞེས་པ་ལ་མཆན་དུ།

དེའི་ཤུལ་དུ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་ཤང་པ་ཕྱི་མས་

བསྒྲུབས་པར་གསུངས་པ་ནི། གཞུང་ལས། དེ་མེད་ན་དེའི་ཤུལ་དུ་ལྷག་མ་ལུས་པའི་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་སྣམ་ན། ཀུན་ཏྲྀག་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཤང་པ་གསུམ་པས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཞེས་

གསུངས་པའི་སྐས་ཟིན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཤང་པ་གསུམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ། ཐོག་གོས་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བར་རྩ་ཤེའི་ལུང་འདྲ་བ་ཞིག་དྲངས་ནས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྱུབ་ན་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་

དོགས་པ་སྐྱེ་བར་ཟཁའ་ཀྱང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཀྱ་ཟཁའ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྐྱེ་དོན་ཡང་མེད་ལ། དྲངས་པའི་ལུང་ཡང་དེའི་དོན་དང་འབྲེལ་དཀའ་འོ། །ཡོད་པ་སྟུ་མ་དང་མེད་པ་ཕྱི་མ། ཞེས་པའི་དོན་

མཚན་ལས། བདེན་པར་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟར་བསྟན་ཟིན་ནས། དེ་རྟེས་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་འཆད་དགོས་པས། ཞེས་པ་གཞུང་གི་ཡིན་པར་བསྟན། ཞེས་པའི་སྐྱས་ཟིན་དང་ཐུང་

འབྲོར་དཀའ་བས། ཟབ་གསལ་

@262B སྒོན་མེ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྔར་ལྟར་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡང་དག་ཅེས་པས་སྟོང་ཉིད། མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པས་གཞན་དབང་། ཡོད། །ཅེས་པས་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྱུབ་པར་བསྟན་ཟེར་བ་ཡིག་དོན་

ལ་ཆར་མ་ཞུགས་ཤིང་འབྲེལ་བ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། རོང་ཀླུ་ཀ་པས། སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ། འབྲེལ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་

སྣང་སྲིད་བར་དུ་ཐར་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་པ་ནི་འབད་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་སྣང་དགོས་པས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཐར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་ནི་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱ་སྨིགས་

ས་ལ་དཀའ་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དེ་ལ། ཞེས་གཞན་དབང་ལ་བྱས་པ་དང་། ཁ་ཅིག །དེ་སྐྱ་སྨིགས་ས་སོ་སྐྱེ་ལ་ངོས་བཟུང་པ་གཉིས་ཀ་གཞུང་ལས། སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་

གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་ཀུན་རྟོག་ཡོད། ཅེས་

པའི་སྒྲས་ཟིན་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་མོ། །དེ་གཉིས་སྟུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་པའི་གཉིས་ནི་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས། ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་

ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་

གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས། མཆོག་ཏུ་བཞེད་མཁན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བར་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་མ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་སྐྱོད་པ་བས་གཏན་དུ་མི་བཞེད་ཅིང་། རྣལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་བས་ནི་གཉིས་ཀ་ཆོས་

@263A ཞེས། །ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་། དེ་གཉིས་ཞེས་པའི་གཉིས་ལ། ཕྱ་སྟེ་ཆུང་བས་ཡུལ་སྟོང་པ་དང་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་བཞེད་མཁན་དབུ་མ་བར་

ངོས་བཟུང་ཞིང་། མཆན་དུ། དབུས་

མཐའ་དང་འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་དང་། གཞན་དག་ཤེར་མདོ་དང་འོད་སྲུངས་ལེ་ཌུར་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་དང་། སྡུག་སེལ་དུ། རྣམ་རིག་ཙམ་

དང་། དབུ་མ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་

རྣམས་ལས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །གླུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། གཞི་ལམ་སོགས་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་བཟློག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་

རྟ་འབྱེལ་བྱིས་འོད་སྲུངས་ལེའུའི་དོན་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་རེ་རེའི་ལྟོག་བྱ་མཐར་འཛིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉེར་དྲུག་བཤད་པར་གསུངས་པ་ལ། གླུབ་མཆན་དུ། དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་དང་བཅུ་གསུམ་ཕན་ཚུན་དབྱེ་བསྟུ་དང་།

མཐར་འཛིན་སུམ་ཅུ་ཉེར་དྲུག་ཏུ་འདུ་བར་དབུས་མཐའ་རྟ་འབྱེལ་སོགས་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་ལ་མཐའ་གཉིས་རེ་རེམ་པར་སྤྲོད་ཚུལ་མེད་པས་དཔྱད་དགོས་པར་བཤད་དོ། །དབུས་མཐའ་

རྟ་འབྱེལ་འོད་སྲུངས་ལེའུར་(BSRTE)ན་པ་དེའི་འབྱེལ་བ་འབྱེལ་བཤད་གཉི་གར་གསལ་ཞིང་། དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་དང་དེ་ལ་མཐའ་སུམ་ཅུ་སྤྲོད་ཚུལ་ཡང་བསྟན་དར་

སྔགས་རམས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་སོགས་སུ་བཤད་

@263B པ་བཞིན་བྱས་ན་ལུང་རིགས་འགངས་ཅན་གྱིས་མི་གནོད་དམ་སྣམ་པ་ལས། ཕྱི་རབས་པ་དག་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་དང་མཐའ་སུམ་ཅུ་རིམ་བཞིན་སྒྲུབ་ཅོག་པའི་ཚུལ་མཚན་འགའ་ཞིག་བླངས་བ་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་། དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་

གསུམ་དུ་བྱེད་ཚོ་མཐར་འཛིན་ཉིར་དྲུག་ཏུ་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་འགྲུབ་ཟེར་བ་ལྟར་ན་དེ་ཚོ་མཐའ་སུམ་ཅུ་སྒྲུབ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གྲུབ་མཆན་དུ། སྟོ་སྐྱེར་གྱི་མཐའ་སྟོན་པ་

གཉིས་གཅིག་དང་། སྒྲུ་མ་མ་ཁན་ཟོས་པའི་དཔེས་བསྟན་

པ་དང་། གཙུབ་ཤེང་ཚིག་པའི་དཔེས་བསྟན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱི་ནས་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་བགྲང་དགོས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུའི་འགྲེལ་བར་སྟོང་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྟག་མི་རྟག་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། སེམས་ཡང་དག་པ་ཡིན་

མིན་དང་། ཀུན་ཉོན་རྣམ་བྱང་དང་། ཡོད་མཐའ་སྐྲ་དག་སྒྲུབ་བའི་ནང་ན་སྐྱེ་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་མང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འོད་སྲུངས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ལས། སྟོ་འདོགས་པའི་

མཐའ་དང་། སྐྱེ་བ་འདིབས་པའི་མཐའ་དང་།

ཞེས་སོ་སོ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟ་མ་བདག་མེད་པ་ཕྱི་མའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བཀྲངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་འང་ཇི་ལྟར་སྨྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་སྟོན་ཅེ་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲོ་འདོགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་

དུ་སྨྲོ་འདོགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བ་འདིབས་པའི་མཐའ་སྟོན་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེ་བ་འདིབས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་རྒྱུ་སྟོན་ཅེ་ན། སྟྲུ། །

@264A ཞེས། །མ་མཁན་གྱི་དཔེ་དང་ཤེང་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་དང་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། བསྟུ་བར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟན་དར་གྱིས་ཀྱང་བཀག་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཚན་ཡང་མི་

འཐད་དེ། སྨྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྨྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལས་སྨྲོ་འདོགས་རྒྱང་བའི་ཆ་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་

དོན་གཉིས་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་སོ་སོར་བབྱང་

དགོས་ན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མོས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དཔེ་གསུམ་གྱིས་དོན་གསུམ་བསྟན་པ་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་གསུམ་དུ་བབྱང་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས་དབུ་མའི་ལམ་

བཅུ་གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་རོ། །འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའ་དྲུ། རང་རྒྱུད་བའི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་

ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བསྟན་དར་གྱིས། ཕུང་སོགས་སྟེང་གི་རང་རྒྱུད་བའི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུ་རྐ་པས་བཤད་པ་བསྡུ་བ་དང་བློ་བརྟན་འོད་སྲུངས་ལེའུའི་འགྲེལ་བའི་སྒྲ(AS)་ཟིན་དང་མཐུན་

པས་སྔར་དེ་དང་བསྡུན་ལ། དང་པོ་གཉིས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པས་བསྟན་པས་ཁྱད་པར་ཡང་དེས་ཤེས་སོ། །བཞི་པར་རྒྱུ་རྐ་པས། འགྲེལ་བའི་ལུང་གཅིག་དྲངས་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་

པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངོས་བཟུང་བ་གྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་

@264B དང་མཐུན་ཡང་ལུང་དེ་ཐད་འདིར་མེད་ཅིང་། གྱུབ་མཆན་དུ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར་གྱུབ་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་བརྟེན་བརྟག་གོ །དྲུག་པར་རྒྱ་ནག་པས། བཀྲགས་པར་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེར་བ་

འདེབས་པ་དང་། བསྟན་དར་གྱིས། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་དེ་ལྟར་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བ་ཞེས་བཀའ་ལུང་ཏེ། ལྟ་པ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་མཐའ་གཉིས་བྲལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ལྡོག

ཚས་ཕྱེ་བའོ། །བརྒྱད་པར་གྱུབ་མཆན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ། ཞེས་པ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་འཇོག་པ་འབྱ་ཡང་། བསྟན་དར་གྱིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་

པའི་བློ་ངན་བཤད་ལ། རྒྱ་ནག་པས་བཤད་པ་བསྟུ་བ་དང་བློ་བརྟན་ལ་མཐུན་པར་སྣང་བས་དཀྱུས་སུ་བྱིས་སོ། །དགུ་པ་ལ་གཞུང་གཞན་རྣམས་གནད་འབྱ་ཡང་གྱུབ་མཆན་ལས། ཤེས་བྱ་སྟོང་

པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་གློ་བུར་བའི་དྲི་མས་

བསྒྲིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མས་དབེན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ། ཞེས་བཤད་དོ། །བཅུ་པར་གྱུབ་མཆན་དུ། ཚོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དང་། བསྟན་དར་ཀྱིས།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་ཕྱ་བའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློར་བཤད་ལ། ཁྱད་པར་བཞིའི་ངོ་བོ་ལའང་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ། །བཅུ་གསུམ་པའི་གཞོམ་བྱར་གྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་སྒོམ་སྤང་གཉི་ག་དང་། རྒྱ་ནག་པས་

@265A ཀྱི། །མཐོང་སྤང་ཙམ་དང་། བསྟན་དར་གྱིས་སྤྱིར་པ་གཉིག་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། མདོ་དང་བསྟུ་བ་དང་བློ་བརྟན་གྱིས་ལས་ཉོན་ལས་གཞན་གསལ་ཁ་མེད་པས་དེ་དག་གི་སྤྱས་ཟིན་ལྟར་བྱས་སོ། །དབུས་མཐའ་ལས་བཤད་

པའི་མཐའ་དང་པོ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ནག་པས། ལུས་སྡོག་རྩལ་ཐ་དད་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་དང་། གྱུབ་མཆན་དུ། བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། ལྷོག་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུབ་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་།

དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ཚའོ་དང་

བསྡུར་ན་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་ནས་བསྟན་དར་གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་སོ། །མཐའ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པར་གྲུབ་མཆན་དུ། གང་ཟགཀྱི་བདག་རྟག་མི་རྟག་དང་། བསྟན་དར་གྱིས། ཕུང་པོ་ལས་ངོ་

བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་རྟག་པ་དང་། ཕུང་པོ་འདུ་བྱེད་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མི་རྟག་པ་ལ་བྱས་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་པས་བཤད་པ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ཚའོ་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །འཆུག་གསུམ་པ་དང་

བཅུ་བཞི་བར་བསྟན་དར་གྱིས། སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིར་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། བཅོ་ལྔ་པ་དང་བཅུ་དྲུག་པར་སྔར་བཤད་པ་དང་བསྟན་དར་གྱིས་ངོས་བཟུང་བ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་དབུ་མའི་ལམ་

བཤད་ལྟར་རོ། །འཆུ་བདུན་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད་པ་གཉིས་རྒྱ་ནག་པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། གཉིས་སྟོང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་བྱས་ཤིང་། ཉིར་གཅིག་པ་

དང་ཉིར་གཉིས་པར་བྱུབ་མཆན་དུ། སྟོང་

@265B ཉིད་སྐྲག་པའི་གནས་དང་དེ་ལ་འཇིགས་པར་འོས་པར་ལྟ་བར་བཞད་པ་བསྟན་དར་གྱིས་བཀག་པ་ལྟར་བྱས་སོ། །ཉེར་ལྟ་བ་དང་ཉེར་དུག་པ་ལ་རྒྱ་ནག་པས། ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པར་ཞེན་པ་ལ་བཞད་

ཀུང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེ་དཔོན་སློབ་འཕེལ་བ་འཕེལ་བཞད་དང་མཐུན་པས་དེ་དང་བསྟུན་ཅིང་། ཉེར་བདུན་པ་དང་ཉེར་བརྒྱད་པར་རྒྱ་ནག་པས། གཉེན་པོའི་ཡི་ཤེས་སྣང་བྱའི་དྲི་མ་སྟོང་ངམ་སྣམ་ནས་སྟོང་བར་བྱེད་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་

ལ་སྣང་བྱའི་དྲི་མ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་མཐུ་མེད་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མར་གྱུབ་མཆན་དུ། ཡི་ཤེས་ནི་བློ་སྟོན་དུ་མ་བཤད་བར་འཇུག་པས་མི་ཤེས་པ་སྟོང་བའི་མཐུ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་བྱས་སོ། །དབུས་མཐའི་འཕེལ་བཞད་ལས། མུ་སྟེགས་ཅན་

དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐའི་གཉེན་པོར་དབུ་མའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་དབུས་མཐའ་ནས་བཞད་

པའི་དབུ་མའི་ལམ་ལྟ་པ་ཡན་ཀྱི་ཡུལ་བདག

མེད་རྣམས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གང་དུང་དགོས་པ་དང་། དབུ་མའི་ལམ་དེ་དག་རྟེན་སོ་སོར་བཞག་པ་མིན་པར་མཐར་འཛིན་ཉིད་རྟེན་སོ་སོར་བཞག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་དང་ཀྱིས་བཞག་པ་དང་། སྒོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་རྣམས་ལ་བརྟག

པ་མཐའ་བ་ཐུང་གིས་མཚན་གཞི་དང་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ཀྱང་བརྟག་གོ །དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔའི་དང་པོར་གྲུབ་མཆན་དུ། བདག་ཕྱང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གཉིས་པར་དེ་དང་བསྟན་དར་གྱིས་གང་ཟག་གི་

@266A ཞེས། །བདག་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་པར་དེར་གང་ཟག་རྫས་སུ་མེད་པའི་བཀག་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བསྟན་དར་གྱིས་ཕྱང་པོ་ལམ་ལྷོས་པའི་རང་རྒྱུའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་

དང་། བདུན་པ་གྲུབ་མཆན་དང་བསྟུན་ཀྱང་བསྟན་དར་གྱིས་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། བརྒྱད་པར་དེས་ཀུན་ཉོན་གདོད་ནས་

རང་བཞིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དང་

བརྟེད་པ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་བློར་ཚའོད་པ་དང་སྐར་ཚའོད་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པ་དང་། དགུ་བར་གྱུར་མཆན་དུ། ཆོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་།

བཅུ་གཅིག་པར་སྟོང་ཉིད་སྐྱག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་འཇིགས་པར་མི་འོས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཚའོད་དོ། །བསྟན་དར་གྱིས། མཐའ་སྡུམ་ཅུའི་དང་པོ་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་རེ་རེ་གཉིས་པ་དང་

གསུམ་པའི་དང་། ཕལ་ཆེར་བཞི་བའི་དང་། གང་ཟག་ལ་སྒོ་འདོགས་སོགས་བདུན་དང་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཉེ་དགུ་སྤྲ་བའི་དང་། གཅིག་བྱུག་པའི་དང་། གཉིས་བདུན་པའི་དང་། དེ་ནས་རེ་རེ་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་

བའི་དང་། བྱུག་བཅུ་བའི་དང་། བཞི་བཅུ་གཅིག་པའི་དང་། ཐ་མའི་གཉིས་རེ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་བྱར་སྒྲུབ་བ་ལ་གྲངས་ལྷག་པ་དང་དབུ་མའི་ལམ་གསུམ་པར་མཐའ་གང་སྒྲོར་མི་རྟེད་པའི་

སྐྱོན་འབྱུང་བས་བརྟག་གོ །དཀྱུས་སུ་བཀོད་

@266B པ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་བསྟུན་ཞུལ་ཏེ། དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་དང་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་ཡིན་ན་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། དངོས་བསྟན་གཅོ་བོའི་དེ་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་

དང་། དབུ་མའི་ལམ་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་ཡིན་ན་རང་གང་དང་སྦྱར་བའི་མཐར་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཀྱང་བརྟག་ལ། དཔྱད་པ་ལྟག་མ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་དུ་བལྟའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།

དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་ལས། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་དང་།

དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གང་ཟག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཅེ་ན། རྣམ་གྲངས་གཅིག་གིས་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོང་

ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་བཞད་པ་གང་། འོད་

སྣང་ལེའུ་ལས་བཞད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་འདི་གཉིས་གསད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ནས། ཚུལ་བཞིན་དུ་སྟོང་བས་ དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

བསྟུ་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་སྐྱབ་པ་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། ནས། ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་བཞིན་ལ་བརྩོན་པ་དང་དབུ་མའི་ ལམ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆོས་དེ་ནི་དབུ་

@267A ཞེས། །མའི་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་སྟོས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབུ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས་ཚུལ་བཞད་པ་དང་། དཀའ་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་གི་ཤེས་པ་གཟུང་ འཛིན་ཇུས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་

དེ་ཉིད་འོད་སྲུངས་ཀྱི་ལེའུ་སོགས་ནས་གསུངས་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་འགྲེལ་བྱེད་ཕལ་ཆེ་བས་

བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས། དེའི་

དབུ་མའི་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་འཛིག་དགོས་ཀ། སྟོང་ཉིད་ལམ་དབུ་མ་མིན་ཡང་དབུ་མའི་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཀ། བྱང་སེམས་ལས་གསུངས་པ་སྟར་བྱང་སའི་དབུ་མའི་ལམ་བཤད་སྐབས་དྲངས་པ་དང་། གཞུང་ལས།

ཆོགས་བཅད་དང་པོས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། གཉིས་པས་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ནི་མཐའ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི་དབུ་མའི་

ལམ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་གསུང་ཤུགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་བླལ་བའི་སྟོང་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དབུ་མའི་ལམ་ཟེར་དོན་སྟར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་མི་གནོད་

དེ། ཡུལ་དབུ་མ་ལ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་འདིའི་དབུ་མ་ལ་ཡང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ལས་བར་བསྟར་བྱས་ན་

སྒྲུབ་བྱེད་ཆེའམ་སྣམ་སྦྱི་དཔྱད་

@267B དོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་མེད་རྗེས་འབྲང་གི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཚུལ་ལ་གཉིས། དབྱིག་གཉེན་དང་བློ་བརྟན་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་བརྗོད་ཟེན་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱོགས་གླང་དང་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཀྲལ་ཚུལ་མདོར་

བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་དབྱིག་གཉེན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་སྔར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་དང་དབྱིག་གཉེན་ཐོག་བརྟན་གཉིས་

གས་བཤད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་དབུས་མཐའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་བཀོད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་གླང་དང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་

པོས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུས་སུ་བཀལ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བཏགས་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་

བླུབ་པ་ཁོ་ནའོ། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་

ཚོགས་གཉིས། །བཀྲགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། །སྒྲུབ་མ་ལ་སོགས་དེའི་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །ཡོངས་སུ་བླུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྟགས། །ཞེས་ཤེར་མདོར་ཚོས་རྣམས་རང་

མཚན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་ཀུན་བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་དང་། སྒྲུབ་མ་དང་རྨི་ལམ་སོགས་ཀྱི་དཔེས་

@268A ཞེས། །གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་བྱང་སྟོང་ཉིད། དྲི་མེད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་འགོག་བདེན། ལམ་རྣམ་བྱང་ལམ་བདེན། དམིགས་པ་རྣམ་བྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དེ་རྣམ་བྱང་བཞི་སྟོན་

པའི་མདོས་ཡོངས་གྱུབ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་སྟེ། རྣམ་བྱང་ཞེས་པ་དོན་བསྡུས་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པར་བྱང་བཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བར་བྱེད་པས་ན་

རྣམ་པར་བྱང་བསྟེ་རྣམ་པའོ། །ཞེས་པ་

ལྷར་གང་ལ་དམིགས་ན་སྤྲིན་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ཐེག་བསྡུས་དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། འབྱུང་རྟེན་སྒྲུབ་མ་ལ་སོགས་བསྟན། །བཅུགས་ལ་བརྟེན་

ནས་མེད་པ་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་བརྟེན་ནས། །ཡོངས་སུ་བྱང་པ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཤང་བ་དང་པོ་དང་དོན་བསྡུས་ཀྱི། སྒྲུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །སོགས་ཤང་བ་གཉིས་དང་། འདིའི་ཤང་བ་གཉིས་

པ་དང་དོན་བསྡུས་ཀྱི། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །སོགས་ཤང་པ་གཉིས་དང་། འདིའི་ཤང་བ་ཐ་མ་གཉིས་དང་དོན་བསྡུས་ཀྱི། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །སོགས་ཤང་བ་གཉིས་དོན་མཐུན་པ་ཤེས་སྣ་ཞེང་། ཐེག

བསྡུས་ལས། དག་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་དང་། །དྲི་མ་མེད་དང་ལམ་དང་དམིགས། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །རྣམ་པ་བཞི་པོ་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་རྣམ་བྱང་བཞི་ངོས་བཟུང་

དོ། །གཉིས་པས་རྣམ་འགྲེལ་དུ་བཀའ་

@268B ཚུལ་ནི། ཕྱི་དོན་ལ་ལྷོས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་གང་རུང་གཅིག་བདེན་པར་མེད་པས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཉམས་པར་འཛུར་བ་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་བ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཛིན་པ་དེ་ཡིའང་

སྟོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོང་གཞི་གཞན་དཔང་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དབང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཤེར་མདོར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བསྟན་

པ་ཡིན་པས་དེར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་མེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་ཏེ། དངོས་རྣམས་ཐ་དད་གནས་པ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་

མཚན་མཆོག་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་ཙམ་གྱིས་མིན་པར་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱེད་པ་སྟེ་བདད་དུ་བཞག་གོ །རྟོག་པ་དེས་

བཞག་པའི་ཚོས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་

བསྒྲུབ་པ་སྟེ་རྩུན་པ་སྤྲོ་བཏགས་སུ་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཡང་དོན་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་མདོར་ཚོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚོས་ཀུན་

གཟུང་འཛིན་རྩས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དེ་ལྟར་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་

@269A ཞེས། །རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ། ཤེར་མདོར་ཚོས་དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བལ་བ་སྟེ་དེས་སྟོང་བར་བཤད་པའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཕུང་སོགས་མཚོན་བྱའི་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་

ཉིད་དམ་རང་བཞིན་རྣམས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་། གཟུགས་རྟུང་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་བྱེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ལ་མཚན་མཚོན་གྱི་གཞི་བདེན་གྲུབ་ཅིག་

ཡིན་ནའང་མཚན་མཆོག་གྱི་ཚ་རྣམས་བདེན་པར་

མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་དེ་དག་གི་གཞི་རྟེན་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མཆོག་ཀུན་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་རིག

པའི་ལུགས་སོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་འཕྲོལ་དུ། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་དོ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ས་བོན་སོགས་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ཀུ་སོགས་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་

བའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་ནུས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེན། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡུལ་རྫུན་པ་སྣང་བའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་འགའ་ཡང་

མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དང་རྩོད་ལན་བྱེད་པ་ནི། སྔར་གྱི་བསྟུ་བའི་རྩོད་ལན་དང་གནད་གཅིག་གོ ༼ སྟོན་ན། ཡིག་ཆ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་

གཟོད་མ་ནས་ཞེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་

@269B པར་བཞད་པ་རྣམས་ཡོངས་གྱུབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཡིག་ཆ་རྣིང་བ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞི་རྣམ་བྱང་བཞི་ལ་བཞག་པ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་པར་བས་ཀྱང་བཞེད་པ་གྱུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྗེས་འཇུག་ཕལ་ཆེ་བས་མཐྱོན་གཅིག

ཏུ་བཀག་གོ །དོགས་དབྱོད་དུ། ཡིག་ཆར་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞི་རྣམ་བྱང་བཞིར་གསུངས་པའི་ཚོག་ཟྱར་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བཞག་ཀྱང་། ཡིག་ཆ་དྲངས་མ་ཐག་པ་དེ། རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི། །སོགས་ཀྱི་སྟ་འགྲེལ་ཡིན་པ་ཡིག་ཆར་

དོན་བསྟུས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པས་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་བྱང་སོགས་བཞི་འཇོག་པ་ཐེག་བསྟུས་དང་གཉིས་མཐུན་ཚུལ་སྟར་ལྟར་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སོགས་ནི། མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚོག་གིས། །ཞེས་པའི་སོགས་སྦྱས་

བསྟུས་པའོ། །འབྱུང་རྟེན་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་བསྟན། །སོགས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་གཉིས་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། ཆོས་མངོན་པའི་མདོའི་ནང་ནས་ཚོགས་སྡུ་བཅད་པ་གཉིས་ལས། ཞེས་

དྲངས་པ་ལ། མཆན་དུ། ལུང་དེ་ཚོས་མངོན་

པའི་དོན་བསྟུས་པཉམ་ཡི་གེ་མ་དག་པ་གང་རིགས་སུ་ཡཁད་ཀྱང་། དེ་ནི་ཚོས་མངོན་པའི་ཚོག །གང་དག་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་པའི། །སོགས་མཛོད་རྩ་བ་ཤེར་པ་བཞིན་ཡིན་ནམ་བརྟག་རྣམ་འགྲེལ་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་

ལ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེས་ཀྱང་། ཞེས་པ་གཞི་བྱད་ན་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་མིན་པར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་མཚོན་འཛོག་རྟང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀ་བྱམ་གཉིས་

@270A ཞེས། །ཚད་མས་དམིགས་པ་ཀ་བྱམ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཟུགས་རྟང་ཚད་མས་དམིགས་པ་གཟུགས་རྟང་གི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དེས་ནའི་

དོན་ཡཁད་པ་ན་གཉིས་ཚོས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡང་གཞི་བྱད་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སྟོང་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་སོ། །འདི་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་

དང་ཡང་སྐྱན་མོང་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ།

ཁ་ཅིག་ན་རེ། དཀའ་འགྲེལ་དུ། འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་མདོར་ཆོས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་མདོ་སྡེ་བ་དང་

སྐྱན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཟཁད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་སྡེབས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་

གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ། ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོང་འཇུག་དང་ཀྱི་ཀ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེབ་ཅིག །ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀར་ཁས་མི་ལེན་

པ་དེ་དག་ཕྱོགས་

@270B སྟབས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཐུབ་དང་ལྡེག་ལས། གནས་མ་བྱ་བའི་སྟེ་བ་ལ་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྣུར་བ་འདེབས་པ་དང་མི་འདེབས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། ཁ་ཅི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་སོགས་ལ་ཡང་གཉིས་སུ་ཡོད་

པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་བཀར་མི་འདོད། ཅེས་དང་། སྡེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། མདོ་སྡེ་བ་སོགས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཕལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་

འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག །དེ་ལ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་དགོངས་པ་མི་མཐུན་ཏེ། རྗེས་རྣམ་རིག་ཐུན་མོང་མིན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་

ཕྱི་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཤེར་མདོ་བཀར་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་དེ་བཀར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གཉིས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཀར་མི་འདོད་པར་

བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྒྱལ་

ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། མཁས་གྲུབ་སྣ་བའི་ཉི་མ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་

སྐྱ་མ་ལྟར་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཤེར་མདོ་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་བཤད་ནས་བརྟག་པ་མཐའ་བརྟུང་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལས། འདི་ལའང་

@271A ཞེས། །འོན་ཀྱང་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་དེའི་འང་དགོངས་པ་ལེན་ན་འདི་འདྲ་ཡིན་ཞེས་པའམ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་རྟོད་ཚུལ་དང་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག་འདི་འདྲ་བྱས་

བྱུང་ན་ཞེས་དོགས་པ་ཁོང་སྤྲོང་གི་ཚུལ་གྱིས་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། མཆན་དང་བསྟུན་ནས་ཁ་ཅིག །ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྤྱི་ལུགས་ལ་བྱས་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི

ཆེ་ཞིང་དེས་ཤེར་མདོ་བཀར་མི་འདོད་པས་

དགོངས་པ་འགྲེལ་དོན་མེད་མོད། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ལ་དེ་དང་དོན་གྱི་མདོར་བྱེད་པས་དེ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་བས་ན་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བར་སོང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱི་རྣམ་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་

གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་པ་ལས་ཐམས་ཅད་ཅིས་མི་འབྱུང་བས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པའི་དོན་དུ་བཀལ་ནུས་ཤིང་། སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་ཟིན་དུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རང་ཚན་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀར་འདོད་མ་ཁན་མེད་པ་

འདུ་བ་ཞིག་སྣང་ཡང་། ཏྲི་ཀ་ཆེན་དུ་མདོ་སྡེ་བས་ཐེག་ཆེན་བཀར་མི་འདོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དྲངས་མ་ཐག་པའི་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དང་གནད་གཅིག་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་དང་སྤྱོར་

དགོས་པ་ལྟ་དབང་བློ་དང་ཐ་མ་རིས་ཆའད་པས་ཤེས་ལ། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྱལ། །ཞེས་པའི་ཀྱང་སྨྲའང་སེམས་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདོད་པའི་དོན་

ནོ། །དེས་ན་རྟེ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་

@271B བསྒྲིལ་ནས་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཕལ་ཆེ་བས་ཤེར་མདོ་བཀར་མི་འདོད་ཀྱང་། བཀར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར། ལྷང་སྐྱི་གྲྭབ་མཐར། བྱ་བྱེད་བདེན་པར་མེད་པ་མདོ་སེམས་ཀྱི་འདོད་པ་ཐུན་མོང་བ་

འདིར་བསྟན་པ་ལས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་གཞི་འཆད་ཚུལ་ཐུན་མོང་བར་བསྟན་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡིག་ཆར་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་པ། སྐུན་སེལ་དུ་ཁས་ལེན་མི་ནུས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་མཇུད་པ་པོའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ།

ལྷང་དེའི་གཤམ་དུ། ཡང་ན་བཀར་ཁས་བླངས་ནས་སྟར་ལྟར་རྩོད་པ་གང་ཡིན་བརྟགས་ཏེ་རྟེ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་མི་གཅིག་སོགས་དཔྱད་དགོས་མང་པོ་འདུག་ཀྱང་མ་བྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་བདུན་རྒྱུན་དུ། ཕུང་པོ་

ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་སྒྲོར་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཪམ་རིས་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་བའི་འདོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་བཀག་པས་མཆན་དུ་གསུངས་

པཱའང་ཌི་བཞིན་འཐད་དཀའ་ཞིང་། ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་

མཐའི་གསུངས་ཆུལ་ཡང་གཞུང་གི་སྐྱས་ཟིན་ཌི་བཞིན་དུ་འབྱོར་དཀའ་འོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྟེང་ནས་ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཆུལ་གསུངས་པ་ལས། ཉན་

ཐོས་སྡེ་བས་ཤེར་མདོ་བཀར་མི་འདོད་པས་དེའི་ལུགས་ཀྱི་དེའི་དགོངས་པ་བཀལ་ཆུལ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། དེས་ན་སྡུ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཚད་མའི་བརྗོད་

@272A ཀྵ། །བྱང་ལས། ཆོགས་བཅད་གསུམ་པས་རང་བཞིན་མེད་པའི་དགོངས་པ་འདི་བཞིན་དུཤད་བཤད་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་ཆུལ་གཞན་འཆད་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་མདོ་སྡེ་པ་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། ནས། རྣམ་རིག་པ་རང་གི་

ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྔར་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་བཀལ་བ་ལ་གཞུང་འདིའི་སྐྱས་ཟིན་གཙོ་བོར་བཏེན་པས་འགྲེལ་བ་གཞན་གྱི་སྐྱས་ཟིན་དང་མཐུན་མིན་ཕྱན་ཆོགས་ཡོད་ལ།

དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་བསྟུན་ཏེ་བཀོད་

ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་སྒོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱ་སྒོ་འདོགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྨོས་ཚད་པ། ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་དང་ཆོས་བདག་བྱེ་བྲག་ཏུ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྨྲོ་དགག་བྱ་ལ་ལམ་དང་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་

གཉིས་ལས། སྔ་མ་ལ། དབུས་མཐའ་ལས།

ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་འཇོག་དགོས་ཤིང་དེ་ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་སྤང་སྤྱི་མི་རྟུང་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་

པ་འགོག་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་དགག་བྱ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་མིད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བ་དང་། ལམ་སྒོམ་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་

ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལ། ལུགས་

@272B འདིའི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྐྱོ་སྐྱར་གཉིས་ལས་སྐྱར་འདེབས་ནི་ཀུན་བཏགས་ཏོ་ན་དང་། དེ་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་ལུགས་སུ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། སྐྱོ་འདོགས་

ལ་ཀུན་ལྟན་གཉིས་ལས་སྟ་མ་ནི་གཞན་སྟེ་དང་བྱེ་མདོའི་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་འོག་ཏུ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་སྟོན་པས་ཕྱི་མ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག

འཛིན་འཇོག་དགོས་ཤིང་། ཆོས་བདག་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་སྨིན་པ་རྒྱུད་ལ་འགོག་པ་ལྟར་མིན་པར་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་འགོག་ཚུལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་བའི་སྐྱོ་ནས་འགོག་པ་སྟེ། རིགས་པའི་

དགག་བྱ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་སོ། །ལམ་རིམ་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཛིན་པ་ལ་དགག་བྱར་གསུངས་པ་དང་དེས་བཟུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དགག་བྱར་མཛད་པ་གཉིས་ཡོད་

དོ། །འོན་ཀྱང་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་

གསུངས་པ་དང་འབྲ་བར་འདིར་ཡང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡུལ་ཅན་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་མཐའི་ཚོས་བདག་བཏགས་པ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྟུང་བའི་ཚོས་བདག་སྟབས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཚོས་བདག་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྒྲོ་ན། གཞུང་ལས། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིགས་པའི་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་གི་

@273A ཞེས། །ཐད་འདི་དང་དྲངས་ཟིན་ལམ་རིམ་དང་། དེ་མཐུན་སྟོང་ཐུན་སོགས་སུ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲིར་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་

དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་། ལྷན་སྐྱེས་དེ་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་ལས་དེའི་ཡུལ་གཙོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེ་བཙུན་པས་རྟགས་དང་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མ་

ཕྱེ་བར་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་ཡོད་

མེད་གཉིས་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྐོ་མང་གིས་སྐབས་འདིའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱང་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱར་བྱེད་པས་རིགས་པ་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་རྟགས་ཡང་དག་གི་དགག་བྱ་ལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་

རང་ལུགས་སུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁ་ཅིག་གཞུང་དུ་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱན་བཏགས་ནི་གཞན་སྟེ་དང་བྱེ་མདོའི་ལུགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་གཞན་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སར་སྲིད་པ་འཚོག

དོན་གྱི་སྟེ་ཚན། སྟུམ་བྱེད་ཀ་ཏྲའི་བྱའི་མདོ་གསམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་བཀག་ཅིང་། གཞན་སྟེ་ལ་ནང་བའི་ལུང་འདྲེན་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སར་སྐྱོ་འདོགས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་བཀག་པ་ལས་རིགས་པའི་

འགོག་ཡུལ་ལ་གཞན་སྟེ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདིའི་གཞུང་མང་པོར། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་མང་པོར་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་གཉན་ཏེ་རང་འཛིན་

@273B རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པར་དོས་སུ་མ་ཟཁད་ཀྱང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྣོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མ་དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེར་

ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད། ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་

དང་ཕྲད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་འདིར་བསྟན་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་བཞད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཕྲད་

པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་བསྟན་ལ། བྱང་ས་སོགས་ལས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་

ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གམ་དབུ་མའི་དོན་

མཐར་ཐུག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འབད་པ་དུ་མས་སྨིན་བ་འོག་ཏུ་སྒོ་འདོགས་འགོག་སྐབས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་པས། གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་སྟེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་མཚན་གྲུབ་པར་

སྒོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འདི་ཇི་ལྟར་ཡིན་དབྱིས་ཕྱིན་མ་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐའ་ཆོད་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་འདོད་

@274A ཞེས། །པའི་ཀུན་བཏགས་ནི་ཀུན་བཏགས་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱ་བར་ཕུང་སོགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་མིང་བརྡས་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་འཛེ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་བརྡས་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་

བཏགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཕུང་སོགས་ཡོད་པས་དེར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་སྒྲོ་འདོགས་མིན་གྱི། ཕུང་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོར་རང་

མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒོ་འདོགས་ཏེ།

མདོར་ན་ཕུང་སོགས་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་ཕུང་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྒོ་འདོགས་དང་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་ཆོས་བདག

ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ། །འདིར། ཆོས་བདག་ཏུ་བླུབ་ཚད་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་བརྡས་བཏགས་ཚུལ། བཏགས་པའི་ངོ་བོར་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པར་སྣང་

ཞིང་ཞེན་ཚུལ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་ལྟར་བླུབ་མ་བླུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་ཚུལ། སེམས་ཙམ་པས་དེ་ལྟར་ཐུབ་པ་འགོག་ཚུལ། འགོག་ཚུལ་དེ་དང་གཟུང་འཛིན་རྗས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ཤེས་

འཆོལ་བཞི་སོ་སོའི་སྒོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་བརྡས་བཏགས་ཚུལ་ནི། སྟོན་པོ་ལྟ་བུ

ཁྱད་གཞིར་བརྒྱང་ནས་བརྡ་བྱང་གང་ཟག་གིས་དེ་

@274B ལ།། འདི་སྟོན་པོའོ། །འདི་སྟོན་པོའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སྨྲ་རྟོག་གིས་ཐ་སྙད་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྟོན་པོ་དེ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་སོང་ཡང་སྨྲ་རྟོག་ལ་ལྟོས་ནས་སོང་བ་དང་གྱུབ་པ་དང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བཏགས་

པའི་ངོ་བོར་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་ཞེན་ཚུལ་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཚུལ། དེ་དག་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་གྲུབ་ཚུལ། དབང་ཤེས་གཅིག་ཡའང་བག་ཆགས་སོ་སོའི་དབང་གིས་རྣམ་

རིག་མི་འབྱ་བ་དུ་མ་སྣང་ཚུལ། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་སྟོན་པོ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྟོན་པོ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ། སྟོ་སོགས་མིང་བརྗོད་

གཞིར་ཡོད་ཙམ་དང་དེར་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་དགག་བྱའི་སྐབས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་བཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་བ་གཉིས་

མི་འདུ་ཚུལ། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་

གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་མི་འདུ་ཚུལ། དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་སོགས་སྟོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྣང་བ་དང་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཚུལ།

དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་གྱི་དགག་བྱ་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་ལུགས་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་ཚུལ། གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་མིང་བརྡའི་གཞིར་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་

@275A ཞེས། ।དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཚུལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྟ་སྣང་བ་དང་དེ་དག་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་མི་འདུ་ཚུལ། ཚུར་མཐོང་གི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྣང་ཚོད་

ལྟར་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ཚུལ། ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐབས་འདིའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་དེའི་མཐའ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་པས་དེ་དག་རིམ་པར་

ཨཞད་ན། དང་པོ་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ལ་དེས་

ཁྱབ་པ་གང་ཞེག །མ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་དེས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོས་འདུས་བྱས་རྣམས་བསྡུས་པར་ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཆོས་ཁམས་ཀྱིས་ཁྱབ་

ཅིང་། ཡུལ་ཁམས་དྲུག་པོ་ཉེ་བར་སྤྱད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་གྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགུའི་ཇུས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་

གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་བག་ཆགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དབང་གིས་གྱུབ་པས་ཁྱབ་སྟེ། ལུས་ལས་ཅན་ཟ་བ་པོ་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དུས་གྱངས་ཡུལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་རིག་དགུ་མངོན་རྟོག

ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་གཉིས་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་། བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་འཆི་འཕོ་བ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རིག་བཞི་སྤྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བར་

ཐེག་བསྡུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་

@275B རིག་དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མིག་སོགས་ཁམས་ལྔ་ལུས་ཀྱི་དང་། ཉོན་ཡིད་ལུས་ཅན་གྱི་དང་། ཡིད་ཁམས་ཟ་བ་པོའི་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཁམས་དྲུག་དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་བྱའི་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་ཉེ་བར་སྟོང་

པའི་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་ཆད་པ་མེད་པ་དུས་ཀྱི་དང་།། གཅིག་བཟུ་སོགས་གྲངས་ཀྱི་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཡུལ་གྱི་དང་། མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་བཞི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དང་། བདག་དང་བདག་གིར་

སྣང་བ་བདག་ཏུ་སྣང་བའི་དང་། གཞན་དང་གཞན་གྱིས་སྣང་བ་གཞན་དུ་སྣང་བའི་དང་། ལྷ་མི་བདེ་འགྲོའི་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ངན་འགྲོའི་དང་། འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཆི་འཕོ་བའི་དད། སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རིག་ལ་འཇོག

པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཐེག་བསྡུས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཏེ། བཤད་སྤྱིར་གྱིས་ཉེ་བར་སྟོང་པའི་རྣམ་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་ལྔ་དང་། དུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྣང་བ་བཞག་གོ །དེ་དག་

འབྲུབ་བྱེད་བག་ཆགས་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་དེ།

ཐ་སྙད་སྤྲ་ཚོགས་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆབས་ལ་མངོན་རྫོད་ཀྱི་བག་ཆགས་སམ་རྫོས་པའི་བག་ཆགས། ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལང་འོ་སྣམ་པའི་བློ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་སམ་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་

བའི་བག་ཆགས། བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ལ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་སམ་རྣམ་སྨིན་གྱི་བག་ཆགས་ཟེར་ཞིང་། བག་ཆགས་ལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ།།

@276A ཞེས། །སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེད་བྱེད་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། མཚན་དཔེ་སོགས་སྐྱེད་བྱེད་ཟག་མེད་ཀྱི་བག་ཆགས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་

དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྣང་བ་ལ་འང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་དང་། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཀུན་བཏགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མིང་བརྡས་ཡོད་པར་བཞག་མི་རྟུས་པའི་

རྩོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔོ་འཛོམ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་སྟོན་པོ་རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་དང་། སྟོན་པོ་སྟོན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗ་འཇུག་པའི་གཞིར་མངོན་རྟོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། སྟོན་པོ་མིང་བརྗའི་གཞིར་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ཡང་བག

ཆགས་དེའི་དབང་གིས་སྣང་ཞིང་། སྟོན་པོ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མིང་བརྗ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་ནི་བདག་ལྟ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལ། སྔོ་འཛོམ་མིག་ཤེས་ལ་རིགས་(MZU)ན་

བག་ཆགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་སྟེ། སྟོན་པོ་དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་སྟེ། སྟོན་པོ་སྣང་ཚེ་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་ཆུལ་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་སྟེ། སྣང་ཆུལ་དེ་

དན་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་འདི་སྟོན་པོའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིག་ཤེས་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་མི་སྣང་ན་སྟོན་པོ་དེ་དམར་པོར་འཛིན་པའི་

རྟོག་པ་དབང་ཤེས་དེས་མི་འདྲེན་པ་བཞིན་ཡིན་

@276B བའི་ཕྱིར། ཁྱད་པར་དུ་སྣོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྣོན་པོ་ཐ་སྣད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྣོན་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན་མིག

ཤེས་དེ་ལ་སྣོན་པོ་མིང་བརྗོད་གཞིར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་ལྟར་ཡིད་ཀྱིས་ཞེན་པའི་སྐོར་ནས། དེའི་ངོ་བོ་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉན་འདེབས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་ཉན་འདེབས་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་འང་མིག་ཤེས་དེས་རང་སྟོབས་

ཀྱིས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཟུགས་ཞེས་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྣམ་པར་མི་འཆར་བར་མིང་བརྗོད་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་གཞིར་སོང་བར་འཆར་

བའི་ཕྱིར། ལྟ་བ་ཡོད་དེ། སྣོན་པོ་དེ་སྣོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མིང་བརྗོད་སྟུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མིང་བརྗོད་ཀྱི་གཞིར་ཡོད་ཙམ་གྱི་དོན་དང་། སྣོན་པོ་དེ་སྣོན་པོ་

ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་རྟོད་པའི་སྒྲའི་བརྟོད་བྱ་

དང་སྟོན་པོ་འོ་སྐམ་དུ་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞིར་མིང་བརྗ་སྨྲར་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་སྟོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་པ་ནི་མིང་བརྗ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་ཉིས་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡོད་

དེ། སྡ་མ་ནི་གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་སྐོ་ནས་འཛིན་སྐངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྒྲ་རྟོག་གིས་ཐ་སྙད་སྨྲར་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་རང་གི་སྟོད་

@277A ཞེས། །ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སོང་བར་སྣང་ཞིང་རྗེས་ཀྱི་རྟོག་པས་ཀྱང་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་ནས་གཟུགས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ཞེན་པའི་གཞིར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པས་རང་མཚན་ཉིས་མ་གྱུབ་པར་

འཇོག་ལ། གཟུགས་སོགས་

སྣ་རྩོག་གིས་ཐ་སྙད་སྨྲར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སོང་བ་ལས་དངོས་དབང་གིས་དེར་མ་སོང་བ་ནི་གཟུགས་སོགས་རྩོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཅིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ།

བཀག་པའི་བདག་མེད་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྷོས་པའི་ཚོས་བདག་ཐུ་མོ་བཀག་ཙམ་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཆུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཆུལ་བྱེད་དགག་བྱ་ཟློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་ཞིང་། གང་

འཆར་དཀའ་བ་དེའི་སྣང་ཆུལ་ངོས་ཟིན་ན་འཆར་སྨྲ་བ་དེ་འགོག་པ་ལ་ཕན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བཅུ་བ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་། ཕྱི་མ་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་བག་ཆགས་

ཀྱིས་མ་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཡུལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྣང་། བག་ཆགས་དེས་བསླད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རང་ཡུལ་དེ་ཕྱི་དོན་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྣང་

བའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚུར་

@277B མཐོང་གི་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་ལ་བལྟས་ཚེ་ཕ་རོལ་ནས་ཚུར་སྟོན་པོའི་སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་སྟོན་པོ་དངོས་མིན་པར་ཐོག་མེད་ནས་གོམས་པའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཚ་ཀུན་བཏགས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་ཉིད་འཁྲུལ་བའི་སྣང་ཚ་ཙམ་མིན་པར་མ་འཁྲུལ་པའི་སྣང་བ་ཡིན་ན་སྣང་བ་དེ་དོན་མཐུན་དུ་སོང་ནས་གཟུགས་སོགས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་རྟོང་ཚད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱོ་བ་ལ། དེ་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པོ་ལ་བརྟ་སྟོང་

ཆོ་ཡང་རང་ཅག་ལ་ཤར་ཆོད་ཙམ་པོ་དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཞེས་བརྟ་སྟོང་ཞིང་བརྟ་དེ་སྟོང་བའི་གཞིར་བཟང་བས་སྟོན་པོའི་མིང་ཅན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྟོན་པོ་དངོས་ནི་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་ལྟ་བུར་ཚུར་ཤར་བ་དེ་གཅིག་ཡིན་ཞིང་སྟོ་འཛིན་

ཤེས་པ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ལ། དེ་མིད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། རྣི་ལམ་གྱི་བློང་པོ་ལ་གང་དུ་སྣང་བའི་གཞི་དེར་དོན་གྱིས་བླུབ་པའི་བློང་པོ་ཞེག་ཀྱང་མི་འཛོག །རྣི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་

འཇོག་མོད། ཤེས་པ་དེ་དང་བག་ཆགས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་

པའི་ཤེས་པ་དེའི་སྣང་ཚ་ཞིག་འཇོག་པ་བཞིན་ཏེ་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པ་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྟོན་པོའི་མིང་ཅན་དེ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་

བརྟེན་དུ་མེད་པས་བརྟེན་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། བརྟེན་མེད་ཅེས་འཇོག་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་གོང་དུ་སོང་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཚུར་མཐོང་གིས་རང་གི་སྣང་ཚོད་ཙམ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ཞིང་དེ་མཐོང་བ་ན་སྟོ་སོགས་མཐོང་ཞེས་འཇོག

@278A ཞེས། །དགོས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་དག་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་བས་བརྟེན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དངོས་ལ་བརྟེན་བར་འགྲོ་ཞིང་། དེ་མཐོང་བས་བརྟེན་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་མཐོང་བར་འཇོག་ཐུབ་པ། དཔེར་ན། མདོ་

སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་བརྟ་དངོས་སུ་སྨྲོར་གཞི་དང་སྣང་བའི་ཡུལ་ནི་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་དངོས་སུ་བརྟ་སྨྲོར་པ་དང་དེ་དངོས་སུ་སྣང་བས་

བྱམ་པ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་བྱམ་པ་དངོས་སུ་སྣང་བར་

འཇོག་བ་བཞིན་ནོ། །ཚུར་མཐོང་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་སྟོན་པོ་སྣང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བརྗོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་སྣང་བ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ནམ་སྣང་བའི་ཚེ་ཐ་རོལ་ནས་ཚུར་འཆར་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་

དེས་དྲངས་པའི་རྟེན་ཀྱི་རྟོག་པས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ན་ཐ་རོལ་ན་ཡོད་པའི་སྟོན་པོ་ཞེས་ཞེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཅུ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཚོས་དེ་དང་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བརྟགས་པའི་སྒྲ་རྟོག་འཇུག་པའི་གནས་སུ་མིང་བརྟགས་པ་ལ་མ་

ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཚོས་བདག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚད་དོ། །ཚོས་བདག་དེ་ལ་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཐ་སྙད་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་རྟོག་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་

སྟོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་རྗོད་པ་སྒྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་བརྗོད་བྱང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། རྟོག་པ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཞེན་གཞིར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་གཉིས་རེ་འཇོག་པ་དང་། ཚུལ་

དེ་ལྟར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་

@278B ནི་འདིའི་སྒོ་འདོགས་སོ། །ཤང་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་དོན་གཞན་རྒྱང་ཆད་དུ་གྱུབ་པ་དེ་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྷོས་པའི་ཆོས་བདག་གམ་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་ཚད་དང་། དེ་ལྟར་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་འདིའི་སྒོ་འདོགས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྱུབ་པའི་དོན་ཡང་། སྟོན་པོ་ལྷ་བུ་ལ་མཆོད་ན་འདི་སྟོན་པོ་འོ་ཞེས་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དང་དེས་ཞེན་པའི་གནས་སུ་མིང་བརྡ་སྦྱར་བ་ལ་མ་ལྷོས་པར་སྟོན་པོ་རང་གི་

གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡང་། སྟོན་པོ་ལྷ་བུ་ལ་མཆོད་ན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་གཟུང་བྱའི་སྟོན་པོ་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་ནས་རྟུལ་དུ་མ་འདུས་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་གྱུབ་པ་ལ་བྱའོ། །སྟོ་སོགས་མིང་བརྡ་འཛུགས་པའི་གཞིར་སྒྲ་རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་སོང་པ་ནི། ཐག་ཁྲ་སྒྲལ་དུ་སྣང་བ་དེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་སྣང་བ་ཡིན་པ་དང་

མཚུངས། སྟོ་སོགས་མིང་བརྟ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྒྲ་རྟོག

ལམ་ལྟོས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སོང་བར་སྣང་བ་ནི་ཐག་ཁྱོལ་སྣང་གི་གང་ཟག་ལ་སྣང་བ་དེ་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྣང་གཞིའི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོ་ནས་སྟང་བར་འཆར་བ་དང་མཚུངས། སྟོ་སོགས་མིང་

བརྟ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སོང་བར་ཞེན་པ་ནི་ཐག་ཁྱོལ་སྣང་གི་གང་ཟག་གིས་སྣང་གཞིའི་ཐག་ཁྱད་ཏེ་ཉིད་དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་ནས་སྒྲལ་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

@279A ཞེས། །མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཤད་འཛིག་པར་སྣང་བ་དང་མཚུངས། རང་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་མི་འཆར་

བར་ཕྱི་རོལ་ནས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་རྣམ་པ་གཉིད་པར་འཆར་བ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་རང་ལ་འཁྲུལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྣང་བར་མི་འཆར་བར་སྣང་བའི་གཞི་དེར་དོན་གྱིས་གྲུབ་

པའི་སྐྱ་ཤད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པར་འཆར་བ་

དང་མཚུངས། དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ཞེན་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱ་ཤད་ཡོད་པར་ཞེན་པ་དང་མཚུངས་སོ། ༥ །སྟོན་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུགས་སུ་

དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཡོད་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདིར་

བསྟན་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་

ལ། དེ་མེད་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱི་མོར་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྟྭས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་

ཚུལ་ཡང་གཞུང་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག

མེད་དེ་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆེས་པ་ཉིད་དེ། ནས། དེ་ཉིད་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་ཤེན་ཀུ་གསལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟ་བབ་འདོད་མི་རྟུས་ཏེ།

མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག

@279B མེད་ཐུ་མོ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུ་མོར་མ་བསྟན་པ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་བཏགས་གཞན་རང་མཚན་

གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞུང་ལས། སྤྱིར་ཀུན་བཏགས་ལ་སྤྲོ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་

དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མ་གསུངས་པ་ནི། ཀུན་བཏགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛིག་པའི་སྐབས་སུ་དག་མི་མཐོ་བས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདི(ZN) པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཏུ་བསྟན། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་ནམ་མཁའ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་

གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་གྱུར་

དགོས་པ་གང་ཞིག །ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྱུར་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྱུར་སྟེ། གཞན་དབང་དོ་བོ་དང་ཕྲད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་སྣང་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་བ་དེ་དེ་ལྟར་གྱུར་

ན་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དེ་དོན་དང་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཕྲད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ངོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཐག་ཕྲ་སྐུལ་དུ་སྣང་བ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྣང་

@280A ཞེས། །བ་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་དེ་དོན་དང་མཐུན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཕྲ་སྐུལ་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ནམ་མཁའ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་

མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་བདག་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་དབང་དོ་བོ་དང་ཕྲད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་

གྱིས་གྱུབ་པ་ཆོས་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྐྱུ་མའི་སྣང་བ་བདེན་དུ་ཆུགས་ཀྱང་ཆོས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡང་། ཚུར་མཐོང་གི་སྣང་བ་འདི་བདེན་པར་གྱུབ་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་བ་བཞིན། འདི་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཀུན་བཏགས་གཞན་རང་

མཚན་གྱིས་གྱུབ་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡང་། གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱི་གྱུབ་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས། གཞུང་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་

རང་མཚན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཞེས་སྨྲྀབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་བཟློང་བ་ལྟར་མེད་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་ནི་ཞེས་སྨྲྀབ་དགེ་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་ཡང་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་

དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་ནོ། །སྟོང་ཐུན་ལས། གང་རས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་

ཅག་གི་རྟེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག

@280B པུས་གསལ་བར་མཛད་དུ་ཟད་ཀྱི། མ་ཁས་པར་ཁས་འཆེ་བ་གཞན་མཐའ་དག་གིས་ནི་དབང་ཤེས་རང་གི་སྣང་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པུ་ལས་གཞན་པ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་འཇོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་སྨྲ་མ་ནུས། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཙམ་ཞིག་མཐོང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བཀག་པའི་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་གླང་ཚེས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ཞེས་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་རྒྱ་

ཆུང་བའི་གཏམ་སྟེ། ཞེས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། སྤྱ་མ་ནི་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་མིང་ཙམ་ཡང་བོད་

དུ་སུས་ཀྱང་མ་ཐོན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་གཉིས་སྒོམ་དཔོན་སོ་སོའི་ལུགས་སུ་འཇོམ་ཅིང་སྣ་ན་མ་ཐོང་རྒྱ་ཆུང་བའི་གཏམ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ནི། ནས། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་

ལྟར་རང་གི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུད་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་འང་མ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྟོན་པོའོ། །འདི་གཟུགས་སོ། །འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག

@281A ཞེས། །པས་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་རྟོད་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་

སོགས་ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འདྲུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན། ཞེས་

གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་མི་འཐལ་ཏེ།

གཟུགས་སོགས་མིང་བརྡའི་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བ་དེ་མིང་བརྡའི་གཞིར་སྣང་བས་མངོན་རྟོག་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་། སྣང་བ་དེ་དངོས་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་བས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྣང་

བར་བཞག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་དེ་འདྲའི་ཀུན་བཏགས་སྣང་བ་ནི་མངོན་རྟོག་དང་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱུབ་པར་སྣང་བ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བཞག་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། ཆོས་བདག་བག་ཆགས་

ཀྱི་དབང་གིས་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདེན་བྱུབ་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག །གཟུགས་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་མིང་བརྡ་འདྲུག་པའི་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་བྱུབ་པར་

སྣང་བའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་མངོན་རྟོག་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཤར་བའི་སྣང་ཆ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྣང་གི་

བག་ཚགས་ཀྱིས་ཤར་བའི་སྣང་ཆ་ཡིན་པའི་

@281B ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས་དེ་གཉིས་ལྡོག་ཚས་ཕྱེ་བ་མ་གཏོགས་ཀུན་བཏགས་གཅིག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་མེད་ཟེར་བ་གང་འཐད་བརྟག་གོ །ཁ་ཅིག །ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ་རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་ཤར་ཡང་བག་ཚགས་ཀྱིས་

འཆར་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིར་རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་ཡིན་ན་བག་ཚགས་ཀྱིས་ཤར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་བག་ཚགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚོགས་གཉིས་སྟོབས་ཀྱིས་ཤར་བ་བཞིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ངོ་ །ཁ་ཅིག །རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་པོའི་གང་རུང་ཡིན་ན་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་གང་རུང་ཡིན་ན་བག་ཚགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་བག་ཚགས་ཀྱིས་སྣང་

དགོས་པར་འདུ་ཡང་། དེའི་ནང་ཚན་གྱི་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་བག་ཚགས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་ །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྫོད་པ་དང་། ལན་

ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས། ཞེས་

སོགས་བྱུང་། དེ་ཡང་གང་ལ་རྟོད་པའི་གཞི་ནི། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོད་འཛུགས་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་བདག་དང་། དེ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐུབ་མོར་གཞུང་འདིས་བསྟན་པ་ལ་རྟོད་པ་སྟེ། གཞུང་ལས།

གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྗོའི་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དེ། ཞེས་པས་སྟོན་ཏོ། །གང་གིས་ན་ཆོལ་བ་ཁོང་ནས་བསུས་པས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོད་པའི་ཐུབ་མཚན་ཡང་གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོ་འཛུགས་པའི་གཞིར་

@282A ཞེས། །ངོ་བོའི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུལ་འདི་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཅེང་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་དུའང་འདི་རྟུལ་དུ་བཏོན་པའི་ཚུལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་བཏོན་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་

མཛད་པ་ལ། ལུགས་འདིར་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་བ་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཚུལ་འདི་དེ་དུས་ཀྱི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དུ་མའི་བློར་མ་བདེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་

རྩོད་པ་ནི། དེ་ལ་རྩོད་པ་ལྟ་དང་ལན་ལྟ་ཞེས་

གྲགས་ཆེ་བ་ལྟར་ན། དང་པོ་ལྟ་ནི། འགལ་ལོ་དང་། འཇུར་ལ་དང་། མི་འཐད་དོ་དང་། མི་སྣང་ངོ་དང་། བྱེས་ཤེག་གི་བར་བྱེས་རིམ་པར་སྟོན་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་བྱེས་གྱུབ་པ་བཀག་ནས་

དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་འཛོག་ན་གཟུགས་སོགས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་བྱེས་གྱུབ་པ་འགོག་གམ། གཟུགས་སོགས་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་བྱེས་གྱུབ་པ་འགོག །དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ།

གཞན་དབང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟོང་བར་དོན་སྨྲ་ལ་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གནས། ནས། ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་བྱེས་སྟོང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྱུབ་ཏུ་བཞད་པ་དང་། བྱང་ས་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཀྱི་

དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པའི་

@282B གེགས་བྱེད་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དབང་མིང་

བརྟའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་ཟཱཊ་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། སྒྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་རང་མཚན་མིན་པའི་དངོས་མེད་དུ་དོན་སྣ་རྣམས་ལ་བླུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་

པ་བླུབ་སྟེ། གཞན་དབང་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པས་སྟོང་པར་བླུབ་པའི་ཚད་མས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་འདྲས་སྟོང་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་

བདག་མེད་ཐུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་དང་པོའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཞེན་ཡུལ་གྱི་གཞི་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་གམ། དེའི་རང་ལྷོག་རང་མཚན་གྱིས་བླུབ་པ་

འགོག་སྟ་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་ན་གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་གཉིས་པའོ། །ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་མཚན་དངོས་མེད་དུ་མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་གསུམ་པའོ། །

གཞན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོད་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤིད་འཕོའི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་སྟོང་བ་དེ་ལས་སྣག་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དགག་བྱ་ཀུན་

@283A ཞེས། །བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྤིད་འཕོའི་མདོའི་ཆོས་ཉིད་བསྟན་པའི་ལུང་དེ་ཉིད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡང་འཐད་ལྡན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་བཞི་པའོ། །

གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱང་ས་སོགས་ལས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་

འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་བཀག་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་

གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་རྩོད་པ་ལྟ་བའོ། ། །སྒྲོ་ན། དན་དབང་ཡིད་ཡངས་སོགས་སུ། གང་ལ་རྩོད་པའི་གཞི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་རྒྱས་བཤད་དང་། རྩོད་པ་པོ་ལེགས་ལྡན་དང་། རྩོད་ཡུལ་སེམས་ཙམ་དུ་

བཤད་པ་དཔྱད་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དེ། ཞེས་ངོས་འཛིན་ཡུལ་གོང་དེར། གཞུང་ལས། ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ། ནས། སྒྲོ་འདོགས་སོ། །ཞེས་

སོགས་ལས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་འབྲེལ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སྤྲིད་འཕྲོའི་མདོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་བསྟན་པར་བཞེད་པ་དང་། སྤྲིད་འཕྲོའི་མདོར་བཤད་པ་

ལས་ལྷག་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མེད་པར་མི་བཞེད་པ་དང་། རྩོད་པ་པོ་ལེགས་ལྡན་ཡིན་ན། ལན་གྱི་སྐབས་སྟོང་ཚུལ་འདི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་གཞུང་ཐེག་བསྟན་

@283B དང་། དགག་ཡུལ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་གཞུང་བྱང་ས་འགོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སེམས་ཙམ་གཞིར་བཞག་སྟེ། གཞུང་འདིས་གསུངས་ཚུལ་ལ་རྟེས་དོགས་པ་ཁོང་སྤྲོང་གིས་ལན་མཛད་པ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་

ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །རྩོད་ཚུལ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་རྩོད་པ་གཉིས་བྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་དང་། སྲིད་འཕེའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱོང་ཚུལ་

གཉིས་ལ་ཁྱད་མེད་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་བྱང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་གིས། གཞན་ཡང་། ཞེས་པས་མཚམས་ཕྱེ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག །དེ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩོད་པ་

གསུམ་བྱུང་སྟེ། གལ་ཏེ། སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། སོགས་དང་། སྐྱོང་ཚུལ། སོགས་གསུངས་པ་ལ་དཔགས་ན་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དཀའ་འགྲེལ་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་

བཀགས་པའི་ཀུན་བཀགས་རང་

མཚན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བ་ལུགས་འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་འདོད་མི་རིགས་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་རྣམ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་དུ་འདོད་པ་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་པར། གལ་ཏེ། ནས། མི་དགོས་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་དང་། གཟུགས་སོགས། ནས། མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་སྟོན་པར། སྟོང་

@284A ཞེས། །ཚུལ་འདི་ལ། སོགས་བྱུང་ཞིང་། སྲིད་འཛིའི་མདོ་དང་ས་དང་པོའི་རྒྱས་སྦྱུབ་དང་། དེས་སྟོང་པར་བྱུབ་པའི། སོགས་དང་པོའི་རྩ་བར་འདོད་ལན་བཏབ་པ་ལ་སྐྱོན་སྟོན་བྱེད་དུ་སྦྱར་རོ། །གཉལ་སྟོན་

དཀའ་འགྲེལ་གྱི་རྩོད་ལན་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལུགས་འདིའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་བྱུབ་དང་རྣམ་དག་

ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གཟུགས་སོགས་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་དམིགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུང་སྟོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་

ཞེན་ཡུལ་ལིན་པའི་གཞི་ལྡོག་གཟུགས་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལྡོག་གཟུགས་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་མདོ་སྡེ་བས་

གྲུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་འཕེའི་མདོ་ལས་སྟོང་ཚུལ་བཤད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱས་སྟོན་པར་རིམ་བཞིན། དག་པར་མི་འགྱུར་བས་དང་།

བཀག་པར་འགྱུར་ལ་དང་། མ་འཐད་

@284B དོ་དང་། མི་སྣང་ངོ་དང་། བྱིས་ཤིག་གི་བར་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་དུ། ཞེས་སོགས་ནི་རྫ་བའི་དམ་བཅའ་ལ་འདོད་ལན་བཏབ་པར་སྐྱོན་སྤོན་བྱེད་དུ་སྨྲོར་ཟེར། གཞན་དག་དཀའ་

འགྲེལ་འདིའི་བཞེད་པ་ལ་རྩོད་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤོང་བ་དེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་དམིགས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་སོ་སོར་

བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཀའ་འགྲེལ་དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེ་འགོག་མི་རིགས་ཤིང་། ཞེས་དང་། མི་སྣང་ཞིང་། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་རེ་རེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ལ་ལས། དེ་ལྟར་ན།

ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་གྲུབ་ཅིང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པ་གཅིག་བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རིགས་པ་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། ཁ་ཅིག །དེ་འོག་མ་དང་མ་སྦྱོལ་ན་སྐབས་དོན་མི་འགྲུབ་

པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཟིར་བ་རྣམས་ལས་

གང་འཐད་དཔྱད་དོ། །ཡིག་ཆར། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡོངས་གྲུབ་མིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོད་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཕྱ་མོ་བྱས་ནས་འགོག་མི་

རིགས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་སྟེ་བཞི་རིམ་པར། འགལ་ལོ་དང་། མི་འཐད་དོ་དང་། མི་སྣང་

@285A ཞེས། །ངོ་དང་། ཇི་ལྟར་འཐད། ཅེས་པའི་བར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །རྩོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ། ཡིག་ཆ་རྙིང་པར། དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་སྟ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། གཞན་དབང་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཉེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ཚད་མས་གྲུབ་པས་ཆོས་བདག་ཕྱ་མོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་

མདོ་ལས་བཤད་པའི་བདག་མེད་

ལས་ལྷག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྒྲིབ་བག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་ལྡོག་པ་དང་། གལ་ཏེ། སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས། སོགས། ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་

ལྡོག །སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། སོགས་དང་། སྟོང་ཚུལ། སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཏལ་ཏ་བསྟན་སྒྲོན་གྱིས་རྟོད་པ་ལྡོག་པར། སྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། འགལ་ལོ་དང་། མི་འཐད་དོ་དང་། མི་སྣང་ངོ་དང་།

ཇི་ལྟར་འཐད། བར་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དང་པོ་གསུམ་རྟོད་པ་སྟ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟོད་པ་ཕྱི་མར་ཡང་བྱས་སོ། །དྲན་དབང་ཡིད་ཡངས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་བདག་ཏུ་བྱས་ནས་འགོག་ན་

དགོངས་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་གཉིས་དང་འགལ་བ་དང་། གཞན་དབང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་མདོ་སྡེ་པ་ལ་རང་

འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་རང་བྱོག་རང་

@285B མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་ཁཊད་པའི་བདག་མེད་ལས་ལྷག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་

ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་ཁཊད་པ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་པ་ལྟ་བུས་ནས་གཞུང་གི་མཚམས་འབྱེད་ཚུལ་ཡིག་ཆ་སྐྱིང་པ་ལྟར་བུས་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་འདིར་རྩོད་པ་དུ་(BBYU)ང་གི་གྲངས་མི་

གསལ་ཡང་། རྩོད་པ་དུ་མ་བྱུང་བ། གཞུང་ལས། ལུགས་འདི་ལ་འགལ་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་མེད། ཅེས་པ་དང་། རྩོད་པ་ལྟག་མའི་ལན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་། དོན་ལ་རྩོད་པ་བཞིའམ་ལྔ་འཐོབ་

ལ་དྲུག་མི་འཐོབ་སྟེ། དྲུག་པར་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྲོར་བར་འདོད་པའི་གཞུང་ནི། རྟ་བའི་འདོད་ལན་ལ་སྐྱོན་སྤོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྔར་བཀོད་པའི་རྩོད་གྲངས་དང་རྩོད་ཚུལ་མི་འདྲ་

བ་རྣམས་དབྱེ་བསྡུ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཞུང་དུ། གཟུགས་སོགས་རྣོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་སྟེ་བདུན་རྒྱུན་དང་། སྒྲ་ལ་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྒྲ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་རང་གིས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་

དང་། སྒྲ་ཀུན་ནས་སྐྱོང་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེའི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པ་ཡོད་པས་ཡིན་ན། སྒྲའི་སྣང་ཡུལ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ། རིགས་རྒྱུན་ལས། འོན་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དོན་དང་

@286A ཞེས། །མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ན་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་མེད་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཁོའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་ཀྱང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་ཞེན་ཡུལ་ཡོད་པར་མི་

བཞེད་པར་མངོན་ཏེ། རང་ལུགས་སྐབས་ཞེན་ཡུལ་ལ་སྐྱེས་བུ་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་གཉིས་ལས་མ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། སྟེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། ཞེན་ཡུལ་ནི་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་སྣང་ཀྱི་ཡུལ་

དུ་གྱུབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་

དཔགས་ན་དེས་སྐྱེས་བུའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་མི་བཞེད་དམ་བརྟག་ཅིང་། སྒོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་མངོན་སུམ་བྱི་ཞེན་ཡུལ་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱང་སྤྲོར་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ལན་དེ་

དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཐོག་མར། གཞུང་ལས། གཟུགས་སོགས་མིང་དང་བརྡའི་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག །ཅེས་པའི་དོན་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལ། ཉན་ཐོས་སྟེབས་གཟུགས་སོགས་མིང་

བརྗོད་ཡུལ་ཡིན་པ་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པས་དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་། དེ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དེ་སྒྲ་རྟོག་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་དབང་གིས་གྱུབ་

དགོས། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོད་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སོང་བས་དེས་སྟོང་པ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩོད་པ་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་ཕྱོགས་

སྔས་སྒྲོན་བརྩོད་པ་ལྟར་འཇུག

@286B པས་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། བཞི་བའི་ལན་ནི་འོག་གི་སྒྲོ་འདོགས་དགག་པ་དངོས་ཀྱི་སྐབས། དེའི་ཕྱིར། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལྟ་བའི་ལན་ཡང་སྐབས་དེར། སྔར་ཨཱདྷ་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་

བཏགས་པ་རང་མཚན་གྱིས་སམ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་སུ་འཆད་འགྱུར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྩོད་པ་གསུམ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་

བའི་ལྷོག་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འདྲས་སྟོང་བ་ཉན་ཐོས་སྡེའས་གྲུབ་མ་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་སོགས་མིང་བརྗོའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་ཚུལ་འདི་བྱང་སར་ཤེས་སྒྲིབ་དགའ་བྱེད་ཡི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་དབྱ་མའི་ལམ་གོང་ན་མེད་

པར་གསུངས་པ་གང་། ཐེག

བསྟན་སྲུ་འདིའི་སྐོར་ནས་འཇུག་པ་དེ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་གང་ཞེ་ན། སོགས་དྲངས་ཟིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་

སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ནས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལེགས་པར་ཟིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་བསྟན་

@287A ཞེས། །ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་བརྩོན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ། ནས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་འོག་ཏུ་གཞུང་ལས་འདྲེན་པར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་རང་སྡེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ལས་འོས་མེད་དེ། དེ་ལ་གཞན་སྡེར་མ་ཟད་རང་སྡེ་ཡོད་པ་

གང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་

སྤྱོད་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ན་བྱང་སར་སྲིད་འཛིའི་མདོ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་གང་ཞེག །གཞན་སྟེ་ལ་རང་གི་

སྟོན་པའི་ལུང་གིས་འགོག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། སྲིད་འཛིའི་མདོ་ལས། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །སོགས་སྟར་དྲངས་པ་དང་། དོན་གྱི་སྟེ་ཚན་གྱི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད། །

དེ་ཀུན་ཐུབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཏེ། །གཟིགས་དང་གསན་ལ་བཞེད་པར་མི་མཛད་པས། །དེ་ནི་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་གང་གིས་འཛིན། །ཅེས་དང་། སྨྲས་བྱེད་ཀ་ཏུའི་བུའི་མདོ་ལས། འདི་ན་དགེ་སློང་སྨྲས་བྱེད་ནི་ས་ལ་བརྟེན་

ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཇིག་རྟེན་འདི་དང་

འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་། ཉི་མ་དང་ཟླ་

@287B བ་འདི་གཉིས་དང་། མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣེད་པ་དང་བཙལ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བརྟགས་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔྱད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ཅིང་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་དོ། །

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བློ་སྟེ། དེ་གཉིགས་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་རིག་པ་དང་ཉན་

ཐོས་སྟོ་བས་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་རེ་ལས། ལུང་དང་པོའི་དོན་ལ་སྟ་མས། མིང་གང་དང་གང་གིས་ཆོས་གང་དང་གང་བརྗོད་པའི་ཆོས་དེ་རྣམས་ལ་མིང་བརྗོའི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཡོད་པ་མིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་

ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མས། ལྷོ་ཕྱོར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་རང་རྐྱ་བའི་བདག་དེ་ནི་ཡོད་པ་མིན་པ་ནི་གང་

ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་

ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ལ་སྦྱམས། གཟུགས་སོགས་སུ་མིང་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བས། འཇིག་རྟེན་དག་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་

བདག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་པས་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་དེར་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། སྨྲ་པས་མི་བཞེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་སྤྱི་ཞིག་ཀོས་འཇིན་ཅེས་པ་དང་། ཕྱི་མས། གཟུགས་

@288A ཞེས། །གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲའི་འཇུག་གཞི་ཡིན་པ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་ཀུན་དེས་བཟུང་ཞིང་ཞེན་པ་ལྟར་སྟོན་པས་མི་བཞེད་ཅེས་པ་དང་། ལུང་གསུམ་པའི་དོན་

ལ་སྦྱ་མས། དགེ་སློང་སྨྲས་བྱེད་མིང་བརྗོའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་མི་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། ཕྱི་མས། དེས་ས་ནི་ས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་

འཇུག་གཞི་ཡིན་པའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་

གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་མི་བྱེད་ཅེས་འགྲེལ་ལོ། །ལན་གདབ་པ་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོ་འདོགས་ལྟོས་སྐྱེས་དོས་གཟུང་ན། སྟོན་པོ་ལ་གཟུགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་ཚེ་སྟོན་པོ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཇི་ལྟར་

སྣང་བ་ལྟས་པ་ན་མིང་བརྗོད་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། བསྟུབར་དེ་ལ་སོ་སྐྱེ་རྣམས་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བརྗོད་པཉམ་ཐ་སྙད་གདགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྟེ་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗོད་བྱེད་མིང་གིས་

བཏགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཤེས་པས་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་རྒྱུ་ལྟས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་

ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་ཕལ་པ་ལ་དྲིས་པ་ན་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ལས་གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་

པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་རྒྱ་མེད་

@288B པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དྲིས་ཚེ་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་པས་ནི་གཟུགས་དེ་གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་ཉིས་བྱུང་པར་བརྟུང་བ་གསལ་བར་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུ་མའི་རྟས་སྦྱངས་ཀྱིས་

རེའུ་ཤིང་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྟ་གྲང་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་དྲིས་པ་ན། གཞི་འདིར་ཡོད་པའི་རྟ་གྲང་འདིའོ་ཞེས་ཡན་བཏབ་པས། དེས་རེའུ་ཤིང་གི་ངོས་ན་རྟ་གྲང་ཞིག་བྱུང་པར་བརྟུང་བ་གསལ་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གཞན་དུ་ན། དེ་ལྟར་དྲིས་པ་ན་སྐྱུ་མའི་རྟས་སྦྱངས་ཀྱིས་རྟ་གྲང་དུ་སྣང་བ་ཙམ་ཞིག་ལ་རྟ་གྲང་ཞེས་བརྗོད་པ་འདིའོ་ཞེས་སྨྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་ལྡོག་རང་མཚན་

གྱིས་བྱུང་པ་འགོག་པ་ནི་སྨྲའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྡོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཡང་དེའི་གཞི་ལྡོག་ཀྱུ་དག་བྱའི་རང་མཚན་འོང་བ་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། སྡོན་པོ་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་

ལྷར་དུ་གྱུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་སྟོན་པོ་ལ་

གཟུགས་སོ་ཞེས་བཏགས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའམ་སྟོན་པོ་གཟུགས་སུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པར་བཞག་མ་ཐག་པའི་

དྲིས་ལན་དེས་འགྲུབ་ཅིང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐད་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་དོན་སྣ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་བསྟན་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

@289A ཞེས། །པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་དང་། གཟུགས་ལས་ཆོས་གཞན་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་ཤར་བ་ན་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བ་བཞིན་ཡོད་

པར་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སོ། ༥ །འདིར། བྱིས་པའི་མངོན་ཞེན་རིག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འམ་རྒྱུ་མཚན་ལྟའི་རྣམ་གཞག་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་

བརྩོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱུ་ལྟས་

མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་རྩོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བརྩོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་གཞི་གཟུགས་ལྟ་བུ་དང་། མིང་དང་རྩོད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་

རྩོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་རྩོད་པའི་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་སོ་སྐྱེས་ཆོས་ཀུན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྟ་ཡོད་པར་མདོར་བསྟན་ནས། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལྟར་འདིའི་དངོས་པོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། ངོ་བོ་ཉིད་གཟུགས་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི། མིང་གཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་

ཞེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི།

@289B མིང་རྟམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སྨྲ་མའི་རྒྱབ་ལ་རྒྱབ་གི་སྣང་ཞེན་ཉིས་ཆར་ཡོད་པའི་ལྟད་མོ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱབ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྨྲ་མའི་སྟབས་

རྩས་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཚ་དེ་ལ་བརྡ་སྦྱར་མི་ཤེས་པར། བརྡ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱི་རྒྱབ་ནི་མདུན་ན་ཡོད་པ་འདིའོ་ཞེས་རང་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་རྒྱབ་དེ་སྐྲ་རྩོག་གི་ཡུལ་དུ་རྗེའུ་ཤིང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཞིར་གཞག་ནས་ལན་འདེབས་པ་བཞིན།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུགས་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་བའི་དོན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཚ་དེ་ལ་བརྡ་སྦྱར་མི་ཤེས་པར། བརྡ་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱི་གཟུགས་ནི་འདིའོ་ཞེས་

རང་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཟུགས་དེ་སྐྲ་རྩོག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱི་སྡོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ལན་འདེབས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་དྲིས་ལན་གྱིས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ།

སྐྱེ་བོ་རང་དགའ་བ་ཆོས་ཅན།

གཟུགས་སོགས་སྣ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་ཉིས་གྱུབ་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་སྟོང་བའི་དོན་དྲིས་པ་ན་གཟུགས་འདིའོ་ཞེས་རང་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ལན་འདེབས་ཀྱི། གཟུགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་

དོན་འདིའོ་ཞེས་ལན་མི་འདེབས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མའི་རྟ་གླང་ལ་རྟ་གླང་གི་སྣང་ཞེན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོར་དྲིས་ལན་བྱས་པ་བཞིན། ཞེས་པའོ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གཅིག་ཏུ་དབེན་པར་སོང་སྟེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་

@290A ཞེས། །མཚན་ཉིད་དང་། སྟོའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ན། དངོས་པོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཡིན་གྱི། མིང་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་པོ་འདིའི་

མཚན་ཉིད་ནི་ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་གྱི། མིང་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་

སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་

འཆོལ་བ་ན་ཡང་རང་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་སྐྲ་རྐོག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱི་སྣོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་དེའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བ་ལས། མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྟོང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆོལ་བར་

མི་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། དེ་ཚོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆོལ་བ་ན་སྐྲ་རྐོག་གི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆོལ་གྱི།

མིང་གིས་བཏགས་ཚོད་ཀྱི་སྟོང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་མི་འཆོལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མའི་རྟ་གློང་ལ་རྟ་གློང་གི་སྟོང་ཞེན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བོས་སྒྲུ་མའི་རྟ་གློང་ལ་རྟ་གློང་འཆོལ་བ་བཞེན། ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་

དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་པ་ན་མི་དགའ་ལ་མིང་གཟུགས་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་ཚེ་མ་རྟེན་པ་ན་མི་དགའ་བ་

མེད་པ་དང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་

@290B འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་མ་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་ལ། མིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་བར་བྱེད་པའི་ཆོ་མ་རྟེན་ན་ནི་

མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ཆོ་རང་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་དོན་གྱི་སྤྲོད་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས་བཙལ་བ་ལས་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྣང་བ་

གཞིར་བྱས་ནས་བཙལ་བ་མིན་པས་གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་གཟུགས་ཡིན་པར་མ་རྟེད་ན་མི་དགའ་ལ། གཟུགས་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གཟུགས་ཡིན་པར་མ་རྟེད་ན་མི་དགའ་བ་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པ་དགའ་སྟུག

འདྲེན་པས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཞེས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་གཟུགས་ཡིན་པར་མ་རྟེད་ན་མི་དགའ་ལ། གཟུགས་ཞེས་མིང་

བཀགས་པ་ཙམ་གཟུགས་ཡིན་པར་མ་རྟེད་ན་མི་

དགའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱུ་མའི་རྒྱང་ལ་རྒྱང་གི་སྣང་ཞེན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོས་སྐྱུ་མའི་རྒྱང་ལས་རྒྱང་མ་རྟེད་ན་མི་དགའ་ལ་མིག་འཕྱལ་ཙམ་རྒྱང་དུ་མ་རྟེད་ན་མི་དགའ་བ་མེད་པ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཞན་

ཡང་ཆོག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་ལ་མིང་ནི་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་མིང་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱ་བག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་

@291A ཞེས། །པ་ཡང་མ་ཡིན། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིང་གང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱི་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་

མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིང་གང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་དེ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་ན་ནི། ནས། གང་སྒྲོ་འདོགས་ཤིང་འཛིན་

པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་

ཕྱིར་མིང་ཌི་ལྟ་བ་དང་རྟོག་པ་ཌི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་གིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་

མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་གཅིག་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེས་གཞན་གསལ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ་སོའི་དོན་ཐ་དད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མིང་དེ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་སྤྱིར་བ་ནི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སྣང་ཚོད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་སྤྱོད་

བས། ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ན། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྤྲོ་འདོགས་ཤིང་ཞེན་པ་ནི་མིང་རྟོག་ཇི་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པ་སྟེ།

ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་འཇོག་ལུགས་ཤེས་ན་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་དུ་ཤེས་རྒྱས་པ་དང་མཚུངས་པར་མ་ཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་བྱེ་བཟང་འཕྲིན་ལས་

པས་གསུངས་སོ། །ལྷུང་སྟ་མ་རྣམས་ཀྱི་

@291B སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་མིང་ནི་མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་དང་། འདིའི་མིང་ནི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་བྱ་བ་དང་། མིང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་རྒྱུའི་རང་མཚན་ནི། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་

སོགས་དང་། བྱ་བྱག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡིད་ཀྱི་འོང་མི་འོང་དང་། གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་གཟུང་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་དང་། འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་གི་

མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་ཅིང་རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྟུང་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་ཐ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཉིར་སྨས་ལྟ་བུ་དོན་སོ་སོར་ཐ་དད་པ་ལ་མིང་གཅིག

འཇུག་པ་མེད་དུ་མི་རུང་བས་སྐྱེ་རང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་མི་རུང་བའི་དོན་དང་། ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རམ་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་རང་

མཚན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་གམ་མེད་པའི་

དོན་ལ་འཇུག་ཅེས་པ་དང་། དངོས་པོ་བརྟགས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཟིན་ཅེས་པ་ཆོས་ལྟ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅེས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེའི་དོན་

ནི་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པ་རང་མཚན་གྱིས་

མེད་པའི་དོན་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ནི་ཆུ་མཚན་བཞི་བ་བྱིས་པས་ཞེན་པས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་ཆུ་མཚན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་

ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སྣང་ཚོད་ཀྱི་

@292A ཞེས། །དོན་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་ངོ་བོཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མའི་རྟ་གློང་ལ་རྟ་གློང་གི་སྣང་ཞེན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོས་དོན་དེ་ལ་སྣང་ཚོད་

ལྟར་བྱི་རྟ་གློང་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་

བཞིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་ལ་བརྟེན་པས་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མིང་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་ངོ་བོཉིད་དུ་

མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་བལྟ་

བར་བྱ་སྟེ། ནས། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སོ་སོར་སྐྱེ་བོ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ལྟ་ཡང་། དེའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་

པར་ཞེན་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཐོག་མེད་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་

གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་

སྟེ། འདིའི་མཚན་མ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་དེ་གཞིར་བཞག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་ཀྱི་མཚན་མར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོས་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ནི་རྒྱུ་

མཚན་ལྟ་བ་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་

པས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་མཚན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཅིངས་པས་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་

པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་

@292B མའི་རྟ་གླང་ལ་རྟ་གླང་གི་སྣང་ཞེན་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བོ་སྒྲ་མའི་རྣས་སྟགས་ཀྱིས་བསྒད་པས་རྡེའུ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྣང་བ་བཞེན། ཞེས་པའོ། །རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་རྣམས་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་དྲིས་ལན་

བྱས་པ་ལྟ་བུས་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ངེས་པར་བྱས་རྗེས་དེ་དག་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སོ་སྐྱེ་ལ་མངོན་ཞེན་ཡོད་པར་བྱད་གོས་སམ་བརྟག་གོ ༥ །སྦྱོ་ན། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བྱང་སར་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་

པ་འགོག་པ་ན་རང་རེའི་སྟོན་པའི་ལུང་གིས་བཀག་པས་སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སྔ་སྟ་བ་པོར་ཕྱི་རོལ་བ་མེད་པར་གྱུབ་ལ། ཞེས་པའི་སྐས་ཟེན་ལྟར་ན་གཞུང་ལས། རང་སྟེ་ཡང་ཡོད་ལ། ཞེས་པའི་ཡང་སྐའི་ནུས་པ་མི་ཐོན་པས་སྟར་ལྟར་

བྱ་སྟེ་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པའོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་སྐའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྟོག་རྟོག་བཏགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་ལས། སྐའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྟོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཡང་དེའི་

གཞི་ལྷོག་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་

དང་གა་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་ནི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྷོག་རྟོག་བཏགས་སུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་མིན་ཏྱི། དེའི་གཞི་ལྷོག་ཏུ་དགག་བྱའི་རང་མཚན་འོང་མི་འོང་གི་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤྲེན་མེར། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་སྒྲའི་བརྗོད་བྱའི་རང་ལྷོག་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་དེའི་བརྗོད་བྱར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་པར་འདོད་པས་སྒྲ་རྟོག་གི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིའི་རང་ལྷོག་རྟག་པ་ཡིན་

@293A ཞེས། །ཡང་གཞི་ལྷོག་སྟོ་སོགས་རང་མཚན་འོང་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དང་མི་མཐུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་ཡིག་ཆ་སོགས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་མཆན་དུ། སེམས་ཙམ་པས་སྟོན་

པོ་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་རང་མཚན་བྱིས་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པས་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་རང་མཚན་བྱིས་མ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་

གཉིས་མི་མཚུངས་པ་དེའི་དོན་ཨཱདྷ་དེ་བརྟག

གོ །ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགལ་བ་བོ། །གཞན་

ཡང་། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོན་པོ་སྟོན་པོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་སྟོན་པོ་

སྟོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་དང་། སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱང་ཞེབ་མོར་ཤེས་དགོས་སོ། །རྒྱུ་སྤྲ་ལ། ཟེན་བྱིས། ཐུ་སྟིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་

པ། དྲན་དབང་ཡིད་ཡངས་སོགས་སུ་མིང་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་རྟོག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་དངོས་པོ་ལྟར་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་སྤར་ལྟར་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་བསྟུ་བ་ཅ་ཅང་

གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་

@293B པོ་ལྟ་བྱེས་པའི་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་སྤྱོར་ན། གཞི་གྲུབ་ན་བྱེས་པའི་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་ཆོག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རིན་ཆེན་སྤྲེན་མེད། དྲེས་ལན་གྱིས་མངོན་ཞེན་རིག་པ་སོགས་རྒྱུ་སྟ་དང་མིང་

སོགས་དངོས་པོ་ལྟ་དོན་འབྲ་བར་བྱས་ཏེ་མིང་སོགས་དངོས་པོ་ལྟས་བྱེས་པའི་མངོན་ཞེན་རིག་ཚུལ་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། ཟེགས་མར། རྒྱུ་ལྟ་ལ་ལྟ་ཚན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པར་བའི་ལྟགས་བཤད་ཀྱི་རྟེང་གཞོན་

པའི་རྩལ་བཤད་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རྒྱུ་ལྟའི་དང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་དྲེས་ལན་བྱེད་ཚུལ། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་འདྲུག་གཞིར་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་བྱེས་

གྲུབ་པ་དེ་གང་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན། ཞེས་དང་། གཟུགས་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་དངོས་དབང་གིས་འདྲུག་

པའི་དོན་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན། ཞེས་དྲི་བ་

དང་། དེ་མཐུན་ཀྱི་ལན་བྱེད་པ་རྣམས་གྱུབ་མཐས་ཡིད་བསྐྱུར་པ་དག་ལ་དྲིས་ལན་བྱེད་ཚུལ་དུ་སོང་བས་བྱིས་པའི་མངོན་ཞེན་རིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྨྲོར་བ་ལ་གྱུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གང་ལ་དྲིས་ནའང་ལན་ཀྱིས་སྨྲོ་འདོགས་ལྟན་སྐྱེས་

ཀྱི་ཞེན་ཚུལ་མངོན་པར་བྱེད་ནུས་པ་ཞིག་དགོས་པས་དྲིས་ལན་བྱེད་ཚུལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཡིག་ཆ་རྙིང་བར་འཆད་འགྱུར་ཀྱི་ལན་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་གཉིས་ལས་མི་འབྱུང་བ་འདྲའོ། །གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་འགོག་པའི་

@294A ཞེས། །ཚུལ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་འགོག

པའི་རིགས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་

རིགས་པ་དགོངས་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་

རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་དངོས་སྐྱོན་སྤོང་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་གཞན་བཤད་པ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་རྩོད་པ་ལྟག་མའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཡན་གྱིས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་རིགས་པ་རྣམས་གང་ལས་གསུངས་པའི་ཁུངས་བཀོད། བཀག་གོ །ཡན་གྱིས་རིགས་པ་རྣམས་བཀོད། དེ་མན་གྱིས་རིགས་

པ་དེའི་སྐྱོན་སྤོང་སྟོན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་སྨྲའ་པའི་རིགས་པ་གསལ་བར་མ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བྱངས་

ལས། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་དག་དང་དངོས་པོ་གང་ལ་ཇི་ལྟར་རྟོད་པ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་དང་དངོས་པོ་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་དང་།

བསྡུ་བ་ལས། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་

@294B གིས་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། ཐེག་བསྡུས་སུ། སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་

ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ་བོར་སོ་སྐྱེ་ཕལ་བ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྱུར་པ་དེའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཅིས་མངོན་པ་སྟེ་ཅིས་ཤེས་ཞེས་དྲི་བ་བཞོད་ནས། ལན་དུ་དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་པའི་སྟངས་རོལ་ན་དོན་དེ་ལ་ཆོས་དེའོ་སྙམ་པའི་

ཐྭོ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ཆོས་དེའི་བརྟ་བྱས་པ་དོན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སོང་བ་འཁལ་བ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་མིང་མང་བས་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འཁལ་བ་དང་། དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མིང་ངེས་པ་མེད་པས་བདག་འདྲེས་པར་འཁལ་

བ་སྟེ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་འགྲུབ་པར་གསུངས་སོ། །རིགས་པ་འགོད་པ་ལ། དེ་ལ་ཆོས་དེའི། སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་དང་། གཟུགས་

སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི། སོགས་ཀྱིས་བརྗ་མི་

ཤེས་པའི་དགག་བྱ་སྒྲོ་འདོགས་དེ་ལ་ཁ་སྒོས་ཏེ་འགོག་ཚུལ་དང་། བྱང་སར་དོན་སྟར་ཡོད་ལ། སོགས་ཀྱིས་བྱངས་ལས་ཅཊད་པའི་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ལས། རིགས་པ་དང་པོ་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བས་

གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ལྟོ་ལྗིར་བ་ཆོས་ཅན། བུམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྟ་རོལ་ནས་ཁྱོད་ལ་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེད་

@295A ཞེས། །པའི་བུམ་བརྟའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཡང་བརྗ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་བརྟའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།

ཁྱོད་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་

བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་བ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག

ཉིད་དམ་སྔོད་ལུགས་སུ་སོང་བར་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ལ་བྱམ་པའི་མིང་བཏགས་པའི་སྐྱེ་རོལ་ནས་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཐེག་བསྟན་ལས། མིང་གི་སྐྱེ་རོལ་ན་བློ་མེད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་

འགལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། མིང་གི་སྐྱེ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད། འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་ས་ལས། གལ་ཏེ་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྐྱེ་རོལ་ནས། གཟུགས་དེ་

གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་གིས་བསྟས་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་ན་ནི་གཟུགས་ཞེས་འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་འདོགས་པ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་

ཡང་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དང་། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་བློ་འཕྲུག་པར་འགྱུར་བར་རིགས་ན་མི་འཕྲུག་སྟེ། དེ་བས་ན་གཏན་ཚིགས་འདི་

དང་རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་

@295B བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། ཐམ་སྐད་དུ་ལས་འདས་པའི་བར་དུ་ཇི་སྐད་བསྟན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པ་ཡང་འདི་དང་གནད་འདྲ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གཟུགས་ཆོས་ཅན། སྐྱེ་བོ་སྤུ་ལའང་ཐ་སྙད་མ་སྤྱད་བར་ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་དབང་

གིས་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་སྤྱོར་བ་ལ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་དབང་གིས་མ་གྱུབ་སྟེ། སྐྱེ་བོ་སྤུ་ལའང་ཐ་སྙད་མ་སྤྱད་བར་ཁྱོད་ལ་གཟུགས་སོ་སྐམ་པའི་བློ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་འདི་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། དེས་ན་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྟོན་ངོལ་ན། ཇི་སྐར་མིང་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་

རྒྱུ་མཚན་ལ་དེའི་བློ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་

དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ། རྒྱུ་མཚན་ཉེ་གདགས་གཞི་ལྷོ་ལྷིར་བཅོས་ཅན། ཁྱོད་མཐོང་ཙམ་ནས་འདི་བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་འབྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་

པའི་མིང་བརྗོད་འཛུགས་གཞིར་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེའི་སྨྲོས་བ་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་བརྗོད་འཛུགས་གཞིར་དངོས་དབང་གིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་མཐོང་ཙམ་ནས་འདི་བྱམ་པའོ་སྙམ་

@296A ཞེས། །པའི་བློ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཐེག་བསྟུས་དང་བསྟུ་བའི་རིགས་པ་དང་པོ་དང་བྱང་སའི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་དོན་གཅིག་ཉིད་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་མང་པོར་འགལ་བས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་འགྱུབ་ཚུལ་ནི། སུམ་ཅུ་རྩ་

གསུམ་པའི་བདག་པོ་ཆོས་ཅན། གང་

ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་པོ་དང་སྒོང་འཇོམས་སོགས་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་ཤིང་། རྟོག་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དུ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བཏགས་པའི་གྱུར་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མང་པོར་འགྱུར་བ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཐིག

བསྟུས་ལས། མིང་མང་པོས་བདག་མང་པོར་འགལ་བ་དང་། ཞེས་དང་། མང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མང་དང་། །འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་དག་དང་། དངོས་པོ་གང་

ལ་ཇི་ལྟར་རྟོག་པ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་དང་དངོས་པོ་དེ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་གཅིག་པུ་དང་། དངོས་པོ་གཅིག་པུའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོར་

འབྱུང་བར་རིགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

@296B འདི་ལྟར་ཆོས་གཅིག་པུ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་པུ་ལ་མང་པོ་དག་གིས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོར་རྟོག་ཅིང་འདོགས་པར་བྱེད་ལ། འདོགས་པའི་ཚོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་དག་ལས་འདོགས་པའི་ཚིག་གང་ཡང་

རུང་བ་གཅིག་ཅིག་ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། འདོགས་པའི་ཚིག་ལྟག་མ་གཞན་དག་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་པ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདོགས་པའི་ཚིག

ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་དག་གམ། ཁ་ཅིག་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ། དེའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་

དང་གནད་འདྲ་སྟེ། དེའི་དངོས་ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལྷ་བཅུའི་ཆོས་གཅིག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་ཉ་དང་པ་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་བརྗོད་དུ་མ་འཇུག་པའི་

གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པ་དང་། དེའི་སྤྱོར་བ་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་བརྗོད་དུ་མ་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་དང་

གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བསྟུ་བ་ལས། རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྣ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་མང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འདི་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། དེའི་དོན་

@297A ཞེས། །ཟིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གདགས་གཞི་སྲུམ་ཙུ་རྩ་གསུམ་པའི་བདག་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གང་ཟག་དུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེའི་

སྤྱོར་བ་ལ། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་གང་ཟག་དུ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་འགོད་དགོས་ལ། དེ་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་རིགས་

པ་འདི་དང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

འདི་ནི་ཐེག་བསྡུས་དང་བསྡུ་བའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་དང་བྱང་སའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་དོན་མ་འདྲེས་པའི་ངོ་བོ་འདྲེས་པར་འགལ་བས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཆུད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་

བོས་སྟོང་པ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཉེར་སྦས་ཞེས་མིང་འདྲ་བའི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་གཅིག་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་པོ་དེ་འཇུག་པའི་ཚེ་འདི་ཉེར་སྦས་སོ་སྐྱེ་

པའི་བློ་སྐྱེ་བ་ལ་ཁྱད་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཉེར་སྦས་སོ་སྐྱེ་པའི་རྟོག་པ་ཡང་ཁྱོད་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་

ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དོན་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕན་ཚུན་འདྲས་པ་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་ཁྱེད་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་

དོན་ལ་གནས་དགོས་པ་ལ། དོན་

@297B སོ་སོ་ལ་མིང་བརྡ་ཡང་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཐེག་བསྟུས་ལས། མིང་ངེས་པ་མེད་པས་བདག་འདྲེས་པར་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མངེས་ཕྱིར། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་

འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྗིར་བ་ལ་འདིའི་མིང་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་བརྡ་སྦྱོར་མི་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མེད་པར་

འགྲུར་རོ་སྙམ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་འདྲ་ལ་ཡང་ལྟོ་ལྗིར་བ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་དགག་བྱ་སྦྱོར་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་མཚན་

གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། བརྡ་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་

ཤེས་ལའང་སྣང་ཚུལ་བརྟ་ལ་བྱང་བ་དང་

ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ནའང་རྟེས་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་སྤྱི་ཤར་ཡང་དེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱི་མ་ཤར་བས་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་བརྟ་སྤྲོར་མ་ཤེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཁྱད་པར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མིང་བརྟ་

མི་ཤེས་པ་ལ་དགག་བྱ་སྤྲོ་འདོགས་ཡོད་ལ་དེ་འགོག་པའི་ཚེ་མིང་རྟོག་ཁ་སྤྲོས་པས་ཆོག་ཅེང་། དེ་ཁ་སྤྲོ་ཚུལ་ཡང་། རྟོག་པའི་སྟ་རོལ་བྱོ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་སྤྲོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རིགས་པ་གསུམ་པོ་དེའི་ཐལ་འགྱུར་

@298A ཞེས། །སྐབས་གཞུང་དང་། སྤྲོར་འགོད་སྐབས་ཟིག་བསྟུས་ཀྱི་དོན་བཀལ་ཡོད་དོ། །བྱང་སའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་མིང་མ་བཏགས་པའི་མིང་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ཐིག་བསྟུས་ཀྱི་གསུམ་པ་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་ནི། བྱང་

ས་ལས། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟར་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་རྣམས་འདོགས་པའི་ཚོགས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ན། དེ་ལྟ་ན་ཅི་དངོས་པོ་སྟར་བྱུང་ལ། ཕྱིས་དེ་ལ་དགའ་

མགྱར་འདོགས་པའི་ཚོགཔ་བར་འདོགས་

ན་ནི། འདོགས་པའི་ཚོགཔ་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྔ་རོལ་འདོགས་པའི་ཚོགཔ་གིས་ཉེ་བར་མ་བཏགས་པའི་ཚེ། ཆོས་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ངོ་བོཉིད་མེད་པར་གྱུར་ན་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ནི་

འདོགས་པའི་ཚོགཔ་གིས་ཉེ་བར་གདགས་སུ་མི་རུང་ངོ། །འདོགས་པའི་ཚོགཔ་གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་ན་ཡང་། ཆོས་དང་དངོས་པོར་འདོགས་པའི་ཚོགཔ་གིས་ངོ་བོཉིད་དུ་ཡོད་པར་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དོན་དེའི་

ངོ་བོསྟེ་ལྟོ་ལྡིར་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན། སྔར་ཡོད་ལ་ཕྱིས་མིང་འདོགས་ན་བུམ་པའོ་ཞེས་མ་བཏགས་པའི་ཚེ་ཁྱོད་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པའོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ལ། མིང་ནི་དེའི་སྐབས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་མིང་བརྡའི་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ་ཐེག་བསྟུས་དང་མི་འདྲའོ། །གཞུང་གི་མ་

བཀགས་པའི་ཆོ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ།

@298B སོགས་ཀྱིས་བྱང་སའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་དང་པོ་དང་གནད་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། ཐལ་སྦྱོར་གཉིས་སྔར་སོང་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ཐེག་བསྟུས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ནས་འདིར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་

པར། རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་ལས། ངེ་ལྟར་སྔར་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ངེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་སྤང་པའི་ཕྱིར་སྔོན་ནས་ངེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་ན། དེའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱོན་གཞན་ཡོད་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་འདོགས་པའི་ཚོགཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པ་གསུམ་པ་གཉིས་པའི་ལན་འགོག་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བྱང་སར་རང་དུའང་རིགས་པ་གཉིས་པའི་

མགོར་གཞན་ཡང་ཞེས་པའི་ཚོགས་བྱང་ཞིང་གསུམ་པར་མ་བྱུང་བ་ཡང་དེའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྨྲས་མོ། །བསྟུ་བའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་མིང་སྒྲ་རྟོག་ལ་རག་ལས་མི་རྟུང་བར་ཐལ་བའི་

རིགས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་

འདོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ལ་རག་ལས་པར་མི་རུང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ལྷོ་ལྗིར་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་སྒྲ་རྟོག་ལ་རག་ལས་མི་རུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་འཇུག

གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་འཇུག་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་སྒྲ་རྟོག་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཐེག

@299A ཞེས། །བསྟུས་དང་བྱང་ས་གང་དང་ཡང་མི་འདྲའོ། །རིགས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་སྤོང་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་ན་རེ། སྐྱོན་དེ་དག་མི་འཇུག་སྟེ། བུམ་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གང་ལ་བུམ་བརྟ་འདོགས་པའི་དངོས་ཡུལ་

བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་དེ་དོན་བུམ་པ་དེའི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་བརྟ་འབྲེལ་བྱས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བུམ་པའོ་སྙམ་པའི་མིང་གི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་སྐྱོན་གསུམ་ཡོང་ནའང་། ལྷོ་ལྗིར་

བ་བྱམ་བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་

དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་གསུམ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། དེས་ནི་སྐྱོན་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ལྷོ་ལྗོངས་བཅོས་ཅན། བྱམ་བརྟ་སྤུར་བའི་སྐྱ་རོལ་ཏུ་ཡང་ཁྱོད་ལ་

བྱམ་པའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རིགས་པ་གསུམ་རིགས་བསྒྲེས་ནས་བཀག་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་སྨྲ་མོད་ཀྱང་

འདྲའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་གཞུང་དུ་གསལ་བ་ལྟར་ལ། འོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་མ་འབྱེལ་བར་འདོད་པའི་དབང་

ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཡུལ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་ལ། རྣམ་རིག་པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན། མིང་བརྗོད་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་

བྱིས་མ་བྱུང་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་

@299B མཐུན་འཇོག་ཤེས་མོད། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་མིང་ཙམ་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་མི་ཤེས་པར། མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མི་རྟང་སྟེ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ན་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་རྒྱུས་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་

འབྲས་བུ་སྐྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདི་བ་འདོད་དོ། །དོན་སྟེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་། བརྟ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་

ཁེགས་ན་དེ་ཡོད་པ་ཙམ་དུའང་འཇོག་མི་རུས་

ཏེ། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལའང་དེ་

འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་དེ་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་ཁེགས་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པས་ཆོས་གང་ལའང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཁེགས་ན་ཆོས་དེ་

ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་སོ། །ཚད་མ་བ་ལ་

བྱགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་དོན་སྣས་དབང་ཤེས་མ་འབྲེལ་བ་ལ་ཐ་སྣད་ཀྱི་གཞིར་སྣང་བའི་གཟུགས་སོགས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱགས་པའི་རང་མཚན་ད་

མི་འདོད་པར་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་རིག་པས་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བར་འདོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་དེ་འདྲའི་རང་མཚན་དུ་སྟོན་པ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ལ་རང་མཚན་དུ་སྟོན་པའི་

@300A ཞེས། །གཞུང་ཡིན་ཞེང་། དབང་ཤེས་མ་འབྲེལ་བའི་སྣང་ཡུལ་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་གི་གཞི་མཐུན་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་བ་མེད་ལ། རྣམ་རིག་པས་དོན་དེ་ཉིད་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དང་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀར་

མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་འཇོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བས་ཆོས་དེ་ཚད་མ་བར་བྱགས་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་འཇོག་མི་

ཞེས་པ་མིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དེ་འདྲའི་རང་

མཚན་མིན་ཡང་ཡོད་པར་འཛོག་ཤེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བྱམ་མེད་སོགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི།

དེའི་ཕྱིར། མིང་ནི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། བཞིན་ནོ། །ཡན་ཏྲིས་རྩོད་པ་བཞི་པ་དང་། དེ་མན་ཏྲིས་ལྷ་བའི་ལན་སྟོན་པ་ལས། རྩོད་པ་བཞི་བ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །སོགས་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་འདོད་

པའི་མདོ་ཡིན་ཡང་དེའི་དོན་རྣམ་རིག་པས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རིག་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་། མདོ་སྡེ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་སྟར་བཤད་ཟིན་པ་

ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བསྟུབས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞུང་ལྟར་རོ། །རྩོད་པ་ལྔ་བ

ལ་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་

@300B རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་ཡོད་པས་བཅད་ཕྱི་མ་འདིར་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པ་གང་ཞེག །གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་཮ད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་དེས་བརྒྱང་བ་ལྟར་མེད་པ་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ངོན་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དང་཮ད་པར་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་འཛིན་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

སྟོང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདིར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །སོགས་ཀྱི་དོན་ཉན་ཐོས་སྤྲོ་བས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་ཚུལ་འདི་ལ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོན་མེད་པ་མིན་པ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཤེས་སྒྲིབ་དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་ཤེས་པ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་཮ད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་

པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་མཚན་བྱིས་

མེད་པར་སྐྱབ་པ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་རྟེས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །སྒོ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྟུ་བ་ཐད་འདིར་རིགས་པ་གཉིས་ལས་མ་གསུངས་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འདོགས་པ་རྒྱུ་མཚན་ལ་རབ་ལས་པ་

མི་རྟག་དོ། །ཞེས་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། བསྟུ་བ་ལས། རིགས་པ་གསུམ་ཞེས་གཞུང་ལས་འབྱུང་བས་རིགས་པ་གསུམ་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དཀའ་འགྲེལ་དང་ཡིག་ཆར་ཟཧད་པ་

@301A ཞེས། །དགོངས་པར་སོན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསྟུ་བ་ལས་ཟཧད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ནི་ཐེག་བསྟས་ལས་ཟཧད་པ་གསུམ་དང་རིམ་པར་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྐྱུ་མའི་རྟེའུ་ཤིང་རྟ་

བློང་དུ་སྣང་ལང་དེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ལྷོ་ཕྱིར་བ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐབའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་སྣང་ཡང་དེར་མེད་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དབང་པོ་དང་གོང་འཇོམས་ཀྱི་

སྒྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གླུབ་པར་སྣང་ཡང་དེར་མེད་པ་དང་། ཤར་ནུབ་ཀྱི་ཤེར་སྒྲས་གཉིས་ཤེར་སྒྲས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གླུབ་པར་སྣང་ཡང་དེར་མེད་པའི་དཔེ་དོན་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་ངོས་

བཟུང་ནས། དོན་སྟོང་ནི་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རོས་བཟུང་བའི་རིགས་པ་ཐ་མ་སྟོན་བྱེད་བསྟན་པར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྤྲེན་

མེར། བསྟན་བའི་གཉིས་པ་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་དང་པོ་དང་འབྲེ་བར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བའི་རིགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིག་ཆ་དང་བསྟུན་པ་ལས་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་མིན་ལ། བྱང་སའི་གཉིས་པ་དང་བསྟན་བའི་དང་པོ་གཉིས་གསུམ་

པ་དང་ཆ་འབྲེ་བར་བཤད་པ་བརྒྱད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀར་བདག་འབྲས་འཛིན་བའི་རིགས་པ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་ཐེག་བསྟན་དང་མི་

འདྲ་བའི་གསལ་ཆ་མཛོད་དགོས་པར་

@301B ཐལ།ཿ བྱང་སའི་རིགས་པ་གཉིས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་དཔྱད་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་མི་འཛུགས་པར་འདོད་དབང་གིས་འཛུགས་པར་འདོད་མོད། འདི་བས་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་

དབང་གིས་འཛུགས་ན་སྐྱོན་དུ་མ་འབྱུང་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲ་རྟོག་གི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་སྒྲ་རྟོག་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཛུགས་དགོས་པ་རིགས་པའི་འཕུལ་བྱས་པར་མྱོན་སེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཁ་ཅིག ལྷོ་

ལྷོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྐམ་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ། ལྷོ་ལྷོར་བ་ལ་བྱམ་བརྟ་མ་བཏགས་པའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷོ་ལྷོར་བ་དང་བྱམ་པ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཁ་ཅིག་མ་ཉྭལ་ཟེར་བ་དང་། ཁ་

ཅིག །སྨྲོར་ལྷོ་ལྷོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྐམ་པ་མི་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་ཀྱང་། བྱམ་བརྟ་མ་སྨྲར་བའི་གང་ཟག་གི་ངོར་ལྷོ་ལྷོར་བ་ལ་བྱམ་པའོ་སྐམ་པའི་རྟོག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཞེའ་ཆ་

དགོས་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས། རྒྱུ་

མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལྷོ་ལྗོངས་བ་ལ་བྱམ་བརྟ་མ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀ། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ལྷོ་ལྗོངས་བ་ངེས་རྣས་བྱམ་པ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པས་སྤྱིར་ལྷོ་ལྗོངས་བ་ངེས་རྣས་བྱམ་པ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག ་བ་ལང་གི་རྒྱུད་ན་བྱའི་དོན་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་འཛིན་རྟོག་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་བྱའི་དོན་དེར་བྱའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཀ། དེ་བྱའི་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་

@302A ཞེས། །དང་། གཞན་དག ་དེ་སྐར་ན་དེ་ལ་བྱའི་དོན་འཛིན་རྟོག་པ་ཡང་མེད་དེ། དེས་བྱའི་དོན་གྱི་བརྡ་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ལ་ལས། དེ་སྐར་ན་བྱམ་བརྟ་མ་སྤྱོར་བའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་བྱམ་པའི་མིང་

ངག་ནས་འདོགས་མི་ཤེས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་ལྷོ་ལྗོངས་བ་ལ་བྱམ་བརྟ་སྤྱོར་བའི་ཕྱིར་ཀ། བྱའི་བརྡ་ངག་ནས་འདོགས་མ་ཤེས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱིས་རྟོད་པས་བྱའོ་སྙམ་པ་སྐྱེ་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་བ་རྣམས་ལ་དཔྱད་དོ། །ཆོལ་

ངན་ཚར་གཅོད་ལྟར་ན། མདོ་སྡེ་བས་སྤྱི་མཚན་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རང་མཚན་མིན་པར་འདོད་ཀྱང་། སྤྱི་མཚན་སྤྱི་མཚན་ཞེས་པའི་སྒྲའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་ཤེས་པས་དེ་ལྟར་

གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་མཚན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་ཕྱེ་ནས། མདོ་སྡེ་བ་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཕྱོགས་སྟ་སྣ་བཏོ་ཡིན་པ་

དང་; དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ལ་རང་མཚན་ཡིན་མིན་གཉིས་འབྱེད་དེ་པཊ་ཆེན་བསོད་གྲགས་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཡིག་ཆ་ལས། འདི་བའི་ལུགས་ལ་དེ་

ལྟར་གྲུབ་པ་ན་དེར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་གཞི་དེར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་རབ་མཚན་གྱི་མིང་མི་འདོགས་ཀྱང་དོན་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བསྟུས་ཆེན་ལས། རང་

མཚན་དང་། རང་གི་མཚན་

@302B ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་སྟོང་ཐུན་ལས། མདོ་སྡེ་བ་རང་གིས་རང་མཚན་ཀྱི་མིང་མ་བཏགས་

ཀུང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལ་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་ལྷངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཏེ། ཞེས་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཕྲད་པར་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་

ཙམ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོ་བཏགས་སྤུ་མདོ་སྡེ་བས་ཀུང་གྲུབ་ཟིན། ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་བས་གཟུགས་སོགས་སྣའི་བརྟེན་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སྤྲོ་མཚན་དུ་འདོད་པ་དང་། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་དག་གི་ལུགས་ལ་སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྟོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་

སྟོན་པོ་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་ཞེན་

པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཡང་། དེ་དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྐྱོ་བཏགས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ་རང་དོས་རས་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་

གྲུབ་པར་མི་འགྱོ་ཡི། རྟོག་པས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་རང་དོས་རས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱོ་བས་སྤྲོ་མཚན་དང་སྐྲ་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྨྲ། ཞེས་

@303A ཞེས། །སོགས་ཀྱི་སྐྲས་ཟིན་དང་མཐུན་ནོ། །ཟློ་གྲིང་བས། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་མིང་བརྗོད་པའི་གཞིང་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་

སམ་རང་དོས་རས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་ཡོད་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུགས་འདིར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

ན་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུས་ལ། མིང་བརྗ་

འཚུག་པའི་གཞིར་གནས་ཆོོད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག མདོ་སྡེ་བས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་ན་དེ་རང་འཛིན་རྟོག

པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་དགོས་པ་གང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མདོ་སྡེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཐར་ཐམ་གསལ་བྱེད་ལས། སྤྲོས་སྟོང་པར་དེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་བར་དེས་པས་ཁྱབ་པ་གྲུབ་པོ། ।

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་དག་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག མདོ་སྡེ་བས་དེ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་རྟོགས་ན་དེས་གང་ཟག་རང་རྐྱེ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་

སྟོང་བའང་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། གཞན་དག མདོ་སྡེ་བས་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་དངོས་

མེད་དུ་རྟོགས་པས་སྤྱི་མཚན་དུ་

@303B རྟོགས་དགོས། དེར་རྟོགས་ན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་། དེས་དེ་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་ཀུན་བཏགས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་

དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེ་རྟོགས་ན་ཙམ་སྐྲའི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ཡིག་ཆར། འདི་བས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་གཞུང་ཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡོད་པར་བཞེད་པས།

སྲིད་འཕེའི་མདོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མིན་ཡང་། མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སུ། །སོགས་དེ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཞིང་། མདོ་ཆོག་དེ་ཉན་ཐོས་སྲིབ་ལ་བསྟན་ཀྱང་དེའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དེ་ལ་སྟོན་མི་དགོས་

པར་བཞེད་མོད། ཇི་བཞིན་པས། མདོ་ཆོག་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པས་དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐུན་སེལ་དུ། ཇེའི་ཀུན་

གཞི་ལས། ཐེག་དམན་གཙུག་ལག

རྣམས་སུ་ནི། །ཀུན་གཞི་རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཐེག་དམན་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་ཀུན་གཞི་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། སའི་སྟོད་འཁྱལ་དུ་ཀུན་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བཙུ་བདུན་དྲངས་པ་ལས་བཞི་ཙམ་ཐེག་དམན་ཀྱི་ལུང་ཡིན་

པས་རྟེ་བཙུན་པའི་དེ་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་ཅཊ་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་དོན་བཞིན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་

@304A ཞེས། །པོ་ནེ། རིགས་པ་འདི་དག་གིས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྔར་ཅཊ་པའི་རིགས་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་སྟམ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མིང་འདོགས་པའི་

གནས་ཡིན་པ་དང་། རང་རང་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་གཉིས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁེགས་པ་ན། དོན་དེ་མིང་དང་དོན་དང་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངོ་བོ་དང་

ཁྱད་པར་དུ་དོན་རང་གི་གནས་ཚུལ་

གྱི་ངོས་ནས་སྣ་རྒྱ་གི་ཡུལ་དུ་གྱུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྒྱ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་བདག་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་གྱུབ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣང་མ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མེད་དེ། ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་

སའི་དོན་ཏེ་ཡུལ་རང་འཛིན་རྒྱ་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཐེག་བསྟུས་ལས། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ། ཞེས་སོགས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པ་འཆོལ་བཞིའི་སྐོ་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བཙུན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོག་ན། ཡི་གེ་སྟེ་མིང་དང་། མིང་དེ་འཇུག་པའི་

དོན་གཉིས་སྣང་བའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་སྟེ་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་མ་ཟད། མིང་དེ་ཡང་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཟད་པ་སྟེ་དེ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་སྣོད་ལྟུགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་

པར་དཔྱོད་པ་ནི་འཆོལ་བ་དང་པོ་མིང་

@304B འཆོལ་ཚུལ་དང་། མིང་མ་ཟད། རྟོག་པ་དེ་ལ་སྣང་བའི་མིང་འཛུག་གཞིར་བྱུང་བའི་དོན་དེ་ཡང་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པ་ནི་གཉིས་པ་དོན་འཆོལ་ཚུལ་

དང་། དོན་དེ་ལ་དེའི་མིང་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཆོས་དེ་འོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པ་ནི་གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་འཆོལ་ཚུལ་དང་། གཟུགས་

སྐྱེས་སོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་མིང་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མེད་ཡང་དག་པར་དཔྱོད་པ་ནི་བཞི་བ་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཆོལ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བཙལ་བ་

ལ་བཅིན་ནས་ཤེས་པ་བཞི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། འཆོལ་བ་བཞིས་བཙལ་བ་ལྟར་མིང་དོན་སོགས་དོན་གྱི་སྟོང་ལུགས་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་མིང་དེ་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་དམིགས་པའི་མིང་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་ལྡན་པའི་དོན་

དེ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དམིགས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་སྟོད་ལུགས་སུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདགས་པ་

ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་སྟེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་འཛིན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་གོ་

@305A ཞེས། །ཞེས་པའོ། ༈ །འདིར། ཤེས་འཛིན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ཀུན་བཏུས་ཐེག་བསྡུས་བྱང་སེམས་ལས་བྱང་བ་ལྟར་མིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་དང་། དོན་རྣམ་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་དང་།

ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་བ་སྟེ་འཛིན་བ་བཞི་དང་། མིང་འཛིན་བར་གྱུར་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་

པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུར་ཏེ་དོན་རྣམ་དངོས་པོ་

འཚོལ་བར་གྱུར་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གདགས་པ་འཚོལ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གདགས་པ་འཚོལ་བར་གྱུར་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་བཞི་ལས། མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་

ཡིན་མིན་དཔྱོད་པའི་འཚོལ་བ་དེ་འཚོལ་བ་དང་པོ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ལ་མིང་གློ་བུར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ནི་མིང་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་དེ་ལྟར་འཚོལ་བ་གསུམ་དང་། འཚོལ་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཡིད་དཔྱོད་དང་། བཅད་ཤེས་གསུམ་རེ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་

རྣམ་ཅན་གཉིས་རེ་ཡོད། འཚོལ་བ་སོ་སོའི་སྐོར་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་སྟར་ཐེག་བསྡུས་ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་པས་ཤེས་རྒྱས་སོ། །དོན་དེ་མིང་དེའི་གཞིར་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་

གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱོད་པའི་འཆོལ་བ་དེ་འཆོལ་

@305B བ་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མིང་ལ་དངོས་པོ་གློ་བུར་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དེ་ལ་མིང་དེ་བཏགས་པ་དེ་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་མ་

གྱུབ་དཔྱོད་པའི་འཆོལ་བ་དེ་འཆོལ་བ་གསུམ་པ་དང་། དོན་དེ་སྔར་མེད་གསར་བྱུང་ལ་དོན་དེའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྱུབ་མ་གྱུབ་དཔྱོད་པའི་འཆོལ་བ་དེ་འཆོལ་བ་བཞི་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་

ལས།ཅ དེ་གཉིས་འབྲེལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་འདོགས་པ་དག་གདགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཡོངས་

སུ་འཛོལ་བས་ཇི་ལྟར་བཙལ་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་ཤེས་པ་དང་པོ་སྟེ། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་འདྲ། ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་དཔྱོད་བློ་

རྣེད་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འཚོལ་བ་དང་།

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣེད་པ་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ཞེས་པ་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་སར་འཇོག་པས་དེ་ཡན་ཆད་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྲིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ༼ སྤྲོ་ན། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟོག་པ་

དང་རྟོག་མེད་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་རབས་ཕྱ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སྐ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྔ་མ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་རྟོགས་པར་གཞུང་འདི་དང་སྟོང་ཐུན་ལས་

@306A ྀ།། །གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོགས་དཀའ་བའི་ཁྲད་པར་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་རྗས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྤྱི་སྟོན་དུ་འཆར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་

དགག་བྱ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་དགའ་བས།

ཐོག་མར་སྣང་ཚུལ་དེ་ངོས་ཟིན་ན་དེ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་བྱུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་བྱིས་མ་བྱུབ་པར་རྟོགས་

པ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་བྱི་སྣང་ཚུལ་ངོས་ཟིན་པ་གལ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱིག་འབྱེལ་ལས་མིང་སྤོ་བྱར་དུ་འཆོལ་བ་ཞེས་པའི་སྤྲོ་བྱར་བྱི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཡིག

ཆ་ལས། མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་སྤོ་བྱར་ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞུགས་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཞུགས་པ་མིན་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་འཇུག་པ་མིང་དེ་དོན་དེ་ལ་སྤོ་བྱར་

དུ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་དང་ཀྱིཀུ། མིང་གིས་དོན་རྟོད་པ་ན་མིང་དོན་བྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་བྱུབ་པ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་བྱིས་དོན་རྟོད་པར་རྟོག་པ་མིང་

འཚོལ་བ་དང་། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་

@306B མིང་གི་སྐོར་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཡིད་ཀྱི་རྟོད་པ་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་དང་ལས་པོ་འཚོལ་བ་ལ་བཞད་པ་དང་། གཉལ་སྟོན་བྱེད། འཚོལ་བ་རྣམས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་འཚོལ་བ་

གསུམ་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས་འཆོལ་བ་དེ་གསུངས་པ་ན། ལྷ་ལྷིར་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་དེ་ཡང་འདི་བྱམ་པའོ་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། འདི་བྱམ་པའི་སྐྱེ་བའོ་

ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རྫོ་རྗེ་འཆང་སམ་སྒའི་ཞབས་ནས་དེ་ཡིག་སྐྱོན་དང་། ཐེག་བསྡུས་སུ་འཚོལ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་སྨན་ཅེག་གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཕྱིར་དཀྲུས་གཅིག

ལ་འབྱུང་བསྨན་ནས། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་འཆོལ་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱད་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་འཇམ་པའི་དབྱངས་སུ་སྟྲིཿ འི་ཞབས་གསུང་ངོ་ ।བྱུབ་མཆན་དུ། རྣམ་རྟོག་ཐ་མ་བཞིའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་

པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ནི་འཆོལ་བ་

བཞི་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་བཞིར་འཇོག་གོ །ཞེས་པ་ཤེས་འཆོལ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པ་ལ་སྣོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྣོང་ཉིད་

རྟོགས་མ་ཐག་པ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གྲུབ་མཐའ་ལས་བཤད་པ་འཐད་པར་ཐལ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱོར་ལམ་པ་འཆོལ་བ་བཞིའི་སྐོར་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

@307A ཞེས། །རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། གཉལ་སྟོན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པ་དེས་འཆོལ་བ་བཞི་བསྒོམས་སྟོངས་ཀྱིས་

མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མིང་དང་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་བཞི་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་རིམ་པ་

བཞིན་དུ་མིང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། དེ་ནི་ཡོངས་

སུ་ཤེས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། ས་རྣམས་ཀུན་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །དོན་རྣམས་སྣང་

པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་དང་བསྟུན་ནས་མཚན་གཞི་ཙམ་བརྗོད་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ས་མཚམས་དང་བསྟུན་ནས། ཤེས་འཆོལ་བཞིའི་

ས་མཚམས་སྣ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་དཔྱོད་བློ་རྣོན་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་དུ་འཆོལ་བ་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣོན་པ་ནས་དེའི་བར་དུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་། གནས་ལུགས་འཆོལ་བཞིས་བཅལ་

ཏེ་སློོམ་པའི་ས་མཚམས་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། སངས་རྒྱས་སར་གནས་ལུགས་བཅལ་ནས་སློོམ་པ་མེད་པ་དང་། འཆོལ་བཞིས་བཅལ་བ་ལྷར་མ་གྱུབ་པར་མངོན་སུམ་

དུ་རྟོགས་པ་འཕགས་ལམ་མན་ཆད་ན་

@307B མེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་པས་སྣྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འཆོལ་བཞི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སེམས་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། ཤེས་བཞི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནས་མི་སློབ་པའི་བར་

བཞག་ཀྱང་། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འཆོལ་བཞི་ས་བདུན་པའི་བར་འཇོག་པ་འཐད་དམ་བརྟག་གོ །སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲ་ནས་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་འཆོལ་གཉིས་ལས་འཆོལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་བྱས་ན་འཆོལ་བ་བཞིའི་ས་མཚམས་རྒྱུན་

མཐའི་བར་བཞག་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ན་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་སྒྲ་ནས་རྟོགས་པ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སྨན་སེལ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡིག་ཆར་འཆོལ་བ་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པ་ལ་སྣང་རོ། །ཤེས་བཞི་སྟོན་པའི་ཐེག

བསྟུས་ཀྱི་གཞུང་ལྟང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐར་སྔར་ཆོག་འགྲེལ་སྐབས་བཤད་པ་བཞིན་སྣང་ཅིང་། ཟབ་གསལ་སྒོམ་མེར། དེའི་ཕྱིར། སོགས་ཀྱིས་དང་པོ། མིང་དང་བཅས་པའི་དོན། ཞེས་པས་

གཉིས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཤས། ངོ་བོ་ཉིད་དང་།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་པ། དེ་མན་ཀྱིས་བཞི་བ་བསྟན་པ་བཤད་སྟྲུར་དང་མཐུན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་བཤད་སྟྲུར་མི་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། མེད་པ་གྲུབ་པོ། །ཡན་ཀྱིས་ཤེས་འཆོལ་

བཞེས་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འདུག་པར་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྤོང་དང་། འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་སྐང་བའི་རང་རིག་སྐང་

@308A ཞེས། །ཡུལ་ལ་འབྱུལ་བར་ཐལ་བའི་རྩོད་སྤོང་དང་། གསལ་བར་གསུངས་སོ། །ཡན་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རྟོག་བྱལ་ལ་མི་སྐང་བའི་རྩོད་སྤོང་དང་། དེ་མན་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་གཞན་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པ་

ལས།ཫ་ དང་པོའི་རྩོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཤེས་འཆོལ་བཞིའི་སྤྲོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་འདིས་ཕྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདི་ཡིད་

ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་

དོན་གཉན་ཁེགས་པ་ཡིན་ཡང་། བག་ཆགས་བརྟན་བྱང་གི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་དོན་གཉན་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ལན་ནི། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་

མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་གཞིར་བྱས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྟོན་པོས་ཕར་ངོས་ནས་རང་གི་རྣམ་པ་ཚུར་གཏད་དེ་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་

རིགས་པས་ཁེགས། དེ་ཁེགས་ན་སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་སྟོ་འཛིན་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དེ་སྟོ་འཛིན་ལ་སྣང་བ་ན་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར།

དེ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལས་རྫས་གཞན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕར་ངོས་ནས་རང་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུར་རྟམ་པ་གཏད་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགྱུར་བོ། །གཉིས།

@308B པའི་རྩོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྱུབ་པ་རིགས་པས་ཁེགས་པར་འགྱུར། དེ་ཁེགས་ན་

རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་རང་རིག་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་འགྱུབ་སྟེ། དེ་རང་རིག་ལ་སྣང་བ་ན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་དབང་

ཤེས་ལ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྣམ་ཤེས་ཆོང་བ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ། རང་རིག་དེ་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་གྱུབ་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣལ་

འབྱོར་སྤྱོད་པའི་གྱུབ་མཐར་དོར་བར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཙོ་ཏྲགས་བསྒྲུབས་མཚམས་ལ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཉམས་ཆོང་གི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་མི་

རྡང་ལ། སྟོ་འཛིན་དབང་ཕེས་ལ་

སྟོན་པ་ཕྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་རྣབ་པའི་རང་རིག་དང་གཉིས་སྣང་ཐམས་ཅད་རྣབ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སོགས་ལ་འཆར་དུ་མི་

རྡང་ཞིང་། གཉིས་སྣང་ཅན་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་དབང་ཕེས་ལ་དོ་སྣང་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དེའི་སྤྱི་རྟོགས་ལ་འཆར་བ་ན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ།

@309A ཞེས། །སྟོ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་མྱོང་གི་རང་རིག་ལའང་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། སྟོན་པོའི་དོན་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་དེས་པར་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱུ་

མཚན་འདི་རང་རིག་གི་ཞེས་པ་ལ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་མྱོང་ཙམ་མིན་པར་མ་ཟད་རྟོག་པ་ལ་རང་རིག་གི་སྤྱི་འཆར་པ་ནའང་མྱོང་ཙམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་

ན་ར། རྣམ་ཤེས་རང་རིག་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་

རྟོག་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་དང་། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་ཚུལ་གཉིས་མཚུངས་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་གཉི་སྣང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་

གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་འཆར་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བ་ནི་དེ་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྣང་ཅན་དུ་འཆར་པ་ནི་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་

པར་འཆར་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པ་རྟོག་པ་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་རྩོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག

སྟོན་པོ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། རྟོག་བྱལ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བར་ཐལ། རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་ན། ལན་ནི། འོ་ན་ཁྱོད་རང་ལ། སྒྲུ་མའི་ཏ་ཏ་ཡིན་པ་ཆོས་

ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་

@309B འགྲིགས། དེས་ན་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀུ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྟོག་གཞན་བཀག་པ་མེད་པའང་མིན་ནོ། །དགོངས་འགྲེལ་དུ་

ཞི་གནས་སྟོན་སྐབས་ཕྱི་དོན་དགག་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བགྱིད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྙན་གང་ལགས་པ་དེ་ཅི་ལགས། སེམས་དེ་དང་ཐ་དད་པ་ཞེས་བགྱིའམ་

ཐ་དད་པ་མ་ལགས་པ་ཞེས་བགྱི། བྱམས་པ། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་བརྙན་དེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱམས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་

གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསཔད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་གཞན་ལ་དོགས་པ་གཅད་པ་ནི། གོང་དུ་རོ་བོ་ཉིད་བོ་ངེས་བཟུང་བའི་སྐབས། མདོ་འདིའི་ཀུན་

བཀགས་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་ངོ་

བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཀགས་པ་ཙམ་མིན་པའི་ཀུན་བཀགས་གཞན་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཞལ་འཕངས་མཛད་པའི་དོན་འདིར་སྟོན་པར། སྨྲིར་ཀུན་བཀགས་ལ་སྨྲི་མཚན་རྣམས་དང་ནམ་མཁའ་

སོགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དགོངས་འགྲེལ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོས་བཟུང་བའི་སྐབས་སུ་ཐའ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། དེར་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཀུན་བཀགས་བསྟན། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དཔེར་ནམ་མཁའ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་

@310A ཞེས། །སྟེ་མོད་ཀུན་བཀགས་ངོས་འཛིན་མདོ་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཀགས་པའི་ཀུན་བཀགས་ཙམ་ལས་གཞན་པའི་ཀུན་བཀགས་མཚན་གཉིར་བཟུང་ནས་ཀུན་བཀགས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་མ་

གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀུན་བཀགས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་འཇོག་པ་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཀགས་པའི་ཀུན་བཀགས་ལས་ནམ་མཁའ་སོགས་མི་མཐོ་བའི་

ཕྱིར། ཀུན་བཏགས་ཐམས་ཅད་སྤྲྀངས་ནོ་གཤེ་གཤེ་

བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་མོད། དེ་ལས་ནམ་མཁའ་དང་སྤྲ་རྟག་སྟོང་སོགས་མང་པོ་ཞིག་མིང་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རུས་པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྟོང་ན། ཁ་ཅིག་སྟོན་པོ་རང་འཛིན་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉོགས་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཤུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉོགས་དགོས་པར་ཐལ། སྟོན་པོ་རང་འཛིན་ཉོག

པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཉོགས་པས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཛུག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ཉོགས་ན་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་སྟོན་པོ་དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ཉོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཛུག་པ་ཡིན་ཡང་།

སྟོན་པོ་སྟོ་འཛིན་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སྟོན་དུ་ཉོགས་ནས། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཤུས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྗེས་སུ་ཉོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉོག་པ་ལ་སྤྲི་འཆར་བ་ན།

ཞེས་པ་དཀའ་འགྲེལ་དང་ཡིག

@310B ཚར་རྟོག་པ་ལ་རང་རིག་གི་སྤྱི་འཆར་བ་དང་། གཉའ་སྟོན་བྱིས་ཤེས་པའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ལ་སྣང་པ་ལས་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་། རྩོད་པ་འགོད་ཚུལ་གྱི་ཟུར་མི་འདྲ་བ་དག་ལས་སྔར་བཀོད་པ་ཡིག་ཆ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་

གཅིག་ཏུ་ན་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ན་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་སྤྱི་རྟོག་པ་ལ་འཆར་བ་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་འདི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་

ལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་པ་རྟོག་མེད་རང་རིག་ལ་སྣང་ཚེ་རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ལ་ཤེས་པ་སྣང་བའི་རང་རིག་གི་སྤྱི་འཆར་བ་ན་རྩོད་ཙམ་གྱི་རྣམ་ཅན་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་

ཀྱང་རྩད་ངམ་བརྟག་གོ །ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཚོས་ཅན། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱང་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སྣང་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲའི་གཉིས་སྣང་རྟག་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་

ཀྱི་གཉིས་སྣང་འབྱུང་བས་སྟ་མ་ནྲབ་

པས་གཉིས་སྣང་ནྲབ་པར་མི་འགྱོ་ལ། ཕྱི་མ་ནྲབ་ན་གཉིས་སྣང་གཞན་གང་ཡང་མི་འབྱུང་བས་དེ་ནྲབ་པས་གཉིས་སྣང་ནྲབ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཉིས་སྣང་ནྲབ་པ་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་

ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་ན་སྟོང་པ་དང་བྲལ་དགོས་པ་གང་། སྟོང་བྲལ་མི་སྲིད་པར་ལམ་རིམ་ཆུང་ངུ་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་བཅས་དང་སྟོང་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་ གཉིས་སྣང་གི་སྟོང་པ་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་པའི་

@311A ཞེས། །ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གཞུང་ལས། གཉིས་སྣང་ནྲབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། གཉིས་སྣང་ནྲབ་པའི་བློ་

ཡིན་པར་ཐལ། ཇི་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་སྣང་ནྲབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ཞེས་

པ་ཡིན་ན་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་

མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་ཚོས་ཅན། གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་མི་སྨྲ་བའི་ཤེས་པ་

ཡིན་ཡང་མི་སྨྲ་བའི་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡིག་ཆར། སྟོང་ཐུན་ལས། དབང་ཤེས་ལ་སྐྲ་ཤད་དུ་སྣང་བའི་སྣང་པ་དང་། ནས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་དྲངས་ནས། སྐྱུ་མའི་རྟ་གློང་ཀུན་བཏགས་

པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཞེས་པ་ལས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་གཞུང་ལུགས་མ་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་། སྟོང་ཐུན་ལས་

གསུངས་པ་ནི། འཇུག་པའི་རྣམ་ཀཱཏ་ལས། གཟུགས་བརྟན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ནས། ཚུལ་དེ་དག་ནི་མིག་ལ་རྟ་གློང་དུ་སྣང་བའི་སྐྱུ་མ་དང་བྲག་ཅ་ཙམོག་ལ་

ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་དམ་

@311B པ་འདི་ཡི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཁས་བླང་མི་རུང་ངོ། །བསྟན་དར་ལྟར་མས་པའི་གཅིག་དུ་བལ་དུ། སྒྲུ་མའི་ཏ་དང་རྫི་ལམ་གྱི་ཏ་གཉིས་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསླད་

པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མཚུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་ཀུན་དོན་ལྡན་ཕྱིར་ཞེན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྫི་ལམ་གྱི་ཏ་ལྡན་མིན་མིན་པ་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། སྒྲུ་མའི་ཏ་གྲང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་པས་དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲུ་མའི་ཏ་གྲང་དངོས་པོ་མིན་པར་བཤད་པ་ལ། ཚར་ཕྱིན་ཞེབ་ཆར། རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་རྫི་ལམ་གྱི་སྟོ་སོགས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་བྱ་སྐྱེས་མིང་སྟེ་ལྡན་མིན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་

སྐྱེས་པར་འདོད་པ་འགོག་བྱེད་ཡིན་གྱི། རྫི་ལམ་ལྡན་མིན་མིན་པར་སྟོན་པ་མིན་པ་དང་། སྒྲུ་མའི་ཏ་ཏག་པ་མིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་མེད་ན་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །གསལ་བར་དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་

བ། །ཞེས་དང་། དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ཇི་

ལྟར་སྐྱེ་མ་བྱས་པ་དེ་མེད་ན་དེའི་རྒྱུ་ཤིང་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་དག་པ་གསལ་བར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་དང་། གཞུང་ལས། དེས་ན་རྒྱུ་རྟེན་ལས་སྐྱེ་བས་གཞན་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་

མ་ལ་སོགས་པའི་རྫུན་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟན་བྱ་རྟོག་ལྡོག་པའི་རྟ་བློང་དངོས་པོ་དང་། དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་དང་རང་རིག་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པས་

@312A ཞེས། །ལྷན་མིན་དང་། བྱེ་སྨ་ལེགས་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་འདོད་པར་ཡཁད་ཅེང་། སྟོང་ཐུན་གྱི་དོན་སྐྱུ་མའི་རྟ་རྟ་ཡིན་པ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་ཡཁད་ཀྱི།

ལུགས་དམ་པ་འདི་ཡི་རྣམ་གཞག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་གཟུགས་སྐྲ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་

གཉིས་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་འདུ་བ་དང་།

སྐྱུ་མའི་རྟ་རྟར་མེད་ཀྱང་རྟར་སྣང་བའི་སྐྱུ་མའི་རྟ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོོ་སོགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་སྟོོ་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དཔེ་དོན་སྟོོང་བ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱིན་མོང་མིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཞག་

དོ།། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཀུན་བཏགས་སུ་བསྟན་པར་ཐལ། དེར་ནམ་མཁའ་སོགས་བསྟན་པ་གང་ཞེག །དེ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་བཏགས་

ངོས་འཛིན་སྐབས་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེས་

ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་སོགས་ལས་ཀུན་བཏགས་ཀུན་བཏགས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞུང་ལས། དེ་དག་གི་མངོ་པོ་

ཞིག་མིང་དང་བརྡས་འཇོག་མི་རྒྱས་པའི་

@312B ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་བརྡས་བཞག་པས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། མིང་དང་བརྡས་རྣམ་པར་བཞག་པ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་

ཉིད་ལགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་གཞུང་སོར་བཞག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ལ་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་མིང་དང་བརྡས་བཞག་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་ཡོད་མེད་ནི་མིང་དང་བརྡ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ལ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་སོགས་སྒྲ་རྟག་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་དང་། ཕྱང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ཀྱིས་

འཇོག་མི་རྒྱས། ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་དེའི་ནང་ནས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་སོགས་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྡས་འཇོག་མི་རྒྱས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་ཀུན་

བཀྲས་ལ་མིང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་

དགོས་པ་སྤྱིར་བཀང་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་སོགས་མིང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རུས་པ་དམིགས་བསལ་དུ་བཞེད་དམ་སྙམ་ལ། བློ་གྲོས་བས། ཀུན་བཏགས་ཡིན་ན་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་

དང་ཕྱང་པོ་བདག་མེད་ལྟ་བུ་མིང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ། མིང་བརྡས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དག་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་

@313A ཞེས། །པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་པས། ནམ་མཁའ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་གི་མིང་བརྡ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པས་མིང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་

སྣུབ་དགོས་ཀྱི། བརྡ་དང་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རུས་པ་མིང་བརྡས་བཞག་པ་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་བདག་སོགས་མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་དུ་འདོད་དོ། །བདེ་ལེགས་ཉི་མས།

སྤྱི་མཚན་མིང་བརྡས་འཛོག་རྒྱས་ཀྱང་

རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་མིང་བརྡས་རང་ཉིད་ཀུན་བཏགས་སུ་འཛོག་མི་རུས་པ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་རྒྱས་ཀྱིས། ཤམ་མཁའ་མིང་བརྡས་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་བཞག་ཙམ་མིན་པ་དང་། གཞུང་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་བརྡས་འཛོག་མི་རུས་ཞེས་པ་

མིང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རུས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཡིག་ཆ་ལས། སྒྲ་རྟག་སྟོང་ཚོས་ཅན། མིང་བརྡ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་བརྡས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། རྟག་གྲུབ་སྟེ། རང་ཞེས་བརྗོད་

པའི་སྒྲ་དང་རང་འཇིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཞག་ཙམ་གང་ཞེག །མིང་བརྡ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་མིང་དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བརྡ་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲ་རྟག་སྟོང་དུ་སྒྲུབ་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་རྗེས་དཔག་འཇུག་པ་ལ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སློབ་ལས། རང་འཇིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཚོས་ཅན། མིང་བརྡས་

བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བརྟ་

@313B མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལའང་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགག་བྱའི་བདེན་སྟང་འབྱུང་བ་བརྟ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོང་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཡང་། དེ་མིང་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་འཇོག་མི་རུས་པ་

འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་ལ། རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ཀྱང་དགོས། མིང་བརྗོད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཙམ་སྒྲས་དེ་

འཇོག་བྱེད་སྒྲ་རྟག་སྟོང་ངོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཙམ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པའི་འདོད་དབང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་པས་འཇོག་བྱེད་ཡོད་པ་གཅོད་ལ། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་། དེ་དག་གིས་སྒྲ་རྟག་སྟོང་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ནང་འགལ་ཡིན་ཏེ། མིང་བརྗོད་ཞེས་པའི་བརྗོད་རྟེ་རྟོག་པ་ལ་

བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་ལྟར་ན། དེ་

ཆོས་ཅན། རྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྱབ་ཁས། འདོད་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟག་པས་སྟོང་ངོ་སྐམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་

གྱིས་འཇོག་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། བྱས་པ་ཁྱོད་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྗེ་བཙུན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ལ། ཆོ་བརྟན་ལྷ་རམས་པས། མིང་བརྗོ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་མིང་བརྗོས་

@314A ཞེས། །བཞག་པ་ཙམ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ན། ཆོས་བདག་དང་ནམ་མཁའ་ལ་མིང་བརྗོ་ཙམ་གྱིས་འཇོག་རྣམ་མི་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བརྗོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ཆོས་བདག་ཤེར་

ཀྱང་དེས་དེའི་དོན་འཇོག་མི་ཤེས་ལ། བརྗོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་ནམ་མཁའི་དོན་འཇོག་ཤེས་པས་དེ་གཉིས་ལ་མིང་བརྗོས་བཞག་ཙམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་། རྟོག་པས་བཞག་

ཙོམ་ཞེས་པའི་རྟོག་པ་རང་འཇོག་རྟོག་པ་

དང་། མིང་བརྡས་བཞག་ཙོམ་ཞེས་པའི་བརྡ་སྦྱོར་སྤྲི་འཇོག་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙོམ་ཡིན་ཡང་མིང་བརྡས་བཞག་ཙོམ་མིན་བྱས་ན་ནང་འགལ་མེད་པ་དང་། བརྡ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྡ་ཡོད་

པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱམ་མེད་བརྡས་བཞག་ཙོམ་ཡིན་ན་བྱམ་པ་ཚད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་བྱམ་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་

བར་བཤད་དེ་སྦོ་མང་ལ་སྐྱོན་བསྟན་ནས། རང་ལུགས་ལ་གཞུང་ལས། འདིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་བསྟན་ཚོད་ནི་མིང་དང་བརྡ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མ་བཞག་ཡིན། ཞེས་ཆོས་དེ་འཇོག་པ་མིང་བརྡ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་རང་

མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་མི་དགོས་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇོག་པའི་མདོའི་དངོས་བསྟན་བསྟན་ཚོད་ལྟར་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལས། སྒྲིང་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་

དོན་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་

@314B པས།། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་དོན་བློ་ལ་འཆར་བ་མིང་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་པ་མིང་བརྗོད་བཞག་ཙམ་དང་། དེ་འཛིག་པ་རྟོག་པ་ལ་ལྟོས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བརྗ་མི་ཤེས་པ་ལའང་

ཐོགས་རེག་གིས་སྟོང་པ་ཤར་ཏེ་ལྷུང་དོགས་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བས་ནམ་མཁའ་འཛིག་པ་མིང་བརྗ་ལ་མི་ལྟོས་པ་དང་། སྒྲ་རྟག་སྟོང་མིང་བརྗ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ནུས་པས་མིང་བརྗ་ལ་མི་ལྟོས་

པར་འཛིག་ནུས་ཀྱང་། ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མིང་བརྗ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཛིག་མི་ནུས་པར་སྣང་འོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་སྐྱོན་དང་པོ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྟོང་ནས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐྱོན་གཉིས་པ་ལའོ་ན། ཆོས་བདག་གི་དོན་ཆོས་ཅན། རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་འཛིན་རྟོག་པས་འཛིག་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བརྗ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་གྱིས་འཛོག་མི་ཤེས་པའི་བློ་རྟོག་འཐད་

པའི་ཕྱིར། རྫ་བར་འདོད་མི་རྣམ་ཏེ། གཞུང་ལས། སྒྲུ་མ་རྟ་གླང་ཡིན་པ། ནས། རྟོག་པས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་གསུམ་པ་ནི་དཔྱད་བྱ་སྟེ། ནམ་མཁའི་མིང་ཐོས་པའི་ཚད་མ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་

བ་ལང་གིས་ནམ་མཁའི་མིང་རྟོགས་པས་དེའི་རྒྱུད་ན་ཚད་མ་དེས་དྲངས་པའི་ནམ་མཁའི་མིང་སྒྲིབམ་སྤྲ་སྒྲི་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེས་ནམ་མཁའ་མིང་བརྟས་འཇོག་རྣས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐྱོན་བཞི་པ་ཡང་མི་

@315A ཞེས། །འཇུག་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་ཤིང་དེའི་རྒྱུད་ན་ཡོད་ན་དེས་ཤེས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ལྔ་བའང་མི་འཇུག་སྟེ། མིང་བརྟ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྤྲས་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། བརྟའི་དབང་

ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཞེས་པའི་ཙམ་སྤྲས་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེས་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། འོ་ན། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཆོས་ཅན།

ཁྲོད་གང་ཟག་གང་དང་གང་ལ་འཆར་བ་ན་

མིང་བརྗ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་ནས་འཆར་དགོས་པར་ཐལ། ཁྲོད་མདོའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། མིང་བརྗ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མི་འཆར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་མི་འཆར་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་གཞུང་ལས། དེ་ཉིད་མིང་དང་བརྗས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་

ཙམ་དང་མིང་བརྗས་བཞག་ཙམ་ཁྲད་མེད་པར་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ལ་ཁྲད་འབྱེད་མི་རྟང་དམ་སྨམ་མོ། །དོགས་དཔྱོད་དུ། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞེག་ཅེས་པའི་དེ་སྒྲ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་ལ་སྨིགས་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅོད་བྱེད་བསྟན་ཀྱང་། སྤྱི་ཀུན་བཏགས་ལ་སྨིགས་དགོས་པ་གཞུང་བཀག་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་མོད། གཞུང་དུ་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་ནམ་མཁའ་ཞེས་ནམ་མཁའ་

སྤྱི་མཚན་གྱི་ནང་ནས་རྒྱར་དུ་བཀང་

@315B བའི་རྒྱུ་མཚན་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལ་ལྟོས་པའི། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ཐེག་བསྟུས་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་

མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་ཤེས་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་རིགས་པ་དང་། འདས་སོགས་དེ་བཞིན་རྣམ་ཀྱི་ལམ་

དང་། གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཡང་། །དམིགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རྟེན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་དཔེ་རྣམ་ལམ་དང་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། དོན་

ནི་དོན་དུ་གྲུབ་བྱུང་ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འགྱུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཕོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕྱི་དོན་མེད་ན་འབད་པ་མེད་པར་བློ་ལ་བཞམ་འབད་ཀྱང་

བྱོལ་བ་མི་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དང་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འདི་ལྟར་ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འགྱུར། །འདི་ལ་སྙིགཔ་བྷོ་ལྟན་ཞིང་། །ཞི་བ་གྱུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་ཡིད་

ལ་བྱེད་པ་ལ། །དེ་ལྟར་དོན་རྣམས་སྣང་ཕྱིར་དང་། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་བ་ལ། །དོན་ཀུན་སྣང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད། །ཅེས་ཤེས་པ་གསུམ་དང་རྟེས་སུ་མཐུན་པའི་རིགས་པ་

@316A ཞེས། །སྟེ་བཞི་བསྟན་ཅིང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མི་འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྱུར་ལེགས་ལ། དེ་ལས་གཟུགས་བརྙན་གཉིས་ནི་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་དང་མི་སྣུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་

གཉིས་དང་། བློ་ལྡན་ནི་བྱང་སེམས་དང་། ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་། གྱུབ་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཆོས་ཀུན་ནི་གསུང་རང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད། །ཅེས་པ་

ཕྱི་དོན་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་དོན་དུ་

བྱས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་འོག་ཏུ་རིགས་པ་རྣམས་འགོད་པས་ཤེས་སོ། །ཉི་ཤུ་པ་ལས། འདི་ལྟར་རྟུལ་ཕྲན་མི་འབྱུབ་ཕྱིར། །བྱུག་གིས་ཅིག་ཅར་སྐྱུར་བ་ན། །ཕྲ་རབ་རྟུལ་ཆ་བྱུག་ཏུ་འགྱུར། །བྱུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །

གོང་བུའང་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་རྟུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་

སོར་རིག །མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་འཁྲུལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་དོན་རིག་པ་འདི་གང་ཞེག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་

རིག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ། །སྒྲོང་བ་ཡོད་པ་འདིས་དོན་དེ་རིག་པ་ཡིན་པར་གང་གིས་སྒྲུབ་པ་དང་འབྲ་བ་དག་གིས་སོ། །འོ་ན་ནི་ཡུལ་མཚུངས་པའི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་ཡུལ་དུ་འགྱུར་

རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་པར་

@316B ཤེས་པ་ཡུལ་དང་འདྲ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྣང་བ་རགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤས། དེའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པའི་དོན་གཅིག་པུ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གཟུང་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་དམིགས་བརྟག་ལས། དབང་པོ་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུ། །ཕྲ་རབ་རྟུལ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། །དེ་མི་སྣང་ཕྱིར་དེ་ཡུལ་ནི། །རྟུལ་ཕྲན་མ་ཡིན་

དབང་པོ་བཞིན། །གང་ལྟར་སྣང་དེ་དེ་ལས་མིན། །རྫས་སུ་མེད་ཕྱིར་རྒྱུ་གཉིས་བཞིན། །དེ་ལྟ་ཕྱི་རོལ་གཉིས་ཀ་ཡང་། །ཐྲོ་ཡི་ཡུལ་དུ་མི་རྟུང་ངོ། །ཞེས་རྟུལ་འདུས་པ་དང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་གསུངས་

སོར། ༥ །འདིར། ཕྱོགས་སྔ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ནི། བྱེ་སྨོས་བེམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོའི་རྩེམ་གཞི་ནི། ཆ་གསིལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་འབྱུང་བ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཅན་གྱི་རྫས་གླུབ་

གཅིག་དང་། རྫས་རྟུལ་དེ་འདྲ་བརྒྱུད་ཆོགས་པ་ལས་བསགས་རྟུལ་ཐུ་རབ་གཅིག་གླུབ་པ་གཉིས་ཀ་རྟུལ་ཐུ་རབ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱིས་གཞིག་མི་རྒྱས་པ་དང་པོངས་ཆོད་ཆེ་ཆུང་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་འདུབས་ཆགས་པ་ལས་ཕྱི་

དོན་གྱི་རགས་པ་འགྱུབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨས་རྟུལ་མང་པོས་རྟུལ་གཅིག་བསྡོར་པ་ན་ཕན་ཚུན་མ་རེག་པར་བར་དང་བཅས་པར་གནས་པས་མ་རེག་པར་བཅས་དང་། བྱེ་སྨ་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ཚེ་བར་མེད་ཅིང་ཕན་ཚུན་མ་

@317A ཞེས། །འབྱར་བར་གནས་རྒྱས་པས་མ་རེག་པར་མེད་དང་། དེ་ལས་ཁ་ཅིག་གིས་དེའི་ཚེ་ཕན་ཚུན་རེག་ནས་འབྱར་ཞིང་བར་མེད་པས་རེག་ཅིང་བར་མེད་དུ་འདོད་མོད། གསུམ་གས་དེ་ལྟར་རྟུལ་ཕྲ་རབ་འདུས་པ་ལས་རགས་

པའི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་འགྱུབ་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་མེད་དོ། །མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལས་ཆུང་ངུར་གསོལ་དུ་མེད་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་

འགྲུང་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཡང་བྱེ་སྨ་

ལྟར་རྫས་རྟུལ་ཡན་གར་བ་བརྒྱད་འདུས་སུ་མི་འདོད་ལ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་བདུན་འདུས་པ་རྟུལ་ཕྲན་དུ་འཇོག་པས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དང་རྟུལ་ཕྲན་མི་འདྲ་ཞིང་། ཕྲ་རབ་བསགས་པས་ཕྱི་དོན་འགྲུབ་པ་ནི་བྱེ་སྨས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟའི་

ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལ་ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རིགས་པ་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བརྟན་གཤེར་པོར་གང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཛུལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བྱེ་སྣང་བ་བཞིན།

ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་གཏོད་དགོས་པ་གང་། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པ་ལྟར་དུ་དེའི་རྣམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཇ་རྐགས་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚོས་ཅན་

དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་རང་སྣང་བའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་

ལྷར་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན།

@317B དེར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གསུམ་ལ་བདུད་རྩི་ཆུ་རྣག་གསུམ་དུ་རིམ་པར་སྣང་བ་གང་། ཁྱོད་དེ་གསུམ་དུ་མ་གྱུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཚོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་རིགས་པ་

ཡིན་ཏེ། རྨི་ལམ་གྱི་ཁང་མིག་ཆུང་དུར་གྱང་པོའི་ཁྲུ་འཁྲིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་རུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་བྱོལ་བའམ་འབར་ཀྱང་མི་བྱོལ་བར་ཐལ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་དེ་གནས་ལུགས་སུ་གྱུབ་དགོས། དེ་ལྟ་ན་སོ་སྐྱེས་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ས་

སོགས་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྱུབ་སྟེ། ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་དེ་ལྟར་དུ་

འགྲུང་བ་དང་། ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་

བས་ཆོས་ཀུན་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ལས་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པར་མི་སྣང་བ་དང་། ཕྱི་དོན་ཡོད་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་ལ་སྣང་དགོས་ན་དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བར་

རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལྡོང་ཉིད་དེ། །དེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྐྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཕྱི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་

@318A ཞེས། །མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དབང་མངོན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། མཛེས་མི་མཛེས་གཉི་གའི་བདག་ཉིད་ཅན་

ཡིན་པར་ཐལ། འགའ་ཞིག་གི་དབང་མངོན་ལ་མཛེས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གི་དབང་མངོན་ལ་མི་མཛེས་པའི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཉི་ཤུ་བ་ལས་བཤད་པའི་

རིགས་པ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་

ཕྱི་དོན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་རྩོམ་བྱེད་ཀྱི་རྟུལ་ཕན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱ་རབ་གཅིག་རྟུལ་དུག་གིས་བསྐོར་ཚོ་དབུས་རྟུལ་དེ་ཆ་དུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབུས་རྟུལ་ཀྱིས་ཤའ་ལ་བསྐྱན་པའི་ངོས་དེ་ཕྱོགས་

གཞན་ལ་མ་བསྐྱན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྟུལ་ཅི་ཙམ་བསགས་ཀྱང་རགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟུལ་ཕྱན་དེ་དག་གང་གིས་ན། །རགས་པར་སྣང་པ་དེ་འདར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་

དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐོར་བའམ། །བར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །དབུས་གནས་རྟུལ་ཕྱན་རྟུལ་གཅིག་ལ། །བཡུས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བ་ཡང་། །དེ་ཉིད་

གལ་ཏེ་ཡིན་བརྗོད་ན། །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུ། །ས་ཆུ་ལ་སོགས་རྒྱས་འགྱུར་རམ། །རྟུལ་ཕྱན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་ཏུ་ཕྱ་རྟུལ་ཇི་ལྟ་བུར། །གཅིག་

པུར་ཚ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་

@318B དང་། དབུ་མ་སྣང་བ་ལས། དེ་ནི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟུལ་རྣམས་ཚ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསགས་པ་མི་རྟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་

ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་སུ་རྟུལ་ཚ་མེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་ཡང་ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་སྣང་ངོ། །རྣམ་འགྲེལ་དེས་ལས་བཤད་པའི་སྐྱེས་ལ་

འདྲ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཕྱི་དོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་འཇོག་ན། དེ་དག་ཚོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཇོག་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་སྔོ་སེར་སོགས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་འཇོག་ན། དེ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཟླ་བ་

གཉིས་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན།

རྒྱ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། གཞན་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དེས་ལས་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་མང་བར་འགྱུར་

པས་ཚང་བར་མ་སྟོས་སོ། །དམིགས་བརྟག་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་ནི། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་དེ། ཁྱོད་ཕྱི་དོན་དུ་ཡོད་ན་རང་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་

@319A ཨཱ། །གྲུབ་ན། སྔོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྫུལ་ཕྲ་བ་རེ་རེ་བ་དང་འདྲས་པ་གང་རུང་རང་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔོ་རྫུལ་ཕྲ་བ་དེ་མ་

ཡིན། སྔོ་རྫུལ་དུ་མ་འདྲས་པའང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། སྔོ་རྫུལ་ཕྲ་བ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་པོ་བཞིན། གཉིས་པ་

མ་གྲུབ་ན། སྔོ་རྒྱལ་དུ་མ་འདུས་པ་

ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཇས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྫ་གཉིས་བཞིན། དེ་དང་འདྲ་བར་ཚད་མ་མདོར། དོན་དེ་ཞེས་པས་ཀུན་བཙོད་ན། །གང་དེ་དེ་འབའ་ཞིག་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱ་རབ་གཟུང་

དོན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་སོ། །རྣམ་རིག་པ་དག་གི་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ནི། རྣམ་འབྱེལ་ལས། འོས་པར་བློ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ཅིག་ཅར་དུ་ནི་མྱོང་འགྱུར་

བས། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། །རྣམ་གང་གིས་ན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་རིས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་རིས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ལ་

རྟགས་དགོད་པ་ནི། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཇས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་རིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐུ་དང་ཉན་བྱ་བཞིན། ཞེས་པ་སྟེ།

འདིའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེ་མདོ་ཡིན་ལ།

@319B སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་གཉིས་ཅས་ཐ་དད་དུ་སྣང་བས་དེ་གཉིས་ཅས་ཐ་དད་དུ་གྱུབ་པར་ཞེན་པ་སོགས་ལ་རྣམ་རིག་པས་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་དམིགས་རིས་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གང་དང་གང་

གིས་ཡུལ་དུས་གང་དང་གང་དུ་ཅིག་ཤོས་ཚད་མས་དམིགས་ན་གང་ཟག་དེ་དང་དེས་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འོ་ན། གང་ཟག་གང་དང་གང་གིས་ཡུལ་དུས་གང་དང་གང་དུ་སྟོ་

འཛིན་ཚད་མ་ལ་སྣང་པའི་སྟོན་པོ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཚེ་གང་ཟག་དེ་དང་དེས་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་ཚད་མས་དམིགས་པ་འགྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཟད། གང་ཟག་དེས་ཡུལ་

དུས་དེར་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཚེ་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་ཚད་མ་གང་ཟག་དེས་ཡུལ་དུས་དེར་སྟོན་པོ་ཚད་

མས་དམིགས་པའི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། གང་ཟགས་དེས་སྟོང་ཉིད་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཚད་མས་དམིགས་པའི་ཆོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ན་དེ་དམིགས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དེའི་རྟེས་སུ་སྐྱེ་དགོས་པས་ཤེས་པ་ཐུག་མེད་དུ་འཇུང་བའི་ཕྱིར། རྟེས་ཁྱབ་སྒྲུབ་པ་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཕན་ཚུན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཡོད་དགོས་

@320A ཞེས། །པ་དང་། མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཕན་ཚུན་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚད་མས་དམིགས་ན་དམིགས་དགོས་པའི་ཁྱབ་འབྲེལ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟོག་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གཅིག་འབྲེལ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བ་གང་། ལྟོག་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། སྟོན་པོ་གྲུབ་ནས་སྟོན་པོ་ཡོད་པ་མ་གྲུབ་པའི་དུས་ཡོད་པར་

ཐལ་ལེ། ༥ །སྦྱོ་ན། གཞུང་དུ་གཟུང་

འཛིན་ཐུས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གྲངས་གསུངས་པ་ན་ཐེག་བསྟན་ཀྱི་རིགས་པ་བཞི་ལས་གཉིས་པ་དངོས་སུ་སྟོས་པ་དང་ཕྱོགས་གླང་གི་གཞུང་རྗེས་སུ་འཇོག་དོན་བརྟག་ལ། དེའི་རིགས་པ་དང་པོའི་སྐབས་ཐེག་བསྟན

ལས། དཔེར་ན་ཡི་དྭགས་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཐ་དད་པ་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་མཐུན་དཔེར་སྟོན

དགོས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚའད་སྒྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཕྱོགས་ལ་དཔགས་ན་རྩོད་གཞིར་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་བཞིན་རེད་མདའ་བའི་ཀུན་བཏུས་ཀྱིམ་སོགས་སྡུའང་བྱས་པས་ཕྱི་མ་སོར་བཞག་གོ །

ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐའ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་རྟོག་བཅས་སུ་ཐལ་བ་དང་།

ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་

@320B ན་དེ་སྟོན་པོའི་གནས་ལུགས་སུ་འགྱུར་དགོས་མོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྟོག་བཅས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དཔྱད། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་བརྩད་ཚོ་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་ཐུ་རབ་ཆོགས་པ་ན་རེ་རེ་བས་ཀྱང་རང་འདྲའི་

རྣམ་པ་གཉིད་པར་མདོ་སྡེ་བས་ཁས་བླངས་པར་དམིགས་བརྟག་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་རིག་པས་བརྟགས་པའི་མཐའ་བཀག་ཙམ་ལས་མདོ་སྡེ་བ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྣལ་ཐུ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་ཁས་བླངས་པར་བཤད་པ་མིན་

པར་ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐར་བཤད་པ་ལྟར་ལ། ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པ་གཏད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དེ་སྐྱེས་པ་མིན་ཡང་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དབང་གིས་ཐུན་མོང་གི་སྣང་གཞི་གཅིག་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྣང་གཞི་གསུམ་དུ་གྲུབ་ཚོག་པ་དང་།

བརླན་གཤེར་ཕོར་གང་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དངོས་པོ་གསུམ་དུ་སྣང་ཞིང་གྲུབ་མོད་ཆུ་རྣག་བདུད་རྩི་གསུམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྣང་ཚུལ་མི་འདྲ་

བའི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་དེར་སྣང་གི་ཤེས་པ་གསུམ་

ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྣང་གཞི་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐུན་མོང་གི་སྣང་གཞི་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ।ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟག་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པར་ཐལ། བེམ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་

ན། རྟག་མེད་པར་ཐལ། རྟག་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིག་ཆ་རྙེས་འབྱང་དང་བཅས་པས། མ་ཁྱབ་ཅིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟག་རགས་པ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་རྟག་ཕྱ་རབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་ཕྱ་རབ་དེ་རྟོས་ཡོད་དང་དབྱིབས་རྒྱུ་པོ་ཅན་

@321A ཞེས། ।ཡིན་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བཏགས་ལས། དེ་ནི་རྟག་ཕྱན་རྟོས་ཡོད་ལ། ।ཞེས་དང་། ཕྱ་རབ་རྟག་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། ।ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཕྱ་རབ་རྣམས་ནི་རྟོས་གཞན་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུ་པོ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་

མེད་དོ། ।ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྟག་ཕྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་པོ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ।ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟག་ཕྱ་རབ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་

གཅིག་བསྒྲེས་ཡུན་ལ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་

འཇོག་པར་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟུལ་ཕྲ་རབ་མེད་ན་དཔག་ཚད་དང་རྒྱང་གྲགས་རི་རབ་དང་ས་གཞི་བར་སྣང་ལ་རྟུལ་འཕྲིགས་པ་སོགས་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ལྷང་དང་

པོ་ནི་བྱམ་པ་དང་ཁམ་ཐོར་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟུལ་ཕྲན་རྫས་ཡོད་ལ་མེད་ཅེས་ཐ་རོལ་པོ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། འགྲེལ་བ་འགྲེལ་ཆའང་ཀྱི་ལུང་ཡང་དེའི་ཐད་ཡིན་ནོ། །ལྷང་གཉིས་པ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

ལས།ཅ རྟུལ་ཕྲན་ཚད་བྱུབ་མཛད་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དམིགས་རྟེན་དུ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་རི་ཞེག་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་དུ་ཁས་བླངས་ནས་དམིགས་རྟེན་ལ་དགག་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་།

ལྟེ་ཀ་ཆེན་དུའང་དམིགས་བརྟག་གི་དེ་དོན་སྣུའི་ཁས་ལེན་ལ་གཏོང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་རང་རྒྱུད་དུ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་མཛད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་རྟུལ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མང་

དུ་ཡོད་དེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་

@321B དངས་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ཀླི་ཀ་ཆེན་དུ། ཕྱོགས་གླང་གིས་རྩོད་སྐྱབ་འགོག་སྐབས་རྟུལ་ཡོད་པར་བཞད་པ་རྣམས་མདོ་སྡེ་བའི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཕྱི་དོན་ཁས་བླངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། རྒྱུན་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་

པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཀླི་ཀ་བྱེད་དག་ལྟར་ན། དབང་པོའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་འདི། རང་གིས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ན་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་མིག་དབང་གི་རྟུལ་ཕྲན་མིག

ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁས་ལེན་དགོས་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་ནས། རྟུལ་ཕྲན་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཆེས་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །དེས་ན་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་རྩོད་སྐྱབ་བརྟག་པའི་སྐབས་ཀྱང་། རྩོད་སྐྱབ་མཁན་པོ་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་

བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བ་དག་ལ། རྟུལ་ཕྲན་ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རང་ལུགས་སུ་འདོད་དགོས་པའི་སྐྱོན་འདི་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་

དང་། རྟུལ་ཕྲན་དེ་དག་གང་གིས་ན་རབས་པར་བྱུར་

པའི་སྟོན་པོ་སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་འདྲ་རྟོམ་པར་བྱེད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟུལ་ཕྲན་གཞི་མ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྟུལ་ཕྲ་རབས་ཁས་ལེན་པའི་རྣམ་རིག་པ་ངོ་མཚར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་ལྷང་དེ་

དག་གི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ན་རྟུལ་ཁས་མི་ལེན་པས། དཔག་ཚད་སོགས་ཀྱི་བརྟམ་གཞིའི་རྟུལ་ཡོད་ཀྱང་རྟུལ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཀུན་བཏུས་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། བསྟུས་པ་ལས་བྱུར་པ་ནི་ རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དེ་

@322A ཞེས། །འདྲའི་བརྟམ་གཞིའི་རྟུལ་ཡོད་ཀྱང་རྟུལ་ཕྲ་རབ་མེད་ཟེར་བ་ལས་སྟ་མ་བདེ་འམ་བརྟག་གོ །རྟུལ་དུ་བྱུབ་པ་མེད་ན་རྟུལ་མེད་ཡས་མ་ཁྱབ་གསུངས་པའི་ཕྱོགས་ལ། རྟུལ་དུ་ བྱུབ་པ་མེད་ན་རྟུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།

རྟུལ་ཡིན་པར་བྱུབ་པ་མེད་ན་རྟུལ་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་ཁྱོད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་ན་ཁྱོད་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་། རྟུལ་དུ་ཚད་མས་བྱུབ་པ་མེད་པར་

ཐལ། རྟུལ་དུ་གྱུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

རྟུལ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྨོ་བྱ་མང་དོ། །ཉི་སྣང་ལས། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས། ཞེས་དང་། རྒྱུ་སྣང་ལས། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དབྱིབས། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། དམིགས་བརྟག

འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ལས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དབྱིབས་རྒྱུམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་། མཛོད་ལས། རྟུལ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། མངོན་པ་ནས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དབྱིབས་མེད་པར་བཤད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བསྟན་གྲ་རྩོམ་

འཕྲོར་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་རིང་ཐུང་གྱུ་བཞི་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དོན་ནི། དུས་འཚོར་ཏྲི་ཀ་བཤད་ལས། དེ་འདྲ་བའི་ཉིད་ཐོབ་ཅི་ཙམ་དབྱེ་བར་རུས་ཀྱི་བར་དུ་མཐར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆུང་

མཐར་ཡིད་ངོར་སྣང་བ་ལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་དེ་ལས་ཆུང་དུ་འབྱེད་མི་རུས་པའི་རྟུལ་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ལ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཏུ་

འཇོག་པ་གོང་འོག་མཐུན་ཡང་། འོག་མས་རང་ལ་

@322B ཆ་གསིལ་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་ཆ་མེད་དང་། གོང་མས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆ་མེད་དུ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། རྟུལ་བྱག་གིས་རྟུལ་གཅིག་བསྐོར་བ་ན་ཆ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། འོག་མས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་བློས་ཆ་གསིལ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་གོང་མས་དེ་ཡོད་

པར་འདོད་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གོང་མས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྟུལ་གཅིག་ལ་རྟུལ་བྱག་གིས་བསྐོར་བ་ན་ཞར་ཆ་དེ་རྟུལ་ཕྲ་རབ་དེ་ལས་ཆུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་

རོ། །ཁོ་ན་རེ། རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་བློས་ཆ་གསིལ་

རྒྱུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ལ་བློས་ཕྱེ་ན་ཞར་རྟུལ་ལ་རིག་པའི་ཆ་དང་རྒྱབ་རྟུལ་ལ་རེག་པའི་ཆ་གཉིས་འབྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟུལ་ཆ་མེད་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བློས་ཆ་གསིལ་རྒྱུ་མེད་

པའི་རྟུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ཆ་བཅས་སུ་འདོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྟུལ་ཕྲ་རབ་ལ་ལྷོག་ཆ་དུ་མ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་

ཀྱིས་ཀྱང་ལྷོག་ཆ་མང་པོ་འབྱེད་དུ་མེད་པའི་

རྟུལ་མི་འདོད་ཀྱང་ཕྱོགས་ཆ་འབྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟུལ་ཐུ་མོ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དང་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་ རང་མིན་པའི་ཤར་ཆ་དང་ནུབ་ཆ་རྣམས་ཀྱི་

དུ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། སྟེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་མིན་པའི་ཤར་ཆ་དང་ནུབ་ཆ་ཐུན་ མོང་མ་ཡིན་པ་ཆ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ནི་རྟུལ་ཐུ་རའི་ཉིད་ཆ་དང་བཅས་མ་

@323A ཡིན། །བཅས་དཔྱོད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྟོར་བའམ། །ཞེས་སོགས་གཉལ་སྟོན་གྱིས་ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ཀྱང་། རྒྱལ་ཚབ་ བརྗེད་བྱང་དུ་རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པ་

ཙམ་ལས་དེར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་རོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་ལ། མདོ་སྡེ་བ་དག་འདུན་སྲུངས་ཀྱིས། ཁྱབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་རྟོགས་སོ་

སོར་སྣང་བ་ལྟར་དམིགས་དགོས་པའི་

ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་གཞན་སེམས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་ན་

སྔོན་པོ་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་གིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའི་དང་པོ་སྟར་བཤད་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་རྟོགས་ཀྱང་

རྣམ་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྟར་བཤད་པ་ལས་འདི་ཙམ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྣམ་

པ་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་ཇུས་གཞན་མིན་པར་གྱུབ་ཟེན་ཅིང་། བྱེ་སྨས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བའི་ཚོས་ཅན་ལ་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་འཛིན་

པ་མི་འཐད་པར་རྣམ་དེས་དང་ལྡི་ཀ་

@323B དང་། སྟོ་བདུན་རྒྱུན་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཤིང་། སྐ་མར་སྟོན་པོ་སྣང་བ་རྩོད་གཞིར་འཛིན་མི་རུང་ཡང་། སྟོན་པོར་སྣང་བ་དང་སྟོན་པོ་གང་ཡིན་ཡང་རུང་བ་དང་། ཕྱི་མར་སྟོན་པོར་སྣང་བ་རྩོད་གཞིར་འཛིན་མི་རིགས་པ་

དང་། བྱེ་སྨས་མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་མི་སྣང་བར་འདོད་པས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོར་སྣང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྣམ་དེས་དང་ལྡི་ཀ་གཽས་དབང་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་ལ་སྟོན་པོ་སྣང་བ་སྟོན་པོར་ཉན་

ཐོས་སྡེ་གཉིགས་འདོད་པར་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་རེ། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྟོན་པོ་ཉིད་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱུན་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་

ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་སྟོན་པོ་ཉིད་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི། སྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ཇུས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་

ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་

འདིའི་ཚོས་ཅན་ལ་སྟོན་པོ་ཉིད་འཛིན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྟེ་བདུན་ཆུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་སྟོ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་མི་རུང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྟགས་ཀྱི་མི་མཐུན་དཔེར་མི་

རུང་བར་བཤད་པ་དག་མི་འཐད་དེ། དེ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ལུགས་འདིར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོ་སེར་ཐ་དད་དག་ལ་ནི། །ཚྭོང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དུ། རྣམ་རིག་པའི་

@324A ཞེས། །ལུགས་ལ་གཟུགས་སོགས་བཞག་ཀྱི་དོན་བཞག་དགོས་པར་མཐོང་འདུག་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་དར་ལྟར་མས་པས་དམིགས་བརྟ་ག་འགྲེལ་བར། སེམས་ཙམ་པས་གཟུགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་

དོགས་གཞིར་བཀོད་ཀྱང་། དེའི་ལུགས་ལ་སྟོ་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་ལ་སྟེ་བདུན་ཆུན་དུ་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ལ། རྣམ་རིས་དར་ཏྲི་ཀ་ཏྲའང་གཟུགས་སོགས་ཁས་བླངས་ཀྱི་དོན་

ཁས་ལེན་དགོས་ཟེར་བ་སེམས་ཙམ་པའི་

ལུགས་ལ་མི་མཁས་པའི་སྤུ་ཙོར་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་མཐོང་འདུག་གསུངས་པ་ཡང་སྔ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་ཀུ་སྣང་ངོ་ །འོད་སྣང་བས་པ་དག་ལུགས་འདིར་སྟོན་པོ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། སྟོན་པོ་ཡིན་ན་ཀུན་

མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞི་གྲུབ་ན་རང་རིག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་ན་མིག་ཤེས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་ངོ་ །ཁ་ཅིག །ལུགས་འདིར་སྟོན་པོ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་

དོན་དང་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་ན། སྟོན་པོ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའམ་མི་ཆོད་ན་ཀུན་རྫོབ་མཁས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་

གོ་ཆོད་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་གོ་མི་ཆོད་ལ། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱི་དོན་ཕུང་གསུམ་པ་མེད་པས་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཁྱད་པར་མ་སྤྱར་བར་ཕྱི་དོན་ཡིན་པའི་

གོ་ཆོད་མི་ཆོད་བརྟག་པར་མི་རིགས་ཟེར་ན། དེ་

@324B མི་འཐད་པར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ལ་ཕྱང་གསུམ་པ་མེད་ཀྱང་བརྟག་པ་གང་བྱས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྣང་བའི་ཆོག་གིས་ཟེན་པར་བྱེད་མི་དགོས་པ་སྟེ་བདུན་ཚུན་ལས་ཚུར་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །སྟོ་འཛིན་མིག

ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་འཕྲེང་དུ་དོན་སྣང་དང་དེར་སྣང་གི་བློ་གཉིས་ཆོས་ཅན་དུ་

འཛིན་པར་གསུངས་པས་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་མཛད་ཀྱང་། སྒས་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་རྗེའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གྱུབ་མཆན་དུ་བཤད་དོ། །རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་ལྷན་ཅིག་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྟགས་ཀྱིས་རྗེས་

གཅིག་དང་། རྣམ་རྟུན་པ་ལྟར་ན་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་སྣུབ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་མིན་པས་མི་འཐད་པར་སྟེ་བདུན་ཚུན་དུ་གསུངས་སོ། །ལྷང་སྐྱེའི་གྱུབ་

མཐར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་རྟགས་ཀྱི་བསྟན་ཚོས་

ལ་མེད་དགག་མི་དགོས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། ལུགས་འདིའི་གཞུང་གང་དུ་ཡང་དེ་དགོས་པར་ཉའད་པ་མེད་ཅིང་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་བསྟུས་སོགས་སུ་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེའི་

བསྐྱབ་ཚོས་ལ་རྣམ་རིག་ཙམ་ཉིད་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་གཉིས་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཞེས་པའི་རྫས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་བློ་ཚུལ་གཉིས་པ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་ལུགས་

@325A ཞེས། །འདིའི་དབང་ཞེས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་སོགས་སུ་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་ཚོས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་བ་གཟུགས་སོགས་ཞེས་པའི་རྫས་སུ་སྐྱ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་

དཔྱོད་པའི་རིགས་ཞེས་ཀྱིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་འཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཀྱིས་སྟོང་པ་སྐྱབ་པའི་རིགས་

པ་གཉི་ག་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག

པའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཟཱཊ་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཟུགས་ཤེས་ཇུས་ཐ་དད་ཡོད་མེད་འཆོལ་བའི་རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་རྟོགས་ན་རིགས་པ་དེས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འཆོལ་བའི་རིགས་པ་དེས་

རྟོགས་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཚད་མས་མ་རྟེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རྟེན་ན་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་

ཤེས་པ་དང་ཇུས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་བརྟག་ཅིང་ཇུས་གཅིག་ཡིན་མིན་མི་རྟོག་པའི་རིགས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་ཆོད་པར་དགྲོད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་

པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱོད་འཇོམ་ཤེས་པ་

@325B དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱོད་འཇོམ་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་རིགས་པས་ཁེགས་ཤིང་རྫས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་འདིས་སྤྱོན་པོ་དང་དེ་འཇོམ་ཤེས་པ་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་ནུས་ཤིང་། དེ་མི་ནུས་ན་ལྷན་ཅིག

དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་ཚབ་རྗེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལས་སྤྲིང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་

གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་རྒྱུ་མཚན་བཅུ་གསུམ་བཀོད་དོ། ।ཁ་ཅིག ।དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། འདི་བའི་ལུགས་ལའང་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་མེད་དགག་འཇོག་པ་དགོངས་

འགྲེལ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་རང་གཞུང་གཞུང་འདི་སྤྱོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ཞོགས་སུ་ཡན་གཅིག་མིན་པར་གསུངས་པ་ལས་ལྷག་གསལ་བར་གསུང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་ལས།

དགག་བྱ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་

མ་གཏོགས་པ་དགག་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རང་གི་དགག་བྱའི་བདག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྒྲ་(SGNYI)ས་མཐུན་པས་དེ་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་འཛིན་པ་མི་རིགས་ལ། ཞེས་ལུགས་གཉིས་

ཀར་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་ཀུ་གསུངས་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་ལྟ་ཁྱད་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི། ནས། ངེས་པར་ཀུན་བཏགས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་མེད་དགག

@326A ཞེས། །འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་ལོག་པ་དང་། ཞེས་འདི་བའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དམྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཐོག

བསྟུས་སོགས་སུ་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་རྒྱས་སྐྱབ་སོགས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མེད་དགག་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་རུ་བའི་དངོས་ཀྱི་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་མེད་དགག་ཁོ་ན་

བཟུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ།

རིགས་པ་དེ་གསུམ་ནི་བདག་མེད་བརྒྱད་ཀས་སྒྲུབ་པ་ལས་དངོས་སུ་སྒྲུབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ལ་མ་ཁྲབས་སྟེ། འོ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལའང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་འཆོལ་

བའི་རིགས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་སྟེ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་འགྲིག །ལྟ་པ་ལའང་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་

མེད་དགག་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་ལའང་མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་གཉན་གྱིས་སྟོང་པའི་མེད་དགག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་དགག་དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་

དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེས་མིང་རྫུང་བཏགས་ཡོད་ལ་འཇུག་

མི་ནུས་པར་ཐལ། དེས་དངོས་

@326B སུ་བདེན་གྱུབ་བཀག་ཙམ་ལས་མི་རྟེད་པའི་ཕྱིར། དགུ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་དེ་རྟེད་པར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ཤེས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཏེ། དེ་རྫས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་པའི་ཚེས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པས་རྟེད་ཚོག་ཅིང་། དེ་འདྲའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་ཀུན་རྫོབ་ལས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་མིན་ལ། གཟུགས་ཤེས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་དོ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་

གཅིག་པ་མི་འཐད་དེ། རྫས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་མ་དཔྱད་ན་མཐའ་མཚོད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྫས་སུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་རྫས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་རྫས་ཐ་དད་དུ་

ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཚང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡོད་དཔྱད་དགོས་ཀྱི། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མེད་པར་དཔྱད་

པ་ལ་བདེན་པའི་དུ་མར་ཡོད་མེད་དཔྱད་མི་དགོས་

པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཅིག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་རྟག་ཅིག་ཡིན་པར་སྣང་བ་ལྟར་ན་རྟགས་དེ་ངེས་ནས་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་མ་ངེས་པ་ཡོད་དགོས་པས་རང་

ལ་གནོད་བྱེད་ལས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། བཅུ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཚབ་རྟེས་རྣམ་ངེས་དང་ཏིཀ་ཀུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྤྱིར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་མིན་ན་སུ་ཞིག་གི་ལུགས་ཡིན་པ་སྨྲ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱེད་ལྟར་ན་

@327A ཞེས། །ལེགས་ལྡན་དང་རྟེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་སྒྲུ་བ་འགོག་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་སྤྱིར་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་མ་གསུངས་ཞེས་བཤད་རྒྱང་བར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་

ཟེར་ན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོར་སྒྲིས་ན་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོར་

སྒྲིས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་ཡིད་ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཡོད་ན་སྟོན་པོ་ཡོད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོན་པོའི་

དགག་གཞིར་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གང་ས་སྟོན་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྔོ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་སྟོན་པོ་དེ་ཡིན་ཟེར་ན། སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲིས་ན་སྔོ་འཛིན་རྟོག

པ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲིས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཉམས་སུྲང་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྟོན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་ཚད་མ་དེ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡང་དེས་

ཁེགས་ཤིང་གཞན་ལའང་(BSBRE)། ཁ་ཅིག ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཅིང་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་

པས་ཁྲབ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་

@327B ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་ཉམས་སྐྱོང་གི་རང་རིག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ལྷོག་སྟེ་འཕེན་

ཚུལ་ཡང་སྣ། ཁ་ཅིག དེའི་དོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱོང་པའི་རང་རིག་གིས་སྟོན་པོ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག དེའི་དོན། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་

གཉིས་སྣོང་ངེས་གཅིག་དངོས་སུ་དམིགས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དངོས་སུ་དམིགས་པས་ཁྲབ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དངོས་སུ་དམིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དངོས་སུ་

དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་རིག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག །དེའི་དོན། གཅིག་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུས་དེར་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། བྱ་རམ་གྱི་རོ་གཟུགས་དང་

ལྷ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་རམ་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་ན་དེའི་རོ་མཐོང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག དེའི་དོན། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་ཡང་དེས་

ཁེགས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱོང་བ་མེད་པར་དོན་འགའ་འམ། །དོན་མེད་པ་ཡི་སྐྱོང་བ་ཡང་། །སྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ། །ཞེས་དེ་འཇིག་རྟེན་རྣམ་གྲངས་སྐྱོང་བ་མེད་ན་དེ་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་མེད་ལ།

@328A ཞེས། །ལྷོག་སྟེ་ཡང་ན་དཔེ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ལྟར་ལྟན་ཅིག་པ་ནི་དུས་གཅིག་པ་དང་། དམིགས་པ་ནི་ཚད་མས་དམིགས་པ་དང་། ངེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་ལ་བཤད་པ་ཙམ་རྗེ་ཡང་

སྲས་མཐུན་ཡང་། གསེར་འཕྲེང་དུ། དུས་གཅིག་ལ་གཅིག་རྟོགས་ན་གཅིག་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་དར་ཏྲི་ཀ་ཏུ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕན་ཚུན་གཅིག་རྟོགས་ན་ཅིག་ཤོས་

རྟོགས་པ་དང་གྲུབ་བའི་ཐུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་

པས་ཁྱབ་པ་དང་། སྟེ་བདུན་རྒྱན་དུ། ཕན་ཚུན་གཅིག་ཚད་མས་དམིགས་དུས་སུ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པ་དང་། རིགས་རྒྱན་དུ། ཐ་དད་གང་ཞིག་ཕན་ཚུན་གཅིག་དམིགས་ན་ཅིག་ཤོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་

བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་སྐྱས་ཟིན་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས། མཚན་གཞི་དང་སྤྱན་ན་གང་ཟག་གང་དང་གིས་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་སྟོང་ཉིད་ཚད་མ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་ཚད་མས་དམིགས་ན་གང་ཟག་དེས་ཡུལ་དུས་དེ་དང་དེར་

སྟོང་ཉིད་ཚད་མ་ཚད་མས་དམིགས་པས་ཁྱབ་པཉམ། ཤེས་པ་དེ་སྟོན་པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་སྟོང་ཉིད་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་པ་མཐུན་ནོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་ཚད་

མས་དམིགས་པ་ལ་བྱས་ནས་རྟགས་དེའི་མཐུན་དཔེར་ཟླ་གཉིས་དང་དེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འགོད་པ་དང་། ཟླ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དེར་སྣང་གི་དབང་ཤེས་འགོད་པ་གཉིག་མི་འཐད་དེ།

ཟླ་གཉིས་ཚད་མས་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་།

@328B བྱེ་སྨེ་སོགས་ཆོལ་བ་འགར་དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྨྲ་བའི་ཆོལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེ་བདུན་རྒྱུན་ཀྱི་སྐྲས་ཟིན་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་པའི་ཏ་ལང་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་འགྱོ་ཡང་

དགོངས་པ་སྟར་ལྟར་ལ། སྐབས་ལྟ་བའི་མཐའ་དཡོད་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་གཉིས་སུ་ཚོག་ཟིན་འདུ་མིན་བྱུང་བ་ཡང་དགོངས་པ་མི་འགལ་ལོ། །བློ་གྲོང་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཡོད་ལས། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་

ངེས་ཡིན་ཡང་། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་སྟོ་འཛིན་ཡིད་མངོན་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དེ་དེའི་རྣམ་

འགྲེལ་མཐའ་དཡོད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་ལ། རྟ་ནག་རྣམ་འགྲེལ་དུ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གསུངས་ཀྱང་སྟོ་འཛིན་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་རྒྱུ་འབྲས་སུ་མི་བྱེད་པར་མངོན་

ཞིང་། སྐོ་མང་བས། དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་

གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ལ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་ཡང་རང་ལ་སྣང་བའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་ལྟ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་སྟོན་པོ་མེད་

པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་ཆོས་མཛད་མཆན་དུ་དཀར་པོ་སྟོན་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་། ཀ་བ་བྱམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་འཛིན་

@329A ཞེས། །རྟོག་པ་དང་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བར་བཞད་ཀྱང་། ཁོང་བ་ལྟར་ན་སྤྲ་རྟག་པར་འཛིན་པ་རྟག་འཛིན་དང་བྱམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་

ཟག་གི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་རིག་གིས་དམིགས་དུས་སུ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པས་དམིགས་དགོས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་

ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་

ཁྱབ་སྟེ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་རང་རིག་གིས་རྟོགས་ཚེ་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱི་ཡང་རང་རིག་དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འཇེལ་ཏྲི་ཀ་ཆེན་ལས། བྱམ་པ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པར་སྣང་བ་ལྟ་བུ་བློའི་སེལ་བ་དེ་ཉིད་བྱམ་འཛིན་

རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་དང་དངོས་ཡུལ་གཉི་ག་ཡིན་ལ། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ཉམས་སུ་ལྡོང་བའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཤུགས་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱུན་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་སྣང་

དབང་ཤེས་གཉིས་ཚན་ཚུན་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ན་ཅིག་ཤོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པས་མ་ཁྱབ་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཆོས་མཛད་མཆན་དུ། སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་

གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྟོ་འཛིན་ཚད་མ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པར་ཐལ། སྟོན་

པོ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་

@329B པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོང་འཇོན་ཤེས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་འཇོན་ཚད་མ་འཇོན་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཅིག་ཤོས་དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་པོ་དེ་སྟོང་འཇོན་དབང་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་བྱེ་བྲག་པ་གང་དང་

ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། སྐབས་ལྟ་བའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན་སྟོང་འཇོན་ཤེས་པ་སྤྱི་ཙམ་དང་ཡང་ལྡན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་མཚན་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །མཚན་

དེར། མར་མེའི་འོད་ཀྱི་གཟུགས་དང་དེའི་སྣང་བ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་མིན་ལ་རྣམ་ངེས་དང་ལྡོག་སོགས་དང་། སྟེ་བདུན་རྒྱུན་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ངེས་དང་ལྡོག་དང་། རིགས་རྒྱུན་སོགས་སུ་

གཟུགས་དམིགས་པ་སྣང་བ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་པའི་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུགས་སྣང་བར་མ་ཆད་པའི་སྣང་གཟུགས་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཡང་།

སྣང་གཟུགས་ཙམ་དེ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་།

སྟེ་བདུན་རྒྱུན་དུ། སྣང་གཟུགས་གཉིས་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ཡང་སྤྱིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་གསུངས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྣང་གཟུགས་གཉིས་སེམས་ཅན་

འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྷོས་ཏེ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡཁད་མ་ཐག་པ་ལྟར་སྣང་གཟུགས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དམིགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བློ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་

@330A ཞེས། །རྟགས་འགོད་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བློ་ལ་ལྷོས་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ཅིང་། དེའི་དོན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བློས་སྟོན་པོ་ནམ་དམིགས་པ་ན་དེ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་

དམིགས་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གང་གི་བློས་སྟོན་པོ་དམིགས་པ་དེས་དེ་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱང་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་

ཞེས་རབ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་

གཉིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལྷོས་པའི་སྤང་གཉེན་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་ན་དེའི་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་སྤོང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་གང་

གི་རྒྱུད་ལའང་ཞེས་རབ་དེ་སྐྱེས་ན་སྤང་བྱ་བདག་འཛིན་དེ་སྤོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པས་སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་གཉེས་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྨྲབ་པར་ཐལ། དེས་དེ་གཉེས་རྫས་ཐ་

དད་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རིགས་པ་དེས་དེ་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེས་དཔག་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་ཚོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་དུ་ལྡན་གྱི་ལ་ལ་མེས་བུད་ཤིང་གི་འབྱུར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དཔགས་སྟོབས་ཀྱིས་བུད་

ཤིང་གི་འབྱུར་བ་དཔོག་པར་རིགས་རྒྱུན་སོགས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་སུ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་འབྲེལ་མེད་

@330B པར་ཐལ། རིགས་པ་དེ་སྟོང་སོགས་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས་སྟེ། དེས་དེ་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྟོགས་ཚོགས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག

པའི་དོན་གང་ཟག་གིས་བྱམ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་ཚེ་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་བྱམ་པ་དེ་ལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པ་འམ། རེ་རེ་བའི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་

ཕན་ཚུན་རྫས་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟས་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་བྱམ་པ་མཚོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་རྫས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་བྱམ་པ་དེ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་བལྟ་བྱ་

ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པ་འབྱད་དོ་སྙམ་ན། རིགས་རྒྱུན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་རང་རང་ལ་སྣང་བའི་དོན་དེ་དག་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཡང་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་

སྣང་ཞིང་། བྱད་གཟུགས་བལྟ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་

པའི་དཔེར་གང་ཟག་གཉིས་ལ་རྟག་གཉིས་སྣང་ཚེ་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་ཡང་གཉིས་ཀར་རྟག་གཉིས་སྣང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་ཚེ་ཡིད་འོང་མི་འོང་གི་སྣང་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང་། སྐྱེས་བུ་

གཅིག་ལ་བལྟས་པ་མཚུངས་པ་གཉིས་འགོད་པར་མཛད་པ་ལ་ལྷང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐས་དཔེ་སྟ་མ་ཕྱིན་ཅི་འོག་ཡིན་པས་མི་མཚུངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རིགས་རྒྱུན་ཀྱི་རྗེས་

@331A ཞེས། །སྡུ་འབྲངས་སོ། །སྟེ་བདུན་རྒྱུན་དུ། གང་ཟག་གཅིག་ལ་སྣང་བ་ཅིག་ཤོས་ལའང་སྣང་བར་གསུངས་པ་དང་བསྟུན་ཏེ། སྣབས་ལྟ་བའི་ཡིག་ཆར། དེ་གཉིས་རིགས་མཐུན་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པའི་དབང་གིས་

སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་མཛད་མཆན་དུ། རིགས་རྒྱུན་ལྟར་ན་སྤྱིར་སྟོན་པོ་དེ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་ཡང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྣང་བའི་སྟོན་པོ་མིན་ཟེར་དགོས་འདུ་བས་གཟུང་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་

སྟོན་པོ་འཇོག་མི་འཇོག་དཔྱད་དགོས་པར་

བཞད་དོ། །ཁ་ཅིག་ལྷས་བྱིན་གྱི་རླུང་ཀྱི་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོགས་པའི་ཚད་མའི་གཟུང་བྱར་གདའ་མཆོད་སྤྲིན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཚད་མ་དེ་དང་རྗེས་གཅིག་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རླུང་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཞིང་། རྗེས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ཚད་མ་

དེས་དེ་འཇལ་ཚུལ་དེ་ལ་རྣམ་རིག་པ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་

བལྟ་བྱར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཞན་རླུང་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རང་རྟོགས་པ་ཡོའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་པ་དང་རླུང་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་བ་དང་། གཞན་དག་དེ་གཉིས་རྗེས་གཅིག་ཀྱང་རླུང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་

གཅིག་པ་ནི་གཞན་རླུང་ཀྱི་ཤེས་པ་སྣང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རླུང་ཐ་དད་པ་ནི་གཏན་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་རླུང་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ལྷོང་སྐྱེལ་བྱེད་

@331B མཐར། འདོད་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་སྒྲ་རྟག་མི་རྟག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཚེ་ལ་བ་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱོགས་ཆོག་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་དང་། གཉིས་པས་དོགས་པ་མི་ཆོད་དེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐ་དད་

པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་གཞན་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཚན་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྐོར་ནས་འཛིན་

པ་མིན་ཡང་དེ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མི་འགལ་བས། འདི་ནི་ལྷོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་འཛིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཀྱང་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཤེས་སྣ་ཞིང་། དེས་ཕ་རོལ་བོའི་ཤེས་པ་དང་རང་སེམས་རྗེས་གཅིག་མི་དགོས་

པའང་ཤེས་ནུས་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་གཞན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་

དང་རྫས་གཅིག་པའི་སྟུག་བདེན་ཡོད་

པར་ཐལ། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྫས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེའི་ལན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། སྟོན་པོ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

གསུངས་ནས། རྒྱས་དེའི་དོན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མ་དམིགས་ཀྱང་སྟོན་པོ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལ་ལྷང་སྐྱེའི་གྲུབ་མཐར་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རྒྱས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ སྟོན་པོ་དང་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་རྫས་

@332A ཞེས། །གཞན་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ཚེ། སྟོན་པོ་དེ་ལྷས་བྱིན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ གང་ལ་ཡང་སྟོན་པོ་དམིགས་

ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་འཛིན་ཞེས་པ་མ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མིན་པར་འགྱུར་ལ། གང་གིའང་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་བའི་ཞེས་པ་ཞིག་དང་རྫས་ཐ་དད་

འགོ་ག། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་མེད་པས་

མི་འཐད་ཅིང་། རང་ལུགས་རྣམ་མཁྱེན་བྱིས་ཆོས་ཀུན་གཟིགས་པ་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་ལས་བྱུང་བས་སྤྲུལ་བདེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་རྫས་གཅིག་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་

སྟོན་པོ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་སྣང་བའི་ཆ་ཅིག་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཡང་བལྟ་བྱ་ཐུབ་མོད་བའི་སྟོན་པོ་གཅིག་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་དང་། བལྟ་བྱ་ཐུབ་མོད་བའི་སྟོན་པོ་དེ་གང་ཟག་དེ་གཉིས་གང་གི་ཤེས་པ་དང་ཡང་

རྫས་གཅིག་མིན་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྫས་གཅིག་མིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྟོན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་མོང་མིན་པའི་སྣང་གཞིའི་སྟོན་པོ་རེ་རེ་དང་ཐུབ་མོང་གི་སྣང་གཞིའི་སྟོན་པོ་རྣམས་སྟོན་པོ་དངོས་གནས་

པ་ཡིན་ཡང་། ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་ཚེ་ཐུབ་མོང་གི་དེ་ཉེར་སྤྲས་ཀྱི་གཟུགས་ཡིན་ཡང་གཞན་གཉིས་དེའི་རྣམ་ཅན་ལས་དེ་དངོས་གནས་པར་འདོད་མི་རུང་སྟེ།

རྟང་ནས་བཞག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་

@332B གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཉིར་སྒྲས་ཀྱི་གཟུགས་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྣང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་དངོས་གནས་མིན་ཞིང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཇོམ་

པའི་རྟེས་དཔག་ལ་དོན་སྤྱི་སྣང་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་རྟེས་དཔག་དེ་དང་རྗས་གཅིག་པའི་དོགས་པ་མེད་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐ་རོལ་པོའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་

ཤཁ་བས་མངོན་ཤེས་དེ་ཐ་རོལ་པོའི་སེམས་དང་རྗས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་གང་སྣང་ཚོགས་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བས་དེ་དང་སྦྱོག་བདེན་སོགས་རྗས་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་པར་

ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུགས་འདིར་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རིགས་པ་གཟུང་འཛིན་རྗས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། གཞུང་འདིར་དེ་དངོས་སུ་

མ་གསུངས་པར་རྟུལ་ཆ་མེད་འགོག་པ་དང་།

སྐྱེས་ལ་འདུ་བ་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བརྗག་གོ །གསུམ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྒོར་

ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ཐེག་བསྟུས་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཤེན་ཏུ་རྒྱས་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའི་བསྟན་པ་དེར་ཀུན་ཏུ་

@333A ཞེས། །བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་ཞེན། མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་བསྟན་པས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཤེར་མདོར་མེད་ཅེས་གང་གསུངས་པས་ཀུན་བཏགས་འགོག་པར་བཤད་པའི་དོན་མི་ཤེས་ཏེ། དགོངས་

འགྲེལ་དུ་གཞི་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་འགོག་ཚུལ་གསུངས་པ་འདི་མི་ཤེས་ན། ལུགས་འདིར་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་སྨྲ་དགོས་པར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེར་མདོར་ཚོས་ཐམས་ཅད་

མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཀུན་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞཱད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་མེད་ཅེས་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་ཕྱི་དོན་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་

ཞེས་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཁོ་ནར་སྟྲུར་ཏེ་འཆད་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་དོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ཕྱི་དོན་དུ་གྱུར་ན་བེམ་པོར་གྱུར་དགོས་ལ། ནམ་མཁའ་བེམ་

པོར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་རྟོག་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཤེས་ན་ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ནམ་མཁའ་མེད་ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཤེར་མདོར་ནམ་མཁའ་

མེད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཀུན་བཏགས་འཇོག་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཁོ་ན་ལ་ཞཱད་ན་རྟག་

མི་རྟག་སོགས་གང་དུ་ཡང་གཟུངས་མེད་

@333B པར་ཤེར་མདོར་གསུངས་པཉང་འདི་བས་བཤད་དཀའ་འོ། །དེའི་ཕྱིར་བོད་ཁ་ཅིག་གང་དུ་ཡང་གཟུངས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ལ་དགོངས་ཟེར་བ་སོགས་ནི་ཟེར་རྒྱུས་ཕོངས་པའོ། །བྱང་ས་སོགས་སུ་

ཤེས་འཆོལ་བཞི་གསུངས་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་བྱེད་སོགས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་དག་གི་དོན་ཤེས་པ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་

གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ། མིང་གི་སྟ་རོལ་བློ་མེད་ཕྱིར། །སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དང་། དགག་བྱ་ཕྱོགས་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་ཁེགས་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་

ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱོགས་གཅིག་ལས་མི་ཁེགས་ཤིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་མི་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་ངོ་

བོ་དང་ཁྲད་པར་དུ་བཀགས་པའི་ཀུན་

བཀགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རིགས་པས་བཀག་ན་དེའི་སྐོ་ནས་རྟམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །སྤྲོ་ན། ཆོ་གྲིང་བས། ནམ་མཁའ་དང་དེ་འཛིན་ཚད་མ་རྗས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་མདོ་སྡེ་བས་རྟོགས་པས་སྟོང་

ཉིད་ཕྱི་མོར་མི་རུང་བར་ཟཁད་ཅིང་། ཡིག་ཆ་རྐིང་བར། ནམ་མཁའ་ཕྱི་དོན་དུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིག་ཆས་བཀག་ནས། ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་ཞེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་རང་འཛིན་ཞེས་པ་

@334A ཞེས། །དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཆོ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། དེས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། ནམ་མཁའ་བེམ་པོར་གྲུབ་པ་དེ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཚད་དུ་མ་བྱས་

པར། ནམ་མཁའ་རང་འཛིན་ཞེས་པ་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཚད་དུ་བྱས་ནས། ནམ་མཁའ་ཕྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོར་གསུངས་པ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། གཞུང་

ལས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བདག་གི་

ལུགས་ལ་ཡང་ཆེས་མི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་དགོས་ལ། རྒྱ་མི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་གཟུངས་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་འདིས་ཁམ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་དཀའ་འོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་

ནམ་མཁའ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་རྟོག་ཟད་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་འབའ་ཞིག་སྟྲུར་ཏེ་འཆད་དགོས་པ་མང་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་ཕྱི་དོན་ཞེས་པ་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ནམ་བེམ་པོའམ་རྡུལ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་བྱས་ནས། གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་དང་དེ་དག་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུར་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་

ཀྱིས་སྟོང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་དང་། ཕྱོགས་བླང་ཆོས་བཀག་ཀྱི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་

མེད་ཙམ་ལས་མི་འདོད་དེ། ས་སྡེ་ལས་སྦ་

@334B མ་དང་ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཕྱི་མ་མ་གཏོགས་གསལ་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཐེག་བསྡུས་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་ཉི་ཤུ་བར་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་དང་། ཕྱོགས་གླང་

གིས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་སུ་རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྣང་བ་ལ་གཉིས། དགོངས་འགྲེལ་དང་འགལ་པའི་རྩོད་སྤོང་དང་། གནོད་འཇོམས་དང་

འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་པར་མ་ཟད་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་

ཀྱི་དོན་དུ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། མི་བྱེད་ན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣུས་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དུ། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་

བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཁོར་བར་འཁོར་ལ།

གཞན་དབང་ལ་དེ་མེད་པར་མཐོང་ན་འཁོར་བ་ལྡོག་པར་གསུངས་པ་གང་ཞེག་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་སྣང་བཞད་པ་ལས་གཞན་མ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བློ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་འཕགས་ཞུས་ལས། གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་ཏོ། །ཞེས། གཞི་དེས་ན་ཉོན་

@335A ཞེས། །མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ནས། འཁོར་

བར་འགྱུར་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས། ནས། ཡང་དག་

པར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡང་

དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གསུམ་གསལ་མ་འདི་ཉིད་དང་སྣྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་

ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྣྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། སེམས་ཅན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་

ཀྱིས་ཀྱང་ལམ་འདི་ཉིད་དང་། སྣྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་བླ་ན་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་

@335B གཅིག་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་དག་ཏོངས་འགྲོལ་གྱི་དོན་དུ་བྱེད་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས། ཞེས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྐབས་བཞད་པ་དང་འགལ་ལ། མི་བྱེད་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་འཆད། ཅེས་རྩོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་བྱང་སར་ཡང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རྟོག་པ་ཡིད་ཤེས་ལ་

ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཇིག་ལྟའི་རྩ་བ་བྱེད་པར་ལུགས་འདིས་བཞེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རིལ་བོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོས་པའི་གནས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོས་པའི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་

བཀགས་པ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་རྣམ་རྟོག་གསུམ་གྱིས་འདི་

གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་དང་སྦྱོས་པའི་གནས་སྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་ཞེས་པ་དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་། སྦྱོས་པའི་གནས་ཞེས་པ་རྣམ་རྟོག་གང་ལས་འབྱུང་

བའི་གནས་ཏེ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་གོ་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་པས་གཉིས་ཀ་སྨོས་སོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དངོས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོས་པར་བྱེད་ན། མིང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བརྗོད་པ་

@336A ཞེས། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། མིང་གི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་བརྗོད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐོས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་རྣམ་པ་དུ་མ་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འཇིག་ལྟས་ཉོན་མོངས་གཞན་

སྐྱེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་བདག་གོ་སྐམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདག་གི་སྐམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྩ་བར་བྱུར་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་རྩ་

བ་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་བྱུར་པ་སྤྲིད་དོ། །དེ་ལ་སྡུག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་སྡུག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་གཉི་ག་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཅི་རིགས་པར་

འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་རྣམས་སྤྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ནི་འཁོར་བ་ན་འཁོར་བར་འབྱུར་རོ། །འཁོར་བ་ན་འཁོར་བ་ལས་ནི་

འཁོར་བའི་རྩེས་སུ་སོང་བ་སྤྱི་བ་དང་། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཤེས་འཚོལ་བཞེས་ཚོས་བདག་མེད་པར་ཤེས་ན་འཇིག་ལྟ་སོགས་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ནི།

དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཞེས་འགྱུར་ཏེ། ནས། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་པ་

@336B བཞི་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ན། ཚོ་འདི་ཉིད་ལ་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པས་ཕྱི་མ་ལ་དེའི་རྟེན་དང་དེའི་དམིགས་པ་སྤྲོས་པར་གཏོགས་པའི་དངོས་པོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་ཕྱི་མ་ལ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེའི་འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་

བྱའོ། །སྤྲོས་པ་འགོག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོ་དན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇོམ་གྱི་གཞི་བྱེད་པ་

ནི་འདི་བར་མ་ཟད་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇོམ་གང་ཟག་གི་བདག་འཇོམ་གྱི་གཞི་ཡིན་

པར་གསུངས་ནས་དངོས་ལན་ལ། རྟགས་

རྒྱུ་གཉིས་བཀོད་མཚམས་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།

འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་མ་འོག་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་བྱོལ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཀུན་བཏུས་དང་དགོངས་འགྲེལ་དུ་གསུངས་

@337A ཞེས། །པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྣང་བས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་བྱོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་

དག་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤོག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་མི་

ལྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་

སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གང་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཉིད་ལ་བདག་མེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དང་། སྲོག་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་པོ་དང་། གསོ་བ་དང་། གང་ཟག་དང་།

ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་། ཤེད་བྱ་མེད་ལ། བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱལ་སྲས་མར། གཞན་དབང་ཕུང་སོགས་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་གཞན་དབང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པ་ཞེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀླལ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱིས། གཞན་དབང་གང་

ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཇོག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཙམ་ཞིག་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་

གོ་རྒྱས་ལ། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་

@337B འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་རང་གི་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོང་དུ་རྟོག་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པར་དགོངས་འགྲེལ་དུ་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཟེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་བཀག་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དང་། བར་བའི་དེས་

ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱས་པར་མ་ཟད་གཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་མདོ་དེའི་དགོངས་དོན་ཇི་བཞིན་རྟོགས་རྒྱས་པ་དང་། ཐ་མའི་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་རྒྱས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བར་བའི་དགོངས་པ་ཇི་

བཞིན་རྟོགས་མི་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བར་བའི་དགོངས་པ་དངོས་སུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ལ་དང་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་གོ་རྒྱས་པས། ལེགས་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཟེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་

ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཚེད་དུ་གསུངས་ཞེས་

པའི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་ཟ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དོན་འབྱེད་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཞུགས་པའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་སོ། །རྟགས་གསུམ་པ་སྟེ། ༥ །འདིར། བྱང་སར་

བཤད་པའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བདག་གི་སྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། བདག་གི་སྣམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག

@338A ཞེས། །པ་དང་། སྡུག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། མི་སྡུག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྡོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་རིམ་པར། གཟུགས་སོགས་ལ་འདི་ནི་གཟུགས་ཅེས་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་བརྡ་དང་ལྡན་ལ་ཆོས་མངོ་པོ་བསྟན་པ་དག་ལ་གཅིག་ཏུ་དང་།

ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་དང་། ཉེར་

ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་གི་བར་དང་། མཇོས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བར་དང་། མི་མཇོས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་དང་། བར་མའི་དངོས་པོ་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་དང་བྲལ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོ་

གསུམ་སྐྱེད་པར་འཇུག་ལ་དངོས་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱ་མཚོའི་སྟེན་ལས། གཞི་གསུམ་པོ་དབྱེ་བར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་གནས་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་ལས་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཀུན་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་བརྟེན་

པའི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་ནི་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་རྟོག་དང་དངོས་པོ་གསུམ་ཡང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། གཅིག་གི་རྒྱུ་ལས་གཅིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མེད་ནས་རྣམ་

རྟོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་རྟེན་པར་མ་ཚད་པར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་རྟོག་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོས་པའི་གནས་སྐྱེད། བར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟ་

བ་དང་ངའོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དངོས་

@338B པོ་སྐྱེད། ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་དུག་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱེད་དོ། ༥ །སྤྲོ་ན། དཀའ་འགྲེལ་དུ། རྩོད་ལན་གཉིས་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་དབང་དང་། སོགས་འཕྲོས་དོན་ལྟ་བུ་དང་། གཉལ་སྟོན་གྱིས་རྩོད་པ་གཉིས་བཀོད་

ནས་དོན་ཚན་བདུན་གྱིས་ལན་དང་། དུན་དབང་ཡིད་ཡངས་སོགས་སུ་རྩོད་ལན་གསུམ་རེ་བྱས་ཀྱང་སྟར་བཤད་པ་དགོངས་པར་གནས་སམ་སྣམ་མོ། །སྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་མང་ཚིག

གི་དོན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སོགས་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། སོགས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་གཉིས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་སར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཞེས་སྨྲིབ་

དག་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། གཞུང་རང་དུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་གང་འཐད་དད། བྱང་སའི་རིལ་བོར་འཛོག་པ་ཞེས་པ་མིང་སྟ་

ཆོ་གས་འཇུག་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཛི་ན་པ་

དང་། རྒྱ་གཅིག་རང་དབང་བའི་རྒྱ་པར་འཛི་ན་པ་དང་། ཆ་མེད་དུ་འཛི་ན་པ་དང་། ཤིང་གི་རིགས་དུ་མ་ཆོ་གས་པ་ལ་ནགས་ཚལ་ཞེས་བཏགས་པའི་དོན་རང་མཚན་དུ་ཞེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཟུངས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་

གོ །རྣམ་རྟོག་གི་དམིགས་པའི་དངོས་པོ་སྤྲོས་པའི་གནས། ཞེས་པ་ཐ་སྙིའི་དྲང་ངེས་རྒྱས་པར་སྤྲོས་པའི་གནས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གཙོང་བའི་རྣམ་ཀུ་འཛི་ན་སྐྱེད་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་། སྡུན་སེལ་ལས། རྣམ་རྟོག་ཆོས་

@339A ཞེས། །ཀྱི་བདག་འཛི་ན་གྱི་འཛི་ན་སྟངས་ཡོད་ཡོད་འདུ་བ་སྤྲོས་པའི་གནས་སྐྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་ཉི། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཆོས་ཅན། འཁོར་བའི་རྩ་བ་སྤངས་བར་ཐལ། འཁོར་བ་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་

མ་ཁྱབ་སྟེ། འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛི་ན་མ་འོག་ཀྱང་འཁོར་བ་སྤངས་པ་མི་འགའ་བའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་ཉི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛི་ན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འཁོར་རྩ་མཐར་ཐུག་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་གིས་ཁྱོད་

སྤྲོང་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབས། རྒཱས་གྱུབ་སྟེ། དེ་འཁོར་རྣ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་མི་རྒྱས་ལ། དེ་མ་སྤྲངས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྲངས་པས་ཐར་བ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཡིག

ཚའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན་པ་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ཟད་པར་སྤྲོང་རྒྱས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་གང་། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་དང་

བཅས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལ། གཞན་དག་ན་རེ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་རྟག་འཛིན་སྤྲོང་རྒྱས་བར་ཐལ། ཁྱོད་ཕུང་

པོ་རྟག་འཛིན་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་། རྒྱས་གཞིས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་དེ་ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དེའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གནས་

ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་

@339B ཁྱབ་ཟེར་བ་ལས་གང་ཁས་བླང་དགོས་དཔྱད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྣུབ་པ་འདི་ཉིད་ཅེས་པ། གཉལ་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། གཞན་དག་སྤྲིར་གཞན་དབང་

ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད་པ་གཉི་ག་རྟང་སྟེ། གཞུང་ལས། ལམ་འདི་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བྱེད། ཅེས་དང་།

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཁྱད་མེད་པས་རྣམ་དག་གི་ལམ་དང་རྣམ་དག་གཅིག་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་དག་པར་བྱེད་ཚུལ་བརྟག་དགོས་སོ། །འདིའི་ལམ་དང་སྣུབ་པའི་ཁྱད་ལ། དགོངས་འགྲེལ་རྣམ་བཞད་ལས།

ལམ་འདི་ཉིད་དང་སྦྱོར་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ཞེས་པ་ལས་གཞན་ཐད་འདིའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཞིང་། བས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རིམ་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞིའི་ནང་གི་སྦྱོར་པ་ལ་

བྱས་སོ། །གཉིས་པ་གནོད་འཇོམས་དང་འགལ་བའི་རྩོད་སྤོང་ལ་གཉིས། ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ལན་གདབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་དང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་ཇོ་ནང་པ་དག་ན་རེ། དབྱིག

@340A ཅེས། །གཉིན་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་སུ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྟེ་མིག་གི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་རྣམ་བཏགས་ཏེ་གཞན་དབང་གི་མིག་གིས་སྟོང་བ་སྟེ་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་

གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་གཟུང་འཛིན་རྟོག

གཞན་གྱི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་

པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཞེས་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཛད་པར་བསྟན་ཏེ་ལན་གདབ་པ། གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་དོན་

གཞན་དུ་བསྟན་ཏེ་མི་འགལ་བར་བསྒྲུབ་པ། དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་གནོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མིན་པར་ཟཕད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྟོང་ཚུལ་དེས་བདག་འཛིན་ལ་མི་གནོད་པར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། བཞིན་ནོ། །ཡན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དང་། དགོས་སོ། །ཡན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འཕེབས་པ་ལ་བདག་འཛིན་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་

ཡུལ་འགོག་དགོས་པ་དང་། གལ་ཡིན། ཡན་གྱིས་ཆོས་དེའི་སྟེང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཆོས་དེའི་སྟེང་གི་གཞན་དབང་ཉིད་སྟོང་གཞིར་འཛིན་དགོས་པ་དང་། དེ་

མན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཡང་

@340B དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་མིན་པར་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་དབུ་སེམས་སྡུའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྟོང་གཞི་ངོས་གཟུང་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་གང་ལ་ཆོས་བདག་ཏུ་

བཟུང་བ་དེ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་གཞུང་ལྟར་ན། །གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་སྡུའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་གཞི་དེ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་བདག

གིས་སྟོང་པར་བསྟན་དགོས་ཏེ། རྟུལ་ཆ་མེད་པ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་ལྟ་བུ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་བཟུང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཁོ་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་མེད་པའི་སྟོང་པ་བསྟན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་

གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཁོ་ན་ལས། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་

ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་

གཞན་དུ་ཡོད་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མ་ཡིན་པར། གཞན་དབང་སྟོང་གཞིར་བརྟེན་ནས། ངོ་བོ་དང་ལྡན་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ཏེ། སེམས་

ཅན་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་བ་མིན་པར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་གཞན་དབང་ཙམ་ལ་བདག་ཏུ་འཛུལ་ནས་འཁོན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་བདག་ཡོད་པར་

@341A ཞེས། །འཁོན་པ་ཡང་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་འཁོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཁོན་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་སོ་སོར་རྟོང་ཚད་དུ་སྣང་བ་ན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཁོན་པའི་གཉེན་པོར་གཟུང་འཁོན་རྫས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་ཅེས་སྟོན་དགོས་

ཀྱི་གཟུང་འཁོན་རྫས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་སྟོང་གཞི་གཟུང་འཁོན་དེ་ལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཁོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་འཁོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་དབུས་མཐའི། ཞེས་སོགས་

བྱུང་། དེས་ན་གང་ལ་བདག་ཏུ་བརྩང་བའི་གཞི་གཞན་དབང་དེ་ཇི་ལྟར་བརྩང་བ་ལྟར་གྱི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་ན་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྱོ་བ་ལས་དེ་དང་མི་

མཐུན་པའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་སྟོང་པ་བསྟོམས་པས་བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་དོ། །དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་གཉིས་པོ་ནི་རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲན་ཡང་ཇི་ལྟར་དེས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་

དག་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་གཞན་སྟོང་པར་མཐོང་ཞེ་ན། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལའམ་སྐྱ་མ་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་སྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་འཛིན་པ་བརྗོག་པའི་

ཕྱིར་སྐྱལ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལ་ཡང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བ་དེ་

ལ་བྱིས་པ་རྣམས་འཛིན་ཅིང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོར་

@341B བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉིས་སྟོང་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གཙུག་ལག་ཁང་དགེ་སློང་གིས་སྟོང་པ་ལྟར་མིན་པར་ཐག་པ་སྤྲུལ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་བདག་གིས་སྟོང་ཚུལ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འདུ་ཤར་སློར་གནས་པ་ལ་བླུད་ནུབ་སྐོར་གཏོང་ཞེས་པ་ལྟར་མ་སོང་བ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་གཅོད་འཇོམས་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་དུ་བསྟན་ཏེ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། གཅོད་འཇོམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བྱང་།

གཅོད་འཇོམས་ཀྱི་མདོར་བསྟན་སྐབས་ཀྱི་ལུང་སྔར་གཞུང་དུ་དངས་པའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ན་ཡོངས་བྱུབ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་མེད་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་བཤད་དུ་མིག་གི་ཚེས་ཉིད་དེ་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ན་བརྗོད་བྱ་ཇོད་བྱེད་དེ་སྐྲ་དོན་གྱི་སྒྲི་སྣང་བ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་། གཟུང་འཛིན་སོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམ་བཏགས་

ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་

ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེད་པར་བྱ་བ་དང་རྟོད་པའི་རྣམ་པར་བརྟུང་བའི། སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་དང་པོའི་དོན་སྟུ་འགྲེལ་དང་བསྟུན་ན། དེ་ལ་ཏྲི་པ་ལ་རྟོད་བྱེད་སྐུ་སྟྭི་དང་

བརྟེད་བྱ་དོན་སྟྭི་རྣམ་པར་བརྟུང་བ་སྟེ་སྣང་བའི་མིག་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དེ་ཉིད་གཟུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་སོ་སོར་སྣང་བ་ནི་རྣམ་བཏགས་སམ་གཞན་དབང་གི་

@342A ཞེས། །མིག་དང་། གཞན་དབང་གི་མིག་དེ་ཉིད་སྐྲ་དོན་གྱི་སྟྭིར་གྱུར་པའི་བརྟེད་བྱ་རྟོད་བྱེད་དང་རྣམ་པར་བལ་བས་བརྟེད་དུ་མེད་ཅིང་མིག་གི་གཟུང་འཛིན་ཀུ་སོ་སོར་སྣང་བ་དང་བཅས་པར་གྱུར་བ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་སོ་

སོ་རང་རིག་གིས་རིག་པ་སྟྭི་རྟོགས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་སྟེ། མདོར་ན་རྟོག་པ་ལ་ཞར་བའི་མིག་གི་སྐྲ་དོན་གྱི་སྟྭི་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་དང་། མིག་རང་མཚན་པ་ནི་རྣམ་

བཀགས་ཀྱི་མིག་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ངོར་མཚན་

ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མིག་ཏུ་ཟཁད་དོ། །ལྷང་གཉིས་པའི་དོན་ཕྱི་འབྱེལ་དང་བསྟུན་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དམ་ཡིད་བྱེད་སྐོམ་པའི་ཚེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན། འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་མའི་དངོས་པོ་སྟེ་

གཉིས་ཆོས་མི་སྣང་བས། གཉིས་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་བདེན་པར་མེད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཞེས་པར་བྱེས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གནོད་འཇོམས་སུ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གཞན་

གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཟཁད་པ་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་སྣང་ཚུལ་ལས་གཞིའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་མེན་ནོ། །མཉམ་གཞག་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱན་

ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་ན་ཡུལ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། གནོད་འཇོམས་སུ་དེའི་དོན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་ཟཁད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་

པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་དེ་ཡོད་

@342B པར་ཁས་བླངས་པ་ཀ་ལ་ཡིན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་གཞོད་འཇོམས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་འདོད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཅི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད།

གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཞེག་ཡོད་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་པས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མེད་པར་གཞན་པོ་ཡོད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་

ཅད་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་སྐམ་དུ་བསམས་ནས་ཡང་འདི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་ཞེག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟ་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོད་པར་

འགྱུར་ན། སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ། ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མེད་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་དོ། །མི་སྟོང་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་མེད་

དོ། །ཞེས་འདིར་དེ་སྐད་བྱར་ནི་རྟང་དོ། །སྟོང་པ་

ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟགས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་ནི་མི་སྟོང་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་འགལ་

@343A ཞེས། །བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ཞེག་ན། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། ཞེས་དང་།

སྒྲ་དན་ལས་འདས་པ་དེ་ཡང་སྒྲ་དན་ལས་འདས་པས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྒྲ་དན་ལས་འདས་པ་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་སྒྲ་དན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ། །སྒྲ་དན་

ལས་འདས་པ་ཐིར་རྒྱག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་མི་བྱའམ་

ཞེན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་རྣོག་པ་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འདི་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཀྱིས་མང་དུ་བཀག་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ལ་རྟ་ལ་འདོན་མཛད་པས་ཤེས་ཏེ། འདིར་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་

བྱེས་གསུངས་པ་གསེར་འཕྲེང་གིས་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་པའི་སྐབས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ་གཞོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མིན་པར་བཤད་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཉིད་ལས།

ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། མི་སྣང་ངོ། །ཡན་གྱིས་གཞོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་མིན་པ་དང་། དེ་མན་གྱིས་གཞོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མིན་པར་གསུངས་

སོ། །དེ་ཡང་། གཞོད་འཇོམས་ཀྱིས་མཉམ་

@343B གཞག་གི་ངོར་ཡོངས་གྲུབ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་སྟོང་པ་ཤེར་མདོའི་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་མི་ལེགས་ཏེ། དེའི་དོན་སྨྲིར་རྣམ་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་གིས་སྟོང་པ་ཆོས་

ཉིད་དུ་ཟཁད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེར་ཆོས་ཀུན་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་བྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་དགག་བྱའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་ཟཁད་པའི་ཕྱིར། གཞོད་འཇོམས་ཆོས་

ཅན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཁ་འཕངས་མཛད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་མེད་དུ་ཟཁད་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་བ་དང་རྣམ་ཟཁད་རིགས་པའི་ཟཁད་

ཚུལ་དང་མི་མ་རྟུན་པ་དང་། ཞི་འཚོའི་ཟཁད་ཡམ་མཛད་པ་དད། ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་བཙལ་བའི་སྐྱོན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྟེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་

རྟེས་སུ་བྱོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་བདེན་མེད་

དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་བདེན་གྲུབ་ཀུ་དམ་འཆའ་བ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ན་དེའི་གཞུང་ཆེ་བདག་དང་མཐུན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་འཚོད་བྱིག་གཉེན་གྱི་རྟེས་འབྲངས་ཙམ་ནས་བྱོན་

པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་འཆོལ་བའི་འཁྲུལ་བ་རགས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྩ་རྒྱས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གནོད་འཇོམས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་བུ་

ཆེན་པོའི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་

@344A ཞེས། །འཕངས་པ་གང་། དོན་དེ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

རྣམས་ནི་ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲུས་བུ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཞེན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། རྫ་རྐགས་གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ། གཞོད་

འཛོམས་སྡུ་གཞན་དབང་ཡོངས་བླུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལུགས་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པ་བཀག་པ་དྲངས་ཟེན་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྫ་རྐགས་གསུམ་པ་བླུབ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་མི་འཆད་

ལ། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་མདོ་རྒྱུན་འགྲེལ་བར་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཤེར་མདོའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདྲེན་འགྱུར་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་

ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མེད་པར་རྟོག་པ་ནི་གང་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཞེས་

གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྫ་རྐགས་བཞི་བ་བླུབ་སྟེ། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འགྲེལ་བར་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་ཞི་འཚོའི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤ་སྟེ་རབྱི་ཏའི་

བསམ་པ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

@344B ཙོ་རྐགས་ལྟ་བ་བྱུང་སྟེ། རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་མདོ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་དགེ་བཅུའི་ལས་ལམ་མི་གཏོང་བའི་སེམས་དཔའ་མ་བཏང་སྟེ། མདོ་ན་མེད་པ་ཕྱོགས་བཅུ་བསྡོམས་པའི་སེམས་དཔའ་གཅིག་བཏང་སྟེ།

ཕྱིར་ཏེ། སྡམ་ཟུ་བདུན་པ་དག་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོན་ཀྱི་ཡིག་སྐྱིང་སོགས་སུ་གནོད་འཇོམས་

ཁ་ཆེ་དཔྱ་སེན་སྟེ་མཆེ་པའི་སྡེས་མཛད་པར་བྱགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ༥ །སྒོ་ན། སྐབས་དང་པོའི་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་བྱངས་ཅན་ཀྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་པས། དབུ་སེམས་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་ལེགས་

བཤད་སྐྱིང་པོར་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། བྱུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཡུམ་གསུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་མཁན་པོའང་། ནས། འདིའི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་དེ་བྱངས་ཅན་ལྟར་ཡིན།

ཞེས་དང་། འོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་

པར་བྱགས་པ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། ནས། མིག་གི་ཡོངས་གྱུབ་སྟོང་གཞི་བྱས་ནས་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དམ་ཞེན། དེ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྟོང་གཞི་དང་སྟོང་ཚུལ་

ཐམས་ཅད་དབུ་མེམས་ཀྱི་ཡིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་དང་མི་མཐུན་ལ། བྱངས་ཅན་གྱི་སྟོང་ཚུལ་ཡིན་པས་སྟོང་ཚུལ་ཐ་ཤལ་ལམ་སྟུག་ཤོས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་ལ། མཁས་བ་དུ་མས་ཀྱང་སྨད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཡིག་ཆ་ལས།

@345A ཞེས། །ཀུན་མཁྱེན་དོལ་བོ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་རེ། ནས། དེ་སྐར་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཅེས་དང་། དེས་ན་གནོད་འཇོམས་དང་ཁྱེད་ཅག་གི་སྟོང་ཚུལ། ཞེས་དང་། གནོད་

འཇོམས་ལས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་དེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་གཉིས་ཀ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་འགོག་པའང་མི་

འཐད། ཅིས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྒྲིགས་ན་

ཀུན་མཁྱེན་བླ་མས་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་སྟོང་ཚུལ་ཁཁད་པ་དང་གྲངས་ཅན་དང་ཇོ་ནང་བས་གཞན་སྟོང་འདོད་ཚུལ་གསུམ་འདྲ་བ་དང་། གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ཁཁད་ཚུལ་དེ་གཞུང་འདི་ལས་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དང་། དེ་སྟོང་ཚུལ་སྨྲག

ཤོས་ཡིན་པར་སྟོན་པས་གསུངས་པ་དང་། དེར་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོད་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་ཁཁད་པ་མི་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། འདོད་ཚུལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེར་སྟོང་ཚུལ་གསུངས་པ་ཇོ་ནང་

བས་འདོད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་གཞན་སྟོང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེར་མཉམ་གཞག་གི་དོན་ཡོངས་གྱུབ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དགག་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་དུ་ཁཁད་པ་གང་། ཇོ་ནང་

བས་ཡོངས་གྱུབ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་ཁཁད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་འདི་དང་གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཡོངས་གྱུབ་སྟོང་

གཞི་དང་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་གང་

@345B གིས་སྟོང་བའི་ཚོས་སུ་བྱེད་པ་མིང་ཙམ་མཐུན་ཡང་དོན་གཏན་ནས་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་སུ། ནས། སྐབས་དུ་མར་དོན་དམ་དང་སྟོང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། དོན་དམ་དང་སྟོང་

ཉིད་ངོ་བོས་མི་སྟོང་བར་གཤིས་ལ་ཐེར་ཟུག་གི་རྟག་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བླུབ་སྟེ། གཞུང་ལས། གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། ནས། མིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་

གཞག་གིས་རིག་པའི་ངོ་ན་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་ཀུ་སྟང་བའི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྣང་སྤྲ་མ་

ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ཕྱི་མ་ནི་རྣམ་བཏགས་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་གཉིས་སྣང་མེད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་སྨྲ། གོང་གི་རྟགས་གཉིས་པ་བླུབ་སྟེ།

བྱངས་ཅན་གྱིས་གཞན་སྟོང་འདོད་པའི་དོན་

བུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་པ་སོགས་ལ་བྱེད་ན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་སྟོང་སྨྲ་བ་ཡོར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱི་བདག་གཉིས་རྣམ་འགྱུར་ཉིར་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ་བྱངས་ཅན་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ་བྱེད་ན། དེས་དེ་

འདྲའི་སྟོང་ཉིད་འདོད་པར་རྒྱུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་ඣཞད་ལ། འདོད་ཀྱང་དེ་གཞན་སྟོང་དུ་འདོད་སར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོའི་ཞེབ་ཚ་དང་། གྲུབ་ཟེན་ཉིན་བྱེད་སྟོང་བར། དབུ་མ་སྐྱེང་པོར། བདག་ཀྱང་གཞན་

@346A ཞེས། །ལ་ར་བཞིན་གཞན། །ཞེས་སོགས་བྱངས་ཅན་གྱིས་གཞན་སྟོང་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅུས་བྱས་ཀྱང་དེར་གཞན་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་མི་འབྱུང་བས་ད་དུང་འདྲེན་དགོས་སོ། །འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་མི་འཐད་དོ།

གཞུང་གིས་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་མདོའི་དོན་བཞད་པ་མི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལས་དེས་སྟོང་ཚུལ་བཞད་པ་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཚུལ་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། དེར་བཞད་པའི་སྟོང་

ཚུལ་དེ་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་

གཤེགས་ལས་ཀྱང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པ་སོགས་ལས། མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཐ་ཤལ་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཚུལ་བཞི་ཏ་མི་

འཐད་དེ། དེར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞད་པ་ལས་དེར་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས། གནོད་འཇོམས་ལས་

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཞད་ཀྱང་། ནས། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་རྩོད་པའི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དེ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་བརྟག་གོ །ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་

ཁོད་དུ་ཆུད་པའི་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་འདི་བཅོམ་རལ་དང་དོལ་བོའ་སོགས་དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་མཛད་པར་བཞད་ཅིང་། བྱའི་ལུང་སྟེ་དང་ཆོས་འབྱུང་གཉི་གིས། འབུམ་ཀྲིག་ཤེང་རྟའི་

སྲོལ་འབྱེད་བཞིའི་ཡ་གྱལ་ལ་བཞག

@346B ནས་གཞུང་དེ་གཉིགས་དོཔྱ་ས་ནས་མཛད་པར་བྱས་ཏེ་གཞུང་ཕྱི་མས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུའང་བྱས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་འབྱུང་ལས། འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཉི་ཁྲི་

གཞུང་འགྲེལ་ལས་དྲངས་པའི་ཚིག་རྣམས་དེར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། དབུར་ཡང་། འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གཉིད་འཛོམས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་

ཤེར་སྒོན་གྲགས་ཆ་གསུམ་དུ་གཞུང་ཚིག་འདྲ་བ་མང་བས་མཚོན་གཞུང་གཞན་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བས་རྒྱུ་མཚན་དང་པོ་མ་ངེས་ལ། བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་དེ་གཉིད་འཛོམས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཡང་ཁྱད་མེད་པས་མི་འགྱུབ་

པོ། །ཉ་ཏྲི་ཀ་ཀུ། བྱས་འབྱམ་འགྲེལ་དང་ཡུམ་གསུམ་གཉིད་འཛོམས་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་བཤད་ཀྱང་ཆོས་འབྱུང་ལ་དཔགས་ན་མི་བདེན་འདུའོ། །རོང་པར་དང་བླུབ་མཐའ་ཀུན་ཤེས་སྡུ་ཡང་

ཞིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་བཞིའི་ཡ་བྱལ་

འབུམ་ཀླུ་ཀུ་བྱས་ནས་དེ་དཔའ་བོས་མཛད་པར་བཤད་ཀྱང་། བྱང་མཐའ་ཆེན་མོས་གཙོད་འཛོམས་མཁན་པོ་ཡང་ཞིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་པ་ལ་བལྟས་ནས། ཕྱོགས་སུ་བསུ་སྐབས་དཔའ་བོས་མཛད་

པར་འདོད་པ་ཞེས་པ་ཡུམ་གྱི་གཙོད་འཛོམས་ལ་སྤྱོར་རྒྱའི་དོགས་པ་ཡོད་པས་བརྟག་གོ །ས་སྐྱ་གནས་དྲུག་པས། སྲོག་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གིས། །བཤད་པ་དཀྱུ་སེ་ནའི་ལུགས། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་འབུམ་གྱི་བཤད་

@347A ཞེས། །པར་བྱས། །ལ་ལར་ཕྱི་ཞིང་ལ་ལར་བསྟན། །དེ་ཡང་དཀྱུ་སེ་ནའི་མིན། །ཁྱི་སྲོང་རྒྱལ་བོས་མཛད་པར་གྲགས། །ཞེས་དང་། ཡར་འབྲོག་པས་ཀྱང་། དཀྱུ་སེ་ནའི་

གཙོད་འཛོམས་འདི། །བཙུན་པ་གྲོལ་སྟེའི་

རྟེང་དུ་བརྩམས། །དེ་ཡང་མཁས་པ་གནས་དྲུག་པ། །ཁོ་ནས་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གནས་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་གསེར་འཕྲེང་ཡང་འབྲངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཐོག་རྩོག་ཏུ་དཀྱུ་

ས་ན་སིརྒྷ་ལའི་སྒོབ་དཔོན་དུ་བཤད་ན་ཡང་གསེར་

འཕྲང་དུ་ཁ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དཔལ་ལྡན་ཆོས་རྗེའི་ཞར་མཆན་ལས། གནོད་འཇོམས་འདི་མན་ངག་རྣམས་འབྲང་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཞེས་དང་། བླུབ་མཆན་ལས། མན་

ངག་རྣམས་འབྲང་མཁན་པོ་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་བ་དབུ་མར་བཀལ་བ་དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། དོན་དེ་ལྟར་གསེར་འཕྲོང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་ཡར་འབྲོག་པས་ཀྱང་། དེང་སང་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་སྒོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་ཅེས་རྒྱུ་གར་བ་འགའ་ཞིག་དང་བོད་འགའ་ཞིག་ལ་གྲགས། ཞེས་འཆད་

དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཀུན་སྤྱད་ཀྱི་ལུང་ཞེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པར་མན་ངག་རྣམས་འབྲང་གིས་བཤད་ནའང་དེ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལ་བསམས་པར་མི་འགྱུར་ཅིང་། དེར་

ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཞེས་བྱེད་དུ་མ་དང་པར་

@347B སྒྲ་མི་ནུས་ཏེ། དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཞེས་བྱེད་དུ་དང་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཞེས་བྱེད་དུ་དང་ནས་འཆད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་དབྱིག་གཉེན་ལྟ་

བའི་འགངས་མཐུན་པར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་གསུངས་པ་གསེར་འཕྲེང་དུ་བཀག་པ་ལས། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་སུ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་དང་པའི་རྒྱུ་མཚན་བྱིས་དེ་གཉིས་ལྟ་བའི་ འགངས་མཐུན་པར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གིས་

གསུངས་པར་མི་འགྱུབ་སྟམ་པས་དཔྱད་དོ། །གསེར་འཕྲེང་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་བྱགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་པ་མི་སྣང་བ་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། རྒྱུན་སྣང་ལས། སྤྲོབ་དཔོན་

དབྱིག་གཉེན་བྱིས་ནི་གཞུང་གི་འགྲེལ་བར་དོན་བཤད་པ་ལ་གནས་ཐོབ་བྱུར། །ཅེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་ལས། སྤྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་བྱིས་ཀྱང་གཞུང་འགྲེལ་དུ། ཞེས་དབྱིག་གཉེན་བྱི་དེ་

ལ་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཟཁད་པར་མ་ཟད།

མན་ངག་རྣེས་འབྲང་ལས་ཀྱང་། གང་ཞེག་གཞུང་འགྲེལ་དང་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་དང་། །ཞེས་དང་། ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རེ་ཞེག་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་རྣེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཞེས་དང་། གཞུང་

འགྲེལ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཟཁད་པ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཉི་ཁྲིའི་གསུང་འགྲེལ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་པ་མི་སྣང་བས་ཡུམ་གསུམ་གཅེད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མིན་

@348A ཞེས། །པར་གསེར་འཕྲེང་གིས་གསུངས་པ་བསྟོན་དུ་མེད་པས། དེའི་དོན་གྲུབ་མཆན་ལས། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ནི་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་བྱགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་བ་སྟུ་

ལ་ཡང་མ་བྱགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན། ཞེས་པའང་འཐད་དཀའ་འམ་སྣམ་སྟེ། དེ་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ན་འཕགས་ཡུལ་དུ་དེ་ལྟར་བྱགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གསེར་

འཕྲོང་གི་དོན་པར་ཕྱིན་ཞིབ་ཆར།

ཐུབ་དགོངས་མ་ཟད་མན་ངག་རྣེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་པ་མ་ཤེས་ཤིང་དེར་འཁྲུལ་བ་ལ་བྱས་པ་ཡང་བརྟག་གོ །ཡུམ་གསུམ་གཤེད་འཇོམས་ལ། དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མར་བམ་པོ་

ཉེར་བདུན་ཞེས་བྱང་ཡང་། ཉེར་དགུ་ཁོ་རང་ལས་འབྱུང་ངོ་ །ཞེས་གསེར་འབྲེང་དུ་གསུངས་པས། ད་ལྟ་བསྟན་འགྱུར་གྲས་སུ་ཆུད་པའི་བསྟུར་འཕྲོ་འདི་ལ་བམ་པོ་ཉེར་བདུན་ལས་མེད་ནའང་འགྱུར་རྩོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པའམ་གང་

ལྟར་ཡང་བམ་པོ་ཉེར་དགུ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟ་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་འདི་བཙུན་པའི་དེ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པ་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བྱས་པ་ལྟར་དང་། གཅིག་འཇོམས་སུ་ཞི་འཚོའི་བཤད་ཡམ་

བཀོད་པ་སྟེ་པར་དུ་ཆད་པས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཆོས་མཛད་བསྟན་སྲོན་སོགས་ཀྱིས་གཅིག་འཇོམས་རང་དུ་དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་དོགས་པ་བྱེད་མོད། སྣར་ཐང་དང་རྒྱ་པར་ན་གསེར་འཕྲོང་དུ་

འབྲུང་བ་ཇི་བཞིན་ཡོད་པས་ཆོོམ་པ་

@348B མི་འཚལ་ལོ། །གསུམ་པ་དེས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་དེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་ལུགས་གཞན་པ་དང་། གཞན་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་དེས་སྤྱིར་བསྟན་པ། འཕོར་ལོ་བར་བ་དྲང་

དོན་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། འཕོར་ལོ་གསུམ་དོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕོར་ལོ་དང་པོ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ། འཕོར་ལོ་བར་བ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ། འཕོར་ལོ་ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཅེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་བཀལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། རྣམས་སོ། །ཡན་ཀྱིས་འཕོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཕྱི་དོན་གསུངས་པ་དང་དོན་

དུ་བསྟན། དེ་མན་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ལས། ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སྤྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འདིར་བསྟན་འཕོར་ལོ་དང་པོས་

གཟུང་འཛིན་རྩ་ཐ་དད་དུ་གསུངས་པའི་

དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་དྲུག་གང་ཡིན་ཡང་རང་རང་གི་ས་བོན་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྣ་སྟེ་དེ་ལས་ནི་མིག་སོགས་རྣམ་རིག་དང་གཟུགས་སོགས་དོན་གྱི་སྣང་བ་གང་དག་འབྱུང་བའི་ས་བོན་དེ་དང་། སྣང་བ་དེ་དག་ནི་རིམ་

བཞིན་མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དེ་དང་དེ་ཡི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཐུབ་པས་གསུངས་ཤིང་དེ་ལྟ་བུའི་ས་བོན་དང་སྣང་བ་གཉིས་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རང་གི་ས་བོན་གང་ལས་སུ།

@349A ཞེས། །སོགས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་རིག་སྣང་བ་གང་འབྱུང་བ། །ཞེས་པའི་འགྲུར་ལེགས་སོ། །དེས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་

བྱེ་མའོ་གཉིས་ལ་ཕྱི་རང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་ནས་གཟུགས་ལྟ་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལྟ་བ་པོ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་

རྟོགས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་

སྐྱེ་བ་སྟ་ཕྱི་མེད་པར་ལྟ་བའི་རྒྱང་པན་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བར་སྲིད་ལ་དགོངས་ནས་རྩུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དུ། ཉི་ཤུ་བར། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །སོགས་སོ། །སྐབས་

འདིའི་རྩུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བྱེད་དགོས་པ། ཉི་ཤུ་བའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ་འདིས་རྩུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་

བདག་ནི་མེད་དོ། །ཤས། བདག་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྩུས་ཏེ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ་རྩུས་ཏེ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་རྩུས་སྐྱེས་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་མིན་བརྟག་གོ །

ཆོས་ཐམས་ལ་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིས་གྱུབ་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་རྩུས་སྐྱེས་དང་མི་འདྲ་བར་གང་ཟག་གི་བདག་པའི་དགོངས་གཞི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྱུབ་རང་མཚན་

བྱིས་གྱུབ་པ་དང་། དགོས་པ་ཀུན་

@349B བཏགས་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པའི་ཚད་ལྟ་དགག་པ་དང་། དངོས་ཟིན་ལ་གནོད་བྱེད་ཀུན་བཏགས་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྱུབ་པར་སྣང་བའི་རིགས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཞེས་སོགས་བྱང་། དེ་ལ།

གཉིས་པར་བཞེད་དོ། །ཡན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ངོས་བཟུང་། མི་འཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་གྱིས་དེ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་མི་འདྲ་བར་བསྟན། དེ་མན་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་བསྟན་

ཏོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏུས་དང་ཐེག་བསྡུས་སུ་དགོངས་གཞི་གསུངས་པའི་མདོ་ནི་འབྲུམ་པར་སྣང་བས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་འབྲུམ་དང་། དེ་དང་བརྟོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་པ་རྣམས་ལ་བཞེད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པར་

ཡང་ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་བཤད་པ་སྐྱེ་བཞིན་པ་བཀག་ནས། དེ་ཉིད་ལས། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ་ལས། སོགས་གསུངས་པས་ཤེར་མདོ་འཁོར་ལོ་གཉིས་

པར་བཞེད་དོ། །ཀུན་བཏུས་སྟར་མདོ་སྡེ་

རྒྱུན་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་དོན་འཆད་སྐབས་དང་། ཐེག་བསྡུས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱིས་ཟཁའད་པ་ཐེག་བསྡུས་དང་མཐུན་ཚུལ་ཟཁའད་སྐབས་དྲངས་ནས་བཀླལ་པ་ལྟར་ལ། རྣམ་ཟཁའད་རིགས་པའི་ལུང་གཞུང་དུ་དྲངས་པ་

ལྟར་རོ། །འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་བོར་རང་འཇིན་ཞེས་པ་དང་རྗས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། དགོངས་གཞི་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པ་

@350A ཞེས། །གང་ཞིག་སྐྱས་ཟིན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་ཚུལ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་། བར་བའི་

དགོངས་གཞི་ཡིན་ན་བར་བའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། རང་འཇིན་ཞེས་པ་དང་རྗས་ཐ་དད་པའི་མིག་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་

གཞི་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་

ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་ཀྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བས། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་སྨིན་པ་སྟེ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བའི་ས་བོན་དང་། མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་དུ་སྣང་བ་གཉིས་པོ་ནི་དེའི་

དགོངས་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་སྐྱོན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བས་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་

སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཤེར་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་སྐྱོན་རྩད་བའི་ཕྱིར། རྣ་རྒྱས་གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱོན་དགོས་པ་གང་། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་བརྗོད་བྱ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱོན་མི་

རྒང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཕྱི་

@350B དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་སྐྲས་ཟིན་གྱི་བརྟོད་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་མདོ་ལ་སྟོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་མ་ཕྱེ་བར་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་

གཏན་མེད་ཡུམ་གྱི་མདོའི་སྐྲས་ཟིན་གྱི་བརྟོད་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡུམ་གྱི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སེམས་ཙམ་པ་ལ་སྟོན་མི་རྟག་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདིས་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་པ་

ཤེར་མདོའི་དོན་ཡིན་ཡང་། དེ་དང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་བར། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་རྟག་བས་དོན་དེ་ཙམ་དུ་མ་ངེས་པར་དུ་དེའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྐོར་ནས་དང་དོན་དུ་འཆད་དོ། །འདིར་

བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་དངོས་ནི། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་དགོངས་གཞི་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་སོགས་འདིའི་ལྟ་བ་ལ་ཁ་དང་བ་དགོས་པ་དང་། གཞན་

དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་མཚན་གྱིས་

མ་གྲུབ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་སྒྲས་ཟིན་བཞིན་འཛིན་པ་ངོ་བོཉིད་མེད་པར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཤེར་མདོའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་མི་འདོད་ཅིང་དེའི་ཚེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་སེམས་

ཙམ་པར་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་གོ །འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བས་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་

@351A ཞེས། །ཞས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ཤེ་ན། སྒྲས་པ། འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོཉིད་མེད་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་

ཏེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆར་སྣོང་

ལྡར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དགོངས་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཤེར་མདོར་མོས་ཀྱང་དེ་སྐྱ་

ཇི་བཞིན་དུ་བརྒྱང་ནས་སྒྲས་ཟིན་

གྱི་དོན་མདོ་དེའི་དགོངས་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་བཀག་ནས་ཤེར་མདོའི་དོན་དངོས་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དྲང་སྲུབ་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།

ཞར་བྱུང་ངོ་ ।དང་པོ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། ཡུམ་གྱི་མདོས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཀུན་རང་མཚན་གྱིས་མེད་མཉམ་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་

རྒྱང་བས་དྲང་དོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཤེར་མདོ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་བརྒྱད་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་གཅིག་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་བཞག་

རིགས་པར། ཤེར་མདོར་ཆོས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་སྤོབ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོག་པ་བཞག་པ་སོགས་ལ་བསླབ་པར་ཡང་

གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་

@351B ན་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ཏེ། དགེ་བ་ལས་བདེ་བ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བླང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། བླང་བྱ་གང་ཡིན་བླང་བྱ་ཅི་ཞིག་བླང་བར་སེམས་པ་སྟེ་བླང་བྱ་དང་ཐོབ་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱ་མ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་གྱི་དགོངས་པ་

ཅན་ནོ། །དེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པ་ལ་ནད་འགལ་སྟོན་ཏེ། །འགལ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཚེས་ཀུན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ན་བླང་བྱ་དང་འདོད་པ་དང་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་ཞེས་སྨྲ་སྟེ་གཅོ་ཆེར་གཞན་

དབང་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །ཤེར་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་། དེར་བླང་དོར་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་ཀྱི།

བླང་དོར་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་གཏན་མེད་དམ་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པར་མི་འདོད་ལ། མདོའི་སྐབས་ཟེན་ལ་རྣམ་བཞག་རིགས་པས་སྒྲུབ་བརྗོད་པའང་མདོ་ནས་ཚེས་རེ་རེ་ལ་མ་སྨྲུར་ཀྱང་སྤྲོ་ལ་དོན་དམ་

པར་མེད་པ་སྒྲུབ་ཟིན་པས་དོན་དམ་པར་

མེད་པ་སྣང་ཞིའི་ཐུགས་རྗེ་ཆུ་འབྲས་སོགས་མི་རྟུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་དང་བསྟུབས་ཡང་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ལྟ་བ་སྐྱེ་འདིའམ་སྟུ་ཟཱའ་ཅིང་བཀག་པ་སྟར་སྤྲོ་སྐྱེ་སྤྱིར་བསྟན་དུ་ཟཱའ་ཞིན་པ་ལྟར་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱང་། སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟམས་ནས་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི། སྣང་ཞི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུགཅིང་།

@352A ཞེས། །སྐབས་འདིར་དོན་དམ་པ་ལ་བརྟམས་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བར་གནོད་པ་བསྟན་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལེགས་པར་འགོག་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཁེགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཆུ་འབྲས་འཆིང་གྲོལ་བྱ་

བྱེད་སོགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འཇོག་ལེགས་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་གཞིས་ལྡན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་མཁས་ན་ལན་ཐེབས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་སྨྲ་གྱའི་སྐྱེ་བ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་དེ་

དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་སོང་ནས་སྡུག་བྱ་

འཁྲུལ་ཞེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བར་རྟོམ་པའི་ངོར་སྐྱེ་བས་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲིར་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བོད་སྐྱ་མ་དག་གིས་སྨྲས་པས་གནོད་པ་སྤྲོང་མི་རུས་ལ། དེ་བས་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་ན་སྐྱར་འདེབས་མང་པོ་བྱེད་མི་དགོས་པས་

མཛོས་སོ། །དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་མི་བྱེད་སོགས་སྐོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་རིག་པས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་སྨྲ་

ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཕྱི་བ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཡིན་པར་ཞེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གསུངས་བ་ཇོ་ནང་བ་

ལྟར་འཁོར་གྱི་འདུ་ཞེས་དང་། མཆིམས་ཁྲོ་ཆག་གསུམ་ལྟར་སྐྱ་ཚེའི་ཆོགས་སོགས་ཀྱིས་མིན་པར་བརྗོད་བྱས་འཇོག་གོ །དེ་ཡང་བདག་མེད་གཉན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ།

དེའི་ཚུལ་ཡང་བདག་མེད་གཉན་ལ་

@352B འབེབས་ཚུལ་སྐོར་གསུམ་བྱང་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །སྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་ལྷ་སྟེ་ལ་ཤམ་ཐབས་རྒྱུམ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་གཞན་རྣམས་སྐབས་འདིའི་དྲང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་མི་འོང་ལ། དང་

བོར་ཕྱ་ར་ཀྱ་སིར་སོགས་ཀྱི་དོན་སྣའོ། ༥ །སྤྲོ་ན། འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོས་པ་ནི་བློ་རྟེ་གཉིགས་སེམས་ཙམ་པ་དབང་རྟོག་རྟེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། ཡིག་ཆར་ཐལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཁ་དྲང་བ་དང་། ལྷང་སྐྱའི་གླུབ་མཐར་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག

པ་བཟུ་འགོག་པ་དང་། གཞན་དག་བཀའ་དང་པོ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་རྟག་ལྟ་དག་ཆེད་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཁོ་ན་ཉེ། ཤེར་མདོའི་དོན་གཞན་དུ་དང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཤེར་མདོའི་སྒྲས་ཟེན་

ལས་དེའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྲབ་ཟེར། འདོད་ན། ཤེར་མདོ་ཆོས་ཅན། དྲང་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དོན་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་ཀྱི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་

པར་ཐལ། སྒྲས་ཟིན་གཞན་དུ་དང་དགོས་ཀྱི་མདོ་

མིན་ན་དང་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། ཁོ་ན་རེ། ཤེར་མདོ་ལས་ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀུན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མདོའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེར་མདོར་

མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁ་རིག་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་སྒྲས་ཟིན་ལ་བསྟན་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་མདོས་ཕ་མ་གསད་བྱས་བསྟན་

@353A ྀ།། །།བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། མུན་སེལ་ལས། ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་ཡུམ་གྱི་མདོའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་མིན་པ་ལ་དོན་མིན་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་ལུགས་ཡོད་

མེད་བརྟག་ཅེས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་གཞུང་དུ་དངས་པར། བློང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བློང་བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བློང་བར་བྱ་བར་སེམས། ཞེས་པ་དང་། སྟེ་དགེ་པར་མར། བློང་

བར་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱང་བར་བྱ་བར་

སེམས། ཞེས་བྱུང་བ་གང་དག་དང་། དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་སྐོ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཞེས་པའི་དོན་ལ་དཀའ་འགྲེལ་དང་ཡིག་ཆར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་པའི་སྐོ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། དོགས་དཔྱོད་

སོགས་སུ་དབུ་སེམས་ཀྱི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་སྐོ་མི་འདྲ་བ་ལ་མཛད་པ་གང་ལེགས་བརྟག་གོ །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་སྐོ་ཡང་དཀའ་འགྲེལ་དུ་འཚོར་ལོ་དང་པོ་དང་། བར་བ་དང་། ངན་པའི་ཚོགས་གིས་

དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆུལ་གསུམ་དང་། ཡིག་ཆར། དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གསུམ་གྱིས་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཆུལ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་དག་དེ་གཉིས་གནད་གཅིག་སྟེ། འཚོར་

ལོ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་ངེས་ཕྱི་བ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་དང་། ངན་པའི་ཚོགས་གིས་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་དགོངས་ལྡེམ་གྱི་སྐོ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བས་དཔྱད་

དོ། །ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལ་ཉང་ཤས་

@353B ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྱུར་པ་མ་བཀག་ཅེས་པའི་དོན་ལ། ཆོ་གྲྭིང་བས། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཕུང་སོགས་ཚོས་ཉང་ཤས་གཅིག་བདེན་མེད་དང་། ཕལ་ཆེ་བ་བདེན་གྱུབ་ཏུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ཤིང་། བསྟན་

ཚུལ་དེ་ལྟགས་འདིར་ཁས་བླང་མི་རུང་སྟེ། ལྟགས་འདི་ལ་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་གང་ཡང་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྱུབ་མཐའི་ཤན་འོར་བ་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ལེགས་ཞེས་བཤད་

དོ། །དེ་ལ་ཆོལ་ངན་ཚར་གཅོད་དུ། ཐལ་འགྱུར་བས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཚོས་ཀུན་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པར་མི་བཞེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཉི་ཚེ་བའི་སྟོང་ཉིད་ཙམ་ཞེག་བསྟན་པར་བཞེད་པར་ཐལ་བ་དང་།

དེས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བསྐོར་བའི་ཚེ་ལྟ་སྡེ་སོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀུན་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉང་ཤས་ཤིག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞེད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྣོད་

ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་

གསུངས་པའི་དོན་དམན་མདོར་ཞེས་བྱ་ཕྱོགས་རེ་བ་བདག་མེད་དུ་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དེས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྣོམ་མི་སྣོམ་ གསུངས་པའི་དོན་ཐེག་དམན་པས་ཞེས་བྱ་ཕྱོགས་

རེ་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ནས། གཟུགས་སོགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་ཁམས་དང་ཆོས་ ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་

@354A ཞེས། །སོགས་པ་ཉུང་ཤས་གཅིག་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་མ་གཏོགས་སུང་ཡོ་ སོགས་འདུས་བྱས་ལ་བདེན་གྱུབ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་བ་ལུང་དེའི་ དོན་དུ་མཛད་དོ། །ཡིག་ཆར་དེ་མི་འཐད་པར་

གསུངས་ནས་རང་ལུགས་ལ། ལུང་དེས་འདིར་བསྟན་འཚོར་ལོ་དང་པོར་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་གི་བར་གྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་དེག་ཡོ་ ཙམ་ཞིག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་མ་

གཏོགས་འདིར་བསྟན་འཚོར་འོ་བར་མཐའ་གཉིས་

བཞིན་དུ་ཆོས་མང་པོ་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་མ་བསྟན་ལ། བསྟན་ཚུལ་ཡང་དེ་གང་ལ་ཡང་བདེན་གྲུབ་དངོས་སུ་མ་ཁཏོ་ཅིང་། འདི་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བདེན་གྲུབ་མང་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གྲུབ་མཆན་དུ།

ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཏགཔ་པའི་དོན་དུ་ཟཤད་ན། མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་རྟགས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་དོན་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་ལ་བདེན་གྲུབ་བཏགཔ་པ་མ་གཏོགས་

གཞན་ཕལ་ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒྱུའི་བདེན་གྲུབ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྟེའི་ལྟ་ཁྲིད་བསྟུས་པ་ལས། མདོ་སྡེ་

མང་པོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྟུ་བར། དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་མདོ་རྒྱུན་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ། ཐུས་ཡོད་འགོག་ཅེས་

པ་ཀུན་དོན་གཅིག་ཅེས་དང་།

@354B གཞུང་ལས། ཇི་སྲིད་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ། ནས། གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྣང་ལ་རང་བཞིན་མི་འགྲོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུངས་སོ། །དེས་ནི་གཞན་ལ་གནོད་པ་

བསྟན་པ་ནུས་པ་ཆུང་ཞིང་། རང་གི་འདོད་པ་ལའང་། གཞུང་ལས། ཕུང་པོ་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ལ། ཞེས་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་འབྱུག་གཉིར་བའི་དབང་དུ་

བྱས་ན། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་ཀཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཚོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཀཀག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་ན། དེས་ཚོས་ཀུན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཀཀག་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་ཀྱི་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་མི་འཐད་པར་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཅེས་སོགས་

བྱུང་། ཤ་ཟ་ཐའི་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ཏུ། མདོ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། མདོ་རང་ཉིད་ངེས་དོན་མིན་པར་མདོ་གཞན་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་མིན་པར་རང་ཉིད་དང་མདོ་གཞན་གཉིས་ཀས་འགྲུབ་པ་གསུམ་

བཤད་པ་ལས། ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཚོས་ཅན། དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་སོགས་

@355A ཞེས། །ཚོས་ཅན། གཉིས་པའི་མདོ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་དགོངས་འགྲེལ་བཞིན་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་པ་དང་། ཉི་ཁྲི་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གསུམ་པའི་

མདོ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་རང་ཉིད་སྣ་ཇི་བཞིན་པར་འཇོན་པ་སྟོང་ཕྱིར་དྲང་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་གཞན་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་མཚན་

གྱིས་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཁྱད་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲས་ཟིན་སྤྲ་

ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣམ་དུ་ཤ་སྟྲེ་བས་བསམས་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལས། མདོ་གང་དག་གི་དོན་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པ་དེ་ནི། ནས། གཉིས་ཀས་ཀྱང་དོ། །གང་དག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་ཞེ་ན།

འཕགས་པ་དགོངས་པ་ཅིས་པར་འགྲེལ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དག་དེ་ལས་གཞན་པས་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གང་དག་གཉིས་

ཀས་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་ཚེས་ཀྱི་སྐུའི་ལེའུ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས། སྤྲ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དྲང་བའི་དོན་གྱི་བཤད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོའི་མཚན་གཞི་གསུམ་གྱི་བར་བ་བརྒྱད་སྟོང་བ་ལ་བྱམས་ཞུས་

ཀྱི་ལེའུ་མེད་པས་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེས་

@355B དོན་མིན་པར་མི་འགྱུབ་པར་འདོད་ལ། གཉལ་སྟོན་ཀྱིས། མདོ་རང་ཉིད་ལས་དེས་དོན་དུ་འགྱུབ་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས་དོན་དེས་པར་འགྱུབ་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་མདོ་ལས་དོན་དེས་པར་འགྱུབ་པ་དང་

གསུམ། ཞེས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་མིན་ནམ་སྙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅེས་སོགས་བྱུང་། ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག

གསུངས་པ་གཉིས་དོན་འདྲ་ན་ཡྱཱ་ཏྲི་པས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། དེས་བཤད་པ་དེ་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཤེར་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་

མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཞིང་། ཤེར་མདོར་སྐྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་སྡུ་ཕྱིའི་འཁལ་བ་བསྟན་པ་ལས་ཉི་ཁྲའི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དྲང་དོན་དུ་མ་བསྟན་པའི་

ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མདོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་

ཉིད་དང་དོན་དུ་བཀལ་དུ་ཡོད་ན་མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ངལ་བ་མཛད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་དང་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡཁད་པ་འདྲ་བ་ལྟ་བུར་

སྣང་བས་བློ་དམན་གྱིས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡཁད་པ་དོན་འདྲ་ན་ཚོགས་ཀུན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མདོའི་དགོངས་དོན་དུ་ཡཁད་མི་རུང་བ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལྟར་སོང་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་བཞེད་པ་

@356A ཞེས། །རྣམས་འདོར་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དཔྱད་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྣང་བའི་སྐབས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་འགའ་ཞིག་ཉི་ཁྲི་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་དགོངས་

འགྲེལ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་ན། གཞུང་ལས། འདི་གཉིས་འདྲ་མོ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དབྱེ་དཀའ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། འདྲ་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་།

ནས།

དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཟེར་བའང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེས་སེལ་ནུས་སོ།།